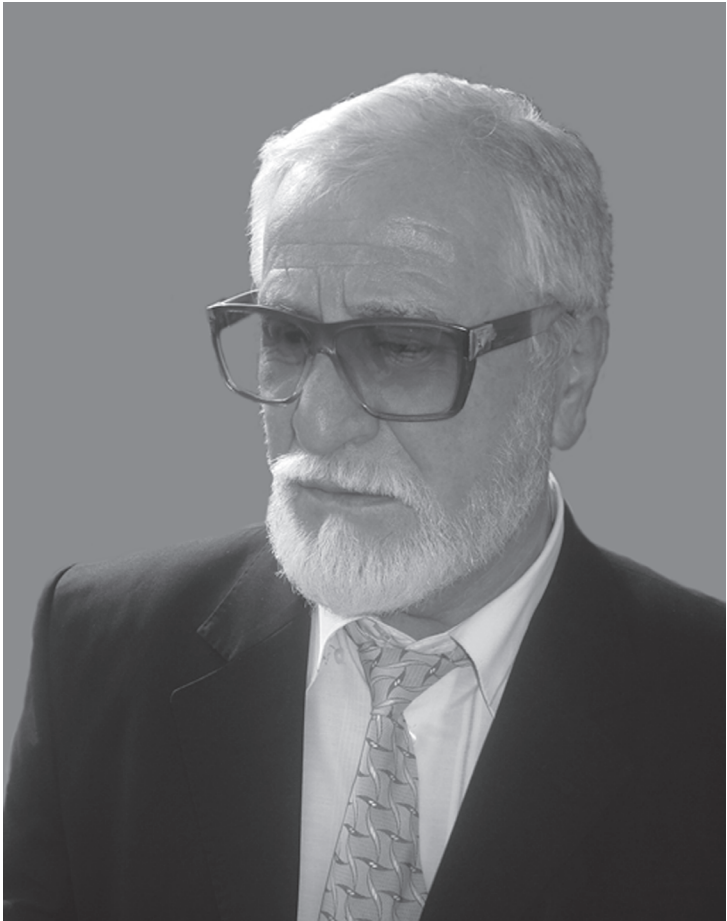

ХЪАЗИТЫ МЕЛИТОН

**ИРОН
ХАЪЗНА**

ХЪАЗИТЫ МЕЛИТОН

ИРОН ХÆЗНА

2-аг
чиныг

Æлгъыстытæ

Цхинвал «Хуссар Алани»
2015

82.3(2Рос.Сев)
ХЪ–16

Научный редактор — кандидат педагогических наук,
доцент СОГУ **Бежаева Ф.Г.**

Хъазиты М.
ХЪ–16 Ирон хæзна [Текст]: æлгъыстытæ/Хъазиты Мелитон.
– Цхинвал: Хуссар Алани – 2015.
2-аг чиныг – 2015 – 367 ф.

Казнев (Казиты) М.Р.
Осетинский клад

© Казиты (Казнев) М.Р., 2015
© Алипченкова Т.Ф., оформление, 2015

А

Аафтид дæ кæнæд Дунескæнæг.
Аафтид дæ уæнт, ныфс дæ чи авæры, уыдон.
Аафтид дын уæд йæ цæугæ мæсгуытæй.
Аафтид у адæмы ныфсæй.
Аафтид у дæ ис, дæ бонæй.
Аафтид у дæ фæдисонтæй.
Аафтид у дæ омменгæнджытæй.
Аафтид у дæ хъæбултæй.
Аафтид у дæ хъæубæстæй.
Аафтид у дæ цардæмбалæй.
Аафтид у дæ цæгатæй.
Аафтид у, кæм дын чи ис, уыдонæй.
Аафтид уæд дæ арынг.
Аафтид уæд дæ къуым.
Аафтид уæнт дæ ракурджыты дзыппытæ.
Аафтид уæд дæ сæр.
Аафтид уæд дæ уæзæг йæ ныфсытæй.
Аафтид уæд дæ хæдзар.
Аафтид уæд дæ хæндыг.
Аафтид уæнт дæ гонтæ.
Абад-абад фæкæн.
Абад-абадæй фæцæр.
Абад-абадæй дзы дæ дæндаг рафтау.
Абадабадгæнгæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Абадабадгæнгæ фæхæт.
Абадабадгæнгæ фæцæр.
Абадабадгæнгæ фæцу.
Абадабадгæнгæ цы цæуай, ахæм æлгъыст дæ баййафæд.
Абадгæ чызджы ахæсты цы фæуай, уыцы «амонд» дæ уæд.
Абадгæ чызджы къухмæ дæ 'рæшпарæд дæ Хуыцау.
Абон дын куыд нæй, афтæ дын сом дæр мацы уæд.
Абон дзуарыбон у æмæ дæ йæ фыдæх уæд.
Абон уын Хуыцау уæ фæстаджы бон фæкæнæд.
Абон Хуыцаубон у æмæ дыл йæ цæхæртæ ныккалæд.

Абон цæссыгкalgæйæ æнустæм цы бахъуыды кæнай, афтæ-
мæй дыл ацаеуæд.

Абонæй æлгъыст фæу.

Абонæй фæстæмæ уæ гайлаг галы бынатмæ мауал ахæццæ
уæд, байраг – бæхы бынатмæ, лæпшу – лæджы бынатмæ.

Абонæй фæцæрут.

Абоны ардæй басудзут.

Абоны бонæй æлгъыст фæуæд де 'намонд сæр.

Абоны бонæй уæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.

Абоны зонд – дæу, райсомы зонд – мæн.

Абоны зондæй фæцæрут.

Абоны кæндтæ уæ къухæй макуы ахауæнт.

Абоны фыдæх уæ баййафæд адæмы тæригъæдæй.

Абоны фыдæх уæ фæдыл æфтыд фæуæд.

Абон-сом фæкæн.

Абон-сомæй æрцаеуæд де сæфт.

Абон-сомæй батон дæ царды бонтæ.

Абон-сомæй дæ Хуыцау хæдзархæлд фæкæнæд.

Абон-сомæй фæцæр.

Абон-сомы низæй æрцаеуæд дæ мæлæт.

Абон-сомы низæй фæсæй.

Абонсомгæнæджы 'мбисонд дæ баййафæд.

Абонсомгæнæджы хал ахæр.

Абонсомгæнгæ амæл.

Абонсомгæнгæ арвит дæ цард.

Абонсомгæнгæ ныхъхъæбæр у.

Абонсомгæнгæйæ дæ фæцæуыи кæнæд Дунескæнæг Хуыцау.

Абыр дæ фазыл.

Абырын дæ кæнæд дæ гуыбыны цъарыл Дунескæнæг.

Абырæг дæ æмæ абырджыты къухæй рафт.

Абырæг лидзыны сæр дæ цы бахъæуа, ахæм бон дыл акæнæд.

Абырæгæй дæ абырæгмæ цæуыны сæр бахъæуæд.

Абырæджы амонд дын Хуыцау дæ къухæй ма аппарат.

Абырæджы амондæй фæцæр.

Абырæджы амондмæ ма цы бæллай, ахæм бон дыл акæнæд.

Абырæджы къæбæр фæхæр.

Абырæджы къухæй мард æрцу.

Абырæджы нæмыг дыл сæмбæлæд.

Абырæджы хал – дæ хъуыры.

Абырæджы цардæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.

Абырджыты кæрдтыл æфтыд фæу.

Абырджытыл æфтыд фæу.

Абырджытыл-иу зилæд дæ фæндаг.

Абырджытыл цыд дæ фæкæнæд Уæллаг Хуыцау.

Авг тагэлтæ куыд фæхауы, афтæ дæ тагэлтæ фæхауын кæ-
нæд не скæнæг Хуыцау.

Авг фест.

Авгау дын æрхауынаей фæтарстæуæд æмæ дæ кæрон уымæ
æрцауæд.

Авгау лыстæг цъэлтæ бау.

Авгæй дасинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.

Авгæн æртымбылгæнæн куыднæуал вæййы, афтæ дæ уæнг-
сæстытæ Хуыцау бакæнæд.

Авгджын къæс макуы фен.

Авгджын къæсы иунагæй æрцауæд дæ мæлæт.

Авдджы цъэлтæ бау.

Авд амæлæд дæ ахсджиæгтæй.

Авд дæ амæлæд.

Авд дæ цы схъæбæр уой, ахæм бон дыл акæнæд.

Авд хæсгæ марды дын æрбалæууын кæнæнт дæ къæсарыл.

Авд-авды баныгæн дæ хуыздæртæй.

Авд-авды дæ æрбадæнгæлмард уæнт.

Авдаздзыдмæ уæ мачи ахæццæ уæд.

Авдаздзыдтæ фæныгæн.

Авддæлдзæх ныххау.

Авддæлдзæхæй мæм фæхъуысæд дæ утæхсæн.

Авддæлдзæхæй уæлдæр дын дæ сæр сисыны бар ма уæд.

Авддæлдзæхы цы ськъаджынтæ, цы къæдзилджынтæ, цы
сæфтæгджынтæ цоппай кæнынц, уыдоны къухы æфтыд фæу.

Авдсæрон залиг калм дæ ахæссæд.

Авдсæронты амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Авдсæронты къухты лавæрд фæу.

Авдыссæдз боны фæсæй.

Авдæлон дæ кæнæд Хуыцау дæ ныфсытæй.

Авдæлон дæ уæд дæ мад.

Авдæлон дæ уæд мæ уд.

Авдæлон у дæ ахсджиæгтæй.

Авдæлон у дæ фæллæйттæй.

Авдæлон у дæ хуыздæртæй.

Авдæлон у, кæм дын чи ис, уыдонæй.

Авдæлон у, кæм дын чи ис æмæ ма дын чи уыздæнис, уыдо-
наей дæр.

Авдæн аузын дын ма бантысæд.

Авдæн аузыны бон дæ ма фæуæд.

Авдæн бабæттыны цин дын Хуыцау макуы бавзарын кæнæд.

Авдæн дæ макуы бахъæуæд.

Авдæн макуы ауз.

Авдæн макуы бахæсс дæ хæдзармæ.

Авдæнаузæг уæ мауал баззайæд.

Авдæнæй рахизынхъом уæ мачи суæд.
 Авдæнмæ-иу уыл цы сæмбæла Хуыцауы фыдæх, ахæм æлгъыст уæ баййафæд.
 Авдæнмæ цагъды фæут.
 Авдæны бæттинаджы кæуын уæ макуы райхъуысæд.
 Авдæны-иу авд нæ, иу схъомыл кæнынаен дæр цынæ бауат, ахæм «арфæ» уыл сæмбæлæд.
 Авдæнбæттæн макуы фенут.
 Авдæнсыгъд фæут.
 Авдæнсыгъдæй уæ фæцæрын кæнæнт а комбæсты зæдтæ.
 Авдæнхъæдыл — дæ мæлæт.
 Авдæнхъæдыл дæ бахус кæнæд Хуыцау.
 Аг бауæларт кæныны бон дæ макуы фæуæд.
 Аг макуы райс дæ уæлартæй.
 Аг макуы фен.
 Аджы ныккæнинаг дын макуы мацы уæд.
 Аг ауындзæныл ауыгъд æрцу.
 Аггæлы сæр дæ макуы бахъæуæд.
 Агурæг дæ мауал уæд.
 Агурæг дæ кувднæуал уа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Агургæ амондæй дæ фæцæрын кæнæд не Сфæлдисæг.
 Агуринаг фæу.
 Агуринаг фæуæд де ‘взæр сæр.
 Агуринаджы ‘мбисонд дæ баййафæд.
 Агуринагты ‘хсæн дæ фенæд мæ уд.
 Агуринагты ‘хсæнæй дын рацæуын мауал бантысæд.
 Агуринагты ‘хсæнмæ хаст цы ‘рцæуай, Хуыцауæй дыл ахæм «арфæ» сæмбæлæд.
 Агурын дæ бахъæуæд.
 Агуывзæ сисынаен нал дæ, фæлæ ма дын Хуыцау дæ дзурæн дзых дæр амыр кæнæд.
 Агуывзæ сисынаен цынæуал уай мæ тæригъæдæй, уыцы бон дыл акæнæд.
 Агуывзæйæ дарддæр дын Хуыцау дæ къухты мацы бафтауæд.
 Агуывзæйæ хъазынай дарддæр мацы базон.
 Агуывзæмæ бæлгæйæ ‘рцæуæд дæ мæлæт.
 Агуывзæйы фæдыл цы фæтулай, уыцы «амонд» дæ уæд.
 Агуывзæйыл хæцгæйæ амæл.
 Агуывзæйыл хæцынай дарддæр дæ Хуыцау мацыхъом ба-
 кæнæд.
 Ад æмбарынхъом макуы фæу.
 Ад раттинаг дын макуы уæд.
 Ад раттинаг дын Уæлладжы цæст макуы мацы бауарзæд.
 Ад раттинагæй хызт у.
 Ад раттинагыл аззайæнт дæ цæстытæ.

Ад раттинагыл фæтай æмæ фæруай.
 Адæгæй ахафæг дæр уæ мауал уæд.
 Адæгæй хафт æрцæут.
 Адæймаг нæ дæ æмæ дæ адæмы фыдæх баййафæд.
 Адæймагæн кад кæнынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Адæймаджы ном худинаггæнæг дæ æмæ дын адæмы ‘хсæн
 бынат макуы уæд.
 Адæймаджы номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Адæймаджы номыл уæлæмæ схæцынхъом макуы бау.
 Адæм адæм сты, фæлæ дзы дæумæ адæймаджы цæстæй цы
 ничиуал ракаеса, мæ уыцы «арфæ» дыл æрцæуæд.
 Адæм дыл сæхи атигъ кæнæд.
 Адæм дын сæ цæстыдзаг фенæд.
 Адæм уалдзæджы цард райхæлынмæ фæбæллынц, дæуæн дæ
 цардæлхынцъгæнæн фæуæд.
 Адæмæй æлгъыст фæу.
 Адæмæй æрмист цы фæуай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Адæмæй дæ къух дæ дзыхы цы акæнай, ахæм «амонд» дæ уæд.
 Адæмæй дæ «мæн у» зæгъæг мауал уæд.
 Адæмæй дæ хай ма фæуæд.
 Адæмæй рæхуыст цы ‘ййафай, Хуыцауæй — æлгъыст, уыцы
 бон дыл акæнæд.
 Адæмæй сомышъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Адæмæн дæхи равдисынхъом макуы бау.
 Адæмæн къæхтæсарфæгæй батон дæ царды бонтæ.
 Адæмæн нывонд фæу.
 Адæмæн цырты дурау уырдыг фæлæуу.
 Адæмæн цыфтытарæн бæхæй фæцу.
 Адæмæ арвы цæфæй æввахсдæр æрлæууынхъом макуы бау.
 Адæммæ бæлгæйæ батон дæ бонтæ.
 Адæммæ бирæгъдзармы цыд фæу.
 Адæммæ дæ уæрджытыл фæбыр æмæ дын сæ иу батæригъæд-
 гæнæг мачи разынæд.
 Адæммæ дзырд башпарынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Адæммæ кæсгæ-бæлгæйæ фæцæр.
 Адæммæ къулбæрзæйæ фæцу.
 Адæммæ лæгыл нымад макуы ‘рцу.
 Адæммæ нымады цы никуы уай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Адæмы азарæй басудз.
 Адæмы ард дæ баййафæд.
 Адæмы арфæ макуы фен.
 Адæмы æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Адæмы бын æрцæуæд дæ мæлæт.
 Адæмы бын баззай.
 Адæмы зæрдæ дæ цард-цæрæнбонты дæр макуы ссар.

Адаемы зæрдæ макуы ссар.
Адаемы зæрдаейæ цы фæхауай, Хуыцауы цæст дын уый ба-
уарзæд.

Адаемы къæхты бын æрцауæд дæ мæләт.
Адаемы къухты лæвæрд фæу.
Адаемы мæрдтæн дæ фæлдыст фæкæнæд Уæллаг.
Адаемы мыггагæй дыл арфæйы дзырд макуы сæмбæлæд.
Адаемы мыггагæй дын «мæн у» зæгъæг макуы мачи разынаед.
Адаемы номæй дæм дзырды бар макуы 'рхауæд.
Адаемы номыл фæкæл.
Адаемы нывондæн дæ Хуыцау æрхæссæд.
Адаемы рæггы макуы рацу.
Адаемы рæггы цауынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Адаемы сæрыл дзурынæн макуы су.
Адаемы сæрылхаст цы фæуай, уыцы бон дыл рæхджы акæнæд.
Адаемы фæххъау фæу.
Адаемы фыдæх дæ æркъуыраед.
Адаемы фыдæх дæ æрсурæд.
Адаемы фыдæх дæ æрцавæд.
Адаемы фыдæх дæ баййафæд.
Адаемы фыдæхæй æрцауæд дæ мæләт.
Адаемы фыдæхæй басудз.
Адаемы хорзæх макуы ссар.
Адаемы хорзæхæй дын хай ма уæд.
Адаемы 'хсæнæй фæхъу.
Адаемы 'хсæнмæ бæлгæйæ амæл.
Адаемы 'хсæнмæ тырн æмæ дæ сæхицæй дардмæ сурæнт.
Адаемы 'хсæнмæ тырн æмæ дын сæ цурмæ бацауæн ма уæд.
Адаемы хъæр дæм макуы фехъуысæд.
Адаемы хъæр макуы бамбар.
Адаемы хъæрæй къуырма цы кæнай, сæ уындæй – куырм,
ахæм бон дыл акæнæд.
Адаемы цæст дæ бахæрæд.
Адаемы цæстæй дын аирвæзт макуы уæд.
Адаемы цинæй дын хай ма уæд.
Адаемы цинтæм кæсгæ-бæлгæйæ цæр.
Адаемы цинтæм кæсгæ-бæлгæйæ цæр, фæлæ дын дæхи хæ-
дзары Хуыцау цин макуы фенын кæнæд.
Адаемы цинтæм кæсгæйæ дæ сæр зилгæ кæнæд, дæ зæрдæ –
рисгæ.
Адаемы цинтæм кæсгæйæ де уæнгтæ дон кæнæд, дæ зæрдæ –
дур.
Адаемыл нымад нæ дæ, фæлæ дæ куыйтæ дæр сæхиуыл ны-
майын цынæ бауадзой, уыцы бон дыл акæнæд.
Адæнгæл у.

Адæргъ дæ кæнæд Дунескæнæг.
 Адгур фæзил.
 Адгур цæуынхъом дæр дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Адгурæй æрцæуæд дæ сау мæлæт.
 Адгурæй батон дæ нымад бонтæ.
 Адгурау дæ адæм сæхи цы хизой, Дунескæнæг Хуыцау дыл
 ахæм амонд ныххуырæд.
 Адгуры кадæй фæцæр.
 Адджын адæмыл дæ Уастырджи макуы сæмбæлын кæнæд.
 Адджын бонтæм фæбæлл æмæ сæ дæ цæсты тигъæй дæр ма-
 куы фен.
 Адджын де ‘взаг макуы рахатæд, æхцон — дæ цæст.
 Адджын макуы мацы скæн дæхицæн.
 Адджын макуы фенæд дæ цæст.
 Адджын рæстæг дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Адджын фынгыл абадын дын макуы бантысæд.
 Адджын хæдзары дын Хуыцау дæ фæллад макуы суадзын
 кæнæд.
 Адджын хъуыддаг макуы базон.
 Адджын цард дæм хæстæг дæр цы нукуы ‘рцæуа, ахæм бон
 дæ баййафæд.
 Адджын цардмæ фæтырн, фæлæ йæ уынгæ ма фæкæн.
 Адджын цард макуы фенæд де ’намонд сæр.
 Адджинаг макуы банкъар.
 Адджинаг цы у, уый зонгæ дæр ма бакæн.
 Адджинагæй дæм скæсæд дæ адзал.
 Адджинагмæ бæлгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Адджинагмæ фæбæлл æмæ йæ дæ цæсты зулæй дæр макуы
 фен.
 Адджинагыл аззайæд дæ дыууæ цæсты.
 Адзал дæ баййафæд.
 Адзал дæ разæй фæуæд.
 Адзал дæ ‘рсурæд дæ цины бон.
 Адзалай дæ мадзал кæнын бахъæуæд.
 Адзалай дын фæлидзæн цынæуал уа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Адзалы разæй урс уæрыккау цы фæцæйзгъорай, мæ цæст
 дын тагъд уый фенæд.
 Адзалыл æфтыд фæу.
 Адзалыл бамбæл рæхджы бонты.
 Адзалыл скъуыр дæ къах.
 Аз дæр цынæуал ахæссай, Хуыцауæй дæм ахæм амонд æркæ-
 сæд.
 Аздухæд дæ Уæллаг.
 Азфыддæр фæу.
 Азфыддæр чи кодта, уый æмбисонд дæ баййафæд.

Азфыддæрæй дæ Хуыцау царын кæнæд.
 Азы карма дæ кæстæр макуы рацæуæд.
 Азы фæудмæ фæбæлл æмæ дын йæ фенын ма бантысæд.
 Азым æмбарынхъом макуы бау.
 Азым æрхæссæн дæм ма уæд, фæлæ азымджынаей æрцæуæд
 дæ мæлæт.
 Азым базоныны зонд дын Хуыцау макуы раттæд.
 Азым сраст кæныны хъару дæм ноджыдæр макуы разынаед.
 Азымæй азыммæ цы цæуай, ахæм дуг дыл ныккæнæд.
 Азымджын куынае уай, уæддæр-иу лæдзæг дæуыл цы асæтта,
 ахæм рæстæджытæ дыл ныккæнæд.
 Азымджынаей амæл.
 Азымджынаей æрцæуæд дæ царды кæрон.
 Азымджыны бон дыл акæнæд.
 Азымджыны бонаей дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Азымджыны бынаты бадгæ дæ мæ уд фенæд.
 А зымæг дын фæстаг зымæг фæуæд.
 А зымæг мауал æрæййаф.
 А зымæджы бон дыл акæнæд.
 А зымæджы митау атайæнт дæ царды бонтæ.
 Аив бон ма 'рæййаф.
 Аив бон макуы фен.
 Аив хъуыддаджы сæр дæ Хуыцау макуы 'рлæууын кæнæд.
 Аив цард ма базон.
 Аив царды дын бынат ма разынаед.
 Аивæй амæл.
 Аивæй æрцæуæд де сæфт.
 Аивмæ бæлгæйæ 'наивæй батон дæ нымад царды бонтæ.
 Аивад макуы фен.
 Аивадмæ цы ницыуал бар-хъомыс дарай, уыцы бон дыл акæ-
 нæд.
 Аивады æмгæрон дæ Хуыцау макуы æруадзæд.
 Аизæр — дæ адзал.
 Аизæр дæ хъæбулты фыдтæ цы фæхæрай, уыцы изæр дын
 фæуæд.
 Аизæрмаæ — дæ амонд.
 Аизæрмаæ дæ бонтæ æрцæуæнт нымад.
 Аизæрмаæ дæ хъулон хъæбулы фыдтæ фæтымбыл кæн.
 Аизæрмаæ дын дæ мæрддзæгтæ скæнын мауал бантысæд.
 Аизæрмаæ дын дæ хъулон хъæбулы табæт дæ къæсæрыл æрба-
 лæууын кæнæнт.
 Аизæрмаæ дын дæ хъулон хъæбулы фенын мауал бантысæд.
 Аизæры фыдæх дыл ныккæлæд.
 Аизæры фыдæхæй басудз.

Аипп – дæ райгуырд, аипп – дæ цард, аипджынаей æрцæуæд дæ мæлæт.

Аипп уыд дæ рафæлдисын æмæ аипджынаей ацæуæд дæ цард.
Аипджынаей амæл.

Аипджынаей дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.

Айдагъ нозтæй тъæппытæ фæхау.

Айдагъ нозтæй дæ фарсы тæнæг атонæд.

Айдæн макуы фен.

Айдæны акæсынаей дæхицæй цы тæрсай, уыцы бон дыл акæнæд.

Айдæны кæсынхъом ма су.

Айдæны цъæлтæ дæ Хуыцау бакæнæд.

Айк асæттынхъом макуы бау.

Айк дын мæцъисæй тулинаг фæуæд.

Айк мæцъисæй тулынаен дæр цынауал уай, уыцы бон дыл акæнæд Уæллладжы цæфæй.

Айк мæцъисæй цы тулай, ахæм бонæй фæцæр.

Айк хæрынхъом мауал у.

Айкæвдылд макуы фен.

Айкæвдылдæй дæ гуыбындыдзæг бахæрыны бон макуы фæуæд.

Айчы хъузджы – дæ цæрæн.

Айнаг дур фест.

Айнаг дуртæ феууил.

Айнаг дуртыл дæ дæндагтæ фæхаф.

Айнагыл ауыгъдæй амæл.

Айнагыл ауыгъдæй бахус у.

Айнаеджытыл æрдугай баззай.

Айнаеджытыл дæ хъуын-хъис мауал баззайæд.

Айнаеджытыл хайгай ныппырх у.

Аккаг дын фæуæд Уæллаг.

Аккаг фыдтæ дыл æрцæуæд.

Аккаджы мард цы акæнай, ахæм бон дæ тагъд баййафæд.

Аккаджы митæ бавзарæд дæ туггоппа сæр.

А ком дæм æрттæдæлармæй фæлæууæнт.

А ком дыл саутæ скæнæд.

А комæй æрмист фæу.

А комæй бæхылбадæг цынауал рацæуа, ахæм æмбисонд сæ баййафæд мæ магуыр уды тæригъæдæй.

А комæй мын гæдыйы лæппын дæр Хуыцау макуы фенын кæнæд.

А комæй рацæугæ дон дæр адæммæ макуы рахæццæ уæд.

А комæй хъодыгонд фæу.

А коймаг дон баназын дын макуыуал бантысæд.

А коймаг дон макуыуал баназ.

А коймаг донæй дæ дæ дойны суадзыны бон макуыуал фæуæд.

А коймаг доны ад макуы базон.

А коймаг доны ласт фæу.
Акомдзаг кæн, фæлæ дын марг фестæд.
Акомдзаг кæнын дын мауал бантысæд.
Акомдзаг кæныны бон дæ мауал фæуæд.
Ала дыл сбадæд.
Алайы амæл.
Алайы 'рцæуæд дæ мæлæт.
Алайнаг цирхъ – дæ бæрзæйыл.
Аланæй не 'гадгæнæгæн – алайнаг мард.
Аларды æмхиц кæмæ у, уыдон дын ахæссæд.
Аларды гæмæл зæд у æмæ дæ йæ фæсарц авæрæд.
Аларды дæ ахæссæд.
Аларды дæ нывонд уæрыккæн йæ разæй акæнæд.
Аларды дæ 'ркъуырæд.
Аларды дæм йе 'ргом раздахæд.
Аларды дын дæ хъулон хъæбулы йæ фæсарц авæрæд.
Аларды дын схъыпп кæныны бон мауал раттæд.
Алардыйæ 'лгъыст фæу.
Алардыйы дзуар скæнын дын мауал бантысæд.
Алардыйы цæф фæу.
Алардыйы чъылдыммæ скувыны бон дæ мауал фæуæд.
Аласа дæ кæвдæсы æрбæттыны бон дæ макуы фæуæд.
Аласа фенын дын ма бантысæд.
Аласамæ бæлгæйæ амæл.
Аласайы аккаг дæ макуы скæнæд Дунескæнæг.
Аласайыл бадынхъом макуы бау.
Аласайыл цæуын дын ма бантысæд.
Алæмæт амæлæд, амæлæд, дæ къухмæ чи 'рхаудта.

*Алæмæт мын...
амæлæд мын.*

Алæмæтон цард дæ цæсты тигъæй дæр цы нукуы фенай,
ахæм æмбисонд дыл акæнæд.
Алæмæттаг мард акæн.
Алæмæттаджы бон дыл акæнæд.
Алæмæттаджы бон дын мæ уд дæ хист ахæрæд.
Алæмæттаджы бон мæм æрбайхъуысæд дæ судзгæ мард.
Алвæткъуы цы у, уый ма базон.
Алвæткъуытæ (алтъамитæ) алыхуызæттæ сты: ис фадгæ ал-
вæткъуы, сырх алвæткъуы, тымбыл алвæткъуы – дæу дзы иуæй
хæрыны бон дæр мауал фæуæд.
Алвæткъуытæ хæрыны бон дын Уæллаг мауал раттæд.
Алдымбыд макуы фен.

Алдымбыдтæм бæлгæйæ æрцауæд дæ хæсгæ мард.
 Алдымбыдтæм бæллыны бон дæ макуы фæуæд.
 Алдымбыдтæм фæбæлл.
 Алдымбыдты аккаг уæ Хуыцау макæй скæнæд.
 Алдымбыдтыл фæтонут уæ кæрæдзи.
 Алеуы къæдзæхтæ дын – хæринаг.
 Алеуы къæдзæхтæ феууил.
 Алеуы къæдзæхтæм уæд дæ бар-хъомыс.
 Алеуы къæдзæхтыл фæхаф дæ дæндæгтæ.
 Алеуы хæхтæ дын – æууилинаг.
 Аллайаг дæ фæкæнæд иунæг Хуыцау.
 Аллайаг – дæ цард.
 Аллайаг фæу.
 Аллайагæй фæцу дæ цард-цæрæнбонты.
 Аллайагæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцаутты Хуыцау.
 Аллайаджы бон дыл акæнæд.
 Аллайагæй-аллайагдæр уавæрмæ цы ‘рхауай, уыцы амонд
 дыл акæнæд.
 Алолай зарынмæ дæ фæбæллын кæнæд Уæллаг.
 Алолай зарыны бон дæ ма фæуæд.
 Алолай кæмæн фæзарынц, уыдон дын Мадымайрæм макуы
 фенын кæнæд дæ хæдзары.
 Алы ацафон мæрдтæ февæр.
 Алы ацафон нæм дæ судзгæ марой хъуысæд.
 Алыбон æрдиаггаг – дæ сæр.
 Алыбон æрдиаггаг цы кæнай, уый дын фенæд мæ уд.
 Алы райсом адамыл дæ судзаггаджы хъарджытæ куыд хъуы-
 сой, ахæм сау бонтæ дыл ныккæнæд.
 Алыварсонæй дыл Хуыцауы цæхæр ныккæлæд.
 Алыварсонæй дыл цыфыддæрдзинæдтæ цы ‘ртыхсой, мæ цæст
 дын рæхджы уый фенæд.
 Алыхсæв дын мæ уд дæ сæфт уынæд.
 Алыхсæв мæм дæ хæсгæ мард хъуысæд.
 Ам дæ бон ныккал.
 Ам дæ мард æрцауæд.
 Ам дæ мард куыдзы мардау фесæфæд.
 Амæйфæстæмæ дæ амондыскæнæг фыддæр фæкæнæд.
 Амæйфæстæмæ мысты хуынкъ туманæй фæцагур.
 Амæйфæстæмæ фыддæр фæу.
 Амæйфæстæмæ хъыцъыдæттæ фæнуаз.
 Амæйфæстæмæ цин мауал фен.
 Амæйфыддæр фæу.
 Амæйфыддæрæй фæцæр.
 Амæйфыддæрмæ дæ Хуыцау æрцауын кæнæд.
 Амæйфыддæры ахæсты бахау.

Амәйфыддәрыл цы амбәлай, уыцы бон дыл акәнәд.
 Аммен кән де знәгтән.
 Аммен кәнынхьом ма бау.
 Аммензәгъәг агурәг дә Хуыцау дәрдыл фәзилын кәнәд.
 Аммензәгъәг дәрды фәагур әмә йыл хәстәгмә макуы сәмбәл.
 Аммензәгъәг дын ма уәд.
 Аммензәгъәг ма бахьомыл уәд дә уәзәджи кьәйыл.
 Аммензәгъәг ма рахизәд дә хәдзары кьәсәрәй.
 Аммензәгъәг макуы фен дә дәллаг фарс.
 Аммензәгъәгмә кәсгә-бәлгәйә фәцәр.
 Аммензәгъәгмә фәбәлл әмә дын әй Хуыцауы цәст ма бауарзәд.
 «Амонд, амонд» фәкән әмә әнамондәй әрцәуәд дә мәләт.
 Амонд дә дардмә лидзәд, фыдбылыз дә фәскьәбут бадәд.
 Амонд дә фәсонәрхәгмә дәр макуы әрцәуәд.
 Амонд дын Уәлләгты цәст макуы бауарзәд.
 Амонд ма фен.
 Амонд фәагур дә зәрыбонмә.
 Амонд фәагур, фәләә дә иувәрсты атахәд.
 Амонд фәагур, фәләә дә иувәрсты дәр макуы атахәд.
 Амонд цы у, уый хатгә дәр цы нукуы фәкәнай, уыцы амонд дын бауарзәд амондәттәдҗы цәст.
 Амондәй дә зәрдәйы фаг макуы суләф.
 Амондәй дә хай макуы фәуәд.
 Амондәй йедзаг хәдзар макуы фен.
 Амондәй хай кәй фәцис, уыдоны рәггы макуы рацу.
 Амондәй цы сәрра уай, уыцы бон дыл акәнәд.
 Амондмә акьахдзәф кәныны бон дә макуы фәуәд.
 Амондмә бәлгәйә 'рцәуәд дә мәләт.
 Амондмә бәлгәйә арвит дә цард-цәрәнбонтә.
 Амондмә кәсгә-бәлгәйә амәл.
 Амондмә кәсгә-бәлгәйә фәцу.
 Амондмә фәхәләг кән әмә дә кьухы макуы бафтәд.
 Амәндтә куы уарой, уәд-иу ды фәсвәд цы аззайай, уыцы бон дыл акәнәд мә иунаәдҗы судзгә тәригьәдәй.
 Амонды дзуар дәм йе 'ргом макуы раздахәд.
 Амонды хьуыддәгтә уынгә дәр макуы фәкән.
 Амондагураг фәхәт цәргә-цәрәнбонты.
 Амондагураг фәхәт цәргә-цәрәнбонты әмә амонды мар-гыл дә цәст макуы акьуыр.
 Амондагуырдай дә зәрдә макуы барухс уәд.
 Амондәттәг дын амондәй хай макуы скәнәд.
 Амондәттәг Хуыцау у әмә йын йә зәрдә макуы ссар.
 Амондәттәгәй әлгыст фәу.

Амонддæттæгмæ дæ куывд макуы фехъуысæд.
 Амонддæттæджы зæрдæ макуы ссар.
 Амонджыны бынаты бадны бон дæ макуы фæуæд.
 Амонджыны мард акæн.
 Амонджыны мард дын мæ цæст фенæд.
 Амонджыны мæрдтæ дæм фæласæнт.
 Амонджыны мæрдтæ фæныгæн.
 Амонджыны мæрдтæй дæ хæдзар макуы рафидийæд.
 Амонджыны мæрдтыл фæтон дæ бындзгубытæ.
 Амонджын хъуыддæгтæй дæ Хуыцау бахизæд.
 Амондсыгъд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Амондсыгъд фæу.
 Амондсыгъд цы фæуай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Амондсыгъдæй батон дæ бонтæ.
 Амондсыгъдæй фæцæр.
 Амондсыгъдæй фæцæут фыдæй-фыртмæ.
 Амондсыгъдæй цы ‘ууилат уæ тугвæллоу, уый уын фенæд
 мæ цæст.
 Амондсыгъдæй амондсыгъдмæ фæцу.
 Амондсыгъдмæ дæр тæхуды цы кæнай, уыцы бон дыл акæ-
 нæд цъæх арвы бын.
 Амондсыгъды æмбисонд дыл акæнæд.
 Амондхæссæг амæндтæ куы уара, уæд дæуыл цы нукуы ам-
 бæла, ахæм амонд дын бауарзæд Уæлладжы цæст.
 Амондхæссæг дæм йæ ‘ргом макуы аздахæд.
 Амондхæссæгæй æлгъыст фæу.
 Амондхæссæгæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Амондхæссæгæй дæ кард дæ кæрддзæмы цы нытътъыссай,
 ахæм бон дыл акæнæд.
 Амондхæссæгæй дæ лымæн кæныны бон макуы фæуæд.
 Амондхæссæгмæ фæбæлл æмæ дæ тæфтыл макуы ацæуæд.
 Амондхæссæгмæ фæбæлл æмæ дыл йæ нымæты фæдджи дæр
 макуы аныдзæвæд.
 Амондхæссæджы амондæй дын Хуыцау мацы бахай кæнæд.
 Амондхæссæджы дæумæ макуы равдæлæд.
 Амондхæссæджы зæрдæ дæм макуы æртасæд.
 Амондхæссæджы зæрдæ макуы ссар.
 Амондхæссæджы ном хъусгæ дæр цы нукуы фæкæнай, ахæм
 бонæй фæцæр.
 Амондхæссæджы фыдæх дæ уæд.
 Амондхæссæджы цармы тыхт дæ Хуыцау макуы фæкæнæд.
 Амынæт райсынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Амынæтæй амæл.
 Амынæтæй амынæтмæ фæцу.
 Амынæты бон дыл акæнæд.

Амынаты бонай — да цард.
 Амынд зонд дам хыг куыд кәса, ахәм зәрдаейә фәцәер.
 Амынд зондай фәцәер.
 Амынд зонд райсынхьом дәр ма су.
 Амындыл да Хуыцау макуы сразы кәнаед.
 Аразинаг хьуыддагәй халыны хьуыддагмә цы ‘ппарай дәхи,
 ахәм мардаей амәл.
 Аразинаг хьуыддаджы сәрггы да Хуыцау макуы әрләууын
 кәнаед.
 Аразыны ныфс дам макуы әрцәуәед.
 Аразыныл да Хуыцау макуы бафтауәд.
 «Арахьхь, арахьхь» дзургәйә сис да уд.
 Арахьхь нуазыны бон да мауал фәуәд.
 Арахьхьәй әрцәуәед да мәләт.
 Арахьхьәй макуы бафсәд.
 Арахьхьәй тьәппытә цы фәхауай, уыцы бон дын мә цәст
 фәнаед.
 Арахьмә бәлгәйә ахгәнаед да хурхуадындзтә.
 Арахьмә бәлгәйә мә размә рагәпп кәнаент да дыууә га-
 гуыйы.
 Арахьхьы боцкьа да фестын кәнаед Дунескәнаег.
 Арахьхьы фыдәх да баййафәд.
 Арахьхьы фыдәхәй басудз.
 Арахьхьагау фенхьиз.
 Арахьхьаджы тәф фәкәен.
 Арахьдзуан фәкәен.
 Арахьдзуан фәкәен да цәрынаей да хәрынмә.
 Арахьдзуанәй амәл мә тәригьәдәй.
 Арахьдзуанәй батон да царды бонтә.
 Арахьдзуаны цәуыны бон да мауал фәуәд.
 Арахьдзуаныл әфтыд фәу.
 Арахьдзуаныл да цы бафтауа да рафәлдисәг, уыцы амонд
 дын мә цәст бауарзәд.
 Арәхстгай амәл.
 Арәхстгай цы ‘рцәуа да мәләт, мә ахәм арфә дыл рәх-
 джы бонты сәмбәләд.
 Арәхстджын мард дын мә уд цы фена, ахәм бон дыл акәнаед.
 Арв да ‘ркьуырәд.
 Арв да ‘рцәвәд, кәй фәцавтай, уыдоны тәригьәдәй.
 Арв дыл әркәләд.
 Арв дыл йә цәхәртә ‘ркаләд.
 Арв кәуылы ‘ххәссы, ууылы дын әрләууыны бынат Хуы-
 цауы цәст макуы бауарзәд.
 Арв цьәх у, сырх у, уый феныны бон да мауал фәуәд ацы
 арвы бын.

Арвæй æхсидав æрхауæд æмæ дæ сæрыл сæмбæлæд.
Арвæй æхсидав æрхауæд æмæ дзы де ‘дылы сæр цъыбыртты сыгъд бауæд.

Арвæй дæм галмдзармыйас цынауал зына, уыцы бон дыл акæнæд.

Арвæй дæм стонг бирæгътæ фæниуæнт.

Арвæй дæм хуры цæст мауал разынад.

Арвмæ асинтæ ‘вæрыныл цы ныллæууай, ахæм зонд дæм æрцауæд.

Арвмæ бæлгæйæ дæ хъиутæ фæхæр æмæ авд дæлдзæхы ‘рцæуæд дæ мæлæт.

Арвмæ стонг куыдзау фæрæй æмæ фæниу.

Арвы æхсидав дыл сæмбæлæд.

Арвы æхсидавай басудзæд де ‘намонд сæр.

Арвы æхсидавай цæф дыл сæмбæлæд.

Арвы дуар гомæй цы фенай æмæ дæ сдзурыны бон цынае фæуа, ахæм бон дыл акæнæд адæмы ‘лгъыстæй.

Арвы зынгæй басудз.

Арвы зынгæй — дæ мæлæт.

Арвы рухс макуы фен.

Арвы рухсæй бакуырм у.

Арвы рухсæй дын Хуыцау макуы схай кæнад.

Арвы хин æмæ дæ зæххы кæлæн баййафæд.

Арвы хин æмæ зæххы кæлæнæй дæ цард-цæрæнбонты цъæх арт фæуадз.

Арвы цæф фæу.

Арвы цæфæй æрцауæд дæ мæлæт.

Арвы цæхæрæй цъыбыртты сыгъд цы бакæнай, уый дын уæд мæ хуыздæр арфæ.

Арвы цъæх ма фен.

Арвы цъæхæй дæ сау цæстытæ урс кæнаент.

Арвы цъæхæй дын хай ма уæд.

Арвырдын фенын дын макуыуал бантысæд.

Арвы цъæх фенынмæ бæлгæйæ батон дæ нымæд бонтæ.

Аргæ-арын æрцауæд дæ мæлæт.

Аргæ-арын де ‘мбисонд цы ныхъхъæр уа, ахæм бон дыл æркæнад.

Аргъ кæнын макуы базон.

Аргъ кæнынхъом дæ Хуыцау макуы скæнад.

Аргъгæнæгæн аргъкæнынхъом макуы су.

Аргъгæнæгыл цы ‘лгъыстытæ сæмбæлынц, уыдон уæлдай-джынтай дæ сæрыл æртыхсаент.

Аргъау дзурынхъом дæ Уæллаг макуы скæнад.

Аргъау макуы фехъус.

Аргъауаг фæу.

Аргъаугæнæджы кармæ уæ Хуыцау макæй ахæццæ кæнæд.
 Аргъæуттæй фæцæр.
 Аргъæутты æмбисонд дыл сæмбæлæд.
 Аргъауыны бонмæ ма ахæсс.
 Аргъауыны цин дын Хуыцау ма бавзарын кæнæд.
 Ард ахæссынхъом ма су.
 Ардбахæрæг уæ макуы рацæуæд.
 Ард — дæ хæдзары.
 Ард дæ хæдзары бацæуæд.
 Ард хæрыны кармæ уæ мачи ахæццæ уæд.
 Ард хæрынхъом дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Арды фыдæх дæ баййафæд.
 Арды фыдæхæй басудз.
 Ардауыны бон дæ маул фæуæд.
 Ардыдæй амæл.
 Ардыдæй амæлæд дæ ардауæг-гацца сæр.
 Ардыдæй ссар де сæфт.
 Ардыгон арфæ мауал баййаф.
 Ардыгон æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Ардыгон бирæгъ дыл фæхæцæд.
 Ардыгон бирæгъты холы фæу.
 Ардыгон дон баназын дын мауал бантысæд.
 Ардыгон дзыхæйдзурагмæ фæбæлл æмæ дæ йæ феныны бон
 макуыуал фæуæд.
 Ардыгон низæй амæл.
 Армæвæрæг дыл ма уæд.
 Армæвæрæджы зæрдæ макуы ссар.
 Арсдуаны фæцу æмæ дын тæрхъус амарын дæр макуы бан-
 тысæд.
 Арт макуы фен дæ къæсы.
 Арт фæуадз мæ тæригъæдæй.
 Артæй дæр дæ макуы фæуæд зæрдæйы фæндиаг хай.
 Арты басудз.
 Арты басудзæд дæ хъеллауаг сæр.
 Арты басудзæд дæ сæрхъæн къоппа.
 Арты судз æмæ дыл донбакалæг ма уæд.
 Арты хай фæу.
 Арты цъыбыртты сыгъд бакаæнæд, кæм дын чи ис, уыдон.
 Артбакæнæг макуы фен де 'мбыд къæсы.
 Артдзæст сыгъд дæ фæкаæнæд Арты бардуаг.
 Артдзæстмæ фæбæлл æмæ дын йæ саразын ма бантысæд.
 Артдзæсты ад бамбарынхъом дæ макуы скæнæд Уæллаг.
 Артдзæсты ад макуы банкъар.
 Артдзæсты хъарм макуы базон.

Артдзæсты цин цы никуы фенай, ахæм амондæй дæ фæцæ-
рын кæнæд нæ рафæлдисæг Хуыцау.

Артæнхæлд дæ Хуыцау фæкæнæд.

Артæнхæлд фæу, ды ма де ‘фсæртæ сæ кæрæдзийыл куы
æрæвæрай.

Артæнхæлдæй батон дæ царды бонтæ.

Артæнхæлдæй фæутæхсæн кæн.

Артæнхæлдæй цы ныхъхъæбæр уай, уыцы бон дыл акæнæд.

Артæнхæлды низæй фæцæр.

Арфæ зæгъæг дын ма уæд.

Арфæ ма фен.

Арфæйæ хызт у.

Арфæйы бæсты дæр дыл æлгъыст цы ‘мбæла, ахæм амондæй
фæцæр.

Арфæйы бон дæ мауал фæуæд.

Арфæйы бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.

Арфæмæ бæлгæ сис дæ уд.

Арфæгонд дæ Хуыцау макуы фæкæнæд.

Арфæгонд макуы фæу.

Арфæгонды бæсты æлгъыстгондæй фæцæр.

Арфæйаг хъуыддаг макуы фен.

Арфæйаджы бон дыл макуы ‘рцæуæд.

Арфæйаг бонмæ фæбæлл æмæ дзы æнæхай фæу.

Арц дыл сæмбæлæд.

Арцæй мард дæ Уæллаг фæкæнæд.

Арцы фындзыл цы бахус уай, уыцы бон дыл акæнæд.

Арцыл — дæ лæууæн.

Арыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Арыдæй батон дæ царды бонтæ.

«Арын, арын» фæкæн æмæ арыны бонмæ ма фæхæццæ у.

Арын дын ма бантысæд.

Арыны бон дæ мауал фæуæд.

Арыны бон — дæ мæлæт.

Арыны бонмæ дæ ма фæцæрын кæнæд, уæлæмæ кæмæ фæ-
кувыс æмæ уæлейæ чи фæндтæ кæны, уый.

Асау дæ кæнæд Хуыцау.

Асау у.

Асау у нæ кæстæрты тæригъæдæй.

Асин ныддæттæг дын мачи разынад.

Асиныл дын уæлæмæ схизын макуы бантысæд.

Асиныл схизынхъом макуы бау.

Аскъуый.

Аскъуый æмæ бафсæда дæ цæст.

Аскъуый уыцы фырнотгæй.

Аскъуыйæд дæ ахсæн.

Аскъуыйæд дæ тæн.
 Аскъуыйæд дæ уæцъæф.
 Аскъуыйæд дæ хуыргуыбын æмæ дæ искуы сулæфæм.
 Аскъуыйæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Аскъуыйын дæ кæнæд Хуыцау.
 Аскъуыйыны бон дæр дæ мауал фæуæд, афтæмæй дæ дæ
 бинонты тæригъæдæй дæнгæлмард фæкæнæд Уæллаг.
 Аслам адæймагæй фæцардтæ æмæ асламмард акæн.
 Аслам... бегæй дæр аслам у æмæ аслам цард – дæ хай.
 Аслам... бегæй ныххæдмæл у.
 Аслам цард фæкæн.
 Асламæй æрцæуæд де сæфт.
 Асламæй дæ фелхæдæуæд.
 Асламы бон дыл акæнæд.
 Астæуниз кæй ацахста, уыдоны бон дыл акæнæд.
 Астæунизæй фæсæй.
 Астæумагъз скъуыд дæ фæкæнæд Хуыцау.
 Астæуыстæгсаст фæу.
 Астæуыстæгсастæй фæцæр.
 Атай æмæ аруай.
 Атайын æмæ дæ аруайын кæнæд уæлæ Цъæхдунескæнæг.
 Атайын æмæ дæ аруайыны бонмæ дæр мауал фæцæрын кæ-
 нæд де ‘взæр удылхæцæг.
 Атайын дын мауал бантысæд.
 Атайыны бон дын цы удхæссаг нал ратта, уымæн урс уæрыкк
 фест.
 Аталынг дæ уæд дæ мады зæрдæ.
 Аталынг дæ уæд мæ уд.
 Аталынг дæ уæнт, æвзæрыл дæ чи ардауы, уыдоны рухс
 зæрдæтæ.
 Аталынг дæ уæнт, кæм дын чи ис, уыдоны цæстытæ.
 Аталынг дыл уæд дæ бон.
 Аталынг дыл уæд дæ райдзаст цард, мæ къона.
 Аталынг дыл уæд дæ худгæ бон.
 Аталынг дыл уæд дæ хуры цæст.
 Аталынг дыл уæд дæ царды стъалы.
 Аталынг уæд дæ худгæ зæрдæ.
 Аталынг уæд, хур дыл кæмæй ракасы, уый цæстæнгас.
 А талынгæй рацæуын дын макуы бантысæд.
 А талынгæй рацæуыны бон дæ макуы фæуæд.
 А талынгмæ дыл хуры цæст макуы сæмбæлæд.
 А талынджы амæл.
 А талынджы батон дæ царды бонтæ.
 А талынджы дæ ракъуырæд удхæссаг йæ къæдз цæвæгæй.
 А талынджы дыл сæмбæлæд, мæ зæрдæ дын цы зæгъы, уый.

А талынджы, уыгау, дæхиуыл фæку.
 Атæлфæг ма уæд дæ фæдыл.
 Атæлфæг уæ макуы рацæуæд.
 Атæлфæг уæ мауал уæд.
 Атæлфæджы фыдæй дæ Хуыцау бынсæфт фæкæнæд.
 Атæлфынмæ бæлгæйæ дæ уд сис.
 Атæлфыны афон дыл ма 'рцæуæд.
 Атæлфыны бон дæ мауал фæуæд.
 Атæлфыны зæрдæ дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Атæлфыны мондагæй цъæх арт фæуадз.
 Атæлфыны номыл де 'нгуылдз базмæлын кæнын дæр дæ бон
 цы нукуы бауа, ахæм æлгъыст дæ баййафæд.
 Атæлфыны нысан дæр дыл макуы фæзынæд.
 Атæлфыны рæстæг ма 'рæййаф.
 Атæлфыны фыдæй дæ Хуыцау дзыхъмард фæкæнæд.
 Атæлфыны хъуыды дæм цæугæ дæр макуы 'ркæнæд.
 Атон.
 Атон адаемы тæригъæдæй.
 Атон дæ сæры мæсчъытæ.
 Атон дæ фæрстæ.
 Атон мæ тæригъæдæй.
 Атонæнт дæ фæрстæ уыцы хæрдæй.
 Атонæд дæ зæрдæ.
 Атонæд дын уыцы ахсæн, кæд цавæр нозт у.
 Атонæнт де 'вдузæнтæ.
 Атонæнт уæ нуæрттæ, махæн нæ сæрты мæгъзтæ чи рауа-
 гъта.
 Атонæнт, чи дын ис, уыдон, кæд дын мæн аххос нæ фæци.
 Атьæпп дæ кæнæд Уæллаг Хуыцау.
 Атьæпп кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Атьæпп мын дæ кæнæд а комбæсты зæдтæ.
 Атьæпп мын уæд де 'взæр сæр.
 Атьæпп у.
 Атьæпп у де знаджы цæфæй.
 Атьæпп у Хуыцауы цæфæй.
 Атьæпп у, чи дæ нæ уарзы, уыдоны фæндиаг.
 Атьæпп уæнт, æнæхъуаджы дæ чи афхæры, уыдон.
 Атьæпп уæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ауæлдай дæ кæнæд Дунескæнæг.
 Ауæлдай дæ кæнæд мæ уд.
 Ауæлдай кæныны бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Ауæлдай у.
 Ауæлдай у адамай.
 Ауæлдай у дæ хиуæттæй.
 Ауæлдай у де 'мгæрттæй.

Ауæлдай у Хуыцауæй.
 Аудинаг дын Хуыцауы цæст макæй бауарзæд.
 Аудинаджы бон дыл æркæнæд.
 Аудинаджы цардæй дæ фæцæрын кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Аузæг дæ мауал уæд.
 Аузæгæй ацух у.
 Аузинаг макуы фен дæ авдæны.
 Аууæттыл зилгæйæ атьæпп у.
 Аууонмард акæн.
 Аууоны кæрдæгау ныддаргъ у æмæ дæ уæрджытæ дæ быны
 дзой-дзой кæнæнт.
 Аууоны кæрдæгау хæрдмæ фæцу æмæ дæ сæры мацы уæд.
 Аууоны 'рцæуæд дæ мæлæт.
 Ауындзæн хъилыл сагъд æрцу.
 Ауындзæнæй райсæг дæ ма уæд.
 Ауындзæнмæ ма бахæццæ у.
 Ауындзæнмæ фæдзыназæнт дæ хуыздæртæ.
 Ауындзæныл бахус у.
 Ауындзæныл цы фæхъеллау кæнай, уыцы амонд дæ уæд.
 Ауындзæныл цыбыртты сыгъд бакæн.
 Афадæд дæ Хуыцау.
 Афадæд дæ зæрдæ.
 Афадæд дæ куысыфтаг сæр.
 Афадæд, цы хъарм цард фæарæзтай, уый.
 Афаэдз мауал ахæсс.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ дæ сæйгæ уат макуы сис.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ дын мæ уд дæ хисты кæндтæ фæхæрæд.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ дзыназгæ фæцу.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ хистытæ факæн.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ фæдзыназ дæ ахсджиæгты ингæнтæм.
 Афаэдзæй-афаэдзмæ цин макуы фен.
 Афаэдзæн мæрдтæ февæр дæ хуыздæртæй.
 Афаэдзмæ дæ сау уæрдон балæууæд дæ мæгуыр къæсæрыл.
 Афаэдзмæ 'рцæуæд дæ мæлæт.
 Афаэдзы бон æрæййафын дын мауал бантысæд.
 Афаэдзы бонмæ дæ гæндзæхтæ фæцæгъд.
 Афаэдзы бонмæ — дæ удисæн.
 Афаэдзы бонмæ дын мæ уд дæ хист ахæрæд.
 Афаэдзгæйтты дæ дæ саутæ сисыны бон макуы фæуæд.
 Афаэдзгæйтты дæ дæ цæссыг ссур кæныны бонтæй Хуыцау
 фæцæрын кæнæд.
 Афаэдзгæйтты дæ цæссыг калгæйæ фæцу.
 Афтæ хорз дыл æрцæуæд, адæммæ цы хорз цæстæй кæсыс.
 Афтæ хорз зæрдæйæ фæцæр, адæмæн дæ цы фæнды.

Афтæ хорз дын Хуыцау ракаенæд, ды махæн цы ракодтай.
 Афтæ хорзæй арвит дæ царды бонтæ.
 Афтæ хорзæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Афтæ хорзæй фæцæр, махæн дæ цы хорз фæнды.
 Афтæ хорзы бон дыл акæнæд, арвы цъæх дæм куыднауал
 зына.
 Афтæ хорзыл сæмбæл, дæ хæдзар дæ бынырох куыд æрбауа.
 Афтæ-уфтæ фæкæн.
 Афтæ-уфтæйæ æрцæуæд де сæфт.
 Афтæ-уфтæйæ батон, цы царды бонтæ ма дын аздадис, уыдон.
 Афтид абад.
 Афтид абад дæ ахсджиæгтæй.
 Афтид абад дæ ныфсы мæсгуытæй.
 Афтид абад дæ хъулон хъæбулæй.
 Афтид абад, кæм дын чи ис, уыдонæй.
 Афтидармæй фæцæр.
 Афтид арфæ кæнынхъом дæр дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Афтид дæ абадæд дæ ныййарæг мад.
 Афтид дæ абадæд мæ рыст уд.
 Афтид зæрдæйæ фæхæт адæмы уæзгуытыл.
 Афтидкъухæй фæцæр.
 Афтид ном ма дæ цы аззайа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Афтид ныхасыл дæ Хуыцау бафтауæд.
 Афтидсæрæй дыл æрцæуæд дæ сæфты дуг.
 Афтид фынгтæ февæр.
 Афтид фынгтæ фэфснайыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Афтид хæдзармæ дæ фæкæсын кæнæд нæ рафæлдисæг Хуыцау.
 Афтид цард дын ис æмæ дын уый дæр Хуыцауы цæст цынæ-
 уал бауарза, ахæм бон дыл акæнæд.
 Афтидæй амæл.
 Афтидæй афтиддæрмæ фæцу.
 Ахæм адæмыл амбæл, дæ фынты дæр махмæ бæлгæйæ куыд
 дзыназай.
 Ахæм æлгыст дæ баййафæд, цард-цæрæнбонты судзгæ-дуд-
 гæйæ куыд хитай.
 Ахæм æлгыст дæ баййафæд, царды хæрзтæм бæлгæйæ куыд
 тонай дæ нымад бонтæ.
 Ахæм æлгыст дыл æрцæуæд, дæ астау дæхи æмбæрц цы
 никуыуал сраст кæнай.
 Ахæм æмбисонд дыл æрцæуæд, дæ сау дудгæбонæй мах дæ
 цард-цæрæнбонты куыд айрох кæнай.
 Ахæм бон дыл акæнæд, уыйфæстæ дæм хъаймæт рухс дзæ-
 нæт куыд кæса.
 Ахæм бон дыл акæнæд, æмæ дæм царды хæрзтæ куыднауал
 хъарой.

Ахæм бон дыл акæнæд, æмæ зылын цæуæнмæ цы фæцæуай.
Ахæм бон дыл акæнæд, дæ сынтаг сисынæн цынауал бауай.
Ахæм бон дыл акæнæд, сывæллæттæн хынджылæггаг цы суай.
Ахæм бон дыл акæнæд, сылгоймаджы фæстæ акæсынæн цы-
науал уай.

Ахæм бон дыл акæнæд, сылгоймæгтæ дыл сæ къæхтæ цы сæрфой.

Ахæм бон дыл æркæнæд, мæ ном дæ куыд айрох уа.

Ахæм дудгæ маст дæ æрæййафæд, æмæ цæрæнбонты судзгæ-
дудгæйæ куыд батонай дæ 'наккаг царды бонтæ.

Ахæм дзырд дыл сæмбæлæд, дæ сынтагæй дæ сыстын чи
никууал суадза.

Ахæм дзырд дыл сæмбæлæд, цард-цæрæнбонтæм дæ зæрдæс-
къуыдтæ чи фæкæна.

Ахæм дзырдыл фæкæл, мæрдты къæсæрыл дæ дидинæфты-
дæй чи балæууын кæна.

Ахæм дзыхæй фæдзур, æмæ дæ æмбарæг цы никуы бамбара.

Ахæм ивд фæкæн, æмæ дæ ивыны сæр цы никууал бахъæуа.

Ахæм зард ныккæн, æмæ дæ хурхуадындзтæ хæрзлыстæг
тæгæлтæ куыд ныууой.

Ахæм маст баййаф, æмæ цæрæнбонты дæ маройæ куыд ни-
кууал банцайай.

Ахæм маст дыл сæмбæлæд, дæ цард-цæрæнбонты æнхъæл
кæмай никуы уай.

Ахæм мастæй фæхъæстæ у, цæрынаей-хæрынмæ дын чи ни-
кууал æрысыса.

Ахæм масты ныххау, дæ хуырахсæн сурæй быны лопъо куыд
ауа.

Ахæм мастыл æфтыд фæу, де 'мбисонд кæфтæй-кæсæгмæ куыд
ныхъхъæр уа.

Ахæм нæмыг дыл сæмбæлæд, кæрдихгай дæ чи скæна.

Ахæм ном дыл сбадæд, адæм дыл æлгъ куыд кæной.

Ахæм номæй дæм бадзырдæуæд, дæ зæрдæ дæхицæй куыд
хæцца кæна.

Ахæм номы аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд, адæм дæ ар-
гъуыц куыд кæной.

Ахæм омд фæкæн, де сулафæнтæ дæ хъæлæсæй кæрдихгай
куыд скалай.

Ахæм «опп» дын фæуæд, дыккаг хатт дæ йæ зæгъыны сæр
куыд никууал бахъæуа.

Ахæм ранмæ æрхау, адæм дыл ту куыд кæной.

Ахæм ранмæ дæ Хуыцау æрæппарæд, адæм дыл сæ къæхтæ
сæрфынмæ æлгъ куыд кæной.

Ахæм раст разын, рæстæй куыд æрцæуа дæ мæлæт.

Ахæм рæстæг æрæййаф, «мæн у» зæгъæг дын куыднæуал уа.

Ахæм стъæлфт фæкæн, фæстаджы æрттынд дын куыд фæуа.
Ахæм цæф дыл сæмбæлæд, дæ цард-цæрæнбонты кæй никуы
сфæразай.

Ахæм цинтæ дыл цæуæнт, дæ зæрдæ скъуыдтæ кæмæй кæна.
Ахæм цъынд бакæн, æмæ дæ фæстаджы цъынд куыд фæуа.

*Ахæмæй-ухæмæй,
Дæ удисæн – тухæнæй.*

«Ахæстон, ахæстон» фæкæн.

Ахæстонæй ахæстонмæ фæццу.

Ахæстоны æрцауæд дæ мæлæт.

Ахæстоны къуымты бамби.

Ахæстоны цардæй дарддæр дын Хуыцау хорзæй макуы мацы
бафтауæд дæ сыгъд къухты.

Ахæсты цард дын Уæллаг дæ къухтæй макуы аппарат.

Ахæсты цардæй фæцæр.

Ахстæй амæл.

Ахстæй дæ æрæййафæд дæ судзгæ адзал.

Ахстæй – дæ мæлæт, уый дын мæ арфæ.

Ахсæвыккон æхсæв дæ мауал рабадын кæнæд.

Ахсæвыккон æхсæвæй æлгъыст фæу.

Ахсæвыккон æхсæвы зæдтæ дыл сæ цæхæртæ ныккалæнт.

Ахсæныскъуыд фæу.

Ахсæныскъуыдæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.

Ахсæныскъуыдæй фæхир-хур кæн.

Ахсæныскъуыдæй чи цард, уый бон дыл акæнæд.

«Ахстон, ахстон» фæкæн æмæ дæ йæ мидæг цæрыны бон
макуы фæуæд.

Ахстон макуы фен.

Ахстон сбийынхъом макуы су.

Ахстон скæнын дын макуы бантысæд.

Ахстонæй атæхынхъом макуы бау.

Ахстонгæнæджы зæрдæйæ фæцæр.

Ахстонгæнæджы тых дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.

Ахстонмæ дыл сæмбæлæд дæ фыдбылыз.

Ахстоны хуыдуггонд æрцу.

Ахстонгæнæг уæ мауал уæд.

Ахстонгæнæджы сау бон дыл акæнæд.

Ахуыйæн макуы фен.

Ахуыйæны фыдæхæй басудз.

Ахуыр лæг уæ къæсæрæй дæр макуы бахизæд.

Ахуыр лæг уæ къæсæрæй макуы рахизæд.

Ахуыр лæг уæ макуы рацауæд.

Ахуырæй уæ Хуыцау бахизæд.
 Ахуырмæ бæлгæйæ æрцауæд дæ сау мæлæт.
 Ахуыры бон дæ мауал фæуæд.
 Ахуырыл фæу æмæ дæ цард цы айрох уа, уыцы судзгæ бон
 дыл акæнæд рæхджы.
 Ахуыссæд дæ сау зынг.
 Ахуыссæд дæ хуры тын.
 Ахуыссæд дæ цæсты рухс.
 Аххосаг рын — дæ артæнты.
 Аххосаг рын дæ ахæссæд.
 Аххосаг рын дыл фæзынæд.
 Аххосаг рынæй фæсæй.
 Аххосаг рыны хаст фæуæнт дæ ахсджиæгтæ.
 Аххосаг рыныл скъуыр дæ къах.
 Аххосджынæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Аххосджынæй — дæ куыдзы цард.
 Аххосджынæй дæ фæсæйын кæнæд де Сфæлдисæг.
 Аххосниз дыл фæзынæд.
 Аххоснизæй амæл.
 Аххоснизæй мауал су дæ къахайсынæн.
 Аххоснизæй мауал сис дæ сынтæг.
 Аххоснизæй фæсæй дæ цард-цæрæнбонты.
 Ахъав-ахъав фæкæн.
 Ахъав-ахъав фæкæн æмæ дын дæ зæрдæйы фæндæттæ сæх-
 хæст кæнын макуы бантысæд.
 Ахъаз дын мацы уæд.
 Ахъазгæнæг дын мауал уæд.
 Ахъазгæнæгæн ахъаз кæнын дæ бон макуы бауæд.
 Ахъазгæнинаг дын Хуыцау дæ къухты макуыуал бафтауæд.
 Ахъаззаг маст дыл æрбамбæлæд.
 Ахъаззаг цæф баййаф дæ Хуыцауыхайæ.
 Ахъаззаг цæф фæу.
 Ахъазхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Ахъаззаг цæфæй æрхауæд дæ сæр.
 Ахъаззаг цæфæй æрхауæд дæ рахиз къух.
 Ахъазхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Ацафон мауал æрæййаф.
 Ацафонмæ дæ Хуыцау мауал фæцæрын кæнæд.
 Ацы 'хсæв ма мæ куы ныуадзай, уæд дын мæ уд дæ хист
 ахæрæд.
 Ацъæх дæ кæнæд удхæссæг.
 Ацъæх у.

Æ

Æбар митæ фæкæн.
Æбар хъуыддæгтыл æфтыд у.
Æбар цард фæкæн.
Æбар цы уай цæргæ-цæрæнбонты, ахæм бон дыл акæнæд.
Æбарæй амæл.
Æбарæй æрцауæд дæ мæлæт.
Æбарæй дæ зонгуытыл фæбыр.
Æбарæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Æбарæй де знæгтæн уырдыг фæлæуу.
Æбарæй уыргæфтыд фæу.
Æбарæй фæхит адæмы уæзгуытыл.
Æбарæй фæцæр дæ адæмы æхсæн.
Æбарсæфт дæ фæкæнæд æппæтхъом Хуыцау.
Æбары бон дыл акæнæд адæмы тæригъæдæй.
Æбары бонæй дæ фæцæрын кæнæд дæ рафæлдисæг.
Æбары рæстæджытæ фæтон.
Æбæрæг мардæй амæл.
Æбæрæг мардæй бафт дæ сыджытыхайыл.
Æбæрæг мардæй дæ ссардæуæд.
Æбæрæг мæрдтæ фæныгæн дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.
Æбæрæг фæндагтыл фæцу.
Æбæрæг хабар дыл сæмбæлæд.
Æбæрæг хъуыддæгтæ фæцæраз.
Æбæрæг хъуыддæгтæй дæ Хуыцау макуы фервæзын кæнæд.
Æбæрæг хъуыддæгтыл дæ бафтауæд дæ рафæлдисæг.
Æбæрæг цард фæкæн.
Æбæрæгсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
Æбæрæгсæфт цы фæкæнай, ахæм æлгъыст дыл сæмбæлæд.
Æбæрæгсæфт фæу.
Æбæрæгсæфтæй фæцæр.
Æбæрæгсæфты бон дыл акæнæд.
Æбæрæгсæфты бонæй батон дæ фидиссаг цард.
Æбæрæгсæфты ном дыл цы сбада, уый дын фенæд мæ уд.
Æбæрæгсæфты номæй фæцу адæмы 'хсæн.
Æбуалгъ адæймаг дæ æмæ æбуалгъæй æрцауæд дæ мæлæт.
Æбуалгъы бонтæ фервит.
Æбуалгъы митæ фæкæн.
Æбуалгъы рæстæджытæ дыл ныккæнæд.
Æбуалгъы хабæрттæм фæцу.
Æбуалгъы хъуыддæгтыл дæ цы бафтауа Дунескæнæг, уыцы
амонд дæ уæд.
Æбуалгъы цардæй фæцæр.

Ёбуалгъæй амæл.
 Ёбуалгъæй батон дæ царды бонтæ.
 Ёбуалгъæй фæцæр.
 Ёбуалгъы бон дыл акæнæд.
 Ёбуалгъы мард акæн дæ раттæг адæмы тæригъæдæй.
 Ёбуалгъы номæй дæм фæдзырдæуæд.
 Ёбуалгъы хабар дыл æрбамбæлæд æнæнхъæлæджы.
 Ёбузн адæмæн фæлæггад кæн.
 Ёбузн адæмыл цыд фæу.
 Ёбузнæй арвит дæ бонтæ.
 Ёбузнæй-æбузндæрмæ фæцу, адæмы хъæр чи не ‘мбары.
 Ёбузнæй фæцæр.
 Ёбузнæй зокъо цы рафтауай, ахæм амонд дæ уæд.
 Ёбузны бонæй фæхир-хур кæн.
 Ёвадат боны дæ мæ уд табæты авæрæд.
 Ёвадат боны хъуыддæгтæ фæкæн.
 Ёвадат мард акæн.
 Ёвадат митыл дæ фæифтыгъдæуæд.
 Ёвадат рæстæджытæ фервит ноджыдæр.
 Ёвадат сæфт фæу.
 Ёвадат хъуыддæгтыл æфтыд дæ фæкæнæд де скæнæг.
 Ёвадат цардæй дын дæ къах райсын ма бантысæд.
 Ёвадат цæф дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёвадатæй амæл.
 Ёвадаты бонæй фæцæр.
 Ёваст бон дыл акæнæд.
 Ёваст бонтæм фæкæс.
 Ёваст мард акæн.
 Ёвастсæфт фæу.
 Ёвастцæф дæ уæлæ Уæллаг фæкæнæд.
 Ёвастцæфæй хæдзархæлд цы ‘рбауай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Ёвæгæсæг æрбауæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ёвæгæсæг дæ дунескæнæг Хуыцау фæкæнæд.
 Ёвæгæсæг мард æрцæуæд дæ хæдзарыл.
 Ёвæгæсæгæй адæргъ кæн дæ къæхтæ.
 Ёвæгæсæгæй атил дæ гæндзæхтæ.
 Ёвæгæсæгæй æрцæуæд де сæфт.
 Ёвæгæсæгæй батон дæ царды бонтæ.
 Ёвæгæсæгæй дæ æрæййафæд саудзыдыда удхæссæг.
 Ёвæгæсæгæй сис дæ уд.
 Ёвæгæсæгæй фæцæр.
 Ёвæгæсæджы бон дыл цы акæна, уый дын фенæд мæ уд.
 Ёвæгæсæджы номæй фæцæр.
 Ёвæд æвзæр адæймаг хъуамæ кæна æмæ дæ æвæд фæкæнæд
 де сфæлдисæг Хуыцау.

Æвæд мард акæн.
 Æвæд фæндæгтыл фæцу.
 Æвæдæй амæлын дын зæгъы мæ зæрдæ.
 Æвæдæй баззай.
 Æвæдæй фыдвæд фыддæр у æмæ дæ фыдвæд фæкæнæд дунескæнæг иунæг Хуыцау.
 Æвæды æмбисонд дыл сæмбæлæд.
 Æвæды номæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Æвæды номæй дæм фæдзырдауæд.
 Æвæды цардæй фæцæр.
 Æвæдсæфт адæймаг дæ æмæ дæ рæхджы Хуыцау сæрысæфт цы фæкæна, ахæм æмбисонд акæнæд дæ иунæг къоппайыл.
 Æвæдсæфт дæ Аларды фæкæнæд.
 Æвæдсæфт дæ, адæймаг фæд кæй фæрцы уадзы, уыцы Хуыцау фæкæнæд.
 Æвæдсæфт фæкæн.
 Æвæдсæфтæй æвæдсæфтдæрма фæцу.
 Æвæдсæфтæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æвæдсæфтæй хир-хур кæн.
 Æвæдсæфтæй цъындалхынцъытæ кæн.
 Æвæдсæфтмæ дæ æрæшпарæд Уæллаг.
 Æвæдсæфтмæ фæцу.
 Æвæдсæфты дудгæбон дыл акæнæд.
 Æвæдсæфты амондæй дын Хуыцау схай кæнæд.
 Æвæдсæфты зæрдæйæ фæцæр.
 Æвæдсæфты митæ фæкæн.
 Æвæдсæфты ном дæ къухæй ма ахауæд.
 Æвæдсæфты ном дæ рагъæй ма рахауæд.
 Æвæдсæфты цард фæкæн.
 Æвæздæг фæу.
 Æвæздæг хæдзар хæдзарыл нымæд нæу æмæ Хуыцаумæ дæр нымæд куыд никуы уай, ахæм бон дын мæ цæст фенæд.
 Æвæздæгæй фæцæр дæ цард-цæрæнбонты.
 Æвæлмас цард дын Хуыцау дæ къухы макуы бафтауæд.
 Æвæлмас цард макуы фен.
 Æвæлмас цардæй дæм мацы æрхауæд.
 Æвæлмас цардмæ фæбæлл æмæ дæ къухы макуы бафтæд.
 Æвæлмас царды дæ Хуыцау макуы ныббарæд.
 Æвæлмаст цардыл ма фæхæст у.
 Æвæлмон мард акæн.
 Æвæлмон низ — дæ артенты.
 Æвæлмон низ дæ ахæссæд йæхицæн.
 Æвæлмон низæй фæутæхсæн кæн.
 Æвæлмон низы ахæсты дæ дунескæнæг Хуыцау фæкæнæд.
 Æвæндон мард дын мæ уд фенæд.

Æвæндон митæ фæкæн.
 Æвæндон рын — дæ артæнты.
 Æвæндон рын дæ ахæссæд урс уæрыккæн.
 Æвæндон рын дæ хъуыры ныббадæд.
 Æвæндон рынæй фæсæй.
 Æвæндон рынæй цæстыныкъуылдмæ фæтары у.
 Æвæндон сæфт фæу.
 Æвæндон улæфт дын фæуæд.
 Æвæндон фæндæгтыл дæ Хуыцау фæцæуын кæнæд.
 Æвæндон хъуыддæгтæ дын фæуæд.
 Æвæндон хъуыддæгтыл дæ дæ фыдбылыз бафтауæд.
 Æвæндон цард — дæ хъомыс.
 Æвæндон цард фæкæн.
 Æвæндонæй амæл.
 Æвæндонæй батай.
 Æвæндонæй дæ аныгæнæд мæнæй уый.
 Æвæндонæй дæ æркъуырæд Уæллаг.
 Æвæндонæй дæ зæрдæйы дзуринæгтæ фæкал.
 Æвæндонæй — дæ ахсджиæгты мæлæт.
 Æвæндонæй дæ туг, дæ рондз фæкал.
 Æвæндонæй — дæ цард.
 Æвæндонæй фæсæй дæ сынтæджы.
 Æвæндоны бон дыл акæнæд тагъд рæстæджы.
 Æвæндоны бонæй æрвит дæ царды бонтæ.
 Æвæндоны боньгуырд фæу.
 Æвæндоны бонь ссар дæ адзал.
 Æвæндонь бонь дæ сæмбæлын кæнæд Уæллаг.
 Æвæндонь ускуыр дын фæуæд.
 Æвæндонь бонæй цы батонæй дæ нывонд бонтæ, уый дын —
 мæ арфæ.
 Æвæндонь хаст дæ стыррын акæнæд.
 Æвæндонь чындыцыд дын æй Мадьмайрæм фæкæнæд.
 Æвæрæн кæнын дын ма бантысæд.
 Æвæрæнæй-æвæрæнмæ фæцæр.
 Æвæрæнтæ кæнгæйæ амæл.
 Æвæрæнтæ кæнынæн ма бау.
 Æвæрæнтæ фæкæн дæ царынæй дæ хæрынмæ.
 Æвæрæнтæ фæкæн æмæ дын мæнæн баззайæнт.
 Æвæрæнтæ фæкæн æмæ дын сæ бахæрын ма бантысæд.
 Æвæрæнтæ фæкæн æмæ се ссарынхъом мауал бау.
 Æвæринаг фæу.
 Æвæринаджы бон дыл акæнæд.
 Æвæринаджы хъысмæт дын Хуыцауы цæст бауарзæд.
 Æвæринаджы цармы тыхт фæу.
 Æвæрыны бон дæ мауал фæуæд.

Ёвæрыны рад дæм макуы æрхауæд.
 Ёвæстаг дæ амонддæттæг фæкæнæд.
 Ёвæстаг дын фæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ёвæстаг кæстæртæ фæхъомыл кæн.
 Ёвæстаг фæу.
 Ёвæстагæй авд дæлдзæх ныххау.
 Ёвæстагæй æрцæуæд де сæфт.
 Ёвæстагæй баззай.
 Ёвæстагæй — де ‘намонд мæлæт.
 Ёвæстагæй дæхи цы бахæрай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёвæстагæй зокъотæ рауадз.
 Ёвæстагæй фæцæр æмæ дын дæ цард царды ад макуы скæнæд.
 Ёвæстагæй царды ад макуы базон.
 Ёвæстагмæ æрхауæд дæ кæрон.
 Ёвæстаджы амонд — дæ хай.
 Ёвæстаджы амонд дæ хъуырыл ауыгъд æрцæуæд.
 Ёвæстаджы бон дыл акæнæд.
 Ёвæстаджы бонæй батон дæ зæры азтæ.
 Ёвæстаджы ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
 Ёвæстаджы номæй судзгæ, дудгæйæ фæцæр.
 Ёвæстаджы хал ахæр.
 Ёвæстагсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёвæстагсæфт фæу.
 Ёвæстагсæфтæй фæцæр.
 Ёвæстагсæфты бон дыл æркæнæд.
 Ёвварсхæцæг бавæрынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Ёвварсхæцæг дын макуы уæд.
 Ёвварсхæцæг дын Хуыцау макуы раттæд.
 Ёвварсхæцæгæй дæм амонд макуы æрхауæд.
 Ёвварсхæцæджы бавæрынæн ма су.
 Ёввонг амонд макуы фен.
 Ёввонг амондæй дæ цæстытæ цы риссой, уый дын мæ уд
 фенæд.
 Ёввонг бынтæ дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Ёввонг бынтæм бæлгæ дæ Хуыцау амарæд.
 Ёввонг бынтæн дыл сæ уддзæф дæр макуы аныдзæвæд.
 Ёввонг мард дын мæ цæст фенæд.
 Ёввонг мæрдтæ фæныгæн.
 Ёввонг сæфт фæкæн.
 Ёввонг сæфтæй æввонг сæфтмæ фæцу.
 Ёввонг цард дын Хуыцу макуы раттæд.
 Ёввонг цард фæкæн æмæ дзы удаенцой макуы ссар.
 Ёввонг цардмæ фæбæлл.
 Ёввонг цардмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцау дæ къухы
 макуы бафтауæд.

Æввонг цардмæ бæлгæйæ амæл.
 Æввонг царды ад макуы банкъар.
 Æввонг цардыл ахæм ахуыр су, æмæ дæ къух узал доны
 атулынæн куыднæуал уай.
 Æввонггæй амæл.
 Æввонггæй бафт де знæгты къухы.
 Æввонгхор дæ æмæ æввонгхорæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æввонгхорæй фæхит де знæгты уæзгуытыл.
 Æввонгхортæ фæцауæнт дæ уæзæггæй.
 Æввонгхортæ хъомыл кæнынаей дæрддæр дæ кæстæртæй дæ
 зæрдæ макуы барухс уæд.
 Æввонгхоры æмбисонд дæ баййафæд.
 Æввонгхоры цард дын дæ къухæй макуы аппарат Дунескæ-
 нæг Хуыцау.
 Æввонгхоры цардæй фæкæс æппарæггаг къæбæрмæ.
 Æввонгхоры цардыл дæ къух макуы сис.
 Æввонгхортыл нымадæй дæ мæ уд фенæд.
 Æвгъау дын уæд дæ доны хъуыртт дæр.
 Æвгъау дын уæд дæ кæрдзыны къæбæр.
 Æвгъауаг дын мацыуал баззайæд.
 Æвгъауаг дын Уæллаг Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Æвгъауагыл дæ арм дæр макуы аныдзæвæд.
 Æвгъауагыл дæ уæларм дæр цы никуы авæрай, ахæм амонд
 дæ рæхджы баййафæд.
 Æвгъæды бадыны амондæй дæ Мадымайрæм бахизæд.
 Æвгъæддон макуы фен.
 Æвгъæддонæй сау хæдтулгæйыл ласгæ фæу.
 Æвгъæддонæй рацауын дын мауал бантысæд.
 Æвгъæддонтæм кæсгæ-бæлгæйæ дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Æвгъæддоны æрцауæд дæ мæлæт.
 Æвдадзы хос агурæг дæ Уæллаг Хуыцау фæхæтын кæнæд
 адæмы уæзгуытыл æмæ дæ къухы макуы бафтæд.
 Æвдадзы хос дын марджы бæсты куыд цауа, рæхджы дыл
 ахæм бон акæнæд.
 Æвдадзы хос фæагур æмæ дын йе ссарын макуы бантысæд.
 Æвдадзы хосæй дæр дæм æппынæдзух дæ удхæссæг цы дзы-
 наза, ахæм амонд дæ уæд.
 Æвдадзы хосæн-иу дæ дæ уд ивын фæхъæуæд.
 Æвзаг дур халы æмæ дур фест дæ къæдзæвзаджы тыххæй.
 Æвзаг дзурынаен у æмæ дæ дзурынхъом Хуыцау макуы скæнæд.
 Æвзаг зонынхъом макуы бау.
 Æвзаг судзинау ныхсы æмæ судзинаей ссар дæ адзал.
 Æвзаггæй ауыгъд æрцу рæхджы бонты.
 Æвзаггæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æвзагджыны æмбисонд дыл акæнæд.

Æвзагхæссæджы æвзаг бахус уæд.
 Æвзагхæссæджы æвзаг — куыдзы с...ы.
 Æвзагхæссæджы æвзаг рæбыныл ахауæд.
 Æвзагхæссæджы æвзаг стæг фестæд.
 Æвзагхæссæджы æвзагыл сынкъ æрзайæд.
 Æвзагхæссæджы æвзагыл пысыратаæ фæкарстæуæд.
 Æвзалы бау.
 Æвзалы дæ Хуыцау фестын кæнæд.
 Æвзалы фест.
 Æвзалы хæрыныл дæ бафтауæд дæ амондыскæнæг.
 Æвзалы цы фестай, ахæм амонд дын мæ цæст бауарзæд.
 Æвзалыйау дæ æппæтхъом Хуыцау асау кæнæд.
 Æвзалыйы аргъ дæр дын мауал уæд мæ тæригъæдæй.
 Æвзалыйы аргъмæ дæ ашпæрстæуæд.
 Æвзалыйы аргъыл дæ рауæлдай чындæуæд.
 Æвзалыйыл дæ цы ивдæуа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Æвзар макуы суадз.
 Æвзаргæ хæринаг макуы фен.
 Æвзаргæ царды тæфтыл цæугæ дæр цы никуы акæнай, ахæм æлгъыст дæ баййафæд.
 Æвзаргæйæ фæхъæут.
 Æвзаргæты уымы бæстæм баййаф.
 Æвзаргæты хал — дæ хъуыры.
 Æвзарыны бон дæ мауал фæуæд.
 Æвзæр бон амæл.
 Æвзæр бон дыл акæнæд.
 Æвзæр бонæй фæцæр.
 Æвзæр боны гуырд дæ нæ раттæг Хуыцау фæкæнæд.
 Æвзæр боны цæстæй фæкæс дæ ахсджиæгтæм.
 Æвзæр зæрдæ дам чи дары, уыдоны фæндиаг дæ фæкæнæд дæ амондыскæнæг.
 Æвзæр зондыл дæ Хуыцау бафтауæд йе сфæлдистгæ адæмы тæригъæдæй.
 Æвзæр къахыл лæуд фæу ноджыдæр.
 Æвзæр лæджы къухы ныххау.
 Æвзæр мæрдтыл нымæд у æмæ дæ мæрд фæкæнæд Дунескæнæг.
 Æвзæр рæстæджы æрцауæд дæ мæлæт.
 Æвзæр рæстæджы къухы æфтыд фæу.
 Æвзæр сылыстæджы ахæсты — дæ сæр.
 Æвзæр фæдæй дын фæишпæрд мауал уæд.
 Æвзæр фæдыл Хуыцауæй æфтыд фæу.
 Æвзæр фæндагтыл фæцу.
 Æвзæрæй амæл.
 Æвзæрæй æвзæрдæрмæ — дæ фæндаг.

Æвзæрæй æрцæуæд дæ царды кæрон.
 Æвзæрæй – де сæфт.
 Æвзæрæй дыл фæкæуæд дæ ныййарæг мад.
 Æвзæрæй чи амард, уыдон тагъд рæстæджы цы баййафай,
 ахæм бон дыл акæнæд.
 Æвзæрæн дæ фæвзæрстæуæд.
 Æвзæрæн «иуварс» зæгъынхъом макуы бау.
 Æвзæрæн ныхкъуыр д раттынхъом дæ Хуыцау макуы бон
 бакæнæд.
 Æвзæртæ – дæ дзыхы.
 Æвзæртæ дын – фæлдыст.
 Æвзæртæ дын – хæринаг.
 Æвзæртæ феууил дæ цард-цæрæнбонты.
 Æвзæры æфондз фæхæсс ноджыдæр.
 Æвзæры бынатмæ дæ æрæппарæд Уæллаг.
 Æвзæры къæлæты дæ фæбастæуæд.
 Æвзæры ном фæхæсс.
 Æвзæры Хуыцау æркæлæд.
 Æвзæры Хуыцау-иу фæхъæуæд.
 Æвзæрыл бахудаг æвзæртæм фæкæсæд.
 Æвзонг мард акæн.
 Æвзонг мард рахæсс дæ хæдзарæй.
 Æвзонгæй æвзонгмæ цæуæд уæ адзал.
 Æвзонгæй æвзонгдæрмæ бынсæфт куыд кæнат, ахæм æлгыст
 уæ баййафæд.
 Æвзонгæй æрцæуæд де ‘взонг уды сæфт.
 Æвзонгæй батай æмæ бампыл.
 Æвзонгæй дæ Уæллаг æрцæвæд.
 Æвзонгæй дæ цæрыны бон мауал фæуæд.
 Æвзонгæй дын мæ уд дæ хист цы ахæра, раст дыл ахæм бон
 акæнæд рæхджы.
 Æвзонгæй дын уæлаемæ сыстын мауал бантысæд.
 Æвзонгæй мауал сис дæ сæйæн сынтæг.
 Æвзонгæй рафæлдæх.
 Æвзонгæй сауты фæцу.
 Æвзонгæй сауты цы бахус уай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Æвзонгæй цард ма ссар.
 Æвзонджы айæнмæ дæ ма ахæцца кæнæд дæ раттæг.
 Æвзонджы бонмæ ма фæцæр.
 Æвзонджы зæрдæ дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Æвзонджы рæстæг ма фен.
 Æвзонджы хъару макуы фæхат дæ уæнгты.
 Æвзонджы цард дын Хуыцау дæ къухты макуы бафтауæд.
 Æвзонджы цин макуы бавзар.
 Æвиллон бон амæл.

Æвиллон бон æрцауæд дæ ахсджиæгты бынысæфт.
 Æвиллон цард фæкæн.
 Æгад дæ æмæ æгадæй æрцауæд дæ сæфтдзаг царды кæрон.
 Æгадæй амæл.
 Æгадæй æгадмæ фæцу.
 Æгадæй æгадмæ цы фæцауай, уыцы амонд дæ уæд.
 Æгадæй æрцауæд де ‘взæр сæры сæфт.
 Æгадæй бахус у фаджысы кæрдæгау.
 Æгадæй дыл дæ цæсгомы царм фæлæбырæд.
 Æгадæй фæцæр хъæды халонау.
 Æгады бæрæгбæттæ фæцараз ноджыдæр.
 Æгады бон дыл акæнæд, цы адæмы æгад кæныс, уыдоны
 тæригъæдæй.
 Æгады бонæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Æгады бонтæ фæтон.
 Æгады бынаты фæбад дæ раттæг адæмы ‘хсæн.
 Æгады къæбæр фæхæр.
 Æгады къæлæты баст цы ‘рцауай, уый дын фенæд мæ цæст.
 Æгады ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
 Æгады ном фæхæсс цæрынæй хæрынмæ.
 Æгады номæй фæцæр дæ бинонты ‘хсæн дæр.
 Æгады хъуыддæгтæ фæкæн мæ уæззау тæригъæдæй.
 Æгады цардæй дарддæр дын Хуыцау цард ма раттæд.
 Æгады цардæй фæтон дæ царды хуыздæр бонтæ.
 Æгадыл æлгъ кæнын дæм æгад цы нæ кæса, ахæм бонтæ
 фæтон.
 Æгадгæнгæ фæтул ноджыдæр.
 Æгал, æгæвдæс дæ фæкæнæд Уæллаг.
 Æгал, æгæвдæсæй баззай дæ цард-цæрæнбонты.
 Æгал, æгæвдæсæй ссар дæ адзал.
 Æгал, æгæвдæссыл фæхудыны бон дæр дæ ма фæуæд.
 Æгæнон дæ æмæ рæхджы бонты æгæнонæй æрцауæд дæ
 мæлæг.
 Æгæноныл цы æгæнон бон акодта, уый дæу дæр тагъд цы
 баййафа, мæ уд дын уый фестæд.
 Æгæр фæу.
 Æгæргæнæг æгæр кæны æмæ дзы ды дæр тагъд цы фегæр
 уай, ахæм æлгъыст дыл æрцауæд.
 Æгæры бон дыл рæхджы акæнæд.
 Æгуыздæг уыдтæ æмæ æгуыздæгæй æгуыздæгдæрмæ фæцу.
 Æгуыздæгæй амæл.
 Æгуыздæгæй фæцæр.
 Æгуыздæгмæ фæцу ноджыдæр.
 Æгуыздæджы бон дæ баййафæд.

Æгуыдзæджы бонай дæ фæцæрын кæнæд дæ рафæлдисæг
Хуыцау.

Æгуыдзæджы къухы æфтыд фæу.

Æгуыдзæджы мард акæн.

Æгуыдзæджы номæй дæм фæдзырдауæд.

Æгуыст дæ Хуыцау фæкæнæд.

Æгуыст фæу.

Æгуыстæй ссар дæ мæлæт.

Æгуыстæй фæхъеллау кæн адæмы уæзгуытыл.

Æгуысты бон дыл акæнæд.

Æгуысты цæстæй дæм фæкастæуæд дæ удагасæй дæ адзалы
бонмæ.

Æгъатыр адæймаг æгад у æмæ æгады мард акæн.

Æгъатыр лæгыл æмбæлд фæу.

Æгъатыр мард акæн.

Æгъатыр мард æрцу де знаджы къухæй.

Æгъатырæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.

Æгъатырæй фæтон дæ ницæйаг царды бонтæ.

Æгъатыры бонай фæцæр.

Æгъатырыл адæм фæсауонмæ худгæ фæкæнынц æмæ фæсау-
уонмæ мард æрцу.

Æгъдау адæймаджы гаккæвдисæг у æмæ æгъдау дæттын ма-
куы базон.

«Æгъдау, æгъдау» фæкæн æмæ æнагъдауæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Æгъдау макуы фен.

Æгъдау цы у, уый дæ фæсонæрхæгмæ дæр макуы æрцæуæд.

Æгъдауæй мард æрцу.

Æгъдауы азар дæ басудзæд.

Æгъдауы азарæй æлгъыст фæу.

Æгъдауы уддзæф дыл æмбæлгæ дæр макуы скæнæд.

Æгъдауыл дæ Хуыцау дæнгæлмард фæкæнæд.

Æгъдауджын адæймаг дын Хуыцау дæ цæсты зулæй дæр ма-
куы фенын кæнæд.

Æгъдауджын мард акæн.

Æгъдауджыны æнагъдау бон дыл акæнæд.

Æгуыссæг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Æгуыссæг фæу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.

Æгуыссæгæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Æгуыссæджы бонтæ дыл ныккæнæнт.

Æдас макуы у.

Æдасæй дæ Хуыцау макуы рацæрын кæнæд.

Æдæрсгæ дæ астæу макуы араст кæн.

Æдæрсгæ дæ къах цы нукуыуал айсай, ахæм бон дыл акæнæд.

Æдæрсгæ дæ дæ къахыл слæууыны бон макуы фæуæд.

Æдæрсгæ мæлæт дын фенæд мæ уд.

Æдæрсгæйæ фæсæй.
 Æддæ амæл.
 Æддæг-миддæг уæ ауайын кæнæд Дунескæнæг.
 Æддæг-миддæг чи ауади, уыдоны бон уыл акæнæд.
 Æддæг-миддæггæй уæ æрæййафæд уæ адзал.
 Æддæдуар фæкæн.
 Æддæдуар фæу.
 Æддæдуарæй фæцæр цæргæ-цæрæнбонты.
 Æддæкъахæй батон дæ бонтæ.
 Æддæмæ акæсæг уæ мауал уæд.
 Æддæмæ-мидæмæ дæ фæкæнын кæнæд де Сфæлдисæг.
 Æддæмæ-мидæмæгæнгæ — дæ сæфт.
 Æддейы æрцæуæд дæ уæззау удисæн.
 Æддейæ дæ æрбаласæнт рæхджы.
 Æддейæ ласинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æдзонд адæймаг макуы фен.
 Æдзонд лæг уæ макуы рацæуæд.
 Æдзондæй хызт ут.
 Æдидон бæх дæ кæрты макуы æрбæтт.
 Æдидон бæх дын мæ уд рæхджы ныффæлдисæд.
 Æдидон бæх макуы фен.
 Æдидон бæхмæ бæлгæйæ амæл.
 Æдылы дæ æмæ æдыллийæ батон дæ царды бонтæ.
 Æдылы мард дын мæ уд фенæд.
 Æдыллийæ æдылымæ фæцу.
 Æдыллийæ батон дæ джидзæггаг царды бонтæ.
 Æдыллийы бон дыл акæнæд.
 Æдыллийы бонæй дын Хуыцау батоннын кæнæд дæ цард.
 Æдыллийы æмбисонд дæ баййафæд.
 Æдзар дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æдзар фæдæ æмæ ма æдзардæй цы ‘рбадæнгæлмард уай,
 ахæм æмбисонд дæ баййафæд.
 Æдзар фæу.
 Æдзар чи фæцис, уый æмбисонд дыл æрцæуæд.
 Æдзарæй амæл.
 Æдзарæй батон дæ царды бонтæ.
 Æдзары ми дыл сæмбæлæд рæхджы бонты.
 Æдзард дæ фæкæнæд Дунескæнæг.
 Æдзард фæу.
 Æдзард чи фæцис, уый хал — дæ хъуыры.
 Æдзардæй амæл.
 Æдзардæй дыл мæ уд саутæ скæнæд.
 Æдзардæй фæхъу.
 Æдзарды бон дыл акæнæд.
 Æдзарды баййаф рæхджы.

Æдзарды бонæй дын зæххы хуынчъы дæр аирвæзт ма уæд.
 Æдзæрдты астæуæй мæм рæхджы бонты дæ сыгъд сæры-
 къопна цы сзына, ахæм бон дыл акæнæд.
 Æдзæрдты æмбисонд дыл æрцæуæд.
 Æдзæрдтыл бафт.
 Æдзæрдтыл бафтын дæм дæ цардæй бæллиццагдæр фæзы-
 нæд.
 Æдзæллаг бон дыл æркæнæд.
 Æдзæллаг бонæй фæцæр.
 Æдзæллаг бынатмæ дæ Уæллаг æртулын кæнæд.
 Æдзæллаг номæй цы батонай дæ царды бонтæ, ахæм «ар-
 фæйæ» дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Æдзæллаг рæстæджытæ фервит.
 Æдзæллаг сæфт фæкæн.
 Æдзæллаг уавæр дыл акæнæд.
 Æдзæллаг хуызы æрцæуæд дæ мæлæт.
 Æдзæллаг хъуыдцæгтæ фæкæн.
 Æдзæллагæй амæл.
 Æдзæллагæй æдзæллагдæрмæ фæцæуæнт, кæм дын чи ис,
 уыдон.
 Æдзæллагæй батон дæ царды бонтæ.
 Æдзæллагæй фæцæр цæргæ-цæрæнбонты.
 Æдзæллагмæ æрхау.
 Æдзæллагмæ æрхауæд, цы хæдзарæй рацыдтæ, уый.
 Æдзæллагыл дæ банцой кæнæд Хуыцау.
 Æдзæлладжы бонæй бахизын дæ æппæтхъом Хуыцауы бон
 дæр мауал бауæд.
 Æдзæм бон дыл акæнæд.
 Æдзæм мард фæу.
 Æдзæм сæфт цы фæуай, уый дын – мæ арфæ.
 Æдзæмæй амæл.
 Æдзæм цæф дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Æдзæмцæф фæу дæ ахсджиаджы къухæй..
 Æдзæрæг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æдзæрæг фæу.
 Æдзæрæг хъæуæн æлдарæй фæцу.
 Æдзæрæг цард фæкæн.
 Æдзæрæгæй баззай.
 Æдзæрæгæй дыл мæ уд фæдзыназæд.
 Æдзæрæгмæ æрцу мæ тæригъæдæй.
 Æдзæрæджы бон дыл акæнæд.
 Æдзæрæджы бонæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Æдзæрæгхуыз цы райсай, уыцы бон дыл акæнæд рæхджы.
 Æдзæрæгхуызæй амæл.
 Æдзæрæгхуызæй фæхир-хур кæн.

Ёдзасгом да амае адзасгомай аерцауад да малает.
 Ёдзасгом фест.
 Ёдзасгом хуыддагтае макуы ахауаент да кьухай.
 Ёдзасгом цард факан.
 Ёдзасгом цард цы факанай, уый дын бауарздзенис ма
 цаест.
 Ёдзасгомы амбисонд дыл аерцауад.
 Ёдзасгомы бон дыл аканед.
 Ёдзаттае уыдтае, адзаттае да амае адзаттайе баззай.
 Ёдзаттайе – да малает.
 Ёдзаттайы бонай да Хуыцау факерын канед.
 Ёдзаттайы ном да габар рагъай макуы ахауад.
 Ёдзот да Хуыцау факанед.
 Ёдзот фауаент, дау ма хадзармае чи 'раппарста, уыдон.
 Ёдзотай баззай.
 Ёдзотмае балгайе да цоты сафт фен.
 Ёдзоты амондай хайджын у.
 Ёдзоты амондае да былты цьарттае факер.
 Ёдзоты амондае факелл, аендар дын исты куы загьон.
 Ёдзоты амондай факеред де 'взар сар.
 Ёдзотыл да цоты цы ивай, ахам амонд дыл аербамбалаед.
 Ёдзынаг амонд факесс.
 Ёдзынаг мард дын ма уд фенед.
 Ёдзынагай цы аззайай, ахам бон дыл аканед.
 Ёдзыт фауад де 'взар сар.
 Ёдзытай амал.
 Ёдзытай адзытмае фатул.
 Ёдзыты бонмае да Уаллаг факерын канед.
 «Ёз», «аз» кангайе аерцауад да малает.
 «Ёз», «аз» факан царынай-херынмае.
 Ёз да куыд райгонд даен, афтае райгондай факер.
 Ёз да куыд райгондай цауын, алчидар да афтае райгондай
 здехад.
 Ёз дын цы хуыддагтае факерезтон, уыдон да фарсы та-
 нагай акелент.
 Ёз дын цы кады хуыддагтае скодтон, уыдон да хьаласай
 скелент рахджы бонты.
 «Ёз» загьаг уа мауал баззайад.
 «Ёз» загьагмае факеллут амае уын ай Хуыцау уа цасты
 тигъай дэр ма фенын канед.
 Ёз цы бандоныл бадын, ууыл де знагтае факербадент.
 Ёз цы бонттае аервитын, Хуыцау дын ахам бонттае фервитын
 канед.
 Ёз цы низиме архайын, уыцы низай факесай.

Æз цы низимæ тох кæнын, Хуыцау дæ уыцы низы ахæсты фæкæнæд.

Æз цы сылгоймаг федтон, тагъд дæ Уæллаг уый ахæсты фæкæнæд.

Æз цы тæрхъусы федтон лидзгæ, уый физонджытæй-иу ды фæхæр дæ ахсджиæгтимæ.

Æз цы цардæй цæрын, уыцы цардæй фæцæрæнт, дæ ахсджиæгтæй кæм чи ис, уыдон.

Æз цы цъысымы бахаудтæн, уым – дæ сæр.

Æз цы чызгыл фæкалдтæн, уый ахæсты дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг.

Æзраздæрон бæлгæйæ дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.

Æзраздæрон дзурæгау тынгыскъуыд фæу.

Æзраздæрон дзурæджы бон дыл акæнæд.

Æзраздæрон фæкæн.

Æзраздæрон фæкæн æмæ фæстауайæ æрцæуæд дæ мæлæт.

Æзраздæрон хæлæг адæм фæкæнынц æмæ адæммæ хæлæггæнгæйæ æрцæуæд дæ хæдзары сæфт.

Æзраздæронæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Æзраздæронæй фæцæрæнт, кæм дын чи ис, уыдон.

Æзраздæронмæ фæбæлл дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.

Æзраздæронмæ фæбæлл æмæ адæмы разæй мæрдтæм фæу.

Æзраздæронмæ фæбæлл æмæ дæ адæмы разæй ацæугæ мачи фенæд.

Æзхуыздæрон дзургæйæ сис дæ уд.

Æзхуыздæрон дзурджыты баййаф.

Æзхуыздæрон дзурыны бон дæ мауал фæуæд.

Æзхуыздæрон фæкæн æмæ дæ адæмы ‘хсæн хуыздæрхуызæй макуы фендæуæд.

Æзхуыздæрон фæкæн дæ цард-цæрæнбонты – уый дын мæ арфæ.

Æзхуыздæронæй батон дæ царды бонтæ æмæ царды хæрзтæй мацы фен.

Æзхуыздæронмæ бæлгæ амæл.

Æлгъ дыл цы кæной адæм, ахæм амонд дæ уæд.

Æлгъаг дæ æмæ æлгъаджы мардæй цы ныммæлай, Уæлладжы цæст дын уый бауарзæд.

Æлгъагæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.

Æлгъагæй дæ цъæх Хуыцау фæцæрын кæнæд дæ адзалы бонмæ.

Æлгъæй амæл.

Æлгъытыны бон дæ мауал фæуæд.

Æлгъытыны бон дæ сæмбæлын кæнæд мæ уд дæ сыджыты хайыл.

Æлгъытыны боны гуыр дæуæнт, чи дын уа, уыдон.

Æлгъыст адамы хал ахæр.
 Æлгъыст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æлгъыст фæу.
 Æлгъыст фæу дæ Хуыцауыхайæ.
 Æлгъыст фæу мæ тæригъæдæй.
 Æлгъыст фæу нæ Иры дзуæрттæй.
 Æлгъыстаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æлгъыстæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Æлгъысты бонæй фæцæр.
 Æлдар суæвынмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Æлдар суæвынмæ фæбæлл æмæ æлдæртты къæхты бын æрцæ-
 уæд де ‘гады мæлæт.
 Æлдараты рувасы бон дыл акæнæд.
 Æлдараты рувасы карды ныхъуырдау дын фæуæд.
 Æлдарæй æлдары къухмæ фæцу.
 Æлдарæн лæгъстиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æлдары ахæсты дæ Хуыцау баппарæд.
 Æлдары фæндиаг фæу.
 Æлдары фæндонæй фæцæр.
 Æлдары хæсы дæ дæ раттæг Хуыцау ныппарæд.
 Æллаех-биллæх фæкæн.
 Æллаех-биллæхтæй амæл.
 Æллаех-биллæхтæй — дæ митæ.
 Æллаех-биллæхтæй фæцæр.
 Æллаех-биллæхы бон дыл акæнæд.
 «Æлло» зæгъæг уæ мауал баззайæд.
 «Æлло» зæгъынмæ мауал фæцарæхс.
 «Æлло» зæгъыны бон дæ мауал фæуæд.
 Æлхæд адамы ахæсты — де ‘намонд сæр.
 Æлхæд æфсады æрцытыл баззай.
 Æлхæд зондæй — не знæгты цард.
 Æлхæд зондæй дæ фæцæрын кæнæд, зонд дын чи нæ радта,
 уыцы Хуыцау.
 Æлхæд зондæй фæцæр.
 Æлхуый æмæ уæдæртты цард уæ фыны дæр макуы фенут.
 Æлхуыйау дæхи алыварс фæзил.
 Æлхуыйау фæзил.
 Æлхуыйы алыварс — дæ фæндаг.
 Æлхынцъ хъуыддаг макуы фен.
 Æлхынцъæрфыгæй амæл.
 Æлхынцъæрфыгæй фæцæр.
 Æлхынцъæрфыгæй цы батонай дæ царды хуыздæр бонтæ,
 ахæм æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Æлхынцъæрфыгæй чи фæцыд, уыдоны бон дыл акæнæд.
 Æлхынцъæрдæ райхалын дын макуы бантысæд.

Æлхынцъзæрдæйæ амæл рæхджы бонты.
 Æлхынцъытæ бау.
 Æлхынцъытæ дæ бакæнæд дæ раттæг Хуыцау.
 Æмбал ахæссынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Æмбал кæмæн нæ уыд, уыйау фæу.
 Æмбал макуы ссар.
 Æмбал ссарынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Æмбалаей æлгъыст фæу.
 Æмбалаей æлгъыст цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Æмбалаей дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Æмбалаен дæ макуы мачи равзарæд.
 Æмбалаен лæггад кæнынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Æмбалзæгъæг дын макуы уæд.
 Æмгарæн макуы бабæзз.
 Æмбалмæ фæбæлл æмæ дæ æмгары аккаг макуы мачи скæнæд.
 Æмгары азарæй цъыбыртты сыгъд бакæн.
 Æмгары зæрдæ макуы ссар.
 Æмбалы номæй дæм макуы бадзырдауæд.
 Æмгары рæвдыд макуы фен.
 Æмгары фыдæх дæ фæдыл æфтыд фæуæд.
 Æмгары цæст дын хорз зæгъын макуы бауарзæд.
 Æмбалыл дæ Хуыцау макуы сæмбæлын кæнæд, афтæмæй
 æрцауæд дæ мæлæт.
 Æмбалыл схæцынхъом макуы бау.
 Æмбастæй (*прищепæй*) æрцауæд дæ мæлæт.
 Æмбастæй дæ фæластауæд цæргæ-цæрæнбонты.
 Æмбæлæггаг дын дæ къухмæ макуы мачи авæрæд.
 Æмбæлæггаг макуы фен.
 Æмбæлæггагæй фæцæр.
 Æмбæлæггагмæ фæбæлл.
 Æмбæлæггæгтæй хуыздæр макуы мацы фен.
 Æмбæлæггæгтæм æрхауæд дæ былцых сæр.
 Æмбæлæггаджы хорзæх макуы фен.
 Æмбæлон ард – дæ гуыбыны.
 Æмбæлон ард – дæ тъæнгты.
 Æмбæлон ард – дæ фарсы тæнæджы.
 Æмбæлон мард акæн.
 Æмбæлон нæмыг дæ зæрдæсæрыл сæмбæлæд.
 Æмбæлон цард дæ цæсты тигъæй дæр макуы фен.
 Æмбæлццон дыл йæ арм макуы æрæвæрæд.
 Æмбæлццон дын макуы уæд.
 Æмбæлццонæн макуы бабæзз.
 Æмбæлццонны зæрдæ макуы ссар.
 Æмбæлццонны кардыл æфтыд фæу.
 Æмбæхст амондæй амæл.

Ёмбæхст амондæй дæ амондыскæнæг макуы бафсадæд.
 Ёмбæхстзæрдæйæ фæцæр.
 Ёмбæхст хъуыддæгтæ фæараз.
 Ёмбæхст цард фæкæн.
 Ёмбæхстæй батон дæ царды бонтæ.
 Ёмбæхстæй — дæ мæлæт.
 Ёмбæхстæй фæцæр дæ амæлæты бонмæ.
 Ёмбис амонд дæр дæ ма уæд.
 Ёмбис кармæ дæ Хуыцау мауал ауадзæд.
 Ёмбис лæгмæ ма ахæццæ у.
 Ёмбисмæ дæ дæ раттæг Хуыцау ма ауадзæд.
 Ёмбисмæ ма фæцæр дæ бинонты тæригъæдæй.
 Ёмбисыл банцай.
 Ёмбисыл фæхъу — уый дын мæ арфæ.
 Ёмбисæхсæв — дæ удисæн.
 Ёмбисæхсæвмæ-иу уæ лæгтæ лæгъстæ кæнæнт, æмбисæхсæ-
 вæй фæстæмæ — уæ устытæ.
 Ёмбисæхсæвмæ-иу уæ лæгтæ лæгъстæ кæнæнт, æмбисæхсæ-
 вæй фæстæмæ — уæ устытæ; афтæмæй уæ кæрæдзийы зæрдæтæ
 макуы ссарут.
 Ёмбисæхсæвмæ мауал ахæсс.
 Ёмбисæхсæвмæйы цæрæнбонæй фылдæр дын Хуыцауы цæст
 мауал бауарзæд.
 Ёмбисæхсæвы дæлимонтæ дæ ахæссæнт.
 Ёмбисæхсæвты чи фергом кæнынц сæхи, уыдон ахæсты —
 де ‘намонд къоппа.
 Ёмбисвæндаг — дæ мæлæт.
 Ёмбисвæндагæй дæ æрбаласæнт.
 Ёмбисвæндагæй мæм æрбагулæд дæ сау машина.
 Ёмбисвæндагмæ мауал фæхæццæ у.
 Ёмбисвæндагыл амæл.
 Ёмбисонд æрцæуæд, кæм дын чи ис, уыдоныл.
 Ёмбисонд дыл акæнæд.
 Ёмбисондæн баззай.
 Ёмбисондæн дзуринаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёмбисондæн цынауал сбæззай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёмбисонды бон дыл акæнæд.
 Ёмбисонды зард ныккæнæд дæ хъус.
 Ёмбисонды зиæнттæ дыл фæцæуæнт.
 Ёмбисонды зынудисæн цы фæкæнай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёмбисонды кæндтæ фæкæн ноджыдæр.
 Ёмбисонды мардæй амæл.
 Ёмбисонды мæрдтæ цы фæныгæнай, ахæм æлгъыст дыл сæм-
 бæлæд.
 Ёмбисонды мæрдтæм фæцу.

Ёмбисонды рæстæг дыл акæнæд мæ тæригъæдæй.
 Ёмбисонды сæфт фæкæн.
 Ёмбисонды тарст дын фæуæд.
 Ёмбисонды тынд цы ныккæнай дæ рустæ, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Ёмбисонды цард дын фæуæд рухсмæ бæлгæйæ.
 Ёмбисондытæ æмбисонд дыл æрцауæд.
 Ёмбойны дæ хист мæ дзыхы.
 Ёмбойны дын мæ уд дæ удисæнтæ фенæд.
 Ёмбойны дын мæ уд дæ с... хæссæнтæ фенæд.
 Ёмбойны мард акæн.
 Ёмбойны сæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёмбойны хабар дыл сæмбæлæд.
 Ёмбойны хъуыддæгтæй дæ Хуыцау фесафæд.
 Ёмбырд аразынхъом уæ Хуыцау макуы бон скæнæд.
 Ёмбырд ауадзын уын макуы бантысæд.
 Ёмбырд кæнынхъом макуы баут.
 Ёмбырдæй басудзут.
 Ёмбырдæй уæ макуы мачи фенæд.
 Ёмбырдæй – уæ мæлæт.
 Ёмбырдæй уæ Хуыцау зæйы ласт фæкæнæд.
 Ёмбырдæй – уæ зынудисæн.
 Ёмбырдæй чъырсудзæны сыгъд æрцаут.
 Ёмбырдмæ цауынхъом уæ Хуыцау макæй бакæнæд.
 Ёмбырдтæ фæкæнут.
 Ёмбырдгæнинаг сæфт фæут.
 Ёмбырдгæнæг уæ мауал уæд.
 Ёмбырдгæнинаг цы фæуат, ахæм бон уыл акæнæд.
 Ёмгар дæ къæсæрæй макуы рахизæд.
 Ёмгар де ‘мгæртты макуы ахизæд.
 Ёмгар ссарын дын ма бантысæд.
 Ёмгарæй æлгъыст фæу.
 Ёмгарæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Ёмгарæй зæрдæскъуыд цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёмгары æххуыс макуы банкъар.
 Ёмгары зæрдæ ссарынаен макуы бау.
 Ёмгары номы аккаг макуы су.
 Ёмгары рæвдыд макуы бавзар.
 Ёмгары цаёссыг ахæссыны амонд дæм ма ‘рхауæд.
 Ёмгары фарсмæ балаууынхъом макуы бау.
 Ёмгæрттæй раст ныхас макуы фехъус.
 Ёмгæрттæй фæхъу.
 Ёмгæрттæн дзырддаг фæу.
 Ёмгæртты зæрдæ дыл фæхудаед.
 Ёмгæртты къæхты бынмæ дæ Хуыцау æрæшпарæд.

Ёмгæртты рæгъæй дæ хъæлæс макуы райхъуысæд.
 Ёмгæртты рæгъы ацæуынхъом макуы бау.
 Ёмгæртты рæгъы мауал разын.
 Ёмгæртты фыдæй дæ Хуыцау фесафæд.
 Ёмдзынæзт дыл фæкæнæнт нæ удтæ.
 Ёмдзынæзт дыл кæндзысты кæмæй æнхъæл дæ, уыдоны сау
 ингæнтæм рæхджы ныздзыназ.
 Ёмдзынæзт фæкæнут нæ тæригъæдæй.
 Ёмдзынæзтгæнгæ сисут уæ удтæ.
 Ёмзæронд бауыны бон уæ ма фæуæд.
 Ёмзæронды бонмæ уæ Хуыцау ма ауадзæд.
 Ёмиас мæрдтæ фæныгæнут.
 Ёмиас мæрдтæм уæ фæдзыназын кæнæд Уæллаг.
 Ёмиасæй амæлут.
 Ёмиастæ мауал сут.
 Ёмкъай æркæнынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Ёмкъай бæлонау атæхын дын макæимæ бантысæд.
 Ёмкъай ссарынаен ма бау.
 Ёмкъайæ æлгъыст фæу де 'взонджы бонты.
 Ёмкъайæ сайд цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд дæ зæры-
 бонты.
 Ёмкъайæн лæггад кæнынхъом макуы бау.
 Ёмкъайы амонд макуы фен.
 Ёмкъайы амондæй хызт у.
 Ёмкъайы æлгъыст дæ баййафæд.
 Ёмкъайы бонмæ дæ Уæллаг ма ауадзæд.
 Ёмкъайы буар макуы банкъар.
 Ёмкъайы бынаты æрбадынхъом ма бау.
 Ёмкъайы зердæ ссарын дын ма бантысæд ноджыдæр.
 Ёмкъайы зердæхудт дæ баййафæд.
 Ёмкъайы къухтыл мард фæу.
 Ёмкъайы ном ахæссынæн цы никуы бауай, ахæм амонд дæ уæд.
 Ёмкъайы номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Ёмкъайыл баузæлынæн макуы бау.
 Ёмкъайыл сайдæй цæуынаей дарддæр дæ не скæнæг Хуыцау
 макуы мацыхъом бакæнæд.
 Ёмкъайыл цæрдзугæнгæйæ дæ Уæллаг хæдзархæлд фæкæнæд.
 Ёмкъайыл цыф калынаей æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ёмкъайыл цыф калынаей дарддæр мацыхъом бау.
 Ёмпылдæй амæл.
 Ёмпылдæй æмпылмæ фæцу.
 Ёмпъузæн дæр дын цынауал уа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёмпъузæнтæ бау.
 Ёмпъузæнтæ фæкæн дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.
 Ёмпъызтытæй дæ фæцæуын кæнæд Хуыцау.

Æмсæфт – уæ сæртæ.
 Æмсæфт фæут.
 Æмсæфт фестут уæ цы фехъусон, уыцы хур мыл ракæсæд.
 Æмсæфты бон уыл тагъддæр акæнæд.
 Æмсæфты бонæй уæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Æмуд бон уыл макуы æрцауæд.
 Æмуд зæрдæйæ макуы рацæрут.
 Æмуд цард макуы фенут уæ цæсты кæронæй дæр.
 Æмудæй фыдудмæ цы æрхауат, ахæм бон уыл акæнæд.
 Æмхасæнтæ кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Æмхасæнтæ фæкæн.
 Æмхасæнтæй фæцæр.
 Æмцæф уæ фæкæнæд Уæллаг.
 Æмцæф фæут.
 Æмцæфæй амæлут.
 Æмцæфæн цынае сфæразат, уыцы бон уыл акæнæд.
 Æмыр мард акæн.
 Æмыр цæф фæу.
 Æмыры бон дыл акæнæд.
 Æна дыл йæ урс дадалитæ фæтонæд.
 Æна дыл фæдзыназæд.
 Æна дын дæ хист ахæрæд.
 Æнайы зæрдæ ссарын дын мауал бантысæд.
 Æнайы цæссыгæй дæ рæхджы стыр хай фæуæд.
 Æнайыл куыд аудыс, Хуыцау дыл афтæ саудæд.
 Æнад цард фæкæн.
 Æнадæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æнады бон дыл акæнæд.
 Æнады хъуыддæгтæ фæараз.
 Æназым бон дыл акæнæд.
 Æназым мард рахæсс дæ хæдзарæй.
 Æназым нæмыджы цæф фæу.
 Æназым Хуыцау дæ йæ уæззау къухæй æркъуыраед.
 Æназымæй амæл.
 Æназымтæ кæм сты, уырдаем дæ абалц кæнæд мæ уд.
 Æназымы бон дыл акæнæд.
 Æназымты баййаф.
 Æнаккаг дæ æмæ æнаккагæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æнаккаг куыдзæй æнаккагдæр цы фестай, ахæм бон дыл акæ-
 нæд адамы судзгæ тæригъæдæй.
 Æнаккагæй амæл.
 Æнаккагæй батон дæ царды бонтæ.
 Æнаккаджы бон дыл цы ныккæна, Хуыцауы цæст дын уый
 бауарзæд.
 Æнаккаджы цардæй фæутæхсæн кæн.

Ёнамондæй амæл.
 Ёнамонды бон дыл æркæнæд.
 Ёнамондыл цы бон акодта, уымæй фæцæр.
 Ёнарæхст къухæй дæм февнæлдæуæд.
 Ёнарæхст мард акæн.
 Ёнарæхст фæу ноджыдæр.
 Ёнарæхстæй æрцæуæд дæ дудгæ мæлæт.
 Ёнарæхстæй фæцæр.
 Ёнарæхсты амæттаг фæу.
 Ёнарæхсты бон дыл акæнæд рæхджы.
 Ёнарæхсты бонæй фæцæр.
 Ёнарæхсты боны ныгæд æрцу.
 Ёнафон мард дыл сæмбæлæд.
 Ёнафоны амæл.
 Ёнафоны æрцæуæд де сæфт.
 Ёнафоны бон дыл акæнæд.
 Ёнафоны бонмæ дæр мауал бахæццæ у.
 Ёнафоны гыгыйыл цы ‘мбисонд æрцыд, уыцы судзгæ æмби-
 сонд дæ баййафæд.
 Ёнафоны дыл æрлæбырæнт дæ рустæ.
 Ёнафоны мард акæн.
 Ёнафоны фæндæгтыл — дæ хæтæн.
 Ёнафоны фæндæгтыл дæ сау барджытæ онгтай бафтын кæнæд.
 Ёнафоны хъæргæнæг дыл сæмбæлæд.
 Ёнафоны хъуыддæгтæ фæкæн.
 Ёнафоны цæстæй дæм фæкастауæд.
 Ёнафоны чындыщыд дын цы фæуа, мæ уд дын уый фестæд.
 Ёнахуыр æвзагæй дæм фæдзырдæуæд.
 Ёнахуыр мард акæн.
 Ёнахуыр номæй дæм фæхъæр чындæуæд.
 Ёнахуыраей æрцæуæд дæ бындурзылд.
 Ёнахуыраей æнахуырмæ фæцу.
 Ёнахуыры бонæй фæцæр.
 Ёнахуырыл цы æмбисонд сæмбæлд, уыцы æмбисонд дæ бай-
 йафæд.
 Ёнаххос æмбисонд дæ баййафæд.
 Ёнаххос бон — дæ тутт сæры сæфт.
 Ёнаххос мард — дæ хæдзары, ды ма нæ куы ныууадзай нæ
 адыл.
 Ёнаххос низæй фæсæй.
 Ёнаххос удхæссæджы хаст фæу.
 Ёнаххос Хуыцау дæ æркъуыраед.
 Ёнаххосæй адæргъ у.
 Ёнаххосæй дæ æрцæвæд Уæллаг.
 Ёнаххосæй фæсæй.

Ɔнаххостыл нымад æрцу.
 Ɔнаххосы бонæй фæцæр.
 Ɔнахъинон бон амæл.
 Ɔнахъинон бон дын мæ уд фенæд, цы дын æмбæлы,
 уыдæттæ.
 Ɔнахъинон мард æрцу.
 Ɔнахъинон митыл дæ бафтауæд Дунескæнæг.
 Ɔнахъом макуы рахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
 Ɔнахъом макуы фен.
 Ɔнахъомæй амæл.
 Ɔнахъомæй дæ хист — мæ дзыхы.
 Ɔнахъомты ‘хсæн мауал разын.
 Ɔнад цард фæкæн.
 Ɔнаæрæзтæй дын аззайæд уыцы хæдзар.
 Ɔнаæргъуыдæй æрцæуæд дæ кæстæрты сæфт.
 Ɔнаæргъуыд — дæ мыггаг.
 Ɔнаæргъуыд — дæ цæгат.
 Ɔнаæргъуыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ɔнаæргъуыдæй æрцæуæд де сæфт.
 Ɔнаæргъуыдæй баззайæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ɔнаæрт, æнæфæнык фæу.
 Ɔнаæрт, æнæфæныкæй ссар дæ фидиссаг царды кæрон.
 Ɔнаæбары бон дыл акæнæд.
 Ɔнаæбары бонæй дæ цъæх Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Ɔнаæбары бонæй фæсæй.
 Ɔнаæбары бонæй цы батонай, цы чысыл рæстæг ма дын баз-
 зад, уый, ахæм фыдæлгыст дæ баййафæд.
 Ɔнаæбары бонтæ фервит дæхи хуызæн сæфтдзæгтимæ.
 Ɔнаæбары митæ фæкæн.
 Ɔнаæбары фыннгæ цы февæрай, уый дын мæ цæст бауарзæд.
 Ɔнаæбары хъуыддæгтæ фæараз.
 Ɔнаæбауромгæ бонæй фæсæй.
 Ɔнаæбауромгæ мард дыл æрцæуæд.
 Ɔнаæбауромгæ мард рахæсс дæ ногконд хæдзарæй.
 Ɔнаæбауромгæ цæф дæ фæкæнæд Уæллаг.
 Ɔнаæбауромгæ цæфæй нызгъæлæнтæ уæд дæ астæуыстæг.
 Ɔнаæбонæй æрцæуæд дæ фæстаг бон.
 Ɔнаæбоны бон дыл акæнæд.
 Ɔнаæбоны боны — дæ мæлæт.
 Ɔнаæбындар дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ɔнаæбындар фæу.
 Ɔнаæбындар цы фæуай, ахæм дудгæбон дыл акæнæд.
 Ɔнаæбындарæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ɔнаæбындарæй фæхит дæ фыдæлты уæзгуытыл.
 Ɔнаæбындарæй фæцæр.

Ёнаегъдау мард дæ фæкæнæд Уæллаг.
 Ёнаегъдау дæ æмæ æнаегъдауей амæл.
 Ёнаегъдауей — дæ цард.
 Ёнаегъдауы бон дыл акæнæд.
 Ёнаëдарæг, æнаëуромæг дæ Уæллаг фæкæнæд адæмы тæригъæдæй.
 Ёнаëдарæг фæу.
 Ёнаëдарæгæй дæ Хуыцау амарæд.
 Ёнаëдарæджы бон дыл акæнæд.
 Ёнаëдарджытыл цы бон акæны, уыцы бонæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Ёнаëдуар дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёнаëдуар, æнæхæдзарæй батон дæ царды бонтæ.
 Ёнаëдуар фæу.
 Ёнаëдуарæй цы аззайай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёнаëдуарджынтыл цы бон акодта, тагъд уыцы бон акæнæд дæ сыгъд сæрыл дæр.
 Ёнаëдзуар, æнæхуыцау фæу.
 Ёнаëдзуар, æнæхуыцауей дæ Дунескæнæг фæцæрын кæнæд.
 Ёнаëзæнæг фæу.
 Ёнаëзæнæгæй цы аззайай, ахæм бон дæ баййафæд.
 Ёнаëзæнæджы хал — дæ хъуыры.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæ дæ Уæллаг скæнæд.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæйæ фæцæр æмæ фæхæр.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæйæ чи амард, уыдоны разæй фæу.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæйæ чи фæхъуыд, уыдоны баййаф — уый дын мæ хуыздæр арфæ.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæты бон дыл акæнæд.
 Ёнаëзæрдæмæдзæугæты цæстæй дæм фæкастауæд.
 Ёнаëзонгæ адæмы къæхты бын амæл.
 Ёнаëзонгæ адæмы зæрдæ дæм фæдардæуæд.
 Ёнаëзонгæ былæй ахау.
 Ёнаëзонгæ карды цæф цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёнаëзонгæ мард акæн.
 Ёнаëзонгæ низ дыл сæмбæлæд.
 Ёнаëзонгæйæ зонгæты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёнаëзонд арвæй æлгъыст у æмæ йæ хал — дæ хъуыры.
 Ёнаëзонд цы бонæй фæцард, уыцы бонæй фæцæр.
 Ёнаëзондæй — дæ бинонты сæфт.
 Ёнаëзонды фыдæмбисонд дæ баййафæд.
 Ёнаëзонды цы кад вæййы, уыцы кадæй дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Ёнаëмард, æнæдзуар фæу.
 Ёнаëмард æмæ дæ æнæдзуар Хуыцау фæкæнæд.

Æнæмард, æнæдзуарæй батон дæ царды хуыздæр бонтæ.
 Æнæмард, æнæдзуары кадæй фæцæр.
 Æнæмард, æнæдзуарыл Хуыцау цы æмбисонд акæнын кæны,
 уымæй дæу дæр ма ауадзæд.
 Æнæмаст дæ Уæллаг макуы ныууадзæд.
 Æнæмаст афонтæ макуы баййаф.
 Æнæмаст цард макуы фен.
 Æнæмаст цардмæ фæбæлл æмæ масты бахус уæд дæ сæр.
 Æнæмастæй рацæрын дын ма бантысæд.
 Æнæмастытæ кæм сты, уырдам дæ рæхджы афæндараст кæ-
 нæд мæ уд.
 Æнæмсæр хæстæй æрбацауын дын мауал бантысæд.
 Æнæмсæр хæстæн дæр искуы кæрон æрцауы, дæ утæхсæ-
 нæн кæрон макуы уæд.
 Æнæмсæр хæсты фæхъу.
 Æнæмсæрты баййаф хъуымызбылæй.
 Æнæмойæ амæл.
 Æнæмойтæм мойджынæй тæхуды фæкæн.
 Æнæмойты бон дæ баййафæд.
 Æнæмойтыл мойджынæй дæхи цы ныхасай æмæ амонд цы
 никуы ссарай, ахæм æмбисонд дыл æрцауæд.
 Æнæмыггаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Æнæмыггаг фæу.
 Æнæмыггагæй дæ Хуыцау фæхир-хур кæнын кæнæд.
 Æнæмыггаджы æмбисонд дыл акæнæд.
 Æнæмыггаджы кадæй амæл.
 Æнæмыггагтыл дæ рæхджы бонты мæ уд анымайæд.
 Æнæниз адæммæ кæстæ-бæлгæйæ фæцæр.
 Æнæнизæй рацæргæ дæ мачи фенæд уæд та.
 Æнæнизæй цы фæцæрон, уый мын фестæд де 'взæр сæр.
 Æнæниздинад мын фест.
 Æнæниздинадмæ бæлгæ сис дæ уд.
 Æнæниздинады хос мын фæуæд дæ уд.
 Æнæном фæу.
 Æнæномæй амæл.
 Æнæномæй дам фæдзырдауæд.
 Æнæномы æмбисонд дыл Уæллаг акæнын кæнæд.
 Æнæномты баййаф рæстагыл.
 Æнæнтыст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æнæнтыст фæу.
 Æнæнтыстæй арвит дæ царды бонтæ.
 Æнæнтыстæй æнæнтыстмæ фæцу дæ цард-цæрæнбонты.
 Æнæнтыстæй фæцæр.
 Æнæнтысты бон дыл акæнæд.
 Æнæнтысты цы Хуыцау радта, дæу дæр уыцы Хуыцау сфæл-
 дыста æмæ уыл æмхуызон бон акæнæд.

Ёнәнхәләдҗы адәмыл әмбәлд-иу у.
 Ёнәнхәләдҗы бон дыл акәнәд.
 Ёнәнхәләдҗы бонтә фервит.
 Ёнәнхәләдҗы цардәй фәцәер.
 Ёнәнцой дә Хуыцау фәкәнәд.
 Ёнәнцой фәу.
 Ёнәнцойә батон дә царды бонтә.
 Ёнәнцойтау дә Хуыцау фәкәнәд.
 Ёнәнцойтыл цы бон акодта, уыцы бон әркәнгә дын мә уд
 фенәд.
 Ёнәныгәд дә Хуыцау фәкәнын кәнәд.
 Ёнәныгәд фәу.
 Ёнәныгәдәй баззай дә сау сынтыл.
 Ёнәныгәдәй бамби тохы быдыры.
 Ёнәныгәдәй дә фәраскьуын-баскьуын кәнәнт сынтыгә.
 Ёнәныгәдәй дәм мә уд фәдзыназәд.
 Ёнәныгәдәй скәлм у.
 Ёнәныгәдәй цы баззайай, ахәм арфә дын Хуыцауы цәст
 бауарзәд.
 Ёнәныгәдәй чи баззад, уыдоны әмбисонд дә баййафәд.
 Ёнәныгәнәг дә Уәллаг Хуыцау фәкәнәд.
 Ёнәныгәнәг фәу.
 Ёнәныгәнәг цы фәуай, ахәм әлгыст дә баййафәд.
 Ёнәныгәд чи фәцис, уыдоны әхсән дә мә уд байрайәд.
 Ёнәныгәнәгәй әрцәуәд дә улы сәфт.
 Ёнәныгәнәгәй баззай.
 Ёнәныгәнәгәй дә мә цәст фенәд.
 Ёнәныгәнәгәй, дзуары кармау, тәрсгә фәцу.
 Ёнәныгәнәгәй, Ичынайы калмау, уәләуыл баззай.
 Ёнәныгәнәгәй тәныскьуыд фәу.
 Ёнәныгәнәгәй тышпырхәлдтә фәкән.
 Ёнәныгәнәгәй фәхит әмә фәниу.
 Ёнәныгәнәгәй де сфәлдисәг Хуыцауы әлгыст баййаф.
 Ёнәныгәнәгәй чырыны әвәрдәй баззай.
 Ёнәныгәнәгәй чырыны әвәрдәй скәлм у.
 Ёнәныгәнәдҗы амондәй хайджын у.
 Ёнәныгәнәдҗы бон дыл акәнәд.
 Ёнәныгәнәдҗы кадәй фәцәер.
 Ёнәнысан мард ау.
 Ёнәнысанәй дә фәхәтын кәнәд де Скәнәг.
 Ёнәнысанәй фәхәт.
 Ёнәнысанәй фәхәт әмә фәнәт.
 Ёнәныфс дә Уәллаг Хуыцау фәкәнәд.
 Ёнәныфсәй аззай.

Җнәныфсәй сау уәзгуытыл фәхит.
 Җнәныфсәй чи аззад, уыдоны амондәй фәцәр.
 Җнәрай дә Хуыцау фәкәнәд.
 Җнәрай дзы скән.
 Җнәрай скән дә цыиусәрәй.
 Җнәрайә фәцәр.
 Җнәрайы бон дыл акәнәд.
 Җнәрайхәлгә чи фәци, уый әмбисонд дә баййафәд.
 Җнәрайхәлгәйә дә Дунескәнәг бампылын кәнәд.
 Җнәрайхәлгәйә — дә удисән.
 Җнәсәр дә Хуыцау фәкәнәд.
 Җнәсәр митә уарзыс әмә дын сә Хуыцау дә кьухәй ма-
 куы ашарын кәнәд.
 Җнәсәрәй фәутәхсән кән ноджыдәр.
 Җнәсәрәй фәхәт дә уәзгуытыл.
 Җнәсәрәнәй амәл.
 Җнәсәрти бон дыл акәнәд.
 Җнәсәрбос дә Хуыцау фәкәнәд.
 Җнәсәрбосәй батон дә нымәд бонтә.
 Җнәсмудән дә әмә әнәсмудәнәй амәл.
 Җнәсмудәнәй фәцәр.
 Җнәсмудәны бон дыл акәнәд.
 Җнәсылгоймаг хәдзармә фарн нә цауы әмә дә кьәсәры
 сәрти сылыстәдҗы кьәх макуы бавәрдәуәд.
 Җнәсылгоймагәй амәл.
 Җнәтугәргәвст әрцу.
 Җнәтугәргәвст дә Хуыцау фәкәнәд.
 Җнәтугәргәвстәй дәнгәлмард фәу.
 Җнәтугәргәвсты бон дыл акәнәд.
 Җнәуаг мард акән.
 Җнәуаг цардәй цы батонай дә бонтә, мә цәст дын уый
 фәнәд.
 Җнәуагәй амәл.
 Җнәуагмә әрхауәд де ‘взәр сәр.
 Җнәуадҗы мард дын мә уд рәхдҗы фәнәд.
 Җнәуадҗы мардәй ахьәбәр у.
 Җнәуәлдайныхасәй фәдәнгәлмард у.
 Җнәуәлдайныхасәй фәхьу.
 Җнәуәрст адәмәй дә бары хай ма фәуәд.
 Җнәуәрст адәмәй дә хай куыднә фәуә, ахәм сау бон дыл
 акәнәд.
 Җнәуәрст адәмәй әмкьай ссарынхьом ма бау.
 Җнәусәй амәл.
 Җнә усәй фәцардтә әмә дын мәрдтыбәсты дәр ус әркә-
 нын ма бантысәд.

Ёнаѳууанк фæкæн.
 Ёнаѳууанк фæкæн дæ цаерынаей дæ хæрынмæ.
 Ёнаѳууанкгангæ æрцаѳуæд дæ мæлæт.
 Ёнаѳууанчы бон дыл акæнæд.
 Ёнаѳуынон фæу адамæн.
 Ёнаѳуынонаей фæцæр.
 Ёнаѳуыноны бон дыл акæнæд нæ таригъæдæй.
 Ёнаѳсарм дзыхæй фæдзур ноджыдæр æмæ дæ пайда — дæхи.
 Ёнаѳсарм мард акæн.
 Ёнаѳсис дæ æмæ фæрстæскъуыд фæу.
 Ёнаѳсисей атыæпп у
 Ёнаѳсисей дыл алæбырæд дæ цæстомы цъар.
 Ёнаѳсисы бон дыл ныккæнæд.
 Ёнаѳсисыл цы æфсисы бон акодта, уыцы æмбисонд сæмбæ-
 лæд дæуыл дæр.
 Ёнаѳтиаг дæ Хуыцаутты Хуыцау фæкæнæд.
 Ёнаѳтиаг фæу.
 Ёнаѳтиагæй дæ цæсты фиутæ фæтайæнт, адамы ис-бонмæ
 дзыназгæйæ.
 Ёнаѳтиаджы бонæй фæцæр.
 Ёнаѳхайыр дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Ёнаѳхайыр куыд фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ёнаѳхайыр фæу.
 Ёнаѳхайырæй баззай уæзгуытыл.
 Ёнаѳхайырæй фæхæт адамы дæлбынты.
 Ёнаѳхæлафæй амæл.
 Ёнаѳхæлафæй æрцаѳуæд дæ царды кæрон.
 Ёнаѳхæлафæй — дæ ныгæнæн бон.
 Ёнаѳхæлафы æмбисонд дæ баййафæд.
 Ёнаѳхицау, æнæдарæгæй баззай.
 Ёнаѳхицау фæу.
 Ёнаѳхицау фæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ёнаѳхицауæй уæзгуытыл фæхитæнт дæ сомыгæнæн кæстæртæ.
 Ёнаѳхицауы хай фæу.
 Ёнаѳхицауы хайæ амæл.
 Ёнаѳхицауы хайæ фæцæр.
 Ёнаѳхъæр, æнаѳхъæлабайæ — дæ удисæн.
 Ёнаѳхъæр, æнаѳхъæлабайæ дæ мæ уд аныгæнæд.
 Ёнаѳхъыг бон дыл макуы æрцаѳуæд.
 Ёнаѳхъыг цард макуы æрæййаф.
 Ёнаѳхъыпп, æнасыппæй æрцаѳуæд дæ адзал.
 Ёнаѳхъыпп, æнасыппæй дæ нынныгæдæуæд.
 Ёнаѳцæгат дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ёнаѳцæгат фæу адамы уæзгуытыл.
 Ёнаѳцæгатæй аззай дæ тыхсты бон.

Ёнае цагатай да бонтæ фæтон уынджы къæйыл.
 Ёнаецот фæу.
 Ёнае цотæй аззай да йедзаг хæдзарæй.
 Ёнаецотæй æрцауæд да мæлæт.
 Ёнаецотæй да Хуыцау фесафæд.
 Ёнаецотыл цы бон акæны, уый дын рæхджы бонты фенæд
 мæ цæст.
 Ёнгом цард ма фен.
 Ёнгом цардмæ фæбæллут æмæ йæ макуы баййафут.
 Ёнгомæй ацæргæ уæ макуы мачи фенæд.
 Ёнгомæй æрцауæд уæ судзгæ мæлæт.
 Ёнгуырстуанæй барынмæ æрхауæд да исбон.
 Ёнгуырстуанæй барынмæ æрцауæд да давæггаг муртæ.
 Ёнгуырстуанæй фæбар да царды бонтæ.
 Ёндæрг да фестын кæнæд Уæллаг.
 Ёндæргæй фæхит да уæзгуытыл.
 Ёндæрджы ахæсты фæу.
 Ёндæрджытæ фæзилæнт да фæдыл.
 Ёндæрджытæ фæцауæнт да алы къахдзæфыл æмæ дын сæ
 фервæзыны хос ма уæд цæргæ-цæрæнбонты.
 Ёндидзын дын макуы бантысæд.
 Ёндзыг да æмæ æндзыгæй æрцауæд да мæлæт.
 Ёндзыгæй амæл.
 Ёндзыгниз дыл бахæцæд.
 Ёндзыгнизæй фæсæй.
 Ёндзыгнизæй фæтæппæлæг у да тæлфын афон.
 Ёндзыджы бон дыл акæнæд.
 Ёндзыджы бонæй фæцæр да фезмæлæн рæстæджы.
 Ёнтыст дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Ёнтысыны бон да макуы фæуæд.
 Ёнусæй-æнусмæ сæйут нодждæр.
 Ёнусæй-æнусмæ уын хорзæй макуы мацы бантысæд.
 Ёнусон цард макуы фенут.
 Ёнхъæлмæгæсгæйæ батон да царды бонтæ.
 Ёнхъæлмæгæсгæйæ фæцæр æмæ фæнæт да цыбыр царды.
 Ёнхъæлцау да Хуыцау макуы скæнæд.
 Ёнхъæлцау Мадымайрæммæ фæкувы, фæлæ дау кувыны бон
 дæр цы нikuы фæуа, уыцы амонд да уæд.
 Ёнхъæлцауæй фæцæр.
 Ёнхъæлцауæн зæрдæ авæрыны бон да макуы фæуæд.
 Ёнхъæлцауы бонтæ фервит.
 Ёнхъæлцауы зæрдæ макуы ссар.
 Ёнхъæлцауыл фæбæтт да ныфсытæ.
 Ёнхъизын дын мауал бантысæд.
 Ёнхъизыны бон да мауал фæуæд.

Ёнцой дын ма уæд.
 Ёнцой макуы фен дæ цæстæй.
 Ёнцоймад дын де скæнæг Хуыцау макуы раттæд.
 Ёнцойад цы у, уый æнкъаргæ дæр макуы фæкæн.
 Ёнцойадмæ бæлгæйæ амæл.
 Ёнцойадмæ бæлгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Ёнцойады бон дæ ма фæуæд.
 Ёнцойбон дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Ёнцойбонæй æнцойбонмæ дæ Уæллаг Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Ёнцойбонмæ мауал ахæццæ у.
 Ёнцойбонны фыдæх — де ‘намонд къоппайы.
 Ёнцойбонтыл фæбæтт дæ ныфсытæ æмæ-иу сæ дæ къух дæ
 дзыхы акæн.
 Ёнцойлаг дын мауал баззайæд.
 Ёнцойлаууæг макуы фен.
 Ёнцон цард макуы баййаф.
 Ёнцон цардмæ фæбæлл æмæ йын йæ дымгæ дæр макуы бай-
 йаф дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Ёнцондзырдæй адæргъ у рæстæгыл.
 Ёнцонмард акæн.
 Ёнцонмард дын адæмы цæст фенæд.
 Ёнцонмардæй дæ адæнгæл кæнæд Уæллаг.
 Ёнцонудисæн фæкæн.
 Ёнцонудисæнæй рæхджы бафт дæ сыджытыхайыл.
 Ёнцонудисæнмæ фæбæлл æмæ дын дæ сыджытыхайыл сæм-
 бæлыны бар-хъомыс макуы уæд.
 Ёнцъылд-мынцъылдтæ фæкæн.
 Ёнцъылды цы фесæфай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Ёрбадт дын ма уæд ноджыдæр.
 Ёрбадт дын Хуыцау ма зæгъæд.
 Ёрбадты бон дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Ёрвдзавд дæ Сантхо фæкæнæд.
 Ёрвдзавд дын Арвнæрынгæнæджы цæст бауарзæд.
 Ёрвдзавдæй басудз.
 Ёрвитæггаг куыдз дæр нæ хæры æмæ куыдзы бæлæггы дон
 фæнуаз.
 Ёрвон арфæ дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Ёрвон арфæ макуы фен.
 Ёрвон арфæйæ дæ де Скæнæджы цæст бахизæд.
 Ёрвон арфæмæ фæбæлл æмæ дæ дзырд Хуыцаумæ макуы
 фехъуысæд.
 Ёрвон æхсидав дыл сæмбæлæд.
 Ёрвон зæдтæн кувыны бон дæ мауал фæуæд.
 Ёрвон цæф фæу.
 Ёрвылаз дæм адæм кæуынмæ фæцæуæнт.

Æрвылаз мæрдтæ фæныгæн.
 Æргом зæд дыл рахæтæд.
 Æргом зæдæй æлгыст фæу.
 Æргом цæф дыл сæмбæлæд.
 Æргомзæрдæ адæймаг макуы фен.
 Æргомзæрдæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Æргомзæрдæйæ ацауыны бон дæ макуы фæуæд.
 Æргомзæрдæйæ ацауыны бон макуы фæуæд, кæм дын чи
 ис, уыдоны.
 Æргомзæрдæйыл цы æмбисонд акодта, ахæм æнахъинон
 æмбисонд дын бауарзæд мæ цæст.
 Æргъаг дын аргъ макуы райсæд.
 Æргъаг дын дæ цæстæн дæр макуы фенын кæнæд дæ рафæл-
 дисæг Хуыцау.
 Æргъагыл батай æмæ баруай.
 Æргъæвст цард дын уарзы мæ цæст
 Æргъæвстæй арвит дæ царды бонтæ.
 Æргъæвстæй æргъæвстмæ фæцу мæ уды тæригъæдæй.
 Æргъæвстæй балæуу Барастыры къæсæрыл.
 Æргъæвстæй ныммæлæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Æрдæгарæзт хъуыддæгтæ адарддæр кæныны бон дæ макуы
 фæуæд.
 Æрдæгарæзтæй баззайæд дæ дардыл хæдзар.
 Æрдæгарæзтæй баззайæнт дæ райдайгæ хъуыддæгтæ.
 Æрдиаг кæнынмæ уæм фæцыдауæд ноджыдæр.
 Æрдиаг фæкæн де ‘намонд сæрыл.
 Æрдиаггаг дæ сæр фæуæд.
 Æрдиаггаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Æрдиаггаг фæу.
 Æрдиаггаг фæуæд, ды цы мыггагæй рацыдтæ, уыдоны сæртæ.
 Æрдиаггагæй фæцæр.
 Æрдиаггаджы бон дыл акæнæд рæхджы.
 Æрдиаггæнæг уæ мауал уæд.
 Æрдиаггæнгæ амæл.
 Æрдиаггæнгæ сæмбæл де ‘нафоны адзалыл.
 Æрду сисынхъом мауал у.
 Æрдуйы сæрты ахизынхъом ма су.
 Æрдуйы сæрты ахизынхъом дæ Хуыцау мауал скæнæд.
 Æрдуйыл дæр цы къуырай дæ къах, ахæм бон дыл акæнæд.
 Æрдуцын дын мауал бантысæд.
 Æрдхорд арынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 «Æрдхорд, æрдхорд» фæкæн æмæ дын æрдхорд ссарын ма-
 куы бантысæд.
 Æрдхорд макуы ссар.
 Æрдхордæй зæрдæнцой макуы баййаф.

Æрдхордæй сайды фæу.
Æрдхордæн лæггад кæнынхъом макуы бау.
Æрдхордмæ бæлгæйæ амæл.
Æрдхордмæ фæбæлл æмæ дын йе ссарын ма бантысæд.
Æрдхорды ард дæ баййафæд.
Æрдхорды ард дæ фæдыл æфтыд цы фæуа, Уæллагæй дыл ахæм бон акæнæд.

Æрдхорды фарн дыл фыдæрдæм разилæд.
Æрдхорды фарнæй басудз.
Æрдхордыл сайдæй рацыдтæ æмæ дын де 'рдхæрдты рæггы рацæуын мауал бантысæд.

Æрдызт уыдтæ æмæ æрдызтæй амæл.
Æрдызтæй фæхир-хур кæн зæххы къорийыл.
Æрдызты бон дыл акæнæд.
Æрдызты кад – дæ хæдзарвæндаджы.
Æрдызты номæй фæцæр.
Æрдын айвазынхъом ма бау.
Æрдын айвазынæн лæг хъæуы æмæ дæ лæджы тæф макуы ракæлæд.

Æрдз фенын дын ма бантысæд.
Æрдзы хæртзтæй æнæхайæ аззай.
«Æри, æри» фæкæн.
Æрийæ фæцæр.
Æрийы бон дæ мауал фæуæд.
Æрийы бонæй фæцæр.
Æригæнгæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Æригæнгæйæ – дæ бинонты сæфт.
Æркув-æркув фæкæн цæргæ-цæрæнбонты.
Æркувæркувгæнгæ арвит дæ бонтæ.
Æркувæркувгæнгæйæ – дæ мæлæт.
Æрлауд дын мауал уæд.
Æрлауд кæмæн нал уыд, уый бон дыл акæнæд.
Æрра дæ æмæ æррайæ амæл.
Æрра дæ æмæ æррайæ батон де 'намонд царды бонтæ.
Æррайы бон дыл акæнæд.
Æртæ баныгæн.
Æртæ боны фæсæй, кæд æртæ хорзы ракæнынæн нæ дæ, уæд.
Æртæ дæ амæлæд рæхджы бонты.
Æртæ дзуарæй æлгъыст фæу.
Æртæ кæрдзыны макуы фен уе 'ртæкъахыгыл.
Æртæ кувæндонны фыдæх дыл æрцæуæд.
Æртæ «хорзæхы» дын уарзы мæ цæст: зынгуыссынган-джытæ, милицæ æмæ тагъдæххуысы машинæтæй макуы рааф-тид уæд дæ хæдзар.

Æртæ цæфы дæ Хуыцау фæкæнæд.

Ӕртæтигъон фат ахизæд дæ зæрдæйы.
 Ӕртæтигъон фат дыл сæмбæлæд.
 Ӕртул рæхджы бонты.
 Ӕртулгæ дæ фенæд мæ уд.
 Ӕртулын дæ кæнæд æппæтхъом Хуыцау.
 Ӕртхъирæн фæкæн.
 Ӕртхъирæнгæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Ӕртындæс дæ амæлæд мæ тæригъæдæй.
 Ӕртындæс ингæнмæ ныдздзыназ.
 Ӕртысгæн дыууæ цафы кæны æмæ уæ дыууæ æрбадæнгæл-
 мард уæнт.
 Ӕртысгæнæй цаф фæу.
 Ӕрулæфт дын ма уæд.
 Ӕрулæфт цы у, уый дын Хуыцаутты Хуыцау макуы базо-
 нын кæнæд.
 Ӕрхау дæ мидбынаты.
 Ӕрхау мæ тæригъæдæй.
 Ӕрхауæн бон дын тагъд мæ цæст фенæд.
 Ӕрхауын дæ кæнæд Уæллаг.
 Ӕрхæмзæрдæйæ амæл.
 Ӕрхæм дыл æрхæмы фæстæ цы æмбæла, тагъд дыл адамы
 тæригъæдæй ахæм бонтæ акæнæд.
 Ӕрхæндæг бонтæ фæтон.
 Ӕрхæндæгзæрдæйæ дæ ноджыдæр Уæллаг фæцæрын кæнæд.
 Ӕрхæндæг низ дæ уæгъд мауал суадзæд.
 Ӕрхæндæг низæй рæхджы бонты адæргъ кæн дæ разгъор-
 базгъоргæнæн къæхтæ.
 Ӕрхæндæгæй æрхæндæгмæ фæцу.
 Ӕрхæндæгæй фæцæр.
 Ӕрхæндæгæй цы рафтай, уыцы амонд дæ уæд.
 Ӕрхуыст дын ма уæд.
 Ӕрхъæц дын Хуыцау макуы базонын кæнæд.
 Ӕрхъæцмæ дæ Уæллаг макуы фæлæууын кæнæд.
 Ӕрхъæцмæ æрлæууыны тых дын Хуыцау макуы раттæд.
 Ӕрхъæцмæ ма фæлæуу.
 Ӕрхъулайы æрцауæд дæ мæлæт.
 Ӕрхъулайы бахау, уый дын зæгъæд мæ зæрдæ.
 Ӕрхъулайы фæеудодой кæн.
 Ӕрхъуыды дын ма уæд ноджыдæр.
 Ӕрцындз райсынæн ма су.
 Ӕрцындзæй сынк акæнынхъом дæ Хуыцау макуы бон скæнæд.
 Ӕрцындзы цаф фæу.
 Ӕрчиу-æрчиу фæкæн.
 Ӕрчиу-æрчиугæнгæ – дæ мæлæт.
 Ӕрчиу-æрчиугæнгæйæ фæцæр.

Ёрыгон адаймаджи уагаей рацаугае да мачи фенаед.
 Ёрыгон маедтае цы фаныгаенай, ахаем бонтае дыл аканед.
 Ёрыгонаей амел.
 Ёрыгонаей асаетаед да тых.
 Ёрыгонаей аерцауаед да бинонты сафт.
 Ёрыгонаей дыл йае бындзгуытае фатонаед манай уый.
 Ёрыскъаф тонын дын ма бантысаед.
 Ёрыскъаффонма ма фацар.
 Ёстам мард акан.
 Ёстам маедтае фаныгаен.
 Ёстамты бон дыл аканед рахджи бонты.
 Ёфарм цы у, уый базонинхъом макуы су.
 Ёфсармаей аерцауаед да ахсджиагты маелет.
 Ёфсармы адаймаг факаны амае афсармхъом макуы су.
 Ёфсармы бон да мауал фауаед.
 Ёфсармы бон — да маелет.
 «Ёфсад, афсад» факан амае афсады аерцауаед да маелет.
 Ёфсадмае ацауын дын ма бантысаед.
 Ёфсады аерцауаед да сары сафт.
 Ёфсады цауынхъом ма бау.
 Ёфсаеддон макуы рахизаед да къасарей.
 Ёфсаеддон схъомыл канынаен ма бау.
 Ёфсаедынмае фабаелл амае да гуыбын кардзынай макуы
 бафсад.
 Ёфсаестхуызай да макуы мачи фенаед.
 Ёфсаест цы у, уый дын Хуыцау макуы базонин канед.
 Ёфсаестай амел.
 Ёфсаестай атонаед да фарсы таенаг.
 Ёфсаестыты бон дыл аканед.
 «Ёфсин, афсин» факан амае дын да хадзары афсин фе-
 нын макуы бантысаед.
 Ёфсин макуы бахизаед да хадзары къасарей.
 Ёфсин макуы фен.
 Ёфсинай равдыд макуы баййаф.
 Ёфсинмае баелгайае амел.
 Ёфсины аелгыст дыл аерцауаед.
 Ёфсир макуы рафтау.
 Ёфсир рафтауын дын ма бантысаед.
 Ёфсирэфтыдаей амел.
 Ёфсирэфтыдаей да макуы мачи фенаед
 Ёфсирэфтыдаей дыл фатонаент сае бындзгуытае, кам дын чи
 ис, уыдон.
 Ёфсис дын макуы уаед.
 Ёфсис ма базон.
 Ёфсис цы у, уый да хъуыдыйы карон даер макуы 'рцауаед.

Æфсондз фæхæсс дæ цæрæнбонты.
 Æфсондз хæссынæн макуы су.
 Æфсондзæвæрдæй амæл.
 Æфсондзæй æфсондзмæ фæцу.
 Æфсондзы бын батон дæ хуыздæр бонтæ.
 Æфсондзы бын фæцæр.
 Æфсымæр макуы фен.
 Æфсымæры зæрдæ ссарынхъом макуы бау.
 Æфсымæры кардыл æфтыд фæу.
 Æфсымæрыл дæ цард дæттыс, фæлæ йын йæ хорз макуы фен.
 Æхгæддуар дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Æхгæддуарæй батон дæ бонтæ.
 Æхгæддуарæй дæ рафтауæд уæлæ Уæллаг.
 Æхгæддуарæй фæцæр.
 Æхгæдзæрдæ дæ æмæ æхгæдзæрдæйæ амæл.
 Æхгæдзæрдæйæ балæуу зындоны дуарыл.
 Æхгæдзæрдæйæ фæцæр дæ хæрынæй дæ мæлынмæ.
 Æхсæв дыл ма бон кæнæд.
 Æхсæв дыл ма бон кæнæд, бон дыл ма изæр кæнæд.
 Æхсæв дыл хуыссæг ма хæцæд, бон дын иуранæрхæст ма-
 куы уæд.
 Æхсæв дын ма уæд.
 Æхсæвæддæйæ дæ фæхир-хур кæнын кæнæд Хуыцау.
 Æхсæвæддæйæ фæцæр æмæ фæхæр.
 Æхсæвыгон ахуыссæд дæ зынг
 Æхсæвыгон æрцауæд дæ мæлæт.
 Æхсæвыгон дæ баныгæдæуæд.
 Æхсæвæр макуы фен.
 Æхсæвæр хъармæй макуы баййаф дæ хæдзары.
 Æхсæвæрафон дыл мауал æрцауæд.
 Æхсæвæрафонтæм мауал ахæсс.
 Æхсæвбадæн дæм мæ уд фæкæнæд.
 Æхсæвыгæтты фæхъеллау кæн.
 Æхсæвыгон — дæ удхæссæн.
 Æхсæны мард акæн.
 Æхсæныдурæй — дæ мæлæнбон.
 Æхсинниз дыл сæфтæд.
 Æхсиннизæй фæсæй.
 Æхсиннизы амæттаг фæу.
 Æхсон дур фест.
 Æхсызгон мард акæн.
 Æхсызгон хабар макуы фехъус.
 Æхсызгон хъуыддаг макуы фен.
 Æхсызгондзинад дыл макуы æрцауæд.
 Æхсызгондзинад макуы фенут фыдæй-фыртмæ.

Æхсызгондзинадæй сис дæ уд.
 Æхсинаг фæу.
 Æхст æрцу дæ фыдызнæгты къухæй.
 Æхсыны бон дæ мауал фæуæд.
 Æхсыныл ацархай, фæлæ дæ къух æрхауæд.
 Æххормаггуыбынæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Æххормаг мæлæт дæ æрæййафæд.
 Æххормагæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Æххормаджы бон дыл акæнæд.
 Æххуырст дæ æмæ æххуырстæй æрцауæд дæ фæстаджы бон.
 Æххуырстæй амæл.
 Æххуырстæй фæхæт ноджыдæр.
 Æххуырсты къæбæрæй фæцæр.
 Æххуырсты лæдзæг дæ къухæй макуы ахауæд.
 Æххуырсты лæдзæг фæдæттут фыдæй-фыртмæ.
 Æххуырсты лæдзæгæй дын сбардæуæд дæ сау чырын.
 Æххуырсты лæдзæгимæ амæл.
 Æххуырсты цауыны бон дæ мауал фæуæд.
 Æххуыс дыл макуы макæцæй сæмбæлæд.
 Æххуыс макуы фен.
 Æххуысгæнæг дын ма уæд.
 Æххуысгæнæгæй хызт у.
 Æххуысгæнæгмæ фæбæлл æмæ йæ дæ цæст ма фенæд.
 Æххуысгæнинаг фæу.
 Æххуысхъом дæ Уæллаг макуы скæнæд.
 Æххуысхъоммæ фæбæлл æмæ дын де уæнгтæ сæхи æмбæрц
 айтынг кæнын макуы бантысæд.
 Æхца æртымбыл кæнын дын ма бантысæд.
 Æхца дæ цæстæй дæр цы никуы фенай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Æхцайæ макуы бафсæд.
 Æхцамæ фæбæлл æмæ дæ дзы хай макуы фæуæд.
 Æхцайы ард дæ басудзæд.
 Æхцайы фыдæх дæ баййафæд.
 Æхцайыл æрцауæд дæ мæлæт.
 Æхцайыл фæхæр дæ хьиутæ æмæ дзы дæ гуыбын бафсады-
 ны бон макуы æрæййаф.
 Æхцон цард макуы баййафæд дæ сæр.
 Æхцон цард макуы фен.
 Æхцондзинад дæ зæрдæйы кæроныл дæр макуы аныдзæвæд.
 Æхцондзинад макуы баййаф.
 Æцæгæлон адæмæн цъыфтытæрæн бæхæй фæцу.
 Æцæгæлон адæмы къæхты бын æрцауæд дæ мæлæт.
 Æцæгæлон æвзагыл дæм фæдзырдауæд.
 Æцæгæлон бæсты æрцауæд дæ мæлæт.
 Æцæгæлон бæстыл фæхæт.

Æцæгæлон зæххыл бахус у.
Æцæгæлон зæххыл ныгæд æрцу.
Æцæгæлон мард акæн.
Æцæгæлонæй дæ бахъæуæд æрдхорд аразын.
Æцæгæлоны нæмыг дыл сæмбæлæд.
Æцæгæлæттыл цыд фæу.
Æцæгдзинад макуы фен.
Æцæгдзинадмæ бæлгæ батон дæ царды бонтæ.
Æцæгдзинадмæ бæлгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.

Б

Ба кæнын афонмæ ма ахæсс.
Ба кæнын дын ма бантысæд.
Багæнгæйæ амæл.
Багæнгæйæ æрцæуæд дæ бинонты судзгæ сæфт.
Багæнгæйæ дæ аныгæнæд мæ рыст уд.
Байы ад ма банкъар.
Байы бон дæ ма фæуæд.
Баба сдзурæг дæ ма рацæуæд.
Баба суæвынмæ фæбæлл æмæ дын ма бантысæд.
Бабайы дудгæ æмбисонд дæ рæхджы бонты цы баййафа,
уыцы амонд дæ уæд Уæллагæй.
Бабайы бон дыл акæнæд.
Бабайыл судзгæ-дудгæйæ дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
Бабын уа æнæхицау.
Бабын уа, дæумæ чи 'рхауд.
Бабын уай, адæм æвзæрæн кæй æвзарынц.
Бабын уай, адæмы рæгъы чи нæ цæуы.
Бабын уай, адæмы хъæр кæмæ нæ хъуысы.
Бабын уай, адæмыл æлгъ чи кæны.
Бабын уай, адæмыл чи нæ ныхæсы.
Бабын уай, æвзæрæй цæвиттон чи исы.
Бабын уай, æвзæрæй-æвзæрмæ чи цæуы.
Бабын уай, бæхæй хæрæгмæ чи хизы.
Бабын уай, бонæн фæуынай чи нæ тæрсы.
Бабын уай, бонæддæдæрæй чи цæры.
Бабын уай, зондæй дардмæ чи лидзы.
Бабын уай, род гал кæнын чи нæ уадзы.
Бабын уай, йæ исбон дымгæмæ чи дары.
Бабын уай, йæ сыгъзæрин æвзалыйæ чи ивы.
Бабын уай, йæ уæцъæфы йæ сæр чи хæссы.

Бабын уай, йæ фидæныл чи нæ хъуыды кæны.
Бабын уай, йæ хæдзары митæ æддæмæ чи калы.
Бабын уай, карды комыл цауын фæндаг чи æнхъæлы.
Бабын уай, кæстæр æмæ хистæр сæ кæрæдзийæ чи не 'взары.
Бабын уай, къаты бон æмæ бæрæгбон сæ кæрæдзийæ чи нæ
хицæн кæны.

Бабын уай, къуыри авд боны кæмæн нæй.
Бабын уай, лæджы номæй кæмæ нæ дзырдæуы.
Бабын уай, лигъдоны хъысмæтыл чи сразы.
Бабын уай, «мæн у» зæгъæг кæмæн нæй.
Бабын уай, мæрдтæ хурмæ калын куыст чи хоны.
Бабын уай, мæрдтæм æххуысмæ чи 'нхъæлмæ кæсы.
Бабын уай, митæй мæсгуытæ чи амайы.
Бабын уай, мыггаджы худинаггæнæг.
Бабын уай, мыд булкъæй чи нæ хицæн кæны.
Бабын уай, номылусимæ чи тох кæны.
Бабын уай, оммензæгъæг кæмæн нæй.
Бабын уай, раст æмæ зылын сæ кæрæдзийæ чи нæ хицæн
кæны.

Бабын уай, рæстæг чи нæ хаты.
Бабын уай, сæны цъырттыл йæ муртæ чи калы.
Бабын уай, сæрд æмæ зымæг кæмæн нæй.
Бабын уай, сылгоймагимæ хъæбысæй чи хæцы.
Бабын уай, сылыстæг скæуæг кæуыл нæ уа.
Бабын уай, сылгоймаджы кæрдæны чи цауы.
Бабын уай, сыхырнайы сцæгъдынмæ чи 'рхаудта.
Бабын уай, усракурын кæмæн не 'нтысы.
Бабын уай, урс æмæ сау сæ кæрæдзийæ чи нæ хицæн кæны.
Бабын уай, фæлхæрттæм чи 'рхаудта.
Бабын уай, фæстæмæ фæхæцæг кæмæн нæй.
Бабын уай, хæрзты чи нæ фæзмы.
Бабын уай, хион æмæ дадæгон чи нæ зоны.
Бабын уай, хорз æмæ æвзæр чи нæ хаты.
Бабын уай, хъазын чи нæ зоны.
Бабын уай, хъæуæй хъæдмæ сугтæ чи ласы.
Бабын уай, хъæубæсты 'хсæн чи нæ зыны.
Бабын уай, цард чи не 'мбары.
Бабын уай, цардмæ къуырттон карчы цæстæй чи кæсы.
Бабын уай, цæгатардыгæй халонæрбауасæг дæр кæмæ нæй.
Бабын уай, чъынды лæг.
Бабын уай, чъынды лæгмæ чи хæлæг кæны.
Бавдæлон дæ уæд дæ ныййарджытæ, мæ хур.
Бавдæлон дæ уæд, кæм дын чи ис, уыдон.
Бавдæлон дæ уæд мæ уд.
Багомьг дæ кæнæд не сфæлдисон Хуыцау.

Багомыг у.
 Багомыг у ноджыдæр.
 Багомыг уай, адæмы хъæр кæмæ нæ хъуысы.
 Бадонзоньг дæ кæнæд Уæллаг.
 Бадонзоньг у.
 Бадт зонд дæм макуы 'рцæуæд.
 Бадт лæг макуы рахизæд уæ къæсæрæй.
 Бадт лæгтæм бæлгæйæ дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд æмæ
 дын сæ зондæй хай ма уæд.
 Баз макуы фен.
 Базыл дæ сæр æдасæй цы никуы 'рæвæрай, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Базыгсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Базырсаст фæу.
 Базырсастæй фæхæт адæмы уæзгуытыл.
 Базырсастæй фæцæр.
 Базырсисæн дын мауал уæд.
 Базырсисыны бон дæ мауал фæуæд.
 Байзæддаг макуы фен.
 Байзæддаг цы у, уый дын Хуыцау зоньн дæр макуы бакæ-
 ньын кæнæд.
 Байзæддагæй æрмист фæу.
 Байзæддагмæ фæбæлл æмæ дын сæ мæнæй уый фæныгæ-
 нæд.
 Байзæддагмæ фæбæлл æмæ дын сæ хистытæ — мæ дзыхы.
 Байзæддагмæ фæбæлл æмæ дын сæ фенын ма бантысæд.
 Байзæддагмæ фæбæлл æмæ дын сæ Хуыцау уынын дæр ма-
 куы фæкæнын кæнæд.
 Байзæддагсæфт дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Байзæддагсæфт фæу ноджыдæр.
 Байзæддагсæфтæй дæ рустæ хæрдмæ фæтон.
 Байзæддагсæфты бон дыл акæнæд.
 Байзæддаджы маст дæ бадомæд.
 Байзæддаджы мастæй дæ дæ сæрыл хæрдмæ схæцыны бон
 макуы фæуæд.
 Байзæддаджы мастæй сау хус бау.
 Байраг макуы бахъомыл уæд дæ хæдзары.
 Байраг уæ бæхы кармæ макуы ацæуæд, лæшпу — лæджы
 кармæ.
 Байрагджын бæх макуы бауасæд уæ кæртмæ.
 Байрагджын бæх макуы рахизæд дæ кæртæй.
 Байраджы хъиамæт фæкæн дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Байрæз зæгъын дым макæй цæст бауарзæд.
 Байрæзинаг макуы фен дæ сыгъд къæсы.
 Байрæзын дын макуы бантысæд.

Байрæзыны кармæ ма ахæццаæ у.
 Байсыс.
 Байсыс ноджыдæр мæ тæригъæдæй.
 Байсысын дæ кæнæд Хуыцау.
 Бакæнын дын макуыуал бантысæд, цы дуар дæ.
 Бакæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Бакуырм дæ кæнæд Хуыцаутты Хуыцау.
 Бакуырм у, адæмы хорз уынгæйæ.
 Бакуырм у арвы рухсæй.
 Бакуырм у мæ тæригъæдæй.
 Бакъуырмæ дæ кæнæд Дунескæнæг.
 Бакъуырмæ у мæ тæригъæдæй.
 Балæуу, æнæбалæугæ дын кæдæм нал уыдзæн, уым рæхджы
 бонты.
 Балæуу Барастыры раз.
 Балæууæндон дын мауал уæд.
 Балæууæндонмæ фæбæлл æмæ искæй дæлбазыр æрцæуæд дæ
 мæлæт.
 Балбирæгътæ дæ бахæрæнт.
 Балбирæгътæ дæм фæлæбурæнт.
 Балбирæгътау æмбу фæкæнут.
 Балбирæгътау дзæгъæлы фæниут.
 Балбирæгътау стонггуыбынæй фæхитут.
 Балбирæгътау уæ кæрæдзийы ссыртыл бафтут.
 Балбирæгътау уæ кæрæдзийы фыдтæ бахæрут.
 Балбирæгътæй фыддæр фæут.
 Балбирæгъты амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Балбирæгъты холы фæут.
 Балбирæгъты холы дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Балбирæгъты цагъды æрбаут.
 Балбирæгътыл цыд дæ Уастырджи фæкæнæд.
 Бамбæлæггаг къæбæрæй фæцæр.
 Бамбæлæггаг къæбæрмæ æрхау.
 Бамбæлæггаг къæбæрмæ фенхъæлмæ кæс.
 Бамбæрзын дын мауал бантысæд, цы хæдзар дæ.
 Бамби.
 Бамби лæугæйæ.
 Бамби уæлхъæдæй.
 Бамби удæгасæй.
 Бампыл.
 Бампыл æмæ баруай адæмы цæстыты раз.
 Бампыл æмæ баруай арвы зынгæй.
 Бампыл æмæ баруай мæ тæригъæдæй.
 Бампылыны бонмæ мауал ахæсс.
 Бамынаг дæ кæнæд Уæллаг.

Бамынаг у ноджыдæр.
 Бамыр дæ кæнæд Дунескæнæг.
 Баназинаг æмæ бахæринаг макуыуал фен дæ цæстæй.
 Баназыны бон дæ мауал фæуæд.
 Бандзыг у.
 Бандзыг у мæ фыддæрадæн.
 Бандзыджы бон дæр дæ цынауал фæуа, ахæм æмбисонд дыл
 акæнæд.
 Барастыр дæ «барæвдауæд».
 Барастыр дæм фæсидæд йæхимæ.
 Барастыры рахиз къахыл æруадз дæ фæллад.
 Барастыры фæсарц æвæрд фæу.
 Барастыры хонæг дыл æрбамбæлæд.
 Барæвдауæг дæ мауал уæд.
 Барæвдыды фыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Барæг-бæхджын уæ макуы рахизæд.
 Барæг-бæхджыны кармæ уæ мачи ацæуæд.
 Барæг-уазæг макуы балæууæд уæ къæсæрыл.
 Барæг-уазæг макуы 'рфистæг уæд уæ кæрты.
 Барæг-уазæг макуы фенут.
 Барæй мард æрцу.
 Барæй тъæпп – дæ сæр.
 Барæй цæф дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бар-æнæбары амæлæд дæ ахсджиаг.
 Бар-æнæбары бон дыл акæнæд.
 Бар-æнæбары – дæ мæлæт.
 Бар-æнæбары дæ 'нæбын къæртайы дон хæссыны сæр ба-
 хъæуæд.
 Бар-æнæбары дæ сы...фæй дуртæ фехс.
 Бар-æнæбары дæ фæрстæй фæхъæрз.
 Бар-æнæбары сæфт дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Бар-æнæбары Хуыцауы цæф фæу.
 Бар-æнæбары цылау фæзил.
 Баргъæвсын дæ кæнæд Хуыцау.
 Баргъæвсыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Басаугуырм дæ кæнæд Уæллаг Хуыцау.
 Басаугуырм у адæмы цæстыты раз.
 Басаугуырм-саудзыдыда у.
 Басаухæдзар дæ кæнæд Саубарæджы дзуар.
 Басаухæдзар у.
 Басаухæдзар уæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Басеттын дын мауал бантысæд.
 Басеттыны бон – де сæфт.
 Басеттыны тыххæй дæм йæ гæрзтæ чи бæтты, уыдоны фæн-
 диаг дæ Уæллаг фæкæнæд.

Баст куыздз фест.
 Баст куыздау дæ бæттæнтæ фæтон.
 Баст куыздау фæлæбур.
 Баст куыздау фæнниу цъæх арвмæ.
 Баст куыздзæй дæ фæтындауæд.
 Баст куыздзæй фыддæр фæу лæбурынмæ.
 Баст куыздзæн ма холлаг ныччындауы, дæуæн холлаг нык-
 кæнæг дæр мауал уæд.
 Баст куыздзы амондæй фæцæр.
 Баст куыздзы амондæй цы батонай дæ бонтæ, уыцы æмбисонд
 дыл æрцæуæд..
 Баст куыздзы цардæй цæр.
 Баст куыздзыл дæ фæнымадæуæд.
 Бастайын дæ кæнæд Хуыцау.
 Бастайыны бонмæ цæрæнбон дæр дын Хуыцауы цæст мауал
 бауарæд.
 Бастъæл.
 Бастъæлын дæ кæнæд Уæллаг.
 Басудз.
 Басудз æмæ басауæвзалы у.
 Басудз æмæ басауфæнык у.
 Басудз æмæ фæнык фест.
 Басудз цъыбыртты сыгъдæй.
 Басудзинаг дæ æмæ дæ Хуыцау цъыбыртты сыгъд бакæнæд.
 Басудзын дæ кæнæд Хуыцау.
 Басудзыны бонмæ дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Басутыр дæ кæнæд де Сфæлдисæг.
 Басутыр у.
 Батай.
 Батай адæмы тæригъæдæй.
 Батай æмæ баруай, мæ бон.
 Батай æмæ баруай де стджытыл дæ раттæг адæмы судзгæ
 тæригъæдæй.
 Батай, баруай адæмы цæстыты раз.
 Батай, баруай ноджыдæр.
 Батайын дæ кæнæд дунескæнæг Хуыцау.
 Баталынг дыл уæд дæ боны рухс.
 Баталынг у.
 Бауадзыг дæ кæнæд Хуыцау.
 Бауадзыг у дæ цины бон.
 Бæгæны нуазыны бон дæ мауал фæуæд.
 Бæгæныйы ард дæ баййафæд.
 Бæгæныйы ардæй дæ сынтæг мауал сис.
 Бæгæныйы зæдтæй æлгъыст фæу.
 Бæгънæг, бæгъæввæдæй фæхит адæмы уæзгуытыл.

Бæгънагæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Бæгънагæй ныгæд æрцу.
 Бæдулы каст фæкæн дæлейæ уæлæмæ.
 Бæдулы цард дæ къухтæй макуы ахауæд.
 Бæллицаг мард акæн.
 Бæллицаг цард макуы фен.
 Бæллицаг цардмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцау дæ къухы
 макуы бафтауæд.
 Бæлцуаты дæ бæх амæлæд, зæрыбонты — де ‘мкъай.
 Бæлцуаты цауынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Бæлцон макуы рахизæд дæ къæсæрæй.
 Бæлцонарæзтæй дæ макуы фендæуæд.
 Бæлцоны кармæ уæ мачи ахæццæ уæд.
 Бæндæнтæ фæбий.
 Бæндæнтæ фæкал дæ хæрынæй дæ царынмæ.
 Бæндæнтæ фæцу.
 Бæрæг мард акæн.
 Бæрæг нæмыг сæмбæлæд дæ риуыл.
 Бæрæгбон дыл макуыуал æрцауæд.
 Бæрæгбон макуы фен.
 Бæрæгбон мауал æрæййаф.
 Бæрæгбонæй бæрæг æлгъыст фæу.
 Бæрæгбонмæ æрцауын дын ма бантысæд.
 Бæрæгбонмæ бæлгæ амæл.
 Бæрæгбонмæ уæ цъиуызмæлæг мауал баззайæд.
 Бæрæгбонмæ фæбæлл æмæ дыл цынæуал æрцауа, уый дын
 фенæд мæ уд.
 Бæрæгбонны фыдæх дæ уæд.
 Бæрæгбоныл мауал сæмбæл.
 Бæр-бæр фæкæн.
 Бæрбæргæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Бæрзæйдих дæ фæкæнæд Джеры дзуар.
 Бæрзæйдих фæу.
 Бæрзæйдихæй фæцæр.
 Бæрзæйдихы сау бон дыл акæнæд.
 Бæрзæйдихыл дæ ма ныуадзæд Дунескæнæг.
 Бæрзæйсаст дæ фæкæнæд Уæллаг.
 Бæрзæйсаст фæу.
 Бæрзæйсастæй дæ мæ уд фенæд.
 Бæрзæйсастæй фæцу.
 Бæрзонддзуар дæ ‘ркъуырæд.
 Бæрзонддзуар дæ йæ бынты ацауын мауал бауадзæд.
 Бæрзонддзуар дыл йæ фыдæх ныххуырæд.
 Бæрзонддзуарæй æлгъыст фæу.
 Бæрзонддзуары фыдæх дæ уæд.

Бæрзондылбадаг дæ ‘ркъуырæд.
 Бæрзондылбадаг дæ ‘рцæвæд йæ тыхджын къухæй.
 Бæрзондылбадагæй æлгъыст фæу.
 Бæрзондылбадагæй дæ цард-цæрæнбонты дæ уоны мигъ
 фæбадад.
 Бæрзондылбадагæй зæрдæнцой макуы ссар.
 Бæрзондылбадагæй, кæм дын чи ис, уыдон æлгъыст фæ-
 уæнт.
 Бæрзондылбадагæй мыггагмæ ‘лгъыст фæу.
 Бæрзондылбадагмæ бакувыны бон дæ макуы фæуæд.
 Бæрзондылбададжы арфæ макуы баййаф.
 Бæрзондылбададжы зæрдæ макуы ссар.
 Бæрзондылбададжы æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Бæрзондылбададжы цæф дыл сæмбæлæд.
 Бæркад дæм макуы ‘рцæуæд.
 Бæркад макуы фен.
 Бæркадæй хызт у.
 Бæркадмæ бæлгæйæ æбæркадæй амæл.
 Бæркадмæ бæлгæйæ батон дæ бонтæ.
 Бæркады тæпп макуы фен дæ къуымты.
 Бæркадарм æфсин макуы бахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
 Бæркадарм æфсин макуы фен дæ цæсты зулæй дæр.
 Бæркадсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бæркадсæфт фæу дæ хæрынæй дæ цæрынмæ.
 Бæркадсæфтæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Бæркадсæфты бон дыл акæнæд.
 Бæркадхæссæг уæ мауал уæд.
 Бæркадхæссæг уæ цæсты зулæй дæр цы никуыуал фенат,
 ахæм сау бон уыл акæнæд.
 Бæркадхæссæг уын Хуыцауы цæст мауал бауарзæд.
 Бæрц зонинхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Бæрц макуы базон.
 Бæрцæй дæр нæ макуы фæфылдæр ут.
 Бæрцæй нуазын цы райдайай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Бæрцæй нуазынмæ ‘рцу.
 Бæстон мард акæн.
 Бæстон цард дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Бæстонгæнæг дæ мауал уæд.
 Бæстонгæнæгæй дæ Хуыцау бахизæд.
 Бæстонгæнæгмæ фæбæлл æмæ æнæбæстонгондæй æрцæуæд
 дæ царды кæрон.
 Бæсты мард æрцу.
 Бæстымард дæ Дунескæнæг фæкæнæд.
 Бæсты мард цы ‘рцæуай, ахæм арфæ дын бæрзонд Хуыцау
 ракæнæд.

Бæсты мардæй дæ мæ уд фенæд.
 Бæсты ныгæд æрцу.
 Бæсты ныгæд дæ мæ уд рæхджы акæнæд.
 Бæттинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бæттинаг фæу де 'дылы зонды аххосæй.
 Бæттинагæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Бæттинагæй батон дæ бонтæ.
 Бæттинагæй бæттинагмæ фæцæут.
 Бæттинагæй фæцæр.
 Бæттинаджы бон дыл акæнæд.
 Бæттинаджы бонæй фæцæр.
 Бæхыл бадынхъом макуы су.
 Бæхджын уазæг макуы балаууæд уæ къæсæрыл.
 Бæхджын уазæг уæ цæсты зулæй дæр макуы фенут.
 Бæхджын уазæджы амонд уæм макуы æрхауæд.
 Бегара фæкæн.
 Бегарайы дæ бикъæфтыд Уæллаг фæкæнæд.
 Бегарайы дæ удыбонтæ схауæнт.
 Бегарайы фæцу.
 Бецау – дæ бон.
 Бецауаг фæу.
 Бецыкджын лæппу макуы рахизæд дæ къæсæрæй.
 Бецыкджын лæппу макуы скæсæд дæ хъæццуды бынæй.
 Бецыкджын лæппу макуы фен.
 Бецыкджынæй ацауæгæ дæ макуы мачи фенæд.
 Бецыкджынты бон дыл акæнæд.
 Бецыкджынтыл худыны бон дæ ма фæуæд.
 Бикъæфтыд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бикъæфтыд фæу, бикъыскъуыд кæй фæкодтай, уыдон азарæй.
 Бикъæфтыдæй дæ фæцæрын кæнæд, æмбал кæмæн нæй, уыцы
 Стыр Хуыцау.
 Бикъæфтыдæй фæцæр.
 Бикъæфтыдæй фæцу.
 Бикъæфтыды бон дыл акæнæд.
 Билцъ ауадзын дын дзы макуы бантысæд.
 Билцъ ауадзынмæ фæбæлл æмæ йæ ма 'рæййаф.
 Билцъ макуы рауадз.
 Бинойнаг æркæнын дын макуы бантысæд.
 Бинойнагæй сæрбæрзондæй макуы ацу.
 Бинойнагмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцау цæстæй дæр цы
 никуы фенын кæна, ахæм бон дыл акæнæд.
 Бинойнаджы амондæй дæ хай макуы фæуæд.
 Бинойнаджы рæвдыд макуы баййаф.
 Бинойнаджы цин макуы фен.

Бинонтæ скæнын дын макуы бантысæд.
 Бинонтæ скæнынмæ фæхæр дæ былы цъæрттæ æмæ дæ къу-
 хы макуы бафтæд.
 Бинонтæ фенынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Бинонтæй æлгъыст фæу.
 Бинонтæм фæбæлл æмæ сæ макуы банкъар.
 Бинонты ард дæ баййафæд.
 Бинонты ардæй æлгъыст цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Бинонты сæрыбæсты дæ Хуыцау фæцауын кæнæд.
 Бинонты фарнаей цъæх арт фæуадз.
 Бинонты цардæй дæ Хуыцау макуы рацæрын кæнæд.
 Бирæ амæлæнт дæ ратджытæй.
 Бирæ дзурынæй бирæ амонд хуыздæр у, фæлæ дзы дæу хай
 макуы фæуæд.
 Бирæмæ бæлгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Бирæмæ фæбæлл æмæ дæ цъус дæр макуы фæуæд.
 Бирæты бон дыл акæнæд.
 Бирæтæ кæм сты, уырдам дæ мæ уд афæндараст кæнæд.
 Бирæгъ дæ бахæрæд.
 Бирæгъау дæ бæрзæй фæтасын ма комæд.
 Бирæгъау сыджыт фæхæр.
 Бирæгъау мæймæ фæниу.
 Бирæгътæ дæ габазгай цы акæной, уыцы бон дыл акæнæд.
 Бирæгъты холы фæу.
 Бирæгъты цард дын мæ зæрдæ зæгъы æмæ дын æй Хуыцауы
 цæст бауарзæд.
 Бирæгъты цард фæкæн.
 Бирæгъты цардæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд: куы – фы-
 рæфсæст, куы – фырыстонг.
 Бирæгъты цармы дæ батыхтауæд.
 Бирæгъты цармы тыхт фæу.
 Бирæгъмарæн дæр дын цынауал хай кæной, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Бирæгъмарæн дураей дæ фæхостауæд.
 Бирæгъмарæн нæмыг сæмбæлæд дæ тæккæ ныхыл.
 Бирæгъмарæнаей æхст æрцу.
 Бога кæнгæйæ амæл.
 Бога кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Бога фæкæн.
 Богайы ном дæ рагъæй мака ахауæд.
 Богъы цæф фæу.
 Богъ-богъ фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Богъ-богъ фæкæн, кæм дын чи ис, уыдоныл.
 Богъбогъгæнгæ фæцу.

Богъбогъгәнгәйә амәл.
Бон дә хуыссәг ахсәд, әхсәв әгъуыссәгәй сәй.
Бон дә цәстытә риссәд, әхсәв — дә дәндәгтә.
Бон-иу дә цәстытә әмә дә къәхтә риссәнт, әхсәв — дә
дәндәгтә әмә дә хъустә.
Бон сурмә дзыназ, әхсәв — хурмә.
Бонасадән кәнгәйә амәл.
Бонасадән фәкән.
Бонасадән чи кодта, уыдон әмбисонд дыл акәнәд.
Бонәддәдәр фәкән.
Бонәддәдәрәй әрцауәд дә мәләт.

Бонәй-әхсәвәй
Дә цард — хуыссәгәй.

Бонәй-бонмә әгъәдзар фәу.
Бонәй-бонмә әнәкъәдзиләй баззай.
Бонәй-бонмә дә бонтә тынд фәуәнт.
Бонәй-бонмә дә сау рондз фәкал.
Бонәй-бонмә дә хъуыры рак фәзынәд.
Бонәй-бонмә дын мә уд дә хисты къәбәртә ахәрәд.
Бонәй-бонмә фәцәр.
Бонәмгъуыд фәкән.
Бонәмгъуыдәй фәцәр.
Бонәмгъуыдмә Хуыцауы къухы ләвәрд әрцу.
«Бон-бон»-әй фәцәр.
Бонвәрнон фенын дын макуы бантысәд.
Бонвәрнон фенынмә фәбәлл, фәлә дә йә феныны бон
мауал фәуәд.
Бонвәрноны скастмә дын мә уд, цы дын хъәуы, уый фенәд.
Бонвыд дә Хуыцау фәкәнәд.
Бонвыддәр дә Дунескәнәг фәкәнәд.
Бонвыддәр фәу.
Бонвыддәрәй фәцәр.
Бонвыддәрәй фервит дә царды бонтә.
Бонвыддәры цард дын мә цәст фенәд.
Бонвыддәртыл әфтыд фәу.
Бонзонгә адәймаг уә макуы рацауәд.
Бонзонгә лаг уын Хуыцау уынын дәр макуы фәкәнын кәнәд.
Бонзонгә мард акән.
Бонзонгәйә атьәпп у.
Бонхуыздәр цард макуы фен.
Бонхуыздәрмә фәбәлл әмә йә уынгә макуы фәкән.
Бонцухәй — дә мәләт.

Бонцухэй уонгцухэй фæхъу.
 Бонцъæхтæм мауал ахæсс.
 Бонцъæхтыл — дæ удисæн.
 Буарыхай макуы ссар.
 Буарыхай ссарын дын макуы бантысæд.
 Буарыхайæ амонд макуы фен.
 Буарыхайæ дæ рыст уд макуы сулæфæд.
 Буарыхайæ макуы батæфс.
 Буарыхаймæ бæлгæйæ буарæмпылд бау.
 Буарыхайы ад ма банкъар.
 Буарыхайыл бацин кæныны бон дæ макуы фæуæд.
 Буарыхайыл макуы ‘рæнцой у.
 Буд судзын дын макуы бантысæд.
 Буды ад макуы банкъар.
 Бузныг зæгъын дын макаей цæст бауарзæд.
 Бузныджы бæсты дæ адæм æбузн цы уой, ахæм амонд дæ уæд.
 Булæмæргъау ныззарын дын макуы бантысæд.
 Булæмæргъау ныззарынмæ фæбæлл æмæ де ‘взаг дæ комы
 арынды ныррæсийæд.
 Булæмæргъау ныззарыны бон дæ ма фæуæд.
 Бухъ цард макуы фен.
 Бухъ цардæй дæ Хуыцау тъæпп ахауын кæнæд.
 Бухъ цардмæ бæлгæйæ амæл.
 Бухъ цардмæ фæбæлл, фæлæ йæ уынгæ ма фæкæн.
 Бухъ царды ад макуы базон.
 Буц мард акæн.
 Буцæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Буцæй дæ мæ уд ачынды кæнæд де ‘нусон дунемæ.
 Буцты хал ахæр.
 Буцтыл дæ Уæллаг бафтауæд.
 Бын бау.
 Бын бауай, адæмимæ чи нæ хæццæ кæны.
 Бын дæ Хуыцау бакæнæд.
 Бынгонд фæу.
 Бынгондæй дæ Хуыцау фæхир-хур кæнын кæнæд.
 Бынсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бынсæфт фæу.
 Бынсæфтæй фæхит адæмы уæзгуытыл.
 Бынат æркæнын дын ма бантысæд.
 Бынат ма ‘ркæн.
 Бынат ссарын дын макуы бантысæд.
 Быматы ‘рбадын дын макуы бантысæд.
 Бынайласгæ фæу.
 Бынайласгæйæ фæцæр.

Бынаейласгæты бон дыл акæнæд.
 Бындар дæ Хуыцау фæкæнæд, цы чызг дæ.
 Бындарæй дæ зæрдæ ма барухс уæд.
 Бындарæй дæ зæрдæмæ рухсы цъыртт макуы ныккæсæд.
 Бындарæй дын зæрдæнцой Хуыцау макуы ссарын кæнæд.
 Бындармæ бæлгæйæ бафт дæ сыджытыхайыл.
 Бындары гадзда фæу.
 Бындары лæппу дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бындары чызг фæу, дæу исты куы басæтта.
 Бындурæфтыд фæу.
 Бындурæфтыдæй фæутахсæн кæн.
 Бындурзылд дæ Дунескæнæг фæкæнæд.
 Бындурзылд фæу.
 Бындурзылдæй батон дæ царды бонтæ.
 Бындурзылдты ‘мбисонд дыл акæнæд.
 Бындз ратæхæг уæ мауал баззайæд.
 Бындзы бон дæ цынæуал уа, ахæм æмбисонд дыл æрцауæд.
 Бындзагъд уæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бындзагъд фæут.
 Бындзагъдæй уæ фенæд мæ уд.
 Бындзагъды бон уыл цы акæна, мæ цæст уын уый фенæд.
 Бындзарæй уын цы сласой уæ уидаг, уыцы æмбисонд уыл
 рæхджы бонты акæнæд.
 Бындзыггай баззай хæхты тигътыл.
 Бындзыггай фæтон дæ бындзгуытæ.
 Бынсæфт дæ Стыр Хуыцау фæкæнæд.
 Бынсæфт фæу.
 Бынсæфтмæ ‘рцу.
 Бынсæфты бон дыл акæнæд.
 Бынсæфтытæм цы тæхуды кæнай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Бынты фæбыр ноджыдæр.
 Бынты фæцу, метройы цауæгау.
 Быхор дæ æмæ дæ сæры хъæбæртæ бахæр.
 Быхорæй фæхит уæзгуытыл.
 Быхоры ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
 Быныл баззай, цы чызг дæ.
 Быныл цы баззайай, ахæм æлгъыст дæ баййафæд.
 Бынылзад дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Бынылзад фæу.
 Бынылзад фæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Бынылзадæй дæ Уæллаг фæхитын кæнæд.
 Бынылзады бонтæ батон.
 Быныскъуыд ысут.
 Быныскъуыд уæ Хуыцау скæнæд.

Быныскъуыды ном уæ айхъуысæд.
Быныус дæ Дунескæнæг фæкæнæд.
Быныус фæу.
Быныусы цардæй фæцæр.
Бынычызг фæу.
Бынычызг фæхуин.
Бынычызгæй фæхит адæмы уæзгуытыл.
Бынычызджы ном дыл сбадæд.
Быр дæ бахæрæд.
Быры хæрд фæу мæ тæригъæдæй.
Бырау фест.
Бырауу фæзил дæхи алыварс.
Бырæджы ад фæкæн адæмæн.
Бырæджы ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
Быцау фæкæн.
Быцау фæкæн дæ хæрынаей дæ мæлынмæ.
Быцаугæнæг фыдæх ары æмæ дæ адæмы фыдæх цы 'ркъуы-
ра, ахæм бон дыл акæнæд.
Быцаугæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
Быцаугæнгæйæ – дæ бинонты сæфт.
Быцаугæнгæйæ дæ тьанг аскъуыйæд.
Быцаугæнджытыл цы 'мбисонд æрцыд, ахæм æмбисонд дæ
байафæд рæхджы бонты.
Быцауы бон дæ мауал фæуæд.
Быцъынаегыскъуыд дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
Быцъынаегыскъуыд фæу.

В

Вагæттыл дæ фæластауæд дæ фæстаджы бонмæ.
Вагзалæй вагзалмæ дæ Уæллаг Хуыцау фæхæтын кæнæд.
Вагзалы дæ æрсуæд дæ адзал.
Вазыгджын мард акæн.
Вазыгджын мардæй дæ фенæд мæ уд.
Ваннаейы дæ хуыдугæй фенæд мæнаей уый.
Ваннаейы 'рцауæд дæ мæлæт.
Ветеран суæвын дын ма бантысæд.
Ветеранты кармæ дæ Уæллаг ма ауадзæд.
Ветерантыл хуыны бон дæ ма фæуæд.
Винтовкаейæ мард æрцу.
Винтовкаейы нæмыг дæ ныхыл сæмбæлæд.
Вулканы бын – дæ сæр.

Г

Габатты гал æмæ хъуджы 'мбисонд уыл æрцæуæд.
Габатты гал æмæ хъуджы 'мбисондæй царæфтыд фæут.
Габатты гал æмæ хъуджы кадæй цæрут.
Габеты дзæгъындзæгау дæ къуырттыл амæл.
Гага ахæрынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Гагуыхауд фæу.
Гагуыхаудæй дæ фенæд мæ уд.
Гаджидау рауадзынхъом макуы су.
Гаджидауы аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Гаджидæуттæ уадзгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Гадза фест.
Гадзайы гуыбынæй дыл фæрæйæнт йæ къæбыстæ.
Гадза-бирæгъ дæ фестын кæнæд Уæллаг.
Гадза-бирæгъ фест æмæ дæхи бахæр.
Гадза-бирæгъау фæниу æмæ дын дзуапдæттæг мачи разынад.
Гайлаг ма фен.
Гайлаг макуы рахъомыл уæд дæ кæвдæсыл.
Галмарæггаг хъуг чи фыста, уый бон дыл акæнæд.
Гакк-гуккау кæйдæр ахстæтты фештау дæ цард-цæрæнбонты.
Гакк-гуккыл цы 'мбисонд æрцыд, ахæм æмбисонд дыл æрбам-
бæлæд — дæ къубал дæхæдæг куыд акъуырай.
Гал-иу бабæтт дæ кæвдæсыл æмæ-иу дзы рæуæд рауадз.
Галмдзарм уæдæртты цы фæласай, уыцы бон дыл акæнæд.
Галиуæй галиумæ — дæ мæлæт.
Галуан макуы фен.
Галуанæй ракасыны амонд дæм макуы 'рхауæд.
Галуаны фæсæй.
Галуанты бамби.
Галуæрдоны ифтыгъд æрцу.
Галуæрдоны ифтыгъдæй уыргæфтыд фæу.
Гангрена дыл фæзынад.
Гангренайæ амæл.
Гангренайæ уæнггай цы суай, уыцы бон дыл акæнæд.
Гауыр дæ æмæ гауырай æрцæуæд дæ мæлæт.
Гауырай амæл.
Гауыргимæ — дæ дзырддаг.
Гауырты бон дыл акæнæд.
Гæбазгай ныуу.
Гæбæр дыл сæфтæд.
Гæбæрай æрцæуæд дæ мæлæт.
Гæбæрбæрзæй æмæ саузæрдæйæ фæцу.
Гæбæрниз дæ ахæссæд.

Гæбæрниз дæм цыс цы фæкæса, ахæм бон дыл акæнæд рæхджы.
Гæбæрнизæй фæсæй.
Гæбæрнизы ахæсты фæу.

*Гæбæртæ – Гæбæраты,
цæгæртæ – Цæгæраты.*

Гæвзыкк мард акæн.
Гæвзыккæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Гæвзыккæй-гæвзыкмæ фæцу.
Гæвзыгчы дзæкъул аппарыны бон дын макуы раттæд Уæллаг.
Гæвзыгчы дзæкъул дæ рагъæй макуы аппарат.
Гæвзыгчы лæдзæг дæ рагъæй макуы ахауæд.
Гæвзыкдзинадæй лидз, фæлæ дæ йæхæдæг уæгъд куыд ни-
куы ныуадза, ахæм амонд дæ уæд.
Гæды Сырдоны æмбисонд дыл акæнæд.
Гæды Сырдоны номæй фæцæр.
Гæды фæу.
Гæды фест.
Гæдыйæ амæл.
Гæдыйæ æрцæуæд дæ хæдзары сæфт.
Гæдыйы амондæй фæцæр.
Гæдыйы къах цыбыр у æмæ дæ Хуыцау дард ацæуын ма
бауадзæд.
Гæдыйы ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
Гæдыйы рихиты фæцу.
Гæдыйыл дæ фæнымадæуæд.
Гæдыбындар дæ Хуыцау фæкæнæд.
Гæдыбындарæй амæл.
Гæдыбындарæй баззай.
Гæдыбындарæй фæцæр.
Гæдыбындарты бон дыл акæнæд.
Гæдыбындары ном фæхæсс.
Гæдыбындары номимæ фæцу уæзгуытыл.
Гæдыбындарты ‘хсæнæй макуы ацух у.
Гæдывад дæ æмæ гæдывадæй фæбыр адæмы тæригъæдæй.
Гæдывад митæ фæкæн нодждæр.
Гæдывадæй амæл.
Гæдывадæй дæ æрсурад дæ адзал.
Гæдывадæй фæцæр.
Гæдывадæй фæцу адæмы ‘хсæн.
Гæдывады ном ма ахауæд, кæм дын чи ис, уыдонæй.
Гæдымард акæн.
Гæдымард дæ Уæллаг фæкæнæд.
Гæдымардæй дæ фенæд мæ уд.

Гæдырдузæн райсынхъом дæр макуы су.
 Гæдырдузæнæй æнæтугæргæвст æрцу.
 Гæдырдузæнæй дæ бардузæд мæнæй уый.
 Гæндон дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Гæндон фæу.
 Гæндонæй фæхир-хур кæн.
 Гæндонмæ 'рхау.
 Гæндоны бон дыл акæнæд.
 Гæндзæхтæ цæгъдгæйæ амæл.
 Гæндзæхтæ цæгъдгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Гæндзæхтæ цæгъдгæйæ дæ удисыныл архай æмæ дын дæ уд
 исын ма 'нтысæд мæ тæригъæдæй.
 Гæндзæхтæ цæгъдынæн бахъу.
 Гæндзæхтæ цæгъдыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Гæныстон дæ æмæ ноджыдæр гæныстонмæ 'рхау.
 Гæныстон фæу.
 Гæныстон цы фестай рæхджы, ахæм бон дыл акæнæд мæ
 рыст уды тæригъæдæй.
 Гæныстонæй баззай.
 Гæныстонæй дæ мæ фæллад уд фенæд.
 Гæныстонмæ æрхау ноджыдæр.
 Гæныстонмæ æрцу уыцы амондимæ.
 Гæныстоны бон дыл акæнæд.
 Гæныстоны бонæй фæцæр.
 Гæныстоны дон фæнуаз.
 Гæныстоны номæй дын аирвæзæн мауал уæд.
 Гæныстоны цардæй рафт.
 Гæпп кæнын дын мауал бантысæд.
 Гæшпæй дугъ нæй æмæ дзы дæ бæрзæй асæтт.
 Гæркъа бау.
 Гæркъайæ дæ мæ цæст баулæфæд.
 Гæркъайæ дæ мæнæй уый фенæд.
 Гæркъайæ фæцу.
 Гæркъайы бонæй дын аирвæзт мауал уæд.
 Гæркъæраг дæ Уæллаг Хуыцау фестын кæнæд.
 Гæркъæраг фест.
 Гæркъæрагæй уæлдай дæ адæм макуы 'руарзæд.
 Гæркъæраджы кадæй фæцæр.
 Гæртам исын худинаджы хъуыддаг у æмæ худинаггагæй
 æрцæуæд дæ мæлæт.
 Гæртамхор фæхуин.
 Гæртамхорæй фæцæр.
 Гæртамхорæй фæцу, адæм дыл «æххы-ту» куыд кæной.
 «Гино, гино» дæ кæнынц æмæ дæ «гино» ном дæ рагъæй
 макуы ахауæд.

«Гино, гино» дæ кæнынц æмæ сын гинойæ фæцу.
 Гобаныл дæ дæхи ‘руадзыны бон макуы фæуæд.
 Гобаныл дæхи ‘руадзыны бон дæ де ‘нусон дунейы дæр ма-
 куы фæуæд.
 Гоби дæ æмæ гобийæ — дæ мæлæт.
 Гобийæ фæцу.
 Гобийы бон дыл акæнæд.
 Горбачевау сæнттæ дзурынæн цы бахъæуай, уыцы бон дыл
 акæнæд.
 Гормон зæгъыны бон дæ мауал фæуæд.
 Гормон фæу.
 Гуыбынниз — дæ арæнты.
 Гуыбынниз — дæ гуыбыны.
 Гуыбынниз дæ лыстæг тъæнгты ацæуæд.
 Гуыбынниз дæ урс уæрыккæн ахæссæд.
 Гуыбынниз дыл фæзынæд.
 Гуыбыннизæй æрбадæнгæлмард у.
 Гуыбыннизæй фæсæй.
 Гуыбыннизæй фæутæхсæн кæн æмæ дæ удисыны бон ма
 фæуæд.
 Гуыбыннизæн дæ бауарзæд Уæлладжы зæрдæ.
 Гуыбыннизы хай фæу рæстæгыл.
 Гуыбыннизы хаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Гуыбырсæрæй фæлæуу.
 Гуыбырсæрæй фæцу адæмы ‘хсæн.
 Гуыбырæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Гуыбырæй цæуæн бонтæ дын мæ уд фенæд.
 Гуыдыр чи февæры, уыдоны бон дыл акæнæд.
 Гуыдырæвæрд фæу.
 Гуыдырæвæрдæй амæл.
 Гуыдырæвæрдæй фæцæр.
 Гуым-гуым фæкæн.
 Гуым-гуым чи фæкæны, уыдон кæвдæсы дæ фæбастæуæд.
 Гуымы быдыры æфсады ахæсты — дæ сæр.
 Гуыпп кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Гуыппæй — дæ мæлæт.
 Гуыппæй дæ рафæлдæхтæуæд.

*Гуырды цы кæнынц, уый — сæхицæн.
 Мæ кудыз сæргæвст — сæ хистæн.*

Гуырдыыйы къухы дæ Хуыцау ныппарæд.
 Гуырдыыйы цармытыхт фæу.
 Гуырдыыйыл дæ чи нæ нымайы, уый дын де ‘взæртæ бахæ-
 рæд.

Гуырысхо фæкæн.
Гуырысхойæ фæцæр.
Гуырысхойæ гуырысхомæ фæцу.
Гуырысхойы амæттаг бау.
Гуырысхойы хай фæу ноджыдæр.
Гыцци дæ мæрдæй йæ рустæ хæрдмæ фæтонæд.
Гыцци дыл йæ бындзгуйтæ бындзыггай фæисæд.
Гыцци дыл зæрдæбын хъарджытæ фæкæнæд.
Гыцци дын дæ гыццыл хист ахæрæд.
Гыцци дын дæ хисты къæбæртыл йæ сау цæссыг фæкалæд.
Гыццийы æлгыст дæ баййафæд.
Гыццыл макуы рахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
Гыццыл макуы фен.
Гыццыл нæмыг дæ рафæлдахæд.
Гыццыл нæмыг дыл сæмбæлæд æмæ-иу ды ма 'рхау.
Гыццылæй амæл.
Гыццылты æмбисонд дыл акæнæд.

Д

Дава æмæ 'взона фæкæн.
Дава æмæ 'взонайæ амæл.
Дава æмæ 'взонайæ дарддæр макуы мацы базонæд дæ сæры
къоппа.
Дава æмæ 'взонайæ фæцæр.
Дава æмæ 'взонамæ фæтырн.
Дава æмæ дæ 'взонайы ном айхъуысæд.
Давгæ æмæ 'взонагæнгæ æрцæуæд дæ уды сæфт.
Давгæ-давын фæдисоны нæмыг сæмбæлæд дæ ныхыл.
Давды фæу.
Давын æмæ 'взонын фæкæн.
Давын æмæ 'взонынæй дарддæр мацæуыл ныххæц.
Давын æмæ 'взонынæй арвит дæ царды бонтæ.
Давын æмæ 'взонынмæ фæтон дæ уды быцъынаг.
Давын æмæ 'взоныны бон — дæ мæлæт.
Дагъытъайлаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Дагъытъайлаг фæу.
Дагъытъайлаг цы фæуай, уыцы бон дыл акæнæд Уæллагæй.
Дагъытъайлагæй баззай.
Дагъытъайлагæй дагъытъайлагмæ фæцу.
Дагъытъайладжы 'мбисонд дыл æркæнæд.
Дагъытъайладжы сæфт фæкæн.

Дада дын дæ соти ахæрæд.
 Дадайы кармæ ма фæцæр.
 Дадайы рахиз къухыл æвæрд фæу.
 Дадайы тæригъæд дын баззайæд дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.
 Дадайыл дæхи баргæйæ дæ æрхауын кæнæд Уæллаг.
 Дадайыл дæхи барыны кармæ ма ахæццæ у.
 Дам фæкæн бонæй-бонмæ.
 Дамтæй — дæ цард.
 Дамдумгæнгæ амæл.
 Дам-думты хай фæу.
 Дам-думтыл дæ бафтауæд дæ рафæлдисæг.
 Дарæг æмæ дæ уромæг мауал уæд.
 Дарæджы фист дæ мауал уæд.
 Дарæджы фистæй фæцæр, цы лæг ды дæ.
 Дарæс макуы фен.
 Дарæсау дарæс скæнын дын макуы бантысæд усгур лæшпуйау.
 Даргъ мард баныгæн.
 Даргъ мард рахæсс дæ хæдзары рæбынаей.
 Даргъæвзаг дæ æмæ дын дæхи æрцауындзыны фаг скомæд.
 Даргъæвзæгты бон дыл акæнæд.
 Даргъкъах чызг дæ сынтагыл йæхи макуы æруадзæд.
 Даргъкъах чызг фенын дын макуы бантысæд.
 Даргъкъах чызджытæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
 Даргъкъах чызджытæм фæбæлл æмæ дæм дзы кæсгæ дæр
 мачи бакæнæд.
 Дард мард дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дардæй ласинаг фæуæд дæ сау табæт.
 Дардмæ цæуынхъом макуы су.
 Дардыл кæндтæ фæкæн.
 Дардыл ныззилæнт дæ ахсджиæгты мæрдтæ.
 Дастæй амæл.
 Дастæй дæ аныгæнæд мæ уд.
 Дасыны сæр дæ мауал бахъæуæд, афтæ дæ абæстон кæнæд
 мæнаей уый.
 Дау фæкæн дæ хæрынаей дæ цæрынмæ.
 Даугæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæ абон — дæхи, дæ райсом — мæн.
 Дæ абон — сыгъд, дæ райсомæй дæр дæ Хуыцау фыдæнхъæл
 фæкæнæд.
 Дæ абонæй фыдæнхъæл фæу.
 Дæ абоны зондæй — дæ цард.
 Дæ абоны хъуыддæгтæ дæ фарсæй фæуæнт.
 Дæ абоны хъуыддæгтæ дын цъæх арвы бын макуы батайæнт.
 Дæ абоны цард дæ фарсы тæнæгæй акæлæд рæхджы бонты.
 Дæ абоны цардæй æдзæрд фæу.

Дæ абоны цардмæ бæлгæ ма дæ былты цъæрттæ цы фæхæ-
рай, фæлæ дæ къухты цынауал бафта, уыцы бон дыл акæнæд.

Дæ авд фыртæй æнæныгæнæгæй аззай.

Дæ авд фыртыл авд хатты саутæ фæдар æмæ дын сæ сисын
мауал бантысæд.

Дæ авдæн бæттыны бон дæ ма фæуæд.

Дæ авдæн дымгæтæн узинаг цы фæуа, ахæм амонд дыл акæнæд.

Дæ авдæнæй сабийы худын макуы райхъуысæд.

Дæ авдæнмæ цæссыгкалгæ фæдзыназ.

Дæ авдæны гæддзыйы лæппын дæр макуы бахъомыл уæд.

Дæ авдæнбæттæн кæуынмæ асайæд.

Дæ авдæнбæттæнæй æнæрай скæн, куы ма мæ ныууадзай.

Дæ авдæнбæттæнтæй-иу дæ рухсгæнæн бонтæ цы фæраздæр
уой, уыцы æмбисонд дыл акæнæд.

Дæ аг къуылдымæй тулинаг фæуæд.

Дæ агæй, æмбудæнтæ чи барæвдауа, ахæм ад макуы скæлæд.

Дæ агæй дын чырыстон кусарты фыд сисын макуы бантысæд.

Дæ агмæ афтидæй фæдзыназ.

Дæ аджы дын фæмызтæуæд.

Дæ аджы куыдзы л... ныххауæд.

Дæ агъуыст агъуындын дæ иунаг къопшайæн макуы бантысæд.

Дæ агъуыст цъыбыртты сыгъд бауæд.

Дæ агъуыстæй судзаггаджы мæрдтæ фæхæсс.

Дæ агъуыстæй ралæсын дын макуы бантысæд.

Дæ агъуысты дæ зæрдæйы фæндиаг макуы сбон кæн.

Дæ агъуыстыл сау туг ныууарæд дæ уды мæрдæй.

Дæ адæм дæ сау сæры къоппамæ кæуынмæ фæцæуæд.

Дæ адæм дыл саутæ скæнæд.

Дæ адæмæй айрох у.

Дæ адæмæй æрмист цы фæуай, ахæм амондæй фæцæр.

Дæ адæммæ дæхи фæлас æмæ дæ сæхимæ топпæхстæй æввахс-
дæр цына бауадзой, ахæм амонд дæ баййафæд.

Дæ адæмы азарæй басудз.

Дæ адæмы зæрдæ макуы ссар, афтæмæй æрцæуæд дæ адзал.

Дæ адæмы сæрыбæсты фæцу.

Дæ адæмы фыдæх дæ баййафæд.

Дæ адджын биронты сæфт дын Хуыцау фенын кæнæд.

Дæ адджын цард дæ къухæй цы ахауа, ахæм бон дыл акæнæд.

Дæ адджын цард сæнад уæд дæ уды фыдæй.

Дæ адзал дæ 'рсурæд дæ кæстæрты тæригъæдæй.

Дæ адзалæй дын алидзын ма бантысæд.

Дæ адзалæй фыдцæф фæу.

Дæ адзалы бонæн – æвзæртæ фæлдыст.

Дæ аз додойы аз фæхуыйнæд.

Дæ аз додойгæнгæйæ цы арвитай, ахæм æлгыст дыл æрцæуæд.

Дæ аз дыл мауал æрцауæд.
Дæ азæй фыдæлгъыст фæу.
Дæ азы фыдæх дæ сæрыл сæмбæлæд.
Дæ азым дæ сыгъд сæрыл æртыхсæд.
Дæ азымы бонæй дæ Уæллаг Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Дæ азымыл басæттыны хъару дын дæ рафæлдисæджы цæст
макуы бауарзæд.

Дæ аив дзыхыдзырд дæ хъуыры фæбадæд.
Дæ аив уæнгтæ дын сау сыджыт ахæрæд.
Дæ аивтæ мæрдтæм бахæсс.
Дæ аипджын дзыхы – стыррыны цæф.
Дæ аипджын дзыхы – удхæссæг.
Дæ айæн базонын дын макуы бантысæд.
Дæ айæнмæ мауал ахæццæ у.
Дæ аккаг дзуары цæф фæу.
Дæ аккаг мæлæт ссар.
Дæ аккагты рæхджы аййаф.
Дæ аласайыл ласгæ фæу.
Дæ алыварс дын иу лæг-фæхæцæг макуы разынæд дæ удис-
гæйæ.

Дæ алыварс зæхх куыд лæбыра æмæ йæ быны дæ сæр куыд
кæна, уыцы амонд дæ уæд.

Дæ алыварс стонг сырдатæ фæниуæнт.
Дæ амæйразмæйы мæстытæ дæр дæ сæрыл æртыхсæнт.
Дæ амæйразмæйы фыдтæ дæр баййафæд де 'намонд сæр.
Дæ амæйразмæйы цард дæ фарсы тæнагæй акæлæд.
Дæ амæйразмæйы цард дын ма батайæд адæмы тæригъæдæй.
Дæ амонд адæмы къæхты бынмæ æрхауæд.
Дæ амонд амонды 'нгæс макуы бауæд.
Дæ амонд æнамонддзинадæй аив рæхджы бонты.
Дæ амонд басудзæд.
Дæ амонд бахъахъхъæнынæн ма су.
Дæ амонд бахъахъхъæныны тых дын Хуыцауы цæст ма ба-
уарзæд.

Дæ амонд дæ дард цы фæлидза, уыцы бон дыл акæнæд.

Дæ амонд дæм фæтæргай уæд.

Дæ амонд дын æнамонды хос фæуæд.

Дæ амонд джидзæггаг уавæрмæ æрхауæд.

Дæ амонд зонынхъом дæ Хуыцау ма скæнæд.

Дæ амонд зылынбаст æргъомау фæхæсс.

Дæ амонд ссарынхъом ма бау.

Дæ амондæй амонды уагæй мацы фен.

Дæ амондæй амондхуызæй макуы ацу.

Дæ амондæй æнамонд фæу.

Дæ амондæй дæ зæрдæйы фæндиаг макуы сулæф.

Дæ амондæй дын дидинаг рафтауын макуы бантысæд.
 Дæ амондæй зæрдæхудт фæу.
 Дæ амондæй саугуырм бау.
 Дæ амондæй хур макуы фен.
 Дæ амондæй Хуыцауы цæст акъах.
 Дæ амондæн – æвзæртæ фæлдыст.
 Дæ амондæн – æвзæртæ хæринаг.
 Дæ амондæн кæлмытæ ‘мæ хæфсытæ – хæринаг.
 Дæ амондæн куыдз ныффæлдис.
 Дæ амондæн хæрæг фæлдыст фæуæд.
 Дæ амонды бон кæуыны бон фæуæд.
 Дæ амонды дзыхи – де ‘взæртæ.
 Дæ амонды рæстæгæн йæ дымæг дæр мауал аййаф.
 Дæ амонды фæхъхъау фæу.
 Дæ амондагуртæ сæ фыдыуæзгуытыл сæ дæндаг рафтауæнт.
 Дæ амондагуртæй адæм дардмæ фæлидзæнт.
 Дæ амондагуртæн Хуыцауы цæст мацы бауарзæд.
 Дæ амондагурты Хуыцауы фыдæх баййафæд.
 Дæ амондагуртыл æнамонды бон акæнæд.
 Дæ амондæттæг дæлæмæ ‘рхауæд.
 Дæ амондджын бинонтæй уынджы къæйыл аззай.
 Дæ амондджын цард дæ къухæй ахауæд.
 Дæ амондджын цардæй æдзард фæу.
 Дæ амонды дзыхи, кæй ном нæ дзырдæуы, уыдон.
 Дæ арæзт хæдзар ныккæлæд.
 Дæ арæзт хъуыддаг басудзæд.
 Дæ арæхстджын къухтæ дын сау сыджыт ахæрæд.
 Дæ арæхстджын къухтæ мæрдтæм бахæсс.
 Дæ арв аталынг уæд.
 Дæ арв дыл æркæлæд.
 Дæ арвыхай дыл хъæдтæ æмæ дургæй фæуарæд.
 Дæ арвыхайæ мацы фен.
 Дæ арвыхайæ дыл хуры цæст макуы ракæсæд.
 Дæ аргæвдæг куыдз аргæвдæд.
 Дæ аргæвдæгæн мæ куыдз – фæлдыст.
 Дæ армæй сой макуы ‘ртæдзæд.
 Дæ армы, кæй ном нæ дзырдæуы, уый.
 Дæ армы – куыдзы л... .
 Дæ армы хъыргъы дæр макуы ‘рбадæд.
 Дæ армæйдзагыл адæм æлгъ фæкæнæд.
 Дæ арт ахуыссæд.
 Дæ арт бауазал уæд.
 Дæ арт макуы рандавæд.
 Дæ арт макуыдæм разынæд.
 Дæ артæй райгонд макуы мачи фæуæд.

Дæ артмæ хи батаваг макуы мачи уæд.
 Дæ арты фæмиз.
 Дæ артыл сау дон ауадз мæ тæригъæдæй.
 Дæ артдзæст бамынаг уæд.
 Дæ артдзæст уазалы ад скæнаг.
 Дæ артдзæстæй цины хъæлаба макуы рантысæд.
 Дæ арфæ бынатыл макуы сæмбæлæд.
 Дæ арфæ макæмæ хъуысæд, афтæмæй адæмыл дæхи фæныхас.
 Дæ арфæ сæфт уæд дæхийау.
 Дæ арфæйæн дзуапп макуы райс.
 Дæ арфæйыл-иу фæсмонæй дæхи бахæр — уый дын мæ ныхас.
 Дæ арынг афтæ схуыскъаг уæд, æмæ дзы хъулыиас кар-
 тофтæ дæр куыднауал лæууой.
 Дæ арынг йедзагæй макуы фен.
 Дæ арынг мыстыты симæн суæд.
 Дæ арынгæй дæм мыстытæ фæдзыназæд.
 Дæ арынджыдзаг хыссæ макуы снæм.
 Дæ астау асæттæд.
 Дæ астау дæ зæрдæйы фæндиаг макуы сраст кæн.
 Дæ астауæй фæхъæрз æмæ фæнæт.
 Дæ астауы — къæдзниз.
 Дæ астауы — рыны цаф.
 Дæ астаумагъз аскъуыйæд.
 Дæ астаумагъз ацъæх уæд.
 Дæ астаумагъзæй фæхъæрз.
 Дæ астаумагъзæй фæхъæрз æмæ дын йе сдзæбæх кæныны
 хос ма уæд.
 Дæ астауцæджындз асæттæд.
 Дæ астауцæджындз схъистгай æрызгъæлæд дæ сæрыл.
 Дæ астауыстæг асæттæд.
 Дæ астауыстæгæй фæхъæрз.
 Дæ астауыстæгыл дын æнгузтæ фæсастæуæд.
 Дæ астауыстæгыл дын цаехх фæхостæуæд.
 Дæ афон ма ‘рæййаф.
 Дæ афон мæ куйты афон суæд.
 Дæ афонмæ ма ахæццæ у.
 Дæ афонмæ бæлгæйæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Дæ афоныл мæлæт дæ рæхджы ‘рæййафæд.
 Дæ афтид сæр дæ къæхты тæригъæд фæхæссæд.
 Дæ ахсæн аскъуыйæд.
 Дæ ахсæнмæ фæхъус.
 Дæ ахсæнмæ хъусгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Дæ ахсæны тæвд цæхæр ныккæлæд.
 Дæ ахсæны куыдз амæлæд.
 Дæ ахсæныл дæ тых макуы аххæссæд.

Дæ ахсджиæгтæ аскъуыйæнт.
 Дæ ахсджиæгтæ кæлддзагæй кæлæддзагмæ фæцæуæнт цæргæ-
 цæрæнбонты.
 Дæ ахсджиæгтæ нæ тæригъæдæй схъæбæр уæнт.
 Дæ ахсджиæгтæй афтид абад, мæ къона.
 Дæ ахсджиæгтæй æнæ ахсджиæг фæу.
 Дæ ахсджиæгтимæ иу æвзаг макуы ссарут.
 Дæ ахсджиæгтимæ уæ кæрæдзийы фыдтæ фæхæрут.
 Дæ ахсджиæгтимæ хъыщъыдæттæ фæнуазут.
 Дæ ахсджиæгты мæрдтæм фæдзыназ адамы тæригъæдæй.
 Дæ ахсджиæгты фыдтæ бахæр.
 Дæ ахсджиæгты цин макуы фен.
 Дæ ахсджиæгты чъылбызгай фæуидз.
 Дæ ахуыр дæ цы байрох уа, ахæм бон дын мæ уд фенæд.
 Дæ ахуырæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ ахуырæй дæ л... хæрын макуы ныууадз.
 Дæ ахуырæй рухс макуы фен.
 Дæ ахуырæй фæишпæрд у.
 Дæ ахуырæй фæсмонгондæй фæцу.
 Дæ ахуырмæ дæ цынауал равдæла, ахæм фыд дæ баййæфæд.
 Дæ ахуыры мæт дæ куыднауал уа, ахæм низæй фæсæй.
 Дæ ба йын дзуттаджы ба фæуæд.
 Дæ байæ мæ Хуыцау фесафæд.
 Дæ байы фыд мыл æрцауæд.
 Дæ баба дæ быныл баззайæд, мæ къона.
 Дæ баба дæ сæркъулæй фæлæууæд.
 Дæ баба дын дæ сау чырыныл схæцæд.
 Дæ бабайæ æнæ баба фæу.
 Дæ бабайæ баба райсынхъом макуы бау.
 Дæ бабайы кармæ ма фæцæр.
 Дæ бабайы хист ахæр.
 Дæ бабайыл фæку.
 Дæ бабын дын мæ уд фенæд.
 Дæ бабынæй ныл тагъд зæрин хур ракасæд.
 Дæ бабыныл адам байрайæнт.
 Дæ бабынгæнæг дыл фæрайæд.
 Дæ бабынгæнæджы фæндиаг дæ Хуыцау ноджыдæр фæкæнæд.
 Дæ бавналаентæ ахауæнт.
 Дæ бавналаентæ бахус уæнт.
 Дæ бавналаентæ ингæнмæ ахæсс.
 Дæ бавналаентæ сыджытыхæрд фæуæнт.
 Дæ бавналаентæй æнæвналаентæ фæу.
 Дæ бавналаентæй дæ мæлæн бонмæ фæхъæрз.
 Дæ бавналаенты стæгниз фæзынæд.
 Дæ бадæнтæ ахауæд.

Дæ бадæнтæ дыл баруайæнт.
Дæ бадæнтæ тымбылкъухыйас дæр мауал уæнт.
Дæ бадæнтæй фæхъæрз æмæ фæнæт дæ цæрынæй дæ хæ-
рынмæ.

Дæ бадæнты хæф фæзынæд.
Дæ бадæнтыл сынкъ æрзайæд.
Дæ бадæнтинаг мæ фарсæй фæуæд.
Дæ бадæнтинаг мын ма батайæд.
Дæ бадæнтинагыл фæмиз.
Дæ бадæнтинагыл фæмиз æмæ йæ афтæмæй дæхæдæг бахæр.
Дæ бадт адæмы зæрдæмæ цынæ фæцæуа, ахæм амонд дæ уæд.
Дæ бадтæй дæ къухтæ дæ дзыхы акæн.
Дæ бадтыл куыйтæ фæрæйæнт.
Дæ бадтыл Кърозы куыйтæ фæниуæнт.
Дæ бадындыр дын мачи фенæд.
Дæ бадындырæй дæ ныййарджытыл хур макуы ракасæд.
Дæ бадындырæй дæ удист фæраздæр уæд.
Дæ бадындырæй дæ фазыл фæбыр.
Дæ бадындырæй дæ Хуыцауы цæст рахауæд.
Дæ бадындырæй дæхæдæг дæр дæ риуызгаг макуы сулæф.
Дæ бадындыры боныл дуртæ фæфæлдæхтауæд.
Дæ бадындырыл дæ ныййарджытæ дæр макуы байрайæд.
Дæ базайраг базары амондæй хызт уæд.
Дæ базайраг базары аргъ макуы райсæд.
Дæ базайрагæй æнæрай фæу.
Дæ базайрагæй дæ зæрдæмæ хуры тын макуы ныккасæд.
Дæ базайрагæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
Дæ базайрагæй дæ скъуыдтæ бампъузынхъом макуы бау.
Дæ базайрагæн аргъ макуы уæд.
Дæ базард адæмы зæрдæйыл макуы сæмбæлæд.
Дæ базардæй æнæрай скæн.
Дæ базардæй-иу дæ додой фæраздæр уæд.
Дæ базардæй фæсмонгонд фæу.
Дæ баздæхтæй дæ къахасаст фæраздæр уæд.
Дæ баздæхтæй дæ сæры кад дæ къæхты бынмæ 'рхауæд.
Дæ баздæхтыл куыйтæ фæниуæнт.
Дæ базыг — дæ быны.
Дæ базгуытæ æрхауæнт.
Дæ базгуытæ дæ алыварс æрызгъæлæнт.
Дæ базгуытæ дæ зæрдæйы фæндиаг дардыл цы нукуы ай-
тындызай, ахæм бон дын мæ цæст бауарзæд.
Дæ базгуытæ зæххыл фæхаф.
Дæ базгуытæй æнæбазыгæй аззай.
Дæ базгуытæй дæрдтыл атæхын макуы бауæд дæ бон.
Дæ базгуытæй зæрдæйы фæндиаг макуы сис дæхи.

Дæ базгуыты тых бадон уæд.
 Дæ базыр асæттæд.
 Дæ базыртæ æркъæлæнт.
 Дæ базыртæ дардыл айтындзын макуы бауæд дæ бон.
 Дæ базыртæ дыл дæ тыхст дуджы сайдæй цы разилой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ базыртæ дын дæ зæрдæйы фæндиаг айтындзын макуы бантысæд.
 Дæ базыртæ зæххыл хафгæйæ фæцу.
 Дæ базыртæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ базыртæй фæхъæрз.
 Дæ базырты тых бадон уæд.
 Дæ базыхъ уæнгтæ æрызгъæлæнт.
 Дæ базыхъ уæнгтæ дын сау сыджыт ахæрæд.
 Дæ базыхъджынтæ иугай æрбадæнгæлмард уæнт.
 Дæ базыхъджынтæй афтид абад.
 Дæ базыхъджынты иу ингæны баныгæн.
 Дæ базыхъджынтыл дæ сæры хилтæ бындзыггай фæтон.
 Дæ байзæддаг айк мæцъисæй цы фæлдахой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ байзæддаг адæмы рæнхъы макуы рацауæд.
 Дæ байзæддаг дуг-рæстæгæй æлгъыст фæуæнт.
 Дæ байзæддаг дыл фæкæуæнт.
 Дæ байзæддаг дын дæ хисты луаситæ фехсынæнт.
 Дæ байзæддаг дын рухс зæгъынаей æфсæрмы цы кæной, ахæм мард дын уарзы мæ цæст.
 Дæ байзæддаг кæлдзагæй-кæлдзагдæрмæ фæцауæнт.
 Дæ байзæддаг кæстæр макуы схъомыл кæнæд.
 Дæ байзæддаг мæ куыдзы байзæддаг фæхуыйнаент.
 Дæ байзæддаг мыггагсæфт фæуæнт.
 Дæ байзæддаг уыргæфтыд цы фæуой, уыцы бон сыл акæнæд.
 Дæ байзæддаг Хуыцауæй æлгъыст цы фæуой, уый сын мæ цæст фæнæд.
 Дæ байзæддаг царды цин макуы бавзарæнт.
 Дæ байраг бæхы бынатмæ макуы рацауæд.
 Дæ байрагæй æнаерай скæн.
 Дæ байрагыл бадыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ байрагыл саргъ сæвæрынхъом макуы бау.
 Дæ байрæзт дæ хицауттæн масты хос фæуæд.
 Дæ байрæзтæй дæ ныййарджытыл уынгæджыйы бон акæнæд.
 Дæ байрæзтæй дæ зындоны къæсæрыл балæуу.
 Дæ байрæзтæй дæ амæлæтмæ удисæн фæкæн.
 Дæ байрæзтæй цард макуы фен.
 Дæ байрæзтмæ дæ мад дæр макуы бабæллаед.
 Дæ байрæзтыл дæ мад фæкæуæд.

Дæ байсæфт мын Хуыцау фенын кæнæд.
 Дæ байсæфтæй ныл хур цы ракаеса, мæ уд дын уый фенæд.
 Дæ байсæфты бон адæм куывдтæ фæкæнæнт.
 Дæ байсæфты бон нæм рæхджы æрбайхъуысæд.
 Дæ байсæфты бон нын куывды бон фæуæд.
 Дæ байсæфтыл адæм фæрайæнт.
 Дæ байсæфтыл цин кæнынæй нæ Хуыцау бафсадæд.
 Дæ байтыд нæмыг билцъ макуы суадзæд.
 Дæ байтыд хъуыддæгтыл дæ Хуыцау фæкаæлын кæнæд.
 Дæ бакаст дæр дын масты хосхæссæг фæуæд.
 Дæ бакастæй адæмы зæрдæ куыд уынгæг кæна, ахæм бон
 дыл дæ раттæг Хуыцауæй акæнæд.
 Дæ бакасты фæхъхъау фæу.
 Дæ бакастыл куыйтæ фæниуæнт.
 Дæ балц æрдæгыл аскъуыйæд.
 Дæ балцæй дæ зæрдæ ма барухс уæд.
 Дæ балцæй дæ зæрдæхауд Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ балцæй дæ Хуыцау фæсмонгонд цы фæкæна, ахæм фæн-
 дæгтыл фæцу.
 Дæ балцыл дæ мад фæкаæуæд.
 Дæ бандон дæ бынæй ахауæд.
 Дæ бандон ссарын дын мауал бантысæд.
 Дæ бандонæй хауæггаг фæу.
 Дæ бандоны бæрзæндмæ дæ Хуыцау ма байрæзын кæнæд.
 Дæ бандоныл æрбадыны бон дæ ма фæуæд.
 Дæ бандоныл дæ æнцад абадыны бон макуы фæуæд.
 Дæ бандоныл дæ ныххуыдæуæд, цы уарзт æй ды бакодтай.
 Дæ бар дæхиуыл дæр макуы цæуæд.
 Дæ барæй æнæ барæй аззай.
 Дæ бартæ дын Уæллаг æрисæд.
 Дæ бартæм фæтырн æмæ æнæбарæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæ бартыл дæ дур ныффæлдахын цы бахъауа, уыцы бон
 дыл акæнæд.
 Дæ бардуаг дæ рауæлдай кæнæд.
 Дæ бардуагæй æлгъыст фæу.
 Дæ бардуагмæ дæ куывд макуы фæхæццæ уæд.
 Дæ бардуаджы æлгъыст дыл сæмбæлæд.
 Дæ бардуаджы фыдæх дæ баййафæд.
 Дæ бардузæг дæ хуызæн суæд.
 Дæ бардузæгæн — де ‘взæртæ хæринаг.
 Дæ бардузæджы аджы — кæй дæ ралыг кодта, уыдон.
 Дæ бардузæджы дзыхы — æргом кæй нæ дзырдæуы, уый.
 Дæ бардзырд дæхимæ дæр макуы фехъуысæд, кæд дæуæй
 лæг нæй.
 Дæ бардзырд йæ хъуын дæр макæмæн тасын кæнæд.

Дæ барыхай амæлæд.
 Дæ барыхай дæ уынджы къæйыл фæуадзæд.
 Дæ барыхай дыл саутæ скæнæд.
 Дæ барыхаймæ уæ кæрæдзийы зæрдæтæ макуы ссарут.
 Дæ барыхайæ æнæрай скæн, цас зæххыл æндæр чидæртæ дæр ис.
 Дæ барыхайæ буары хай ма фен.
 Дæ барыхайæ рæвдыд макуы базон.
 Дæ барыхаймæ дæ Хуыцау худаистæй фæцæуын кæнæд.
 Дæ барыхайы зæрдæ ссарын дын макуы бантысæд.
 Дæ барыхайы цин дын Хуыцау макуы фенын кæнæд.
 Дæ барыхайыл дæ бар ма цæуæд.
 Дæ барыхайыл фембæлынæй-иу дæ уæнгтæ гæдыхъæдау цы ризой, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ басы хай дыл хъармæй макуы сæмбæлæд.
 Дæ бæгуылæг равдисыны бон дæ макуы фæуæд.
 Дæ бæгуылæджы кад дæ къæхты бынмæ 'рхауæд.
 Дæ бæдул дæ къухтæй агæпп кæнæд.
 Дæ бæдул мæнæн куыд баззайа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ бæдулæй афтидармæй аззай.
 Дæ бæдулы барæвдауыны бон дæ ма фæуæд.
 Дæ бæлæгъ дуртыл баззайæд.
 Дæ бæлæгъ дуртыл ныппырх уæд.
 Дæ бæлæгъ змисы ныссæдзæд.
 Дæ бæллæхтæ дæ сæрыл æртыхсæнт.
 Дæ бæллиц дæ зæрдæйы амæлæд.
 Дæ бæллиц сæххæст кæнын дын макуы бантысæд.
 Дæ бæллиццаг амонд дæ къухæй ахауæд.
 Дæ бæллиццаг цард дæ хъуыры цæхгæрмæ фæбадæд.
 Дæ бæлон де 'рмттæй ныппæррæст кæнæд.
 Дæ бæлон де 'рмттæй ныппæррæст ласæд æмæ, де знаджы хъæбысы цы абада, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ бæлонæй афтид абад.
 Дæ бæлонæй уарзон ныхас макуы фехъус.
 Дæ бæлонмæ кæсгæ-бæлгæйæ – дæ мæлæт.
 Дæ бæлоны зæрдæ дын Хуыцау ма ссарын кæнæд.
 Дæ бæлоны фæстæ цы агутæ кæнай, уыцы амонд дæ уæд.
 Дæ бæлоныл дæ Хуыцау мауал сæмбæлын кæнæд.
 Дæ бæлццон æгас хæдзар мауал ссарæд.
 Дæ бæлццон фæндаджы сæрдæнтæ фæуæд.
 Дæ бæлццон хæдзарыл мауал сæмбæлæд дæ удæгасæй.
 Дæ бæлццонæй æнæбæлццон фæу.
 Дæ бæлццонмæ æнхæлмæ кæсгæйæ ныуурс уæнт дæ сау цæстытæ.
 Дæ бæлццонны мард дæм æрыхъуысæд.

Дæ бæлццоны сау уæрдон æрбатулæд дæ кæртмæ.
 Дæ бæрæгбон æнæарæзтæй баззайæд.
 Дæ бæрæгбон саразын дын мауал бантысæд æввахс рæстæджы.
 Дæ бæрæгбонæй æнæбæрæгбон фæу.
 Дæ бæрæгбонмæ дæ дунескæнæг Хуыцау мауал фæцæрын
 кæнæд.
 Дæ бæрæгбоны фыдæх дæ уæд.
 Дæ бæрæгбоны фыдæхæй чъырын арты басудз.
 Дæ бæрæгбоныл фидæнацафон мауал сæмбæл.
 Дæ бæрзæй асæтт.
 Дæ бæрзæй ахауæд.
 Дæ бæрзæй æмæ — мæ кард.
 Дæ бæрзæй — дæ быны.
 Дæ бæрзæй фæдыууæ уæд.
 Дæ бæрзæйсаст дын мæ уд тагъд фенæд.
 Дæ бæстæмæ дæ мард ласгæ фæуæд.
 Дæ бæстæмæ дæ судзагаджы мард ныхъхъуысæд.
 Дæ бæстæйыл мауал сæмбæл.
 Дæ бæстон мард дын мæ уд фенæд.
 Дæ бæх æнæидонæй фæхæтæд.
 Дæ бæх æмæ дæ ус æнæидонылхæцæгæй адæмы уынгты дзæ-
 гъæлæй фæллекка кæнæнт.
 Дæ бæхæй æнæ бæх фæу.
 Дæ бæхы бын амæл.
 Дæ бионтæм сау ингæнтæм фæдзыназ.
 Дæ бионты мæрдæй фæбад.
 Дæ бионты быныл баззай.
 Дæ бионты мæрдтæ фæныгæн.
 Дæ бионты мæрдтæ фен.
 Дæ бионты мæрдтæм фæкæс æхсæвæй-бонæй.
 Дæ бионты мæрдтыл фæтон дæ бындзгуытæ.
 Дæ бирæгъыхайы фæндиаг фæу.
 Дæ бон дыл сихорафон аталынг уæд.
 Дæ бон ныккал.
 Дæ бон ныккал знаджы цæфæй.
 Дæ бон халы сæрты ахизын дæр мауал уæд.
 Дæ бонтæ банымайын дын мауал бантысæд.
 Дæ бонтæ дыл бампылæд.
 Дæ бонтæ нымаинаг фæуæнт.
 Дæ буар дæ уæлæ алабырæд.
 Дæ буар де стджытыл бахус уæд.
 Дæ буарæй дæ уæлæ мацыуал аззайæд.
 Дæ буары тæригъæд дын баззайæд, куынаæ йæ ныххуын-
 чытæ æмæ хъулæттæ кæнай.
 Дæ буарыл царм мауал аззайæд, афтæ ахухулæг у.

Дæ бур рондз фæкал.
 Дæ бухъ цард дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ бухъ цард дæ фарсы тæнæгæй акæлæд.
 Дæ бухъ цард дæ хъæлæсæй тугимæ скæлæд.
 Дæ бухъ цардæй афтид абад.
 Дæ бухъ цардыл мæ куыдз фæмизæд.
 Дæ буцхаст хъæбултæ адæмы уæзгуытыл кæугæ-ниугæйæ
 фæцæуæнт.
 Дæ буцхаст хъæбултæй æнæныгæнæг фæу.
 Дæ буцхаст хъæбултæм ингæнмæ, дæ бындзгуытæ тонгæ,
 фæдзыназ.
 Дæ буцхаст хъæбулты иугай фæныгæн.
 Дæ буцхаст хъæбулты хистытæ ахæр.
 Дæ буцхаст хъæбулты цæстытыл æрхæц.
 Дæ буцхаст хъæбултыл дæ къухисын бахъæуæд.
 Дæ быгъуы – дæ мæрдтæн.
 Дæ быгъуы дын хæринаг фæуæд.
 Дæ быгъуы хæрынмæ дæ Уæллаг æркæнæд.
 Дæ быдыртæ æдзæрæг фæуæнт.
 Дæ быдыртæ дзæгъæл баззайæд.
 Дæ быдыртæй дын дæ мард æрбаластæуæд.
 Дæ быдыртыл азилын дын мауал бантысæд.
 Дæ быдыртыл мауал афæлгæс.
 Дæ бызгъуыр дæр мауал сæмбæлæд дæ хæдзарыл.
 Дæ был æрыстыхсæд.
 Дæ былæй хъазынай дарддæр мацы базон.
 Дæ былыл рак фæзынæд.
 Дæ бынай рухс скæсæд.
 Дæ бынай рухс суадзынæн ма бау.
 Дæ бынтæ мæнæн куыд баззайой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ быны аирвæз.
 Дæ быны бындуртæ дæ хъуыры аирвæзæнт.
 Дæ быны дон фæзынæд.
 Дæ быны рухс дын мæ уд фенæд.
 Дæ быны фæмиз.
 Дæ быныл баззайæд дæ мад.
 Дæ быныл баззайæд мæ уд.
 Дæ быныл сæ бындзгуытæтонгæ ныууадз дæ цъæх хоты.
 Дæ бынат дзæгъæл цы аззайа, уыцы амонд дыл æркæнæд.
 Дæ бынатæй æнæбынат фæу.
 Дæ бынаты æрбадынæн ма бау.
 Дæ бынаты бадгæйæ баззай.
 Дæ бынаты дæ дæндаг рафтау.
 Дæ бынатыбардуаг дыл рахæтæд.
 Дæ бынатыбардуагæй æлгъыст фæу.

Дæ ынатыбардуаджы зæрдæ макуы ссар.
Дæ ындар рафæлдæхæд.
Дæ ындар Хуыцауы цæфæй æрхауæд.
Дæ ындарæй æнæбындар фæу.
Дæ ындары ингæнмæ ныздзыназ.
Дæ ындарыл дæ къухавæрыны бон мауал фæуæд.
Дæ ынтур ныззилæд.
Дæ ынтурæй ныккæл æмæ дæ мæрдæй мæ уд фæбадæд.
Дæ ынтурæй рафæлдæх.
Дæ ынтурæй рухс скæлæд.
Дæ ынтурæй цъæх арт цы суадзай, уый дын мæ уд фенæд.
Дæ ынтурмæ додой кæнынмæ фæцу.
Дæ ынтуры сæфт дын мæ уд фенæд.
Дæ ынтурыл куыройы фыдтæ фæзилæнт.
Дæ ынсæфт дын фендæуæд.
Дæ ынсæфтæй адæм фæрайæнт.
Дæ ынсæфтмæ дын фæцыдæуæд.
Дæ ынсæфты хъæр айхъуысæд.
Дæ ынсæфтыл дын фæрайæнт дæ комбæстæ.
Дæ ынхъæд ныззилæд.
Дæ ынхъæд рафæлдæхæд.
Дæ ынхъæдæй арт кæнынмæ æрхау.
Дæ ыркуыйы амæл.
Дæ ыркуытæ дын дæ цæссыгæй йедзаг кæнинаг фæуæд.
Дæ ыркуыты ынæй дæ мæрдæй рухс скæлæд.
Дæ ырынкъ ахауæд.
Дæ ырынкъæй æвзæртæ фезмæнт.
Дæ ырынкъæй зæхх фæкъах.
Дæ ырынкъыл — æвзæртæ.
Дæ ырынкъыл æрхæцынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
Дæ быцæуы — дæ мæлæт.
Дæ быцæуы къæдзил макуы аскъуыйæд.
Дæ быцъынаг атон.
Дæ быцъынаг фæтон æмæ дын размæ акъахдзæф кæнын ма бантысæд.
Дæ быцъынагыскъуыд дын мæ уд фенæд.
Дæ гагуы дæ размæ рахауæд.
Дæ гагуыйы сындз фæныхсæд.
Дæ гаджидау æрдæггондæй баззайæд.
Дæ гаджидау рауадзын дын ма бантысæд.
Дæ гаджидауы арфæтæ дыл зыгъуыммæ рацæуæд.
Дæ гадза æвзаг ахауæд.
Дæ гадза дзых бамыр уæд.
Дæ гадза дзых гомæй баззайæд.
Дæ гадзайæ фыддæр фæу мигътæм рæйынмæ.

Дæ гадзайы æмгад дæ Хуыцау скæнæд.
 Дæ гадзайы хуылфæй дыл йæ къæбылатæ фæрæйæнт.
 Дæ газет æрдæгкæстæй баззайæд.
 Дæ газетæй æмбæрзинаг фæу.
 Дæ гакк ахауæд.
 Дæ гакк бахус уæд.
 Дæ гакк зонинхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Дæ гаккæй фæхъæрз, цы сывæллон дæ.
 Дæ гал дæ ахсджиаджы хистæн бахъæуæд.
 Дæ гал дæ хистæн æргæвст æрцауæд.
 Дæ галæй æгæвдæс фæу.
 Дæ галы цармы фæцу.
 Дæ галы цæстæй цы фæкæсай дунемæ, Хуыцау дæ уымæй
 уæлдæр ма сырæзын кæнæд.
 Дæ гайлаг галы бынатмæ макуы ахæццæ уæд.
 Дæ гайлаг дæ хистæн бахъæуæд.
 Дæ гайлаг дæ хъæбулы хистæн бахъæуæд.
 Дæ гайлагæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
 Дæ гайладжы царм дын æрчъытæн бахъæуæд.
 Дæ галуан аафтид уæд.
 Дæ галуан дыл ныккæлæд.
 Дæ галуан дæ уды мæрдæй дзæгъæл баззайæд.
 Дæ галуанæй рахæссын дын ма бантысæд æмæ кæйдæр дæл-
 фæдтæм ныгæд æрцу.
 Дæ галуанмæ адæм, сæ сæрыхъуынтæ тонгæ, зоныгылæй
 фæцæуæнт.
 Дæ галуаны дæ иузæрдыг адæм сæ бындзгуытæ фæтонæнт.
 Дæ галуаны амæл.
 Дæ галуаны дæ мæлæт æрцауæд.
 Дæ галуаны цардæй мацы фен.
 Дæ галуаны цъыбыртты сыгъд бау.
 Дæ галуаныл дæ уды мæрдæй цъæх арт сирвæзæд.
 Дæ гауыз дын тагъд дæ быны акæнæнт.
 Дæ гауыр мард дын мæ уд фенæд.
 Дæ гауыраей дæ мæлæт æрцауæд рæхджы бонты.
 Дæ гæбæр акалын дын ма бантысæд.
 Дæ гæбæр акалынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Дæ гæбæр бон макуы мацы бауæд.
 Дæ гæбæр быны фæмиз.
 Дæ гæбæр куыдзы æмгад су.
 Дæ гæбæр сæр мæ куыйтимæ бахæр.
 Дæ гæбæр сæры тæригъæд дын Хуыцау фæхæссын кæнæд.
 Дæ гæбæр уд дæ хъæлæсæй схауæд.
 Дæ гæбæр хуыз фесæфæд.
 Дæ гæбæр хуызы фæхъхъау фæу.

Дæ гæбæр цæнгтæ мæ тæригъæдæй рæбыныл ахауæнт.
 Дæ гæвзыкк мард дын мæ уд фенæд.
 Дæ гæвзыкк уд схауæд.
 Дæ гæвзыккæй дæ бон дæ гуыбын бафсадын макуы бауæд.
 Дæ гæвзыччы худинаг айхъуысæд.
 Дæ гæды дын дæ цæстытæ бахæрæд.
 Дæ гæды дын дæ цæстыты гагуытæй фæхъазæд.
 Дæ гæдыйы æмгад су.
 Дæ гæдывад сæр амæлæд.
 Дæ гæдывад уд де 'нæфсис гуыбыны аирвæзæд.
 Дæ гæлдæр дæ размæ æрхауæд.
 Дæ гæлдæрæй дæ Уæллаг Хуыцау фесафæд.
 Дæ гæлдæры æвæрд фæу.
 Дæ гæлдæры – дæ сæр.
 Дæ гæлхæрд сæр амæлæд.
 Дæ гæлхæрд уд схауæд.
 Дæ гæмæх сæр дæ размæ æртулæд.
 Дæ гæмæх сæр дæ хъæбысы æвæринаг фæуæд.
 Дæ гæмæх сæр сыджытыхæрд фæуæд.
 Дæ гæмæх сæрæй дын цурчътæ фæкъуырдауæд.
 Дæ гæмæх сæры тæригъæд фæхæсс.
 Дæ гæмæх сæрыл туг ныууарæд.
 Дæ гæнах æдзæрæгæй баззайæд.
 Дæ гæнахæй дын рæстæгыл дæ сау мард рахастæуæд.
 Дæ гæнахæй ласгæ фæу мæ тæригъæдæй.
 Дæ гæнахмæ дыл де знаджы нæмыг сæмбæлæд.
 Дæ гæнахы – дæ тæригъæддаг мæлæт.
 Дæ гæнахыл мауал сæмбæл.
 Дæ гæнахыл тыгъд æрцу.
 Дæ гæндзæхтæ атил адæмы тæригъæдæй.
 Дæ гæндзæхтæ ацæгъдыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ гæндзæхтæ фæцæгъд, кæй уды тæригъæд райстай, уыдо-
 ны фыдæхæй.
 Дæ гæшпыл цæст куыднæуал хæца, ахæм цæф баййаф.
 Дæ гæртамхор сæр амæлæд.
 Дæ гæртамхор сæр дын фæуæд хæринаг
 Дæ гæртомхор сæры фиддон фæуæнт дæ тæригъæдтæ.
 Дæ гæртæмттæ дæ хистæн бахъæуæнт.
 Дæ гæртæмттимæ ныгæд æрцу.
 Дæ гæртæмттыл дæ бавæрæд мæ уд.
 Дæ гæххæтт æрдæгкондæй баззайæд.
 Дæ гæххæтт æрдæгфыстæй дарддæр кæронмæ макуы акæн.
 Дæ гоби мард дын мæ уд фенæд.
 Дæ гоби сæр амæлæд.
 Дæ гобийы 'вджид дæ Хуыцау фæкæнæд.

Дæ голлаг кæронмæ ахæссынаен ма су.
 Дæ голладжы ныгæд æрцу.
 Дæ гуыбын бахус уæд.
 Дæ гуыбынаей дæ Хуыцау фесафæд.
 Дæ гуыбынаей фæхъæрз.
 Дæ гуыбындзæл сæр — сыджыты.
 Дæ гуыбынмæ фæхъус.
 Дæ гуыбыны рын фæзынаед.
 Дæ гуыбыны — стыррыны цæф.
 Дæ гуыбыны тæвд цæхæр ацæуæд.
 Дæ гуыбыны тæригъæд фæхæсс.
 Дæ гуыбыны хъуыр-хъуырмае дæ Уæллаг фæхъусын кæнаед.
 Дæ гуыбыны царм де рагъыл цы баныхæса, ахæм бон дыл
 рæхджы акæнаед.
 Дæ гуыбыны царм де рагъыл баныхæсаед æмæ дын ацаходи-
 наг макуы мацы уæд.
 Дæ гуыбыны царм скæн.
 Дæ гуыбыр сæр бахæр.
 Дæ гуыдын æрдагхæрдæй баззайæд.
 Дæ гуыдын дзæгъæл баззайæд.
 Дæ гуыдын мæнæн цы баззайа, ахæм бон дыл акæнаед.
 Дæ гуыдын рагъæйтулинаг фæуæд.
 Дæ гуыл æрдагхæрдæй баззайæд.
 Дæ гуыл дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ гуыл хомæй баззайæд.
 Дæ гуылæй дæ хæрыны бон мауал фæуæд.
 Дæ гуылмæ фенхъæлмæ кæс æмæ дыл ма сæмбæлæд.
 Дæ гуылы хæрд дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ гуырды дæ хуылфы амæлæд.
 Дæ гуырдыæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ гуырдыæй мæрдтæн мæ куыдз аргæвд.
 Дæ гыцци дыл йæ бындзгуытæ фæтонæд.
 Дæ гыцци дыл фæкæуæд.
 Дæ гыцци дын дæ ингæнмæ ныдздзыназæд.
 Дæ гыцци дын дæ мард фенæд рæхджы бонты.
 Дæ гыццийы къухтыл амæл.
 Дæ гыццийыл мауал сæмбæл.
 Дæ гыццимæ фæндагтæ дын Уæллаг æрæхгæнаед.
 Дæ гыццыл адаемы рагъы макуы рацæуæд.
 Дæ гыццыл ма бастыр уæд.
 Дæ гыццылы ингæнмæ ныкку.
 Дæ гыццылы тæригъæдæй дæ сау дзыккутæ аурс уæд.
 Дæ гыццылы хист ахæр рæхджы бонты.
 Дæ гыццылыл дæ сау бындзгуытæ фæтон.
 Дæ давæггаг æнæхæрдæй баззайæд.

Дæ дауæггаг дæ фарсæй куыд фæуа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ дауæггаг дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ дауæггаг хъылыл ауыгъд æрцу.
 Дæ дауæггагæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
 Дæ дауæггагæй райгонд макуы фæу.
 Дæ дауæггаджы фыдæхæй басудз.
 Дæ дауæггæгтæй дæ дæ гуыбын бафсадыны бон макуы фæуæд.
 Дæ дауæггæгтæй дæ сау сьджытыхайыл бафт.
 Дæ дауæггæгтæм æрхау.
 Дæ дауæггæгтыл амæл.
 Дæ давын ныуадзын дын макуы бантысæд.
 Дæ давынæй дæ Хуыцау хæдзархæлд фæкæнæд.
 Дæ давыны къæдзил макуы аскъуыйæд.
 Дæ дагытбайлаг сæр адамæн хæринаг фæуæд.
 Дæ дагытбайлаг сæр атьæпп уæд.
 Дæ дагытбайлаг сæр дæ къæхты тæригъæдæй йæхи къул-
 тыл фæхойæд.
 Дæ дагытбайлаг сæр уæзгуытыл баззайæд.
 Дæ дагытбайлаг сæр фæхист уæд.
 Дæ дагытбайлаг сæрæй дын пуртийау фæхъазтæуæд.
 Дæ дагытбайлаг сæрæй дын сугсæгтæн къуыдыр сарæзтæуæд.
 Дæ дагытбайлаг сæры тæригъæд дæ баййафæд.
 Дæ дада дæ бæсты авд дæлдзæх ныххауæд.
 Дæ дада дæ бæсты дæнгæлмард фæуæд.
 Дæ дада дæ тæригъæдæй дыууæ дуры астæу йæ сæр фæхойæд.
 Дæ дада дойнагдур фестæд.
 Дæ дада дыл рæхджы бонты фæкæуæд.
 Дæ дада дын зæрдæзæгъгæ амонд фестæд.
 Дæ дада уынгтыл баззайæд дæу агургæйæ.
 Дæ дадайæ æнæдада фæу.
 Дæ дадайæ царм æмæ стджытæй дарддæр мацыуал уæд.
 Дæ дадама табæтмæ фæдзыназ.
 Дæ дадама фæндагыл лæуд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ дадайы амонд басудзæд.
 Дæ дадайы бын дон рацæуæд.
 Дæ дадайы бындур ныззилæд.
 Дæ дадайы дзыхы — æвзæртæ.
 Дæ дадайы сæрыл фæмиз.
 Дæ дадайыл фæку.
 Дæ дадайыл цъæх арт сирвæзæд.
 Дæ дадайыл чъындыниз фæзынæд.
 Дæ дадалитæ бындзыггай фæтон.
 Дæ дадалитæ дæ кæстæрты ингæнтæм бындзыггай фæкал.
 Дæ дадалитæ иуæггай куыд фескъуынай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ дадалитæ тоныны бон дæр дæ мауал фæуæд.

Дæ дадалитæй ауындзинаг фæу.
 Дæ дамбаца дыл фæирвæзæд.
 Дæ дамбацайæ мард æрцу.
 Дæ дамбацайы цæф дыл сæмбæлæд.
 Дæ дам-думтæ дæ сæрыл æрцауæд.
 Дæ дам-думтæ дæхи сæр баййафæд.
 Дæ дам-думтæй дæхи 'взаг стæнæг уæд.
 Дæ дам-думтæй — де сæфт.
 Дæ дарæг дæ æнæдарæг фæуæд.
 Дæ дарæг дæ йæ к'ух йæ дзыхы акæнæд.
 Дæ дарæгыл фæку.
 Дæ дарæджы мæрдтыл фæлæуу.
 Дæ дарæджы хист ахæр.
 Дæ дарæс дын мæрдтæм кæнинаг фæуæд.
 Дæ дарæс ма батон.
 Дæ дарæс мæрдтæм бахæсс.
 Дæ дарæсы дын де уæнгтæ ат'ыссыны бон макуы фæуæд мæ
 тæригъæдæй.
 Дæ дарæсы дын кондæй рацауын ма бантысæд.
 Дæ дарæсы ныгæд æрцу.
 Дæ даргъæрфыгджын дæ баныгæнæд.
 Дæ даргъæрфыгджын дыл фæкæуæд.
 Дæ даргъæрфыгджынаей æнæхай фæу.
 Дæ даргъæрфыгджынаей де 'нгуылдз дæ дзыхы аззайæд.
 Дæ даргъæрфыгджынмæ фæбæлл æмæ йæ ма фен.
 Дæ даргъæрфыгджынмæ цауын дын ма бантысæд.
 Дæ даргъæрфыгджыны баййаф.
 Дæ даргъæрфыгджыныл дæ кæуыны бон мауал фæуæд.
 Дæ даргъæрфыгджыныл дæ сæр фæхой.
 Дæ дардуынаг цæст рæхджы мæ размæ рахауæд.
 Дæ дардуынаг цæсты сындз фæныхсæд.
 Дæ дæларм дур фæхæсс.
 Дæ дæларм сынкъ æрзайæд.
 Дæ дæлармæй фæтон дæ кæрдзыны къæбæр.
 Дæ дæлæвзаг — «къафетт».
 Дæ дæлæвзаг рак фæзынæд.
 Дæ дæлæвзаг — стыррыны цæф.
 Дæ дæлæвзаг дæлгоммæ сынкъ рауайæд.
 Дæ дæлæвзагаей фæхъæрз.
 Дæ дæлæмæдзыд сæр амæлæд.
 Дæ дæлæмæдзыд сæр бахæр.
 Дæ дæлбазыр æркалæд.
 Дæ дæлбазырыл арвы цæф сæмбæлæд.
 Дæ дæлгоммæ митæ тагъд дæхи сæрыл æртыхсæнт.
 Дæ дæлгоммæ ныхас дæхи сæр баййафæд.

Дæ дæлгоммæ хъуыддæгтыл дæ Уæллаг Хуыцау фæкæлын кæнæд.

Дæ дæлейы кæстæр макуы 'рбалæууæд.

Дæ дæлейы кæстæр макуы рахъомыл уæд.

Дæ дæлтур былтæ фæракъуыр-бакъуыр кæн.

Дæ дæлтурты ныгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Дæ дæлфад ахауæд.

Дæ дæлфад дзабыры ад макуы банкъарæд.

Дæ дæлфадæй фæхъæрз.

Дæ дæлфадыл сынкъ рауайæд.

Дæ дæлфæдтæ уырзгай зæххы риуыл баззайæнт.

Дæ дæндаг ахауæд.

Дæ дæндаг дзы рафтау.

Дæ дæндаг ыл асæттæд, фæлæ дæ къухы хорзæй мацы бафтæд.

Дæ дæндæгтæ фæрриссæнт цæрынаей-хæрынмæ.

Дæ дæндæгтæй Алеуы къæдзæхтæ феууил.

Дæ дæндæгтæй фæхъæрз.

Дæ дæндæгты тæригъæд баййаф, æууилынаей сæ куынае сзынг кæнай.

Дæ дæндæгтыл дур æруайæд.

Дæ дæргъ æмæ дæ уæрх цы сиу уой, ахæм бон дыл акæнæд.

Дæ дæргъ дын дæ уæрхæй мачиуал рахатæд.

Дæ дæргъыл дæ уæрх фæхудæд.

Дæ дæргъæн дур дæ æркъуырæд.

Дæ дæргъæн цæф баййаф.

Дæ дæрзæг æвзагæй ауыгъд æрцу.

Дæ дæрзæг къухтæ ахауæнт.

Дæ дæрзæг къухтæ сыджытмæ бахæсс.

Дæ дæрзæг къухтæй сындз фæтон.

Дæ дæрзæг къухтæй цæхæр фесхъау.

Дæ дæрзæг къухтæм куыдзы къæбыла дæр макуы 'рхауæд.

Дæ дæрзæг къухтыл фæмиз.

Дæ дæрзæджытæ фæрæтæй амаинаг фæуæнт.

Дæ дидинаг бампылæд.

Дæ дидинаг дыргъ макуы раттæд.

Дæ дидинаг райхæлдыл макуы мачи бацин кæнæд.

Дæ дидинагæн райхæлын макуы бантысæд.

Дæ дидинагæфтыд фæмæнг уæд.

Дæ дидинагфтыдыл бацин кæныны бон дæ мауал фæуæд.

Дæ дидинагфтыдыл куыдз амæлæд.

Дæ дидинагджы райхæлд дын Хуыцау ма фенын кæнæд.

Дæ дин дæ къæхты бынмæ æрхауæд.

Дæ дин фесæфæд.

Дæ динæй æнарæй скæн.

Дæ динæн, цы нæ хъæуы, уыдæттæ фæкæн.

Дæ динмæ сафынæй дарддæр бар-хъомыс нæ дарыс æмæ дæ
йæ фыдæх баййафæд.

Дæ диныл мæ куыдз фæмизæд, кæд ды дингæнæг нæ дæ.

Дæ диныл фæгау.

Дæ диныл фæку.

Дæ диныл фæмиз.

Дæ дуар гуыдырæвæрдæй фæдар.

Дæ дуар дæ фæдылæхгæд фæуæд.

Дæ дуар дын лæгау лæг макуы бахойæд.

Дæ дуар лæдзæгттыстæй баззайæд.

Дæ дуар сындзæрх скæн.

Дæ дуарæй цины хъæлæба макуы айхъуысæд.

Дæ дуармæ бæхджын уазæг макуы 'рфистæг уæд.

Дæ дуарыл иу лæгбахæцæг ма уæд.

Дæ дуарыл куыдз бабæтт.

Дæ дуг дæ иувæрсты аивгъуыйæд.

Дæ дуг дæ фехсæд.

Дæ дугæй æлгъыст фæу.

Дæ дугмæ бæлгæйæ рафт.

Дæ дугмæ фæбæлл, фæлæ йæ ма 'рæййаф.

Дæ дуджы зæрдæ макуы ссар.

Дæ дуджы фыдæх дæ баййафæд.

Дæ дуджы цæф фæу.

Дæ дугъ дæ фарсæй фæуæд.

Дæ дугъ дзæгъæлы фæуæд.

Дæ дугъæй дæ зæрдæ ма барухс уæд.

Дæ дугъгæнæн къæхтæ ахауæнт.

Дæ дугъгæнæн къæхтæй фæхъæрз.

Дæ дугъгæнæн къæхтæ дæ уæлæ кæрдæджы хæтæлтау бахус
уæнт.

Дæ дугъгæнæн къæхты тæригъæд дæ уæд, искуы сын æнцой
куы раттай.

Дæ дугъгæнæн къæхтыл фадниз фæзынæд.

Дæ дугъгон бæх дæ мæрдæй цъыфтытæрæнтæм æрхауæд.

Дæ дугъгон бæх дæу мысгæйæ уæзгуытыл мырмыргæнгæ фæ-
цæ уæд.

Дæ дугъгон бæх дын рæхджы мæ уд ныффæлдисæд.

Дæ дугъгон бæхæй сæрырдæм ахау.

Дæ дугъгон бæхыл ахъазыны бон дæ мауал фæуæд.

Дæ дугъгон бæхыл дын дæ сау сынт æрбахæссæнт.

Дæ дугъгонæн дæ дон дарыны бон мауал фæуæд.

Дæ дугъгъны къæхты бын амæл.

Дæ дугъгъны рагъмæ схизынаен мауал бау.

Дæ дугъгæ бон дæ æрсуæд.

Дæ дугъгæ бон дын мæ уд фенæд.

Дæ дудгæ бонæй басудз.
 Дæ дудгæ бонæй дæ Хуыцау цаерын кæнæд.
 Дæ дудгæ бонмæ мауал ахæсс, ахæм арвы цаф фæу.
 Дæ дудгæ боны азар дæ баййафæд.
 Дæ дудгæ боныл адаем фæрайæнт.
 Дæ дудгæ боныл дæ Уæллаг зæрдæскъуыдæй сæмбæлын кæнæд.
 Дæ дудгæ-судзынæй макуы банцай.
 Дæ дудгæ-судзынмæ адаем къуыбар цаэссыг фæкалæнт.
 Дæ дудын фæцауæд.
 Дæ дудынæй макуы ‘рæнцай.
 Дæ дур дæ фæскъæбутыл сæмбæлæд.
 Дæ дур дæ фæсчылдымæй макуы райс.
 Дæ дурæй мард æрцу.
 Дæ дурзæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ дурын асæттæд.
 Дæ дурын фæтæгены ад скæнæд.
 Дæ дурыны бын сзынæд.
 Дæ дурыны мыстытæ ахстæттæ скæнæнт.
 Дæ дывæндæй хæдзархæлд фæу.
 Дæ дывæндæн кæрон макуы ссар.
 Дæ дывæндмæ — дæ цард.
 Дæ дывæнды — де ‘гады мæлæт.
 Дæ дыв-дыв ноджыдæр фæуæд.
 Дæ дыв-дывæй макуы ‘рæнцай.
 Дæ дывдывгæнæн дзых бахус уæд.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхæй æвзæртæ фæхæр.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхы де ‘взаг ныррæсийæд.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхы де ‘взаг ныххус уæд.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхы — фаджыс.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхыл æрхæцыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ дывдывгæнæн дзыхыл цаеххойæн дур æруайæд.
 Дæ дывзагон амонд басудзæд.
 Дæ дывзагон æфсæртæ сæ кæрæдзи мауал æрцахсæнт.
 Дæ дывзагон бинонты ингæнтæм зæрдæхæлдæй фæдзыназ.
 Дæ дывзагон бырынкъ ахауæд.
 Дæ дывзагон зæрдæ атыæпп уæд.
 Дæ дывзагон сæр амæлæд.
 Дæ дывзагон хъуыры — хуысары цаф.
 Дæ дывзагон цаэст рахауæд.
 Дæ дыгъ-дыгъ мауал райхъуысæд.
 Дæ дыгъ-дыгъ фæцауæд.
 Дæ дыгъ-дыгъæй дыл дæ цард амынæг уæд.
 Дæ дыгъ-дыгъæй дын æрлæууын мауал бантысæд.
 Дæ дыдзæсгом сæр амæлæд.
 Дæ дыдзæсгом царм дыл бампылæд.

Дæ дыдзæсгом цармæй рабырын дын мауал бантысæд.
 Дæ дымæг ахауæд.
 Дæ дымæг бахус уæд.
 Дæ дымæг фынджы сæр æвæринаг фæуæд.
 Дæ дымæгæй дæ бындз сурыны бон мауал фæуæд.
 Дæ дымæгæй стинаг фæу.
 Дæ дымæгæй фæнæт.
 Дæ джебогъ дæ зæрдæйы ныссæдзæд.
 Дæ джебогъ дæ зæрдæйы тæккæ сæрыл сæмбæлæд.
 Дæ джебогъæй амæл.
 Дæ джебогъыл дæ æрсагъдæуæд.
 Дæ джидзæг ныууадзын дын ма бантысæд.
 Дæ джидзæггаг сæр адæмы къæхты бынмæ 'рхауæд.
 Дæ джыртт-джыртт фæцауæд.
 Дæ джыртт-джырттæнæн къæхтæ ахауæнт.
 Дæ джыртт-джыртмæ Кърозы куййтæ фæрæйæнт.
 Дæ дзабыртæ батонын дын ма бантысæд.
 Дæ дзабыртæ мæрдтæм бахæсс.
 Дæ дзабырты кæй атыссыс, уыдон дын сæ рæбынтыл ахауæнт.
 Дæ дзаг къуымтæ дзæгъæл аззайæнт.
 Дæ дзаг къуымтæй афтид абад.
 Дæ дзаг къуымтæй дæ мæлæнбон мацы фенæд.
 Дæ дзаг къуымтæй дын Хуыцау апаходыны бон цынæуал
 ратта, ахæм фыдамонд дæ баййафæд.
 Дæ дзаг къуымтæй мæгуыргур фæцу, мæ бон.
 Дæ дзаг къуымтæм тæрсгæ-ризгæйæ фæкæс.
 Дæ дзаг къуымтæм цæссыгкæлгæйæ фæдзыназ.
 Дæ дзаг къуымты стонгæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæ дзаг къуымтыл азилены бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ дзаг къуымтыл арт сирвæзæд мæ тæригъæдæй.
 Дæ дзаг къуымтыл дæ бон куынæуал цауа, Хуыцау дæ уыцы
 бонмæ фæцæрын кæнæд.
 Дæ дзаг къуымтыл къуырттон каркау фæбад æмæ сæ дæ уд
 мацы фенæд.
 Дæ дзаг къуымтыл цъиу-цъиу фæкæн.
 Дæ дзагъыр цæст рахауæд.
 Дæ дзаумæттæ батонын дын ма бантысæд.
 Дæ дзаумæттæ дæ мæрддзаг фæуæнт.
 Дæ дзаумæттæ дын фæстаджы конд фæуæнт.
 Дæ дзæгъæлдзу сæрæн æвзæртæ – фæлдыст.
 Дæ дзæгъæлдзуйæ – дæ мæлæт.
 Дæ дзæгъæл мæрдтæн де 'взæр куйдз – фæлдыст.
 Дæ дзæгъæл митæ ныууадзын дын макуы бантысæд.
 Дæ дзæгъæл сæр – дæ быны.
 Дæ дзæгъæл уд дæ хъæлæсæй сæппар.

Дæ дзæкъул ашарын кæнын дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Дæ дзæкъул байдзаг кæнын дын макуы бантысæд.
 Дæ дзæкъул дæ рагъæй макуы ахауæд.
 Дæ дзæкъул магуыры нысан у æмæ демæ ныгæд æрцауæд.
 Дæ дзæкъул сæр дæ риуыл ауыгъдæй баззайæд.
 Дæ дзæкъул хыбар-хыбургæнгæ фæрахæсс-бахæсс кæн.
 Дæ дзæмбы бахус уæд.
 Дæ дзæмбы рæбыныл ахауæд.
 Дæ дзæмбыйæ дургæ фæкъах.
 Дæ дзæмбыйæ фæхъæрз.
 Дæ дзæнгæда фæцауæд.
 Дæ дзæнгæдагæнæн дзыхы де ‘взаг ныррæсийæд.
 Дæ дзæнгæдагæнæн дзыхы — дур.
 Дæ дзæнгæдайæ дæ мæлæт æрцауæд.
 Дæ дзæнгæдайæ дын æрлæуд мауал уæд.
 Дæ дзæрнаы къус æнæхæрдæй баззайæд.
 Дæ дзидзи басур уæд.
 Дæ дзидзи рæбыныл ахауæд.
 Дæ дзидзийæ фæхъæрз.
 Дæ дзидзийы рак фæзынæд.
 Дæ дзидзийы цъупп ахауæд.
 Дæ дзидзидай ма бахъомыл уæд.
 Дæ дзидзидайы авдæнмæ ныдздзыназ.
 Дæ дзидзидайы дæлбынты цы аныгæнай, ахæм бон дыл рæх-
 джы акæнæд.
 Дæ дзидзидайыл дæ рустæ хæрдмæ фæтон.
 Дæ дзуар дæлдæр фæуæд.
 Дæ дзуар æмæ дæ фидиссæгты сæ кæрæдзийæ хицæн кæны-
 нæн ма бау.
 Дæ дзуарæй æлгъыст фæу.
 Дæ дзуарыхай дыл фæкæуæд.
 Дæ дзуарыхай дыл фыдырдæм разилæд.
 Дæ дзуары цæст рахауæд, дæу адæмы рæгъы рацауын чи
 нæ бауагъта.
 Дæ дзуары цæст рахауæд, дæуæн дæ дыргъ фенын кæй цæст
 нæ бауарзта.
 Дæ дзуарыл фæку.
 Дæ дзуарыл, цы не ‘мбæлы, уыдæттæ фæкæн.
 Дæ дзул æрдæгхæрдæй баззайæд.
 Дæ дзул дæ къухы схъуына уæд.
 Дæ дзулæй дæ акомдзаг кæныны бон мауал фæуæд.
 Дæ дзураен дзых амыр уæд.
 Дæ дзураен дзых сау сыджытæй айдзаг уæд.
 Дæ дзураен дзыхæй æвзæртæ фæхæр.
 Дæ дзураен дзыхæй дæ дзурыны бон мауал фæуæд.

Дæ дзурæн дзыхæй куыйтæ æмæ хæрджытæ фæниуæнт æмæ
фæуасæнт.

Дæ дзурæн дзыхы — æвзæртæ.

Дæ дзурæн дзыхы де ‘взаг ныббæзджын уæд.

Дæ дзурæн дзыхы калм фæзынæд.

Дæ дзурæн дзыхы калмы ‘взæгтæ фæдар.

Дæ дзурæн дзыхы — л... .

Дæ дзурæн дзыхы рак фæзынæд.

Дæ дзуттаг мæрдтæн — куыйтæ фæлдыст.

Дæ дзуттаг мæрдтæн мæ куыз фæлдыст фæуæд.

Дæ дзуттаг митæй дæ сæры сæфт æрцæуæд.

Дæ дзыкку дын быныл ракондæуæд.

Дæ дзыккутæ тонгæ фæдзыназ дæ цæгатмæ.

Дæ дзыккутæ тоныны бон дæр дæ мауал фæуæд, ахæм дудгæ
æмбисонд дæ баййæфæд.

Дæ дзыккутæй ауыгъдæй дæ мæнæй уый фенæд.

Дæ дзыккутæй дæ æрцауыгъдæуæд.

Дæ дзыккутыл рæмпæг фæзынæд.

Дæ дзыпп фæхуынкъ уæд.

Дæ дзыппæй акæлæд дæ хæдзары бæркад.

Дæ дзыппы бæркад ма уæд.

Дæ дзырд адæммæ ма хъуысæд.

Дæ дзырд дзырды ад ма кæнæд.

Дæ дзырдæй сæгъ къуыбырæй дæр ма здæхæд.

Дæ дзырдæн аргъ ма уæд.

Дæ дзырдæн æрæвæрæн макуы ссар.

Дæ дзырды уæз ма уæд.

Дæ дзырды хицау дæ Хуыцау макуы скæнæд.

Дæ дзых сыджытæй бамыр уæд.

Дæ дзыхæй кæлмытæ æмæ хæфсытæ фæкал, æмæ дæ быны
хæрд бакæнæнт.

Дæ дзыхы, кæй нæ уарзыс, уый æвзæртæ.

Дæ дзыхыл хæцынхъом макуы бау.

Дæ дзыхыл хæцыны бон дæ ма фæуæд.

Дæ дзыхъмард мæм æрбайхъуысæд.

Дæ дзыхъмардыл рæхджы мæ уд фæрайæд.

Дæ дзыцца дæ быныл баззайæд.

Дæ дзыцца дын дæ хист ахæрæд.

Дæ дзыццайы фæдыл цæрддзу бакæн.

Дæ дзыццайы фæндиаг хъомыл кæныны бон дын Хуыцауы
цæст ма бауарзæд.

Дæ дзыццайыл фæку.

Дæ ердо дыл ныккæлæд.

Дæ ердо ныххауæд.

Дæ ердойæ фæздæг макуыуал скæлæд.

Дæ ердойæ хæфсытæ фезгъæлæнт.
Дæ ердойыл ауыгъд æрцу.
Дæ зарæг адарддæр кæнын дын мауал бантысæд.
Дæ зарæг æрдæгыл баззайæд.
Дæ зарæг дæ хъуыры фæбадæд.
Дæ зарæг дæхимæ дæр ма хъуысæд.
Дæ зарæг дын бæрзонд сисын ма бантысæд.
Дæ зарæг макæмæ фехъуысæд.
Дæ зарæгау ныммынæг уæд дæ цард дæр.
Дæ зарæгæй дын дæхицæн ном скæныны бон Уæллаг макуы раттæд.

Дæ зарæгæй хæдзар скæнынхъом макуы бау.
Дæ зарæджы нывонд дæ Хуыцау фæкæнæд.
Дæ зарæджы фæхъхъау фæу.
Дæ зарæн дзых амыр уæд.
Дæ зарæн дзых байгом кæнын дын мауал бантысæд.
Дæ зарæн дзыхæй фæхъæрз.
Дæ зарæн дзыхы – æвзæртæ.
Дæ зарæн дзыхы – рак.
Дæ зарæн дзыхыл æрхæцыны бон дæ мауал фæуæд.
Дæ зарæн дзыхыл гуыдыр æвæрд цы ‘рцæуа, ахæм бон дыл акæнæд.

Дæ зæвæт ахауæд.
Дæ зæвæттæй фæхъæрз.
Дæ зæвæтты скъуыдтæй кæлмытæ æмæ хæфсытæ фæуасæнт.
Дæ зæвæтты – фадниз.
Дæ зæвæттыл фæцу.
Дæ зæд дæ ралгъитæд.
Дæ зæд дыл йæ цæхæртæ æркалæд.
Дæ зæд дыл рахæтæд.
Дæ зæдæй æлгъыст фæу.
Дæ зæдæн арфæ кæнынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Дæ зæдыхайы æлгъыст дыл тагъд бонты сæмбæлæд.
Дæ зæдыхайы хорзæх макуы фен.
Дæ зæлдаг дзыккутæ мæрдтæм бахæсс.
Дæ зæлдагтæ дарын дын ма бантысæд.
Дæ зæлдагтæ дын фæстаджы конд фæуæд.
Дæ зæлдагты дын адæмы æхсæн ацæуын макуы бантысæд.
Дæ зæлдагты дæ мæ уд афæндараст кæнæд дæ фæстаг фæндагыл.

Дæ зæлдагты дæ сау цæссыг æнæвгъауæй фæкал.
Дæ зæнæг адæмы рæгъы макуы рацæуæд.
Дæ зæнæг æнцойбон макуы фенæд.
Дæ зæнæг бонвыддæр фæуæнт.
Дæ зæнæг былæй акæлæнт.

Дæ зæнæг уæзгуытыл ниугæ фæцауæнт дæ уды мæрдæй.
 Дæ зæнæгæй æнæзæнæгæй аззай.
 Дæ зæнæгæй æрмист фæу.
 Дæ зæнæгæй дардмæ лидзинаг цы фæуай, Хуыцау дын ахæм
 «арфæ» ракæнæд.
 Дæ зæнæгæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ зæнæгæй дæ сæрыстырæй ацауыны бон макуы фæуæд.
 Дæ зæнæгæн дæ Хуыцау хъазæнхъул скæнæд.
 Дæ зæнæджы зæрдæскъуыдтæй фен.
 Дæ зæнæджы игæртæй фæфизонджытæ кæн.
 Дæ зæнæджы ингæнтæ фæкъах.
 Дæ зæнæджы марды чырынтыл дæ сæр фæхой.
 Дæ зæнæджы мастæй дæ Хуыцау рафтын кæнæд.
 Дæ зæнæджы номæй дæ сæрыл схæцынхъом макуы бау.
 Дæ зæнæджы хистытæ фæхæр.
 Дæ зæнæджы цин макуы фен.
 Дæ зæнæгыл афæлгæсыны бон дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Дæ зæнг асæттæд.
 Дæ зæнг фæдыууæ уæд.
 Дæ зæнгтæ ахауæнт.
 Дæ зæнгтæ бадон уæнт.
 Дæ зæнгтæй фæхъæрз.
 Дæ зæнгты тæригъæд дын Хуыцау фæхæссын кæнæд.
 Дæ зæнджы стæг асæттæд.
 Дæ зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ зæрдæ атонæд лыстæг фæрчытæй.
 Дæ зæрдæ дæ зæнæгæй макуы барухс уæд.
 Дæ зæрдæ дæ зæнæгæй сау талынгæй фæхæсс.
 Дæ зæрдæ дæ риуы къултыл йæхи фæхойæд.
 Дæ зæрдæ дæ сабитæй æнцойад макуы фенæд.
 Дæ зæрдæ дæ сомбонæй макуы барухс уæд.
 Дæ зæрдæ дæ цардæй æнцой макуы фенæд.
 Дæ зæрдæ макуы срухс уæд.
 Дæ зæрдæдарæн ма байрæзæд.
 Дæ зæрдæдарæнæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ зæрдæдарæнæй зæрдæскъуыд фæу.
 Дæ зæрдæдарæнмæ ингæнмæ ныййеудодой кæн.
 Дæ зæрдæдарæнмæ мæрдтæм фæдзыназ.
 Дæ зæрдæдарæны баныгæн.
 Дæ зæрдæдарæны зæрдæ ссарын дын макуы бантысæд.
 Дæ зæрдæдарæны зæрдæскъуыдæй фæраскъæф-баскъæф кæн.
 Дæ зæрдæдарæны къух саразынæн макуы бау.
 Дæ зæрдæдарæны сæрыл дæ Уæллаг Хуыцау æрхæссæд.
 Дæ зæрдæдарæны цæст рагæпп кæнæд.
 Дæ зæрдæдарæны цин дын Хуыцау ма фенын кæнæд.

Дæ зæрдæсæрæй фæхъæрз.
 Дæ зæрдæсæры ныссæдзæд уыцы кард.
 Дæ зæрдæсæры — стыррыны цæф.
 Дæ зæрдæйæ фæхъæрз.
 Дæ зæрдæмæ фæхъус æхсæвæй-бонæй.
 Дæ зæрдæмæ хуры тын макуы ныккæсæд.
 Дæ зæрдæйы дуар æхгæдæй фæдар.
 Дæ зæрдæйы дуар байгом кæнын дын макуы бантысæд.
 Дæ зæрдæйы фæндиаг дын де ‘мгæртты рæгъы рацæуын ма-
 куы бантысæд.
 Дæ зæрдæйы фæндиаг цард ссарынæн макуы бау.
 Дæ зæрдæйы хорзæх дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Дæ зæрдæйыл хуры цæст макуы сæмбæлæд.
 Дæ зæрдиаг амæлæд.
 Дæ зæрдиаг цард макуы ссарæд.
 Дæ зæрдиагæй зæрдæскъуыдæй фæцу.
 Дæ зæрдиаджы амонд макуы фен.
 Дæ зæрдиаджы быныл баззай.
 Дæ зæрдиаджы зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ зæрдиаджы къамыл фæдзыназ.
 Дæ зæрдиæгты фыдтæ фæхæр.
 Дæ зæрыбон æлгъыстаг фæуæд.
 Дæ зæрыбон де ‘мкъайæ бацарæфтыд у, дæ дард балцы —
 дæ бæхæй.
 Дæ зæрыбон дæ хуры тын бамынаг уæд.
 Дæ зæрыбон джидзæггагмæ æрхауæд.
 Дæ зæрыбон зæрдæмæдзæугæ макуы уæд.
 Дæ зæрыбон кукайæ фæцу.
 Дæ зæрыбон хынджылæггагмæ æрцæуæд.
 Дæ зæрыбон хъазинаг фæуæд.
 Дæ зæрыбонæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ зæрыбонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Дæ зæрыбонмæ дæ Хуыцау цъæхцæстæй дæр ма аирвæзын
 кæнæд.
 Дæ зæххон амонд басудзæд.
 Дæ зæххон хъуыддæгтæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд дæ
 царынæй дæ хæрынмæ.
 Дæ зæххы гæшпæл дæ ингæнæн бахъæуæд.
 Дæ зæххы гæшпæлæй тагъд дæ къухы бафтæд уыцы тамако.
 Дæ зæххы гæшпæлы ныгæд æрцу.
 Дæ зиан дæ хæдзарыл ма сæмбæлæд.
 Дæ зиан дыл фыдырдæм саудæд.
 Дæ зианæн æвзæртæ — хæринаг.
 Дæ зианæн сыджытæй хай ма уæд.
 Дæ зианыл дæхицæй дарддæр кæуæг ма уæд.

Дæ зивæг дæ ахæссæд.
 Дæ зивæгæй дæ астау сраст кæнынаен макуы бау.
 Дæ зивæгæй — де сæфт.
 Дæ зивæджы — дæ мæлæт.
 Дæ зивæггæнаг сæр атъæпп уæд.
 Дæ зивæггæнаг сæр бахæр.
 Дæ зивæггæнаг сæр рæхджы бонты сау сыджыты атъысс.
 Де знаг дæ фæдыл æфтыд фæуæд.
 Де знаг дæм дæ сынтæджы бынаей сдарæд йæ сæр.
 Де знагмæ бæлгæйæ — дæ уды сæфт.
 Де знагмæ фæдзыназ кæрдзыны къæбæрмае.
 Де знаджы амæттаг фæу.
 Де знаджы кардыл æфтыд фæу.
 Де знаджы нæмыг дæ ныхы тæккæ астау сæмбæлæд.
 Де знаджы фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ зонгуытæ ахауæнт.
 Дæ зонгуытæ — дæ быны.
 Дæ зонгуытæ сраст кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ зонгуытæй фæхъæрз.
 Дæ зонгуытыл бырыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Дæ зонгуытыл фæбыр.
 Дæ зонгуытыл хаудæй дæ адзалы бонмæ фæдзыназ.
 Дæ зонгуытыл хаудæй фæдзыназ уæлаемæ æмæ дæ хъуыды-
 гæнаг ма уæд.
 Дæ зонгуытыл бырыны сæр дæ бахъæуæд.
 Дæ зонд батайæд.
 Дæ зонд — дæ сы... фы.
 Дæ зонд дын сыджыт бахæрæд.
 Дæ зонд зæндтимæ цынауал уа, ахæм бон дын рæхджы мæ-
 нæй уый фенæд.
 Дæ зонд мæрдтæм бахæсс.
 Дæ зонд сыджыты хæринаг фæуæд.
 Дæ зондæй — дæ мæлæт.
 Дæ зондæй ме знагтæ фæцæрæнт.
 Дæ зондæй мæ куыдз дæр ма фæцæрæд.
 Дæ зондæн æвзæртæ — хæринаг.
 Дæ зондæн куыдз — фæлдыст.
 Дæ зондæн цы хъæуы, уый йын Уæллаг ракæнæд.
 Дæ зондмæ мæ куыдз фенхъæлмæ кæсæд.
 Дæ зонды фæхъхъау дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ зондыл мæ куыдз дæр макуы ацæуæд.
 Дæ зондыл фæмиз.
 Дæ зонджын хъуыддæгтæ дæ фарсы тæнагæй акалæнт тагъд
 рæстæджы.
 Дæ зонджын хъуыддæгтæ дæ хъуыры фæбадæнт.

Дæ зондджынтæ дæ разæй фæуæнт.
 Дæ зондджынты сау чырынтыл дæ сæр фæхой.
 Дæ зондджынты хистытæ фæхæр.
 Дæ зондджынтыл зæрдæскъуыдтæй батон дæ царды бонтæ.
 Дæ зондджынтыл саутæ фæдар.
 Дæ зыд сæр аирвæзæд дæ хъуыры.
 Дæ зыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дæ зыдæй дæ ахсæны аирвæз сæрæй-къæхтæм.
 Дæ зымæг дыл мауал æрцæуæд.
 Дæ зымæг фыдзымæгæй фæивæд.
 Дæ зымæджы бонтæ дыл саутар бауæд.
 Дæ зымæджыхай фенын дын мауал бантысæд.
 Дæ зымæджыхайы дыл сау мит фæуарæд.
 Дæ зынг ахуыссæд.
 Дæ зынг бамынæг уæд.
 Дæ зынгæй æнæ зынджыхайæ аззай.
 Дæ зынгæй æртдзых макуы бау.
 Дæ зынгмæ дæ дæ къухтæ атавыны бон макуы фæуæд.
 Дæ зынгмæ йе 'ргом макуы мачи аздахæд.
 Дæ зынгхуыст дын мæ уд фенæд.
 Дæ зынджыхай бахуыссæд.
 Дæ зыр-зыр фæцæуæд.
 Дæ зыр-зырæй дæ Хуыцау макуы банцайын кæнæд.
 Дæ ивар дæ къухæй макуы ахауæд, мæ къона.
 Дæ ивар дæ фæдыл цы зила, уыцы «амонд» дæ уæд.
 Дæ ивартæй дæ дæ сæрыл схæцыны бон макуы фæуæд.
 Дæ ивгъуыд дæ фæдыл æфтыд фæуæд.
 Дæ ивгъуыдæй алидзын дын ма бантысæд.
 Дæ ивгъуыдæй дарддæр дын Хуыцауы цæст мацы бауарзæд.
 Дæ ивгъуыдæй фæцæр.
 Дæ ивгъуыдмæ фæбæлл.
 Дæ ивгъуыдыл дæ дургæ фæлдахын бахъæуæд.
 Дæ игæр бамбийæд.
 Дæ игæр дæ хуылфы нышпырх уæд.
 Дæ игæр цæрдхуынчъытæ фæуæд.
 Дæ игæрæй дæ зæхх хафын бахъæуæд.
 Дæ игæрæй фæхъæрз æмæ фæнæт.
 Дæ игæры рак фæзынæд.
 Дæ идæдз дæ фæдыл дзыназгæйæ баззайæд.
 Дæ идæдз дæ фæдыл уæ астæурæхыс йæ хъуырыл цы рахæс-
 са, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ идæдз дыл къуыбар цæссыгæй фæкæуæд.
 Дæ идæдз мад дæ быныл баззайæд.
 Дæ идæдзæй дæ астæу макуы срæст кæн.
 Дæ идæдзы тæригъæд фæхæсс.

Дæ идæдзыл дæ бон хæрдмæ саудын дæр макуы бауæд.
 Дæ идон дæ къухтæй ахауæд.
 Дæ идон дын дæхиуыл бакондæуæд.
 Дæ идон уæгъдæй фæхæсс.
 Дæ идонæй ауыгъд æрцу.
 Дæ идоныл дын æрбахæцаг мачи фæуæд.
 Дæ ингæн афтид аззайæд.
 Дæ ингæнæй æвзæртæ фæбырæнт.
 Дæ ингæнæй æнæ ингæн фæу.
 Дæ ингæнмæ дын æвзæртæ фæфæлдыстæуæд.
 Дæ ингæнмæ дын мæ уд ныздзыназæд.
 Дæ ингæны дæлгоммæ цы ‘рзилай, ахæм фыд дæм ныхъхъуы-
 сæд дæ ахсджиæгтæй.
 Дæ ингæны дон фæзынад.
 Дæ ингæныл ма сæмбæл.
 Дæ ирæд æнæистæй баззайæд.
 Дæ ирæд дæттын дын мауал бантысæд.
 Дæ ирæд тымбылгæнгæ сис дæ уд.
 Дæ ирæдæй дын схист чындæуæд.
 Дæ ирон дзуарыхайæ ‘лгъыст фæу.
 Дæ ирон Хуыцау дыл æркæлæд.
 Дæ ирон Хуыцауæй æлгъыст фæу.
 Дæ ирон Хуыцауыл сайдæй рацыдтæ æмæ дыл адæмы хуы-
 цæуттæ сæ цæхæртæ ныккалæнт.
 Дæ ирон Хуыцауыл сайдæй цæуыс æмæ адæмы мæрдтæн
 фæлдыст фæу.
 Дæ ирондзинад басудзæд.
 Дæ ирондзинады фæхъхъау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ ирондзинадыл фæку.
 Дæ ис басудзæд.
 Дæ ис дæ ахсджиæгты хистытæн бахъæуæд.
 Дæ ис, дæ бон ныккал.
 Дæ ис, дæ бонæй æнæрай скæн.
 Дæ исæй æнæис фæу.
 Дæ исæй æфсæстхуызæй макуы ракæс.
 Дæ исы цæсты дæ фæкæсын кæнæд Дунескæнæг.
 Дæ исыл дæ цæст ма ‘ххæссæд æмæ сыл дæ бон ма цæуæд.
 Дæ иу сæдæ макуы бауæд.
 Дæ иунæг макуы бабирæ уæд.
 Дæ иунæг сæр амæлæд.
 Дæ иунæг уд сис.
 Дæ иунæгæй афтид абад.
 Дæ иунæгæй æнæныгæнæгæй аззай.
 Дæ иунæгыл судзаггаджы хъарджытæй хъæлæсхæлд дæ
 Хуыцау фæкæнæд.

Дæ иунæджы сау машинаæ дæм рæхджы æрбатулæд.
 Дæ кад æнæнхъæлæджы æгады бынаты абадæд.
 Дæ кад дæ къæхты бынмæ 'рхауæд.
 Дæ кад фесæфæд.
 Дæ кад хæссынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Дæ кадæй мæ куыдз фæцæрæд.
 Дæ кадмæ дæ кæстæртæ фæбæллæнт æмæ сæ къухы макуы
 бафтæд.
 Дæ кады мæсыг рафæлдæхæд.
 Дæ кады ном æгадмæ æрхауæд, мæ бон.
 Дæ кады хист дын мæнæй уый ахæрæд.
 Дæ кадыл фæмиз.
 Дæ кадуарзаг сæр бахæр.
 Дæ кадуарзаг сæр – сыджыты.
 Дæ кадуарзагæй æгады мардмæ 'рхау.
 Дæ кард дæ зæрдæйы нынныхсæд.
 Дæ кард дæ игæры ацæуæд.
 Дæ кард дæ къухæй ахауæд.
 Дæ кард йæ кæрддзæмы сызгæ уæд.
 Дæ кардæй мард æрцу.
 Дæ карды фындз дæ зæрдæйыл сæмбæлæд.
 Дæ кардыл сагъд æрцу.
 Дæ кас æрдæгхæрдæй аззайæд.
 Дæ касы къус мæнæн баззайæд.
 Дæ кафæн уæрджытæ ахауæнт.
 Дæ кафæн уæрджыты магъз бадон уæд.
 Дæ кафæн уæрджытыл бырынæн дæр мауал бау.
 Дæ кафт æрдæгыл аззайæд.
 Дæ кафт дæ уæрджытæ чъылбызгай тонынмæ ахизæд.
 Дæ кафтæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ кафтмæ куыйтæ фæниуæнт.
 Дæ кафтыл дæ рустæ хæрдмæ фæтон.
 Дæ кæрдзын асæттынæн макуы бау.
 Дæ кæрдзын æнæсастæй баззайæд.
 Дæ кæрдзыны ард дæ баййæфæд.
 Дæ кæрдзыны ардæй басудз.
 Дæ кæрдзынгæнæг дыл фæкæуæд.
 Дæ кæрдзынгæнæгæй æнæкæрдзынгæнæг фæу.
 Дæ кæрдзынгæнæджы зæрдæ макуы ссар.
 Дæ кæрдзынгæнæджы зæрдæхудтæй дæ Уæллаг фæцæрын
 кæнæд.
 Дæ кæрон æрцæуæд.
 Дæ кæрон дын мæ уд рæхджы фенæд.
 Дæ кæронмæ дæ дæ рафæлдисæг Хуыцау ма ауадзæд.
 Дæ кæронмæ ма фæхæццæ у.

Дæ кæроныл ма сæмбæл.
Дæ кæрт æдзæраггæй баззайæд.
Дæ кæрт скæрдæг уæд.
Дæ кæртæй дæ сау сынтыл ахæссæнт.
Дæ кæртæй ласгæ фæу.
Дæ кæртæй судзаггаджы хъарджытæ фæхъуысæнт.
Дæ кæртæй узæг макуы рахизæд.
Дæ кæртмæ бахизын лæгау лæг йæ сæрма макуы схæссæд.
Дæ кærты хæрагсындз æрзайæд.
Дæ кærты хъырттызмæлæг дæр мауал баззайæд.
Дæ кærты цъиуызмæлæг мауал уæд.
Дæ кærц батонын дын ма бантысæд.
Дæ кærц дæ мæрддзаг фæуæд.
Дæ кærц дын ныффæлдыстæуæд.
Дæ кærц дын рæхджы бонты демæ бавæрæнт.
Дæ кærц дзæггæл баззайæд.
Дæ кærц мæнæн цы баззайа, уыцы бон дыл акæнæд.
Дæ кærцæй афтид абад.
Дæ кærцæй æнæкærц фæу.
Дæ кærцы тыхт æрцу.
Дæ кærцыл дын дæ судзгæ мард æрбахастæуæд.
Дæ кæсæн цæстытæ рахауæнт дæ размæ.
Дæ кæсæн цæстытæ фæриссæнт адæммæ кæсынæй.
Дæ кæсæн цæстытæй фæхъæрз.
Дæ кæсæн цæстыты цæхæр ныккæлæд.
Дæ кæсæн цæстытыл дын æрхæстæуæд рæхджы бонты.
Дæ цæхæр цæстытыл дын æрхæцæг мауал уæд.
Дæ кæстæр макуы схистæр уæд.
Дæ кæстæрæй рæхджы бонты дæ къух дæ дзыхы акæн.
Дæ кæстæртæн дæ Хуыцау хъазæнхъул скæнæд.
Дæ кæуын фæцæуæд.
Дæ кæуынæй дæ зарынмæ макуы равдæлæд.
Дæ кæуынмæ дæм фæцæуæнт адæм.
Дæ кой мауал уæд.
Дæ кой фесæфæд.
Дæ койæ адæм фембæхсæнт.
Дæ койы аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Дæ койгæнæг мауал уæд а зæххыл.
Дæ койгæнджыты макуы аййаф.
Дæ коймаг адæймагыл дæ Хуыцау макуыгуал сæмбæлын кæнæд.
Дæ коймаг дон баназын дын мауал бантысæд.
Дæ ком андзыг уæд.
Дæ ком басур уæд.
Дæ комæй куыйтæ æмæ кæлмытæ фæхауæнт.
Дæ комы арынг дын рак ахæрæд.

Дæ комы арынг сцъутхал уæд.
Дæ комы арынгæй фæххæрз.
Дæ комы арынджы де 'взаг мауал бацауæд.
Дæ комы арынджы де 'взаг срæсийæд.
Дæ комдæл атонæд дæ фæрстимæ.
Дæ комдзаг ахауæд де знаджы къусмæ.
Дæ комдзаг ахæрын дын мауал бантысæд.
Дæ комдзаг баззайæд.
Дæ комдзагыл дæ дæ уд рауæлдай кæнын бахъæуæд.
Дæ комыкъултæ бандæдзæнт.
Дæ комыкъултæй хæф фæмизæд.
Дæ кусæрттаг дæ хистæн бахъæуæд.
Дæ кусæрттагæй дæ ацаходыны бон мауал фæуæд.
Дæ кусæрттаджы бон дыл акæнæд.
Дæ куывд дæ зæрдæйыл макуы сæмбæлæд.
Дæ куывд Хуыцаумæ макуы фæхæццæ уæд.
Дæ куывд хистмæ асайæд.
Дæ куывдыл дын иу куваг мачи фæуæд.
Дæ куывддон адæм дæ хистмæ 'рбацауæд.
Дæ куыдз дæ мæрдтæ бахæрæнт.
Дæ куыдз дæ мæрдтæн фæлдыст фæуæд.
Дæ куыдз дын фæлдыст фæуæд.
Дæ куыдзæн фæлдыст фæу.
Дæ куыдзæй дарддæр ды дæр ма ацу.
Дæ куыдзы амондæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Дæ куыдзы бынаты амæл.
Дæ куыдзы 'мгад су.
Дæ куыдзы хъус дын — хæринаг.
Дæ куырдадз бакæнын дын ма бантысæд.
Дæ куырдадз дзæгъæл баззайæд.
Дæ куырдадзмæ бацауыны бон дæ мауал фæуæд.
Дæ куырой фезгъалæд.
Дæ куыройы гæркъæраг асæттæд.
Дæ куыст æрдагыл баззайæд.
Дæ кусинаг кæронмæ мауал ахæццæ кæн.
Дæ кусинагæй æнæрай скæн.
Дæ къаба батонынæн мауал су.
Дæ къаба дæ мæрддзаг фæуæд.
Дæ къаба дæ фæстаджы конд фæуæд.
Дæ къаба мæрдтæм бахæсс.
Дæ къабайы ныгæд æрцу.
Дæ къабæзтæ айтындзын дын ма бантысæд.
Дæ къабæзтæ æрызгъæлæнт.
Дæ къабæзтæй фæсæй.
Дæ къабæзтимæ дын уæ кæрæдзи бамбарын макуы бантысæд.

Дæ къалиутæ бахус уæнт.
 Дæ къах ахауæд.
 Дæ къах бахус уæд.
 Дæ къахы скъуыдтæй туг фæмизæд.
 Дæ къахы скъуыдтæй хæфсытæ фæуасæнт.
 Дæ къахыл гангрена фæзынæд.
 Дæ къах айсыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ къахæрбавæрæн бон басудзæд.
 Дæ къахæрбавæрæн бонæн æвзæртæ – фæлдыст.
 Дæ къахæрбавæрæн боны фыдæх дæ баййафæд.
 Дæ къахæрбавæрæн боныл фæку.
 Дæ къахвæндаг басудзæд.
 Дæ къах-къухтæ асау уæнт.
 Дæ къах-къухтæ ахауæнт.
 Дæ къах-къухтæ басийæнт.
 Дæ къæхты тæригъæд фæхæсс.
 Дæ къæбæр асæтгынхъом ма бау.
 Дæ къæбæр æмбæхстæй фæхæр.
 Дæ къæбæр дæ сы... фы бынæй фæхæр.
 Дæ къæбæр дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ къæбæр дæ фарсыл ма бахацæд.
 Дæ къæбæрхæрд дæ фарсы тæнæгæй акæлæд.
 Дæ къæбæры азар дæ 'рсурæд.
 Дæ къæбæры ард дæ баййафæд.
 Дæ къæбæры фарна й фæсæй.
 Дæ къæбæры фыдæх дæ уæд.
 Дæ къæбæргæнæг дæ æхсæвыгон лидзинаг фæуæд.
 Дæ къæбæргæнæг дæ уынджы къæйыл фæуадзæд.
 Дæ къæбæргæнæг дыл фæкæуæд.
 Дæ къæбæргæнæг дын дæ быны цы фæмиза æмæ дæ хуы-
 лыдз сынтæгыл цы ныуадза, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ къæбæргæнæг дын дæ разы къæбæр макуыуал авæрæд.
 Дæ къæбæргæнæгæй дæ æрмист Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ къæбæргæнæгæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
 Дæ къæбæргæнæгимæ уæ кæрæдзийы зæрдæтæ макуы ссарут.
 Дæ къæбæргæнæджы зæрдæ хъарм ныхасæй дæр макуы балхæн.
 Дæ къæбиц аафтид уæд.
 Дæ къæбицæй бæркады тæш макуы райс.
 Дæ къæбицæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ къæбицы бæркад цæссыгкалгæйæ фæхæр.
 Дæ къæбицы бынæй рухс скæлæд.
 Дæ къæбицы мыстæн йæ царм йе стджытыл ныххус уæд.
 Дæ къæбицы стонг мыст мацæмæ бабæллæд.
 Дæ къæдзил ахауæд.
 Дæ къæдзил бахус уæд.

Дæ къæдзил, кæй нæ уарзыс, уый къухы ‘фтыд фæуæд.
 Дæ къæдзилай æнакъæдзил фæу.
 Дæ къæдзилай стинаг фæу.
 Дæ къæлæт аппарын дын ма бантысæд.
 Дæ къæлæтæй дын аирвæзт макуы уæд.
 Дæ къæлæты бадгæйæ баззай.
 Дæ къæлæты бастæй амæл.
 Дæ къæлæтджын басудзæд.
 Дæ къæлæтджынаы рæхджы рахау.
 Дæ къæлæтджынаы тагъд фыдцæфæй цы расæрбихъуырой
 кæнаы, мæ уд дын уый фенæд.
 Дæ къæлæтджынаы дыл сæмбæлæд де знаджы цæф.
 Дæ къæлæтджыны сис дæ уд.
 Дæ къæлæтджыныл æрбадын дын ма бантысæд.
 Дæ къæмисæнтæ фæриссæд.
 Дæ къæмисæнтыл сæмбæлæд, чи дæ фæмард кæна, ахæм цæф.
 Дæ къæсæр басудзæд.
 Дæ къæсæр дын хох фестæд.
 Дæ къæсæрæй бахизын дын мауал бантысæд.
 Дæ къæсæрæй зæрдæзæгъгæ уазæг макуы рахизæд.
 Дæ къæсæрма дæ фазыл фæбыр, фæлæ йыл мауал сæмбæл.
 Дæ къæсæры сæрты фæдзыназ хуры рухсмæ æмæ дын адæ-
 мы судзгæ тæригъæдæй йæ фенын макуыуал бантысæд.
 Дæ къæсæрыл æргæвст æрцу.
 Дæ къæсæрыл æрцæуæд дæ мæлæт – æндæр аккаг дæр нæ дæ.
 Дæ къæсæрыл куыдз амæлæд.
 Дæ къæу-къæу фæцæуæд.
 Дæ къæу-къæуæй адæм цы сфæлмæцой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ къæукъæугæнæн дзых сьджытæй айдзаг уæд.
 Дæ къодах дæ хæдзар мауал ссарæд.
 Дæ къодах мæрдтыл мауал сæмбæлæд.
 Дæ къодах уæлæуыл удхаргæнгæйæ баззайæд.
 Дæ къодахы сьджытæй хай ма фæуæд.
 Дæ къодахыл арт сирвæзæд.
 Дæ къона басудзæд.
 Дæ къона бауазал уæд.
 Дæ къона фехæлæд дæ дыууæ цæсты раз.
 Дæ къона цъыбыртты сыгъд бауæд.
 Дæ къонаы зынг бахуыссæд.
 Дæ къонаы фарн алидзæд.
 Дæ къонаыыл цъæх арт сирвæзæд мæ тæригъæдæй.
 Дæ къоппа ахауæд.
 Дæ къоппа дæ уæлæ бахус уæд.
 Дæ къоппайæ фæхъæрз.
 Дæ къоппайы зондæй дæ мыггаг фæцæрæнт.

Дæ кьоппайыл арт сирвæзæд æмæ де знæгты фæндиаг фæу.
 Дæ кьоти дæ мæрдтæн — фæлдыст.
 Дæ кьоти — дæ мæрдты хъæлæсы.
 Дæ кьуди хауды фæуæд.
 Дæ кьудистæг батасæд.
 Дæ кьудистæгæй фæхъæрз æмæ дзы хуылфхæлд фæу.
 Дæ кьудистæгæн ратасынгæнæн мауал бантысæд.
 Дæ кьул бакæлæд.
 Дæ кьулы бын — дæ сæр.
 Дæ кьулыл дæ хотыхтæ ‘рцауындзынæн макуы бау.
 Дæ кьух ахауæд.
 Дæ кьух бахус уæд йæ тæккæ рæбыныл.
 Дæ кьух зынг схъауынаей дарддæр макуы мацæмæн бабæззæд.
 Дæ кьух цыдæр къахынæн дæр макуы сбæззæд.
 Дæ кьухæй æнæрай скæн.
 Дæ кьухæй йæ амонд мачи ссарæд.
 Дæ кьухæй райгонд мачи фæуæд.
 Дæ кьухæй сынндз фæтон.
 Дæ кьухæй фаджыс фезмæнт.
 Дæ кьухæй, цы не ‘мбæлы, уый фæкъах.
 Дæ кьухмæ дын макуы мацы рардæуæд.
 Дæ кьухмæ дын нуазæн макуы мачи авæрæд.
 Дæ кьухтæ дын маенаей уый дзуарæвæрдæй авæрæд дæ фæ-
 тæн риуыл.
 Дæ кьухты тæригъæд дæ уæд, ды сæ иу уысм иу ран куы
 авæрай.
 Дæ кьухтыл гæбæр фæзынæд.
 Дæ кьухдарæн æнамонды боны конд фæуæд.
 Дæ кьухдарæн бакæнын дын ма бантысæд.
 Дæ кьухдарæн калм фестæд æмæ дæ уæнггай баныхъуыраед.
 Дæ кьухдарæн фыдбоны дардæй цы фæдарай, уыцы «амонд»
 дæ уæд.
 Дæ кьухдарæныл дæ амонд дæр фæуæд.
 Дæ кьуым аразын дын ма бантысæд.
 Дæ кьуым дæ дзæгъæл баззайæд.
 Дæ кьуым дыл ныккæлæд.
 Дæ кьуымæй дын дæ судзгæ мард рахастæуæд.
 Дæ кьуымæй ракасын дын макуы бантысæд.
 Дæ кьуымæй судзгæ мæрдтæ фæхæсс.
 Дæ кьуыммæ аздæхын дын мауал бантысæд.
 Дæ кьуыммæ дæм хæрæг бауасæг дæр макуы мачи фæуæд.
 Дæ кьуымы бамби.
 Дæ кьуымы бæркад макуы фен.
 Дæ кьуымы дæ мæлæт æрцæуæд.
 Дæ кьуымы удæнцой макуы ссар, мæ кьона.

Дæ къуымы, хъæмпы халау, цъыбыртты сыгъд цы бауай,
тагъд дыл ахæм бон акæнæд.

Дæ къуымыл арвы цæф сæмбæлæд.

Дæ къуымыл цъæх арт сирвæзæд.

Дæ лалым аскъуыйæд.

Дæ лалым фæтæгены ад скæнæд.

Дæ лалымæй хъыцъыдон фæнуаз.

Дæ ласæггаг аскъуыйæд.

Дæ ласæггаг мæ къухы 'вæрд фæуæд.

Дæ ласæггагæй дын дæ уд фелвæстæуæд.

Дæ ласæггагæй фæхъæрз.

Дæ ласæггаджы тæвдцæхæр ацæуæд.

Дæ лæг дыл мауал сæмбæлæд.

Дæ лæг йæ хæдзарыл макуыуал сæмбæлæд.

Дæ лæгæй æнæлæг фæу.

Дæ лæгæй æнæлæгæй аззай.

Дæ лæгимæ цæрын дын ма бантысæд.

Дæ лæгмæ цæуыны фадат дын цынауал фæуа, ахæм бон дыл
акæнæд.

Дæ лæгыл дæ бындзгуйтæ чъылбызгай фæтон.

Дæ лæджы амонд басудзæд, дæу уæхстыл чи нæ физонаг
кæны.

Дæ лæджы быныл баззай.

Дæ лæджы дзыхы де 'взæртæ, дæуæн дæ рохтæ уæгъдæй чи
ауагъта.

Дæ лæджы дзыхы фæмиз, дæу адæмы бын чи баззайын кодта.

Дæ лæджы хист — дæ дзыхы.

Дæ лæггад адæммæ ма фехъуысæд.

Дæ лæггад дæм мауал æрбаздæхæд.

Дæ лæггад дыл дæ цæрынæй дæ хæрынмæ мауал сæмбæлæд.

Дæ лæггад дон-дон афардæг уæд.

Дæ лæггад — сæфт, дæхæдæг дæр — сæфт.

Дæ лæггад узал доны къусы сæфт фæкæнæд.

Дæ лæггад хиды бынты афардæг уæд.

Дæ лæггадæй æнæрай скæн.

Дæ лæггадæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.

Дæ лæггадыл-иу дæхи фæсмонæй цы бахæрай, ахæм бон
дыл тагъд рæстæджы акæнæд.

Дæ лæгдзинад адæммæ макуы фехъуысæд.

Дæ лæгдзинад бафæзмæг дын мачи разынæд.

Дæ лæгдзинад дæ къуымæй макуы рахизæд.

Дæ лæгдзинад дæ къуымы амæлæд.

Дæ лæгдзинад фесæфæд дæ номимæ.

Дæ лæгдзинадæй адæмы рæгъы рацæуынхъом макуы бау.

Дæ лæгдзинадæй дæ бон дæ цард саразын ма бауæд.

Дæ лæгдзинадæн дæ бынсæфт фæраздæр уæд.
 Дæ лæгдзинадæй лæгхуызæй макуы рацу.
 Дæ лæгдзинадæй лæджы бынтæ скæнынæн ма бау.
 Дæ лæгдзинадæй мыггагсæфт фæу.
 Дæ лæгдзинадæй ном скæнынæн ма бау.
 Дæ лæгдзинадæй хæдзархæлд фæу.
 Дæ лæгдзинадмæ иу бабæллæгыл дæ цæст макуы схæцæд.
 Дæ лæгдзинады кой хъусгæ дæр макуы мачи фæкæнæд.
 Дæ лæгдзинадыл фæкæл.
 Дæ лæгдзинадыл фæку.
 Дæ лæдзæг дæ ингæнбарæн фæуæд.
 Дæ лæдзæг дæ нывæрзæн æвæрд æрцауæд.
 Дæ лæдзæг дæ рагбыл саст æрцауæд.
 Дæ лæдзæгæй æрвылбон де раг хост цы 'ийафа, ахæм амон-
 дæй — дæ цард.
 Дæ лæшпу дæ быныл баззайæд.
 Дæ лæшпу уынгты лæшпу фæуæд.
 Дæ лæшпуйæ æнæлæшпу фæу.
 Дæ лæшпуйæ дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ лæшпуйы ингæнмæ фæкæс.
 Дæ лæшпуйы сынтыл схæц.
 Дæ лæшпуйы хисты къæбæртыл фæбад.
 Дæ лæшпуйыл дæ сау æмбисонд акæнæд тагъд рæстæджы.
 Дæ лæшпуйыл дæр дæ сау бон ныккæнæд.
 Дæ лæшпуйыл рæхджы дæхи цы æрбадæнгæлмард кæнай,
 уыцы «амонд» дын мæ цæст фенæд.
 Дæ лæшпуйыл хæрдмæ фæтон дæ рустæ.
 Дæ л... бахæр.
 Дæ л... — дæ быны.
 Дæ л...л фæкæл.
 Дæ лæгъстæтæ дын дон йæ бынмæ аласæд.
 Дæ лæгъстæтæ дын Хуыцау дзæгъæлы фæкæнæд.
 Дæ лæгъстæтæй де 'взаг стæнæг уæд.
 Дæ лопъо сывæллæтты мæрдтæм фæдзыназ.
 Дæ лопъо сывæллæтты хистытæ фæхæр.
 Дæ лукъа фæмизæд ноджыдæр.
 Дæ лукъа фындз ныссæрфынхъом макуы бау.
 Дæ лыскъ уд амæлæд.
 Дæ лыскъ уд схауæд мæ къæхты бынмæ.
 Дæ лыскъ улы тæригъæд дæ уæд, кæд не срæдаузæрдæ дæ, уæд.
 Дæ лыстæн мауал сис.
 Дæ лыстæнæй дын дæ мард ахæссæнт.
 Дæ лыстæны дæ уд сгæпп кæнæд.
 Дæ лыстæныл дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Дæ мад амæлæд.

Дæ мад æнæныгæд баззайæд.
 Дæ мад дæ сау быныл баззайæд.
 Дæ мад дæ сау быныл ниугæ æмæ тызгæйæ фæцæуæд.
 Дæ мад дæ мæрдæй йæ бындзгуытæ бындзыггай фæтонæд.
 Дæ мад дæ мæрдæй йæ рустæ хæрдмæ фæлоцци кæнæд.
 Дæ мад дæ мæрдæй саутæ скæнæд.
 Дæ мад дæ мæрдæй уæзгуытыл ниугæ фæтонæд йæ царды бонтæ.
 Дæ мад дæ мæрдæй фæбадæд.
 Дæ мад дыл зæрдæскъуыд фæуæд.
 Дæ мад дыл саутæ скæнæд.
 Дæ мадау æлгъыст фæу адæм æмæ Хуыцауæй.
 Дæ мадау зæрдæскъуыдæй фæхир-хур кæн адæмы дæлба-
 зырты.
 Дæ мадау уæзгуытыл баззай.
 Дæ мадау хъæбулы цин макуы фен.
 Дæ мадæй æнæ мадæй аззай.
 Дæ мадæй æрмист фæу.
 Дæ мадæй зæрдæхудтæй фæтон дæ царды бонтæ.
 Дæ мадæй уæзæджы къæйыл цы абадай, ахæм æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Дæ мады æлгъыст дæ баййафæд.
 Дæ мады æлгъыстæй дæ Хуыцау акъахдзæф кæнын мауал ауадзæд.
 Дæ мады æхсыры хъуыртт дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ мады дзидзийы хъуыртт дæ фарсы тæнæггæй акæлæд.
 Дæ мады дзидзитæ кæлмытæ фæдæйæнт, дæуæн æхсыр чи бадардта.
 Дæ мады зæрдæ фæрчытæ фæхауæд.
 Дæ мады къухтæ бахус уæд.
 Дæ мады риуыл рак фæзынæд.
 Дæ мады фæхъхъау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ мады хуыз фесæфæд.
 Дæ мадыл фæку.
 Дæ маймули сæр хæр.
 Дæ мард æнæныгæд баззайæд.
 Дæ мард дæ хæдзарыл ма сæмбæлæд.
 Дæ мард дын рахастæуæд, кæдæм цæуыс, уырдыгæй.
 Дæ мард дын мæ уд рæхджы бонты фенæд.
 Дæ мард дзы ласгæ фæуæд.
 Дæ мард Ленины мардау æнæныгæдæй баззайæд.
 Дæ мард мæ куыдз бахæрæд.
 Дæ мард мæм æрбайхъуысæд.
 Дæ мард уæлæуыл æнæныгæдæй баззайæд.
 Дæ мардæн æвзæртæ — хæринаг.

Дæ мардæн бахъæуæнт дæ муртæ.
 Дæ мардæн дын æй мæ уд бахæрæд.
 Дæ мардæн мæ кудыз аргæвд.
 Дæ мардæхсæвæрæн бахъæуæд.
 Дæ мардæхсæвæрæн фæлдыст фæуæд.
 Дæ марды чырыны сæрæй дын тагъд дæ хæдзары дуар æртæ
 тьæппы цы ракенной, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ марой фæцæуæд.
 Дæ мароймæ дын адæм фæтымбыл уæнт.
 Дæ мæлæн бон арв дæлаемæ æрхауæд æмæ цыфы ласт фæу.
 Дæ мæлæн бон басудзæд.
 Дæ мæлæн бонæн æвзæртæ — фæлдыст.
 Дæ мæлæн бонмæ дæ Хуыцау мауал ауадзæд.
 Дæ мæлæт дзы ссар.
 Дæ мæрдæй дæ мад фæбадæд.
 Дæ мæрддзаг фæуæнт дæ пысултæ.
 Дæ мæрддзагæн бахъæуæнт, мæ хъулонæй кæй алхæдтай,
 уыдон.
 Дæ мæрдон хуыз дын мæ уд фенæд.
 Дæ мæрдтау фæу.
 Дæ маст аскъуыйæд.
 Дæ маст атонад æмæ дзы цыбыртты сыгъд бакæн.
 Дæ маст дæ зæрдæйы ныццæм уæд.
 Дæ маст дæ хъуырæй акæлæд æмæ дзы цы фæхуыдуг уай,
 уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ маст райсынхъом макуы бау.
 Дæ маст рахсидæд æмæ дзы басудзæд дæ сулæфæнтæ.
 Дæ маст фæхуынкъ уæд.
 Дæ маст хæссынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Дæ маст цы фæкъæртт уа, ахæм бон дыл Уæллаг Хуыцау
 ныккæнæд.
 Дæ мастæй æнæмаст фæу.
 Дæ мастæй æнæмастæй абад.
 Дæ масты аныгъуыл.
 Дæ масты фæхуыдуг у.
 Дæ мастыл дын дон ауагъдæуæд.
 Дæ мастыл фæхæцынæн ма бау.
 Дæ магуыр — дæ бинонты.
 Дæ магуыртæ дæ мæрдтæн фæлдыст фæуæнт.
 Дæ магуыртæ дæ мæрдтæн — хæринаг.
 Дæ магуыртæ дыл рæхджы цы 'ртæфсой, уыцы амонд дæ уæд.
 Дæ магуыртæ ферох кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Дæ магуыры бон базонынхъом дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Дæ магуыры бонæй фæцæр.
 Дæ магуыры бынаты цы 'рбадай, уыцы бон дæ баййафæд.

Дæ ма́йдар æхсæвтæ дæ бона́й раивыны бон макуы фæуæд.
 Дæ ма́рддзаг фæуæнт, цы дарæс дын ис, уыдон.
 Дæ муртæ дæ мардæн бахъæуæнт.
 Дæ муртæ дæ мардæн хæрд фæуæнт.
 Дæ муртæ ма́рдтæмфæндаггæгтæн бахъæуæнт.
 Дæ муртæ мургай хæрд цы фæуой, уыцы «амонд» дæ тагъд
 бонты фæуæд.
 Дæ муртæ мургай цы ныуой, уыцы бон — дæ хай.
 Дæ муртæй æна́рай скæн.
 Дæ муртæй дын ма́рдтæм фæндаггаг ма рантысæд.
 Дæ муртæй мацы фен.
 Дæ муртимæ донласт фæу.
 Дæ муртимæ дæ зынджы амæттаг Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ муртыл арт сирвæзæд.
 Дæ муртыл дæхи къуымых кардæй цы аргæвдай, ахæм хины
 æмбисонд дыл сæмбæлæд.
 Дæ муртыл мае куыдз фæмизæд.
 Дæ мыггаг быныскъуыд фæуæд.
 Дæ мыггаг дæ сæхиуыл мауал банымайæнт.
 Дæ мыггаг дыл сæ сæртæ дыууæ къухæй фæхойæнт.
 Дæ мыггагæй æна́мыггаг фæу.
 Дæ мыггагæй æна́мыггагæй абад мае мыггаджы тæригъæ-
 дæй.
 Дæ мыггагæй гæды дæр мауал рабырæд, афтæмæй быныс-
 къуыд сут.
 Дæ мыггагæй цъиуызмæлæг мауал уæд.
 Дæ мыггагимæ дæ иу æвзаг ссарыны бон ма фæуæд.
 Дæ мыггагимæ цæрын дын ма бантысæд.
 Дæ мыггагыл дæ дæ къух исын бахъæуæд.
 Дæ мыггаджы ‘лгъыст дæ баййафæд.
 Дæ мыггаджы быныл баззай.
 Дæ мыггаджы зæрдæ дын Хуыцау макуы ссарын кæнæд.
 Дæ мыггаджы къæхты бын — дæ мæлæт.
 Дæ мыггаджы номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Дæ мыггаджы тæригъæд дын баззайæд.
 Дæ мыггаджы тæригъæдæй дидинæг макуы рафтау.
 Дæ мыггаджы тæригъæдмæ фæкæс.
 Дæ мыггаджы фæхъхъау æрбау.
 Дæ мыггагсæфт дын мае уд фенæд.
 Дæ мыггагсæфтыл дæ сæрыхъуынтæ иуæггай фæтон.
 Дæ мыггагсæфтыл фæрай.
 Дæ мызд æна́истæй баззайæд.
 Дæ мызд бахæрын дын ма бантысæд.
 Дæ мызд райсынмæ лæгъстæмæ фæцу.
 Дæ мыздæй æна́мызд фæу.

Дæ мызды бæркад алидзæд.
 Дæ намыс бахæр.
 Дæ намыс фесæфæд.
 Дæ намысыл æвзæр куыдз амæлæд.
 Дæ нана дæ быныл баззайæд.
 Дæ нана дыл йæ рустæ фæтонæд.
 Дæ нана дыл кæуынаей йæхи хорз фенæд.
 Дæ нанайæ рæвдыд макуы баййаф.
 Дæ нанайы риуыл æвæрд фæу.
 Дæ нанайы хисты рæггытæ фæуадз.
 Дæ нанайыл дзыназынаей дæ Хуыцау æрдаг фæкæнæд.
 Дæ нæлгоймаг нæлгоймагты рæггы макуы рацæуæд.
 Дæ нæлгоймагæй æнæ нæлгоймагæй абад.
 Дæ нæлгоймагæй нæлгоймаджы тæф макуы ракæлæд.
 Дæ нæлгоймагимæ цард макуы фенут зæххы цъарыл.
 Дæ нæлгоймагыл дæ хъарæг кæныны бон ма фæуæд.
 Дæ нæлгоймагыл цин кæнынæн макуы бау.
 Дæ нæмыг дæ риуыл фæстæрдæм сæмбæлæд.
 Дæ нæмыг фехсыны бон дæ ма фæуæд.
 Дæ нæмыгæй дæ ахсджиаг фæмард уæд.
 Дæ нæуджытæ — мæн, мæ зæрæдтæ — дæу.
 Дæ низ дæ ахæссæд.
 Дæ низ дæ сызмæлын мауал суадзæд.
 Дæ низ дæ рагъæй мауал ахауæд.
 Дæ низæй амæл.
 Дæ низæй дæлгом-уæлгом фæкæн.
 Дæ низæй фæрафт-бафт кæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Дæ низæй фæсæй.
 Дæ низæй фервæзын дын мауал бантысæд.
 Дæ низимæ мæ низтæ дæр дæ хай фæуæд.
 Дæ низимæ фæудисæн кæн.
 Дæ низы амæттаг дæ Уæллаг фæкæнæд тагъд рæстæджы.
 Дæ низы судзæгтæ дæ артæнты ацæуæд.
 Дæ низыл ноджы низтæ цы бафтой, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ низыл фæтых кæныны бон дын Хуыцау ма раттæд.
 Дæ ном фесæфæд.
 Дæ номæй адæм дардмæ цы лидзой, уыцы амонд дæ уæд
 тагъд рæстæджы.
 Дæ номы аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Дæ номы нывонд фæу.
 Дæ номыл дын адæм дуртæ фæфæлдахæнт.
 Дæ номыл куыдз фæмизæд.
 Дæ номыл фæмызтай æмæ ноджыдæр адæмы фæндиаг фæу.
 Дæ нысангарз æнæлæвæрдæй баззайæд.
 Дæ нысангарз дæ фæстæмæ хæссын бахъуæд.

Дæ нысанæй фæиппæрд у.
 Дæ нысаныл ма сæмбæл.
 Дæ ныфс асæттæд.
 Дæ ныфсæй æнæныфс фæу.
 Дæ ныфсæй мæ куыдз дæр макуы сраейæд.
 Дæ ныфсæй хъуыддæгтæ чи аразы, уый æнæныфс фæуæд.
 Дæ ныфсмæ мæ куыдз фенхæлмæ кæсæд.
 Дæ ныфсыл æвзæр куыдз амæлæд, уый дын — мæ хуыздæр арфæ.
 Дæ ныфсыл ныфс макуы бафтæд.
 Дæ ных батонæд.
 Дæ ныхджын сæр æрбамæлæд.
 Дæ ныхыфыст дын дæ уды фæндиаг Хуыцау макуы бонты ауадзæд.
 Дæ ныхыфыстæй дæ Уæллаг фесафæд.
 Дæ ныхыфысты фæххъбау дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дæ ныхас — кæм не ‘мбæлы, уым.
 Дæ ныхасæй адæмы цæсты авджды схъисау бахау.
 Дæ ныхасæй æнæрай скæн.
 Дæ ныхасы фарн фæлидзæд.
 Дæ ныхасыл дæ былтæ цы нæмай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ омдзæг дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ омдзæджы амæл.
 Дæ омменгæнæн дзых сыджытæй айдзæг уæд.
 Дæ омменгæнæн дзыхæй дуртæ æмæ мæртæ фæхæр.
 Дæ омменгæнджытæй афтид абад.
 Дæ онг онгыл цынауал хæца, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ онгæстытæ дын мæнæй уый фенæд.
 Дæ онгæстытæй удисæн фæкæн.
 Дæ паддзах дæ зондæй фæцæрæд.
 Дæ паддзах дæм фæгæмæл уæд.
 Дæ паддзах дæм хъуынджынæрфыгæй фæкæсæд.
 Дæ паддзахæй æнæ паддзахæй аззай.
 Дæ паддзахæй хæдзархæлд фæу.
 Дæ пайда дæ сы... фы батъысс.
 Дæ пайда — дæхи.
 Дæ пайда — куыдзы мард.
 Дæ пайдайæ дæ былтæ басой кæнынхъом ма бау.
 Дæ пайдайы хъуыддæгтæй дæ дæ раттæг Хуыцау фæиппæрд кæнæд.
 Дæ пайдайы цæсты фæкæс цæргæ-цæрæнбонты.
 Дæ пайдайыл дæ уд аззайæд.
 Дæ пакъуы дын акалдæуæд.
 Дæ пакъуы дымгæтæм дард фæуæд.
 Дæ папитæ дæ марды кæндтæн бахъæуæнт.

Дæ папитæ – дæ хистæн хæрд.
 Дæ папитæй афтид абад.
 Дæ папитæй æнæрай фæу.
 Дæ папиты фæдыл дæ Хуыцау рафтын кæнæд.
 Дæ папитыл фæку æмæ фæдзыназ.
 Дæ парахат зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ парахат зæрдæйы фæндиаг цард дын де сфæлдисæг Хуы-
 цауы цæст макуы бауарзæд.
 Дæ парахат цардæй парахат мард акæн.
 Дæ парахат царды дæ зæрдæ ‘нцойад макуы ссарад.
 Дæ парахатæй адæмы зæрдæ макуы ссар.
 Дæ парахатæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæ пиллон фæкæлæд.
 Дæ пырх акалын дын ма бантысæд.
 Дæ пырх дын, чи дæ нæ уарзы, уыдон акалæнт.
 Дæ пырх скæлæд.
 Дæ пыс-пыс фæцæуæд.
 Дæ пысултæ – дæ мæрддзаг.
 Дæ пысултæ дын дæ фæстаджы конд мæнæй уый скæнæд.
 Дæ пысултæ дарын дын ма бантысæд.
 Дæ пысултæ мæрдтæм бахæсс.
 Дæ пысултæ скæнынаен мауал бау.
 Дæ пысултæй дарддæр дæ бынтæ дымгæйы дымды фæуæнт.
 Дæ пысулты дæ мæ уд аныгæнæд тагъд рæстæджы.
 Дæ пьæр-пъæр фæцæуæд.
 Дæ пьæр-пъæрæй дæ Уæллаг макуы банцайын кæнæд.
 Дæ равдыст саразын дын ма бантысæд.
 Дæ равдыстæй дæ зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ равдысты дæ дæхи равдисыны бон ма фæуæд.
 Дæ равдыстыл дæ уд баззайæд.
 Дæ равзæрæн бон дæлæмæ ‘рхауæд.
 Дæ равзæрæн бонæн – æвзæртæ фæлдыст.
 Дæ равзæрæн бонæн мæ сау куыдз аргæвд.
 Дæ равзæрынгæнæг Хуыцау мацыхъом бауæд.
 Дæ развæд мауал фен.
 Дæ развæд фенын дын мауал бантысæд.
 Дæ развæдæй дæ Уæллаг фæишпæрд кæнæд.
 Дæ развæдмæ цырагъы рухсæй фæкæс.
 Дæ размæ кæсыны бон дын Дунескæнæг Хуыцау мауал раттæд.
 Дæ размæ чи уыд, уыдон баййаф.
 Дæ размæйбуæтты бон дыл акæнæд.
 Дæ Райгуырæн бæстæ мауал фен.
 Дæ Райгуырæн бæстæ дын фыны фенын дæр мауал бантысæд.
 Дæ Райгуырæн бæстæйæ хауæггаг фæу.
 Дæ Райгуырæн бæстæмæ дæ лæггад макуы фæхæццæ уæд.

Дæ Райгуырæн бæстæйыл дæр мауал бахæцæд дæ мард.
 Дæ Райгуырæн бæстæйыл мауал сæмбæл.
 Дæ райгуырæн бон æлгъыстагæн баззайæд.
 Дæ райгуырæн бон басудзæд.
 Дæ райгуырæн бон дæлдæр фæуæд.
 Дæ райгуырæн бон дын фæлдыст фæуæд, кæд дæ афтæ æвзæ-
 рæй цы кодта.
 Дæ райгуырæн бон джидзæггагмæ æрхауæд.
 Дæ райгуырæн бон зауаты бон фæуæд.
 Дæ райгуырæн бонæн, æвзæрдæр цы ис, уый аргæвд.
 Дæ райгуырæн бонæн макуы мацæмæй ссардæуæд йæ ном.
 Дæ райгуырæн бонæн макуы скуывдæуæд.
 Дæ райгуырæн боны фыдæх дæ басудзæд.
 Дæ райгуырæн боны сæрыл дæ Стыр Хуыцау æрхæссæд рæх-
 джы бонты.
 Дæ райгуырæн боныл куыдз фæмизæд.
 Дæ райгуырæн боныл хæрæджы туг ныккæлæд.
 Дæ райдайæг дæ хуызæн суæд.
 Дæ райдайæг мацыуал райдайæд.
 Дæ райдайæгæн мацыуал райдайын бантысæд.
 Дæ райдайæгыл дæ бон акæнæд.
 Дæ райсом дыл баталынг уæд.
 Дæ райсом дыл мауал æрцæуæд.
 Дæ райсомы къухы мауал бафт.
 Дæ райсомыл удæгасæй мауал сæмбæл.
 Дæ райст-бавæрд дарæс батонын дын мауал бантысæд.
 Дæ райст-бавæрд дарæс дæ мæрддзаг фæуæд.
 Дæ райст-бавæрд дарæсы дын макуыдæм ацæуын бантысæд.
 Дæ ралгъитæг – афтæ.
 Дæ ралгъитæг æлгъыст фæуæд.
 Дæ ралгъитæг дæр уыйау фæуæд.
 Дæ ралгъитæг дæр Хуыцауæй æлгъыст цы фæуа, ахæм бон
 ыл акæнæд.
 Дæ ралгъитæгæн дæ зæрдæйы фæндиаг фен.
 Дæ ралгъитæджы Хуыцау ралгъитæд.
 Дæ ран базонын дын ма бантысæд.
 Дæ ранæй хауæггаг фæу.
 Дæ ранмæ куыддæр ахæццæ уай, афтæ дæ уд сис.
 Дæ ранмæ ма ахæццæ у.
 Дæ раны макуы ‘рбад.
 Дæ раныл ма сæмбæл.
 Дæ раппарæн бон дæләмæ ‘рхауæд.
 Дæ раппарест нын тагъд Хуыцау фенын кæнæд.
 Дæ раппарстæй дæ сæр дæ быны фæуæд.
 Дæ раппарестыл нæ тагъд Хуыцаутты Хуыцау фæрайын кæнæд.

Дæ рарæйæн бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Дæ рарæйд — дæ бинонты.
 Дæ рарæйдæй дæ сæры æркъæрцц фæраздæр уæд.
 Дæ рарæйдыл тагъд фæсмонгонд фæу.
 Дæ рарæцугъæг йæ ахсджиæгты арæцугъæд.
 Дæ рарæцугъæг кæуинаггаг фæуæд.
 Дæ рарæцугъæг хыщыдæттæ фæнуазæд.
 Дæ рарæцугъæг цæнкуылтæй фæцæуæд.
 Дæ рарæцугъæг цин мауал фенæд.
 Дæ расидт дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ расидтæй фæсмонгонд фæу.
 Дæ расидты ноджыдæр уæз ма уæд.
 Дæ раст уд мæрдтæм бахæсс.
 Дæ растæй амæл.
 Дæ расыг макуы ‘рцæуæд.
 Дæ расыгæй сæрысæфт фæу мæ тæригъæдæй.
 Дæ расыгæнаг сæр мæрдтæм бахæсс.
 Дæ ратонæг амæлæд.
 Дæ ратонæг йæ бинонты удтæ æртонаед.
 Дæ ратонæгæй фæхъу.
 Дæ ратонæгыл макуы мацы ‘рхæцæд.
 Дæ ратонæджы фарсы тæнæгæй акæл æввахс бонты.
 Дæ ратонæджы фарсыл ма бахæц.
 Дæ ратонæджы цæст рагæпп кæнæд мæ размæ.
 Дæ ратонæн бонмæ — дæ ратонæджы цард.
 Дæ ратонын кæй бон бауа, уый йæ бинонты удтæ иугай фæ-
 тонæд.
 Дæ ратонын ын ма бантысæд.
 Дæ рауай-бауай фæмæнг уæд.
 Дæ рауай-бауайæ дæ къæхты тæригъæд фæхæсс.
 Дæ рауай-бауайæ дæ къухы хъæды маргъ дæр ма бафтæд.
 Дæ рауай-бауайыл цы ‘рфæсмон кæнай, уыцы бон дыл æр-
 цауæд.
 Дæ рафæлдисæг дын де ‘взæртæ бахæрæд.
 Дæ рафæлдисæг дын фæлдыст фæуæд.
 Дæ рафæлдисæгæн æвзæртæ — фæлдыст.
 Дæ рафæлдисæгæн фæлдыст фæу.
 Дæ рафæлдисæгæн хæрæг ныффæлдис.
 Дæ рафæлдисæгæн, цы нæ хъæуы, уыдæттæ фæкæн.
 Дæ рахиз бахус уæд.
 Дæ рахиз къух æрхауæд.
 Дæ рахиз къух уæлæмæ мауал сис.
 Дæ рахиз къухæй дæ сы...ф фæных.
 Дæ рæбинаг фæхъæуæд.
 Дæ рæбинаг цæджындз фæтасæд.

Дæ рæбинагаей фæцух у.
 Дæ рæбинагыл туг ныууарæд.
 Дæ рæбинаджы баййаф.
 Дæ рæбинаджы хал ахæр.
 Дæ рæгъау дын фæтардæуæд.
 Дæ рæгъауей афтид абад.
 Дæ рæгъауы бон дыл акæнæд.
 Дæ рæдыд базонын дын ма бантысæд.
 Дæ рæдыд зонгæ-зонын цы фæлхат кæнай, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Дæ рæдыдæй хатдзæгтæ аразынхъом ма бау.
 Дæ рæдыдыл дæ сæр фæхой.
 Дæ рæзинæгтæн рæзын ма бантысæд.
 Дæ рæзинæгты сырæзт ма фен.
 Дæ рæмбынкъæдз ахауæд.
 Дæ рæмбынкъæдзæй фæхъæрз дæ цард-цæрæнбонты.
 Дæ рæхыс дæ хъуыры æфтыд фæуæд.
 Дæ рæхыс дæлбынты фæджиуæд.
 Дæ рæхысæй дын фæхынджылаг чындæуæд.
 Дæ рæхысы фарн дæ хæдзарæй фæлидзæд.
 Дæ риу атонæд.
 Дæ риу фæриссæд.
 Дæ риу фæхъæн уæд.
 Дæ риуæй фæхыррытт кæн.
 Дæ риуæй фæхъæрз.
 Дæ риуы Алардыйы цæф фæзынæд.
 Дæ риуыгуыдыр асæттæд.
 Дæ риуы де знаджы нæмыг нынныхсæд.
 Дæ риуы æмбæрц дæ Хуыцау макуы ацæуын кæнæд.
 Дæ риуы æмбæрц цард дын амондыскæнæг макуы раттæд.
 Дæ риуыл æвæрд фæуæд дæ ахсджиаг.
 Дæ риуыл дын дæ къухтæ дзуарæвæрдæй мæнæй уый авæрæд.
 Дæ риуыл дын а чызг арт акæнæд.
 Дæ риуыл топпы нæмыг сæмбæлæд.
 Дæ риувæйнаг батонæд.
 Дæ рихи дын ныддастæуæд.
 Дæ рихитæ дын æрдугай фæтындæуæд.
 Дæ рихитæ — фаджысы.
 Дæ рихитыл дын мæ куыдз фæмизæд.
 Дæ рондз фæкал.
 Дæ рондз фæкалæд мæ бинонты тæригъæдæй.
 Дæ рондзы фæтул.
 Дæ роцъо сыджыты ацæв.
 Дæ роцъойæ зæхх фæхуым кæн.
 Дæ рустæ фæтон.

Дæ русты царм дыл алабырæд.
 Дæ рухс бамынаг уæд.
 Дæ рухсгæнинагтæй дæм мацы фæхæцца уæд.
 Дæ рыг де знаджы цафæй скæлæд.
 Дæ рыг скæлæд.
 Дæ рынчын бирæ цынауал ахæсса, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ рынчын мæрдтыл бафтæд.
 Дæ рынчынаей афтид абад.
 Дæ рынчынаен сдзæбæх кæнын мауал бантысæд.
 Дæ рынчыныл саутæ цы скæнай, уыцы амонд дæ уæд.
 Дæ сабатизæр дын мæ уд ацаразæд.
 Дæ сабатизæры дыл тагъд мæнаей уый фæкæуæд.
 Дæ саби дыл къуыбар цаессыг фæкалæд.
 Дæ сабийы зонд дæм рæхджы 'рыздæхæд.
 Дæ сабийы хист ахæр.
 Дæ сабийыл сауты фæцу.
 Дæ сабиты быныл дæ Хуыцау баззайын кæнæд.
 Дæ сабиты сæртыл ныууарæд сау туг.
 Дæ сабиты хистыты къæбæртæ тагъд дæ сы...фы бынаей фæхæр.
 Дæ салам дæ дзыппæй макуы схауæд.
 Дæ саламæй дæ уд схауæд.
 Дæ саламыл фæку.
 Дæ саламыл фæмиз æмæ йæ афтæмæй фæдæтт.
 Дæ саргъ де 'ккой хæссинаг фæуæд.
 Дæ сасир дын фæтылдауæд.
 Дæ сасирæй дын фæнык фæлыуæрстæуæд.
 Дæ сатæг уд схауæд.
 Дæ сатæг удæн цæрын ма бантысæд мæ бинонты сау тæри-
 гъæдæй.
 Дæ сау амонд басудзæд.
 Дæ сау бон ныккал.
 Дæ сау бонæй мæ уд фæбадæд.
 Дæ сау бонмæ адæм цы фенхъæлмæ кæсой, Уæллаг дæ ахæм
 амондæй фæцæрын кæнæд.
 Дæ сау боны дзыхы – 'взæртæ.
 Дæ сау боныл адæм фæрайæнт.
 Дæ сау зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ сау зæрдæ дыууæ дихы цы фæуа, рæхджы дыл ахæм бон
 акæнæд.
 Дæ сау зæрдæ тæппытæ фæхауæд дæ ахсджиæгты мæрдæй.
 Дæ сау зæрдæйы стыррыны цаф фæзынæд.
 Дæ сау ингæнмæ дæ мад йæ сау цаессыг фæкалæд.
 Дæ сау ингæнмæ дын ныййеудодой чындæуæд рæхджы бонты.
 Дæ сау ингæнмæ дын ныккæсæд рæхджы мæ рыст уд.

Дæ сау ингæнмæ дыл фæкæуæнт æмæ фæтъизæнт, кæм дын чи ис, уыдон.

Дæ сау ингæны дæлгоммæ цы 'рзилай ахæм бон дыл акæнæд.

Дæ сау ингæны дын, цы нæ хъæуы, уыдайтæ уымы бæстæм фæчындауæд.

Дæ сау ингæны мæ сау куыдз амæлæд.

Дæ сау ингæныл хæрæгсындз æрзайæд.

Дæ сау къона сау хæлд фæуæд.

Дæ сау къонайæ рацæуын дын ма бантысæд.

Дæ сау къонайы тагъд цъыбыртты сыгъд бакæн.

Дæ сау машинæ мæм дæ мæрдæй æрбагулæд.

Дæ сау машинæйы 'рцæуæд дæ мæлæт.

Дæ сау машинæйыл дæ ахсджиæгтæ сæ сæртæ цы фæхойой, уыцы бон дыл тагъд рæстæджы ныккæнæд.

Дæ сау рондз фæкал.

Дæ сау рондзы фæхуыдуг у.

Дæ сау сæр – сау сыджыты.

Дæ сау туджы фæмæц.

Дæ сау хуыз фесæфæд.

Дæ сау хъус басийæд æмæ ахауæд.

Дæ сау цæст дæ размæ рагæпп кæнæд.

Дæ сау цæстыты сырх цæхæр ныккæлæд.

Дæ сау цæссыг мæ сау тæригъæдæй фæкæлæд дæ ахсджиæгты мæрдæй.

Дæ саугуырм дын мæ уд фенæд.

Дæ саугуырм мæм рæхджы бонты цы 'рбайхъуыса, уыцы бон дыл акæнæд, мæ къона.

Дæ саудзыдыда мын мæ сæры аныхтау цы фæуа, ахæм бон дыл акæнæд адæмы тæригъæдæй.

Дæ саудзыдыдайæ дæ дзыхмæ дон сисынæн цынæуал уай, атæм тыхцæф дыл сæмбæлæд.

Дæ саудзыдыдайы бонæй фæцæр.

Дæ саударæг дыл рæхджы йæ зæрдæ сивæд.

Дæ саударæг дыл фæкæуæд.

Дæ саударæгæй айрох у.

Дæ саударæджы зæрдæйæ æнустæм фæхау.

Дæ сæйæн сисын дын ма бантысæд.

Дæ сæйæнæй мауал рабад.

Дæ сæйæны тагъд рæстæджы цы ныххæдмæл уай, уыцы амондæй фæцæр.

Дæ сæйæныл мауал сæмбæл.

Дæ сæйгæ мард дын мæ уд фенæд.

Дæ сæйгæ мардыл дын фæдзынæзтауæд.

Дæ сæйгæ уат мауал сис.

Дæ сæйгæ уат сисын дын ма бантысæд.
 Дæ сæмбæлæн бонæн æвзæртæ – хæринаг.
 Дæ сæн дæ хистæн бахъæуæд.
 Дæ сæнæй баназын дын ма бантысæд.
 Дæ сæнæй дын дæ хисты рæгъытæ фæкæнæнт.
 Дæ сæнæй дын рухс зæгъæнт рæхджы бонты.
 Дæ сæны дурын фæтæгены ад скæнæд.
 Дæ сæны мыст ныххауæд.
 Дæ сæны фæмиз æмæ йæ афтæмæй дæхæдæг фæнуаз.
 Дæ сæнтдзæф зонд аппарын дын ма бантысæд.
 Дæ сæнтдзæф сæр дын æхсынинаг фæуæд.
 Дæ сæнтдзæфæй ссар дæ мæлæт.
 Дæ сæпп-сæпп фæцæуæд.
 Дæ сæпп-сæппæй дæхи хъустæ райдайæнт хæлмаг кæнын.
 Дæ сæр амæлæд.
 Дæ сæр ахауæд йæ тæккæ рæбыныл.
 Дæ сæр æрхауæд дæ размæ! – уый дын мæ цыфыддæр æлгъыст.
 Дæ сæр басудзæд дæхи зынгæй.
 Дæ сæр – дæ быны.
 Дæ сæр, дæ фад цынауал зонай, уыцы бон дыл æркæнæд.
 Дæ сæр дын сæрмамакуы схастæуæд.
 Дæ сæр зылынмæ фæхæсс.
 Дæ сæр мæрдтæм баскъæф.
 Дæ сæр фæрриссæд мæ сæры бæсты.
 Дæ сæр фæрчытæ фæхауæд фæйнардæм.
 Дæ сæр хауды фæуæд адæмы тæригъæдæй.
 Дæ сæрæй дæ къæхтæм сау адар рæхджы бонты.
 Дæ сæрæй фæхъæрз.
 Дæ сæрмамабыцæутæ февæр æмæ дын йæ рывт бауромын ма бантысæд.
 Дæ сæры зонд фæцæуæд.
 Дæ сæры къуыдыр амæлæд.
 Дæ сæры къуыдыр дыл фæуæз кæнæд æмæ йæ уромын мауал уæд дæ бон.
 Дæ сæры мæсчытæ атонæнт.
 Дæ сæры мæсчытæн æрæнгом кæнын мауал бантысæд.
 Дæ сæры сæфт дын мæ уд фæнæд.
 Дæ сæрд дыл мауал æрцæуæд.
 Дæ сæрдæй мацы фен.
 Дæ сæрдмæ бæлгæйæ батон дæ бонтæ æмæ дын йæ фенын ма бантысæд.
 Дæ сæрдыл мауал сæмбæл.
 Дæ сæрибарæй дын рацæрын ма бантысæд.
 Дæ сæрибардзинад дæ къухæй ахауæд.

Дæ сæрибардзинад мауал æрæййаф.
 Дæ сæрибардзинадмæ бæлгæ дæ рафтын кæнæд Хуыцау.
 Дæ сæрибарыл æвзæртæ амæлæд.
 Дæ сæрниз дæ уæгъд ма суадзæд.
 Дæ сæрнизæй фæсæй дæ цард-цæрæнбонты.
 Дæ сæрнизы амæттаг дæ Дунескæнæг фæкæнæд.
 Дæ сæрнизыл мæ сæрнизтæ дæр цы бафтой, уыцы амонд дæ
 уæд.
 Дæ сæт фæкæлæд.
 Дæ сæфт дын мæ уд тагъд фенæд.
 Дæ сæфтмæ дын фæцыдæуæд.
 Дæ сæфты хъæр мæм æрбайхъуысæд рæхджы бонты.
 Дæ сæфтыл дын дæ бинонтæ дæр цы фæрайой, ахæм æлгъыст
 дыл æрцауæд.
 Дæ сидт макуы макæмæ фехъуысæд.
 Дæ сидтæй æнæрай скæн.
 Дæ сидтмæ дæ мадызæнæджы хъустыл дæр гыркъо цы не
 ‘рхауа, уыцы бон дæ баййафæд.
 Дæ сидты амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ сидтыл «оммен» зæгъæг мачи уæд.
 Дæ сидзæр адæмæй æлгъыст фæуæд.
 Дæ сидзæр амондыл макуы фæхæст уæд.
 Дæ сидзæр арахъхъы быркуыйы ныххауæд.
 Дæ сидзæр æргъæвстæй фæцауæд.
 Дæ сидзæр бонвыддæр фæуæд.
 Дæ сидзæр дæ зæрдæйы фæндиаг макуы айтынг кæнæд йæ
 базыртæ.
 Дæ сидзæрæй дæ зæрдæ сидзæрхуызæй фæхæсс.
 Дæ сидзæрæй сидзæрхуызæй аззай.
 Дæ сидзæрæн йæ сидзæры ном йæ рагъæй макуы ахауæд.
 Дæ сидзæрма зæрдæхæлдæй фæкæс.
 Дæ сидзæртæн бахæринаг мацы уæд.
 Дæ сидзæры лæдзæг дæ къухæй макуы аппарат.
 Дæ сидзæры лæдзæг дæ къухты бамбийæд.
 Дæ сидзæры ном дæ рагъыл бæхбадт скæнæд.
 Дæ сидзæры хур дын Хуыцау макуы фенын кæнæд.
 Дæ сидзæры хураен дыл йæ тын дæр макуы аныдзæвæд.
 Дæ сидзæры хъæлæс сидзæрты фынгыл дæр макуы сыхъуысæд.
 Дæ сидзæры цæстæн бафсис мацæмæй уæд.
 Дæ сидзæрыл йæ бон баталынг уæд.
 Дæ сидзæрыл йæ знаг йæ къах æркъуыраед.
 Дæ сидзæрыл коккайы ном сбадæд.
 Дæ сидзæрыл хур ма ракæсæд.
 Дæ сидзæрыл хъæды цъиутæ дæр тых цы уой, уыцы фыдбон
 уыл рæхджы акæнæд.

Дæ сидзæргæс дæ номæй уынгты ниугæ æмæ тызгæ фæ-
цæуæд.

Дæ сидзæргæс мады зæрдæ дыл фехæлæд.

Дæ сидзæргæсы ном дæ рагъæй макуы ахауæд.

Дæ син асæттæд.

Дæ синтæ йыл фæрыстысты æмæ йыл дæ синтæй фæхъæрз.

Дæ сины састæй дæ къахыл слæууынæн мауал бау.

Дæ сины сæртæй дæ къухтæ тагъд дæ уæрджытæм цы 'рха-
уой, уыцы бон дыл акæнæд.

Дæ сираг бæх – дæ фæлдысты.

Дæ сираг бæхæй рахау.

Дæ сираг бæхыл де знæгтæн ивд æрцу.

Дæ сихор æнæхæрдæй баззайæд.

Дæ сихорæй æнæсихор фæу.

Дæ сихорхæсджытæ дыл мауал сæмбæлæнт.

Дæ сихорхæсджытæй дæ зæрдæ ма барухс уæд.

Дæ сомбон басудзæд.

Дæ сомбонæй æнæсомбон фæу.

Дæ сомбонæн æвзæртæ ныффæлдис.

Дæ сомбонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.

Дæ сомбоныл ма сæмбæл.

Дæ сонт митæ дын Уæллаг ма батайын кæнæд.

Дæ сонт сæр агъæпп уæд.

Дæ сонтæй дæ бинонты цагъд фен.

Дæ сонтæй фæхъу.

Дæ сонты бонтæ нымайын дæр дын ма бантысæд.

Дæ сонты бонтæй рахизын ма бафæраз.

Дæ соти – йæ дзыхы.

Дæ сотийы бон дын базарæнт.

Дæ сотийы къæбæртæ дын ахæрæнт дæ хæлæрттæ.

Дæ сохъхъыр цæстæй дæр дæ цæссыг куыд кæла, уыцы бон
дыл акæнæд.

Дæ суадон басур уæд.

Дæ суадонæй баназын дын мауал бантысæд.

Дæ суадоны донмæ ма фæбæлл, фæлæ дæ дзы ацаходыны
бон мауал фæуæд.

Дæ суадоны куыдз бамбийæд æмæ дзы афтæмæй фæнуаз.

Дæ сугæттæгæй афтид абад.

Дæ сугæттæгæй æнæсугæттæг аззай мæ хъæбулты тæри-
гъæдæй, æндæр дын исты куы зæгъон.

Дæ сугæттæджы бон дыл акæнæд.

Дæ сулæфæнтæ ахус уæнт.

Дæ сулæфæнтæ бамбийæд.

Дæ сулæфæнтæ фæхуынчытæ уæнт.

Дæ сулаэфæнтæй фæхъæрз дæ кæстæрты тæригъæдæй, уыдон тымыгътæм сурынæй чи фæсахъатджын кодта.

Дæ сулаэфæнты – æвзæрниз.

Дæ сулаэфæнты рак фæзынæд.

Дæ сулаэфæнты – хæцгæниз.

Дæ сусу-бусу фæцауæд.

Дæ сусу-бусуйæ – дæ мæлæт.

Дæ сучъитæ бахус уæнт.

Дæ сучъитæ дыл бадон уæнт.

Дæ сучъитæ дын дæ фæсчъылдымæй фелвæстæуæд.

Дæ сучъитæ дын уæхстыл кондæй, цæххызæрстæй фенæд мæнæй уый.

Дæ сучъитæ мæ куыйтæн хæринаг фæуæнт.

Дæ сучъитæ – мæ дзыхы.

Дæ сучъитæй фæхъæрз.

Дæ сучъиты физонæгæй дын фæхуыфæд.

Дæ сучъитыл дын мæ уд цæхх айзæрæд.

Дæ сыбар-сыбур мауал райхъуысæд.

Дæ сыбар-сыбургæнæн дзых мæрæй айдзæг уæд.

Дæ сыбар-сыбургæнæн дзыхы – стыррыны цæф ныффидар уæд æмæ йын скъахын мауал бантысæд.

Дæ сыбар-сыбургæнæн дзыхыл згæ гуыдыр фæдзедзыкка кæнæд æхсæвæй-бонæй.

Дæ сыбыртт мауал райхъуысæд Уæлладжы цæфæй.

Дæ сыджытæй æнæхай фæу.

Дæ сыджытыхай дæ ма айсæд.

Дæ сыджытыхайæ æнæ сыджытыхай фæу, мæ разæй куынаæ фæуай.

Дæ сыджытыхайыл мауал сæмбæл, кæд мын мæ къахт ингæн куыд бастай.

Дæ сыкъа асæттæд.

Дæ сыкъатæй зæхх фæкъах.

Дæ сыл дыл сайдæй рацауæд.

Дæ сылæй æнæхай фæу.

Дæ сылыкъах амæлæд.

Дæ сылыкъах дæ дзæгъæл ныууадзæд.

Дæ сылыкъах дæ уæзгуытыл ниугæ фæцауæд.

Дæ сылыкъах дæ зæрдæскъуыд фæкæнæд.

Дæ сылыкъах дæ иунæгæй аззайæд.

Дæ сылыкъах дæ мæгуырхуызæй фæцауæд.

Дæ сылыкъах дæ мæрдæй кæугæ-ниугæ адæмы уæзгуытыл фæхитæд.

Дæ сылыкъах дыл йæ бындзгуытæ фæтонæд.

Дæ сылыкъах дыл саутæ скæнæд.

Дæ сылыкъах дыл сауты бæсты урсытæ скæнæд.

Дæ сылыкбах дыл тугцæссыг фæкалæд.
 Дæ сылыкбах дыл фырадæргæй йæ рустæ хæрдмæ алæбы-
 рын кæнæд.
 Дæ сылыкбахæй афтид абад.
 Дæ сылыкбахæй æнæсылкбах фæу.
 Дæ сылыкбахæй дæ сæрыстырæй рацæуыны бон макуы фæ-
 уæд.
 Дæ сылыкбахмæ рады фæлæуу.
 Дæ сылыкбахы æлгыст дыл рæхджы бонты æрцæуæд.
 Дæ сылыкбахыл дæ бон ма цæуæд.
 Дæ сылыкбахыл мæрдтæм цу æмæ дын йæ цурмæ бацæуæн
 ма уæд.
 Дæ сыла-нæла сæр мæрдтæм бахæсс.
 Дæ сыла-нæла сæр мæрдты 'хсæн фæтгысс.
 Дæ сыла-нæла цæсгом дыл басудзæд.
 Дæ сыла-нæлайæ — дæ сæфт.
 Дæ сылгоймаг дæм йе 'ргом макуы раздахæд.
 Дæ сылгоймаг дын йæ зæрдæйы дуæрттæ макуы байгом кæ-
 нæд.
 Дæ сылгоймагæй æнæ сылгоймагæй аззай.
 Дæ сылгоймагыл куыд аудыс, афтæ дыл саудæд Хуыцау.
 Дæ сылгоймагыл куыд æнувыд дæ, афтæ ацæуæд дæ цард.
 Дæ сылгоймаджы тæригъæд дын баззайæд.
 Дæ сылгоймаджы тæригъæд дын Хуыцау дæ рагъæй макуы
 ашпарæд.
 Дæ сылгоймаджы цардæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Дæ сылгоймаджы цас уарзыс, Хуыцау дæ уыйбæрц бауарзæд.
 Дæ сылы стуаг уæд.
 Дæ сылыы хай акæлæд.
 Дæ сылыы хай аззайæд æнæхæрдæй.
 Дæ сынкъ ныллæмарын дын ма бантысæд.
 Дæ сынкъæй — де сæфт.
 Дæ сым-сым фæцæуæд ноджыдæр.
 Дæ сым-сымæй дæ фарсмæ æрлæууæг ма уæд.
 Дæ сынтæг куыд у, афтæ дын дæ къæхтæ адаргъ кæнын
 макуы бантысæд.
 Дæ сынтæгыл амæл.
 Дæ сынтæгыл æргæвст æрцу.
 Дæ сынтæджы æмбæрц макуы су.
 Дæ сынтæджы æмбæрц суæвынмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын
 кæнæд.
 Дæ сыппавæраен бон басудзæд.
 Дæ сыст амарынхъом ма бау.
 Дæ сыстыл трактор куыд фæлдæха, ахæм рæстæг дыл рæх-
 джы ныккæнæд.

Дæ сыстыты холы фæу.
 Дæ сыстауæг дæ хуызæн суæд.
 Дæ сыстауæг дæуæй хуыздæр лæгыл макуы сæмбæлæд.
 Дæ сыстауæгыл фæку.
 Дæ сыстауæджы хуызæн су.
 Дæ сыстæггаг дæм макуы фæхæццаæ уæд.
 Дæ сыстæггаг дыл ма сæмбæлæд.
 Дæ сыстæггаг дын иунæгæй макуы батайæд.
 Дæ сыстæггагæй æнæхай фæу.
 Дæ сыфтæр айрвæзæд.
 Дæ сыфтæр айрвæзæд дæ каисты артдзæсты.
 Дæ сых дыл фæкæуæнт.
 Дæ сыхæй æнæсых фæу.
 Дæ сыхимæ арахъхъы ласт фæут.
 Дæ сыхы фæндиаг дæ де Скæнæг фæкæнæд.
 Дæ сыхыл мауал сæмбæл.
 Дæ табæт дæ хæдзарыл ма сæмбæлæд.
 Дæ табæт сыджыт ма ссарæд.
 Дæ табæтмæ дын фæниудæуæд æмæ фæдзынæзтæуæд.
 Дæ табæты фæрстыл дæ ахсджиæгтæ сæ сæртæ фæхойæнт
 рæхджы бонты.
 Дæ табæтыл дын схæцæнт.
 Дæ таг адарддæр кæнынæн ма су.
 Дæ таг бахус уæд.
 Дæ таг дæ ном базонынæн ма суæд.
 Дæ таг дæ фæдыл цы алвасай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ таг дæуыл аскъуыйæд.
 Дæ таг дын дæ ном демæ баныгæнæд.
 Дæ тæдджы сæрылхаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ тæдджы сæрылхæцджыты фæныгæн.
 Дæ тау рæхджы бахус уæд.
 Дæ тауæй дæ зæрдæ ма барухс уæд.
 Дæ тауы дидинрафтыд ма фен.
 Дæ тауауагъдæй дæ удист фæраздæр уæд.
 Дæ тауауагъдыл байрайыны бон дын Уæлладжы цæст макуы
 бон бауарзæд.
 Дæ тæнзæрдæ атыæпп уæд.
 Дæ тæнзæрдæйæ фæхъæрз.
 Дæ тæнзæрдæйыл де 'намонды хабар сæмбæлæд.
 Дæ тæригъæд дын фæхæссæд дæ афхæрæг.
 Дæ тæригъæд зæххы цъарыл мауал бацæуæд.
 Дæ тæригъæд мыггагмæ де 'ккой фæлух.
 Дæ тæригъæд фæстагæттæн æмбисондæн дзуринаг фæуæд
 ноджыдæр.

Дæ тæригъæд ын ма батайæд, дæу æнæхъуаджы чи афхæры.
 Дæ тæригъæдæй дæ марæг хъыцъыдæттæ фæнуазæд.
 Дæ тæригъæдæй дæ Хуыцау басудзæд.
 Дæ тæригъæдæй мысты хуынкъ туманæй фæагур.
 Дæ тæригъæды бацауыны фæстæ дæ марæг йæ ахсджиæгты
 игæртæ фæхæрæд.
 Дæ тæрных басæттæд.
 Дæ тæрных фæриссæд.
 Дæ тæрныхæй дæлгом-уæлгомгæнгæ фæхъæрз.
 Дæ тæф фæкæлæд.
 Дæ тæфæй де 'мгæрæтты ацауæнтæ куыднæуал уа, Уæлла-
 гæй дыл ахæм æмбисонд акæнæд.
 Дæ тæфы бамби.
 Дæ тæхæн базыртæ асæттæнт.
 Дæ тæхæн базыртæ зæххыл ласгæ фæцу.
 Дæ тæхæн базырты тæригъæд дын фиддон фæуæд.
 Дæ тæхæн базыртыл цъæх арт сирвæзæд.
 Дæ топп дæ къухыл фæирвæзæд.
 Дæ топпæй хъазын дын ма бантысæд.
 Дæ топпæхст дæ риуыгуыдырыл сæмбæлæд.
 Дæ топпæхст фæмæнг уæд.
 Дæ туг акæлæд.
 Дæ туг æнæистæй бамбийæд.
 Дæ туг æруазал уæд.
 Дæ туг дæ хъæлæсæй фæкæлæд.
 Дæ туг райсын дын ма бантысæд.
 Дæ туг сурс уæд, дæ къахыл куыд никуыуал слæууай.
 Дæ туг фæмиз.
 Дæ туг фæом.
 Дæ тугисджытæ дын дæ сау туг ныккалæнт.
 Дæ туджджын дыл хæрхæмбæлд фæуæд.
 Дæ туджджынимæ уæ кæрæдзийы кæрдтыл бафтут.
 Дæ туджджыны къухы лæвæрд фæу.
 Дæ тугдадзинтæ аскъуыйæнт.
 Дæ тугдадзинтæй дæ туг акæлæд.
 Дæ тыл ныххауæд.
 Дæ тых бадон уæд дæ тыхдзырдмæ.
 Дæ тых басæттæд мæ тæригъæдæй.
 Дæ тыхæй дæ фæиппæрд кæнæд Уæллаг.
 Дæ тыхы дæ Хуыцау ма бацауын кæнæд.
 Дæ тыхы фæдыл цаугæйæ дæ бæрзæй асæтт.
 Дæ тыхыл дæ де Скæнæг макуы баууæндын кæнæд.
 Дæ тыанг аскъуыйæд адæмы фæзмгæйæ.
 Дæ тыангтæ дæ фæдыл ласгæ фæцу.
 Дæ тыангтæ дæ хъæлæсæй фæкал.

Дæ тъæнгтæ дæ рагбыл цы баныхæсой, уыцы ‘лгыст дæ баййафæд.

Дæ тъæнгтæ фелхынцъ уæнт.

Дæ тъæнгтæй дæлфæдтæ-уæлфæдтæ фæкæн.

Дæ тъæнгты – низ.

Дæ тъæнгты стыррыны цаф судзгæ æмæ дудгæ ацауæд.

Дæ тъæнгты рак йæ уидæгтæ ауадзæд.

Дæ уаг базонынæн ма су.

Дæ уагæй дæ ахсджиæгтæ фæцауæнт.

Дæ уагæй дæ бинонтæ фæцæрæнт.

Дæ уагыл дæ Уæллаг ма ныуадзæд.

Дæ уаджы хуызæн дæ Хуыцау скæнæд.

Дæ уадултæ цъæх арт фæуадзæнт.

Дæ уадулты арты басудз.

Дæ уадындз дæ къухæй ахауæд.

Дæ уадындз схъисгай ныссæттæд.

Дæ уадындзæй ацæгъдын дын мауал бантысæд.

Дæ уазæг æмæ дæ дæ бирæгъыхай лидзинаг фæуæнт.

Дæ уазæг дæ райгондæй макуы баззайæд.

Дæ уазæгæй æнауазæг фæу.

Дæ уазæгимæ уæ кæрæдзийы ахсджиæгты мæрдтæм фæцауæт æввахс рæстæджы.

Дæ уазæджы хист куыйтæн ратон-батонинаг фæуæд.

Дæ уазæггаг дæ хъуыраей скæлæд.

Дæ уазæггагæй дæнгæлмард фæу.

Дæ уалдзæг дыл мауал æрцауæд.

Дæ уалдзæг кæугæ-дзыназгæйæ арвит.

Дæ уалдзæг мауал баййаф.

Дæ уалдзæгæй мацы фен.

Дæ уалдзæгыл дæ Хуыцау мауал сæмбæлын кæнæд.

Дæ уалдзæджы къæсæрæй бакæсын дын ма бантысæд.

Дæ уалдзæджы къæсæрыл – дæ удисæн.

Дæ уалдзæджы хурæй æнахай фæу.

Дæ уалдзыгон бонтæ дæ фарсæй фæуæнт.

Дæ уалдзыгон бонтæ мауал батон.

Дæ уаргъ де ‘ккойæ макуы ахауæд.

Дæ уаргъ дын макуы мачи айсæд.

Дæ уаргъæй дæ къуым къуымхуыз макуы бауæд.

Дæ уаргъы бын дæ астау макуы сраст кæн.

Дæ уаргъы бын дæ мæлæт æрцауæд.

Дæ уаргъыл дын схæцæг макуы мачи фæуæд.

Дæ уаргъхæссæн уæхсчытæ æркалæнт.

Дæ уарзæгой уд мæрдтæм бахæсс.

Дæ уарзон адæм дыл рахæтæнт.

Дæ уарзон адæмимæ цæрынæй ма бафсæд.

Дæ уарзон адæмы хорзæх макуы ссар.
 Дæ уарзон амæлæд.
 Дæ уарзон дыл æгады сайдæй рацæуæд.
 Дæ уарзон мæнæн баззайæд.
 Дæ уарзонæй æнæуарзон цы фæуай, уый дын – мæ хуыздæр арфæ.
 Дæ уарзонмæ фæбæлл æмæ дæ йæ феныны бонмæ Уæллаг мауал ауадзæд.
 Дæ уарзонимæ хъæрмуд цардмæ фæбæллут æмæ уын æй Хуыцау уæ къухы макуы бафтауæд.
 Дæ уарзоны амонд фæхæсс æмæ зæхх дæ быны судзгæ фæцæуæд.
 Дæ уарзоны бон дыл акæнæд.
 Дæ уарзоны зæрдæйæ фæфизонджытæ кæн.
 Дæ уарзоны номыл дæ фыды ардзæсты фæтон дæ сы... фы хъуынтæ.
 Дæ уарзоны цæнгтыл сис дæ уд.
 Дæ уарзоны цæсгом фенын дын мауал бантысæд.
 Дæ уарзоныл мæ бон акæнæд æмæ йын йæ саутæ сисын мауал бантысæд.
 Дæ уарзоныл фæу зæрдæскъуыд.
 Дæ уарзоныл фембæлын дын мауал бантысæд.
 Дæ уарзт дæ зæрдæйы фæндиаг макуы ацæуæд.
 Дæ уарзтæй дæ Хуыцау фæхуыдуг кæнæд.
 Дæ уарзтæй лидзинаг фæу.
 Дæ уарзты адджынтæ фенын дын ма бантысæд.
 Дæ уæзæг дураппарæн фæуæд.
 Дæ уæзæг дзæгъæл баззайæд.
 Дæ уæзæг уæзæгуат фæуæд.
 Дæ уæзæгæй дын дæ судзгæ мард рæхджы ахæссæнт.
 Дæ уæзæгæй æхгæд машинæйыл ласгæ цы фæуай, уыцы амонд дæ уæд.
 Дæ уæзæгмæ ма фæхæццæ у.
 Дæ уæзæгыл амæлын дын ма бантысæд.
 Дæ уæзæгыл дæ мард ма сæмбæлæд.
 Дæ уæзæгыл дын уидаг ауадзын мауал бантысæд.
 Дæ уæзæгыл мауал сæмбæл.
 Дæ уæзæгыл цардхъом макуы бонты бау.
 Дæ уæзæгыл царынай ма бафсæд.
 Дæ уæзæджы фарн ма фен.
 Дæ уæзæджы фарнай дæ Хуыцау æнæхай фæкæнæд.
 Дæ уæййаг аргъ макуы райсæд.
 Дæ уæййагæн аргъ скæнын макуы базон.
 Дæ уæларт рафтау дæ дæндаг.
 Дæ уæлартæй дæ баныгæндæуæд.

Дæ уæлартæй искуыдæм бæлцуаты ацæуынхъом макуы бау.
 Дæ уæлзæххон хъуыддæгтæ æрдæгкондæй баззайæнт.
 Дæ уæлзæххон хъуыддæгтæ скæнын дын ма бантысæд.
 Дæ уæлзæххон цардæй дæ зæрдæ фæцъæх уæд.
 Дæ уæлмæрд ма ссар.
 Дæ уæлмæрдмæ ма фæхæццæ у.
 Дæ уæлмæрдмæ фæндагыл хæрæгсындз æрзайæд.
 Дæ уæлфад гал фæлæууæд.
 Дæ уæлфады рыстæй дæ сæрыхъуынтæ фæтон.
 Дæ уæнгтæ æрызгъæлæнт.
 Дæ уæнгтæ бадон уæнт.
 Дæ уæнгтæ дæ зæрдæйы фæндиаг макуы айтынг кæн.
 Дæ уæнгтæ дæ коммæ мауал бакæсæнт.
 Дæ уæнгтæ дæ фæдыл фæлас.
 Дæ уæнгтæ радгай фæныгæн.
 Дæ уæнгтæ цы фезгъæлой, Уæллагæй дыл ахæм фыдцæф
 сæмбæлæд.
 Дæ уæгтæй фæхъæрз æмæ фæнæт.
 Дæ уæнгты æмбæрц дарæс скæнын дын макуы бантысæд.
 Дæ уæраг асæттæд.
 Дæ уæраг – дæ быны.
 Дæ уæраджы дын зынг уæхст азылдæуæд.
 Дæ уæрджыты магъз дын Хуыцау бадон кæнæд мæ уæззау
 тæригъæдæй.
 Дæ уæрджытыл фæбыр.
 Дæ уæрджытыл фæцу дæ ахсджиæгтæм.
 Дæ уæрдон дæ дард балцы асæттæд.
 Дæ уæрдон суджы бæсты судзинаг фæуæд.
 Дæ уæрдоныл дын дæ сау мард мæ уд æрбаласæд.
 Дæ уæрмы æвæрд æрцу.
 Дæ уæхск ацъæл уæд.
 Дæ уæхск фелвæсæд æмæ йæ сисынаен мауал су.
 Дæ уæцъæф тъæппытæ фæхауæд.
 Дæ уæцъæфæй – дæ мæлæт.
 Дæ уæцъæфы – дæ сæр.
 Дæ уд сис.
 Дæ удагас ницыуал у æмæ дæ рæхджы Стыр Хуыцау мард
 фæкæнæд.
 Дæ удагасæй дæ мæлæт хуыздæр у æмæ дæ Уæллаг æркъуыраед.
 Дæ удагасы дзыхы – дæ чъизитæ.
 Дæ удисæн фæкæн.
 Дæ уд исын ма бафæраз.
 Дæ уд исыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ удисыныл архай æмæ уый дæр дæ бон мауал уæд.

Дæ удхайраг цард дæ къухæй макуы ахауæд.
 Дæ уды мæрдæй дзæгъæл баззайæнт дæ муртæ.
 Дæ удылхæцæг дæ бахæрæд.
 Дæ удылхæцæгæн де 'взæртæ — фæлдыст.
 Дæ удылхæцæгæн, цы нæ хъæуы, уыдæттæ фæкæн адамы
 тæригъæдæй.
 Дæ удылхæцæджы дзыхы — æвзæртæ.
 Дæ удхæссæг дæ ахæссæд тагъд рæстæджы.
 Дæ удхæссæг дæ фæсхъустæм лæуд фæуæд.
 Дæ удхæссæджы къухты æфтыд фæу.
 Дæ удыхос дæ къухы ма бафтæд.
 Дæ удыхос дæ къухы уæд æмæ дзы спайда кæнын дæ бон ма
 бауæд.
 Дæ уис æрдæгхастæй баззайæд.
 Дæ уисы сæрты ахизынæн ма бау.
 Дæ ус дæ бынтыл фæкафæд.
 Дæ ус мæнæн баззайæд.
 Дæ усæй æнаусæй фæцу.
 Дæ усæй дæ къух рæхджы дæ дзыхы акæн.
 Дæ усæй къæпдзыхæй аззай.
 Дæ усы фæндиаг фæу.
 Дæ усы цæстытæм фæдзыназ.
 Дæ усыл дæ дзырд ма 'рбадæд.
 Дæ усгур фыдамондгур фæцæуæд.
 Дæ усгурæй æндæдарæг, æнæуромæг фæу мæ судзгæ тæри-
 гъæдæй.
 Дæ усгуры чындзæхсæв бахæрын дын ма бантысæд.
 Дæ ускуыр дæ фæмæнг уæд.
 Дæ уынд басудзæд.
 Дæ уынды бæсты дæ Хуыцау фæцæуын кæнæд.
 Дæ уынды фæхъхъау дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дæ уырг ныххауæд.
 Дæ уырджы дур фæзынæд.
 Дæ уыргæфтыд мын Хуыцау фенын кæнæд.
 Дæ уыргæфтыдæй — дæ мæлæт.
 Дæ фаг дæ макуы мацæмæй фæуæд.
 Дæ фаг дæ сьджытæй дæр ма фæуæд.
 Дæ фагыл дæ Хуыцау макуы 'рлæууын кæнæд.
 Дæ фадхъул асæттæд.
 Дæ фадхъул фездыхсæд дæ быны.
 Дæ фадхъулмæ цыфы фæлæгæрд.
 Дæ фаджыс фæстæмæ куыд хæрай, уыцы бон дыл акæнæд де
 стонгуыбын бинонты тæригъæдæй.
 Дæ фаджыс фезмæнт.

Дæ фаджысы — дæ мæлæт.
 Дæ фаджысыл фæкæл.
 Дæ фазыл фæбыр.
 Дæ файнустæй дарддæр дын сæрылхæцæг мачи разынæд.
 Дæ файнусты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ фарн — фынæй.
 Дæ фарнæй дæ кæстæртæн мацы баззайæд.
 Дæ фарны хъуыддæгтæ дæ разæй амæлæнт.
 Дæ фарны хъуыддæгтæ макæмæ фехъуысæнт.
 Дæ фарныл нытту кæн.
 Дæ фарнхæсджытæ дæ фарнсафджытæ фестæнт.
 Дæ фарнхæсджытæй бацарæфтыд у.
 Дæ фарнхæсджытæм фарны хъуыддаг макуы фехъуысæд.
 Дæ фарнхæсджытыл фарны дзырд макуы сæмбæлæд.
 Дæ фарс атонæд.
 Дæ фарс бамбийæд дæ уæлæ.
 Дæ фарс дæ уæлæ бахус уæд.
 Дæ фарсæй акæлæнт мæ дзæбæхтæ.
 Дæ фарсæй фæуæнт, мæ хъуагæй цы адджинагтæ ахордтай,
 уыдон.
 Дæ фарсмæ дæ кæстæр макуы балæууæд.
 Дæ фарсмæ иу фарсхæцæгыл дæ цæст макуы схæцæд.
 Дæ фарсмæ закон сынндз æрзайæд.
 Дæ фарсы Алардйы цаф ацæуæд.
 Дæ фарсы — стыр рын.
 Дæ фарсы тæнагæй акæлæнт, давæггагæй кæй ахордтай, уыцы
 нард хæйттæ.
 Дæ фарсы тæнагæй фæуæнт мæ лæггæдтæ.
 Дæ фарсы тæнагæй фæуæнт дæ давæггагтæ.
 Дæ фарсыл абыр.
 Дæ фарсласæджы хуызæн су.
 Дæ фарсылæвзаг аскъуыйæд.
 Дæ фарсылæвзаг фæдудæд.
 Дæ фарсылæвзаг фæдудæд æмæ фæсудзæд уыцы цывзыджын
 арахъхъæй.
 Дæ фат суадзыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæ фат фаджысы рагъыл суайæд.
 Дæ фæд айсæфæд.
 Дæ фæд ма разынæд.
 Дæ фæд мыггагмæ æлгъыстаг фæуæд.
 Дæ фæдыл иу акæсæг мачи разынæд.
 Дæ фæдыл дургæ фешпæрстæуæд.
 Дæ фæдыл куыдз рарæйæг дæр ма уæд.
 Дæ фæдыл хæрæгсынндз æрзайæд.

Дæ фæдыл цъиуызмæлæг дæр цынаæ баззайа, ахæм фыдæлгъыст дыл æрцауæд.

Дæ фæдисонтæ дæ хæдзарыл мауал сæмбæлæнт мæ сабиты тæригъæдæй.

Дæ фæдисонæй æнæ фæдисыцауæг фæу.

Дæ фæдисонæн йæхи фæдыл фæдисы цауын цы бахъæуа, уыцы бон дыл акæнæд.

Дæ фæдисоны дæм тугамæхстытæй æрбахастæуæд.

Дæ фæдисоны сау сынт дын дæ къæсæрыл балаууын чындауæд.

Дæ фæдисоныл арвы цаф сæмбæлæд.

Дæ фæдонтæй æнæфæдон фæу.

Дæ фæдонтæй æнæфæдон цы фæуай рæхджы бонты, ахæм æлгъыст дыл æрбамбæлæд, мæ къона.

Дæ фæдонты сæрыбæсты фæцу.

Дæ фæдонтыл æвæндоны хъарджытæ фæкæн.

Дæ фæдонтыл фæндоны хъарджытæ фæнывæнд.

Дæ фæздæг бамынæг уæд.

Дæ фæздæг мауал скæлæд.

Дæ фæздæг скæлæд тагъд рæстæджы.

Дæ фæздæг фæкал.

Дæ фæздæг Хуыцауы цæстытæ цы къаха, ахæм амонд дæ уæд.

Дæ фæздæджы бакъæркъа у.

Дæ фæздæджы дæ бахусчъерчы кæнæд Уæллаг.

Дæ фæззæг дыл мауал æрцауæд.

Дæ фæззæг мауал æрæййаф.

Дæ фæззæгмæ мауал ахæсс.

Дæ фæззæджы бærкад хистытæн бахъæуæд.

Дæ фæззæджы цæст дæ уалдзæджы цæстæй фæзыддæр уæд.

Дæ фæззæджы цæст мацæмæй бафсæдæд.

Дæ фæззыгон бонтæ дыл баруайæнт.

Дæ фæззыгон хуыз райсын дын ма бантысæд.

Дæ фæззыгон хъæлæсыдзаг макуы бахуд.

Дæ фæлдыст фæуæнт дæ муртæ.

Дæ фæлдыст фæуæд мæ куыдз.

Дæ фæнд дæ хъуыры фæбадæд.

Дæ фæнд фæмæнг уæд.

Дæ фæндмæ ма фæхæццæ у.

Дæ фæндтæ дæ хъуыры ныццæм уæнт æмæ дын сæ сæххæст кæнын макуы бантысæд.

Дæ фæндтæ мæнгæхстау фæуæнт.

Дæ фæндтæ сæххæст кæнын дын дæ фыны дæр макуы бантысæд.

Дæ фæндтæ фæндтæй цы аззайой, уыцы бон дыл акæнæд мæ судзгæ тæрæгъæдæй

Дæ фæндтæй мацы рауайæд.
 Дæ фæндаг алабырæд.
 Дæ фæндаг басудзæд.
 Дæ фæндаг æрдæгыл фескъуыйæд.
 Дæ фæндаг дæ разæй судзгæ цы фæцауа, ахæм бон дыл
 акæнæд мæ уды фæндиаг.
 Дæ фæндаг зæйласт фæуæд.
 Дæ фæндаг зæйы бын æрбайсæфæд æмæ дын йе ссарын ма-
 уал бантысæд.
 Дæ фæндаг иуабонæй-иннабонмæ дæ ахсджиæгты тугты фæ-
 мæцæд.
 Дæ фæндаг куыдзæппарæн былмæ базилæд.
 Дæ фæндаг къæдзæхта æмæ цыфдзæстытыл фæзилæд дæ
 хæрынæй дæ цæрынмæ.
 Дæ фæндаг цыбыртты сыгъд бауæд.
 Дæ фæндагæй амондсыгъд фæу.
 Дæ фæндагæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ фæндагæй зæрдæскъуыдæй æрыздæх.
 Дæ фæндагæй фæишпæрд у мæ уды тæригъæдæй.
 Дæ фæндагæй Хуыцауы зæрдæ скъах.
 Дæ фæндагæй цард макуы фен.
 Дæ фæндагæй цардыл макуы фæхæст у.
 Дæ фæндагыл амонд макуы ссар.
 Дæ фæндагыл арт сирвæзæд.
 Дæ фæндагыл дæ уд схауæд.
 Дæ фæндагыл кæрдæг æрзайæд.
 Дæ фæндагыл сыгъд ссæуæд.
 Дæ фæндагыл мауал сæмбæл.
 Дæ фæндагыл сындз цы æрзайа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæ фæндагыл тышпырмард фæу.
 Дæ фæндагтæ дæ фæдыл судзгæ фæцауæнт.
 Дæ фæндаггæтæ бахæрын дын ма бантысæд.
 Дæ фæндаггæтæ дæ фарсыл ма бахæцæнт.
 Дæ фæндаггæтæ дæ хистæн бахъæуæнт.
 Дæ фæнык дын ныддымдæуæд.
 Дæ фæнычы фæмиз.
 Дæ фæрæт дæ уырджы ныннихсæд.
 Дæ фæрæт дæ фæскъæбут ныссæдзæд.
 Дæ фæрæтæй æргæвст æрцу.
 Дæ фæрæтæй дæ сæр дыууæ дихы фæуæд.
 Дæ фæрв сугтæ дæ хистæн бахъæуæнт.
 Дæ фæрныг бон ныккал.
 Дæ фæрныг бон ныккалын дæр дын мауал бантысæд.
 Дæ фæрныг хæдзарæй дæ тагъд рахæссæнт.

Дæ фæрныг хæдзары дын цæрын ма бантысæд.
 Дæ фæсдуар амæл.
 Дæ фæсдуар æппарæггаг къæбарæй фæцæр.
 Дæ фæсдуар фæджиу.
 Дæ фæсдуармæ æрхауæд дæ зæронд.
 Дæ фæсмонæй — де сæфт.
 Дæ фæсмонæн кæрон мауал ссар.
 Дæ фæсмоны таг макуы аскъуыйæд.
 Дæ фæсмоныл мæ куыдз ныммæлæд.
 Дæ фæстаг адæмы къухтæм æрхауæд.
 Дæ фæстаг бон æлгъыстаг фæуæд.
 Дæ фæстаг бонæй дæ Уæллаг фæцæрын кæнæд.
 Дæ фæстаг хынджылæггагмæ æрцæуæд.
 Дæ фæстаджы бон дæ рæхджы æрæййафæд.
 Дæ фæстаджы нозт дын фæуæд уыцы сыкъа.
 Дæ фæстаджы раныхас дын фæуæд æмæ йæ кæронмæ цынæ-
 уал ахæцца кæнай, уыцы æмбисонд дæ баййафæд.
 Дæ фæстаджы тамакодымд фæуæд.
 Дæ фæстаджы худт фæкæн.
 Дæ фæстæ акæсæг мауал уæд.
 Дæ фæстæ æхгæд æрцæуæд.
 Дæ фæстæ дур дурыл мауал баззайæд.
 Дæ фæстæ дымгæ фæзилæд дæ къуымты.
 Дæ фæстæ йæ цæст рахауæд.
 Дæ фæстæ куыдз срæйæг дæр мауал уæд.
 Дæ фæстæ куыйтæ цы фæниуой, ахæм бон дыл ныккæнæд.
 Дæ фæстæ цыиуызмæлæг мауал уæд де стыр мыггагæй.
 Дæ фæстæ чырын арты басудзæнт дæ марджытæ дæ сау
 тæригъæдæй.
 Дæ фæхсын ахауæд.
 Дæ фæхсын бирæгъты холы фæуæд.
 Дæ фæхсын дын рæхджы мæнæй уый лыстæг æрлыгтæ кæ-
 нæд дзаг фынгыл.
 Дæ фæхсынæй æнæфæхсын фæу.
 Дæ фæхсыныл дын мæнæй уый цæхх айзæрæд.
 Дæ фембæлæн бон басудзæд.
 Дæ фембæлæн бон дæлæмæ æрхауæд.
 Дæ фембæлæн бонæн æвзæртæ — фæлдыст.
 Дæ фембæлæн бонæн мацæмæй фæкуывдæуæд.
 Дæ фембæлæн боны фыдæх дæ баййафæд.
 Дæ фембæлæн боны хуызæн су.
 Дæ фиддон æй Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ фиддон фæуæд дæ уынгæджы бон.
 Дæ фидис дæ разæй фæцæуæд дæ фæстаджы бонмæ.

Дæ фидисæй дæ Хуыцау фесафæд.
 Дæ фидисæй де 'взагыл рак фæзынæд.
 Дæ фидисы бон дæ Уæллаг æркъуырæд.
 Дæ фидисыл фæсмонаей дæхи цы хæрай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ фидыцы фæхъхъау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ фист акалын дын макуы бантысæд.
 Дæ фист акалынмæ фæбæлл æмæ йæ макуы фен.
 Дæ фист калгæйæ амæл.
 Дæ фос дæ мардæнхæрд фæуæнт.
 Дæ фос дæ хистыты кусæрттагтæн бахъæуæнт.
 Дæ фосæй афтид абад.
 Дæ фосæй æнæфос фæу.
 Дæ фосæй дæ рахауинаг цæст макуы бонты бафсæдæд.
 Дæ фосæй сойбылæй макуы рахиз дæ къæсæрæй.
 Дæ фосы æмгад су.
 Дæ фосы фæдыл — дæ мæлæт.
 Дæ фыд амæлæд.
 Дæ фыд дæ мæрдæй сæркъулæй фæцæуæд.
 Дæ фыд — дæ хай.
 Дæ фыд дыл йæ сæр дыууæ къухæй фæхойæд.
 Дæ фыдæй æнæфыдæй аззай.
 Дæ фыдæй фыдтæй фылдæр рæвдыд макуы баййаф.
 Дæ фыдбылызтæ — дæхи.
 Дæ фыдбылызтæй дæ атæлфыны бон мауал бауæд.
 Дæ фыдмæ кæуынмæ фæцу.
 Дæ фыдтæ дæ уæлæ бахус уæнт.
 Дæ фыдтæ дæ уæнгтыл батайæнт.
 Дæ фыдтæ де 'взæр сæрыл æртыхсæнт.
 Дæ фыдтæ дыл бон дон кæнæд, æхсæв — зæу-зæу.
 Дæ фыды амынд фæндагæй дæ Хуыцау фæишпæрд кæнæд.
 Дæ фыды артдзæсты дæ мæлæт æрцауæд.
 Дæ фыды уæларт батон дæ бонтæ.
 Дæ фыды уæларт рафтау дæ дæндаг.
 Дæ фыды уæларт фæхир-хур кæн.
 Дæ фыды фарн ахæссынæн ма бау.
 Дæ фыды фæндиаг дæ Хуыцау ма байрæзын кæнæд.
 Дæ фыдыл атутæ кæнын дæ цы бахъæуа, уыцы æмбисонд
 уыл акæнæд.
 Дæ фыдыл дæ рустæ фæтон.
 Дæ фыдыл кæугæ-ниугæйæ фæцу.
 Дæ фыдæбон донласт фæуæд.
 Дæ фыдæбонаей дæ хæдзарыл мацы бафтæд.
 Дæ фыдæх дæ ахсджиæгтыл сæмбæлæд.
 Дæ фыдæхæй дæхи сæр басудзæд.

Дæ фыдгул – афтæ, уый куыд бацис.
 Дæ фыдгул уыйау фæуæд.
 Дæ фыдгулты амæттаг фæу.
 Дæ фыдгулты кæрдтыл цы бафтай, ахæм æлгыст дыл сæм-
 бæлæд.
 Дæ фыдгулты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ фыдгултыл дæ Уæллаг фæцæуæг кæнæд.
 Дæ фыдфынты амæттаг фæу.
 Дæ Фыдыбæстæ дæ фæхъæрзæд.
 Дæ Фыдыбæстæй æрмист фæу.
 Дæ Фыдыбæстæм дæ мард ныххъуысæд.
 Дæ Фыдыбæстыл ма сæмбæл.
 Дæ фырт дæ мæрдæй йæ сæр кълтыл фæхойæд.
 Дæ фырт дын дæ цæстытæ æрæхгæнæд.
 Дæ фыртæй æнæфыртæй аззай.
 Дæ фыртыл зæрдæскъуыд фæу.
 Дæ фырыхулы хуызæн кæстæртæй æнæхай фæу.
 Дæ фырыхулы хуызæн кæстæртæй æнæхайыр скæн.
 Дæ фырыхулы хуызæн кæстæрты иугай фæныгæн.
 Дæ фырыхулы хуызæн кæстæртыл цæссыгтай батай.
 Дæ хабар дыл афтæ æнæнхъæлæджы сæмбæлæд, дæ хурхмæ
 марæн кæрдтæ куыд фæхæссай.
 Дæ хабарæй дæ зæрдæ аскъуыйæд.
 Дæ хай ахæрын дын ма бантысæд.
 Дæ хай ахæрынæн ма бау.
 Дæ хай баззайæд.
 Дæ хай дæ кълхæй ахауæд.
 Дæ хай дæ хæдзарыл ма сæмбæлæд.
 Дæ хай дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ хай мæнæн баззайæд.
 Дæ хай ссарынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Дæ хай уæзгуытыл хъллауаг фæуæд.
 Дæ хай уæййаг фæуæд.
 Дæ хайæ афтид аззай.
 Дæ хайæ æнæхай фæу.
 Дæ хайæ дæ гуыбын макуы бафсад.
 Дæ хайæ дæ кълх дæ дзыхы акæн.
 Дæ хайæ дæ хай ма фæуæд.
 Дæ хайæ лæджы зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ хайæ уæцъæфыскъуыд фæу.
 Дæ хайы – марг.
 Дæ хайы мыст ныххауæд.
 Дæ хал, дæ бæндæн фæхауæнт.
 Дæ хал дæ ралгытæг ахæрæд.

Дæ хал макуы схауæд хорзырдæм.
 Дæ хал сисын дын ма бантысæд.
 Дæ халæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ халмæ æнхæлмæ кæстæйæ дæ цæстытæ ныуурс уæнт.
 Дæ хару æнакондæй баззайæд.
 Дæ харуйы къус куйты хæринаг фæуæд.
 Дæ харуйы къус æнæхæрдæй баззайæд.
 Дæ хауинаг цæст дæ размæ æргæпп кæнæд.
 Дæ хауинаг цæстæй мацыуал фен.
 Дæ хахуыртæ дæхи сæрыл æрцауæнт.
 Дæ хахуыртæй дæ Хуыцау хæдзархæлд фæкæнæд.
 Дæ хахуырты фыдтæ дæхи сæрыл æртыхсæнт.
 Дæ хæдзар басудзæд.
 Дæ хæдзар бынысæфт фæуæд.
 Дæ хæдзар дын Хуыцау фехалæд.
 Дæ хæдзар кæуæндон цы фæуа тагъд рæстæджы, уыцы фыд
 дыл æрцауæд.
 Дæ хæдзар номылуы хæдзар фæхуинæд.
 Дæ хæдзарæй æнæхæдзар фæу.
 Дæ хæдзарæй боны рухсмæ ракасынхъом мауал бау.
 Дæ хæдзарæй дын дæ мард раппæрстæуæд.
 Дæ хæдзарæй мард рахæсс рæхджы бонты.
 Дæ хæдзарæй уæзæджы къæйыл аззай.
 Дæ хæдзармæ адæм кæуынмæ фæцæуæнт.
 Дæ хæдзармæ адæм къордтæ-къордтæй фæтындзæнт.
 Дæ хæдзары астæурæхыс дæ хъуырыл конд æрцауæд.
 Дæ хæдзары бындур ныззилаед.
 Дæ хæдзары къултæ дыл бакæлæнт æмæ сæ быны дæ уд сис.
 Дæ хæдзары рæбинаг цæджындз фæцудæд.
 Дæ хæдзары рæбинаг цæджындз йæ бындурæй рафæлдæхæд
 адæмы æлгъыстæй.
 Дæ хæдзары хъырттызмæлаг мауал баззайæд.
 Дæ хæдзары чынты рын фæзынæд.
 Дæ хæдзарыл бомбæ æрхауæд æмæ уæ дур дурыл мауал баз-
 зайæд.
 Дæ хæдзарыл ма сæмбæл.
 Дæ хæдзарыл ракетæ суайæд.
 Дæ хæдзарыл сармадзаны нæмыг сæмбæлæд.
 Дæ хæдзарыл туг ныууарæд дæ сау мæрдæй.
 Дæ хæдзарыл чъырын арт сирвæзæд æмæ дзы фыццаг дæ
 ницæйаг сæр цъыбыртты сыгъд цы бакæна, дунескæнæг Хуыцау-
 уæй дыл ахæм фыдæлгъыст рæхджы бонты сæмбæлæд.
 Дæ хæдзарвæндаг дыл рахæтæнт.
 Дæ хæдзарвæндагæй æнæхæдзарвæндаг фæу.

Дæ хæдзарвæндагмæ цæргæ-цæрæнбонты дæ зæрдæйы тыш-
пытæ уадзынмæ фææу.

Дæ хæдзарвæндаджы сæфт дын мæ уд фенæд.

Дæ хæдзардарæг дæ афтид абадæд.

Дæ хæдзардарæгæй къæпдзыхæй аззай.

Дæ хæдзардарæджы хист — дæ дзыхы.

Дæ хæдзархæлд дын мæ уд фенæд.

Дæ хæдзархæлдыл адæм сæ къах цы æркыуырой, уыцы бон
дыл акæнæд.

Дæ хæрæг дæ мæрдтæн ныффæлдис.

Дæ хæрæг дын, цы нæ хъæуы, уыдаттæ фæкæнæд.

Дæ хæрæджы бын амæл.

Дæ хæрв аппарын дын ма бантысæд.

Дæ хæрвы æрцауæд дæ мæлæт.

Дæ хæрд, дæ нозтыл фæмиз æмæ сæ афтæмæй дæхæдæг
фæнуаз æмæ фæхæр.

Дæ хæрд дæ фарсæй фæуæд.

Дæ хæрд дæ фарсы тæнæгæй калгæ фæхит уæзгуытыл.

Дæ хæрд дын ма батайæд.

Дæ хæрд куййтæн калинаг фæуæд.

Дæ хæрдыл дæм фæсмон æрцауæд.

Дæ хæрзæггурæггаг æнæлæвæрдæй баззайæд.

Дæ хæрзæггурæггаг раттын дын ма бантысæд.

Дæ хæррæгъ дæ сьджытыхаймæ ма фæхæццæ уæд.

Дæ хæррæгъ халæттæн хольйаг фæуæд.

Дæ хæррæгъæй мæрдтæм мацы бахæццæ уæд.

Дæ хæррæгътæ аппарын дын макуы бантысæд.

Дæ хæррæгъты сис дæ уд.

Дæ хæс æнæфыстæй баззайæд.

Дæ хæс бафидынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.

Дæ хæсгард — дæ уырджы.

Дæ хæсгард дæ цæстыты сагъд фæуæд.

Дæ хæсгардæй дын дæ къубал ачъепп чындауæд.

Дæ хæсгæ мард дын мæ уд фенæд.

Дæ хæстæджытæ дыл фæкæуæнт.

Дæ хæстæджытæ дын дæ ласгæ мардмæ æртымбыл уæнт.

Дæ хæстæджытæй иу хур бон æнæхæстæгæй аззай.

Дæ хæстæджытæм додойгæнгæ æмæ дæ сæрыхъуынтæ тонгæ
фææу мæ тæригъæдæй.

Дæ хæстæджыты хистытæ фæхæр.

Дæ хæстмондаг зæрдæ хæстыскъуыд фæуæд.

Дæ хæстмондаг сæр хæсты цæхæрæй цы басудза, ахæм бон
дыл акæнæд.

Дæ хид ныккæлæд.

Дæ хидтæ дæ фæдыл кæлгæ цæуæнт.
 Дæ хидтæ дæ фæдыл басудзæнт.
 Дæ хидтæ донласт фæуæнт.
 Дæ хидтыл ахизыны бон дын Хуыцау мауал раттæд.
 Дæ хин дæ сæрыл æртыхсæд.
 Дæ хинтæ дæ хæдзарæй ма рацæуæнт.
 Дæ хинтæй амæл.
 Дæ хинтæй цъæх арт фæуадз.
 Дæ хинтыл фæкæл.
 Дæ хист дын бахæрæд.
 Дæ хист – мæ дзыхы.
 Дæ хистмæ дын æрбацæуæнт адæм.
 Дæ хисты къæбæртæ – мæ дзыхы.
 Дæ хисты къæбæртыл дын куййтæ сæ кæрæдзи фæратон-
 батон кæнæнт.
 Дæ хистаг фæуæд дæ гайлаг.
 Дæ хицау дын де сæфт фенæд.
 Дæ хицауæй æнæхицау фæу.
 Дæ хо дыл йæ зæрдæйы тыппыртæ суадзæд.
 Дæ хо дыл фæкæуæд.
 Дæ хойы зæрдæ ссарынæн ма бау.
 Дæ холы бирагътæн раскъуын-баскъуынинаг фæуæд.
 Дæ хорзæх дыл ма сæмбæлæд.
 Дæ хорзæхæй æнæхорзæх фæу.
 Дæ хорзæхыл мæ куыдз фæмизæд.
 Дæ худ адæмы къæхты бын æууæрдинаг фæуæд.
 Дæ худ ахауæд.
 Дæ худджынтæй æнæныгæдæй баззай.
 Дæ худджынты фæныгæн.
 Дæ худы кад хæссынæн ма бау.
 Дæ хур аныгуылæд.
 Дæ хур дыл мауал скæсæд.
 Дæ хурæй æнæхай фæу.
 Дæ хурыхай ахуыссæд.
 Дæ хурыхайæ æлгъыст фæу.
 Дæ хуры цæст бацъынд уæд.
 Дæ хуры цæстæй ма бафсæд.
 Дæ хурхæй фæхъæрз.
 Дæ хурхы рак фæзынад мæ тæригъæдæй.
 Дæ хурхы сæртæ фæхæсс.
 Дæ хурхы стыррыны цæф цы фæзына, уыцы бон дыл акæ-
 нæд Уæлладжы æлгъыстæй.
 Дæ хурхыл де знаджы кард асæрфæд йæхи.
 Дæ хуыз басудзæд.

Дæ хуыз фæцауæд.
 Дæ хуыз фесæфæд.
 Дæ хуызæй дæ мидаг мацыуал аззайæд.
 Дæ хуызæны азарæй басудз.
 Дæ хуызæны сæрмæ мард æрцу.
 Дæ хуызы фæхъхъау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ хуыздæр амæлæд æмæ дæхæдæг фæу.
 Дæ хуыздæр амæлæд æмæ дæхæдæг фæхуин, уæд та.
 Дæ хуыздæрты мæрдтæ мæм æрбайхъуысæнт.
 Дæ хуыздæрты мæрдтæ фен.
 Дæ хуыздæрты мæрдтæн бахъæуæнт дæ муртæ.
 Дæ хуыздæрты фæхъхъау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæ хуылфæй фæнæт.
 Дæ хуылфы тæвдцæхæр ацауæд.
 Дæ хуымгæнд æнæтыдæй баззайæд.
 Дæ хуымгæнд бабæстон кæнынмæ дæ дæ ахсджиæгты хисты-
 тæй мауал равдæлæд.
 Дæ хуымзæхх æгуыстæй баззайæд.
 Дæ хуымзæхх дурæшпарæн фæуæд.
 Дæ хуымзæхх дзæгъæл баззайæд.
 Дæ хуыссæг фæлидзæд.
 Дæ хуыссæгæй æнæхай фæу.
 Дæ хуыссæн мауал ссар.
 Дæ хуыссæнмæ мауал баирвæз.
 Дæ хуыссæны фæсæй.
 Дæ Хуыцау дæ ралгъитæд.
 Дæ Хуыцау дыл æркалæд.
 Дæ Хуыцау дыл фæкæуæд
 Дæ Хуыцауæй æлгъыст фæу.
 Дæ Хуыцаумæ дæ арфæ ма фехъуысæд.
 Дæ Хуыцауы фыдæх дыл ныккæлæд.
 Дæ Хуыцауыхай дыл æркалæд.
 Дæ Хуыцауыхай дыл галиумæ рацауæд.
 Дæ Хуыцауыхай дыл йæ цæхæртæ æркалæд.
 Дæ Хуыцауыхай дын тæрхонгæнæг фæуæд.
 Дæ Хуыцауыхайæ æлгъыст фæу.
 Дæ Хуыцауыхаймæ фæлæгъстæ кæн æмæ йæм дæ куывд ма-
 куы фехъуысæд.
 Дæ Хуыцауы цæст рахауæд, дæу йе сфæлдисгæ зæххыл цæ-
 уын чи уадзы.
 Дæ Хуыцауы цæст рахауæд, дæуæн йе сфæлдисгæ зæхх чы-
 зи кæнын кæй цæст уарзы.
 Дæ хыз ныккæныны бон дын Уæллаг ма раттæд.
 Дæ хыз сисын дын ма бантысæд.

Дæ хызы бын дæ уд схауæд.
 Дæ хым-хым фæцæуæд.
 Дæ хъавд фæмæнг уæд.
 Дæ хъавдæй мацы рауайæд.
 Дæ хъадамантæ аппарын дын макуы бантысæд.
 Дæ хъазт дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ хъазт Хъазийы хъазт фæуæд.
 Дæ хъал бон ныккал.
 Дæ хъал бонæй дæ Хуыцау бирæ ма рацæрын кæнæд.
 Дæ хъама дæ фæсонтæй акæсæд.
 Дæ хъама йæ кæрддзæмы сызгæ уæд.
 Дæ хъамайыл æрхау.
 Дæ хъамайыл дæ цы æрсагъдæуа, рæхджы дыл ахæм бон
 акæнæд мæ уды тæригъдæй.
 Дæ хъарæг фæцæуæд ноджыдæр.
 Дæ хъарæджы таг мауал аскъуыйæд.
 Дæ хъару асæттæд.
 Дæ хъару батайæд де знæгты фæндиаг.
 Дæ хъаруы цæсты фæкæс æмæ дын иу хъуыддаг кæронмæ
 акæнын макуы бантысæд.
 Дæ хъæбул амæлæд.
 Дæ хъæбулæй æнæ хъæбулæй аззай.
 Дæ хъæбулы фыдтæ фæхæр.
 Дæ хъæбулыл, йæ хъæбул йæ хæдзарыл кæмæн нал сæм-
 бæлд, уый судзаггаджы бон акæнæд.
 Дæ хъæд-хъиутæ дæр мауал сæмбæлæнт дæ мæгуыр хæдзарыл.
 Дæ хъæд-хъиутæ фæхæр.
 Дæ хъæлæс амыр уæд.
 Дæ хъæлæс бахус уæд.
 Дæ хъæлæс мауал райхъуысæд де ‘мгæртты рæгъæй.
 Дæ хъæлæсæй фæнæт.
 Дæ хъæлæсы марг фæзынæд.
 Дæ хъæр бамыр уæд.
 Дæ хъæр дæхимæ дæр мауал фехъуысæд.
 Дæ хъæрæй бакъуырма у.
 Дæ хъæрæй дæ хъæлæсы уадындзтæ атонæд.
 Дæ хъæрмæ дæ хъусты къæрмæджытæ фæзынæд.
 Дæ хъæрзын фæцæуæд.
 Дæ хъæрзынæй дын æрлæуд ма уæд.
 Дæ хъæстæ дæ ферох кæнæд.
 Дæ хъæстæйæ дæхæдæг æрбахухулаг у.
 Дæ хъæстæйы æлгъыстæй сис дæ уд.
 Дæ хъæубæстæ дын дæ мард фенæд.
 Дæ хъæубæстæ дын дæ сæфтмæ фæтындзæнт.

Дæ хъæубæсты æлгъыст дæ баййафæд.
 Дæ хъæубæсты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд, де 'фхæрд
 адæм дын сæ цæсты дзаг куыд феной.
 Дæ хъæуон мита аппарын дын ма бантысæд.
 Дæ хъæуон цард фæмыс æмæ йæ дæ цæсты тигъæй дæр
 макуыуал фен.
 Дæ хъæуист сæр амæлæд.
 Дæ хъæуист сæр дын – хæринаг.
 Дæ хъиамæт дын дон йæ бынмæ аласæд.
 Дæ хъиамæтæй дæ хæдзармæ мацы фæхæццæ уæд.
 Дæ хъиамæтæй дæ хæдзарыл иу мæртыдзаг макуы бафтæд
 мæ уды тæригъæдæй.
 Дæ хъизæмар дын мæ уд фенæд.
 Дæ хъизæмарæй дæ Уæллаг макуы фервæзын кæнæд.
 Дæ хъиласы дæ хистæн æргæвст æрцауæд.
 Дæ хъиласыйæ æнæрай скæн, уынгмæ рахизын ма нæ куы
 бауадза.
 Дæ хъиласыйы сытыл сагъд æрцу.
 Дæ хъиутæ бахæр.
 Дæ хъиутæ хæргæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Дæ хъиу-хъиу фæцауæд.
 Дæ хъиу-хъиуæй дæ цæрынаей дæ хæрынмæ макуы банцай.
 Дæ хъомыс – Алеуы хæхтæм.
 Дæ хъомыс – дæ мæрдтæм.
 Дæ хъул сах макуы абадæд.
 Дæ хъултæ фæриссæнт.
 Дæ хъултæй фæхъæрз.
 Дæ хъулон хъæбул амæлæд.
 Дæ хъулон хъæбулы фыдтæ фæцæхджын кæн.
 Дæ хъулон хъæбулы хист – дæ дзыхы.
 Дæ хъус ахауæд.
 Дæ хъус макуы низзарæд.
 Дæ хъус низзарæд, дæ цæгатаей ныфс кæмæй авæрыс, уыдон
 сæфтыл.
 Дæ хъусты – хъусниз.
 Дæ хъусæнтæ – сау сыджыты.
 Дæ хъусæнтæй бон туг цауæд, æхсæв – хæф.
 Дæ хъусæнтæй фæхъæрз.
 Дæ хъуыды куыд фесæфа, ахæм фыд дыл æнæнхъæлæджы
 æрбамбæлæд.
 Дæ хъуыды схæццæ уæд.
 Дæ хъуыр фæриссæд.
 Дæ хъуыры – къах.
 Дæ хъыпп-сыпп мауал райхъуысæд.

Дæ цалх асæттæд.
 Дæ цалх ахауæд.
 Дæ цалх фæхуынкъ уæд.
 Дæ цалхæн атулын мауал бантысæд.
 Дæ цар æртæдзæд.
 Дæ цар бамбийæд æмæ дæ сæрыл æркæлæд.
 Дæ цар дыл ныккæлæд.
 Дæ цард аллайæг фæуæд.
 Дæ цард дзырддаг цы фæуа, уыцы бон дæ баййафæд.
 Дæ цард йæ хъуыры аирвæзæд.
 Дæ цард мын баззайæд.
 Дæ цард дæ къухæй аирвæзæд.
 Дæ цард дæ тæргай фæлидзæд.
 Дæ цард ма фæмыс, фæлæ дæ къухы мауал бафтæд.
 Дæ цард разилæд фыдырдæм.
 Дæ цард рауатмæ æрцауæд.
 Дæ цард царды хуызæн цынæуал уа, уыцы бон дæ баййафæд.
 Дæ цардæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ цардæй дæ мæлæт хуыздæрыл цы нымайай, уыцы уагмæ
 дæ Уæллаг æрæппарæд.
 Дæ цардæй дæ Хуыцау хауæггаг фæкæнæд.
 Дæ цардæй куыдзы цард хуыздæр у æмæ, куыдзы мард цы
 акæнай, уыцы амондæй дæ Уæллаг фæцæрын кæнæд.
 Дæ царды кæронмæ дæ Хуыцау ма ауадзæд.
 Дæ цард-цæрæнбонтæ адæммæ хæлæггæнгæйæ батон.
 Дæ цард-цæрæнбонты адæммæ кæстæ-бæлгæйæ фæцу.
 Дæ цард-цæрæнбонты æнцойад макуы фен.
 Дæ цард-цæрæнбонты бинонты цин макуы бавзар.
 Дæ цард-цæрæнбонты дæ сыст акалынæн ма бау.
 Дæ цард-цæрæнбонты дæ фазыл фæбыр.
 Дæ цард-цæрæнбонты дын бон æмæ æхсæв ма уæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты дын чындзы цæуын ма бантысæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты «икъа-икъа» фæкæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты Ичынайы калмау дæхи фæраппар-
 баппар кæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты къултыл хæцгæ фæцу.
 Дæ цард-цæрæнбонты лæгмондаджы цард фæкæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты лæджы хуызæн лæг макуы рахизæд
 дæ хæдзары къæсæрай.
 Дæ цард-цæрæнбонты хорзæй мацы фен.
 Дæ цард-цæрæнбонты мæ фæдыл фæралæс-балæс кæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты мæ фæндиагæй дæ сынтыл рабады-
 нæн макуы бау.
 Дæ цард-цæрæнбонтæм мæ цæстæнгасмæ фæкæс.

Дæ цард-цæрæнбонты раст ныхас макуы сирвæзæд дæ дзыхæй.
 Дæ цард-цæрæнбонты рæстæгæн аргъ кæнын макуы базон.
 Дæ цард-цæрæнбонты сдзырдхъом макуы бау.
 Дæ цард-цæрæнбонты систхæрдæй фæхъиу-хъиу кæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты фыдæй-фыдмæ фæцу.
 Дæ цард-цæрæнбонты хорз макуы фен.
 Дæ цард-цæрæнбонты хуыздæрæнхъæл фыддæрмæ фæцу.
 Дæ цард-цæрæнбонты Хуыцауæй æлгъыст фæу.
 Дæ цард-цæрæнбонты цард макуы фен.
 Дæ цард-цæрæнбонты «цард, цард» фæкæн æмæ цард дæ
 иувæрсты аивгъуыйæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты цардыл ма фæхæст у.
 Дæ цард-цæрæнбонты цæрынай макуы бафсæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты цæрыныл фæхъар дæ уд æмæ дын
 цæрын ма бантысæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты цоппай фæкæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты цытийæ уæлдай макуы макæй батав.
 Дæ цард-цæрæнбонты цытийæ уæлдай макуы макæй фарс
 бахъарм кæн.
 Дæ цард-цæрæнбонты чындзы фæцу æмæ дын чындзы фæ-
 цæуын макуы бантысæд.
 Дæ цард-цæрæнбонты чылыхдонæй баззай мæ тæригъæдæй.
 Дæ цард-цæрæнбонты чындыйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дæ царм дæ уæлæ алæбырæд.
 Дæ царм дæ уæлæ бахус уæд.
 Дæ царм дыл бампылæд.
 Дæ царм дыл банцъылæд.
 Дæ царм дыл фæуæз кæнæд.
 Дæ царм дын дзабыры бынтаен фæагуырдауæд.
 Дæ цармæй дæ фелвæстæуæд.
 Дæ цармæй къогъодзитæ фæрæхсадауæд.
 Дæ цармæй фæхицæн у.
 Дæ цармы мауал бацу.
 Дæ цæгат бындзагъд фæуæд.
 Дæ цæгат дæ быныл баззайæд.
 Дæ цæгат донласт куыд фæуой, уыцы бон съл акæнæд.
 Дæ цæгат цæгатуат фæуæд.
 Дæ цæгатай æнæцæгат фæу.
 Дæ цæгатай дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ цæгатай дæм гæдыйы лæшпын дæр мауал æрбахауæд.
 Дæ цæгатай дæм халон æрбауасæг дæр мауал уæд.
 Дæ цæгатай дæм халон фæуасæд.
 Дæ цæгатай кæуын фæцауæд.
 Дæ цæгатай сылыстæджы хъæр фæхъуысæд.

Дæ цæгаты фыдтæ хъусынаей дæ хъустæ схæлмаг уæд.
 Дæ цæгатаей хъырттызмæлаег дæр мауал рацауæд.
 Дæ цæгатаей цины хъæлаæба мауал фехъус.
 Дæ цæгатмæ дæ ахсджиæгтæм дæ зонгугытл фæбыр.
 Дæ цæгатмæ дæ фæндаегтæ алабырæд.
 Дæ цæгатмæ кæуынмæ фæцу.
 Дæ цæгаты дæхи уазæгаей фæхат.
 Дæ цæгаты мæрдтæм фæцу.
 Дæ цæгаты сæр дын Хуыцау байсæд.
 Дæ цæгатыл дæ бындзгугтæ фæтон.
 Дæ цæгатыл фæдар саутæ.
 Дæ цæл дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ цæл дын ма батайæд.
 Дæ цæлыл фæсмонгонд фæу.
 Дæ цæрæнбонтæ æрбакъуындаег уæнт.
 Дæ цæрæнбонтæ дыл æртайæнт.
 Дæ цæрæнбонты адæмы хъæр куыд нукуы бамбарай, Хуы-
 цауæй ахæм æлгъыст фæу.
 Дæ цæрæнбонты арвы рухс макуы фен.
 Дæ цæрæнбонты дæ цардæй дæ хауд зæрдæ макуы барухс уæд.
 Дæ цæрæнбонты дыл хуры цæст макуы ракасæд.
 Дæ цæрæнбонты дын «мæн у» зæгъæг мачи разынæд.
 Дæ цæрæнбонты зæрдæскъуыдаей фæниу.
 Дæ цæрæнбонты кукайæ фæцу.
 Дæ цæрæнбонты курайæ курамæ фæцу.
 Дæ цæрæнбонты макæй зæрдæ ссар.
 Дæ цæрæнбонты макæуыл бацин кæн.
 Дæ цæрæнбонты тона æмæ æвзоннайæ фæцæр.
 Дæ цæрæнбонты тона фæкæн æмæ дæ цардхуызæй макуы
 мачи фенæд.
 Дæ цæрæнбонты хуры цæст макуы фен.
 Дæ цæрæнбонты Хуыцауæй æлгъыст фæу.
 Дæ цæрæнбонты хъæды халонау иунæгаей фæтон дæ хуыз-
 дæр бонтæ.
 Дæ цæрæнбонты хъæды халонау саузæрдæйæ фæкæс адæмы
 зæрдæтæм.
 Дæ цæрæнбонты чъырын арты фæсудз.
 Дæ цæргæ-цæрæнбонты фыдцард фæкæн.
 Дæ цæрынаей дæ мæлынмæ æшпыназдзух «офф» фæкæн.
 Дæ цæрынаей дæ хæрынмæ дæ дзых макуы фæзыхъхъыр кæн.
 Дæ цæрынаей дæ мæлынмæ дæ дзыхыдзаг зæрдæбынаей ма-
 куы бахуд.
 Дæ цæрынаей дæ хæрынмæ дæ зæрдæ дæ цардæй макуы ба-
 рухс уæд.

Дæ цæрынаей дæ хæрынмæ фыднизай фæсæй.
 Дæ цæрынаей дæ хæрынмæ хорз макуы фен.
 Дæ цæсгом басудзæд.
 Дæ цæсгом дыл алабырæд, куыдзы с... фау.
 Дæ цæсгом дыл бампылæд, карчы къахау.
 Дæ цæсгом дыл баруайæд.
 Дæ цæсгом дыл батайæд æмæ баруайæд.
 Дæ цæсгом дыл цыбыртты сыгъд бакæнæд.
 Дæ цæсгомы царм дыл ныкъкъæркъа уæд.
 Дæ цæсгомы цармаей дын къогъодзитæ фæрæхсадауæд.
 Дæ цæсгомыл æвзæр куыдз амæлæд.
 Дæ цæсгомыл дын мæ куыдз фæмизæд.
 Дæ цæсгомыл мæ куыдзы туг ныккæлæд.
 Дæ цæссыг басур уæд.
 Дæ цæссыг дæ ахсджиæгты мæрдæй фæкал.
 Дæ цæссыг дæ рустыл здыйы æртахтæй фæтулæд.
 Дæ цæссыг макуы басур уæд.
 Дæ цæссыг фæкал нодждæр.
 Дæ цæссыгæй дæхи цы фехсай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Дæ цæссыджы фæмæц.
 Дæ цæссыджы фæхуыдуг у.
 Дæ цæст мын цы уарзы, Хуыцауы цæст дын уый бауарзæд.
 Дæ цæст рахауæд.
 Дæ цæсты дзаг сын макуы фен.
 Дæ цæстыдзаг макуы ракæс.
 Дæ цæсты къала бæлас æрзайæд.
 Дæ цæстытæй фæхъæрз.
 Дæ цæстыты зынг уæхст азилæд.
 Дæ цæстыты — закон сындз.
 Дæ цæстыты рухс батайæд.
 Дæ цæстыты туг ныббадæд.
 Дæ цæстыты фиутæ бадон уæнт.
 Дæ цæстыты фиутæ сæм хæлæгæй батайæнт.
 Дæ цæстытыл хуыссæджы цынд мауал æрхæцæд.
 Дæ цæстæнгас — дæ бинонты.
 Дæ цæстæнгас фесæфæд.
 Дæ цæттæ хæдзар дыл ныккæлæд.
 Дæ цæхх, дæ кæрдзынаей макуы макаей зæрдæ ссар.
 Дæ цæхх, дæ кæрдзыны фыдæх дæ баййафæд.
 Дæ цæхх, дæ кæрдзыныл дын мачи барвæссæд.
 Дæ цин дæ фарсæй фæуæд.
 Дæ цин дæ хъуыры фæбадæд.
 Дæ цин ма æрæййаф.
 Дæ цин мастмæ цы асайа, ахæм бон дыл акæнæд.

Дæ цинаг дыл ма æрцауæд.
 Дæ цины бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Дæ цыныл дæхицæй дарддæр бацингæнæг ма уæд.
 Дæ цыныл фæкæл.
 Дæ цонг асæтгæд.
 Дæ цонг ахауæд.
 Дæ цонг бахус уæд йæ тæккæ рæбыныл.
 Дæ цонг дæ уæлæ дзедзлойгæнгæ фæхæсс.
 Дæ цыкурайы фæрдыг дæ к'ухæй ахауæд.
 Дæ цыкурайы фæрдыг дæм йæ 'ргом макуыуал раздахæд.
 Дæ цыкурайы фæрдыгæй æлгыст фæу.
 Дæ цыкурайы фæрдыджы ингæнмæ рæхджы ныздзыназ мæ
 сидзарты тæригъæдæй.
 Дæ цыппæртæ ахауæнт.
 Дæ цыппæртæй фæхъæрз.
 Дæ цыппæртыл бырыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Дæ цыппæртыл фæбыр.
 Дæ цыппæртыл фæцу.
 Дæ цырагъ ахуыссæд.
 Дæ цырагъæн ссудзын мауал бантысæд.
 Дæ цырагъы рухс мауал фен.
 Дæ цъæй фæмизæд.
 Дæ цъæм-цъæм фæцауæд.
 Дæ цъиу ахауæд.
 Дæ цъиу бахус уæд.
 Дæ цъындайы бос аскъуыйæд.
 Дæ цъындайы босæй ауындзинаг фæу.
 Дæ цъындайы босыл фæкæл.
 Дæ чем сæфт уæд.
 Дæ чæммæ дæ Хуыцау макуы æрцауын кæнæд.
 Дæ чыныг æнаекастæй баззайæд.
 Дæ чыныг æрдæгфыстæй фæджиуæд дæ кусæн фынгыл.
 Дæ чыныг мæнæн баззайæд тагъд рæстæджы.
 Дæ чызг быны чызг фæуæд.
 Дæ чызг дæ быныл баззайæд.
 Дæ чызг дæ быныл кæугæ-ниугæйæ фæцауæд.
 Дæ чызг дыл фæкæуæд.
 Дæ чындзæхсæвмæ — дæ нымæд бонтæ.
 Дæ чындзæхсæвы бон дæ баййафæд адæмы судзгæ æмæ дудгæ
 æлгыст.
 Дæ чындзæхсæвы бон — дæ мæлæт.
 Дæ чындзæхсæвы бон мауал æрæййаф.
 Дæ чындзыцыд сындылцыд цы фæуа, уыцы амондæй дæ
 фæцæрын кæнæд Уæллаг Хуыцау.

Дæ чындзыцыд фæмæнг уæд.
 Дæ чыухид фæкал.
 Дæ чыухидæй дæ хæдзарыл мацы бафтæд.
 «Дæдæй» кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Дæдæй фæкæн.
 Дæдæйаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæдæйаг фæу.
 Дæларм-уæларм фæкæн.
 Дæларм-уæлармæй фæлæуу.
 Дæлæмæ æрхау.
 Дæлæмæ æрхауæд мæгуыр лæджы Хуыцау.
 Дæлæмæ æрхау, цы къæвда дæ.
 Дæлæмæ æрхау, цы Хуыцау дæ.
 Дæлæмæдзыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дæлæмæдзыды ном демæ æрцæрæд.
 Дæлæсыхыл-иу уæм арт куы сирвæза, уæд-иу уæлæсых та
 куывдтæ цы кæной, уыцы зондæй фæцæрут.
 Дæлауæлæгæнгæ — дæ цард.
 Дæлауæлæгæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дæлбынты амæл.
 Дæлбынтæй дын уæлæмæ схизын ма бантысæд.
 Дæлбынтæй уæлбылмæ фæдзыназ.
 Дæлвæндагæй схизынхъом ма бау.
 Дæлгоммæ амæл.
 Дæлгоммæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Дæлгоммæ дæ мæ уд авæрæд.
 Дæлгоммæ дæ сыджыт аныхъуырæд.
 Дæлгоммæ дыл ныккæлæд сау сыджыт.
 Дæлгоммæ ныгæд æрцу.
 Дæлгоммæ ныгæдæй дæ тагъд рæстæджы мæ уд цы фена,
 ахæм бон дыл акæнæд.
 Дæлгоммæ тъæпп дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæлгоммæ цæф дыл сæмбæлæд.
 Дæлгом-уæлгом фæкæн фырадаргæй.
 Дæлгом-уæлгомгæнгæ сис дæ уд.
 Дæлдæр кæнынай байхсийæнт де 'рбадæнтæ.
 Дæлдæр ныххау дæ бинонты тæригъæдæй.
 Дæлдæр тъæпп дæ Дунескæнæг фæкæнæд.
 Дæлдæр фæу.
 Дæлдæр цæф дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дæлдæр цы ныххауай мæрдты бæсты, уыцы æлгыст дæ бай-
 йафæд.
 Дæлдон дæ де Скæнæг фæкæнæд.
 Дæлдон фæу.

Дæлдонай æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæлдзæх дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дæлдзæх ныххау мæ тæригъæдæй.
 Дæлдзæх фæу.
 Дæлдзæхты фæбыр.
 Дæлдзæхты фæцу ноджыдæр.
 Дæлдзæхты цаугæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Дæлдиныг дæ Уæллаг цы фæкæна, ахæм бон дыл тагъд
 рæстæджы акæнæд.
 Дæлдиныг фæу.
 Дæлдиныгæй баззай.
 Дæлдиныгæй фæцæр.
 Дæлдиныгæй фæцу.
 Дæлимон дæ фæсайæд.
 Дæлимонты къухты бафт.
 Дæлимонты сайд дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дæлимонты хай цы фæуай, ахæм æмбисонд дæ баййафæд.
 Дæлимонтыл хуыздæр бады дæ зонд æмæ дæлимонтыл ны-
 мад æрцу.
 Дæлингæн ныххау.
 Дæлингæн фæу тагъд рæстæджы.
 Дæлингæнæй дæ утæхсæн фæцауæд æмæ дæ хъусæг мачи уæд.
 Дæллаггалай амæл.
 Дæллаггалай фæцу дæ цард-цæрæнбонты.
 Дæллаггалы бон дыл акæнæд.
 Дæлфадихсыд бау.
 Дæлфадихсыдæй æнæбарыбонтæ фервит.
 Дæнгæлмард акæн.
 Дæнгæлмæрдтæ фæкæнут ноджыдæр.
 Дæнгæлнизæй фæсæй.
 Дæнгæлнизæй фæхъæрз дæ цæргæ бонты.
 Дæндаг дын ма уæд æмæ дæ дæндагтæ риссæнт.
 Дæндагдзæф фæу.
 Дæргъæй-дæргъмæ мард баныгæн.
 Дæргъæй-дæргъмæ мард рахæсс дæ хæдзарæй.
 Дæрдтыл фæзил, фæлæ дын хæдзар ссарын ма бантысæд.
 Дæуæй дарддæр ма мæ æвзæр чи загъта, уый дзурæнтæ —
 сыджыты.
 Дæуæй дарддæр ма мæ æнæхъуаджы чи афхæрдта, уымæн
 йæ дзурæн дзыхы рак фæзынæд.
 Дæхи адамыл æфтыд фæу.
 Дæхи азарæй басудз.
 Дæхи амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дæхи æфсымæрты къухæй рафт.

Дæхи дасыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дæхи зынгæй басудз.
 Дæхи мад амæлæд.
 Дæхи сæр басудзæд дæ хинтæ æмæ дæ кæлæнтæй.
 Дæхи сæрыл æртыхсæнт де ‘лгыстытæ.
 Дæхи фыдаей амæл.
 Де ‘бузн сæр амæлæд.
 Де ‘бузн сæр дæ къæхты тæригъæд фæхæссæд.
 Де ‘бузн сæр дын холы фестæд.
 Де ‘бузн сæрæй фæхъæрз.
 Де ‘бузн сæры дæ донзоныг къæхты тæригъæд уæд.
 Де ‘вæрæнтæ дзæгъæл баззайæнт.
 Де ‘вæрæнтæй æнæхайæ аззай.
 Де ‘вæрæнты бæркад мæнмæ æрбацауæд, ды сæ стонг гуы-
 бйнаей рафт.
 Де ‘ввонг цард дæ къухтæй ахауæд.
 Де ‘ввонг цардæй уæзæджы къæйыл афтид абад мæ сау тæ-
 ригъæдаей.
 Де ‘ввонгхор дын дæ сæр бахæрæд.
 Де ‘ввонгхорæй æнæбындар фæу.
 Де ‘ввонгхоры хъуыры аирвæзæнт дæ ис, дæ бон.
 Де ‘вдадзы хос дыл ма сæмбæлæд.
 Де ‘вдадзы хос дын Луайы хосæй уæлдай мацы баххуыс кæнæд.
 Де ‘вдадзы хос дын марг фестæд.
 Де ‘вдадзы хос дын сæрысæфты хос цы festa, уыцы сæфты
 бон дыл акæнæд.
 Де ‘вдай азы мауал æрæййаф.
 Де ‘вджид æй Хуыцау фæкæнæд, йæ дзыхмæ хус къæбæр
 сисынæн дæр куыднауал уа.
 Де ‘вджид — мæ куыдз.
 Де ‘взаг бахус уæд.
 Де ‘взаг бахуыскъ уæд, кæй дзы фæфхæрдтай, уыдон уæззау
 тæригъæдаей.
 Де ‘взаг йæ рæбыныл ахауæд.
 Де ‘взаг дæ комы арынджы мауал бацауæд.
 Де ‘взаг дæ комы арынджы срæсийæд.
 Де ‘взаг дур фестæд.
 Де ‘взаг стæг куыд festa, ахæм бон дыл акæнæд.
 Де ‘взагæй æвзæртæ фезмæнт.
 Де ‘взагæй л... фæхæр.
 Де ‘взагæй сындз фæтон.
 Де ‘взагæй цæхæр фесхъау.
 Де ‘взаджы цъуппыл рак фæзынæд.
 Де ‘взæртæ — дæ мæрдтæн.

Де 'взэртæ дæ раттагæн – хæринаг.
 Де 'взонг бон ныккал.
 Де 'взонг зæрдæ аскъуыйæд.
 Де 'взонг зынг ахуыссæд.
 Де 'взонг сæр амæлæд.
 Де 'взонг цард æрдæгыл аскъуыйæд.
 Де 'взыгъдзинад раргом кæнын дын ма бантысæд.
 Де 'гæр кал.
 Де 'гъдау дæр – сæфт æмæ дæ сæр дæр.
 Де 'гъдауимæ тагъд дæ сæр дæр цы фесафай, ахæм бон дыл
 Уæлладжы цæфæй акæнæд.
 Де 'дзæрд сæр амæлæд.
 Де 'дзæрд фыды баййаф.
 Де 'дзæрд фыды боны фарн дын фæуæд.
 Де знаг амæлæд.
 Де знаг фæкæлæд дæ бæсты.
 Де знагтæй дын дæхи атонын ма бантысæд.
 Де знагтæм кæсгæ-бæлгæйæ фæцæр.
 Де знагты амæттаг фæу.
 Де знагты зæрдæ дын цы зæггы, уый дын Хуыцауы цæст
 бауарзæд.
 Де знагты кæрдтыл бафт.
 Де знагты къухы лæвæрд фæу рæхджы бонты.
 Де знагты фæндиаг дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
 Де знагты фæндиаг фæу.
 Де знагтыл фæзилæнт дæ фæндагтæ.
 Де 'ккой йæ фæхæсс мæрдты бæсты.
 Де 'ккойæ макуы ахауæд дæ мæгуыры дзæкбул.
 Де 'ккойæ макуы ахауæд де 'ргъом.
 Де 'лгъ дæ разæй фæцæуæд.
 Де 'лгъ кæнын ныууадзын дын макуы бантысæд.
 Де 'лгъæй дæ фесафæд Хуыцау.
 Де 'лгъаг митæ аппарын дын макуы бантысæд.
 Де 'лгъаг миты амæттаг фæу.
 Де 'лгъыст дæ бинонтыл æрцæуæд.
 Де 'лгъыст дæ ницæйæг сæрыл æртыхсæд.
 Де 'лгъыст дæ сæры баййафæд.
 Де 'лгъыст дæ хæдзары астæуцæджындзыл сæмбæлæд.
 Де 'лгъыст дæм дæсахæмæй здæхæд.
 Де 'лгъыст – дæхи.
 Де 'лгъыстæй нын Хуыцау мацы бахай кæнæд, дæхи сæр æй
 рæхджы бонты баййафæд.
 Де 'лгъысты амæттаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Де 'лхыскъгæнæн ныхас – дæхи.

Де 'мбай ма куыздз уæд.
 Де 'мбайæ ма куыздз амæлæд.
 Де 'мбаймæ ма куыздз фæцæрæд.
 Де 'мбæйтты макуы аййаф.
 Де 'мбæйтты рæггы дæ Хуыцау ма рауадзæд.
 Де 'мбал ма куыздз дæр макуы бауæд.
 Де 'мбæлттæ дыл фæкæуæнт.
 Де 'мбæлттæй фæишпæрд у.
 Де 'мбæлттæй фæхъу.
 Де 'мбæлтты амæттаг фæу.
 Де 'мбæлтты бон дыл акæнæд.
 Де 'мбæлтты зæрдæ дыл фæхудæд.
 Де 'мбæлтты рæггы рацæуынхъом макуы бау.
 Де 'мбæлтты цæстытæм фæкæс.
 Де 'мбисонд – дæхи.
 Де 'мбисонд, чи дын ис, уыдон дæр баййафæнт.
 Де 'мвæнд – ма куыздз.
 Де 'мвæнд ма куыздз дæр макуы уæд, афтæмæй батон дæ
 царды бонтæ.
 Де 'мгæрттæ дыл сыджыт бакалæнт.
 Де 'мгæртты рæггы рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Де 'мгæртты æхсенæй дæ барджын хъæлæс макуы райхъуысæд.
 Де 'мгæртты рæггы дæ барджын хъæлæс фæтары уæд.
 Де 'мдæргъ дæ табæтæй дæр ма фæуæд.
 Де 'мдæргъ чырыны æвæрд фæу.
 Де 'мзонд адæймагыл макуы сæмбæл.
 Де 'мзонд адæммæ – де сæфт.
 Де 'мзондты баййаф.
 Де 'мкъай амæлæд æмæ стæй сæрыстырæй ды рацу-бацу кæн.
 Де 'мкъай дæ афтид абадæд.
 Де 'мкъай дæ æнæмкъайæ аззайæд.
 Де 'мкъай дæ уарзтæй ма бафсæдæд.
 Де 'мкъай дæ зæрдæрисгæйæ фæцæуæд.
 Де 'мкъай дæ къæндзыхæй цы фæуадза, ахæм бон дыл акæнæд.
 Де 'мкъай дыл йæ бындзгуйтæ фæтонæд.
 Де 'мкъай дыл йæ сæр фæхойæд.
 Де 'мкъай дыл саутæ скæнæд.
 Де 'мкъай дыл фæкæуæд.
 Де 'мкъайау адæмы уæзгуйтыл баззай.
 Де 'мкъайау гуыбындзæл фæцу.
 Де 'мкъайау нозты ныххау.
 Де 'мкъайау уынгты фæхит.
 Де 'мкъайæ æнæмкъай фæу, кæй фæсайдтай, уыдоны тæ-
 ригъæдæй.

Де ‘мкбайы амонд фæхæсс.
 Де ‘мкбайы æвзæртæ бахæр, уыцы сæфты йæ хæдзары чи дары.
 Де ‘мкбайы баййаф рæхджы бонты.
 Де ‘мкбайы бон дыл тагъд рæстæджы акæнæд.
 Де ‘мкбайы быныл баззай зæрдæхæлдæй.
 Де ‘мкбайы кæлмæрзæн фæдар.
 Де ‘мкбайы къабайы фæцу.
 Де ‘мкбайы мондæгтæ фæис адæмæй.
 Де ‘мкбайы ном дæ айрох уæд.
 Де ‘мкбайы номæй дарддæр дын зæххы цъарыл табуйаг ма-
 цууал баззайæд.
 Де ‘мкбайы сæрæн аргъ кæнынхъом дæ Дунескæнæг Хуыцау
 цы нукуы бонты скæна, ахæм фыдæмбисонд дæ рæхджы бонты
 баййафæд мæ тæригъæдæй.
 Де ‘мкбайы фæдыл фæхит æмæ дæ куыдзы хъуыды дæр ма-
 куы ‘ркæнæд.
 Де ‘мкбайы фæрстæ дын фехæлæнт.
 Де ‘мсæр адæм дæ мардмæ цы лидзой, уыцы амонд дæ уæд.
 Де ‘мсæр адæмæй æрмист фæу.
 Де ‘мсæр адæмæй дæ къæсæрæй макуы мачи бахизæд.
 Де ‘мсæр адæмы фæндиаг фæу.
 Де ‘нæсысмудæн сæр хæр.
 Де ‘рбадæнтæй дæ цаесгомы цъар скæн.
 Де ‘рбадæнтæй фæхъæрз.
 Де ‘рвад дæ йæ къух йæ дзыхы акæнæд.
 Де ‘рвадæлтæй æрмист фæу.
 Де ‘рвадæлты рæгъы макуы рацу.
 Де ‘ргъаг аргъ макуы райсæд.
 Де ‘ргъом бараст кæныны бон дæ макуы фæуæд.
 Де ‘ргъом дæ рагъыл бамбийæд.
 Де ‘ргъомы бын амæл.
 Де ‘ргъомы бын бадонзоныг у.
 Де ‘рдиаг фæцæуæд.
 Де ‘рдиаггагмæ дын æртымбыл уæнт адæм.
 Де ‘рдиаггаджы мард мæм æрбайхъуысæд.
 Де ‘ркъуырæг къуырд фæуæд.
 Де ‘ркъуырæгæн макуыуал мачи баззайæд.
 Де ‘ркъуырæджы Хуыцау æркъуырæд.
 Де ‘ррæхойæг йæ ахсджиæгты æррæхойæд.
 Де ‘ррæхойæг рæхуыст фæуæд Уæллагæй.
 Де ‘ррæхойæджы хист — дæ дзыхы.
 Де ‘рфадаг бацæнкуыл уæд.
 Де ‘рфадаг фæстытæ фæуæд.

Де 'рфадаг цонгдихэй баззайæд.
 Де 'рфададжы фæстытæй фенæд мæ уд.
 Де 'рхъуыды фесафæд.
 Де 'рхъуыдыйы фæхъхъау дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Де 'рхъуыдыйыл æвзæр куыз амæлæд.
 Де 'рцæуæн бон мæ тæригъæдæй басудзæд.
 Де 'рцæуæн бонæн æвзæртæ фæфæлдыстауæд.
 Де 'рцæуæн фæндагтæ дæ фæдыл судзгæ фæцæуæнт.
 Де 'рцыд дæ бар уыд, фæлæ дæ ацыд дæ бар цынæуал уа,
 уыцы бон дыл акæнæд.
 Де 'рцыдæй дæ бæрзæйсаст фæраздæр уæд.
 Де 'рцыдыл куййтæ фæниуæнт.
 Де 'рымысæг мацыуал æрымысæд.
 Де 'рымысæгæн мацыуал бантысæд.
 Де 'рымысæджы хуызæн су.
 Де ской макуы уæд.
 Де скойæ адæм дардмæ цы лидзой, ахæм бон дæ баййафæд
 дæ улы мæрдæй.
 Де скойы аккаг дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Де скьола басудзæд.
 Де скьола ныккæлæд йæхи уæзæй.
 Де скьолайæ дæуæй хуыздæр ма рацæуæд.
 Де скьолайыл чбырын арт сирвæзæд.
 Де скъуыдтæ бампъузыны бон дæ ма фæуæд.
 Де скъуыдтæй дæ гæбæр фезгъæлæнт.
 Де стæг дæ хъуыры фæбадæд.
 Де стæгдар дæ сыджытыхайыл мауал сæмбæлæд.
 Де стуртæ дæ мардæнхæрд фæуæнт.
 Де стурты фæдыл рафт.
 Де стъалы ахуыссæд.
 Де стъалыйыхай арвæй рахауæд.
 Де сфыцæг дзыгуын галы цармæй рæхсад хус æрчытæ феу-
 уилæд.
 Де сфыцæгæн макуы мацы бабæрн чындæуæд.
 Де сфыцæгæн мацы бантысæд.
 Де схафæг дæлдæр фæуæд.
 Де схафæг цардæй хафт æрцæуæд.
 Де схафæджы къухтæ ахауæнт.
 Де схафæджы уæнгтæ бадон уæд.
 Де 'ууæнк бахæр.
 Де 'ууæнкæй дæ Уæллаг фесафæд.
 Де 'фсарм бахæр.
 Де 'фсæддон æфсæддон дарæсы ныгæд æрцæуæд.

Де 'фсæддон дæм ласгæ фæуæд.
 Де 'фсæддон дыл мауал сæмбæлæд.
 Де 'фсæддоныл дæ рустæ хæрдмæ фæтон.
 Де 'фсæртæ бадон уæнт.
 Де 'фсæрты тæригъæд дын мæрдты дæр ма батайæд.
 Де 'фсæртыл дур æруайæд.
 Де 'фсымæр амæлæд.
 Де 'фсымæрæй æнæфсымæрæй аззай.
 Де 'фсымæры ингæнмæ ныййеудодой кæн.
 Де 'фхæрд райсынхъом макуы бау.
 Де 'хсар асæттæд.
 Де 'хсар æвдисыны бон дæ макуы фæуæд.
 Де 'хсарæй æнæхсар фæу.
 Де 'хсары цæсты фæкæс.
 Де 'хсары цæсты фæкæс æмæ дæ адæмы зæрдæ макуы ба-
 рухс уæд.
 Де 'хсæв дыл мауал сбон уæд.
 Де 'хсæвæр æнæхæрдæй баззайæд.
 Де 'хсæвæрæй æнæхсæвæрæй аззай.
 «Демократты» фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 «Демократты» хуызæн су.
 Дидинæг ма фен.
 Дидинæг рафтау, фæлæ дын дыргъ раттын макуы бантысæд.
 Дидинæг рафтауын дын макуы бантысæд.
 Дидинæг рафтауынмæ фæбæлл, фæлæ дын æй Уæллаг уынын
 макуы фæкæнын кæнæд.
 Дидинæгæфтауын афонмæ ма ахæццæ у.
 Дидинæгæфтыдæй бахус у.
 Дисмæрд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Диссагæн дзуринаг фæу.
 Диссаджы бон амæл.
 Диссаджы бон дыл фæстаг бон акæнæд.
 Дихтæ æмæ къуыхтæ бау.
 Дихтæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дихтæй æрцæуæд уе сæфт.
 Дихтæй уыл æмбæлæд уе знаг.
 Додой кæнынмæ дæм фæцæуæд адæм.
 Додой фæкæн де 'намонд сæрыкъоппайыл.
 Додойаг — дæ сæр.
 Додойаг дæ фæкæнæд, уæлейæ чи кæсы æмæ дæ фыдбы-
 лызтæ нымад кæмæн сты, уый.
 Додоймæ дæм фæцыдæуæнт адæм.
 Додойы бон дыл акæнæд.

Додойы бонаей фæцæр.
 Додойы боны гуырд фæу.
 Додойыл дæ ма ныууадзæд Уæллаг; фыддæртæ дын цы фена
 нæ цæст, ахæм æмбисонд дæ баййафæд адæмы судзгæ æмæ дудгæ
 тæригъдæй.
 Дойнагдур æруайæд де 'фсæртыл, цæмæй дæ дзурыны бон
 мауал фæуа.
 Дойнагдур дæ фестын кæнæд дæ амондыскæнæг.
 Дойнагдуртæ фæхæр.
 Дойнагдуртæ феууил уыцы æфсæртæй.
 Дойнагдуртыл фæхой де 'намонд сæр.
 «Дон, дон» фæкæн.
 «Дон, дон» фæкæн æмæ дын дæ дзыхыл донысдараг мачи уæд.
 «Дон, дон» фæкæн æмæ дын донæй бафсис ма уæд.
 Дон раивылæд æмæ дæ сæр йæ мидæг фæуæд.
 Дон рацæуæд æмæ дæ аласæд.
 Донавæрæг дын мачи уæд.
 Донарæхæн дæ Хуыцау макуы ауадзæд.
 Донарæхæн цард макуы фен.
 Донæй дæр дæ гуыбын макуы бафсад.
 Донæй дæр дæ фаг хай макуы фæуæд.
 Донæй дæр дын рухсзæгъæг мачи фæуæд.
 Донæй дæр макуы бафсæд.
 Донæркæнæг макуы ссар.
 Донбеттырты хай фæу.
 Дойныйæ амæл.
 Дойныйæ мæл æмæ дын донавæрæг мачи уæд.
 Дойныйæ мæл æмæ дын донæй бафсис ма уæд.
 Донзоньг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Донзоньгæй фæцæр.
 Донзоньгæй фæцу.
 Донласт фæу.
 Донласт чи фæци, уый хал ахæр.
 Дуар рахгæнынхъом ма бау.
 Дуарæфтыд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дуарæфтыдæй фæхой дæ сæр.
 Дуарæхгæд фæу.
 Дуарæхгæдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Дуарбакæнæг дын ма уæд.
 Дуджы азар дæ баййафæд.
 Дуджы комытæф макуы банкъар.
 Дуджы цыд макуы фæхат.
 Дуг-рæстæгæй æлгъыст фæу.

Дуг-рæстæджы фыдæх ссар.
 Дугъ кæнынхъом дæ Уæллаг макуы скæнæд.
 Дугъы дæ бæх фæкæлæд æмæ дæ бæрзæй ныссæтт.
 Дугъы макуы баразæй у.
 Дугъæтты æхсæн макуы разын.
 Дугъæттыл нымад макуы æрцу.
 Дудгæ æмæ судзгæ фæбад.
 Дудгæ æмæ судзгæ фæцу.
 Дудгæ бон дыл акæнæд тагъд рæстæджы.
 Дудгæ бонæй – дæ авналæнтæ.
 Дудгæ бонæй дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Дудгæ мард дыл æрцауæд.
 Дудгæ фæбад.
 Дудгæ цæф дыл сæмбæлæд.
 Дуне дыл галиумæ разилæд.
 Дуне макуы фен.
 Дунейы æлгыстытæ дæ сæр баййафæд.
 Дунейы æлгыстытæ дæ сæрыл æртыхсæнт æмæ сæ дæ бон
 сисын мауал бауæд.
 Дунейы зиæнттæ фæныгæн.
 Дунейы мæрдтæн цъыфтытæрæн бæхæй фæцу.
 Дунейы мæрдтыл дæ бындзгуытæ фæтон.
 Дунейы номæй дæм дзырды бар макуы æрхауæд.
 Дунейы фыдбылызтæ – дæ хай.
 Дунейы хæрзтæ дæ цæсты зулæй дæр макуы фен.
 Дунейы хæрзтæ дыл нæккæлæнт æмæ дын дæ зæрдæ макуы
 срухс кæнæнт.
 Дунейы хæрзтæй дын Хуыцау хай ма скæнæд.
 Дунескæнæг дæм йæ мидбылты макуы бахудæд.
 Дунескæнæг Хуыцау дæ æргæрах кæнæд.
 Дунескæнæг Хуыцау дын дæ зæрдæ ноджыдæр нытталынг
 кæнæд.
 Дунескæнæг Хуыцауæй фыдæлгыст фæу.
 Дунескæнæг Хуыцаумæ дæ хъуырыщъар фæиваз æмæ йæм
 дæ куывд макуы фехъуысæд.
 Дунескæнæг Хуыцауы зæрдæ макуы ссар.
 Дунескæнæг Хуыцауы къухылаæвæрд фæу.
 Дунескæнæг Хуыцауы фыдæх ссар.
 Дунескæнæг Хуыцауы фыдæхæй басудз.
 Дунескæнæг Хуыцауы цæхæртæ дыл æркæлæнт.
 Дур æруайæд де ‘фсæртыл.
 Дур – дæ гуыбыны.
 Дур фест.

Дуры цаѳ фæу.
 Дуры цъуппыл бахус у.
 Дурты бын амæл.
 Дурты бын — дæ сæр.
 Дурты бын ныгæд æрцу.
 Дуртыл хаф дæ дæндагтæ.
 Дурадзагъд фæу.
 Дурадзагъдæй суринаг цы фæуай дæ хæдзарæй дæр, уыцы
 бон дыл акæнæд.
 Дураенкъуыст дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дураенкъуыстæй фæтон дæ царды бонтæ.
 Дураешпарæн дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Дураешпарæнæй баззай.
 Дурдзавд фæу.
 Ды куы равзæрдтæ, уæд æфхæлц чи нæ арæзта, уыдонæн
 æвзæртæ — фæлдыст.
 Дывæлдахæй ныгæд æрцу.
 Дывæлдахæй фæцу.
 Дывæнд фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Дывзагон усы дзыхы бахау.
 Дывзагонæй фæцæр.
 Дывзагоны ном дæ рагъæй мауал ахауæд.
 Дывыдон фæу.
 Дывыдонæй фæбад дæ нымад бонты.
 Дывыдонæй фæрацу-бацу кæн.
 Дывыдоны бон дыл акæнæд.
 Дыгай мæрдтæ фæныгæн.
 Дыгай мæрдтæм фæдзыназ.
 Дызæсгом фест.
 Дызæсгомæй — дæ мæлæт.
 Дыззы хур дæр макуы фен.
 Дызæрдыггæнгæ фæцæр.
 Дыкбахыг бирæгъ дыл амбæлæд.
 Дыкбахыг бирæгъты холы фæу.
 Дымгæ дæ фæхæссæд.
 Дымгæсæрæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Дымды фæу.
 Дымысдæр уыдтæ æмæ дымысдæрæй баззай.
 Дымысдæрæй амæл.
 Дыуадæс цафы дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Дыуадæс фыдцафы фæу.
 Дыууæ æмæ дыууиссæдз дзуарæй æлгъыст фæу.

Дж

Джауыр фест.
Джауырты аметтаг фæу.
Джебогътыл сагъд æрцу.
Джеоргуыбатае дыл мауал æрцауæнт.
Джеоргуыбаты зæдтæ æмæ дауджытæй æлгъыст фæу.
Джеры дзуар дæ йæ бынмæ ма суадзæд.
Джеры дзуар дæ ралгъитæд.
Джеры дзуар дæм комкоммæ кæсы æмæ дæ комкоммæ æр-
къуыраед.
Джеры дзуар дыл йæ цæхæртæ ныккалæд.
Джеры дзуармæ цæуыны бон дæ мауал фæуæд.
Джеры дзуары бæрагбон дыл фидæнмæ мауал æрцауæд.
Джидзæггагæй — дæ мæлæт.
Джидзæггагæй джидзæггагмæ фæцу.
Джис-къус фæкæн.
Джискъусгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
Джихмард акæн.
Джихмард дæ бæрзондылбадæг Хуыцау фæкæнæд.
Джихниз дыл фæзынæд.
Джихнизæй амæл.
Джихнизæй фæсæй.
Джихнизæй чи сæйы, уыдоны æмбисонд дыл акæнæд.
Джоджорайы ласт фæу.
Джызæлы дын арахъхъ цы дарой, Æрыдон дын цывзы цы
хæрын кæной, уыцы уавæрмæ æрхау.
Джызæйлаг сæгъы æмбисонд дыл æрцауæд.
Джыртмæ фæцауæнт дæ хуыздæртæ.
Джыртмæ фæцауæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
Джыртмæ фæцу.
Джыртт-джыртт фæкæн.

Дз

Дзаг — дæ сæр.
Дзаг фæу.
Дзаг хæдзар ссарын дын ма бантысæд.
Дзаг хæдзармæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцауы цæст макуы
бауарзæд.
Дзаг цæстæй ракастæ дæ макуы мачи фенæд.

Дзагай рацауын дын макуы бантысæд.
 Дзагарм æфсин макуы æрлаууæд дæ фынджы уæлхъус.
 Дзагарм дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Дзагармæй дæ хæдзарыл цы нукуы сæмбæлай, ахæм амон-
 дæй фæцæр.
 Дзагарммæ фæбæлл æмæ дын дзагарм уæвын макуы бантысæд.
 Дзагъырдастæй баззай.
 Дзагъырдастæй фæцу адæмы ‘хсæнты æмæ сæм дæ цæсты
 фиутæ фæтайæнт.
 Дзаджджын бинонтæм фæбæлл æмæ дын се скæнын макуы
 бантысæд.
 Дзаджджын бон макуы фен.
 Дзаджджын рæстæг ма байаф.
 Дзаджджын фысымтыл цыд дæ Хуыцау макуы бонты фæкæнæд.
 Дзаджджын хæбизджынтæм фæбæлл æмæ дын дзы хæрын
 ма бантысæд.
 Дзаджджын хæдзар скæнынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Дзаджджын хæрыны бон дæ ма фæуæд.
 Дзаджджын цард ма фен.
 Дзаджджынай ацæрынхъом дæ Уæллаг макуы скæнæд.
 Дзала сласынæн ма бау.
 Дзала сласынхъом дæ Хуыцау дæ лæгау лæджы кары дæр
 макуы бакæнæд.
 Дзаумай хорз де уæнгтыл макуы æрæппар.
 Дзаумафсæстæй дæ мачи фенæд.
 Дзаумацухæй фæтон дæ царды бонтæ.
 Дзæбæх амонд макуы фен.
 Дзæбæх бонтæм фæбæлл, фæлæ сæ уынгæ макуы фæкæн.
 «Дзæбæх дæн» зæгъыны бон дæ макуы фæуæд.
 Дзæбæх зæгъынæн ма су.
 Дзæбæх макуы у – цæргæ-цæрæнбонты хъæрзгæ-нæтгайæ
 фæцу.
 Дзæбæх рæстæг ма фен дæ фыны дæр.
 Дзæбæхæй ацæрын дын ма бантысæд.
 Дзæбæхæй нæ цауыс, фæлæ дæхи фыдæй дæ хæдзарыл ма-
 уал сæмбæл.
 Дзæбæхты бон дыл акæнæд.
 Дзæбæхты хал дæ хъуыры æфтыд фæуæд.
 Дзæбæхтыл бафт.
 Дзæбидырау дæ дæ сæрыл бæрзонд схæцгæ макуы мачи фенæд.
 Дзæбуг æмæ хъæсдарæджы æхсæн – дæ сæр.
 Дзæбугæй цæф – дæ фæскъæбутæн.
 Дзæбуджы цæф дыл æруайæд.
 Дзæгъæл баззай.

Дзæгъæл баззайæнт дæ лыстæгфыст чингуытæ.
Дзæгъæл баззайæнт дæ мæрдæй дæ хиуæттæ.
Дзæгъæл баззайæнт дæ мæрддзæгтæ.
Дзæгъæл баззайæнт, цæгатæрдэгæй дын чи ис, уыдон.
Дзæгъæл дæ абадæнт дæ ныййарджытæ.
Дзæгъæл дæ абадæнт, кæм дын чи ис хион-хæстæгæй, уыдон.
Дзæгъæл дæ аззайæд дæ бары хай.
Дзæгъæл дæ аззайæд дæ сылы къах.
Дзæгъæл баззайæд дæ къæсæр.
Дзæгъæл баззайæнт дæ сасир æмæ дæ арынг.
Дзæгъæл фæхæт ноджыдæр.
Дзæгъæл фæцу дæ мойы мæрдæй.
Дзæгъæлæй адæргъ у.
Дзæгъæлæй агъæпп у.
Дзæгъæлæй æрцауæд дæ мæлæт.
Дзæгъæлæй батон, цы нымад бонтæ ма дын баззад, уыдон.
Дзæгъæлæй джидзæггаджы бынатмæ æрхау.
Дзæгъæлæй рафт адæмы уынгты.
Дзæгъæлæй ссыст æмæ сысмаг у.
Дзæгъæлæй фæхæтæнт, чи дын ис, уыдон.
Дзæгъæйлаг фæу.
Дзæгъæйлагæй баззай.
Дзæгъæлбадт фæкæн.
Дзæгъæлбадтæй батон дæ рæстæг.
Дзæгъæлбадтæй бамби дæ фыды артдзæсты.
Дзæгъæлбадтæй де ‘рбадæнтыл дæлгоммæ сынчытæ æрзайæнт.
Дзæгъæлгаст дæ Хуыцау фæкæнæд ноджыдæр.
Дзæгъæлгаст фæу.
Дзæгъæлдзу уыдтæ рагæй дæр æмæ ноджыдæр дзæгъæл цы фæцауай, уыцы амонд дын бауарзæд мæ цæст.
Дзæгъæлдзуйæ – дæ мæлæт.
Дзæгъæлдзуйы бон дыл акæнæд.
Дзæгъæлдзырд дыл бафтæд.
Дзæгъæлдзырдæй де ‘фсæртæ ныууайæнт.
Дзæгъæлдзырдæй де ‘фсæртæ сзынг уæнт.
Дзæгъæлдзыр кæстæртæм фæхъус.
Дзæгъæлдзырхæй фæцæр.
Дзæгъæлзад дæ Уæллаг фæкæнæд.
Дзæгъæлзад фæу мæ къæхты тæригъæдæй.
Дзæгъæлзадæй баззай.
Дзæгъæлзады бон дыл акæнæд.
Дзæгъæлкъахæй æрцауæд дæ мæлæт.
Дзæгъæлкъахæй фæджыртт-джыртт кæн адæмы уæзгуытыл æмæ дын мидæмæ зæгъæг мачи уæд.

Дзæгъæлкъахы бонæй фæцæр.
 Дзæгъæлмард акæн.
 Дзæгъæл уыдтæ, дзæгъæл дæ æмæ дзæгъæлæй батон дæ цар-
 ды бонтæ! — уый дын мæ иууыл хуыздæр арфæ.
 Дзæгъæлæй амæл.
 Дзæгъæлы ном фæхæсс дæ амæлæты бонмæ.
 Дзæм-дзæмы суадонæй дын хай ма уæд.
 Дзæм-дзæмы суадонмæ æфтгæ дæр цы никуы бакæнай, уыцы
 бон дыл акæнæд уымы бæсты.
 Дзæнæт дæ фыны дæр макуы фен.
 Дзæнæтæй дын хай ма уæд.
 Дзæнæты цардмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцауы цæст ма
 бауарзæд.
 Дзæнæты цъæх нæууыл бад æмæ дын æз та ардыгæй мæ
 хъал цардæй мæ фынджы уæлдæйттæй цы рухс кæнон, уыцы
 бон дыл рæхджы акæнæд.
 Дзæнгæда фæцæгъд.
 Дзæнгæда цæгъдынæй дарддæр дын Хуыцауы цæст мацы
 бауарзæд.
 Дзедзылой фæкæн.
 Дзедзылойгæнгæ фæцæр.
 Дзой-дзой цы фæкæнай, уыцы амонд дæ уæд! — уый дын
 бауарздзæн мæ цæст.
 Дзойдзойæг фæу.
 Дзойдзойгæнгæйæ амæл.
 Дзуар дæ ралгъитæд.
 Дзуар дæ ралгъитæд дæ дидинкалæн азты.
 Дзуар дыл йæ цæхæртæ æркалæд.
 Дзуар дын дæ кувинæгтæ ма айсæд.
 Дзуар скæнын дын ма бантысæд.
 Дзуарæй æлгъыст фæу.
 Дзуары азарæй басудз.
 Дзуары лæджы арфæ дыл макуы æрцæуæд.
 Дзуары фыдæх дæ баййафæд.
 Дзуары цæф фæу.
 Дзуарæфтауын дын ма бантысæд.
 Дзуарæфтауынмæ ма ахæццæ у.
 Дзуарæфтауыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дзуарæфтыдæй амæл.
 Дзул асæттынæн ма бау.
 Дзул æмæ мыд иумæ макуы фен.
 Дзул æмæ мыды цардмæ фæбæллут, фæлæ булкъ æмæ даво-
 ны цардæй батонут уæ бонтæ.
 Дзул æмæ мыды цардмæ фæбæллут, фæлæ йæ макуы баййафут.

Дзул æмæ цæххæй макуы бафсад дæ гуыбын.
 Дзул бахæрын дын ма бантысæд.
 Дзул донимæ дæр макуы фен.
 Дзул дын мыды агулын ма бантысæд.
 Дзул ма фенæд дæ марды кæнд.
 Дзулмаæ фæбæлл æмæ дæ дзы дæ гуыбын бафсадыны бон
 макуы фæуæд.
 Дзулы азарæй басудз.
 Дзулы ард дæ баййафæд.
 Дзулы зæй дæ фæласæд.
 Дзулы фыдæхæй судзгæ æмæ дудгæйæ фæцу.
 Дзуллаг макуы райс дæ къуымæй.
 Дзуллаг макуы фен дæ къуымы æрулæфгæ.
 Дзурын дæ фæндæд æмæ дын дзурæн ма уæд.
 Дзурыны бон дæ мауал фæуæд.
 Дзурыны бонмæ фæбæлл æмæ йæ ма æрæййаф.
 Дзуттаг дæ фестын кæнæд Уæллаг — тона, æвзона куыд кæ-
 най æшпынæдзух.
 Дзуттагау марлæимæ фæцу.
 Дзуттаджы цармы фæцу.
 Дзуттагæй дæхи фæхиз æмæ хæрæджы битъынайау дæ фын-
 дзы бын æрзайæд.
 Дзуттаджы хæсы бахау.
 Дзывыр кæм ныссадзай, уыцы зæххы гæппæл дын ма бауар-
 зæд Уæлладжы цæст.
 Дзывыр макуы ралас дæ кæртæй.
 Дзывырыл хæцынхъом макуы бау.
 Дзырд зæгъынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Дзырд сæшпарынаен макуы бау.
 Дзырдæшпарæн фæу.
 Дзырддаг фæу.
 Дзырддагæн баззай.
 Дзырддаджы бон дыл акæнæд.
 Дзырддзæугæ лаг уæ макуы рацæуæд.
 Дзырдхæстгæйæ амæл.
 Дзырдхæстгæйæ дæ æркъуыраед Уæллаг.
 Дзырдхæссæгæй æрцæуæд де сæфт, адæмæн фидиссаг куыд
 фæуай.
 Дзырдхъом ма бау.
 Дзых дзурынæн у, фæлæ дзы ды кæлмытæ æмæ хæфсытæ цы
 фæдарай, уыцы бон дæ баййафæд.
 Дзыхæй сæфт сы... фæй сæфтгæй æвзæрдæр у, ды та сæ дыу-
 уæйæ дæр сæфт дæ æмæ дæ Уæллаг дыууæ ахъаззаг цæфы æр-
 кæнæд.

Дзыхъхъы амæл.
Дзыхъхъы лæуд фæу.
Дзыхъмард дæ Хуыцау фæкæнæд.
Дзыхъмард фæу.
Дзыхъмардæй дæ мæ уд фенæд.
Дзыхъмарды æмбисонд дæ баййафæд.
Дзыцца дæ æнæныгæнæг фæуæд.
Дзыцца дыл йæ бындзгуытæ гæбазгай тонгæ тугцæссыгтæй
фæдзыназæд.
Дзыщайы лæггæдтæ дæ хъуыраей дæ игæртимæ тугхæццæйæ
скал рæхджы бонты.

Е

«Ед у» дарæг дæ ма уæд.
«Ед у» зæгъæг уæ макуыуал рацæуæд.
Елиа дæ æрцæвæд.
Елиа дæ ралгъитæд.
Елиа иуцæфон у æмæ дæ йæ дыккаг сау цæф мауал бахъæуæд.
Елиа иуцæфон у æмæ дæ йæ иу цæф хæдзархæлд фæкæнæд.
Елиайæ фыдæлгъыст фæу.
Елиайы цæф дыл афтæ сæмбæлæд, æмæ дæ къахыл слæууы-
нæн цынауал бауай.
Елиайы цæхæртæ дыл æркаелæнт.
Елиайы цæхæртæй басудз æд ис, æд бис.
Емынæ – дæ артæнты.
Емынæ дæ ахæссæд.
Емынæ – дæ гуыбыны.
Емынæйы хаст фæу.
Ердо аразын дын ма бантысæд.
Ердойæ дæ æрæхстæуæд.
Ердохæлд фæу.
Есо Чырыстийæ æлгъыст фæу.
Есойæ æлгъыст фæут фыдæй-фыртмæ.
Есойы цæхæраей басудзæд дæ сæр.
Есойы цæхæртæ дыл æркаелæнт.
Еу æмæ сар – дæ къона.
Еу æмæ сар де ‘взæр сæр.
Еу æмæ сайраг – дæ хæдзар.
Еу æмæ сайраг дæ ракурджыты хæдзар фæуæд.
Еу æмæ сайраг фæу, уæд та.
Еу æмæ сайраг фæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.

Еудодой дыл фæкæнæд мæ уд.
Еудодойаг – дæ иунæг къоппа.
Еудодойаг дæ фæкæнæд Уæллаг Хуыцау.
Еудодойаг фæу мæ улы тæригъæдæй.
Еудодойгæнгæ дæм фæцæуæнт дæ цагат.
Еудодойгæнгæ фæцу адамы уæзгуытыл.
Еузæгъæг дын ма уæд.
Еукæнинаг фæу.
Еукæнынмæ дæм фæцæуæнт адæм.
Еу-сар – дæ сæр.
Еу-сар дыл фæкæнæнт дæ ахсджиаг хъæбултæ.
Еу-сар фæкæн.
Еу-сайраг фæу.
Еууаг – де 'намонд сæр.
Еууаг фæу.
Еууагмæ æрхау дæхиуæтты тæригъæдæй.
Ехс райсынхъом ма бау.
Ехсæй æрцæвыны бон дæ мауал фæуæд.
«Ехх» фæкæн.

3

Загъд кæнын дын мауал бантысæд.
Загъд кæныны бон дæ мауал фæуæд.
Загъд къахгæйæ амæл.
Загъд фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
Загъдгæнгæ амæл.
Загъдгæнгæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
Загъдгæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
Загъдгæнджыты æрсабыр кæнынхъом ма бау.
Загъдгæнджыты фыдæх дыл сæмбæлæд.
Загъдкъахæн фæкæн.
Загъта-багъта дарæг дæ мауал уæд.
Загъта-багъта кæнын дын ма бантысæд.
Загъта-багъта фæкæн.
Загъта-багътайæ атыæпп у.
Згъта-багътайæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Загъта-багътайæ бацарæфтыд у.
Загъта-багътайæ дæ цыппæртыл фæбыр.
Загъта-багътайæ дыл адымæд дæ цард.
Загъта-багътайæ раууатмæ æрцу.
Загъта-багътайæ зыбыты сæфт фæу.

Загъта-багътайæ мыггагсæфт фæу де знæгты фæндиаг.
 Загъта-багътайæ рафт.
 Загъта-багътайæ рафтæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Загъта-багътайæ ссар де сæфт.
 Загъта-багътайæ фæараз дæ цард æмæ дын йæ саразын ма-
 куы бантысæд.
 Загъта-багътайæ фæцæр æмæ дын цæрын ма бантысæд.
 Загъта-багътайæн бахъу.
 Загъта-багътайы бон дæ ма фæуæд.
 Загъта-багътайы бон дыл æркæнæд.
 Загъта-багътайы – дæ сæр.
 Загъта-багътайыл фæу æмæ дæ цæрыны бон мауал фæуæд.
 Зад бафтауынхъом мауал су.
 Зад макуы райс дæ къуымæй.
 Задæй дæм макуы мачи фæкæсæд, цъæмæлтæй дæм кæсæнт.
 Зады азар дæ баййафæд.
 Задыны хæлд фæкæн.
 Задыны хæлд фæкæнæд, кæм дын чи ис хæстæг, хионæй,
 уыдон.
 Зазхæссæн дыл мауал æрцæуæд.
 Залиаг калм фест æмæ дæхи бахæр.
 Залиаг калмы ныхъуырды фæу.
 Залиаг калмы холы дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
 Зарæг самонын дын мауал бантысæд.
 Зарæг самоныны бон дæ мауал фæуæд.
 Зарæджы сæйрагæн баззай.
 Зарæджы сæр фæу.
 Зарыны бон дæ мауал фæуæд мæ тæригъæдæй.
 Заууаг фæу.
 Заууатæй баззай ацы комбæсты.
 Заууатмæ æрцу ноджыдæр.
 Заууаты бон дыл акæнæд тагъд бонты.
 Захъайаг хæрæг фест.
 Зачъейы кармæ ма фæцæр.
 Зачъеджын хистæр уæ макуы рацæуæд.
 Зæбул-зæбул фæкæн.
 Зæвæттæсдæргæйæ батон дæ бонтæ.
 Зæвæттæсдæргæйæ фæцæр дæ мæлæты бонмæ.
 Зæгæл дын дæ сæры цы æркъуырой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Зæгæл дын де ‘фсæры акъæдз чындæуæд, кæд гъеуæд уæд-
 дæр фæлæууис дæ дзæнгæдацæгъдынай.
 Зæгæлæй мард æрцу.
 Зæд дæ ралгъитæд.
 Зæддоны абадын дын макуы бантысæд.

Зæдтæй æлгъыст фæу.
 Зæдтæм дæ лæгъстæ макуы фехъуысæд.
 Зæй дæ фæласæд уæд та.
 Зæйы амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зæйы бын фæу.
 Зæйласт фæу.
 Зæйластæй баззай фыдæй-фыртмæ.
 Зæйуат фæу.
 Зæйуатæй дæ баззайын кæнæд Уæллаг.
 Зæйласты ном дыл сбадæд.
 Зæйхафт фæу.
 Зæйхафты бон дыл акæнæд.
 Зæлдаг макуы фен.
 Зæлдагтæ макуы фенæд дæ буар.
 Зæлдагтæ дарыномæ фæбæлл æмæ сæ макуы баййаф.
 Зæлдагты ацæуыны бон дæ макуы фæуæд.
 Зæлдагты ныгæд æрцу.
 Зæлдагтыл ацæуыны бон дæ макуы фæуæд.
 Зæнæг макуы фен.
 Зæнæгæй рæвдыд макуы баййаф.
 Зæнæгмæ бæлгæйæ – дæ мæлæт.
 Зæнæгмæ фæбæлл æмæ дын зæнæджы уарзт Хуыцау макуы
 базонын кæнæд.
 Зæнæгыл фæхæр дæхи æмæ сын сæ рæвдыд макуы базон.
 Зæнæджы ад макуы банкъар.
 Зæнгдих фæу.
 Зæнгсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зæнгсастæй фæхир-хур кæн.
 Зæшпадзы æвæринаг фæу.
 Зæрæстон фæу мæ уæнгты тæригъæдæй.
 Зæрæстонæй баззай.
 Зæрæстонæй цы баззайай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Зæрдаив митæ фæкæн.
 Зæрдаивæй фæцæр.
 Зæрдæ дын куыд нал уа, ахæм æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Зæрдæ ссарынхъом ма бау.
 Зæрдæйæ хъæрзгæйæ фæрафт-бафт кæн.
 Зæрдæйы хъустæ дын Хуыцау ма раттæд.
 Зæрдæбын мард акæн мæ фæндиаг.
 Зæрдæбын ми макуы фен.
 Зæрдæбын ныхас макуы фехъус дæ цард-цæрæнбонты.
 Зæрдæбын хъарджытæ дыл фæчындæуæд.
 Зæрдæбын хъуыддагыл дæ Хуыцау макуы бафтауæд.
 Зæрдæбынæй дæ фæдæлсыджыт кæнæд мæнæй уый.

Зæрдæдарæн адæймагыл макуы сæмбæл.
 Зæрдæбын æмбал макуы ссар.
 Зæрдæбын бон дыл макуы æрцæуæд нырæй фæстæмæ дæр.
 Зæрдæбын цот макуы фен.
 Зæрдæдзавд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зæрдæдзавд фæу мæ кæстæрты тæригъæдæй.
 Зæрдæдзавдæй фæцу адамы 'хсæн.
 Зæрдæдзавды бон дыл акæнæд.
 Зæрдæдзæбæх цард макуы фен.
 Зæрдæдзæбæхæй рацæрын дын ма бантысæд.
 Зæрдæдзæбæхæн дæ уæнгтæ макуы айтындз дæхи фæндиаг.
 Зæрдæдзургæ фæу.
 Зæрдæдзургæйæ амæл.
 Зæрдæдзургæйæ баззай дæ цард-цæрæнбонты.
 Зæрдæдзургæйæ фæтон дæ царды бонтæ.
 Зæрдæмæдзæугæ амонд макуы ссар.
 Зæрдæмæдзæугæ амондыл Хуыцауы цæхæрадоны дæр ма-
 куы сæмбæл.
 Зæрдæмæдзæугæйæ 'нæзæрдæмæдзæугæ мард акæн.
 Зæрдæниз дæ ахæссæд.
 Зæрдæниз дæ мауал суадзæд мæ тæригъæдæй.
 Зæрдæниз райс æмæ дзы дæ бон зæрдæйы фаг сулафын
 мауал бауæд.
 Зæрдæнизæй бандзыг уæнт дæ уæнгтæ.
 Зæрдæнизæй фæсæй æмæ фæсудз.
 Зæрдæнизы хаст фæу.
 Зæрдæнкъуыст фæу.
 Зæрдæнкъуыстæй хъысхъысгæнгæ фæцу дæ уæзæгыл.
 Зæрдæрухс бон макуы фен.
 Зæрдæрухс цард ма базон.
 Зæрдæрухсæй дæ Хуыцау макуы рауадзæд адамы 'хсæнмæ.
 Зæрдæрухсæй макуы рацæр дæхи уды фæндиаг.
 Зæрдæрыстæй фæцу.
 Зæрдæрысты бон кæуыл акодта, уыдоны хал ахæр.
 Зæрдæсаст дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Зæрдæсастæй фæтон дæ царды бонтæ.
 Зæрдæскъуыд фæу.
 Зæрдæскъуыдæй баззай.
 Зæрдæскъуыдæй фæхир-хур кæн.
 Зæрдæтахт фæу.
 Зæрдæхæлд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зæрдæхæлд фæу мæ уæззау тæригъæдæй.
 Зæрдæхсайд дæ а бæсты дзуæртæ фæкæнæнт.
 Зæрдæхсайд куыд фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.

Зæрдæхсайгæйæ амæл.
 Зæрдæхсайгæйæ фæтон дæ царды бонтæ.
 Зæрдæхсайдæй фæцæр.
 Зæрдæхудт фæу.
 Зæрдæхудтæй баззай.
 Зæрдæхудтæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Зæрдæхудтæй фæцæр, кæд уый цард у, уæд.
 Зæрдæхудтæй фæцу адæмы 'хсæн, дæ сæрыл схæцыны бон
 дæ куыднæ фæуа.
 Зæрдæхудты бон дыл акæнæд.
 Зæрдæхъæлдзæг цард макуы фен.
 Зæрдæхъæлдзæгæй ацæугæ дæ мачи фенæд.
 Зæрдæхъæрмтгæ фæкæн дæ ахсджиæгты мæрдтыл.
 Зæрдæхъыгæй фæцу.
 Зæрдæцъæх дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Зæрдæцъæхæй баззай дæ цард-цæрæнбонты.
 Зæрдæцъæхæй цæр æмæ хуры рухсыл дæ цæст макуы акъуыр.
 Зæрдæцъæхыл дæ ма ныууадзæд Уæллаг — ноджы фыддæртæ
 цы фенай, ахæм сау бонтæ дыл акæнæд.
 Зæрдылдарæн фыдтæ февзар.
 Зæрдылдарæн цины бон макуы фен.
 Зæронды бонмæ ма фæцæр.
 Зæронды кармае чи нæ фæцард, уыдон рæхджы бонты уымы
 бæсты баййаф.
 Зæрыбон дын цæстытыл æрхæцæг ма фæуæд.
 Зæрыбонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Зæрыбонмæ ма фæхæццæ у.
 Зæрыбонны ад ма банкъар.
 Зæрыбонны маст дæ бадомæд.
 Зæфцы фыдæй — дæ мæлæт.
 Зæфцы фыдæй мауал сис дæ сынтæг.
 Зæхх дæ быны алæбырæд.
 Зæхх дæ быны лæбыргæ фæцæуæд æмæ дын дзы аирвæзт
 куыднæуал уа, ахæм бон дыл акæнæд.
 Зæхх дæ быны чъырын артау фæсудзæд.
 Зæхх дæ рæхджы бахæрæд.
 Зæххæй дын хай ма уæд.
 Зæххæй ма бафсæд.
 Зæххы фарн дæ баййафæд.
 Зæххы фарнæй æлгъыст фæу.
 Зæххы фарнæй басудз.
 Зæххы цъарыл цалынмæ хæрд æмæ нозт уа, уæдмæ адæмы
 тæригъæдæй зындусæн фæкæн.
 Зæххыл цалынмæ хæрд æмæ нозт уа, уæдмæ фæцæр.

Зæххы бардуаг дæ йæ зæхмæ ма бауадзæд.
 Зæххы бардуаг дæ ралгъитæд.
 Зæхы бардуаг дыл йæхи атигъ кæнæд.
 Зæххы бардуаг дыл рахæтæд.
 Зæххы бардуаг дын зæххæй хай ма бакæнæд.
 Зæххы бардуаг дын ма ныххатыр кæнæд.
 Зæххы бардуагæй æлгъыст фæу.
 Згæ дæ бахæрæд уæд та.
 Згæ дыл бафтæд.
 Згæ дыл схæцæд ноджыдæр.
 Згæхæрд фæу.
 Зды нæмыг дыл сæмбæлæд.
 Зды цæссыг фæкал.
 Зды цæссыгæй дæ Уæллаг æркауын кæнæд.
 Зиан зианы фæдыл цы ‘ййафай, уыцы бон дыл акæнæд адæ-
 мы магуыр зиантты тæригъæдæй.
 Зианджыны хал ахæр.
 Зианджыны царм скæн.
 Зивæг дыл бафтæд.
 Зивæг фæкæн.
 Зивæгæй — дæ мæлæт.
 Зивæггæнгæйæ фæдæнгæлмард у.
 Зилдух фæкæн дæхи алыварс.
 Зинты хай фæу.
 Змæлæг уæ мауал баззайæд.
 Знаг лæгау лæгæн вæййы æмæ-иу не знæгтæ не ‘нтыстытæм
 кæсгæ-бæлгæйæ цæрæнт.
 Знаджы нæмыг дæ дæ уынгæджы бон баййафæд.
 Знаджы нæмыг дыл сæмбæлæд.
 Знаджы нæмыгæй рафт.
 Знаджы хъæбулмæ дæр дурзæрдæйæ чи акæсы, уый уæзæ-
 гыл саби макуы бахъомыл уæд.
 Знагтæ фæагур дæ ахсджиæгтæй.
 Знагт фæкæн.
 Знагтгæнгæйæ амæл.
 Зокъо рафтау.
 Зокъотæ дыл æрзайæнт.
 Зокъотæ дыл цалынмæ зайой, уæдмæ цæр адæмы къæхты бын.
 Зонд ссаргæйæ у, фæлæ йыл ды макуы фæхæст у.
 Зондагур фæцу, фæлæ дæ къухы макуы бафтæд.
 Зондджын лæджы ныхас дыл макуы сæмбæлæд.
 Зоныгдих дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зоныгсаст фæу.
 Зулдзыхæй сис дæ уд.

Зулдзыхæй фæбад.
 Зулдзыхæй фæцæр адамы 'хсæн.
 Зулмæ фæцу.
 Зыбыты æррайы бон дыл акæнæд.
 Зыбыты иунæгæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Забыты расыгæй æрбасутыр у.
 Зыгъуыммæ ацæуæнт дæ хъуыдыгонд хъуыддаегтæ.
 Зыгъуыммæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Зыгъуыммæ дæ баныгæдауæд.
 Зыд æмæ фыдæй фæцæр.
 Зыд фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Зыд фæкæн, фæлæ дæ цæст макуы мацæмæй бафсæдæд.
 Зыды бон дыл æркæнæд.
 Зыдгæнгæйæ амæл.
 Зылынджынаей араст у дæ фæстаг фæндагыл.
 Зылынджыны бандоныл фæбад.
 Зымæг дыл æрцыд, фæлæ уалдзæг мауал баййаф.
 Зымæг дыл мауал æрцæуæд.
 Зымæг мауал æрæййаф.
 Зымæгон-зымæджы дæргъы фæхъæрз æмæ фæнает.
 Зын бон дыл акæнæд, мæ къона.
 Зынафсис дæ æмæ дæ сæры хъæбæртæ дæр аирвæзæнт дæ
 хæлд уæцъæфы.
 Зынафсис дæ æмæ макуы мацæмæй бафсæд.
 Зынафсисы бон дыл ныккæнæд.
 Зынг дыл сирвæзæд.
 Зынг зæгъынаей ком нæ судзы, фæлæ дæуæн дæ хъуыры
 зынджытæ цы ацæуой, ахæм бон дыл акæнæд.
 Зынгæй басудз.
 Зынгыл лæуд фæу.
 Зынджы амæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Зынджы хай фæу.
 Зынггур фæцу.
 Зынггур фæцу æмæ дын йæ дуар мачи бакæнæд.
 Зынггур фæцу æмæ дын зынг раттын макуы макæй цæст
 бауарзæд.
 Зынгхуыст фæу.
 Зынгхуыстæй — дæ цард.
 Зындон фестæд дæ фæрныг цард.
 Зындоны фæбад.
 Зындоны фæсæй.
 Зындзард лæджы къухы ныххау.
 Зындзард фæкæн.
 Зындзардæй амæл адамы тæригъæдæй.

Зындисæн фæкæн.
Зындисгæйæ ныхъхъæбæр у.
Зырнау фæзил.
Зыхъхъырдаендаг æмæ дæ саузæрдæйæ фæцæрын кæнæд де
скæнаг Хуыцау.

И

«Иа» фæкæн хæрæгау.
Ивазинаг фæу.
Ивæзтытæ бау.
Ивар бафидынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Ивар кæныны бон дæ мауал фæуæд.
Иварæй ивармæ фæцу.
Иваргæнæг уæ ма рацæуæд.
Иваргæнæгæй уæлдай мацæмæн сбæзз.
Иваргæнæгæй хуыздæр уæ макуы мачи басгуыхæд.
Иваргæнæггаг дын — куыдзы хъус.
Иваргæнæджы фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Иваргонд фæу.
Ивартæ фидгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Иварты бын дæ макуы фæуæд дæ сæр схыл кæныны бон,
æндæр дын цы зæгъон.
Ивæг дæ ма уæд.
Ивддзаг дæ Дунескæнæг Хуыцау фæкæнæд.
Ивддзаг мард акæн.
Ивддзаг мардæй дæ мæ уд фенæд.
Ивддзаг мардæй дыл мæ уд фæдзыназæд.
Ивддзаг цæф дæ фæкæнæд де Сфæлдисæг.
Ивддзагæй æрцæуæд де сæфт.
Ивддзагæй де знæгты кæрдтыл бафт.
Ивддзаджы бон дыл акæнæд мæ тæригъæдæй.
Ивинаг фæу.
Ивгъуыд дæ нæ хъæуы æмæ дын фидæн дæр Хуыцау дæ
къухы макуы бафтауæд.
«Ивгъуыд-ивгъуыд»-гæнгæ амæл.
Ивгъуыды цырæгътæ дын Уæллаг макуы фенын кæнæд.
Ивгъуыдыл дур фæлдахыс æмæ дын дæ фидæныл дурфæл-
дæхт фæуæд.
Ивылд доны ласт фæу.
Ивылддæр кæм у, уым — дæ сæр.
Ивылæны — дæ цæрæн.

Игæрæфтыдæй фæцæр.
 Игæрнизæй фæсæй.
 Игæрнизæй дæлгæмттæ-уæлгæмттæ цы фæкæнай, ахæм бон
 дыл акæнæд адæмы арфæйæ.
 Игæрхæлд дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
 Игæрхæлдæй æрцæуæд дæ судзгæ мæлæт.
 Игæрхæлдæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Игæрхæлдæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Игæрхæлдæй уæзгуытыл фæбыр.
 Игæрхæлдмæйы цæрæнбонтæ дæр дын мауал бауарзæд дæ
 скæнæг Хуыцауы цæст.
 Игæрхæлдыл дæ цынæ ныуадза Уæллаг, ахæм бон дыл акæ-
 нæд мæ таригъæдæй.
 Игæрхуыз удхæссæг дæ къæсæрыл æрбалæууæд йæ къæдз
 цæвагимæ.
 Идадзæй дæ фæластæуæд.
 Идадзæй ласынæй дарддæр мацы куыстæн сбæзз.
 Идæдз бындартæм фæдзыназ.
 Идæдз дæ мæ уд абадæд.
 «Идæдз дæн», «идæдз дæн» фæкæн æмæ дын дæ амонд сса-
 рын макуы бантысæд.
 Идæдз лæг дзæгъæл куыраей æгаддæр у æмæ уый цардæй
 батон, амондыскæнæг дын цы царды бонтæ снывонд кодта, уыдон.
 Идæдз лæджды цард дæ къухæй макуы ахауæд.
 Идæдз усы æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Идæдз усы æлгъыстæй ничима аирвæзт æмæ дзы бæрзæйсас-
 тæй фæцу.
 Идæдзæй арвит дæ зæры бонтæ.
 Идæдзæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Идæдзæй базæронд у.
 Идæдзæй дæ мæ уд фенæд æввахс рæстæджы.
 Идæдзæй дæм цæгатæрдыгæй халонæрбауасæг дæр зивæг
 куыд кæна, ахæм бон дыл акæнæд.
 Идæдзæй дын кæстæры хурæй дæр ма барухс кæнæд дæ
 зæрдæ Дунескæнæг.
 Идæдзæй «лæг-лæг»-гæнгæ фæцу.
 Идæдзæй мыггагæй рæвдыд макуы банкъар.
 Идæдзæй номылусы цард фæкæн.
 Идæдзæй фæхæт адæмы уæзгуытыл.
 Идæдзмæ сывæллаттæ дæр дзырдхъом сты æмæ дæм уыцы
 номæй фæдзырдæуæд нодждæр.
 Идæдзмæ тæхудиаджды бон дыл акæнæд.
 Идæдзы æвзагæй фæдзур.
 Идæдзы бонæй дæ Хуыцау макуы фервæзын кæнæд.

Идæдзы зæрдæйæ фæцу дæ хъуыддæгты фæдыл.
 Идæдзы кадмæ æрхау.
 Идæдзы кæрдæны фæрабыр-бабыр кæн.
 Идæдзы ном дæ рагъей макуы ахауæд дæ цæргæ бонты.
 Идæдзы цард дын Хуыцау макуы аппарат дæ уырынгтæ
 къухтæй.
 Идæдзы цардмæ цы фæбæллай, ахæм бон дæ баййафæд.
 Идæдзты хал ахæр.
 Идон бафтауыны бон дæ мауал фæуæд.
 Идонæфтыдæй адæргъ кæн дæ къæхтæ.
 Идонæфтыдæй фæцу цъæх Хуыцауы бын.
 Идонбакæнæг дын макуы разынæд.
 Идонбосыл æрбахæцыны бон дæ макуы фæуæд.
 Идонбосыл хæцгæйæ фæхъу.
 Идонрайсæг уæ макуы рацæуæд.
 Изæрæй дæ мæ уд аныгæнæд.
 Изæрдалынгтæм – дæ цæрæнбон.
 Изæрмæ – дæ удисæн.
 Изæрмæ дæ Хуыцау мауал фæцæрын кæнæд.
 Изæры дызды хуримæ дæ фæстаг фæндагыл лæуд цы фæ-
 уай, мæ уд дын уый фенæд.
 Изæрыгон æрцæуæд дæ мæлæт.
 Изгардгæнгæ – дæ цард.
 Икъа-икъа фæкæн.
 Икъа-икъагæнгæйæ ‘рцæуæд дæ мæлæт.
 Икъа-икъайæ дарддæр макуы мацы базон.
 Инæлар макуы рацæуæд уæ мыггагæй.
 Инæлары онг ма фæцæр.
 Ингæн дын ма разынæд дæ райгуыраен зæххыл.
 Ингæн дын фестæд дæ фыды хæдзар.
 Ингæнкъахæг дын ма разынæд.
 Ингæнкъахæгæй фæхæр дæ къæбæр.
 Ингæнкъахæгæй фæцу.
 Ингæнкъахæджы амонд ахæр.
 Ингæнкъахæджы кадæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Ингæнмæ бацу.
 Ингæнмæ дæм фæдзыназæнт дæ ахсджиæгтæ.
 Ингæнмæ дæм фæдзырдæуæд.
 Ингæнмæ дзурагау дын фæмысæнт дæ ном, чи дын ис, уыдон.
 Ингæнмæ ныдздзыназ дæ ахсджиæгтæм.
 Ингæнмæ цы ныдздзурай дæ хуыздæртæм, уыцы амонд дæ
 уæд, кæй нæ уарзыс, уыдоны тæригъæдæй.
 Ингæны æвæрд фæу, æндæр дын цы зæгъон.
 Ингæны æрбынат кæн.

Ингæны былыл æрцауæд дæ мæлæт.
 Ингæны былыл баззай æнæныгæнæгæй.
 Ингæны дæ аварæд мæ уд.
 Игæны дæ дæ фарсыл æрзилены бон мауал фæуæд.
 Ингæны дæ мæ уд фенæд.
 Ингæны дæлгоммæ цы 'рзилай, дæ ахсджиæгтæй дæм ахæм
 хабар ныхъхъуысæд.
 Ингæны къæйыл бадгæйæ баззай.
 Ингæны къæйыл бахус у.
 Ингæны къултæ дыл фæлæбырæнт.
 Ингæны ныххау.
 Ингæны сыджыт ныллæбырæд дæ быны.
 Ингæны фаг дæ мауал фæуæд дæ фыдæлты уæзæгæй.
 Ингæныл фæхæрут уæ кæрæдзи.
 Инджын сылытыппыр куыд ныввæййы, афтæ дæ тугтыппыр
 фестын кæнæд Уæллаг.
 Инджынæй дæр макуы бафсад дæ гуыбын.
 Инкубаторы цъиутау ивддзæгтæ фæкæнут.
 Икубаторы цъиутау фæдзой-дзой кæнут.
 Инфаркт дæ ныццавæд.
 Инфаркты цаф фæу.
 Ишæрдæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Иратаманы де 'мбисонд цы ныхъхъæр уа, ахæм бон дыл
 акæнæд рæхджы бон.
 Иратаманыл айхъуысæд де 'гады сæфт.
 Ирвæзинаг уæ мауал баззайæд.
 Ирвæзтцæстæй фæкæс цардмæ.
 Ирвæзынгæнæг уæ мауал уæд.
 Иргъæвæгыл хылгæнæгæй фылдæр æрхауы æмæ сæ амæттаг фæу.
 Иргъæвæн дын мауал уæд мæ уæззау тæригъæдæй.
 Иргъæвгæ-иргъæвын мæлæтдзæг цаф фæу.
 Иргъæвджыты амæттаг фæу.
 Иррдзаст чызг макуы ракасæд дæ къæсæрæй.
 Иррдзаст чызг макуы скасæд дæ хъæццулы бынæй.
 Ирон адаем дæ сæ рæгъы мауал ауадзæнт.
 Ирон æгъдауыл ныгæд æрцу дæ цины бон.
 Ирон æлгыст дæ баййафæд де 'взонджы бонты.
 Ирон æлгыст дыл æрцауæд.
 Ирон æлгыст цауаг у æмæ дын дзы фервæзт ма уæд.
 Ирон хъоды дыл бачындауæд.
 Иронау дзурæг уæ мауал баззайæд.
 Иронау дзурыны бон дæ мауал фæуæд.
 Иронæй мæгуыргур никуы уыд æмæ ирон фарнæй басудз.
 Иронæй мæгуыргур цауынаей фидиссагдæр ницы ис æмæ
 фидиссагæй æрцауæд дæ мæлæт.

Иронимæ дзырддаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ироны ахæсты дæ Уæллаг цы баппара, ахæм бон дыл акæнæд.
 Ироны кард дæ хурхыл æвæрд фæуæд.
 Ироны нæмыг дын дæ риуыгуыдыр айгæрдæд.
 Ироныл æмбæлд фæу дæ тыхагуырды.
 Иронвæндаг фæкæн.
 Иронвæндаггæнгæ дæм фæцæуæд мæнæй уый.
 Иртасæг уæ мауал уæд.
 Иртасинаг уæ Хуыцау фæкæнæд.
 Иртасын уын мауал бантысæд, цы куыстытæ стут.
 Иртæст фæут, кæм уын чи ис, уыдонæй.
 Иртæстæй амæл.
 Иртæстæй æрцæуæд уæ удты сæфт, цы бинонтæ стут.
 Ирхæфсын уын ма бантысæд.
 Ирыстойнаг дон уæ хъуыры макуыуал ахизæд.
 Ирыстойнаг низ нæй, фæлæ куы фæзына, уæд дзы фæдæн-
 гæлмард ут.
 Ирыстойнаг низ уыл фæзынæд.
 Ирыстойнаг низæй фæсæйут ирон адæмы тæригъæдæй.
 Ирыстон дыууæ дихы уа, ууыл чи архайы, уымæн дыууæ
 дихæй æрцæуæд йæ мæлæт.
 «Ирыстон», «Ирыстон» фæкæн æмæ йæ сыджыты ныгæд
 макуы æрцу.
 Ирыстон уæлдзæнæт у, фæлæ дын дзы цæрын ма бантысæд.
 Ирыстон Хуыцауæн аджын бæстæ у æмæ йæ знæгтæ Хуы-
 цауы фыдæхæй сыгъд фæуæнт.
 Ирыстонæн мæймæ рæйæг куыдзæй фæцу.
 Ирыстонæн нæ фыдбонны сыхæгтæ цы аразынмæ хъавыдыс-
 ты, уый сæхи сæртæ рæхджы бонты бавзарæнт.
 Ирыстонæн урс уæрыккæй фæцу.
 Ирыстонмæ кардимæ чи цæуы, уыдонæн мæрдты Барастырыл
 – сæ фæндаг.
 Ирыстоны зæдтæ æмæ дæ дауджытæ ласгæмард фæкæнæнт.
 Ирыстоны зæххæй дæ ингæнваг ма фæуæд.
 Ирыстоны зæххæй хауæггаг фæу.
 Ирыстоны знæгтæ ирон зынгæй бадзудæнт.
 Ирыстоны знæгты сæ кæрæдзийы амæттаг Хуыцау фæкæнæд.
 Ирыстоны знæгтæн æвзæртæ – хæринаг.
 Ирыстоны знæгтæн мæ куыйтæ фæлдыст фæуæнт.
 Ирыстоны знæгтæн цыфтытæрæн бæхæй фæцу.
 Ирыстоны знæгты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ирыстоны знæгтыл ирон карды цæхæр ныккæлæд.
 Ирыстоны сæрылхаст дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг Хуыцау.
 Ирыстоны тæригъæд дæ сæрыл æртыхсæд.

Ирыстони таригъæд йæ цыфыддæр знæгты баййафæд.
 Ирыстони таригъæд нæ тайы æмæ нæ фыдбоны сыхæгтæн
 цæрынаг хæрынмæ йæ фидинаг фæуæд.
 Ирыстони таригъæдæй нæ фыдбоны сыхæгты мыггагыскъуыд
 Хуыцаутты Хуыцау фæкæнæд.
 Ирыстони таригъæдæй не знæгтæ цæргæ-цæрæнбонты цы
 фæсæйой, ахæм бон сыл акæнæд.
 Ирыстони цæрыны амонд дæм Уæллаг Хуыцауæй макуы бон
 æрхауæд.
 Ирыстоныл нæ фыдбоны сыхæгтæ цы бон кæнын кодтой,
 уый сæ сæртæн фиддон уæд.
 Исæфсæст дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Исæфсæстæй дын цæрын ма бантысæд.
 Исæггагмæ фæдзыназæнт дæ магуыр къуымтæ.
 Ис-бис фæкæн æмæ исбон дæ цæстæй макуы фен.
 Исджынаг стонггуыбынаг амæл дæ ис-бисыл.
 Исджынтæм бæлгæйæ тьангыскъуыд фæу рæхджы бонты.
 Исджынты фæфæзм, фæлæ сæ æййафгæ макуы акæн.
 Исджынтыл уæрст æрцауæнт дæ нымæд бонтæ.
 Исинаг фæу æмæ дыл хæрдмæсхæцæг мауал уæд.
 Исинагæй æнæ сисæгæй — де сæфт.
 Искагæй бын амæл.
 Искагæй дæлбазыр дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Искагæй дæлфæдтæм æрцауæд де сæфт.
 Искагæй къæхты бын æрцауæд дæ мæлæт.
 Искагæйнау дæ искагæй дæлбазырагæй рахæссæнт дæ фæстаг
 фæндагыл.
 Искагæйнагæй фæхит дæ цæрынагæй дæ хæрынмæ.
 Искагæйнагæй фæцæр.
 Искагæйонты магуыры бон дыл акæнæд.
 Искагæйонтыл худыс æмæ сын дæллаггалагæй фæхырх дæ цæ-
 рынагæй дæ хæрынмæ.
 Искуы æрцауæд дæ дзæгъæл мæлæт.
 Искуыцагæй дæ æрласæнт сау уæрдоныл.
 Исты фыд дæ баййафæд, магуыр адамы судзгæ æмæ дудгæ
 таригъæдæй дæ сынтæг куыднауал сисай.
 Итувæрæг макуы фен дæ царды.
 Итувæрдæй амæл.
 Итугæнгæйæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Иу бонæй фæцæр.
 Иу бонваг дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Иу бон бонæй дæ фæцæрын кæнæд æппæтхъом Уæллаг.
 Иу дæ сдæнгæлмард уæд.
 Иу дæ схъæбæр уæд мæ таригъæдæй.

Иу ингәнмә уәм ныдзыназәд мә уарзәгой зәрдә.
 Иу ингәны әвәрд фәут.
 «Иу, иу» фәкәнут.
 «Иу, иу»-гәнгә әрцәуәд уә мәләт.
 Иу «мән у»-зәгъәг уә мауал уәд.
 Иу нысан уын Хуыцау макуы раттәд.
 Иу нысан уын Хуыцаутты Хуыцауы цәст макуы бауарзәд.
 Иу уә мауал баззайәд, цы сывәлләттә стут.
 Иу Хуыцау у әмә дә йә фыдәх рәхджы бонты баййафәд.
 Иу цәстытыл әрхәцәг дә уынгәджы боны ма фәуәд дә
 цуры.
 Иуәггай ныуут.
 Иуәггай уын уә сәфт фенәд мә уд.
 Иуәрдәм фәзилены бон дә мауал фәуәд, афтә дыл сәм-
 бәләд де знаджы нәмыг.
 Иуәхстон топшы нәмыг сәмбәләд дә тәккә ныхыл.
 Иубон әрцәуәд де 'гады мәләт.
 Иугай-дыгай бынсәфт фәут.
 Иугәнәг уә мауал баззайәд.
 Иугәнәгмә фәбәллут әмә уын әй Хуыцау уә цәсты ти-
 гъәй дәр цы никуы фенын кәна, уыцы арфә уыл әрцәуәд
 рәхджы бонты.
 Иу дагъәй кәм не 'ххәссут, уым уә дыдагъ кәнын цы
 бахъәуа, ахәм бон уыл акәнәд.
 Иу дагъмә фәбәллут әмә уын уә дыдагъ райхалын макуы
 бантысәд.
 Иудадзыг адәммә кәсгә-бәлгәйә фәцәрут.
 Иудадзыг карды бын ләугәйә батонут уә царды бонтә.
 Иудадзыг «мән у, мән у» фәкәнут.
 Иудадзыг тәдзынәгәй цыхцырәджы бынмә фәлидзут но-
 джыдәр.
 Иудзәфон (Аларды) чи у, уый азар дә басудзәд.
 Иудзәфоны цәф дыл сәмбәләд.
 Иудзинад уә хъуыдыйы кәронмә дәр макуы әрцәуәд.
 Иудзинад уын Хуыцау макуы раттәд.
 Иудзинад уын Хуыцауы цәст уә сәфты бон дәр ма бауарзәд.
 Иудзинадмә бәлгәйә әрцәуәд уә сәфт.
 Иудзинадмә бәлгәйә бындзагъд фәут.
 Иудзинадмә фәбәллут әмә, тагъд Барастыры дунейы цы
 баиу уат, ахәм бон уыл акәнәд.
 Иудзинадмә фәбәллут әмә уә кәрәдзийы 'взаг макуы бам-
 барут.
 Иудзырдон адәм әнәбасәттон сты әмә, сымахән уә дзырд
 кәрәдзийыл цы никуы әрбада, ахәм амонд уә уәд.
 Иудзырдон уә Уәллаг макуы скәнәд.

Иумæйаг ингæны æвæрд æрцæут.
 Иумæйаг мард акæнут.
 Иунагæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Иунагджы æмбисонд дыл акæнæд.
 Иууæладзыгонæй ракасынхъом дæр макуы бонты су.
 Иууæладзыгонæй уæлдæр дæ Уæллаг макуы суадзæд.
 Иухуызон мард уын мæ цæст фенæд.
 Иухуызон мæрдтæ фæныгæнут ноджыдæр, чи уæ нæ уарзы,
 уыдоны фæндиаг.
 Иухуызон цæф уыл сæмбæлæд.
 Иухъусон Карумы¹ бон дыл акæнæд.
 Ифтонгондæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ифтонгондмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцау макуы фенын
 кæнæд.
 Ифтыгъд æрцу.
 Ифтыгъд æрцу де знаджы ‘фсондзы.
 Ифтыгъд чи сты, уыдоны хъысмæтмæ цы фæбæллай, уыцы
 бонæй фæцæр.
 Ифтыгъдæй æрцæуæд дæ ахсджиæгты бынысæфт.
 Ифтыгъдæй дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Ифтындзинаг фæу.
 Ифтындзынаен дæр цынае бабæззай, ахæм бон дыл æркæнæд.
 Их дыл æрцæуæд.
 Их уыл ныууарæд.
 Ихы бын чи фæцис, уыдоны бон уыл акæнæд рæхджы бонты.
 Ихыл бырыны бон дæ мауал фæуæд.
 Ихастæрдыл фæсæй.
 Ихæнризæй дæ рафтын кæнæд Уæллаг.
 Ихдзагъд фæут.
 Ихзæйы бын æрцæуæд уæ мæлæт.
 Ихзæйы бын уæ мыггагыскъуыд фæкæнæд дунескæнæг рæс-
 таг Хуыцау.
 Ихзæйы ласты фæут.
 Ихзæрдæйæ батон дæ царды бонтæ æмæ дын зæххыцъарыл
 «мæн у»-зæгъæг мачи уæд.
 Ихзæрдæйæ фæцæр дæ фыды артдзæсты.
 Иххост дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ихын галуан – дæ цæрæн.
 Ихсыд æмæ ивзыдæй – дæ мæлæт.
 Ихсыд æмæ ивзыдæй фæцæр.
 Ичъына дыл мауал æрцæуæд.

¹ Коцойты Арсены радзырд «Æнæхъус Карум»-ы сæйраг хъай-
тар.

Ичынайы калмау дын дæ бынат рæстæгыл ссарын ма бан-
тысæд.

Ичынайы калмау уæлæуыл баззай.

Ичынайы калмау уæлæуыл цы баззайай, ноджыдæр удхар-
гæнгæйæ, ахæм бон дыл акæнæд мæ тæригъæдæй.

Ичынайыл мауал сæмбæл.

Ичынайыл чинауал сæмбæлд, уыдоны бон дыл акæнæд.

Й

Йæ зонд – дæ сæры.

Йæ зонд дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.

Йæ зондæй фæцæр.

Йæ къухы сæ хъыргы дæр макæмæн æрбадæд.

Йæ мад амæлæд.

Йæ мад йæ быныл баззайæд.

Йæ мад æм иронвæндаггæнгæ фæцæуæд.

Йæ мад ыл йæ бындзгуйтæ цы фæтона йæ ингæны къæймæ,
тагъд ыл йе 'мгæртты мадæлты тæригъæдæй ахæм бон акæнæд.

Йæ мад ыл тагъд саутæ цы скæна, уыцы бон ыл акæнæд.

Йæ мады æхсыры хъуыртт йæ фарсæй фæуæд.

Йæ мады лæггæдтæ йæ фарсы тæнæгæй акæлæнт.

Йæ мадыл фæба...æд, кæд уый æцæг ирон лæппу нæу.

Йæ мард дæм æрбайхъуысæд.

Йæ мард дæм æрбаласæд рæхджы бонты.

Йæ мард сæ мæрдтæм макæмæн фæхæццæ уæд.

Йæ мард ын фен.

Йæ мардæй йын сывæллæтты фæтæрсын чындæуæд.

Йæ мардыл ын фæку.

Йæ сау уæрдон дæм æрбатулæд.

Йæ сæйгæ уат ма сисæд.

Йæ фæд-фæд кæмæн зылыс, уымæй æвæд фæу.

Йæ фæд-фæд цæуыны бон дæ мауал фæуæд.

Йæ фæхъхъау фæу.

Йæ хал ын ахæр.

Йæхинымæр чи фæндтæ кодта, уый бон дыл акæнæд.

«Йед у» дарæг дæ ма уæд.

«Йед у» зæгъæг дæ мауал рацæуæд.

Йе 'мбисонд – йæхи.

Йе 'мбисонд дæ баййафæд.

Йе 'мбисондæй дын фервæзт мауал уæд.

Йесо Чырыстийæ æлгъыст фæу.

Йесо Чырыстийы фыдæх дæ баййафæд.
Йесойы æлгъыст фæу.
Йесойы цæхæртæй басудз.
Йесойы цæхæртæ дыл æркæлæнт адæмы тæригъæдæй.

К

Кабинет макуы фен.
Кабинеты 'рбадын дын макуы бантысæд.
Кабинеты 'рцæуæд дæ мæлæт.
Кабинетыл фæхæр дæ уды бонтæ æмæ дын дзы дæ зæрдæйы
фæндиаг кусын ма бантысæд.
Каблук кæнынхъом макуы су.
Каблук скæнын дын ма бантысæд.
Каблук скæнынмæ фæбæлл æмæ йе скæнынхъом макуы бау.
Каблукджын макуы рахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
Каблuchy бын æрцæуæд дæ мæлæт.
«Кавказаг, кавказаг» кæныс æмæ сæ фыддæрты къухы æфтыд
фæу.
Кавказаг мард акæн.
Кавказаг цæф дæ æркæнæд Уæллаг.
Кад æмæ рад цы сты, уый дын дæ амондыскæнæг макуы
базонын кæнæд.
Кад макуы фен.
Кадавараей арвит дæ царды бонтæ.
Кадавараей фæцæр дæ цард-цæрæнбонты.
Кадгæнæг дын ма уæд.
Кадгæнæг уæ макуы мачи уæд.
Кадгæнæг уын мачи разынæд.
Кадгæнгæ æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
Кадджын мард акæн.
Кадмæ бæлгæйæ амæл.
Кадмæ бæлгæйæ — дæ мæлæт.
Кадмæ бæлгæйæ — дæ хæдзары сæфт.
Кадмæ бæлгæйæ фæцæр.
Кадмæ фæбæлл æмæ йæ ма фен.
Кадмæ цæуыны бæсты мардмæ фæцу.
Кадмондæгты баййаф рæхджы бонты.
Кадмондæгты бон дыл акæнæд.
Кадхъуагаей фæхит адæмы 'хсæн.
Кады хъуыддаг макуы фен.
Кады хъуыддагты бæсты марды хъуыддагтæ цы фæкæнай,
уыцы бон дыл акæнæд.

Кадыл мæлæтæты бæсты дын кардыл мæлæт ссарын кæнæд Уæллаг.

Кадылмард æрцу.

Кадæггаг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Кадджытæ æмæ зарджыты сæйраг фæу.

Каис кæнын дын ма бантысæд.

Каисæн лæггад кæныны амонд дæм макуы æрхауæд.

Каисæн лæггадхъом макуы су.

Каисмæ фæбæлл æмæ йæ ма ‘рæййаф.

Каисы кардæй — дæ мæлæт.

Каисыл цин кæнынаен ма бау.

Какон сындзытæ фæтон дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.

Какон сындзытæ феуилут, цы ус æмæ лæг сыхах стут.

«Калак, калак» фæкæн æмæ дын йæ фенын ма бантысæд.

Калакдзауты фæдыл фæцу.

Калакдзаутыл дæ фыны дæр макуы сæмбæл.

Калддзæгæй æрцауæд дæ сау мæлæт.

Калддзæгæй дæ мæ уд фенæд.

Калинаг — дæ муртæ.

Калинаг фæуæд дæ астæуцæджындз.

Калинаг фæуæд дæ сæры магъз.

Калм дæ фестын кæнæд Уæллаг Хуыцау.

Калм дæ цуры æртивгæ уæддæр кæны æмæ уымæй фыддæр фæу.

Калм кубыд æлгъаг у, афтæ дыл адæм æлгъ цы кæной, ахæм бон дыл акæнæд сæ тæригъæдæй.

Калм фест æмæ дæ къæдзилаей дæхи бахæр.

Калмау хæрвивæн фæкæн.

Калмдзæф фæу æмæ уымæй æрцауæд дæ адзал.

Калмдзæф фæу рæхджы бонты æмæ дын хосгæнæг хос мауал ссарæд.

Калмхор дæ де скæнæг фестын кæнæд.

Калмхоры ном де рагъæй мауал ахауæд.

Калмы ном дæ гæбæр рагъæй райсынæн макуы бау.

Калмы номимæ фæбыр адæмы ‘хæн.

Калмы хæст фæу.

Калмы хæстæй æрцауæд дæ фидиссаг уды сæфт.

Кæлмыты холы дæ Хуыцау фæкæнæд.

Капекк сисынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.

Капекгур дæ Хуыцау адæмы къæсæртыл фæхæтын кæнæд мæ тæригъæдæй.

Капекмæ фæбæлл æмæ йын йæ зæлланг макуы фехъус.

Капеккыл æрцауæд дæ бинонты сæфт.

Капеччы аргъ дæ цынае уа, ахæм бон дыл акæнæд.

Капеччы бонæй фæцæр.

Кар макуы базон.
 Кардзыдмæ дæ Уæллаг ма фæцæрын кæнæд.
 Кардзыдмæ ма ахæццæ у.
 Кары ард дæ баййафæд.
 Кард ныссæдзæд дæ зæрдæйы.
 Кардæй мард дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
 Кардæй цæф фæу.
 Кардæлвæстæй æрхауæд дæ бæрзæй дæ размæ.
 Кардæлвæстæй цæуыны хъару дын Хуыцау макуы раттæд.
 Кардæлвæстытыл цы бон акæны, уыцы бон дын тагъд рæс-
 тæджы фенæд мæ цæст.
 Карды комæй амæл.
 Карды комыл — дæ фæндаг.
 Карды комыл — дæ фæндаг, айчы хъузджы — дæ хæдзар.
 Карды цæф дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Кардыл фæдзедзылой кæн.
 Карз арахъхъ дын дæ зæрдæйы тæгтæ айгæрдæд.
 Карз арахъхъ дын дæ хурхысæртæ ахгæнæд.
 Карз арахъхъæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Карз æлгъыст дæ баййафæд.
 Карз лæгтыл цы бон акодта, уымæй дын аирвæзт ма уæд.
 Карз лæджы цæф дыл сæмбæлæд.
 Карз мард дын мæ цæст фенæд.
 Карз низ — дæ артæнты.
 Карз низ дæ зæрдæйы фæзынæд.
 Карз низ дæ мауал суадзæд дæ сынтæгæй фезмæлын кæнын.
 Карз низæй фæсæй.
 Карзæй амæл.
 Карзæй карздæр фæкæн æмæ дзы дæ уды сæфт ссар.
 Карзæй-карздæрмæ фæцу.
 Карк кардæвæрд бæрзæимæ куыд цæры, афтæ дæ фæцæрын
 кæнæд де снывгæнæг Хуыцау.
 Карк дæр ма йæ айкæй æфсæрмы кæны, ды уыйхъом дæр ма су.
 Карк ма йæ айкыл бацин кæны, ды цин кæнынаен дæр ма бау.
 Каркарахмæ уæ Хуыцау макуы ауадзæд.
 Карчы амонд — дæ хъуыры.
 Карчы амондæй батон дæ бонтæ.
 Карчы къахау бампыл.
 Карчы цъиуау цъипп-цъипгæнгæ фæцу.
 Каркаситæ кæнынмæ фæбæлл æмæ дæ уыцы бон макуы фæуæд.
 Каркаситæ кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Каркаситæгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
 Каркаситæгæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Карст дарæс макуы фенæд дæ рагъ.

Карст-барстæй дæ æрбадæнгæлмард кæнæд дæ амондфыссæг.
 Карст-барстæй — дæ цард.
 Карст-рыгъдæй — дæ адзалфыст.
 Карст-рыгъдæй дæ аныгæнæд мæнæй уый.
 Картоф дæр макуы фенæд дæ цæст.
 Картоф макуы фенæд дæ хус гуыбын.
 Картофæй дæр макуы бафсад дæ гæлдæр ахсæн.
 Картофдонæй дæр макуы бафсæд.
 Картофдоны цы аудайай, уый дæр макуы райс дæ мæгуыр
 къуымæй.
 Картофджын дæр макуы фенæд дæ фынг.
 Картофджынмæ ‘рхау.
 Картофхæрæн фæкæн.
 Картофхæрæнæй тъæпп фæхауæнт дæ тæнтæ.
 Картофы арахъхъæй хуыздæр нозт райсын дын макуы бан-
 тысæд дæ ихсыд къуымæй.
 Кас дæр макуы фен.
 Касæй дарддæр мацы фенæд дæ фынг.
 Касæй дæр макуы бафсад де стонг, ивæзт гуыбын.
 Касфыцын цы у, уый дæр макуы базон.
 Касхæрæн фæкæн.
 Касхæргæйæ ‘рцæуæнт дæ ахсджиæгты сæфт.
 Касхоры ном макуы ахауæд дæ рагъæй.
 Катай фæкæн дæ улы номæй.
 Катайаг фæу.
 Катайæ амæл.
 Катайæ дарддæр дæ сæрымагъз мацы ‘рцахсæд.
 Катайгæнгæ — дæ цард.
 Катайгæнгæйæ ‘рцæуæд дæ адзал.
 Катайы бон дæр дæ цынауал фæуа, ахæм амонд дæ уæд.
 Катайыл фæу æмæ дæ цард айрох уæд.
 Кау макуы фен.
 Кауауон амбæхсыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Каудуарæй фæхиз дæ цард-цæрæнбонты.
 Каумих — дæ артæнты.
 Каумихыл бахус у.
 Каумихыл сагъдæй дæ фенæд мæ цæст.
 Каурæбын — дæ удисæн.
 Кауылхус æрцу.
 Кафаг лæппу хæдзар нæ кæны æмæ дæ хæдзарæй рахизгæ
 макуы мачи фенæд.
 Кафæггагæй — дæ цард.
 Кафгæйæ — дæ мæлæт.
 Кафгæ-кафын дæ æрæййафæд дæ удхæссæг.

Кафгæ-кафын дæ æркъуырæд Уæллаг.
 Кафгæ-кафын дæ зæнг асæттæд.
 Кафгæ-кафын дæ ракъуырæд йæ цæвæгæй дæ удхæссæг.
 Кафтизæр макуы фен.
 Кафынмæ фæбæлл æмæ дæ уæнгтæ айсынæн макуы су.
 Кафыны бон дæ мауал фæуæд.
 Кафыны бон кæй нал фæцис, уыдоны 'мбисонд дыл акæнæд.
 Кæвдæс макуы фен.
 Кæвдæсарды барæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Кæвдæсарды бонæй — дæ амонд.
 Кæвдæсджыны амонд дæм макуы 'рхауæд.
 Кæвдæстæ фæбий æмæ дын Хуыцау, цы сæ бабæттай, уый
 дæ къухы макуы бафтауæд.
 Кæвдæсы — дæ мæлæт.
 Кæвдæсы дæ ныххурх чындæуæд.
 Кæвдæсы кæй бабастай, уый — дæ мардæнхæрд.
 «Кæд, кæд» фæкæн.
 «Кæд»-æй дæ ма афæрсæд дæ удхæссæг.
 Кæдæй-уæдæй — дæ мæлæт.
 Кæй нæ уарзыс, уый æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Кæй нæ уарзыс, уый дæлбазыр амæл.
 Кæй нæ уарзыс, уый къæсарыл бахус у.
 Кæй нæ уарзыс, уый мæрдтæн мæрдтыбæсты дондзауæй фæцу.
 Кæй нæ уарзыс, уый мæрдты чырынтыл дæ сæры стджытæ
 фæхой.
 Кæй нæ уарзыс, уый фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Кæй нæ уарзыс, уымæ къæбæргур фæдзыназ.
 Кæй нæ уарзыс, уымæ 'ххуысагур фæцу.
 Кæлæддзаг дæ æмæ кæлæддзагæй æрцæуæд дæ ахсджиæгты
 мæлæт.
 Кæлæддзагæй бамби.
 Кæлæддзагæй бамби æмæ бахус у.
 Кæлæн адæймаг дæ æмæ кæлæнтæй æрцæуæд дæ судзгæ мард.
 Кæлæнæй — дæ цард.
 Кæлæнгондæй æрбадæнгæлмард у.
 Кæлæнтæй — дæ адзал.
 Кæлæны бон дыл акæнæд.
 Кæлæхы галау дæ къæхтæ макуы срæст кæн.
 Кæлæхы галау тæргæ-ризгæйæ фæцу.
 Кæлгæ-кæлын дæ бæрзæй асæтт.
 Кæлгæ-кæлын дæхи зæххытыл фæхой.
 Кæл-кæл кæнын дын мауал бантысæд.
 Кæл-кæл фæкæн æмæ дæ зæрдæ мæстæй фæрчытæ фæхауæд.
 Кæлкалгæнгæ дæ аныгæнæд мæнæй уый.

Кæлкæлгæнгæ сис дæ уд.
 Кæлкæлгæнгæйæ тъæппытæ фææхау.
 Кæлмæвзагæй дæ Хуыцау зæххыл дæ гуыбыны цъарыл фæ-
 бырын кæнæд.
 Кæлмæвзагæй цæр.
 Кæлмæрзæн ныккæнынæн макуы су.
 Кæлмæрзæн чи фæдары, уыдоны фарн дæ адæмы рæггы
 ацæуынхъом макуы скæнæд.
 Кæлмæрзæнджын макуы рахизæд дæ къæсæрæй.
 Кæлмæрзæнджынты рæггы макуы рацу, цы мæлинаг чызг
 дæ.
 Кæлмдзæф фæу.
 Кæлмхæрдæй амæл.
 Кæлмхæрдæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Кæлмхъус æмæ чыусæрæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Кæнгæ мады ‘лгыст дæ ныхыл сæмбæлæд.
 Кæнгæ цонгæй фæцæр.
 Кæнгæ худтæй фæхуд.
 Кæндæй дарддæр дæ хæдзары фынг макуы фен.
 Кæндтæ фæкæн дæ ахсджиæгты мæрдæй.
 Кæндтæ фæкæнæд де ‘взæр сæр.
 Кæндтæ кæныны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Кæндтæм фæцу.
 Кæндтæн бахъæуæд дæ ис, дæ бон.
 Кæндты дзыназгæйæ цæссыггай æрызгъæл мæ дыууæ цæсты
 размæ.
 Кæндты рафт.
 Кæндтыл зилгæйæ æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
 Кæнды дæр дæм макуы ‘рхауæд хицæн хай.
 Кæндыс нуæзт дын фæуæд.
 Кæндысдон ацæуæд дæ хъуыры.
 Кæнкдыкку чызджытæ фæхъомыл кæн.
 Кæнксæр дæ æмæ кæнксæрæй — дæ мæлæт.
 Кæнксæрæй батон дæ царды бонтæ.
 Кæнксæрæй дæ ‘рæййæфæд дæ адзал.
 Кæнкхæрд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Кæнкхæрдæй æрцæуæд дæ ахсджиæгты сæфт.
 Кæнон дын ма уæд.
 Кæнон зоньынхъом макуы бау.
 Кæрæдзи цы бахæрат мæгуыр адæмы тæригъæдæй, уыцы
 бон уыл кæнæд.
 Кæрæдзимæ дæлгом-уæлгом фæкæнут.
 Кæрæдзийæн аккаг фæут.
 Кæрæдзийæн уæ хорз ракæнынхъом мачи бауæд.

Кæрæдзийы кæрдтыл бафтут.
 Кæрæдзийы мæрдты былтыл, цынае хъæуы, уыдæттæ фæкæ-
 нут рæхджы бонты.
 Кæрæдзийы сæфт фенут.
 Кæрæдзийы фæндиаг фæут.
 Кæрæдзийы цæстмæ куызæппарæн къæдзæхæй ахаут.
 Кæрæдзийыл гаут.
 Кæрæдзимæ афтид тæбæгътæ æмæ хус дзæкьултæ фæхæссут.
 Кæрæдзимæ мæрдтæм фæцæут.
 Кæрæф дыл бафтæд ноджыдæр.
 Кæрæф фæкæн дæ амæлæты бонмæ æмæ дын, дæ хисты рухс
 цæмæй зæгъой, уый хус къæбæртæй дæр ма уæд.
 Кæрæфгæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Кæрæфдзастæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Кæрæфы бон дыл акæнæд.
 Кæрæфы бонæй фæцæр.
 Кæрæфы ном дыл сбадæд.
 Кæрдæг фæхæр цыппæркъахыгау.
 Кæрдæгæй дарддæр дын Хуыцау бахæрыны хъомыс мацæ-
 мæй ратгæд.
 Кæрдæгджын уыгæрдæны уис макуы 'рхæсс.
 Кæрдæгхæссæнтæм мауал ахæсс.
 Кæрдæджы сæрты ахизынхъом мауал у.
 Кæрдгæйæ сис де 'взæр уд.
 Кæрдыны бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Кæрдыны бонмæ ма ахæццæ у.
 Кæрдгæ-хуыйгæ фæцу.
 Кæрддзæф дæ Уæллаг фæкæнын кæнæд.
 Кæрддзæфæй æрцауæд де сæфт.
 Кæрдихгай бау.
 Кæрдихгай дæ фæуыгъдæуæд.
 Кæрдихгай цы бауай æмæ дæ 'ртымбылгæнæн цынаеуал уа,
 ахæм бон дыл акæнæд, кæй улы хъынцъым райстай, уыдоны
 судзгæ æмæ дудгæ тæригъæдæй.
 Кæрддзæм дын мауал уæд, цы кард басгуйхтæ.
 Кæрддзæмæй сисæг дæ мауал уæд, цы кард дæ.
 Кæрддзæмы нывæрын дын мауал уæд.
 Кæрддзæмы сызгæ у.
 Кæрдо бæласау дæ фæуыгъдæуæд.
 Кæрдо бæласау дæ фæуыгъдæуæд æмæ дæм, зæрдæ цæмæй
 барухс уа, ахæмæй мацы ссардæуæд.
 Кæрдохоры ныхты – дæ удисæн.
 «Кæрдзын, кæрдзын» фæкæн æмæ дзы макуы бафсæд.
 Кæрдзынæй макуы бафсад дæ гуыбын.

Кæрдзынваг макуы райс дæ къуымæй.
 Кæрдзынгæнæг макуы фен дæ хæдзары.
 Кæрдзынгур фæцу адæмы сыгъд æмæ рыгъд уæзгуытыл.
 Кæрдзынмæ фæбæлл æмæ дæ дзы хай ма фæуæд.
 Кæрдзынхæссæгæй батон дæ бонтæ æмæ дзы де стонг гуы-
 бын макуы бафсад.
 Кæрдзынхъуаджы ном дæ рагъæй макуы аппарат.
 Кæрдзынхъус фæхуин.
 Кæрдзыны фыдæх дæ баййафæд.
 Кæрдзыны фыдæхæй мауал сис дæ сынтæг.
 Кæркæ-мæркæ къаба скæнын дын макуы бантысæд.
 Кæркниз – де уæнгты.
 Кæркниз дыл фæзынæд.
 Кæркнизæй сæппар дæ уд.
 Кæркнизæй фæутæхсæн кæн.
 Кæркуасæнты – дæ удисæн.
 Кæрон æрцауæд де ‘гуызæг цардæн.
 Кæройнаджы бон дыл акæнæд.
 Кæронмæ ацауын дæ Хуыцау ма ауадзæд.
 Кæрт аразыны сæр дæ макуы бахъæуæд.
 Кæрты бакæнинаг дын макуы уæд.
 Кæрты кæй бакæнынц, уыдоны æмгад су.
 Кæрты кæнинаг фæут.
 Кæрц макуы скæн.
 Кæрцмæ фæбæлл æмæ дын йæ балхæнын макуы бантысæд.
 Кæрцы дысты дæ къухтæ атыссыны бон дæ макуы фæуæд.
 Кæсæнау адæмы цæстытæм фæкæс.
 Кæсгæ-бæлгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Кæсгæ-бæлгæйæ баруай æмæ батай.
 Кæсгæ-бæлгæйæ фæцæр.
 Кæстæр макуы аузут уæ авдæны.
 Кæстæр рацауæг уæ мауал уæд.
 Кæстæрарæхæй уæ Хуыцау бахизæд.
 Кæстæрарæхмæ уæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Кæстæрæй уæ къухтæ уæ дзыхы цы акæнат, ахæм æлгъыст
 уæ баййафæд.
 Кæстæриуæггæнæг уæ макуы рацауæд.
 Кæстæрмæ бæлгæйæ батонут уæ бонтæ.
 Кæстæрмæ фæбæллут, фæлæ уын æй Хуыцау уæ фыны дæр
 макуы фенын кæнæд.
 Кæстæртæ фæныгæнут.
 Кæстæртæн уæ зондамонæг ма рацауæд.
 Кæстæрты дзуарæй æлгъыст фæут.
 Кæстæрты зонд – уæ сæрты.

Кæстæртыл фæмарут уæхи æмæ уын доны къус уæ къухтæм макуы авæрæд.

Кæстæртыл фæхæрут уæ хъиутæ æмæ сын сæ ингæнтæм ныдздызназут.

Кæстæртыл цы тых хардз кæнут, уый уын дон йæ бынмæ аласæд.

Кæстæрхъуагæй батон дæ бонтæ.

Кæсгæ-бæлгæйæ фæцу адæмы ‘хсæн.

Кæсын, фыссыны бон дæ ма фæуæд.

Кæттаг дæ уæнгтыл æрбапшарай, уый хъом макуы бау.

Кæуæг дыл мауал уæд.

Кæуæн бонтæ дын Хуыцау раттæд.

Кæутæ чи фæкæны мардыл, уыдоны мæрдтыл дæхæдаг фæку.

Кæугæйæ амæл.

Кæутæ æмæ ниугæ фæцу дæ цард-цæрæнбонты.

Кæугæ-ниугæйæ арвит дæ царды хуыздæр бонтæ.

Кæуинаггаг – дæ иунæг сæрыкъоппа.

Кæуинаггаг фæу.

Кæуынæн бахъу æмæ дæ цард айрох уæд.

Кæуындзастæй фæцæр.

Кæуындзæг фæбадæд дæ хъуыры.

Кæуынмæ дæм фæцауæнт.

Кæуыны бон дæ мауал фæуæд, ахæм æмбисонд дыл æрцауæд.

Кæуыныл дæ Уæллаг сбæндæн кæнæд.

Кæф ахсынмæ фæбæлл æмæ цъингуыр дæр макуы бафтæд дæ къухы.

Кæфæй цъингуыр рахицæн кæныны зонд дын макуы раттæд Уæллаг Хуыцау.

Кæфмæ фæбæлл æмæ йын йæ ад макуы базон.

Кæфтæй-Кæсæгмæ айхъуысæд дæ худинаггаджы хабар.

Кæфтæй-Кæсæгмæ æрцауæд дæ мæлает.

Кæфтæй-Кæсæгмæ дыл адæм «æххы-ту» фæкæнæнт.

Кæфтæй-Кæсæгмæ цард макуы фен.

Кæфхъуындаримæ дæ бахъæуæд тох кæныны сæр.

Кæфхъуындары дзыхы – дæ сæр.

Кæхц макуы фен.

Кæхц хæссынхъом макуы бау.

Кæхцгæнæн дыл мауал æрцауæд.

Кæцæй дæ æркъуырздæнис Уæллаг, уый хатгæ дæр ма фæкæн.

Кой скæнæг дæ мауал уæд.

Койаг фæуæд дæ сæр.

Койгæнинаг фæу.

Коккайы мад фæхуин.

Комбастæй фæцу.

Комнизæй фæсæй.
 Комхæлдæй амæл.
 Комхæлиуæй дæ баныгæдæуæд.
 Кæмхусæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Комбæстæсæфт фæут.
 Комбæстæсæфты ном уыл рæхджы бонты сбадæд.
 Комвæдис фæкæнут.
 Комвæдисы ацæуæг уæ ма рахъомыл уæд.
 Комвæдисы уæ лæгызмæлæг мауал баззайæд.
 Комдзаг аныхъуырынаен мауал бау.
 Комдзаг сисынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Комдзог дыл фæцыдæуæд.
 Комдзогæй ссар дæ адзал.
 Комдзыргъ фæрæт ныссæдзæд дæ дыууæ уоны астæу.
 Комдзыргъ фæрæтæй лыстæг къуыхтæ 'рцу.
 Комуадзæнтæм дæ Хуыцау мауал фæхæццæ кæнæд.
 Комуадзыны бон дæ мауал фæуæд.
 Конд цы у, уый макуы фен.
 Кондæй дæ Хуыцау фæдæнгæлмард кæнæд.
 Кондæй конды хуызæн макуы су.
 Кондджын хуыз райсын дын макуы бантысæд.
 Кондмæ фæтырн æмæ дын кондхуызæй макуы бантысæд адæ-
 мы 'хсенмæ рахизын.
 Коса лæджы фæндиаг фæу.
 Косайæ амæл.
 Крахмалгондæй асæтт дæ астæу.
 Крахмалгондты 'мбисонд дыл акæнæд дæ бинонты тæригъæдæй.
 Критикæ кæнынæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Критикæ кæныны бон дын Уæллаг мауал раттæд.
 Критикагондæй сис дæ уд.
 Куадзæн ма æрæййаф.
 Куадзæн-ма æрæййаф дæ удисгæ.
 Куадзæнмæ ныуурс уæд дæ цæстытæ.
 Куадзæны дыл мæнæй уый судзагаджы хъарджытæ фæкæнæд.
 Куадзæныл сæмбæлыны бон дæ мауал фæуæд.
 Кувæг уæ мауал баззайæд.
 Кувæг Хуыцау дыл фыдырдæм рахæтæд.
 Кувæггаг дын дæ къухмæ макуы авæрдæуæд.
 Кувæджы куывд йæхиуыл нæ цæуы æмæ Хуыцауæй арфæ-
 гонд макуы фæу.
 Кувинаджы ардæй æлгыст фæу.
 Кувинаджы фыдæх дæ æркъуырæд.
 Кувынхъом макуы баут.
 Кувынхъоммæ уæ мачи ахæццæ уæд.

Кулдуар бакæнын уын макуы бантысæд.
 Кулдуарæй уæ фервыстауæд фæстæмæ.
 Култæгæнгæ фæцæут.
 Култæгæнгæ чи фæцæуы, уый бон уыл акæнæд.
 Култæгæнгæйæ æрцæуæд уæ зæрдиагты сæфт.
 Кура-тона дын Уæллаг макуы аппарын кæнæд дæ къухæй.
 Кура-тонайæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Курæггагæй фæцæр.
 Кургæ-курын æрхауæд дæ цонг.
 Куринаг чызг макуы байрæзæд уæ хæдзары.
 Куринаг чызджы кармæ уæ мачи ацæуæд.
 Куринаг чызджытæ фæныгæнут.
 Кусарт ма фенæд уæ быууат.
 Кусæрттаджы номыл уæ быууаты сæныччы хъусæй дæр туг-
 суадзынхъом макуы баут.
 Кусæг уæ макуы бахъомыл уæд.
 Кусгæ-кусын æрцæуæд дæ мæлæт.
 Кусыны бон дæ макуы фæуæд.
 Куывд кæнынæн макуы бау.
 Куывдтыл фæзил хæдзари-хæдзар.
 Куывддонмæ цæуынхъом дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Куывддзауы ном дæм макуы 'рхауæд.
 Куывддзауы номæй дæм макуы бадзырдауæд.
 Куызд амæлæд дæ цæсгомыл.
 Куызд бахæрæд дæ раттæг.
 Куызд бахæрæд дæ рафæлдисæг.
 Куызд бахæрæд дæ цæхджын хойраг.
 Куызд дæ мæрдтæ бахæрæнт.
 Куызд дæ номыл цы æлтгъ кæна, ахæм бон дыл акæнæд.
 Куызд дыл амæлæд.
 Куызд дын бахæрæд де 'взæртæ.
 Куызд дын – фæлдыст.
 Куыздæй æвзæрдæрмæ фæцу.
 Куыздæмгад фест.
 Куызд-бындар дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Куыздбындарæй дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Куыздæмгадæй фæцæр.
 Куыздæшпарæн къæдзæхæй æшпæрст æрцу адамы фыдæхæй.
 Куызддоны фæтон дæ бонтæ.
 Куызды зæрдæ фæу.
 Куызды сæр дын – хæринаг.
 Куызды сы... фæй фæдым.
 Куызды сы... фæй фæуар, дæуæн ма 'рлæуд куы уа.
 Куызды сы... фмæ дæр дæ ма бауагъдæуæд, цы арæхсты хи-
 цау дæ.

Куыдзы туг ацауæд дæ хъæлæсы.
 Куыдзы туг дыл ныккæлæд.
 Куыдзы тугæй æхсад æрцу.
 Куыдзы фырт дæ æмæ куыдзы фыртæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Куыдзы цардæй фæцæр.
 Куыдзы цармы тыхт фæу.
 Куыдзы цармы тыхтæй фæцу.
 Куыдзыл дæр дæ цынауал нымадæуа, ахæм æмбисонд дæ
 байафæд рæхджы.
 Куыйты холы фæу.
 Куынаг æмæ мынагмæ фæцаут.
 Куынаггонд фæут.
 Куырагджынтæ макуы рахъомыл уæд уæ къуымы.
 Куырагджынтæ фæныгæн.
 Куырагджынтæн нывонд – дæ сæр.
 Куырагджынты къухы æфтыд фæут.
 Куырм æмæ къуылыхæй фæцу.
 Куырм дыл бафтæд.
 Куырмаджы фæтон дæ царды бонтæ.
 Куырдуаты фæбад дæ амæлæты бонмæ.
 Куыройзылд фæкæн дæхи алыварс.
 Куыройы фыдтæ дæ феууæрдæнт.
 Куыройы фыдты ‘хсæн амæл.
 Куырыхон лæг макуы фенæд дæ цæст.
 Куырыхоны зондæй хызт у.
 Куыст дын бирагъ фестæд æмæ дæ бахæрæд.
 Куыстагур фæхит адæмы къуымты.
 Куыстæй дæ удхæссæг фен æмæ дæ ахæссæд.
 Куыстафхæрдæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Куыстхъом лæг макуы рахизæд уæ къæсæрæй.
 Куыфы ныгæд цы ’рцауай, уый дын – мæ арфæ.
 Куыфы хæссинаг фæу.

Къ

Къаба скæнынхъом макуы бау.
 Къаба чи дары, уыдоны къæлæты баст æрцу.
 Къабайаг балхæнын дын макуы бантысæд.
 Къабайы амæл.
 Къабайы ацауыны бон дæ макуы фæуæд.
 Къабазгай лыгтæ æрцу.
 Къабазгай фæу.

Къабазджын лæппуты ахæсты бахау.
 Къаддæрæй-къаддæрмæ фæцæуæд дæ куыдзы мыггаг.
 Къаддæрæй-къаддæрмæ фæцу фыдæй-фыртмæ.
 Къаддæргæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къадзты хæлæттаг фæу.
 Къай макуы ссар.
 Къай ссарынмæ фæбæлл æмæ йæм дурæхстæй хæстæгдæр
 макуы балæуу.
 Къайагур фæхит адæмы уæзгуытыл.
 Къайæн дæ макуы мачи равзарæд.
 Къаймæ фæбæлл æмæ æнæкъайæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къаймондагæй амæл.
 Къайы аккаг дæ макуы мачи скæнæд.
 Къайыл фæку æмæ дын къай ссарын ма бантысæд.
 Къала бæлæстæ фæлух æмæ дæ æртдыхæй мачи фенæд.
 Къала бæлæсты бын тьангыскъуыд фæу.
 Къалатийæ фæдзыназ.
 Къалатийы конд æрцу.
 Къалиу рауадзын дын макуы бантысæд.
 Къалиугай фезгæл.
 Къалосты 'рцæуæд дæ мæлæт.
 Къалосты фæсæпп-сæпп кæнут фыдæй-фыртмæ.
 Къам аразын дын цы бахъæуа, рæхджы дыл ахæм бон акæнæд.
 Къам исын дын бахъæуæд дæ улы мæрдæй.
 Къам исын дын ма бантысæд.
 Къамбец фест.
 Къамбецау дымгæйы ныхмæ фæцу.
 Къамбецау зыгъуыммæ фæхæц.
 Къамбецджын дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Къамбецдзарм дарын дæ бахъæуæд.
 Къамбецдзармæй дæ цæсгомы царм бæзджындæр у æмæ дын
 æфсармы хъомыс Хуыцау макуы раттæд.
 Къамбецдзармæй раив дæ цæсгомы царм.
 Къамбецдзармы фæхит уæзгуытыл.
 Къамбецуæрдон ласын дæ цы бахъæуа, ахæм бон дыл акæ-
 нæд, ифтыгъдæй кæй дарыс, уыдоны уæззау тæригъæдæй.
 Къамбецуæрдоны ифтыгъд æрцу.
 Къанвой фæцу.
 Къанвойæ кæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Къандзол макуы фенæд дæ уæнгтæ.
 Къаппа-къушпа фест æмæ халгай фæйнардæм фæтæх.
 Къаппа-къушпайæ фæцæр.
 Къаппа-къушпайæ уæлдай кæрæдзийыл макуы 'рхæцут.
 Къаты бон æмæ дын бæрæгбон сæ кæрæдзийæ æвзариная
 фæуæнт.

Къаты бонмæ мауал фæцæр, кæд хуыцаубоны цы куыст у.
Къафетт макуы акæн дæ комы.
Къафетт макуы фен.
Къах — дæ роны.
Къах — дæ хъуыры.
Къахбастæй амæл.
Къахдзæф акæныны бон дæ мауал фæуæд.
Къахихсыд бау.
Къахихсыд дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнæд.
Къахихсыдæй амæл.
Къахкъæлæттыл дæ фæластæуæд.
Къахкъухтыл фæбыр зæххы цъарыл.
Къахсæрфæнæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Къахсæрфæнæй фæцу дæ цыфиддæр зæггæн мæ тæригъæдæй.
Къахыргонд фæуæд дæ цардбонтæ.
Къацциу фæмыс тъæнджы мæйы.
Къацциуæй хуыздæр бахæринаг дын дæ раттæг макуы зæгъæд.
Къæбаæда дæ æмæ къæбаæдайæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Къæбаæдаты бон дыл акæнæд.
Къæбаæл къуырд æрцæуæд дæ хъæлæсы.
Къæбаæлыл бадгæ дæ фенæд мæнæй уый.
Къæбаæлдзыг мард акæн.
Къæбаæлдзыг мардæй дæ сæмбаæлын кæнæнт дæ магуыр къæсыл.
Къæбæр агур æмæ дын йæ арын ма 'нтысæд.
Къæбæр раттæг дын ма уæд.
Къæбæрæй макуы бафсад де стонг гуыбын.
Къæбæрмæ бæлгæйæ стонг гуыбынæй хæт адæмы уынгты.
Къæбæргур фæцу.
Къæбæргурæй дæ Хуыцау фæкæуын кæнæд.
Къæбæргурæй де стонг гуыбыны хъуыр-хъуырмæ фæхъус.
Къæбæргурты мæрдтæн фæлдыст фæу.
Къæбæргурты 'мбисонд дæ баййафæд.
Къæбæрхъуагæй æрцæуæд дæ уды сæфт.
Къæбиц макуы фен.
Къæбутдзæф фæу.
Къæбутдзæф фæхуин дæ амæлаеты бонмæ.
Къæбутдзæфæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Къæбутсасты 'мбисонд дæ баййафæд.
Къæбыла фест æмæ адæммæ рæвдыдмæ фенхъæлмæ кæс.
Къæбыла фест æмæ мæймæ фæрæй.
Къæбысау дзæгъæлы фæрæй.
Къæбысы ном аппарын дын макуы бантысæд.
Къæдзæй амæл.
Къæдз-къæдзы фæцу дæ цард-цæрæнбонты.

Къæдз-мæдзытæ фæкæн.
 Къæдзмæдзытæгæнгæ сис дæ уд.
 Къæдзæхтыл баззай æрхъисгай.
 Къæдзил дыл æрзайæд, кæй хуызæн дæ, уыдонау.
 Къæдзилджын дæ æмæ къæдзилджынты холы фæу.
 Къæдзилджынаей фæцу ноджыдæр.
 Къæдзилджынты бын — дæ мæлæт.
 Къæдзилджынтыл нымад æрцу рæстæгыл.
 Къæдзниз дыл фæзынæд.
 Къæдзнизæй зылымард æрбау.
 Къæдзнизæй фæсæй æмæ фæнæт.
 Къæдзнизæй чи фæсад, уыдоны æмбисондæй багæндон у.
 Къæзæнæг дыл фæзынæд.
 Къæйты бын ныгæд æрцу.
 Къæйтыл фæхаф дæ дæндæгтæ.
 Къæйных дæ æмæ къæйныхтыл æмбæлд фæу.
 Къæйныхæй фæсутыр у.
 Къæйныхты бон дыл акæнæд.
 Къæйттæ фæныгæн.
 Къæйттæ-къæйтгæй уæ Хуыцау фесафæд.
 Къæлæсы мард акæн.
 Къæлæсы-мæлæсы фæкæн.
 Къæлæсытæгæнгæ адæмæн худинаггагæй баззай.
 Къæлæсытæгæнгæ дыл мæ уд фæхъарджытæ кæнæд.
 Къæлæт фæдар дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Къæлæтæфтыдæй æрбамæл.
 Къæлæтæфтыдæй — дæ цард.
 Къæлæтæрфыг макуы фен.
 Къæлæтæрфгугытæм фæбæлл æмæ дæ сæ Хуыцау фыдæра-
 дæнгæнагау æнæхай фæкæнæд.
 Къæлæтæрфгугыты бын куыдзы мард акæн.
 Къæлæтæрфгугыты уарзыны бон дæ ма фæуæд.
 Къæлæтæрфгугытыл нымад макуы ‘рцу.
 Къæлæтдзаг — дæ цæрæн, кæлæддзаг — дæ мæлæн.
 Къæлæтдзагæй фæхит уæзгугытыл.
 Къæлæтджын макуы фен.
 Къæлæтджынмæ фæбæлл æмæ дæ фæхсбандоныл æнæмæтæй
 абадыны бон дæр макуы фæуæд.
 Къæлæтджыны бадыны бон дæ ма фæуæд.
 Къæлæтджыныл дын бæллицæн æрбадыны бон дæр Хуыцау
 ма раттæд.
 Къæлæуау уæзгугытыл фæсæпп-сæпп кæн.
 Къæлуа фæхæр.
 Къæлуайæ уæлдай уæ кæрæдзийыл макуы æрхæцут.

Къæпш фæкæн фæйнæрдæм.
 Къæппæввонгæй фæлæуу алцæмæ.
 Къæппæгæварынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Къæпкъæпгæнгæйæ фæцæр.
 Къæппойæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къæпсырджын чызг – дæ хай.
 Къæпы æфсæдынæн нæу æмæ дзы макуы бафсæд.
 Къæпы макуы фен дæ хæдзары.
 Къæрид кæрцы æрцæуæд дæ улы сæфт.
 Къæрид кæрцы фæхæт уæзгуытыл.
 Къæрис къæбæртæ феууил.
 Къæрис къæбæртыл ныйихсийæд дæ цыргъ дæндæгтæ.
 Къæр-къæр фæкæн мацы-уцытыл.
 Къæркъæраг дыл бафтæд мæ фыддæрадæн.
 Къæркъæргæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къæрмаг – дæ дзураенты.
 Къæрных кæнынхъом дæр ма бау.
 Къæрных фæкæн.
 Къæрных фæкæн æмæ дын бафсис мацæмæй уæд.
 Къæрныхæггагæй дæ гуыбын макуы бафсад.
 Къæрныхæггагæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Къæрта дыл рафæлдæхæд.
 Къæртгæй цъула ма аппарат.
 Къæртгай бау.
 Къæртгай фæхау фæйнæрдæм.
 Къæртгæнинаг фæу де знæгтæн.
 Къæрттыгæ фæхау.
 Къæрцц баййаф Уæллагæй.
 Къæрцц баййафæд дæ сæрыкъоппа.
 Къæрццарæзтæй дæ мæ уд авæрæд уæлтæрхæг.
 Къæрццæмдзæгъд фæкæн дæ ахсджиæгты мæрдæй.
 Къæрцц-къæрцц фæкæнæд де ‘намонд сæры къуыдыр.
 Къæс аразыныл фæхæр дæ хьиутæ æмæ дын дзы сбон кæ-
 нын ма бантысæд.
 «Къæсæр, къæсæр» фæкæн æмæ дын хæдзар кæнын ма бан-
 тысæд.
 Къæсæр хох у æмæ дын йæ сæрты ахызын ма бантысæд.
 Къæсæргæрон æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къæсæргæсæн дæр макуы сбæзз.
 Къæсæрсыгъд фæут.
 Къæсæры сæрты ахызынхъом уæ мачи бауæд.
 Къæсарыл-иу фæкæл.
 Къæс-къæс фæкæн.
 Къæс-къæс фæкæн æмæ дæ дзырд зæгъынхъом макуы бау.
 Къæскъæсгæнгæ ‘рбадæнгæлмард у.

Къæскъæсгæнгæ ‘рцæуæд дæ бинонты сæфт.
 Къæсса хæссынæй дарддæр мацæмæн сбæзз.
 Къæсса хæссынхъом макуы су.
 Къæссауæлдæхт дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Къæу-къæу кæн, фæлæ дæ куыдзы хъуыды дæр мачи кæнæд.
 Къæу-къæу фæкæн кæйдæрты куыдзау.
 Къæукъæугæнæджы номимæ фæхæт зæххы къорийыл.
 Къæукъæугæнгæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къæцæлс...æй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къæцæлс...æй фæцу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Къоболайæ цы хойай дæ сæр, ахæм бон дыл акæнæд.
 Къоболайы цæф фæуæд дæ сæр.
 Къобор гал макуы ‘рбæтт дæ кæвдæсыл.
 Къобор гал сифтындын дын макуы бантысæд.
 Къогъоты хæрд фæу.
 Къогъодзи скæнынæн дæр макуы бау.
 Къодах фест.
 Къодахау дæ æд уидæгтæ фæкъахтауæд.
 Къодахау дæм фæдзырдауæд.
 Къодахджынмæ – дæ сæр.
 Къонадымд фæу.
 Къонасыгъд дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Къоппасæфт цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Къордгæйттæй – уæ мæлæт.
 Къордгæйттæй цагъд æрцæут.
 Къох-къох фæкæн.
 Къох-къох чи кæны, уыдоны æмгад су.
 Къохкъохгæнæджы тæф фæкæн.
 Къубалыскъуыд æрцу.
 Къубалыскъуыд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Къуда куыдзау дын дæ цæстытæ сæ кæрæдзийыл авæраен ма уæд.
 Къуда уырийау зæххы бынты фæбыр.
 Къудиджын дæ æмæ къудиджынæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къудистæгтастæй фæцу.
 Къулагæй хост æрцæуæд дæ сæры хъæбæр.
 Къулаенцæйтты дæ фæцауын кæнæд Хуыцау.
 Къулгæрæтты фæцу.
 Къулафцæгæй æрцæуæд дæ ахсджиæгты сæфт дæ мæрдæй.
 Къулафцæгæй батон дæ царды бонтæ.
 Къулафцæгæй дæ фенæд мæ уд.
 Къулбадæг дæ æмæ дыл къулбаджыты бон акæнæд.
 Къулбадагахуыр дæ чи скодта, уый мæрдтæн, цы нæ хъæуы,
 уыдæттæ фæкæн.
 Къулбæрзæйæ амæл.

Къулбæрзæйæ батон дæ царды бонтæ.
Къулбæрзæйæ фæкæс.
Къулбæрзæйæ фæцæр.
Къулгæрон дæ аныгæнæд мæнæй уый.
Къул-къул фæцу адæмы цæстæнгасæй.
Къулрæбынæй дын ахæссæнт дæ судзгæ мард.
Къулбадæг усы æлгъыст дыл æрцæуæд.
Къулбадæг усы хин дæ баййафæд.
Къушп кæнын дын мауал бантысæд.
Къушп кæнынæй дæ игæрхæлд фæкæнæд Уæллаг.
Къушп кæнынны бон дæ мауал уæд.
Къушпгæнгæйæ ссар дæ адзал.
Къушп-къушп фæкæн дæ развæндаг.
Къушри фест.
Къушри фест æмæ арахъхъæй бадон уæнт дæ рæуджытæ.
Къушрийау дын нозт дæ тæнтæ бахæрæд.
Къушристыгъдæй дæ мæ уд фенæд.
Къусбарæй дын фæарæзтæуæнт дæ хисты кæндтæ.
Къуту фест æмæ дын бафсис мацæмæйуал уæд.

*Къутуйы бын – дæ цæрсен,
Къутуйы бын – дæ мæлсен.*

Къухæвæрæг дын мачиуал разынæд.
Къухæй-къухмæ ахау.
Къухæй-къухмæ фæцу дæ фæстаджы бонмæ.
Къухдарæн макуы фен.
Къухдарæн фæдарыны кармæ дæ ма ахæццæ кæнæд Уæллаг.
Къухдарæнмæ фæбæлл æмæ дыл æй бакæнæг ма уæд.
Къухджын-къахджынтæй цы фелгъитыс, уыдон дæхи æна-
монд сæр уæлдайджынтæй баййафæд.
Къухихсыд фæу.
Къуыбылой фест, фæлæ, кæдæм тулыс, уый макуы базон.
Къуыбылойау куырмæй фæтул.
Къуыбыррихи лæг макуы рахизæд дæ къæсæрæй.
Къуыбырхъус фест.
Къуыбырхъусау дæ адæм топнæхстмæ фæцагурæнт.
Къуыбырхъусау фæниу æмæ дын иу батæригъæдгæнæг мачи уæд.
Къуыбырхъусау фæниу цæргæ-цæрæнбонты.
Къуыбырхъусы Беджызатæ цæрдудæй куыд бастыгътой, уыцы
æмбисонд дыл акæнæд.
Къуыбырхъусы мардæй дæ ныммардæуæд.
Къуывивитзондæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Къуывивитсæртыл цытæ 'рцæуы, уыдæттæй дын фервæзт ма уæд.

«Къуыдайраг» бафидис кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Къуыдайраг макуы фен, кæд дын дæ уд нæ хæры.
 Къуыдайраг цæфæй сис дæ уд.
 Къуыдары нывонд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Къуыдарыл бафтæд дæ цард.
 Къуыдыр дæ æмæ къуыдырæй баззай.
 Къуыдыры бон дыл акæнæд.
 Къуыдыргæлмыты холы фæу.
 Къуызгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Къуызгæйæ дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Къуылымпы фæхуин.
 Къуылымпыгæнгæйæ дæ фесафæд Хуыцау.
 Къуылымпыйæ — дæ мæлæт.
 Къуылымпыйы низ дыл бафтæд.
 Къуылымпыйы хос фест ноджыдæр.
 Къуылых мардæй амæл.
 Къуылыхæй дыл æрбамбæлæд дæ адзал.
 Къуылых-къуылых фæхит де ‘взæрмабæлджыты уæзгуытыл.
 Къуылыхнотджынæй — дæ мæлæт.
 Къуылыхты амонд дæ баййафæд.
 Къуым ссарынæн ма бау.
 Къуымæй дын рахæссæнт дæ мард.
 Къуымы амæл.
 Къуымбилтæй фæракæс-ракæс кæн гæдыйы лæппынау.
 Къуымбилты тыхтæй амæл.
 Къуымзилæй дарддæр макуы мацæмæн бабæзз.
 Къуымзины ном макуы ахауæд де ‘ккойæ.
 Къуымых зондæй фæцæр.
 Къуымых кардæй дæ аргæвстауæд.
 Къуымых кардæй — дæ мæлæт.
 Къуымых уыдтæ, къуымых дæ æмæ къуымыхæй фæхит адæ-
 мы ‘хсæн.
 Къуымыхзондæй къуымыхзондмæ фæцу.
 Къуымыхцыйы фаг дæр макуы æрдуц дæ бирæ фæллоуæ.
 Къуымыхцыйы цæстæй фæкæс цардмæ.
 Къуындæджы — дæ удисæн.
 Къуыпных лæппу макуы фен.
 Къуыпп макуы дар адæмы æхсæнæй.
 Къуыппи-къуыпп фæзил амондагур.
 Къуыппи-къуыпп фæзил амондагур æмæ дæм амонд хæстæг
 макуы æрлаууæд.
 Къуыпсин æмкъай — дæ ныхыфысты.
 Къуыри авд боны йæддæмæ нæу, фæлæ дзы ды дæ хæдзарæй
 аст марды цы хæссай, ахæм бон дыл акæнæд.

Къуыри раздæр — дæ ныгæнæн бон.
 Къуыридзыдмæ уæ мачи хæссæд.
 Къуырийæ къуыримæ хистытæ фæкæн.
 Къуырийы сæр дыл мауал æрцауæд.
 Къуырийы сæр мауал æрæййаф.
 Къуырийы сæрæй æлгъыст фæу.
 Къуырийы сæрыл цынауал сæмбæлай, ахæм бон дыл акæнæд.
 «Къуырисæр-къуырисæр» фæкæн.
 «Къуырисæр-къуырисæр» фæкæн æмæ йæ мауал æрæййаф.
 Къуырма бæлон дæ фестын кæнæд дæ рафæлдисæг.
 «Къуырма, къуырма»-йæ быны къуырма бау.
 Къуырмагарчы цардæй фæцæр.
 Къуырмадзæф дæ, йæ чылдыммæ кæмæн дзырдæуы, уыцы
 Аларды фæкæнæд.
 Къуырматы бонæй фæцæр.
 Къуырткъуыртгæнгæ фæцу.
 Къуырткъуыртгæнгæйæ ссар дæ мæлæт.
 Къуыртт рауадзын дын ма бантысæд.
 Къуыртт-къуыртт фæкæн.
 Къуырттон карчы кадæй ме знæгтæ фæцæрæнт.
 Къуырттон карчы кадæй батон дæ бонтæ.
 Къуырфцæстæй амæл.
 Къуырцдзæвæнæй дын рахизын мауал бантысæд.
 Къуырцдзæвæны — дæ мæлæт.
 Къуырцц дæ кæнæд Уæллаг.
 Къуырццæй сис дæ уд.
 Къуытты бау мæ таригъæдæй.
 Къуытты бау ноджыдæр.
 Къуыттыты бонæй фæцæр.
 Къуых-къуых фæкæн.
 Къуыхкъуыхгæнджытæ дын тагъд рæстæджы фезмæнтæнт дæ
 ингæн.
 Къуыхтæ бау.
 Къуыхтæ дæ а комбæсты дуæгтæ фæкæнын кæнæд.
 Къуыхтæй ныгæд æрцу.
 Къуыхтæгондæй дæ мæ уд фенæд.
 Къуыххытт-къуыххытт фæкæн.
 Къуыхцы кæнгæйæ амæл.
 Къуыхцыгæнинаг дын мацыуал баззайæд.
 Къуыхцыйы боны гуырд фæу.
 Къыбар-къыбур фæкæнæд дæ зæронд стджытæ.
 Къыбар-къыбур чи кæны, уыдонæй макуы фен дæ зæрдæйы фаг.
 Къыбаркъыбургæнгæйæ дæ æнæ табæтæй аныгæнæнт дæ ах-
 сджиæгты хуыздæртæ.

Л

- Лабæрадурæй дын цырт фестæд дæ иунæг бындар.
Лазæй амæл.
Лазæй лазмæ фæцу.
Лакъами бахæрынаен дæр мауал су.
Лакъамийæ дæ зæрдæ фæхæцца кæнæд.
Лакъамитæ хæрыны бон дæ мауал фæуæд.
Лакъамиты фыдæх дæ баййафæд.
Лакъон доны — дæ удисæн.
Лакъон доны ласт фæу.
Лакъоны ‘рцæуæд дæ фидиссаг мæлæт.
Лалисайы дзуарæй æлгыст фæу.
Лалхуыз уынгæ нæ, хъусгæ дæр макуы фæкæн.
Лалым дæ æмæ лалымæй баззай.
Лалым фест, ды ма нозтæй куы бафсæдай.
Лалымау тъæппытæ фæхау.
Лалымæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Лалымæй дæ мауал раиртæстæуæд.
Лалымы ‘мбисонд дыл акæнæд.
Ласгæ мард дæ Хуыцау фæкæнæд.
Ласгæ мард фæу.
Ласгæ-ласын — дæ удисæн.
Ласинаг дæ фæкæнæд дæ амондыскæнæг.
Ласинаг фæу.
Лылымыстыгъд дæ акæнæд нæ фыдбонны сыхæгтæ.
Лауыз фæбадæд дæ хъуыры æмæ уымæй фæхурх у.
Лауызгæнæнтæ мауал æрæййаф.
Лауызгæнæнтæм дæ Хуыцау мауал фæцæрын кæнæд.
Лауызвæлдæхт фæу де ‘мбæрц тебæйы.
Лæбургæйæ батон дæ царды кадавар бонтæ.
Лæбургæйæ ‘рцæуæд дæ адзал.
Лæбургæ-лæбурын топпы нæмыг сæмбæлæд дæ тæккæ ныхыл.
Лæбурдтытæ фæу.
Лæбуринаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Лæбурынаен бахъу æмæ дæ айрох уæд цард.
Лæбурынмæ фæцæттæ кæн дæхи æмæ дын де уæнгтæ сисын
макуы бантысæд.
Лæбурыны бон дæ ма фæуæд.
Лæбурыныл батон дæ царды бонтæ.
Лæбырд фæу.
Лæбырдæй ахау.
Лæбырын байдай де знæгты фæндиаг.

Лæвар нæмыг дæ зæрдæйыл суайæд.
 Лæвар кæнынхъом макуы бау.
 Лæвар табæт дыл сæмбæлæд.
 Лæвар хур дæ макуы батавæд.
 Лæвар хурæй дæр макуы бафсæд.
 Лæварæй лæвармæ фæдзыназ.
 Лæваргæнæг дын мачи уæд.
 Лæваргæнæггаг де 'нæрхъæц уд схауæд.
 Лæваргæнгæйæ амæл.
 Лæваргæнинаг дын Хуыцау мацы раттæд.
 Лæваргонд — де 'взæр сæры къуыдыр.
 Лæвархоры ном де 'ккойæ макуы ахауæд.
 Лæвархъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Лæвархъоммæ фæтырн æмæ дын йе суæвын макуы бантысæд.
 Лæвард фæу де знæгты къухы.
 Лæвард фæу уæллæгты къухы.
 Лæг амæлын дæр зоны æмæ æдзардæй бафт дæ сыджыты-
 хайыл.
 «Лæг, лæг» фæкæн æмæ дын сæ «Цом хъæмæ» зæгъæг мачи
 фæуæд.
 Лæг макуы рахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
 Лæгагур фæзил адамы хæдзæрттыл.
 «Лæгай, лæгай» фæкæн æмæ дзы лæджы мондæгтæ макуы
 ныммар.
 Лæгау дæ макуы мачи бафæзмæд.
 Лæгау макуы мацы хъуыддаджы сæр æрлæуу.
 Лæгау лæг макуы рахизæд дæ къæсæрæй.
 Лæгау лæг макуы фен.
 Лæгау лæджы ад макуы макæмæн скæн.
 Лæгæвзарæны фæстейы аззай.
 Лæгæвзаргæйæ 'рцæуæд дæ мæлæт.
 Лæгæвзæрстæй æрцæуæд уе сæфт.
 Лæгæй-лæгмæ — мæ кард æмæ дæ бæрзæй.
 Лæгæрдгæ-лæгæрдын æрхау де знаджы цæфæй.
 Лæгæрдыны бон дæ мауал уæд.
 Лæгæты æрцæуæд дæ мæлæт.
 Лæгæты цæринаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Лæгбирæгъ дæ Хуыцау фестын кæнæд æмæ дæ цæнгты фыдтæ
 бахæр дæ хъæбулты тæригъæдæй.
 Лæгбирæгъæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Лæгбындар уæ къæсæрæй макуы рахизæд.
 Лæгбындар уæ макуы рацæуæд.
 Лæггаг макуы рацæуæд дæ хæдзарæй.
 Лæггад ма базон.
 Лæггадæй дæ цæстытæ урс кæнæнт, дæ уæнгтæ — мæлгæ.

Лæггадгæнæг дын мачи уæд.
Лæггадгæнæгæй æрцауæд дæ мæлæт.
Лæггады бон дæ макуы фæуæд.
Лæггадыл фæмæл æмæ æгадæй æрцауæд де сæфт.
Лæгдæртау фæу.
Лæгдугъы дыл разæй макæй цæст æрхæцæд.
Лæгдыхæй фæархай æмæ дæ зæрдæ дæхицæй макуы барухс уæд.
Лæгджын хæдзæртты аййафыны хъомыс дын Хуыцау макуы
ратгæд.

Лæгдзарм тæнæг у, фæлæ дæуæн надæй цы сбæзджын уа,
ахæм арфæ дыл æрцауæд.

Лæгдзинад боныгон цырагъы рухсæй фæагур æмæ дын æй
Хуыцаутты Хуыцау дæ къухы цы нукуы бафтауа, ахæм амонд
дæ уæд.

Лæгдзинадмæ фæбæлл æмæ куыддздинадимæ æрцауæд дæ
мæлæт.

«Лæг-лæг»-гæнгæ дæ Хуыцау уæзгуытыл фæхитын кæнæд.

Лæгмары цармы тыхт фæу.

Лæгмæрдтæ кæнут.

Лæгмæрдтæ уыл фæцауæнт.

Лæгмæрдтæ фæфидут.

Лæгмондагæй æрцауæд дæ мæлæт.

Лæгмондаджы зæронд бау.

Лæгойæ арвит дæ царды бонтæ.

Лæгойты æмбисонд дæ рæхджы бонты баййафæд.

Лæгойты хал ахæр.

Лæгсырдæй дын аирвæзт ма уæд.

Лæгсырды ссыр — дæ хурхы.

Лæгсырдыл æмбæлд фæу.

Лæгуаргъ хæссынхъом макуы бау.

Лæгуаргъ хæссынхъомæй æрцауæд де сæфт.

Лæгуаргъы бын дæ къæхтæ фæдыдагъ уæнт.

Лæгуынсæрæй амæл.

Лæгуынсæртæ дын фæгуыраент.

Лæгуынсæртæ фæхъомыл кæн.

Лæгтыдзуар уæ лæджы кармæ макæй рауадзæд.

Лæгтыдзуар уæ лæджы фæндагыл макæй афæндараст кæнæд.

Лæгтыдзуар уыл йæ къух ауадзæд.

Лæгты дзуар уын уæ кувинаг макуы айсæд.

Лæгтыдзуарæй æлгъыст фæу.

Лæгтыдзуары зæрдæ макуы ссарут.

Лæгтыдзуары ном фæдзур æмæ лæгмæ бæлгæйæ ‘рцауæд дæ
мæлæт.

Лæгхуыз уæ мачи рацауæд.

Лæгуат фæу.

Лæгъз ныхас зæгъынæн макуы бау.
 Лæгъстиаджы бон дыл акæнæд.
 Лæгъстиаджы цард фæкæн.
 Лæгъстæмхасенты батон дæ царды бонтæ.
 Лæгъстæмхасенты фæцæр.
 Лæдаринаг фæу ноджыдæр.
 Лæдæрсын дын мауал бантысæд
 Лæджы тæф дæ макуы ракæлæд.
 Лæдзæг дæ рагъыл асæттæд.
 Лæдзæгджын уазæг дæ къæсæрыл макуы 'рбалæууæд.
 Лæгмар дæ æмæ лæгмарæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Лæгмарæггаг дæ туджы аргъ фидын фæхъæуæд.
 Лæгхор дæ æмæ дæ фидиссаг сæр тагъд лæгхорты холы фæуæд.
 Лæгхорты номæй дæм фæдзырдæуæд æмæ дæ ахсджиæгты
 фыдтæ дæ хъуыры аирвæзæд.
 Лæгхорты ахæсты – дæ сæр.
 Лæгхортыл фыст æрцæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Лæпп-лæпп фæкæн.
 Лæппу кæстæр дæ хæдзары макуы ралæг уæд.
 Лæппу уæ макуы ралæг уæд.
 Лæппувзæрстæй рацæугæ уæ макуы мачи фенæд.
 Лæппугуыр дæ макуы фен.
 Лæппузмæлæг макуы фенут уæ мыггаджы.
 Лæппын уæм цæргæс цынæ кæна, ахæм бон уыл акæнæд.
 Лæппынвосай фæхæрут уæ ис-бон.
 Лæппынджынай лæгджынмæ макуы раивут.
 Лæсæны бын – дæ сæр.
 Лæсæнуатыл – дæ фæндаг.
 Лæскъæй хуыздæр мацæмæй фæфос кæн.
 Лæскъисæгæй рафтау дæ дæндаг.
 Лæфлæфгæнгæйæ фæцæр.
 Лæхартæнтæй цæр.
 Лæхартæнтæй фервит дæ бонтæ.
 Лæхдзыхæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Лæхцард фæкæн.
 Лæхцарды бамби.
 Лæхъуг айкау бамби.
 Лæхъугæй бацу де 'нусон бынатмæ, уым дæр дыл æлгъ куыд
 кæной.
 Лекка фæкæн.
 Леккагæнгæйæ амæл.
 Лекъ æмæ чынты фæндиаг фæу.
 Лекъаг кард – дæ артæнты.
 Ленк кæнын дын мауал бантысæд.
 Ленк кæныны бон дæ мауал фæуæд ацы арвы бын.

Ленкæнгæйæ аскъуыйæд дæ зæрдæ.
Ленкæнгæйæ сис дæ уд.
Ливоры цæф сæмбæлæд дæ тæккæ риуыл.
Лидзинаг дæ фæкæнæд Хуыцау.
Лидзинаг фæу, фæлæ нæм фæстæмæ мауал æрыздæх.
Лодыр дæ æмæ уыцы номæй фæцу адæмы ‘хсæн.
Лодыраей æрцæуæд де ‘гады мæлæт.
Лоло фæкæн.
Лологæнгæйæ фæараз дæ цард.
Лолойæн бахъу.
Лопъо гæдыныхæстæгæнгæ амæл.
Лопъо гæдыныхæстæ фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
Лопъогæнинаг фæу.
Луаринаг дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг.
Луарынмæ æрхау.
Луæрст æрцу.
Лухинаг фæу де знæгтæн.
Лыгтæ бау.
Лыгтæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Лыгтæй дæ аныгæнæд мæнæй уый.
Лымæныскæнынхъом ма бау.
Лымæны фыдæх дæ баййафæд.
Лыскъ дæ бахæрæд.
Лыскъæвзаг фест.
Лыскъсæрæй амæл.
Лыскъсæрæй фæхит, де сæфт кæй фæнды, уыцы адæмы
æхсæн.
Лыскъсæрты кадæй фæцæр.
Лыстæгкъах æфсин — де ‘ргъомбасты.
Лыстæгкъахджынты зæвæтты бын амæл.
Лыстæгхуыд дзаума макуы фен.
Лыстæйнагтæ фæкæн.
Лыстыл дæ æрбахæссæд мæ уд.
Лыстыл хаст фæу дæ магуыр къæсмæ.

М

Ма æрхиз.
Ма æрхизæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
Ма дæ æрхизын кæнæд Хуыцау.
Ма байрæз.
Ма байрæзæнт дæ ахсджиæгтæ.
Ма байрæзæнт дæ рæзинæгтæ.

Ма базæронд у.
 Ма базæронд уæнт дæ мыггаджы кæстæртæ.
 Ма бастыр у, афтæмæй фæхъу.
 Ма бафсæд, дæ хæдзармæ кæй æрчынды кодтай, уый цинæй.
 Ма бафсæд хуры рухсæй.
 Ма бахæцца у дæ хæдзармæ.
 Ма бахъомыл у, афтæмæй ныл сæмбæлæд дæ сау табæт.
 Ма бахъомыл уæнт дæ хъæбултæ.
 Ма бахъомыл уæнт дæ хъулон хъомылгæнинæгтæ.
 Ма бахъомыл уæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Ма бахъомыл уæнт, ныфс кæмæй авæрыс, уыцы кæстæртæ.
 Ма бон фен, ма – цард.
 Ма дæ базæронд кæнæд Хуыцау.
 Ма дæ бафсадæд Дунескæнæг цардæй дæр, бонæй дæр.
 Ма дын бантысæд арвæй стъалытæ скъæфын.
 Ма дын бантысæд дæ конд хъуыддæгтæ бабæстон кæнын.
 Ма дын бантысæд дæ мæрддзæгтæ кæронмæ батонын.
 Ма дын бантысæд мæ рæзты ахизын.
 Ма дын бантысæд сырæзын.
 Ма дын бантысæд чындыæхсæв скæнын.
 Ма дын бантысæд чынды цæуын.
 Ма дзы бафсæд.
 Ма хур фен, ма – бон.
 Магуса дæ æмæ магусайæ æрцæуæд де сæфт.
 Магусайæ – дæ мæлæт.
 Магусайы æмбисонд дыл акæнæд.
 Магусайы кадæй фæцæр.
 Магусайы къæбæр фæхæр.
 Магусайы ном ма ахауæд дæ рагъæй.
 Магусайы номимæ фæцæр.
 Магусайы цæстæй дæм фæкастæуæд.
 «Мад, мад» фæкæн æмæ мады уарзт макуы банкъар.
 Мад суæвын дын ма бантысæд.
 Мадард бæгънæгæй – дæ мæлæт.
 Мадаёй æнæмад фæу.
 Мадаел фысы зæрдæйæ фæцæр.
 Мады ад макуы банкъар.
 Мады лæггад бафидынхъом макуы су.
 Мады номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Мады фыдæх дæ басудзæд.
 Мадыл бацин кæнынхъом дæ Уæллаг макуы скæнæд.
 Мадымайрæм дæ ралгъитæд.
 Мадымайрæм дæ хъæбулы аккаг макуы скæнæд.
 Мадымайрæммæ бакувыны бон дæ мауал фæуæд.

Мадымайраемы æлгыст дæ Уæллаг фæкæнæд.
Мадымайраемы фыдæхæй цыбыртты сыгъд бакæнæнт дæ
ахсджиæгтæ.

Мадзура дæ баййафæд.

Мадзура фæкæн дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.

Мадзурайæ батон дæ бонтæ.

Мадзурайæ фæцæр.

Мадзурайы адæм нæ уынынц æмæ дыл мадзурайы бон акæнæд.

Мадзурайы уынгæг бон дыл акæнæд.

Май дыл мауал æрцæуæд.

Майы дзуæрттæй æлгыст фæу.

Майы хур дыл мауал ракæсæд.

Маймули дæ æмæ маймулийы кадæй фæцæр.

Маймули фест.

Маймулийау адæмæн хынджылæджы хос фæу.

Маймулийæ æрцæуæд дæ бинонты сæфт.

Маймулийæ уæлдай дæ мацæуыл фæнымадæуæд.

Маймулийы бон дыл акæнæд.

Майраемæй æлгыст фæу.

Майраемы дзуары фыдæх дæ баййафæд.

Макаæ зæгъæг дын мауал уæд.

Макаей зæрдæ балхæн.

Макаей зæрдæ дыл фæриссæд.

Макаей зæрдæ ссар.

Макаей зæрдæ ссарын дын бантысæд.

Макаей зæрдæбын дзырд дыл сæмбæлæд.

Макаей зонд райсынæн бау.

Макаецæй барухс уæд дæ зæрдæ.

Макацы зæды арфæ дыл сæмбæлæд.

Макуы барухс уæд дæ хауд зæрдæ дæ кæстæртæй нырæй
фæстæмæ дæр.

Макуы бафсæд дæ кæстæрты цинаей.

Макуы дæ бафсадæд Хуыцау дæ хъæбулты амондæй.

Макуы дыл макаецæй сæмбæлæд хуры цæст.

Макуы дын бантысæд бинонтæ æркæнын.

Макуы дын бантысæд дæ амонд ссарын.

Макуы дын бантысæд дæ хæдзары кæстæр фенын.

Макуы дын бантысæд кæстæрты цинаей бафсæдын.

Макуы дын бантысæд халы сæрты ахизын дæр.

Макуы дын бантысæд чындзы фæцæуын.

Макуы макаей зæрдæ балхæн.

Макуы макаей зæрдæ ссар.

Макуы мацы фен дæ цардæй.

Макуы мацыхъом бау.

*Макуы сæрфат базон,
макуы – æрвад.*

Макуыдæм ацæуын дын бантысæд, цы хæдзардарæг дæ.
Макуыдæм ацæуынхъом дæ бакæнæд Хуыцау.

*Макуыдæм цæуынсæн у,
макуы – цæрынсæн.*

Малусæг фенын дын мауал бантысæд.
Малусæгыл бацин кæныны бон дæ ма фæуæд.
Мамæлайы бон дæ баййафæд.
Мамæлайы бон дыл акæнæд.
Мамæлайы бонтæ фервит.
Мамæлайы къæбæр дæр дын макуы уæд.
Мамæлайы къæбæр фæхæр.
Мамæлайы къæбæрæй дæр макуы суадз де стонг.
Мамæлайы къæбæрæй фæцæр.
Мамæлайы къæбæрмæ фенхъæлмæ кæс.
Мамм дæ ахæссæд.
Маммæй маммæ фæцу.
Маммы холы фæу.
Марг – дæ артæнты.
Марг – дæ артæнбынты.
Марг – дæ гуыбыны.
Марг – дæ тъæнгты.
Марг – дæ хъуыры.
Марг дын фестæнт, кæй ахордтай, уыдон.
Маргæвзагæй фæсæй.
Маргæвзагæй цæф фæу.
Маргæй дæнгæлмард æрбау.
Маргджын калм дæ Уæллаг фестын кæнæд.
Мард æвзисты хъæстæ пас фæвæййы, уымæй уæлдай царды
хъæстæ макуы фæу.
Мард æрцу де знаджы кардæй.
Мард дæ хæдзарæй рабырæд.
Мард дæ хæдзарæй рахæсс.
Мард дæ Хуыцау фæкæнæд мæ тæригъæдæй.
Мард фæу.
Мард чи фæци, уыдоны рæстæгыл баййаф.
Мардау дæ Уæллаг фæкæнæд.
Мардау дæ цæстытæ дзагъырæй баззайæнт.
Мардæй уæлдай дын фезмæлæн мауал уæд.
Мардæнхæрд фæу.

Мардæрцыдæй мардæрцыдмæ фæдодой кæн.
Мардæфсон фæкæн.
Мардæфсонæй мардæфсонмæ — дæ царæнбон.
Мардæхсæвæры кæрдзынтæ фæкæн.
Марджæхæй фæхæт адæмы уæзгуытыл.
Марды кæндтæ фæкæн.
Марды фæндаггæгтæм æрхау.
Марды фæндаггæгтæм ме знаг æрхауæд.
Марды чырынмæ кæуыл фæцин кодтай, уый бон дыл акæнæд.
Маринаг дæ æмæ де знæгты кæрдтæй рафт.
Маринаджы бон дыл акæнæд.
Маринаджы бонæй фæцæр.
Марой дæ Хуыцау фæкæнын кæнæд.
Марой кæнынмæ дæм къахихсыд бауæнт, кæм дын чи ис,
уыдон.

Марой кæнынмæ дæм фæцæуæнт адæм.
Марой фæкæн.
Маройаг — дæ сæр.
Маройаг фæуæд дæ ахсджиæгтæ.
Маройгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
Маройгæнгæ фæцу.
Мархо дарын дын ма бантысæд.
Марходаргæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Мархохоры номимæ æрцæуæд дæ адзал.
Маст цард фæкæн.
Мастæфхæрдæй амæл.
Мастгæнгæ аскъуыйæд дæ дурзæрдæ.
Мастимæ дæ бонтæ фæтон.
Мастисджыты къухы æфтыд дæ Уæллаг фæкæнæд.
Мастрæсыдæй фæцæр.
Мастыскъуыд фæу.
Мауал дæ рабадын кæнæд Уæллаг Хуыцау.
Мауал рабад.

*Махæй дын — хæлар,
Хуыцауæй — хæрам.*

Махæрдыгон дон дæ хъуыры мауал ацæуæд.
Махæрдыгон дур дæ æркъуырæд.
Махæрдыгон дзуарæй æлгъыст фæу.
«Махон» зæгъæг дын ма уæд.
«Махон» зæгъæгмæ фæбæлл æмæ дын йæ фенын ма бантысæд.
Махонты куыдзау дзæгъæлæй амæл.
Мацæмæ дæм фенхъæлмæ кастæуæд.

Мацаемэй бафсаэд.
 Мацаемэй бафсаэдэнт, цагатаердыгэй ныфс камэй аварыс,
 уыдон.
 Мацаемэй бафсаедыны хьомыс дын раттаэд иунæг Хуыцау.
 Мацаемэй дæ бафсаэдэнт а бæсты дуæгтæ.
 Мацаемэй дæ бафсаэдэнт, камæ фæкувыс, уыцы иунæг Хуы-
 цау æмæ дуæгтæ.
 Мацаемэй дын фæкуывдæуæд.
 Мацаемэй фæкуывдæуæд мæгуыр лæджы рафæлдисæгæн.
 Мацаемæн дæ сбæззын кæнæд Уæллаг.
 Мацауыл банцой уæд дæ уд.
 Мацауыл фæлæууæд дæ хъеллауаг зæрдæ.
 Мацы аккаджы адæймаг дæ рацауæд.
 Мацы дын бантысæд.
 Макуы дын мацы бантысæд ноджыдæр мæ мæгуырты тæ-
 ригъæдæй.
 Мацы фен.
 Мацы фен дæ цардæй.
 Мацыхьом дæ бакæнæд Хуыцау.
 Мачи уæ бастыр уæд.
 Мачи уæ ацауæд лæджы карма.
 Мæ амонд — дæ хъуыры.
 Мæ амонд — дæ хъуыры æмæ стæй ды рацу-бацу кæн кафгæ
 æмæ заргæ.
 Мæ амондæй фæцæр.
 Мæ бон дыл акæнæд.
 Мæ бонæй дæ ахсджиæгтæ фæхъæрзæд æмæ фæнæтæд.
 Мæ бонæй фæцæр дæ ахсджиæгтимæ.
 Мæ дзæбæхтæ дæ фарсы тæнæгæй акæлæнт.
 Мæ дзæбæхтæ — дæ фæдыл æфтыд.
 Мæ дзæбæхтæ дын ма батайæнт.
 Мæ дзæбæхтæ дын марг фестæнт.
 Мæ дзæбæхтæ рондзæй фæкал.
 Мæ куыдз дæ мæрдтæ бахæрæнт.
 Мæ куыдзы æмгад су.
 Мæ куыдзы сæр бахæр.
 Мæ куыдзы хал — дæ хъуыры.
 Мæ куыдзы цардæй фæцæр.
 Мæ куыдзы цармы тыхт фæу.
 Мæ лæггæдтæ дæ фарсæй фæуæнт.
 Мæ лæггæдтæ дæ фарсы тæнæгæй акæлæнт ноджыдæр.
 Мæ лæггæдтæ дын туг фестæнт.
 Мæ лæггæдтæ тугæй калгæйæ сæппар дæ куыдзы уд.
 Мæ лæггæдтæ тугæй фæом.

Мæ лæггæдтæ омын дын ма бантысæд, афтæмæй семæ сæп-
пар дæ уд.

Мæ лæггæдтæ фидынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.

Мæ лæггæдтыл фæкæл.

Мæ мæгуыртæ дæр — дæ хай.

Мæ мæгуыртæ дæр — де ‘ккой.

Мæ мæгуыртæй дæр фæхъæрз.

Мæ мæгуыртæй дæр фæхъæрз æмæ фæнæт.

Мæ низтæ — дæ хай.

Мæ низтæ дæр дæ низтыл бафтæд.

Мæ низтæ дæр дæ разæй цы скæнай, уыцы бон дыл акæнæд.

Мæ низтæ — де уæнгты.

Мæ низтæ дыл бафтæд.

Мæ низтæй азмæлынхъом мауал у.

Мæ низтæй дæр ды фæсæй.

Мæ низтæй фæсæйыны бон дæ мауал фæуæд.

Мæ сæры бæсты фæцу.

Мæ сæры низтæ — дæ сæры.

Мæ сæры низтæ — дæ хай.

Мæ сæрылхаст фæу.

Мæ тæригъæд — дæ артæнты.

Мæ тæригъæд — ацы Дунесфæлдисæджы.

Мæ тæригъæд — дæ ласæггаджы.

Мæ тæригъæд — дæ хурхы.

Мæ тæригъæд — дæ хурхуадынды.

Мæ тæригъæд — де знаджы.

Мæ тæригъæд фæххæсс.

Мæ уæнгты низтæ де уæнгты бацауæд.

Мæ фæллад уæнгты тæригъæд — де ‘ккой.

Мæ фæллад уæнгты тæригъæд фæххæсс.

Мæ фæллад уды тæригъæд дын баззайæд.

Мæ фæллад уæнгты тæригъæдæй уæ хъырттызмæлæг мауал
баззайæд.

Мæ фæллад уæнгты тæригъæдæй хæдзархæлд фæу.

Мæ фæллад цæнгты тæригъæд дын баззайæд.

Мæ фыдбылызтæ — дæ хай.

Мæ фыдбылызтæ дæ хъуыры ныххауæнт.

Мæ фыдфынтæ дæ хай фæуæнт ноджыдæр.

Мæ фыдфынтæ фæххæсс.

Мæ фыдыфыдæн мæрдтыбæсты цыфтытæрæн бæхæй фæцу,
кæд дæ дзыхы радавинаг нæу.

Мæ фыдыфыды сæфт фæкæн.

Мæ фыдыфыды æмбисонд дыл акæнæд.

Мæ фыдыфыдыл тагъд уымы бæсты сæмбæл.

Мæ хуыфджытæ – дæ хъуыры.
Мæ хъæбулы бæсты мæ хъæбулы хъæбул амæлæд.
Мæ хъæбулы сæры бæсты мæ сæр – цæхæры.
Мæ цардæй батай æмæ баруай.
Мæ цардæй фæцæр.
Мæ царм скæн.
Мæ цармы дæ рахæссæнт дæ фæстаг фæндагыл.
Мæ цармы тыхт фæу.
Мæ цармы фæцу.
Мæ цахъхъæн ма су.
Мæ цахъхъæнмæ ма фæцæр.
Мæ цахъхъæнмæ уæ макуы мачи ахæццæ уæд.
Мæгуыр – дæ бон.
Мæгуырдæй амæл.
Мæгуырдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Мæгуырдæй дæ мæнæй уый аныгæнæд.
Мæгуырдæй – дæ фæстаг бон.
Мæгуырдæй мæгуырмæ фæцу.
Мæгуырдæй фæхит адæмы уæзгуытыл.
Мæгуыргур фæцу.
Мæгуыргур цæуын ирон йæ сæрмæ нæ хæссы, фæлæ дæуæн
мæгуыргурæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Мæгуыргурæй дæ æрæййафæд дæ адзал.
Мæгуыргуры уавæрмæ æрхау.
Мæгуыргурыл худыны бон дæ мауал фæуæд.
Мæгуырмæ æрхауæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
«Мæгуыр-мæгуыр»-гæнгæ дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Мæгуырты æмбисонд дæ баййафæд.
Мæгуырты хал – дæ хъуыры.
Мæгуыры бон дыл акæнæд.
Мæгуыры бонæй арвит дæ цард.
Мæгуыры лæдзæг ма ахауæд дæ къухæй.
Мæгуыры лæдзæгимæ фæхæт дæ фыдгойгæнджыты уæзгуытыл.
Мæгуырыл цы æмбисонд æрбамбæлд, уый – дæ хай.
Мæгуырты бонæй дын аирвæзт ма уæд.
Мæгуырхуызæй фæлæуу.
Мæгуырхуызæй фæцу.
Мæйæ-мæймæ æррадонмæ кæнинаг фæу.
Мæйæ-мæймæ дæ ахсджиæгты фæныгæн.
Мæйнауæгджынаæй фæцæр.
Мæйнауæгджынты бон дыл акæнæд.
Мæйнауæгджынтыл дæ банымадæуæд.
Мæкьулæгау тыхулæфт фæкæн.
Мæкьуыл амайынхъом макуы су.

Мæкъуыл амайгæйæ цъерийы хыл дæ артæнты суайæд æмæ дæ уд сис.

Мæкъуыстæгсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.

Мæкъуыстæгсастау зылын-мылнты фæбыр ноджыдæр.

Мæл æмæ дын дæ удисын ма æнтысæд.

Мæл æмæ дын мæлыны бон ма уæд.

Мæлæг удтæм фæтæхуды кæн.

Мæлæг удты амондмæ цы тæхуды кæнай, ахæм бон дыл акæнæд.

Мæлæг удты фæфæзм.

Мæлæн дын ма уæд мæ тæригъæдæй.

Мæлæт дæ фæскъæбут цы февзæра, ахæм бон дыл акæнæд.

Мæлæтдзагæй дæ мæ уд фенæд.

Мæлæты бон дыл акæнæд рæхджы.

Мæлгæ-мæлын дæ зæрдæ фæстæмæ фехсайæд.

Мæлгæ-мæлын — къах дæ хъуыры.

Мæлын дын мауал бантысæд.

Мæлыны бон дæ ма фæуæд.

Мæлыныл архай æмæ дын дæ уд исын ма æнтысæд адæмы тæригъæдæй.

Мæлдзыджы тых дæ цынауал уа, ахæм бон дыл акæнæд.

Мæллæг усау адæмы уындмæ фæбæлл.

Мæллæг усы фæндиаг фæу.

Мæллæггæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Мæллæгхуызæй фæцу.

Мæнгæхст фæу.

«Мæн у» кæнгæйæ амæл.

«Мæн у» фæкæн.

«Мæн у» фæкæн дæ царынаей дæ хæрынмæ.

Мæнау адæмы æххуысмæ фенхъæлмæ кæс.

Мæнау дæ кæстæрты быныл баззай.

Мæнау дæ сынтагæн сисын мауал бантысæд.

Мæнау дыл хуры цæст макуы ракæсæд.

Мæнау искæй къухмæ æрхау.

Мæнау искæй къухмæ фенхъæлмæ кæс.

Мæнау фæсæй æмæ фæнæт.

Мæнау хуры рухсмæ фæдзыназ.

Мæныйас дур дæ æркъуырæд.

Мæныйас лæг дæ хæдзары къæсæрæй макуы рахизæд.

Мæнæ-мæнæ фæкæн æмæ дыд «мæн у» зæгъæг макуы разынад.

Мæнæуы ард дæ хæдзархæлд фæкæнæд.

Мæнæуы фыдæх дæ баййафæд.

Мæнгард дæ æмæ мæнгардæй — дæ мæлæт.

Мæнгæй-мæнгмæ фæбыр.

Мæнгæй фæцæр.

Мæнгзæгъæг Бецъаты низæй (астæунизæй) фæсæйæд.
 Мæнгтъангæй фæхъæрз.
 Мæнгтъангыскъуыд фæу.
 Мæнгудæй — дæ мæлæт
 Мæнузæгъæг дæ мауал уæд.
 Мæнузæгъæг мауал баззайæд дæ мыггагæй.
 Мæр фæхæр.
 Мæры — дæ сæр.
 Мæрасæрæй фæцæр.
 Мæрдадзы фæбад.
 Мæрдæхсæвæртæ фæцæттæ кæн.
 Мæрдæхсæвæртæн бахъæуæд дæ ис, дæ бон.
 Мæрдæхсæвæртæн бахъæуæд дæ цард.
 Мæрдæхсæвæрты фæбад цæргæ-цæрæнбонты.
 Мæрдвæлурсæй дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Мæрдвæлурсæй дæ цы ауынон уæлтæрхæг, уыцы бон дыл
 акæнæд.
 Мæрдвынæй бау.
 Мæрдвынæй дæ Хуыцау бакæнын кæнæд.
 Мæрдвынæйы бон дыл акæнæд.
 Мæрддаг фæу.
 Мæрддагæй баззай.
 Мæрдджынмæ цæуæгау дæм фæцæуæнт адæм.
 Мæрдджыны бон дыл акæнæд.
 Мæрддзаг дын фæуæд.
 Мæрддзаг фæу.
 Мæрддзæгтæ дыл скæнæд мæнæй уый.
 Мæрддзæгтæн дын бахъæуæд.
 Мæрддзæгты фæцу.
 Мæрддзæстæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Мæрддзæстыты бон дыл акæнæд рæхджы.
 Мæрддзыгой фæцу.
 Мæрддзыгой цæуын дæ къухæй макуы ахауæд.
 Мæрдон дзыхæй фæдзур.
 Мæрдон сыджыт дыл ныккæлæд.
 Мæрдонхуыз райс.
 Мæрдонхуыз райсын дын мауал бантысæд.
 Мæрдривæд ныккæнгæ уæ мæ цæст фенæд.
 Мæрдривæдæй æнæныгæд баззайут.
 Мæрдтæ — дæ хæдзары.
 Мæрдтæ нæмыгагурынмæ куы фæцæуынц, уæд-иу сыл сау-
 гуырм æмæ саукъуылых бафтæд.
 Мæрдтæ уæ сæхимæ ма айсæнт.
 Мæрдтæ фæныгæн.

Мæрдтæ фыццаг дæ нæмыгыл фæхæст уæнт.
 Мæрдтæй стонггуыбынæй дзыназ.
 Мæрдтæйдæуджыты кьухты æфтыд фæу.
 Мæрдтæйдæуджытыл — дæ фæндаг.
 Мæрдтæм бацу.
 Мæрдтæм сæ бахæсс.
 Мæрдты авд дæлдзæхы ныххау.
 Мæрдты дæ кьусимæ адамы фынгтыл мæгуыргур фæрацу-
 бацу кæн.
 Мæрдты дæлæмæ ныххау.
 Мæрдты дæр дын ма бантысæд уыцы райст-бавæрд дарæс
 батонин.
 Мæрдты дын æвзæртæ — хæринаг.
 Мæрдты дын бахæринаг мацы уæд.
 Мæрдты дын сулæфыны бон ма уæд дæ тæригъæдтæй.
 Мæрдты йын урскъах бæхæй фæцу.
 Мæрдты куыдзау фæниу.
 Мæрдты къæй фæу.
 Мæрдты мæ куыдзы сæр хæр.
 Мæрдты мæ хæрæджы сæр фæхæр, æндæр дын саходинаг
 мацæмæй уæд.
 Мæрдфынæй бау.
 Мæрдхуыст фæкæн.
 Мæрдырох дыл бафтæд ноджыдæр.
 Мæрдты дæр мын лæггадгæнæг у.
 Мæрдты дæр мын къæхтæхсæгæй тон дæ бонтæ.
 Мæрдты йæ де ‘ккой фæхæсс.
 Мæрдты йæ рахиз цонгыл æвæрд фæу.
 Мæрдты йын урскъах бæхæй фæцу.
 Мæрдты саугуырмæй фæхæт.
 Мæрдты саудзыдыдайæ фæлæс.
 Мæрдты уæ кæрæдзийы кьухтыл æвæрд фæут.
 Мæрдты хай фæу.
 Мæрдтыбæсты йын дæ армыдзыхъхы хъайла фæфыц.
 Мæрдтыбæсты йын цъыфтытæрæн бæх фест.
 Мæрдтыбæхæй йын фæцу.
 Мæрдтыбираегъ фест.
 Мæрдтыбираегъау фæниу.
 Мæстаг бонтæ фæтон
 Мæстаг хъуыддæгтæ дыл фæцæуæд.
 Мæстад фæкæн.
 Мæстæй дæ уд ис æмæ дæ удисыны бон ма уæд.
 Мæстæйдзагæй амæл.
 Мæстæйдзагæй фæцæр.

Мæстæймæрд дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Мæстæймайнаг фæу.
 Мæстæлгъæд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Мæстæлгъæдæй сис дæ уд.
 Мæстæлгъæдæй амæл.
 Мæстæлгъæдты бон дыл акæнæд.
 Мæстджынæй абалц у де ‘нусон дунемæ.
 Мæстджынæй фæцæр.
 Мæстджынæй фæцу.
 Мæстджынхуыз фæис дæхи хуызæтгæм кæсгæйæ.
 Мæсыг амайын дын ма бантысæд.
 Мæсыг амайыны бон дæ ма фæуæд.
 Мæсыгæй дæ рахæссæнт.
 Мæсыгæй дæ де знæгты кæрдты фындзтыл рахастæуæд.
 Мæсыггæсæй фæцу.
 Мæсыгджын дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Мæсыгмæ фæбæлл æмæ дзы дæ мæлæт ссар.
 Мæсыгуатæй баззай.
 Мæсыгхæлд дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Мæсыджы дæ мæлæт æрцæуæд.
 Мæсыджы сисыл хуыд æрцу.
 Мæт дын ницы ис, дæ сæрæн тыхмæт кæныс æмæ дæ Хуы-
 цау мæтмард акæнæд.
 Мæтгæнгæйæ амæл.
 Мæтгæнджыты бон дæ баййафæд.
 Мæтмард фæу.
 Мæтмардæй дæ фенæд дæ ахсджиæгтæ.
 Мæус — дæ мыггаг.
 Мæус — де скъола.
 Мæхъхъæлы фæндиаг мæ куыдз дæр ма фæуæд.
 Мæцъисæй нæминаг дæ Хуыцау цы фæкæна, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Мæцъисæй фæтул карчы рæвдуан.
 Ме ‘вджид баззай.
 Ме ‘лгъыст дыл æрцæуæд.
 Ме ‘мбисонд — дæ хъуыры.
 Ме ‘мзондмæ дæ Хуыцау макуы байрæзын кæнæд.
 Ме ‘муынг дæр дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Ме ‘нæуынон дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Ме ‘нæуынон фæу.
 Ме ‘рмкъух мын чи бамбæхста, уый иугай æрмкъухтæ ивæд
 æмæ йæ дыккæгты сæр макуы бахъæуæд.
 Ме ‘хсидавæй сыгъд фæу.
 Мæстæ скæнын дын ма бантысæд.

Местæм фæбæлл æмæ сæ дæ къахы фындз дæр макуы атысс.
 Ми кæнынаен ма бау.
 Мигæнаен ифтындыны кармæ ма байрæз.
 Мигæнаен райсынхъом макуы бау.
 Мигæнаенæй – дæ мæлæт.
 Мигъ бон дæ æрсурад дæ адзал.
 Мигъ фæбадæд дæ хъуыдыйы.
 Мигъджын арвæй дарддæр хуры цæст макуы фен.
 Мидагмоймæ æвзæр фæцауы æмæ æвзæрæй – дæ мæлæт.
 Мидагдон фæнуаз.
 Мидагдон фæнуаз, æддæмæ рахизын дын макуы бантысæд.
 Мидбылты бахудыны бон дæ макуы фæуæд.
 Мидбылты худгæ макуы макæй фен.
 Мизгæ-мизын фехгæн.
 Мизын дын ма бантысæд.
 Мизыны бон дæ мауал фæуæд.
 Мила-куыдзæй фæхит уынгты.
 Мила-куыдзы кадмæ æрхауæд дæ кад.
 Мила-куыдзыл дæуæй фылдæр æууæнк цы уа, уыцы кадмæ
 æрхау.
 Милицæ, зынгхуыссынгæнджытæ æмæ дæм тагъдæххуысы
 машинагæ фæцауæнт.
 Милицæйы къухы æфтыд фæу.
 Милмæ дæ æхстауæд.
 Милмæ ист æрцу.
 Милмæ æхст цы фæцауой, кæм дын чи ис, уыдон.
 Миллиард макуы фен де стыр фыдабонæй.
 Миллиардтæ тымбыл кæныныл фæу æмæ дæ цæрын айрох уæд.
 Миллионер суæвынмæ фæбæлл æмæ стонггуыбынæй æрцау-
 уæд дæ мæлæт.
 Миллионер суæвыны бон дæ макуы фæуæд.
 Минас кæнын дæ фæндæд æмæ дæ дæ къух макуы самонæд.
 Минас кæныны бон дæ макуы фæуæд.
 Минасгæнгæйæ ссар дæ мæлæт.
 Минаварæн макуы сбæзз.
 Минавæртгæ æрвитын дын ма бантысæд.
 Министр дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Министрæй кусын дын ма бантысæд.
 Минстры бынатмæ фæбæлл æмæ йæм хæстæджыты дæр ма-
 куы ацу.
 Мисындзæгыскъуыд фæу.
 Миты бын – дæ сæр.
 «Мой-мой» фæкæн.
 Моймæ фæбæлл æмæ дын чындзы цæуын ма бантысæд.

Мондаджы цард фæкæн.
Моргмæ дæ мæнæй уый баскъæфæд.
Морджы дæ фæрсæг мачи уæд.
Морджы бамби.
Мугæйæ дæр макуы бафсад де стонг гуыбын.
Мукъуджынæй дæм фæдзырдауæд.
Мукъутæпырх æрцу.
Мулкмæ бæлгæйæ бынсæфт фæу.
Мулкмæ фæбæлл æмæ гæвзыккæй æрцауæд де сæфт.
Мулчы аккаг дæ макуы скæнæд Хуыцау.
Мургай ныуу.
Муртæ бау.
Мусонг — нæ, халагъуд дæр макуы фен.
Мустучыйы йас цынæуал уай, ахæм бон дыл акæнæд.
Мусуат уæ Хуыцау фæкæнæд.
Мыггаг ныфсы хос у æмæ дæ Уæллаг æнæмыггаг фæкæнæд.
Мыггаг уæ мауал баззайæд.
Мыггагæй æнæмыггаг фæу.
Мыггагæй дæм халон æрбауасæг мауал уæд.
Мыггагæй кæуæг дыл мауал уæд.
Мыггагмæ дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Мыггагсæфт фæут.
Мыггагыскъуыд аут.
Мыггагыскъуыд фæу нæ мыггаджы æлгъыстæй.
Мыггаджы быныл дæ рустæ хæрдмæ тонгæйæ баззай.
Мыд хæрыны бон дæ макуы фæуæд.
Мыдамæст макуы фен.
Мыддон макуы ацауæд дæ хъуыры.
Мыды искай хæдзары дæр макуы атул дзул.
Мыдыкъус дын дæ разы æрæвæрын макуы бантысæд.
Мызд райсын дын макуы бантысæд.
Мыздай мыздмæ хæстæ цы исай, уыцы бон дыл акæнæд.
Мынæггондæй фæцæр.
Мыр-мыр кæнын дын ма бантысæд.
Мырхгæ-мырхын — дæ мæлæт.
Мысайнаг раттын дын ма бантысæд.
Мысинагтæй — дæ цард.
Мыст дæр мацауыл афæстиат уæд дæ къуымы.
Мыст цауыл расæрфа йæ къæдзил, уый макуы фен дæ хæдзары.
Мыстау æшпынæдзух стонгхуызæй фæцу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
Мыстау хуынчыты фæлæс.
Мыствæндагыл — дæ удисæн.
Мыствæндагтыл фæхæт.

Мыстулаегау хуызиваентæ фæкæн.
Мыхуырæвæрдæй арвит дæ царды бонтæ.
Мыхъ-мышъ фæкæн ноджыдæр.
Мыхъмыхъгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
Мыхъмыхъхы¹ кæрчытау уæ къуыдырмаæрдтæй фенæд мæ уд.

Н

«На» фæкæн.
Над нады фæдыл цы ‘ййафай, ахæм бон дыл акæнæд.
Надвæлладæй æрцауæд дæ мæлæт.
Наинагæй дæ аныгæнæд мæ уд.
Наинагæй ныгæд æрцу дæ бирæ бинонты æхсæн.
Найгæ-найын фæдæнгæлмард у æмæ дыл фыдæбон кæнын мауал бахъæуа.
Найгæ-найын фæхиу у.
Найын дын мауал бантысæд.
Найыны бон дæ мауал фæуæд.
Най кæнын дын ма бантысæд.
Най фæкæн æмæ стонггуыбынæй дæ къух дæ разæй фæхæсс.
Най фæкæн, фæлæ дæ гуыбын чырыстон кæрдзынæй макуы бафсад.
Найаг макуы фен дæ мусы.
Найгæнæджы дзаг цæстæй ракасын дын макуы бантысæд.
Найгæнæджы зæрдæйыуагмæ фæбæлл.
Найгæнæн дыл мауал æрцауæд.
Найгæнæны ‘рцыдмæ фæбæлл, фæлæ йæ мауал æрæййаф дæ фырчындыйæ.
Найгонд фæуын дын мауал бантысæд.
Налат дæ æмæ налатæй — де сæфт.
Налатмæ фæцу ноджыдæр.
Налатты бон дыл акæнæд рæхджы бонты.
Налатты къухы æфтыд фæу.
Налхъуыт-налмастæм фæбæлл æмæ сыл дæ цæст дæр макуы акъуыр.
Намыссæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
Намыссæфт фæу ноджыдæр.
Нард хай макуы фен.
Нард хæйттæм фæбæлл æмæ дæм мæллæг хай дæр макуы ‘рхауæд.

¹ Е п х и т ы Т æ т æ р и й ы радзырд «Мыхъмыхъхы кæрчытæ»-йы сæйраг хъайтар.

Нарт-иу кæй ныхмæ хæцыдысты, ныр сын сæ кад тыхæй
исынмæ чи хъавы, уыдоныл сæ судзгæ фæттæ суайæнт.

Нарт синмæхæстæг карчы фыд нæ хордтой æмæ дæ сæ фæз-
мыны бон макуы фæуæд.

Нарт фатарм уыдысты æмæ дæ зæрдæйыл суайæд нæртон фат.

Нарт хатыр нæ зыдтой æмæ сæ фыдæх баййафæд, йæхи съл
тыхæй чи ныхасы, уыдон.

Нартау уæ зæдгимæ тохыл бафтауæд Уæллаг Хуыцау.

Нартмæ бæлгæйæ тьангыскъуыд фæут.

Нарты 'мбисонд уæ баййафæд.

Нарты сæфт уæ Хуыцау фæкæнæд.

Нарты Сырдонау адаемы зæрдæ макуы ссар.

Нарты Сырдонау дæ къæбæр дæ с...ы бынæй фæхæр.

Нарты Сырдонау дæ фæдтæ сæрфгæ фæцу.

Нарты Сырдонау дæ хæдзары къæсæрæй макуы мачи бахизæд.

Нарты Убырзмæджы зонд дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.

Нарты цæхæрæй басудзæнт сæ гæды «фæдонтæ».

Нартыл тыхæй чи бæтты сæхи, уыдон нарты фыдæх баййа-
фæд рæхджы бонты.

Нартхор хæрыны бон дæ ма фæуæд.

Нартхоры фыдæх — нартæй чи нæу æмæ æдзæсгомæй йæхи
нæртон чи хоны, уыдоны.

Насау тулгæ фæцу.

Насау фырнæрстæй нытътæпп лас.

Нау аразын дын ма бантысæд.

Наулæууæн ссарынаен ма бау.

Науы цæуынхъом макуы су.

«Наци, наци» фæкæн æмæ дæ нацийыл макуы бафт.

Наци цы у, уый макуы базон.

Национ зондыл макуы фæхæст ут.

Национ химбарынад уæм ноджыдæр макуы 'рцæуæд.

«Нæ» фæкæн æппындзух.

«Нæ» фæкæн дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.

Нæгæнгæйæ сис дæ уд.

Нæдзурон фæкæн, кæм дын чи ис, уыдонмæ.

Нæй фæкæн.

Нæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.

Нæйбындар — дæ сæр.

Нæйбындар фæу.

Нæйбындарæй фæцæр.

Нæл гæдыйы цард фæкæн.

Нæл гæдыйы цард фæкæн æмæ адаемы уæзгуытыл æрцæуæд
дæ мæлæт.

Нæл гæдыйы цард фæкæн æмæ дын «мæн у» зæгъæг мачи
разынæд.

Нæл гæдыйы цард фæкæн æмæ дын хæдзар скæнын макуы бантысæд.

Нæл уæ лæдджы кармае макуы ацауæд.

Нæл уæ нæлы хуыз макуы райсæд.

Нæлгоймаг бындар макуы бахъомыл уæд уæ къæсы.

Нолгоймагæй уæ нæлгоймаджы тæф макуы ракаелæд.

Нæлмае фæбæлл æмæ сылтæ фæар.

Нæлтæ фæныгæнут.

Нæлыстæг уæ макуы рацауæд.

Нæлыстæг уæм макуы рахъомыл уæд.

Нæлыстæгмае бæлтæ уæ Хуыцау бынысæфт фæкæнаед.

Нæлыстæгмае фæбæллут æмæ уæ хæдзарæй сылыстæг дæр макуы рахизæд.

Нæлыстæгмае фæбæллут æмæ уын авдæны йæ аузын макуы бантысæд.

Нæмæггæгтæ фæфидут ноджыдæр.

Нæмгæ-нæмын аскъуыйæнт дæ уды бонтæ.

Нæмгæ-нæмын æрбадæнгæлмард у.

Нæминаг фæу.

Нæмыг дыл сæмбæлæд.

Нæмыг сæмбæлæд дæ тæккæ ныхыл.

Нæмыгæй мард æрцу.

Нæмыгаппарæг уæ макуы рацауæд.

Номыгаппарæгæй Хуыцауæй хызт ут.

Нæмыггай ныппапылой уæнт дæ дардыл быдыртæ.

Нæмыгджын быдыртæй дæ цæст макуы бафсæдæд.

Нæмыгдзæф дæ Уæллаг фæкæнаед.

Нæмыгдзæфæй фæсæй.

Нæмыгдзæфæй фæтæшпалмард у.

Нæрæджы цæф дыл сæмбæлæд.

Нæрамон цард фæкæн.

Нæрамонæй æрцауæд дæ мæлæт.

Нæрамоны ном фæхæсс æмæ нæдтытæй фæхæт зæххы цъарыл.

Нæрдæй фæйнæрдæм тæшпытæ фæхау.

Нæртон лæг дæ æмæ нæртон мард акæн.

Нæртон цард фæкæнын дын ма бантысæд.

Нæртонæй æрцауæд дæ мæлæт.

Нæсæттон дæ æмæ нæсæттонтыл æмбæлд фæу.

Нæсæттонæй сæмбæл дæ адзалы боныл.

Нæтгæ æмæ дæ хъæргæйæ фæцæрын кæнаед Хуыцау.

Нæтгæ æмæ хъæргæйæ фæцу.

Нæтгæ-нæтын æрцауæд дæ мæлæт.

Нæтгæ-нæтын дæ тьангыскъуыд Хуыцау фæкæнаед.

Нæтгæ-нæтын сис дæ уд.

Нæтинаг дæ Уæллаг Хуыцау цы фæкæнын кæна, ахæм бон
дыл рæхджы акæнæд.

Нæтыны бон дæ мауал фæуæд.

Нæуæндæгты бон дыл акæнæд.

Нæфæразгæйæ батон дæ царды бонтæ.

Нæфæтчиаджы ард дæ баййафæд.

Нæхи дзуарæй æлгъыст фæу.

Нæхицæй дæ цынауал хонæм, ахæм бон дыл акæнæд.

Нæхуыдтæг дæ цы аныгæнæм, ахæм æмбисонд дыл æрцауæд.

Не ‘пшæтмæ кæсгæ-бæлгæйæ дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.

Не ‘пшæты бæсты дæр ды фæсæй.

Не ‘пшæты низтæ дæр – дæ сæры.

Не ‘пшæты низтæ дæр дæ хъуыры аирвæзæнт.

Немыц æмæ дæм уырыс фæдзурæнт.

Немыцы къухы æфтыд фæу.

Нердыгон зæд дæ æркъуырæд.

Нердыгон низ дæ ахæссæд.

Нердыгон низæй фæсæй.

Низ дæ ахæссæд.

Низау дæ цы тæрсой адæм, уыцы бон дыл акæнæд.

Низæй мауал сис дæ сынтæг.

Низæй фæсæй.

Низæфхæрдæй æрцауæд дæ мæлæт.

Низджынай фæтон дæ царды бонтæ.

Низхæссæг дæ æмæ уыцы низæй тагъд бадон уæнт де уæнгтæ.

Низы холы фæу.

Никуы бæхы къæхты хъæр вæййы, никуы – бæхы хуыр-
рытт, афтæмæй сцъиувæдис вæййыс æмæ фæдисы æрцауæд дæ
мæлæт.

Ниуæн бонтæ дыл акæнæд.

Ниугæйæ æрцауæд дæ мæлæт.

Ниуинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.

Ницæйаг дæ æмæ ницæйагæй æрцауæд дæ удысæфт.

Ницæйагæй ницæйагмæ фæцу.

Ницæйæгты бон дыл акæнæд.

Ницæйæгтыл нымад æрцу дæ рафæлдисæгæй.

Ницы дæ æмæ ницыйæ – дæ мæлæт.

Ницы-мацытæ фæкæн.

Ницы-мацытæй арвит дæ цард.

Ницы-мацытæй батон дæ бонтæ.

Ницы-мацытæй – дæ судзаггаджы мæлæт.

Ничи дæ æмæ ничийæ батон дæ нымад бонтæ.

Ничийæ фæцæр.

Ничийы бон дыл акæнæд.

Ничиты гацца фæу.
 Ничиты гаццайæ баззай.
 Ногаз дыл ног фыдтимæ фæцæуæд.
 Ногазы къæсæрыл — дæ мæлæт.
 Ногазы хорзæх макуы фен.
 Ног амонд ссарын дын мауал бантысæд.
 Ногбон дыл мауал æрцæуæд.
 Ног цæф баййаф.
 Ног цæф дыл сæмбæлæд.
 Ногарæзт хæдзарæй дæ рачындз кæнæнт дæ фæстаг фæндагыл.
 Ногарæзт хæдзармæ дæм мæнæй уый хъарджытæ кæнынмæ фæцæуæд.
 Ногаргъуыдæй Барастыры къæсæрыл балæуу.
 Ногаргъуыдæй фæтæппалмард у.
 Ногахст цыхт макуы фен.
 Ногахст цыхтæй дæр макуы бафсад дæ ахсæн.
 Ногæвзæрдæй дадайы митæм хъавыс æмæ дадаты кармæ ма ахæццæ у.
 Ногæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ногæй-ногмæ фæцу.
 Ногæй-ногмæ фæхъав æмæ дын дæ цард саразын макуы бантысæд.
 «Ног-ног» фæкæн.
 Ногæлхæд дарæс макуы фенæд дæ буар.
 Ногæмпъызтæй дарддæр ногæй макуы мацы фен.
 Ногæхсадæй рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Ноггуырды макуы фен.
 Ноггуырды зондæй фæцæр.
 Ноггуырды кæуын макуы райхъуысæд уæ хæдзарæй.
 Ногифтыгъд гал макуы æрбаэтт дæ кæвдæсыл.
 Ногифтыгъдæй-ногифтыгъдмæ фæцу.
 Нозт райсынхъом макуы су дæ къуымæй.
 Нозтæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Нозтæй мауал сулаф.
 Нозтджынаæй де сулафæнтæ куыд ахгæной, ахæм бон дыл акæнæд.
 Нозтмард акæн.
 Нозтыл дæ бафтауæд ноджыдæр дæ хæйрæджытæ.
 Нозтыл фæфæстинон кæн æмæ дзы дæ мæлæнбон æнахай фæуæд.
 Ном æрмаестдæр хегæнæн у, фæлæ дæуæн цæрæнбонты цы фæхе чындæуа, ахæм амондæй фæцæр.
 Номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Номгæнджытæй æнæ номгæнæг аззай.

Номдзыд лæг дæ къæсæрæй дæр макуы бадарæд йæ сæр.
Номдзыд суæвынмæ фæбаелл æмæ æнæномæй æрцауæд де
сæфт.

Номсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.

Номы чызг фæхуин.

Номхæссæны чызг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Номылус фæхуин.

Номылусæй батон дæ царды бонтæ.

Номылусы амондæй фæцæр.

Нуазæн лæгау лæгмæ фæдæттынц æмæ нуазæны аккаг ма-
куы су.

Нуазæны кадмæ макуы сырæз.

Нуазгæ-нуазын дæ нозт дæ хурхысæрты фæбадæд.

Нуазын дын мауал бантысæд.

Нуазыны бон дæ мауал фæуæд.

Нуазыныл фæу æмæ дæ цард айрох уæд.

Нуæртгæхæлд фæу.

Нуæртгæхæлдæй æрцауæд дæ мæлæт.

Нуæртгæхæлдæй фæцæр.

Нурыдзæхдонæй дарддæр дæ къуымæй макуы мацы райс.

Нурыхæрæн фæкæн.

Нывæфтыд дзырд дæ макуы сирвæзæд.

Нывгæнæг Хуыцау у æмæ дзы æлгъыст фæу.

Нывсæфт фæу.

Нывдæрзынæй дарддæр макуы мацы базон.

Нывыл митæм фæхъав æмæ æнæуагæй æрцауæд дæ мæлæт.

Нывыл ныхас зæгъынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.

Нывыл хъуылдаг аразынæн макуы бау.

Ныгæд æрцу.

Ныгæдæй дæ мæ уд фенæд.

Ныгæнæг дæ цы ничиуал уа, ахæм бон дыл акæнæд.

Ныгæнинаг фæу.

Ныгуыланьрдæм дæ баныгæдæуæд.

Ныгъуылдæй фæцæр.

Ныгъуылдæй ныгъуылдмæ фæцу.

Ныддур дæ кæнæд Хуыцау.

Ныззарыны бон дæ мауал фæуæд.

Ныййарæг дæ хуызæн макуыуал ныййарæд.

Ныййарæджы лæггæдтæ базоньхъом макуы бау.

Ныййарæджы лæггæдтæ дæ хъуыраей скæлæнт.

Ныййарæджы лæггæдтæ тугæй фæом.

Ныййарæджы лæггæдтыл фæкæл.

Ныййарæджы фыдæх дæ фæдыл æфтыд фæуæд.

Ныййарæджы фыдæхæй цъыбыртты сыгъд бакæн.

Ныййарæджы цармы тыхт фæу.
 Ныййарын дын мауал бантысæд.
 Ныккардын дын мауал бантысæд, цы дурджын дæ.
 Ныккука дæ кæнæд Дунескæнæг.
 Ныккука у ноджыдæр, искуы ма куы бахъомыл уай.
 Нымад лæг дæ æмæ нымад мард акæн.
 Нымæт дарынхъом макуы бау.
 Нымæты ныгæд æрцу.
 Нымæты тыхт фæу.
 Нымæтыл хæссинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Нымдæй фæцу.
 Нымудзæг дæ æмæ нымыгъдæй — дæ мæлæт.
 Нымудзгæ-нымудзын дыл сæмбæлæд арвы цæф.
 Нымудзджыты бон дыл акæнæд.
 Нымудзинаг цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Нымудзынæй дарддæр дын Хуыцауы цæст мацы хорз бауадзæд.
 Нымудзыны бонмæ — дæ цæрæнбон.
 Нымыгъд фæу.
 Нынкбуысын дæ кæнæд уидæгтæм Уæллаг.
 Ныннæрс æмæ тъæппытæ фæхау.
 Ныннæрсын дæ кæнæд де Сфæлдисæг.
 Ныннæрыны бон дæ мауал фæуæд.
 Нынниу дæ ахсджиæгты сау мæрдæй.
 Нынниуын дæ кæнæд дæ Рафæлдисæг дæ улы мæрдæй.
 Ныннуазыны бон дын мауал ратгæд Хуыцаутты Хуыцау.
 Ныраёй фæстæмæ бæрзæйсаст фæу.
 Ныраёй фæстæмæ марды фынгтæ фæцараз.
 Нырмæ дæм адæм цинтæм цыдысты, ныр дæм сæ сæртæ
 хойгæ фæцеуæнт дæ улы мæрдæй.
 Ныры адæмы фæндиаг дæ фæкæнæд Хуыцау.
 Нысайнаг дæттынхъом макуы бау.
 Нысанмæвæрд æрцу.
 Нысаныл макуы сæмбæлæд дæ дзырд.
 Ныфс дæ макуы мачи авæрæд.
 Ныфс дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Ныфсмæ фæбæлл æмæ æнæныфсæй амæл.
 Ныфссаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ныфссастæй амæл.
 Ныфссастæй фæцæр.
 Ных дын Хуыцау макуы ратгæд.
 Ныхас зæгъынæн макуы су.
 Ныхасæппарæн дæм фæкæнæнт адæм.
 Ныхасæппаринаг фæу.
 Ныхасинагтæй фæцæр.

Ныхинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Ныхкъуыр д фæу.
Ныхкъуыр дæй амæл.
Ныхкъуыр дæй æрцауæд дæ ахсджиаджы мæлæт.
Ныхкъуыр дæй цæуын дæр дын мауал бантысæд дæ уарзон
æмгæртты рæгъы.
Ныхкъуыр дæй фæцæр.
Ныхкъуыр дæй фæцу дæ адæмы æхсæн.
Ныхкъуыр ды бон дыл акæнæд.
Ныхыдзуарæй æлгъыст фæу.
Ныхыфыстæй амæл.
Ныхыфыстæй фæцæрыны бон дæм мауал æрхауæд.

О

«О» зæгъæг дæ мауал уæд.
«О» зæгъыны бон дæ мауал фæуæд дæ адзалы размæ.
Обæуттæ фæкæн дæ ахсджиæгтыл.
Обауы бын дæ авæрæд мæнæй уый.
«Ой-ой» фæкæн.
Ойойаг – дæ сæр.
Ололи фест æмæ дын зæххылæрбадт мауал уæд.
Ольгинскæйаг цард макуы фен дæ брутаг куыстæй.
Ольгинскæйагты цардмæ фæбæлл, фæлæ дæ брутаг куыстæй
дæ къухы макуы бафтæд.
Омгæ-омын дæ игæр дæ хъуырæй сæппар кæрдихгай.
Омгæ-омын дæ уыргтæ сгæпп кæнæнт мæ размæ.
Омгæ-омын де сулæфæнтæ дæ хурхы сæрты фæбадæнт.
Омыны бон дæ мауал фæуæд.
Оммен кæнынхъоммæ ма фæцæр.
Оммен зæгъæг уæ мауал баззайæд.
Оммен зæгъынаен лæг хъæуы æмæ лæджы кармæ ма ахæццæ у.
Оммен фæкæн адæмы фынгтыл.
Омменгæнаг уæ макуы рахъомыл уæд.
Омменгæнæг дæ хъæрæй фæхуыдуг у.
Омменгæнинаг уын уæ фынгыл æрæвæрын макуы бантысæд.
Онг дæ онгыл цынæуал хæца, ахæм бон дыл акæнæд.
Онггай бахус у уæлхъæдæй.
Онггай дæ скъуыхтæ чындæуæд.
Онггай фæу.
Оратор фест æмæ дæ де ‘фсæртæ кæрæдзийыл æрæвæрыны
бон макуы фæуæд.

Ораторты фæзмгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
Орден райсынхъом макуы бау.
Орден хæссыны бонмæ ма фæцæр.
Орденджыны аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Особа уыд, гуырдыоба никуы уыдис æмæ сын æй Хуыцау
сæ къухы макуыдæр бафтауын кæнæд.
Особайæ особамæ – гуырдыыйы сæфт.
Оуу – дæ сæр.
Оуугæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
«Офф-офф» фæкæн æхсæвæй-бонæй.
Оффофгæнгæ сис дæ уд.
«Оххай» фæкæн дæ хæрынæй дæ цæрынмæ.
Оххайаг – дæ сæр.
Оцани бæхау – дæ мæлæт.
Оцанийау зырзыргæнгæйæ сис дæ уд.
Оцанийæ дзыхъмард фæу.
Оцанийы амæттаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Оцанийыл æмбæлд фæу дæ фæндагыл.

II

Паддзах æмæ дæ Хуыцауы азар баййафæд.
«Паддзах, паддзах» фæкæн, фæлæ паддзахад дæ цæсты зу-
лæй дæр макуы фен.
Паддзахæй æвдисыс дæхи, фæлæ дын паддзахиуæг кæнын
ма бантысæд.
Паддзахы азарыл фæкæл.
Паддзахы бынатмæ фæбæлл æмæ дын йæ къæлæтджын фе-
нын дæр макуы бантысæд.
Паддзахы фыдæх дæ баййафæд.
Паддзахы фыдæхæй басудз.
Паддзахы цæф æмæ дæ адæмы фыдæх баййафæд.
Пайда дæ хуызæттæ нæ фæкæнынц æмæ йын йæ цин макуы-
дæр банкъар.
Пайдаимæ фæдзурæд дæ зæрдæ.
Пайдайæ æнæпайда фæу.
Пайдамæ фæбæлл æмæ стонггуыбынæй ныммæл.
Пайдайы бон – дæ мæлæт.
Пайдайыл дæ уд æрцауæд уæлдайгонд.
Пайдагæнæггаг дæ бинонты цагъд фен.
Пайдаджынæй æнæпайда фæхуин.
Пайдайаг дæ мацыуал баззайæд.

Пакабазырæй фæцу.
 Пакъуы базыл макуы æруадз дæ сæр.
 Папылойаг фæуæнт дæ мæгуыр муртæ.
 Папылойгæнагга куывдтæ фæкæн.
 Папылойгæнинаг фæу.
 Папылоймæ æрцæуæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Парахат цард дын макуы бантысæд.
 Парахатæй ацæуынхъом макуы бау.
 Парахатæй – дæ ахсджиæгты сæфт.
 «Парти, парти» кæнут æмæ иу хъæуы куййтау фæлæбурут
 уæ кæрæдзимæ.
 Партимæ бацæуын дын ма бантысæд.
 Паспорт куййтæн дæр дæттынц, дæуæн æнæ паспортæй æрцæ-
 уæд дæ мæлæт.
 Паспорт райсын дын ма бантысæд.
 Паспорт райсынхъом макуы су.
 Патриот уæ макуы рахъомыл уæд.
 «Патриот, патриот» кæныс æмæ патриотты амæттаг фæу.
 Пæр-пæр кæнын дын мауал бантысæд.
 Пæр-пæр кæнынмæ бæллыс, фæлæ йæ уынгæ макуы бонты
 фæкæн дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Пæр-пæр фæкæн.
 Пæрпæргæнгæйæ ацæуынмæ фæхæр дæ былы цъæртæ.
 Пæррæстыгæ фæкæн, æндæр мацæмæн бау ацы царды.
 Пæртт-пæртт фæкæн æнæхъуаджы.
 Пæхпæхгæнгæ ‘рцæуæд дæ мæлæт.
 Пенси райсын дын ма бантысæд.
 Пенсийы кармæ ма фæцæр.
 Пенсийы тыххæй дæхи хæрыс æмæ дын йæ райсын ма бын-
 тысæд.
 Пенсийыл хæрыс дæхи æмæ йын йæ цин ма фæхат.
 Пецы дæ дыууæ цæсты ныххауæнт.
 Пецы сыгъд æрцу.
 Пиллон арты сыгъд æрцу.
 Пилон фæкал.
 Пиллонгæнгæ фæцу.
 Пирæны пырд цы ‘рцæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Профессор лæг макуы фен.
 Пудрагæнинаг фæу уымы бæстæм.
 Пудрагондæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Пуйаг фæу.
 Пуситæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Пыр-пыр кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Пыр-пыр фæкæн дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.

Пырпыргæнинагай баззай.
Пырхæнтæ фæу.
Пырхæнтай фæхау.
Пысырайау фæсудз æмæ фæдуд.
Пыхсбыны – дæ мæлæт.
Пыхцылсæр чызг – дæ хай.
Пыхцылтай фæраст у дæ фæстаг фæндагыл.

Пъ

Пъа кæннынхъом ма фæу.
Пъагæнгæйæ – дæ удисæн.
Пъагон макуы фен.
Пъагонджын уæм уазæгуаты дæр макуы фæзынæд.
Пъалто дæ цæстæй дæр макуы фен.
Пъалтодарынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Пъалтоджын уазæг дæ хæдзары къæсæрæй макуы бахизæд.
Пъамидорхæрæн фæкæн.
Пъамидорхæрдæй дæ ахсæны рак фæзынæд.
Пъамидорхæрдæй тъæппытæ фæхау.
Пъартфелджын дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Пъæззы дыл ныббадæд.
Пъæр-пъæр кæнынæй дæ Уæллаг макуы бафсадæд.
Пъæр-пъæр кæнынмæ куыройы гæркъæрагай фыддæр фæу.
Пъæрпъæргæнинаг, кæм дын чи ис, уыдон.
Пъæрттытæ дæ Хуыцау фæхауын кæнæд.
Пъæрттытæ фæхау.
Пъланмæ гæсгæ дæ Уæллаг фæцæрын кæнæд.
Пълæнттæ кæнын дын ма бантысæд.
Пълæнттæ фæкæн æмæ дын дзы мацы сæххæст уæд.
Пъол кæнын дын макуы бантысæд.
Пъолæхсæн хылаёй над æрцу.
Пъолсæрфæгай фæцу де знæгтæн.

Р

Раарфæгæнæг дын мачи разынæд.
Раафтид уæнт дæ дзаджджын къуымтæ мæ сау тæригъæдæй.
Рабад-бабад фæкæн дæ сау низæй.
Рабадт дын ма уæд ноджыдæр.
Рабдын дæ мауал суадзæд дæ низ.

Рабадынæн мауал бау.
 Рабадынмæ фæтырн æмæ дын дæ сынтæг сисын макуы бан-
 тысæд.
 Рабадынхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Рабадыны бон дæ мауал фæуæд.
 Рабалц у, кæцæй нал æрцæуай, уырдаем.
 Рабалц у мæрдтæм.
 Рабалцгæнæг дæ мауал уæд.
 Рабар-бабар фæкæн дæ авналæнтæ.
 Рабарбабаргæнгæйæ фæцæр.
 Рабырæг дæ мауал уæд.
 Рабырæг дæр кæмæй нал ис, уыдоны хал ахæр.
 Рабырæн дын мауал уæд дæ къæшпæгæй.
 Рабыр-бабыр фæкæн адæмы уæзгуытыл.
 Рабыр-бабыраг фæу.
 Рабыр-бабырæй дыл мауал уæраг баззайæд, мауал — цонг.
 Рабыр-бабырæн бахъу æмæ дæ айрох уæнт дæ кæнинаг
 хъуыддæгтæ.
 Равдæлæд дæ рæхджы бонты мæлынмæ.
 Равдæлын дæ кæнæд Уæллаг дæ фæстаг балцы.
 Равзаргæ адæмы рæгъы макуы рацу.
 Равзаргæйæ равзаргæмæ уæ бынысæфт æрцæуæд.
 Равзаргæйæ — уе сæфт.
 Равзаргæтæ кæм сты, уым дæ балæууын кæнæд Уæллаг.
 Равзаргæты астæуæй фæхъу.
 Равзаринагтæм дæ æрхауын кæнæд де сфæлдисæг Хуыцау.
 Равзид-бавзид фæкæн æмæ хъуыддаг саразынхъом макуы бау.
 Равзидбавзидгæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Рагæшп кæн æмæ фæстæмæ багæшп кæнынæн макуыуал су.
 Рагæшп кæнын дын мауал бантысæд.
 Рагæшп-багæшпы бон дæ мауал фæуæд.
 Рагаманы гал кæм æрхуыссыдаид, уый галы аргъ уыд, хъуг
 кæм æрхуыссыдаид, уый — хъуджы, фæлæ ды рæхджы бонты
 дæ сыджытыхайыл æнæаргъæй бафт.
 Рагмард акæн.
 Рагмæрдтыл хæрдмæ фæтон дæ рустæ.
 Рагмæрдтыл хъарæггæнгæйæ батай æмæ баруай, æхсæры ашпау.
 Рагон теуайы æмбисонд дæ баййафæд — де 'нæзондæй туг-
 хор сырды холы фæу.
 Рагуалдзæг æрæййаф, фæлæ дæ йæ хур мауал батавæд.
 Рагуалдзæг дæм дæ рагмæлæтимæ æрцæуæд.
 Рагуалдзæджы дæ сулæфыны бон мауал фæуæд.
 Рагуалдзæджы фæкæл æмæ афæдзмæ сæйгæмард цы акæ-
 най, уый дын мæ уд фенæд.

Рагфыдæлтау фæу, кæд дын дæ зæххытæ дæр уыдон нæ кус-
дзысты.

Рагфыдæлтæ дæ сæхицæн урс уæрыккæн ахæссæнт, кæд сæ
фыдгойæ æрæнцаис.

Радав дæ химарæн кард.

Радавæн алцамæн дæр ис æмæ дын марды чырын давд фæуæд.

Радавыны бон дæ мауал фæуæд.

Радио фест, ды ма куы æрлæууай дæ дзурынаей.

Радиойæ дзурæгау дæм фæдзырдæуæд æхсæвæй-бонаей.

Радыгай фæныгæн дæ ахсджиæгты.

Радыгай цæрддзу бакæнут уæ кæрæдзийы фæдыл.

Раджы арвæй сыгъзæринтæ дæр уарыд, ныр дзы дæуыл сау
туг ныууарæд.

Раджыма-раджы

Сау рын – д’ аджы.

Раздур-бадзурæн бахъу ноджыдæр.

Разагъды лæг уæ мыггаджы дæр макуы фен.

Разар-базар кæныныл баихсийæд дæ хуыздæр бонтæ.

Разæй – дæ ингæн.

Разæй чи уыд, уыдонау фæу.

Развæлгъау дæ мæрддзæгтæм фæдзыназ.

Размæ мауал рацу.

Размæ уæ адæмы рæггы цы ничиуал рацæуа, ахæм сæфты
бон уæ баййафæд.

Разгæмттæ дарынæн ма бау.

Раздарæн дæ мæрддзаджы дзаума фæуæд.

Раздарæн райхалыны бон дæ макуы фæуæд.

Раздæр мæрдтæм цæуынмæ кæй хал схауа, уый ды фæхуин.

Раздæры кад дæ къæхты бынмæ æрæппæрстай æмæ адæмы
къæхты бын амæл.

Раздых-баздыхс дæ рæхджы фæкæнын кæнæд дæ амонд-
скæнæг.

Раздзог æвзарынæн макуы баут.

Раздзог бæсты бикъ æмæ комы дæгъæл у æмæ сымахæн æнæ-
раздзогæй æрцæуæд уе сæфт.

Раздзогæй зонд райсынæн макуы сут.

Раздзоджы нæмыг дыл сæмбæлæд.

Размæ дын тагъд дæ къæхтæ цы ахæссой, ахæм æмбисонд
дыл æрцæуæд.

Размæ цæуын дын макуы бантысæд.

«Размæ цом» дын мачи зæгъæд.
 Размæ цу æмæ дæ рæстæджы дымгæ фæстæмæ цы хæсса,
 уыцы амонд дæ уæд.
 Размæ чи цæуы, уыдон аййафын дæ къухы макуы бафтæд.
 Размæгæнæг дын Хуыцау макуы раттæд.
 Разы кæимæ уай, уыдон дæ æнæразыйæ цы зайой, ахæм
 амондæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Разыбадæджы нæмыг дæ риуыл сæмбæлæд.
 Разыбадæджы нæмыгæй дæ сæры мæгъзтæ ныппырх уæнт
 æмæ сырртæн сдæринаг фæуæнт.
 Разыгондæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Разыйы дзырд кæмæн радтай, уый дæ æнæразыйæ аззайæд.
 Разыйы дзырд макуы макæмæй фехъус.
 Разымæ бæлгæйæ æнæразыйæ аззай.
 Разынгæ дæ макуы мачи фенæд.
 Райваз-байваз кæнинаг фæу.
 Райвазбайвазгæнгæйæ скæн дæ фæстаджы хæкъуырцц.
 Раивæг дæ макуы фæуæд дæ тыхнад хæдзары.
 Раивинаг фæу рæхджы бонты.
 Раирвæз-баирвæз фæкæн мæ тæригъæдæй.
 Раиртасæг дæ мауал уæд.
 Раиртасæн дын мауал уæд, цы фарст дæ.
 Райгасгæнæн кæмæн нал ис, уыдоныл бафт.
 Райгасгæнинаг дын фæуæнт адæмы мæрдтæ.
 Райгæйæ сис дæ уд.
 Райгонд дæ ма фæуæд дæ ракурджытæ.
 Райгонд дæ ма фæуæд, кæй дæ, уыдон.
 Райгонд дæ ма фæуæд мæ уд.
 Райгондæй дæ макуы мачи аздæхæд.
 Райгондæй дæ мачи баззайæд — фæхудинаг уыдзынæ.
 Райгуырын дын ма бантысæд.
 Райгуырын кæмæн нæ бантыст, иунæг Хуыцау дæ уыдон
 амондæй хайджын фæкæнæд.
 Райдайын дын мауал бантысæд, цы хъуыддаг дæ.
 Райдайын дын не 'нтысы æмæ дын фæуын дæр мауал бантысæд.
 Райсом бæрæгбон у æмæ йæ мауал æрæййаф.
 Райсом дыл мауал æрцæуæд.
 Райсомæй — дæ бионты сæфт.
 Райсомæй хур цы зæдтæ, дауджытыл скæсы, уыдон дыл сæ
 цæхæртæ æркалæнт.
 Райсомырдем дæ уд дæ хъæлæсæй сгæшп кæнæд.
 Райсоммæ дæ къæхтæ цы адаргъ кæнай, мæ уд дын уый
 фенæд.

Райсомраджы
Марг – дæ аджы!

Райсомы дзуэрттæй æлгыст фæу.
Райсын æмæ раттын иу сты, фæлæ дæу райсыны бон мауал фæуæд.
Райуарæггагæй дæр дæ хай макуы фæуæд.
Райуарæггагмæ фенхъæлмæ кæс.
Райуарбайуаргæнинаг фæуæнт дæ муртæ.
Райхæлын дын макуы бантысæд.
Райхæлыныл фæхæр дæ хъиутæ æмæ рыгъдæй-рыгъддæр цы кæнай, уыцы бон дыл акæнæд.
Райыны бон дæ ма фæуæд.
Рак дыл фæзынæд.
Рак фæзынæд де ‘взагыл.
Ракæй атай æмæ аруай.
Ракæй æрбамæл дæ царды уалдзæджы.
Ракæй дæ мауал бауæд дæ сынтæг сисыны бон.
Ракæй чи фæтæппæлæг, уый бон дыл акæнæд.
Ракаф-бакаф фæкæн æмæ, дæ кафт кæимæ сфидауа, ууыл макуы сæмбæл.
Ракафын дæ фæндæд æмæ де уæнгтæ сæхимбæрц айтынг кæнын дæ бон макуы бауæд.
Ракафыны бон дæ макуы фæуæд.
Ракæл æмæ басудз адæмы тæригъæдæй.
Ракæл æмæ дæ схъил кæныны бон мауал фæуæд.
Ракæл æмæ дын схъил кæнын мауал бантысæд.
Ракæл дæ бындзарæй.
Ракæлæнт, кæм дын цы ныфсы мæсгуытæ ис, уыдон.
Ракæлыны бон дæр дæ мауал фæуæд, афтæмæй цъыбыртты сыгъд бакæн.
Ракæн-бакæн фæкæн æмæ дын хъуыддаг саразын макуы бантысæд.
Ракæрдæд дæ уæллаг æфсирхъæлæсæй.
Ракæрдинаг дæ мацыуал аззайæд.
Ракæс-бакæс фæкæн æмæ, дæ зæрдæ цæуыл фæлæууа, ууыл дæ цæст макуы схæцæд.
Ракетæ дыл сæмбæлæд.
Ракетæйы цæф фæу.
Ракетæйы цæфæй кæрдихгай фæйнаæрдæм фæхау.
Ракойгæнæг уæ мауал баззайæд зæххыцъарыл.
Ракойгæнæджы мæрдтæн – мæ куыдз.
Ран дæхæдæг нæ зоныс, фæлæ дæ Хуыцау дæ раны æркъуырдæд.
Раны мард æрцу.

Ранкъуыс-ранкъуыс фæкæн æмæ дæ бынаты бамби.
 Ранкъуысын дын мауал бантысæд.
 Ранкъуысыны бон дын Уæллаг макуы раттæд.
 Раныхас кæн æмæ нæ дæ ныхасæй уæлвæндаг куына фæкæ-
 най, уæд Ныхасы дзуарæй æлгыст фæу.
 Раныхас-баныхасæн бахъу.
 Раныхасы бон дæ мауал фæуæд мæ тæригъæдæй.
 «Раст дæн», «Раст дæн» фæкæн æмæ дæ рæстдзинад макæй
 бауырнæд.
 Раст лæгæй мæрдтыбæсты уæрдоны сæмæн аразынц æмæ
 мæрдтыхай — дæ сæр.
 Раст лæгыл фылдæр æмбæлы æмæ де знæгты амæттаг фæу.
 Растæг адæмы къæхты бын æрцауæд дæ адзал.
 Растгæнæн кæмæн нал ис, уыдоны хал — дæ хъуыры.
 Растдзæф фæу.
 Растдзинадмæ фæбæлл æмæ йæ макуы фен.
 Растзæрдæ адæймагыл макуы сæмбæл.
 Растзæрдæйæ дæ иунæг бон дæр Хуыцау ма рацæрын кæнæд.
 Расыг мард акæн.
 Расыгæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Расыгæнаг дæ æмæ дæ уыцы ност иу расыгæй фæласæд де
 ‘нусон дунемæ.
 Расыгхъуаг ма дæ æмæ ноджы аназ, кæд тææппытæ фæха-
 уис æмæ дæ фервæзин.
 Ратас-батас фæкæныс сæрбахъуыды æмæ нодждæр фæра-
 тас-батас кæн.
 Раттæг адæмы азарæй басудз.
 Раттæг дæ мауал уæд.
 Раттæг зæххы фыдæх дæ баййафæд.
 Раттæгæй, дарæгæй уæ иу дæр мауал баззайæд.
 Ратул-батул цы фæкæнат, ахæм низ уæ ахæссæд.
 Ратулбатулаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Ратулын дæ кæнæд Уæллаг.
 Ратулын дæ кæнæд Хуыцау æмæ фæстæмæ стулын нæ, дæ
 уæрагыл слæууынхъом дæр цы никуыуал бауай.
 Раууатмæ æрцу.
 Раууатæй баззайут уæ фыдызнаджы цафæй.
 Рафад атынагæй.
 Рафадын дæ кæнæд Хуыцау.
 Рафадын дын ма бантысæд.
 Рафæлдæхын дæ кæнæд де скæнæг Хуыцау.
 Рафæлдæхынай дарддæр дын къахатилæн цынауал уа, уыцы
 бон дыл акæнæд.

Рафт де ‘взәрмәгәнджыты фәндиаг.
Рафт-бафт фәкәән дә цард-цәрәәнбонты.
Рафтбафтгәнгәйә фәцәр.
Рафтут.
Рафтут стырәй-чысләй.
Рафтын дә кәнәд Уәллаг.
Рафтынәй дарддәр дә суләфыны бон мауал фәуәд.
Рафысс-бафысс фәкәән, әндәр мацыхьом бау.
Рафысбафысгәнгә ‘рцәуәд дә мәләт.
Рафысбафысгәнинаг фәу.
Рахауәнт дә гагуытә мә размә.
Рахау-бахәу фәкәән дә цәрынаәй дә хәрынмә.
Рахаубахаугәнгәйә сис дә уд.
Рахаубахаугәнинаг фәу ноджыдәр, цы ләг дә.
Рахауинаг цәст дын ис әмә рәхджы дә кьахы бын — цызызитт.
Рахафбахафгәнинаг фәу.
Рахәр-хәр дә кәнәд мәнәй уый рәхджы дә сыджыты хаймә.
Рахәт-бахәтәй хуыздәр хьуыддагыл дә макуы бафтауәд де скәнәг Хуыцау.
Рахәт-бахәт фәкәән дә улы фыдәнән.
Рахәтбахәтгәнгә ниугәйә фәцу адәмы уәзгуытыл.
Рахиз әмә галиу сә кәрәдзийә раиртасынхьом макуы бау.
Рахиз сисынән макуы су.
Рахизәрдәм зылын макуы базон.
Рахизсаст фәу.
Рахон-бахон кәнүт уә кәрәдзи судзгә мәрртәм.
Рахьуыды-бахьуыды фәкәән, фәлә хорз зәгьын дә бон макуы бацәуәд.
Рахьуыз-бахьуыз кәнынаәй дарддәр дә цард-цәрәәнбонты макуы мацы базон.
Рацәгьдәггаг мызд цы фидай, ахәм бон дыл акәнәд.
Рацәуәг уә мауал баззайәд.
Рацух у де ‘мгәртты рәгьәй.
Рацьаг фәрәты цыргь дә бәрзәйыл әруайәд.
Рацьон бирәгьы сырд дә фәчындәуәд.
Рәбинаг цәджындрзгай фәфәлдәхут адәмы сау тәригьәдәй.
Рәбинәгтә фәныгән.
Рәбынмә бындзагьд цы суат, ахәм бон уыл акәнәд.
Рәвдауынхьом дә Хуыцау макуы бакәнәд.
Рәвдыдхуызәй рацәугә дә макуы мачи фенәд.
Рәвдыдхьуагәй — дә улы сәфт.
Рәвдыдхухәй әрцәуәд дә мәләт.

Рæгъ рауадзынхъом макуы бау.
 Рæгъгæнæгæн дæр макуы сбæзз.
 Рæгъæды бонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Рæгъ-рæгъы уæ равæрæд мæнæй уый.
 Рæдийгæ алчидæр кæны æмæ рæдыдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Рæдыдæй мард æрцу.
 Рæдзæгъдтæй халæтты холы фæут нæ тæригъæдæй.
 Рæдзæ-мæдзæ фæкæн ноджыдæр, кæд Дзудзуйы бæлон нæ дæ.
 Рæз мауал схæсс.
 Рæзинагæй баййаф, рæзын кæмæн нæ бантыст, уыдоны.
 Рæзинагæй фæдæлсыджыт у.
 Рæзты ахизынхъом макуы бау.
 Рæзхæссын дын мауал бантысæд.
 Рæзын дын мауал бантысæд.
 Рæзыны бон дæ цынауал фæуа, ахæм æмбисонд дæ баййафæд.
 Рæзынæг дыл фæзынæд.
 Рæинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Рæйаг куыдзæй фыддæр фæу.
 Рæйгæ ма кæн, хæцгæ ма кæн, фæлæ дæ тæсæй уæ хæдзары
 къæсæрæй макуыуал мачи бахизæд.
 Рæйгæ-рæйын дæ мæлæт æрцæуæд.
 Рæйыны бон дæ мауал фæуæд.
 Рæмбынкъæдзсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Рæмбынкъæдзсаст фæу дæ фырфыдахинæй.
 Рæмпæг дæ бахæрæд, цы дзаума дæ.
 Рæмпæгхæрдæй дæ мæ уд фенæд.
 Рæмпъузæн ныхас кæныс æппынæдзух æмæ рæмпъызт фæу.
 Рæмпъызтæй амæл.
 Рæнхъавæрдæй ныгæд æрцæут.
 Рæнхъæй слæууын уын мауал бантысæд.
 Рæнхъгай – уæ мæлæт.
 Рæнхъон рацæуæг дæр уæ мауал уæд.
 Рæстаг мардæй дæ фенæд мæ цæст.
 Рæстæй æрцæуæд дæ уды сæфт.
 Рæстаг æмæ йæ зæдтæй æлгъыст фæу.
 Рæстаг дын цæрынæн дæр цынаæ сфаг уа æмæ мæлынæн
 дæр, уыцы амонд – дæ хай.
 Рæстаг зæрдæйы хъæдгом хосгæнæг у, фæлæ дæуæн уый
 дæр мацыуал схос кæнæд.
 Рæстагæй-рæстагмæ-иу куыдзау цы фæниуай, ахæм æмби-
 сонд дыл сæмбæлæд.
 Рæстагæй-рæстагмæ-иу удисæн фæкæн.
 Рæстагæрвитæн фæкæн æмæ рæстагæй арфæгонд макуы фæу.

Рæстæгæрвитыны бон дæ ма фæуæд.
 Рæстæгмæ æрцæуæм ацы цардмæ не ‘ппæт дæр, фæлæ дзы
 дæуæн цæрын ма бантысæд.
 Рæстæгмæ дæ удæй æмхасæнтæ цы фæкæнай, ахæм æлгъыст
 дæ баййафæд.
 Рæстæгсафæн фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Рæстæгсæфт дæ Хуыцаутты Хуыцау фæкæнæд.
 Рæстæгыл – дæ мæлæнбон.
 Рæстæджы дымгæ дæ фæхæссæд.
 Рæстæджы хъæр дын Хуыцау макуы бамбарын кæнæд.
 Рæстæй дæ фæдæлсыджыт кæнæд мæ уд.
 Рæстæй ныгæд æрцу.
 Рæствæндаг фæу, кæцæй нал æрыздæхынц, уырдаем.
 Рæствæндаг фæу мæрдтæм.
 Рæстыты разæй мæрдтæм фæу.
 Рæстдзæвины нæмыг дыл суайæд.
 Рæстдзæф дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Рæстдзинад зæгъынхъом макуы бау.
 Рæстдзинадæй дын дæ зæрдæ тугкалгæ фелвæстæуæд дæ ри-
 уæй.
 Рæстдзинадæй хызт у.
 Рæстдзинадмæ фæбæлл æмæ дæ цæстытæкъахæн фæуæд.
 Рæстдзинадыл – дæ фæкæлæн.
 Рæстмæгæнæг дын дæ хъуыддæгтæ рæстмæ макуы ауадзæд.
 Рæстмæгæнæгæй æлгъыст фæу.
 Рæстмæйаг макуы мацы фен дæ хæдзары.
 Рæстуд адæймаг дæ фыны дæр макуы фен.
 Рæстудæй дæ Хуыцау бахизæд.
 Рæсуг дон баназын дын ма бантысæд – сахуыр ыл уыздына.
 Рæсугъд цард дæ къуымы макуы фен.
 Рæсугъд цардмæ фæбæлл æмæ дæлбынты ссар дæ адзал.
 Рæсугъдæй-рæсугъддæртыл фæзил æмæ дыл сæ ту дæр цы
 ничи бакæна, ахæм хал ахæр.
 Рæсугъдтæм фæбæлл æмæ сæ къæхтæсæрфæнæн дæр макæй
 бахъу.
 Рæсыдæй амæл.
 Рæсыдæй æрцæуæд дæ улы сæфт.
 Рæуæг митæ фæкæн ноджыдæр.
 Рæубазыр дæ, фæлæ дын атæхын ма бантысæд.
 Рæувадæй фæчепп-чепп кæн дæ амæлæты бонмæ.
 Рæувадты бон дæ баййафæд.
 Рæузондæй дæ Хуыцау фæхир-хур кæнын кæнæд.
 Рæузондæй фæцæр.

Рæучийы ном макуы ахауæд дæ рагъæй.
 Рæхджы — дæ мæлаен бон.
 Рæхджы дæ цæстытæ адæммæ хæлæггæй цы рахауой, мæ цæст
 дын уый фенæд.
 Рæхджы дын мæ уд дæ быны хæссæнтæ цы фена, ахæм бон
 дыл акæнæд.
 Рæхджы дын мæ уд дæ с... фы хæссæнтæ фенæд.
 Рæхоинаг æмæ рæхуыстæй маринаг фæу.
 Рæхысбастæй батон дæ царды бонтæ.
 Рæхысбастæй фæцу.
 Резинæ дзабырты батон дæ царды бонтæ.
 «Ресторан, ресторан» фæкæн, фæлæ дæ хæдзары кой макуы
 схауæд.
 Ресторантæй ласинаг фæу.
 Рестораны ныгæд æрцу.
 Рестораны æрцæуæд дæ мæлæт.
 Ривæддон фæу.
 Ривæддонæй баззай, цы зæхх дæ.
 Ривæддонæн дæр мауал сбæзз мæ уды тæригъæдæй.
 Ризæг дыл фæзынæд.
 Ризæггæй бацæгъд дæ тыбыртæ.
 Ризæггæй дæнгæлмард фæу.
 Ризгæ-ризын — дæ удисæн.
 Ризыны бон дæр дæ мауал фæуæд, афтæмæй дæ фæсутыр
 кæнæд Уæллаг.
 Рисгæ æмæ дудгæ фæцу.
 Рисгæ фæцу æмæ фæнæт.
 Рисгæйæ сис дæ уд.
 Риссаг низ дæ артæнты фæзынæд.
 Риуæгънагæн кæй дарыс, уый дын мæнæн аззайæд.
 Риуæгънагæн кæй дарыс, уымæй дæ к'бух дæ дзыхы акæн.
 Риуæмбæрц ацæуыны бон дæ макуы фæуæд.
 Риуæмбæрцæй ацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Риухъæнæй фæцу.
 Риуыгъд æмæ гъæшпæй фæцæр.
 Риуыгъыны бон дæ мауал фæуæд.
 Рихи дарыны бон дæ ма фæуæд.
 Рихи лæг дары æмæ рихи дарыны кармæ ма ахæццæ у.
 Рихиджынтæ фæныгæн.
 Рихиджынты кармæ ма фæцæр.
 Рихийæ сомы кæныны бон дæ макуы фæуæд.
 Рихийы фарн макуы базон.
 Рогвадæй фæхæт.

Род дын галы кармае макуы ахæццæ уæд.
 Род уæ галы бынатмæ макуы рацæуæд, байраг — бæхы, лæппу — лæджы.
 Роды бынатмæ æрхау адамы ‘хсæн.
 Роддын хъуг макуы рахизæд де скъæтæй.
 Родтæм фæцу уæд та.
 Роман фыссынхъом макуы бау.
 Рон бæттынхъом ма бау.
 Ронбæгъдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Рондз æмæ туг фæкал.
 Рондзкалд фæу.
 Рох дыл бафтæд.
 Рохгонд фæу Уæллагæй.
 Рохнизæй фæсæй.
 Рохуаты баззай.
 Рувас дыл макуы амбæлæд.
 Рувæсты мыггаг фæхуыйнæд дæ мыггаг.
 Рувæсты холы фæу.
 Руваскъахæй дæ фæцæрын кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Рудзынгыл ауыгъдæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Рухс ма фен.
 «Рухсаг» зæгъæг дын ма разынæд.
 Рухсаг дæм макуы фæхæццæ уæд.
 Рухсæй дæ ныгæнæг ма фæуæд.
 Рухсæрдæ макуы фен.
 Рухсæрдæйæ дæ адамы æхсæнмæ ахизыны бон макуы фæуæд.
 Рыгъдæй амæл.
 Рыгъд æмæ сыгъдæй фæцæр.
 Рын дæ ахæссæд.
 Рын — дæ гуыбыны.
 Рынай дæ фæсæйын кæнæд Уæллаг.
 Рыны хаст фæу.
 Рындзæй акæсынхъом макуы бау.
 Рынчынæй батон дæ царды бонтæ.
 Рынчынгæс фæбад дæ цард-цæрæнбонты.
 Рынчындæтты дуæрттæй фæдзыназ.
 Рынчындæтты фервит дæ цард.
 Рынчындоны амæл.
 Рынчынфæрсæг фæцу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Рыстæрдæйæ амæл.
 Рыстæрдæйæ-рыстæрдæмæ фæцу.
 Рыстæрдæйæ скъуыд-зæрдæмæ — дæ фæндаг.
 Рыстæрдæйæ фæцу æмæ фæцæр.

С

- Сабантъийæ байдзаг уæд дæ буар.
Сабат дыл мауал æрцæуæд.
Сабатæхсæвтæ фæараз.
Сабатбонтæ дын фæарæзтауæд.
Сабатбонæй дарддæр дын бæрæгбон мауал уæд.
Сабæлутхуызæй дæ мæ уд уæлтæрхæг фенæд.
Сабæттæгтæй – дæ цард.
Сабæттæгтæм фенхъæлмæ кæс.
Сабæттæгтыл фæтонут уæ кæрæдзи.
Саби арæвдауынæн ма бау.
Саби барæвдауынæн нæ дæ æмæ рæвдыд макуы баййаф дæ
Хуыцауыхайæ.
Саби зæд у æмæ дын зæд макуы фенын кæнæд Уæллаг Хуыцау.
Саби макуы ауз дæ авдæны.
Саби макуы ракæсæд уæ къæсæрæй.
Саби макуы фен.
Саби схъомыл кæнынаен ма бау.
Сабийй зондæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
Сабимæ бæлгæйæ батон дæ царды бонтæ.
Сабыр бонтæм фæбæлл æмæ дын сæ дæ раттæджы цæст ма-
куы бауарзæд.
Сабыр мард акæн.
Сабыр цард дын макуы раттæд де Скæнæг.
Сабырæй чи бафтыд йæ сыджытыхайыл, уыдон дын фæс-
тейæ суринаг фæуæнт.
Сабырты хал дын – хæринаг.
Сабыртыл нымад æрцу рæхджы бонты.
Сабырад фенын дын ма бантысæд.
Сабырадæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
Сабырадмæ фæбæлл æмæ дын йæ фенын ма бантысæд.
Сабырады бонмæ ма ахæсс.
Сабырадыл фæтох кæн æмæ дын дзы æнцойæ цæрын ма
бантысæд.
Сабырæй дæ къæбæр дæ хъуыры макуы ахизæд.
Сабыргæнинаг фæу.
Саг фæкæлæд.
Сагартæн уæ макуы рахъомыл уæд.
Сагсур лæппу уæ макуы рацæуæд.
Сагтæм фæбарут уæхи æмæ сын сæ дымгæ дæр макуы аййафут.
Сагхуызæй рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
Сагæйтты ‘хсæвæр мауал æрæййаф.

Сагæйтты ‘хсæвæрмæ ма фæцæр.
 Сагой суайæд дæ артæнты.
 Сагойæ дæ фæцагъдæуæд.
 Сагъадахъ æрцауындзынæн макуы бау.
 Сагъадахъæй фат сисыны бон дæ мауал фæуæд.
 Сагъæс фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Сагъæсгæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Сагъæссаг — де ‘взæр сæр.
 Сагъæссаг фæу.
 Сагъд хылы цъуппыл — дæ цæрæн.
 Сагъдау цы аззайай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Саджил лæууын дæ бахъæуæд.
 Саджилæрдæйæ дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Саджил зондæй хуыздæр хъуыды дæм Хуыцау макуы ‘руадзæд.
 Саджилæй амæл.
 Саджилыскъуыд æрцу.
 Садзгæ зондæй фæцæр.
 Саинаг фæу.
 Сайд — дæ сæр.
 Сайдвæстаг фæу.
 Сайраг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сайраг фæу.
 Сайраг фæуæнт, ды цы хæдзарæй рацыдтæ, уыдон.
 Сайрагæй цы баззайат, ахæм бон уыл акæнæд.
 Сайрагтæм тæхуды цы кæнат, уыцы дугтæ уыл ныккæнæнт.
 Сайтан дæ æмæ сайтаны мардæй ныммæл.
 Сайтанты къухыфтыд фæу.
 Сайын базыдтай æмæ тагъд Хуыцауæй сайд цы баййафай,
 уыцы бон дыл акæнæд.
 Сайыны боны — дæ мæлæт.
 Салдаты цæуын дын ма бантысæд.
 Салдаты цинелы ныгæд æрцу.
 Санчъех саразынхъом дæ Уæллаг мауал бакæнæд.
 Санчъехæй дын сбартæуæд дæ ингæн.
 Сапон макуы фенæд дæ буар.
 Сапонæхсад макуы баййаф.
 Сар — дæ къона.
 Сар — дæ сæр.
 Сар фæкæн.
 Сар цы фæкæнай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Сарæй сармæ фæцу.
 Саразын дын мауал бантысæд.
 Саргъауыны бон дæ ма фæуæд.
 Саргъмæ схизынæн ма бау.

Саргъы бæхыл сбадыны бон дын Хуыцау ма раттаед.
 Сармадзаны нæмыг дыл сæмбæлæд.
 Саси дыл фæзынаед.
 Сасиргур фæцаут фыдæй-фыртмæ.
 Сасиргурæй уын фæфидис чындæуæд.
 Сатæг уæлдæф сулæфын дын ма бантысæд.
 Сатæг æхсары хуызæн чызг макуы бахизæд дæ хæдзары
 къæсæрæй.
 Сатæгсау низ уыл сыстæд, мыггаг уæ кувиднауал баззайа.
 Сау арт дыл ссæуæд.
 Сау арты басудз.
 Сау æндзыг бау.
 Сау æндзыгнизæй фæсæй.
 Саубон дыл акæнæд.
 Саубонæй басудз.
 Саубонæй басудзæнт — ды кæй хæдзарæй рацыдта.
 Саубонæй фæбад.
 Сауæрфгуыты фæндиаг фæу.
 Сауæрфгуытыл фæзил æмæ бурæрфыг дæр макуы бафтад
 дæ къухы.
 Саубазыр удхæссæг дæ ахæссæд.
 Саубазырджынты холы фæу.
 Саугуырм дæ Хуыцау бакæнæд.
 Саугуырм низ дыл бахæцæд.
 Саугуырмæй фæцу.
 Саугуырмæй уырзæй фæагур дæ фæндаг.
 Саудалынг дыл бауæд нæ рухс дуне.
 Саудалынджы — дæ удисæн.
 Саударæг дыл мауал уæд.
 Саударæн бонтæ дыл ныккæнæд ноджыдæр.
 Саударæнæй саударæнмæ фæцу дæ уды тæригъæдæй.
 Саудæг дын Хуыцау макуы зæгъæд.
 Саудудгæбонæй батон дæ царды бонтæ.
 Саудудгæбонæй фæцæр.
 Саудзыдыда бау.
 Саудзыдыдайæ фæхæт адæмы уæзгуытыл.
 Саудзыдыдайæ фæцу.
 Саузæрдæйæ фæцæр.
 Саузæрдæскъуыд фæу.
 Сау ингæны ныххау.
 Сау къæйты бын амæл.
 Сау къæйты бын бамби.
 Сау ныккæнæг дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Сау сыджыт дæ бахæрæд.

Саузæрдæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Саукъах ном фæхæсс дæ амæлæты бонмæ.
 Саумарой дыл фæкæнæд дæ ахсджиæгтæ.
 Саумаройаг фæу.
 Сау нæмыг дыл сæмбæлæд.
 Саумæр дыл ныккæлæд.
 Саумæры бамби.
 Саусæрæй фæцу.
 Саутæ ивгæйæ цæр.
 Саутæ фæдар.
 Сауты фæхæт.
 Сахаруатæй баззай.
 Сахатгай фæнымай дæ царды бонтæ.
 Сахаты 'мгъуыдмæ — дæ мæлæт.
 Сахъатджынæй фæцу царынай-хæрынмæ.
 Сахъгуырд уæ къæсæрæй макуы ракаæсæд.
 Сахъгуырдтæ фæныгæн.
 Сахъгуырдтимæ — дæ быцæу.
 Сæ амондæн фæлдыст — мæ куййтæ.
 Сæ амондæн фæлдыст фæуæнт.
 Сæ ацæуæнтæ æрбауынгæг уæнт.
 Сæ бон ныккæлæнт знаджы цæфæй.
 Сæ бон сыл изæр мауал кæнæд, се 'хсæв — бон.
 Сæ боны рух саумæйдар æхсæвæй раивææнт тагъд рæстæджы.
 Сæ боны рухсæй сын хай ма уæд.
 Сæ боны хай сыл баталынг уæд.
 Сæ быны фæмизæнт.
 Сæ гæнæнтæ æрбакъуындæг уæнт.
 Сæ дзыхты — саумæр.
 Сæ мæрдтæ æнæныгæд баззайæнт.
 Сæ мæрдтæ, кæй ном нæ дзырдæуы, уыдæттæ фæхæрæнт
 мæрдтыбæсты.
 Сæ мæрдтæ мæ куыдзы сæр æхсынга фæцауæнт.
 Сæ мæрдтæй æнæмард фæуæнт.
 Сæ мæрдтæн мæ куыдз аргæвдæнт.
 Сæ мыды къусы къæм ныххауæд.
 Сæ низтæ бонæй-бонвыддæр цы кæной, ахæм æлгыст сæ
 баййæфæд.
 Сæ сæр кæм нæ хъæуы, уым сæ сæртæ лыгмæ фæдæттæнт.
 Сæ сæртæ — куыдзы сы... фы.
 Сæ сæрты зонд сæ зæвæтты бацауæд.
 Сæ сærтыл куыройы фыдтæ фæзилæнт.
 Сæ сыстыл поезд цы фæлдæха, уыцы бонмæ сæ Хуыцау фæ-
 цæрын кæнæд.

Сæ тыбыртæ фæцæгъдæнт мæ тæригъæдæй.
 Сæ уынгæджы бон мæ куыдз – сæ ныфс.
 Сæ уынгæджы бон се знаджы къухы – сæ марæн кард.
 Сæ уыргтæ сæ хъæлæсæй фæкалæнт.
 Сæ ф...ыл фæкалæнт.
 Сæ фæндтæ сæ хъуыры фæбадæнт.
 Сæ фæндтæ фæндтæй цы аззайой, уыцы ботæ сыл рæхджы
 акæнæнт мæ хъæбулты тæригъæдæй.
 Сæ фыдабæттæ сын дон йæ бынмæ аласæд.
 Сæ фæндтæ фæмæнг уæнт.
 Сæ фыдтæ сыл батайæнт.
 Сæ худæн дзыхтæ ныззылынтæ уæнт.
 Сæ худæн дзыхты сау сыджыт ныккæлæд.
 Сæ худджынтæй тагъд æнæхудджынтæ фæуæнт.
 Сæ худджынты фæныгæнæнт.
 Сæ худтæ дæлбынтæм æппаринаг фæуæнт.
 Сæ фынты цæмæй фæтæрсынц, уый сыл æрцæуæд.
 Сæ цæстыты бон къала бæлас зайæд, æхсæв сыл мæрдвынæй
 æфтаед.
 Сæ чызджытæ сæ фыды ардзæсты æфтауæнт сæ дæндаг, сæ
 лæппутæн ускурын ма 'нтысæд.
 Сæ чындзытæ хуыскъæй хæтæнт адæмы уæзгуытыл.
 Сæвджын лæппутæ фæныгæн.
 Сæгъ фест æмæ сæгъау фæуас.
 Сæгъау дæ фæстаг гомæй фæхæсс.
 Сæгъæлвыд дæ фæчындæуæд.
 Сæгъгæсæн дæр макуы сбæзз.
 Сæгъдонæй дарддæр дæ хæдзармæ макуы бауагъдæуæд.
 Сæгъхъысты фæцу дæ райгуырдаей дæ амæлæты бонмæ.
 Сæгъы сыйы тъыст æрцу.
 Сæдæ азмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Сæдæ азы сæрæй ракасын дын ма бантысæд.
 Сæдæаздыдмæ фæбæлл æмæ дын Хуыцау йе 'рдæг дæр ма
 схай кæнæд.
 Сæй æмæ дын хос ма уæд.
 Сæйгæ дæ Бæрзонд Хуыцау фæкæнæд.
 Сæйгæ фæу.
 Сæйгæ-сæйын дæ уд сис æмæ дæ кæстæртæ уынджы къæйыл
 баззайæнт.
 Сæйыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Сæкæр ахæрыны бон дын Хуыцау макуы раттæд.
 Сæкæр макуы фен.
 Сæкæрниз дыл фæзынæд.
 Сæкæрнизæй фæсæй.

Сæлхæр дæ æмæ сæлхæрæй æрцауæд дæ уды сæфт.
 Сæлхæрты æхсæнæй фæхъæуæд де 'намонд сæр.
 Сæманæй цалхы æхсæн фæцæр.
 Сæмбæлæд дыл... Хуыцауы цаф.
 Сæмпæрчыйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæмпæрчыйæ фæцу.
 Сæн макуы фен.
 Сæнæй дæхи макуы бафсад.
 Сæнæй дын фæрухс чындæуæд.
 Сæнæфсир искæй къухмæ дæр макуы фен.
 Сæнмæ бæлгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæнмæ фæбæлл æмæ дын дзы баназын макуыуал бантысæд.
 Сæнар фæхæр.
 Сæнарбæрзæйæ арвит дæ царды бонтæ.
 Сæнармæ дæр бæлгæ цы кæнай, уыцы бонæй — дæ цард.
 Сæнархорæй æрцауæд дæ фидиссаг мæлæт.
 Сæндидзын дын мауал бантысæд.
 Сæндидзыны бон дæ мауал фæуæд.
 Сæнттæ фæцагъд.
 Сæпп-сæпп кæныны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Сæпп-сæпп фæкæн.
 Сæпсæпгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
 Сæпсæпгæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæр адæймагыл ваййы æмæ йæ дæуæн Хуыцау макуы раттæд.
 Сæр зæгæлыл дæр ис, фæлæ æнæ цаф размæ не 'ккуырсы
 æмæ дыл уый бон акæнæд.
 Сæрæгас уæ Хуыцау макуы ныуадзæд.
 Сæрæгасæй мауал сæмбæл дæ хæдзарыл.
 Сæрæй-сæрмæ уæ сæгътыл фæивдæуæд.
 Сæрæн лæг уæ макуы рацауæд.
 Сæрæнгомау дæр уын æгæр фæуæд.
 Сæрæнгуыр дæ макуы фенут.
 Сæрæнгуыр дæм фæбæллут æмæ æнæсæрæнтæ фæхъомыл
 кæнут.
 Сæрæфтыд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сæрбастæй фæнæт ногжыдæр.
 Сæрбастæй фæцу.
 Сæрбахъуыды куйытау фæниут.
 Сæрбахъуыды уæ иу фезмæлæг макуы разынад.
 Сæрбахъуыды уæ къонайы къæйтыл фæмизут.
 Сæрбахъуыды уæ устыты къабаты бын фембæхсут.
 Сæрбахъуыды уæ хъырттызмæлæг ма разынад.
 Сæрбахъуыды хотых райсынхъом макуы сут.
 Сæрбæрзондæй рацауыны бон дæ макуы фæуæд.

Сæрбæрзондæй сæрныллагмæ æрхау.
 Сæрбæрзондмæ фæбæлл æмæ сæрныллаггæй фæцу.
 Сæрбæттæнджын макуы балаууæд дæ уæларынг.
 Сæрбæттæнджын макуы рахизæд дæ къуымгæй.
 Сæрбихъуырайттæ фæкæн.
 Сæрбихъуырайттæ чи кодта, уый бон дыл акæнæд, кæй нæ
 уарзыс, уыдон фæндиаг.
 Сæрбихъуырайттæгæнгæ дæ Уæллаг фæцауын кæнæд.
 Сæрбихъуырайттæгæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæрбихъуырайттæгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сæрбихъуыройаг фæу.
 Сæрбос макуы фенут.
 Сæрвасæнджын чызг макуы фен.
 Сæрвæлтау ивд æрцу.
 Сæргой фæу.
 Сæргуыбыраей амæл.
 Сæргуыбыраей фæцу адæмы ‘хсæн.
 Сæргуыбыраей фервит дæ царды бонтæ.
 Сæргълаууæджы онг уæ макуы мачи бахъомыл уæд.
 «Сæргълаууæг, сæргълаууæг» фæкæнут æмæ æнæ сæргълауу-
 уæггæй бынысæфт фæут, кæй сæргъы лауут, уыдоны æлгъыстæй.
 Сæрджын лæг уæ макуы рацауæд.
 Сæрджын саг рамарын дын макуы бантысæд.
 Сæрдзæггæй баст æрцу.
 Сæрдзæггæй бæттинаг сæрхъæн дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сæрзæдтæгæнæг лæг уæ макуы рацауæд.
 Сæрзилæджджынтимæ — дæ дзырды сæр.
 Сæрзилæджджынаей æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæрзилæджджынаей фæцæр.
 Сæрзилæн низ дыл фæзынæд.
 Сæрибар мард акæн.
 Сæрибар мардæй дæ мæнæй уый фæдæлсыджыт кæнæд.
 Сæрибарагур фæхат де знæгтæм.
 Сæрибаргæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Сæрибаргæнинаг фæу.
 Сæрибармæ фæбæлл æмæ дын йæ фенын макуы бантысæд.
 Сæркъулаей дæ фæцауын кæнæд Хуыцау.
 Сæркъулаей фæлауу.
 Сæрмахæссинаг адæмыл макуы сæмбæл.
 Сæрмахæссинаг макуы су.
 Сæрнывонд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сæрнывондæй фæцæр.
 Сæрнывонды бон дыл акæнæд.
 Сæрныллаггæй æрцауæд дæ бинонты сæфт.

Сæрныллагæй рафт.
 Сæрныллагæй сæрныллагдæрмае цы 'рхауай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Сæрра у ноджыдæр.
 Сæрсæттæн цæф цы баййафай, уыцы амонд дын Уæлладжы цæст бауарзæд.
 Сæрсæфæны – дæ сæр.
 Сæрхауд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сæрхауд фæу.
 Сæрхæлд цы фæуай, уыцы арфæ дыл мæнæй æрцауæд.
 Сæрхызтæй – дæ мæлæт.
 Сæрхызтæй фæцæр.
 Сæрхъанæй сæрхъæндæр дын бауарзæд Хуыцауы цæст.
 Сæрхъанæй сæрхъæндæрмае фæцу.
 Сæрхъæнтæ фæцауæнт дæ хæдзарæй.
 Сæрхъæнтимæ дæ бахъæуæд быцау кæныны сæр.
 Сæрхъуагæй æрцауæд де сæфт.
 Сæрхъызой дын дæ фыны дæр макуы разынад.
 Сæрхъызоймæ фæбæлл, фæлæ йæ уынгæ макуы фæкæн.
 Сæрылхæцæг дын мауал уæд.
 Сæрылхæцæджы къухæй – де сæфт.
 Сæрысæфт – дæ сæр.
 Сæрысæфт – дæ хай.
 Сæрак дзабыр макуы фенæд дæ дæлфад.
 Сæракдзабырджынтæ дыл æнæрвæссон цы кæной, къогъо-
 дзиджынтæ дæ сæхиуыл цынæ нымайой, уыцы амонд дæ уæд.
 Сæракдзабырджынты къæхты бын – дæ мæлæт.
 Сæрд дыл мауал æрцауæд.
 Сæрдон-сæрддæргы дын хуры цæст фенын макуы бантысæд.
 Сæрдмæ фæбæлл æмæ дын дæ уæнгтæ батæфсын кæнын ма бантысæд.
 Сæрдыгон-сæрддæргы зынудисæн фæкæн.
 Сæрдарæй – æнæсæрдар нын фыдæлтæй баззад æмæ дзы сыхах дæр мацы фенут.
 Сæрдарæй æнæсæрдар цы аззайат, ахæм бон уыл акæнæд.
 Сæрдариуæг кæнын дын ма бантысæд.
 Сæрдариуæггæнгæ адамы знаг цы фестай, Хуыцауæй дын ахæм арфæ 'рвыст æрцауæд.
 Сæрдасенæй æргæвст æрцу.
 Сæрдасены хуызæн дæ æмæ дын æй Хуыцау дæ марæнгарз фестын кæнæд.
 Сæрдасены цæгатæй дæ фæдастауæд.
 Сæры фахс дыл нал и, фæлæ тагъд дæ сæрæй дæр афтид цы абадай, ахæм бон дыл акæнæд.

Сæрыхицауæй æнæсæрыхицау фæу.
 Сæрысхъæлæй ацæуыны бон дæ макуы фæуæд.
 Сæстытæ бау.
 Сæстытæ дæ Дунескæнæг бакæнæд.
 Сæтæлæгау дæ хъузджы фæцæр.
 Сæтæлæгау зæххыл де ‘лгъаг фæдуагдзгæ фæбыр.
 Сæтæлæгау дæ хæдзар дæ рагъыл фæрахæсс-бахæсс кæн.
 Сæуæхсидыл бацинкæнынхъом макуы бау.
 Сæумæкъуырццæй – дæ удисæн.
 Сæумæкъуырццæй мæ цæст дæ адзалы цинаей байдзаг уæд.
 Сæумæцъыккæй дын мæ цæст дæ улы сæфт фенæд.
 Сæууæрдæд дæ рæстæджы цалх.
 Сæууæрдинаг дæ цы ницыуал аззайа, ахæм бон дыл акæ-
 нæд.
 Сæууон хуры тын дын зæрдæнцой макуы ‘рхæссæд.
 Сæухизафон ласгæмард æрбау.
 Сæухизафонмæ дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд.
 Сæфт – дæ сæр.
 Сæфт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Сæфтæй сæфтдæр – дæ ахсджиæгтæ.
 Сæфтæгæй цæфхады ‘хсæн – дæ цæрæн.
 Сæфтæгджынтыл нымад æрцу.
 Сæфтæгнизæй фæсай.
 Сæфтдзагæй – дæ мæлæт.
 Сæхи зынгæй басудзæнт.
 Сæхи зынгæй цъыбыртты сыгъд цы бакæной, уый сын мæ
 цæст фенæд.
 Сæхиау сæ цот дæр уæнгхъуæгтæй фæгуырæнт.
 Сæхиимæ фæтох кæнæнт.
 Сæхимæ – сæ фыдбылыз.
 Сæхимæ фæхæцæнт.
 Сæхинымаеры сæнттæ цы фæцæгъдой, ахæм дуг сæ ‘рæййафæд.
 Сæхирдæм фæуæд сæ фыдбылыз.
 Сæхирдыгæй сыл сирвæзæд, сæ сæртæ кæм басудзой, ахæм
 чбырын арт.
 Сæхирдыгон низ сæ ахæссæд.
 Сæхирдыгон низ – сæ сафæг.
 Сæхирдыгон низ сыл тагъд цы фæзына, ахæм бон сыл акæнæд.
 Сæхиуыл дзуæрттæ фæфтауæнт, афтæмæй сæ арв æркъуырæд.
 Сæхицæй ноджыдæр маймулитæ фæаразæнт.
 Сæхицæй – сæ марджытæ.
 Сæхицæн сæ Хуыцау удхæсджытæ фестын кæнæд.
 Сæх-сæх фæкæнæд дæ сау туг де знаджы цæфæй.

Сæхсидæд дæ туг æмæ дæ зæрдæ фырмастæй ныттыгъæпп
кæнæд.

Сæхсидинаг дæ мацыуал баззайæд.

Сæххæст уæд дæ бæллиц... дæ уд сисыны тыххæй.

Сæццаæ мард акæн.

Сæццаæ митыл æфтыд у ноджыдæр.

Сæццаæ митæ фæкæнæнт, чи дын ис, уыдон.

Сæццаæгондæй батон дæ царды бонтæ.

Сгæбæр уæнт ноджыдæр.

Сгуйхтыгæм фæцу.

Сгуйхтытыл папылой кæнинаг фæуæнт дæ мæгуыр муртæ.

Сдымыны бон дæ мауал фæуæд – фæздæг де сулæфæнты
фæбадæд.

Сдзæбæхгæнæн дын мауал уæд.

Сдзурыны бон дæ мауал фæуæд.

Сдзурыны бон дæ Уæллагæй мауал фæуæд.

Се ‘вадатæй – се сæфт.

Се ‘вастæй – сæ мæлæт.

Се ‘взаг сæ комы дур фестæд.

Се ‘взаг – сæ хъуыры сагъд.

Се ‘взæгтæй дуртæ ‘мæ хуыртæ фесдæрæнт.

Се ‘взонг удтæ мæрдты къæсæрыл балæууын кæнæнт.

Се ‘взонг удты тæригъæд сын Хуыцау фæхæссын кæнæд.

Се ‘томыг марой мæм фæхъуысæд.

Се ‘гомьг марой мæм фæхъуысæд.

Се ‘гъдау сæ къæхты бынмæ æрхауæд.

Се ‘дылы митæ сын зондзонæн макуы уæд.

Се ‘дыхæй сæ сау мæлæт ссарæнт.

Се ‘лгъыст сæхи сæртæ рæхджы бонты баййафæд.

Се ‘мбæлтты тæригъæд сæ баййафæд.

Се ‘мбæрц дуртæ сæ æркъуыраент.

Се ‘мбисонд – сæхи.

Се ‘мбудæнты – арвы цæхæр.

Се ‘мбыд сæртæн сæ къæхты тæригъæд фидинаг цы фæуа,
уыцы арфæ съл æрцауæд.

Се ‘мгуыппæй – сæ сæфт.

Се ‘мдзу мæ куыдз фæкæнæд.

Се ‘мдзу цæуæгыл макуы сæмбæлæнт.

Се ‘мпъызт хæлæфтæ аппарын сын макуы бантысæд.

Се ‘мтохгæнджыты кæрдтыл сæ зæххы бынты цæуджытæ
бафтауæнт.

Се ‘муаг – мæ куыйтæ.

Се ‘муат – хæрджытæ.

Се ‘мцæдис – се сæфтмæ чи бæллы, уыдон.

- Се 'намонд сарты тæригъæд сын æнустæм фидинаг фæуæд.
 Се 'намондæй – сæ бинонты сæфт.
 Се 'намондæн фæлдыст фæуæнт.
 Се 'намонды бонæй сæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Се 'намонды сæ амонд цы агурой, ахæм бон сыл акæнæд.
 Се 'нæджелбетт митæ сæхи уæнт.
 Се 'нæзæрдæ митæ сын цъæх арвы бын фидинаг фæуæнт.
 Се 'нæзæрдæмæдзæугæ бонæй сæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Се 'нæмбаргæ бонæй сын Дунескæнæг Хуыцау макуы ныб-
 барæд.
 Се 'нанамыс хъуыддæгтæй сыл сæ цæсгæмтты цъар алабырæд.
 Се 'нæрцæфæй сæ сæртæ – сæ быны.
 Се 'нæсæр митæ сын тагъд фидинаг цы фæуой, уый сæ бай-
 йафæд.
 Се 'нæсæрмаехæссонæй атыæпп уæнт.
 Се 'нæсæрмаехæссонæй куыдзы сы... фы – сæ сæртæ.
 Се 'нæууылд ныхæстæ – искæй сы... фы.
 Се 'нæхайыры митæ сын Стыр Хуыцау фиддон фæкæнæд.
 Се 'нæфсис ахсæнты – сæ сæртæ.
 Се 'нæфсисæй искæй ердойæ ныххауæнт.
 Се 'нæхафтæй сæ мæлæт æрцæуæд.
 Се 'нæхæлаф мыггаг быныскъуыд суæнт.
 Се 'нæхин сæртæ сын – хæринаг.
 Се 'нæхсад æрбадæнты хуызæн суæнт.
 Се 'нæхца мæрдтæн æвзæртæ ныффæлдисæнт.
 Се 'нæцарæй се сæфт æрцæуæд.
 Се 'нæцæфхад фосы тæригъæд сын Хуыцау ма ныббарæд.
 Се 'ндон бæрзæйтæ сæ размæ æртасæнт.
 Се 'ндыгъд уæнгтæ алæзæрæнт.
 Се 'нкъараг зæрдæтæ аскъуыйæнт.
 Се 'нкъард хъуыдытæм хъусынаæй дарддæр зæххыл кæнинаг
 цынауал хатой, ахæм бон сыл акæнæд.
 Се 'нтыст цæсты макуы сахадæд.
 Се 'нуд æрбадæнтæм фесмудæнт.
 Се 'нусæй сайд фæуæд.
 Се 'нхъæлмагаст сын Уæллаг фæмæнг кæнæд.
 Се 'нхъæлцауæй æнæнхъæлцау фæуæд.
 Се 'нхъæлцауыл фæеудодой кæнæнт.
 Се 'нцъухынаæй сæ сарты сæфт цы ссарой, ахæм бон сæ
 баййафæд.
 Се 'нцъылд бæрзæйтæ макуы сраст кæнæнт.
 Се 'ппæлаг сæртæ сын – хæринаг.
 Се 'рбадавгæ дзырдæй сæ мæлæт ссарæнт.
 Се 'рбайсæфт Хуыцауæн фæндон фæуæд.

Се ‘рбайсæфты бон сæ райгуырæн бонимæ цы баиу уа, ахæм æлгъыст сæ баййафæд.

Се ‘рбаздæхынæй сæ сæ фын фæсайæд.

Се ‘рбарæйынæй сын Уæллаг сæ ныхы цæф фæраздæр кæнæд.

Се ‘рбауад сæхиуыл баст цынæуал уа, ахæм бон сыл акæнæд.

Се ‘рбауадзæджы сæр — сæ быны.

Се ‘рбауадзæджы сæр сæ танчыты бын ныцъцъыст уæд.

Се ‘рбафсæрстæй сæ бæрзæйы саст фæраздæр уæд.

Се ‘рбахсгæ нæмыг сæ риутыл сæмбæлæд.

Се ‘рбацыдæй сæ адзал фæраздæр уæд.

Се ‘рбацыд сæхи бар кæмæн уыд, фæлæ сæ фæстæмæ аздæ-хæнтæ кæмæн æрæхгæдæуыд, уыдоны бон сыл акæнæд.

Се ‘рбацыдæй фæсмонгонд цы фæуой, Хуыцауæй сыл ахæм фæндон сæмбæлæд.

Се ‘рвад — мæ куыдз.

Се ‘ркафт сын фæстаджы кафт фæуæд.

Се скæнæг сыл фæкæуæд.

Се ‘фсад — нæ къæхты бын.

Се ‘фсæст ахсæнты — сæ сæртæ.

Се ‘хсар асæттæд.

Се ‘хсæн къухтæ рæбыныл ахауæнт.

Се ‘ххормаг гуыбынты тæригъæд фæхæссæнт.

Сиахс макуы фен дæ бирæ чызджытæй.

Сиахсаг макуы ‘рбалæууæд дæ къæсæрыл.

Сиахсиуæг кæнынмæ дæ Хуыцау макуы сарæхсын кæнæд.

Сиахсы цыдæй дæ Хуыцау бахизæд.

Сигналгæнгæ дæ мæ уд афæндараст кæнæд дæ фæстаг фæн-дагыл.

Сидзæр аззай дæ нæргæ ныййарджытæй.

Сидзæрæй фæдзыназ адæмы къуымты.

Сидзæрдонмæ ‘рхау.

Сидзæрдоны къуымты дыууæрдæм фæкæн дзыназгæйæ.

Сидзæрты бон дыл акæнæд рæхджы бонты.

Сидзæрхуызæй дæ фæцæуын кæнæд Уæллаг.

Сидзæрхуызæй фæлæуу.

Сидзæрхуызæй хир-хур кæн уæзгуытыл.

Сидзæрыл дæр ма хур скæсы, дæу хурæй дæр хай мауал фæуæд.

Сидзæргæс цы цардæй фæцæры, уый дын бауарзæд Хуы-цауы цæст.

Сидзæргæсæй фæхæт уæзгуытыл.

Сидзæргæсы бон дыл акæнæд.

Сидзæргæсы зæрдæйæ фæцæр.

Сидзæргæсыл цы хур фæкæсы, уымæй хайджын фæу ды дæр.

Сикъо галы бон дыл æркæнæд.
 Сикъо галы цардæй фæцæр.
 Симгæ-симын дæ уд сис.
 Симгæ-симын — къах дæ роны.
 Сымыны бон дæ мауал фæуæд.
 Синсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Синсаст фæу.
 Сис дыл рафæлдæхæд æмæ йæ быны фæу.
 Сисгæрæтты — дæ цæуæн.
 Сисинаг дæ мацыуал баззайæд.
 Сисрæбын — дæ удисæн.
 Систæ суадзынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Сих фест æмæ дæ адæм дардмæ лидзæд.
 Сихæй батон дæ царды бонтæ.
 Скæлм у мæ уæззау тæригъдæй.
 Скæсыны бон дæ мауал фæуæд.
 Скæуыны бон дын ма раттæд Хуыцау.
 Скæуыны тых дæм ма разынæд.
 Скифаг кард — дæ артæнты.
 Скифаг цæф дыл сæмбæлæд.
 Скойаг макуы фен.
 Ской-скойæ — дæ царды бонтæ.
 Скувинагæй дын макуы мацы раттæд Хуыцау.
 Скувын дын макуы бантысæд.
 Скъæр сæ ноджыдæр.
 Скъæрæг дæ мауал уæд.
 Скъæрæнты дæ афæлварæд Уæллаг.
 Скъæрыны бон дæ мауал фæуæд.
 Скъæт саразынхъом дæр ма бау.
 Скъæтмæ дæр дæ ма бауагъдæуæд.
 Скъæты чи ис, уыдоны цур дæ фæбастæуæд.
 Скъæфæггагæй дарддæр дын Хуыцау мацы раттæд.
 Скъæфæггагæй — дæ цард.
 Скъæфгæ-скъæфын фæдисы раз фæкæл.
 Скъæфинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Скъæфт фæу.
 Скъоладзау суæвынæн ма бау.
 Скъола фæуын дын ма бантысæд.
 Скъолайы къæсæрæй дын дæ къах байсын ма бантысæд.
 Скъудаджынæй дарддæр дæ хъуыры макуы мацы ацæуæд.
 Скъуыинаг дæ æмæ рæхджы тъæппытæ цы фæхауай, уыцы
 амонд дæ уæд.
 Скъуыинагæй скъуындмæ — дæ фæндаг
 Скъуыинагæй тæппалмардмæ фæхау.

Слауд дын мауал уәд.
Слаууын дын мауал бантысәд.
Смагәнагәй әрцауәд дә царды кәрон.
Смагәнгәйә бафт дә сьджытыхайыл.
Смудагән — куьдзы мард.
Смудагмә цы 'мбәлы, уый дыл рәхджы сәмбәләд.
Смыст уәд дә хәдзар.
Снәтснәтгәнгә — дә удисән.
Сниуыны бон дә ма фәуәд.
Сой макуы разыңәд дә кьуымы.
Сойаг макуы ацауәд дә хьуыры.
Сойаг макуы фен.
Сойәфсәст хәдзар макуы фен.
Сойбыл цардмә фәбәлл әмә дын йә фенын ма бантысәд.
Сойбыләй дә макуы мачи фенәд.
Сойбын хәдзарәй рацауыңән макуы су.
Сойджын цард ма фен.
Сойдзәстәй макуы ракас.
Сойкьах, сойкьухәй рацәрыны бон дә ма фәуәд.
Сойхуыз райсынхьом макуы бау.
Сойын цырагь сьудзыны бон дын Хуьцау макуы раттәд.
Сомы кәныны бон дә мауал фәуәд.
Сомыгәнгәйә фәцу.
Сомыгәнинаг дә Уәллаг фәкәңәд.
Сомыгондәй баззай.
Сомыйаг фәу.

*Сомытә — Собаты,
сөлгыстытә — Козаты.*

Сомыхьом макуы бау.
Сон — дә хай.
Сонт зондәй — дә цард.
Сонтмард акән.
Соти дә хәдзары баййаф.
Сотиәгтән бахьу.
Сохьхьыр галау зулма фәцу.
Спәррәст кәнын дын ма бантысәд.
Ссады тәпш макуы райс дә кьуымәй.
Ссауинаг дын чи у әфсадәй, уый сау гәххәтт дыл сәмбәләд.
Ссауын ма бантысәд дә пьагонджыңән.
Ссауыны бон ма фәуәд, ныфс кәмәй әвәрыс, уымән.
Ссьвдтытә әрәвәрын дын макуы бантысәд дә фыңгыл.
Ссьвдтыты фьдәх дә баййафәд.

Ссырæй риуыгъд баййаф.
 Стайдзарм кæрц макуы фен.
 Стайдзарм кæрцы дæ къухтæ макуы атысс.
 Стайын дын мауал бантысæд, цы мит дæ.
 Стаугæ дæ фæкæнæд, фæлæ адæмы рæгъы макуы рацу.
 Стæг — дæ уырджы.
 Стæг — дæ хъуырысагъд.
 Стæгдары хуызæнæй фæцу.
 Стæгнизæй фæсæй.
 Стæгсастæй бафт де ‘нусон дунемæ.
 Стæгхъæнæй фæхир-хур кæн.
 Стæлфæн дын цынауал уа, уый дын фенæд мæ цæст.
 Стæлф-стæлф ма фæкæн, фæлæ дæ удхæссæг стæлфын мауал
 бауадзæд.
 Стæлфыны бон дæ мауал фæуæд.
 Стæм низ дыл фæзынæд æмæ дын сулæфыны бон мауал раттæд.
 Стæммард акæн.
 Стæрæй æрцауын дын мауал бантысæд.
 Стæры цауынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Стæфсæн дын мауал уæд.
 Стæфсыны хъом дын Хуыцау ма зæгъæд.
 Стæхыны бон дæ ма фæуæд.
 Стæхыныл фæцархай, фæлæ дын дæ базыртæ айтынг кæнын
 ма бантысæд.
 Стигъинаг дæ дæ амондыскæнæг фæкæнæд.
 Стигъинаг фæу.
 Стигъын дæ цы бахъæуа цæрдудæй, уыцы амонд дæ уæд.
 Стыгъдæндаг æмæ саузæрдæйæ фæтон ноджыдæр дæ цар-
 ды бонтæ.
 Стонггуыбынæй æрцауæд дæ царды кæрон.
 Стонггуыбынæй бафт дæ сыджыты хайыл.
 Стонггуыбынæй фæцу.
 Стыр кæнын дæ ма бауадзæд Уæллаг.
 Стыр кæнынмæ бæллыс, фæлæ дын Уæллаг æндæр амонд
 ныххæлар кæнæд.
 Стыр кæныны бонæй хызт у.
 Стырзæрдæ дæ æмæ стырзæрдамард акæн.
 Стырниз дын — уыцы худæнты.
 Стыррын — дæ артæнты.
 Стыррын — дæ ласæггаджы.
 Стыррыны цæф ацауæд дæ хъуыры.
 Стыррыны цæф бахæр.
 Стъалы фенын дын мауал бантысæд.

Стъалыджын æхсæвтæм фæбæлл æмæ дæ сæ феныны ‘хсæв мауал фæуæд.

Стъæлды фæу.

Стъæлдыфæуинагтыл нымад æрцу.

Стъæлын дын мауал бантысæд.

Суадоны донмæ фæбæлл, фæлæ дын дзы дæ ком бауымæлгæ-
нæн ма уæд.

Суазæггæнинаг дын мачи уæд.

Суар дæ фыны дæр макуы фен.

Суарæй дæ дæ дойны суадзыны бон макуы фæуæд.

Суарийæ зынаргъдæр макуы су.

Суарийы аргъ дæр макуы бау.

Сугæндзарæн дæ ныхыл сæмбæлæд æмæ дæ тыбыртæ ба-
цæгъд.

Сугæттынхъом макуы бау.

Судзаг дæ хъуыры фæбадæд æмæ фæхуыдуг у.

Судзагаджы мард акæн.

Судзгæ æмæ дудгæ фæбадæд дæ ныййарæг, дæуæн рухсы
цъыртт чи фенын кодта.

Судзгæ æмæ дудгæ фæцу.

Судзгæ бон дыл акæнæд.

Судзгæ бонæй фæцæр.

Судзгæ рыстæй фæрисс.

Судзгæ рыстæй фæцæр.

Судзгæ фæбад.

Судзин фест æмæ адæмы зæрдæ макуы ссар.

Судзиндоны – дæ царæн.

Судзины фындз де ‘нгуылдзы зæрдæйы суайæд æмæ дзы дæ
уд схауæд.

Судзины фындзмæ фæдзыназ.

Судзинаг дæ æмæ тагъд сыгъд цы ‘рцæуай, уыцы арфæ дыл
æрцæуæд.

Суинаг дæ, фæлæ дын суинаг кæнын ма бантысæд.

Суинагæй фæбалц у де ‘нусон дунемæ.

Суй фæу.

Суйтæ фæкæн.

Суйтæуадзгæйæ æрцæуæд дæ царды кæрон.

Сулæ-мулæ фæкæн.

Сулæ-мулæйæ тула-муламæ æрхау.

Сулæмулæгæнгæ адаргъ кæн дæ къæхтæ.

Сулæфæн дын мауал уæд.

Сулæфыны бон дæ мауал фæуæд.

Султбы рауагъдæуæд дæ тæккæ рагъæй.

Султбытæ дæ фæуагъдæуæд.

Султгытæ дын цы уадзой дæ рагъæй æмæ афтæмæй цы си-
 сай дæ уд, мæ цæст дын тагъд рæстæджы уый фенæд.
 Сур зæххыл дæ къахаварыны бон мауал фæуæд.
 Сур зæххыл мауал сæмбæл.
 Сур фæу.
 Сураей рацæуыны бон дæ мауал фæуæд дæ цæммар хъуыд-
 дæгтæй.
 Сургæнинаг фæу.
 Суртæгæнгæ бафт, кæмæ тырныс, уыдоныл.
 Суртæгæнгæйæ дын уæлион царды бынат мауал разынæд.
 Сурзæххæй дын хай ма уæд.
 Сурзæххон адæймаг фенын дын мауал бантысæд.
 Сусæг фæкæн.
 Сусæггаг митæй фæцæр ноджыдæр.
 Сусæггагæй арвит дæ царды бонтæ.
 Сусæгхор дæ æмæ, цы хæрыс, уый фыдæх дæ баййафæд.
 Сусæны хуры бон де стæфсын кæнынæн ма бауæд.
 Суссæй амæл.
 Сусу-бусу фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Сусу-бусу фæкæн æмæ дæ дзырд зæгъынхъом макуы бау.
 Сусубусугæнгæйæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
 Сутырæй амæл.
 Сухты цагъд фæут.
 Суынаæргæнæг уæ мауал баззайæд.
 Суынаæргъыны бон дын Уæллаг мауал раттæд.
 Суынинаг дæ цы ницыуал аззайа, ахæм цæф дыл сæмбæлæд.
 Суыныны бон дæ мауал фæуæд.
 Сфауыны бон дын Хуыцау мауал зæгъæд.
 Сфæдын дæ кæнæд дæлион тыхтæ.
 Сфæлдисæг дæ æркъуыраед.
 Сфæлдисæгмæ дæ лæгъстæ макуы фехъуысæд.
 Сфæлдисæгмæ фæкув æмæ дæ дзырдтæ дæхимæ дæр ма фе-
 хъуысæнт.
 Сфæлдисæджы цæхæртæ дыл æркæлæд.
 Сфæлдисын дын макуы мацы бантысæд.
 Сфæлтæрыны бон дæ ма фæуæд.
 Сфæраз... арвы цæф.
 Сфидар у дæ удисгæйæ.
 Сфидауын дæ кæнæд Хуыцау... уæлтæрхæг.
 Сфыссинаг фæу.
 Сфыц цæджджинаг аджы.
 Сфыцын дæ кæнæд Уæллаг дæхи артмæ.
 Схойæггагæй фæхæр дæ къæбæр.
 Схойыны бон дæ мауал фæуæд.

Схъауинаг фæу.
 Схъæластауæй цауын дын мауал бантысæд.
 Схъæлдзырдæй дыл сæмбæлæд, цы дын хъæуы, уый.
 Схъæлныхасæй — дæ мæлæт.
 Схъæлрихийæ фæраст у мæрдтыбæстæм.
 Схъæлрихиджынты бон дыл акæнæд.
 Схъæлсæрæй дæ къулбæрзæймæ æрæппарæд Уæллаг.
 Схъæлсæрæй цауыны бон дæ мауал фæуæд.
 Схъæлфындзæй рæхджы цъæлфындзмæ цы 'рхауай, уыцы
 амонд дæ уæд.
 Схъæрзын мауал сфæраз.
 Схъæрзыны хъару дæр дæм мауал уæд.
 Схъиуæггаг бонтæ дын Уæллаг Хуыцау фервитын кæнæд мæ
 тæригъæдæй.
 Схъиуæггаджы цард фæкæн.
 Схъиуд каст фæкæн.
 Схъиуд цыдæй фæцу.
 Схъиуд лæг дæ æмæ схъиудæй — дæ бинонты фæцагъд.
 Схъиуинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сцыбыр уæд дæ мыггаг.
 Сы дыл æрзайæд.
 Сыцаф дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Сыбар-сыбуры бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Сыбыр дын ардыгæй аззайæд.
 Сыбыры хай фæу.
 Сыбыртты бон дæ мауал фæуæд.
 Сывæдæгдæинаг фæу.
 Сывæллоны зонд дæ сæры бацауæд.
 Сывæрджын усы фарнæй æлгъыст фæу.
 Сыггай фæхау фæйнардæм.
 Сыггай фезгъæл.
 Сыгъд æмæ уырыдæй фæцæр.
 Сыгъд — дæ ракурджытæ.
 Сыгъд дыл ссæуæд.
 Сыгъд ссæуæд, ды цы хæдзарæй рацыдтæ, ууыл.
 Сыгъдæй уырымæ фæцу.
 Сыгъдæг кæнинаг фæу.
 Сыгъдæггæнæн дын мауал уæд.
 Сыгъдæгзæрдæйæ мæ уд дæ мард фенæд.
 Сыгъдæй дæ Хуыцау фæтæппæлæг кæнæд.
 Сыгъзæрин макуы фен.
 Сыгъзæринтæм фæбæлл æмæ 'рхуы дæр макуы фен.
 Сыгъзæринхæстæ дæ Хуыцау макуы фæкæнæд.
 Сыд æмæ уырыдæй фæцæр.

Сыдаеймард фæу.
 Сыджыт дæ бахæрæд
 Сыджыты хæринаг зæрдæ фæхуин.
 Сыджытхуыз цы райсай, уыцы 'мбисонд дæ баййафæд.
 Сыздæхыны бон дын Хуыцау мауал зæгъæд.
 Сыздухæд дæ Хуыцау зыгъуымырдæм.
 Сызмæлыны бон дæ мауал фæуæд.
 Сыкъадзæфæй дæ мæлæт ссар.
 Сыкъадзæфæй сæрысæфтмæ фæцу.
 Сыкъасаст цы баййафай рæстæгыл, уыцы хорз дын мæ уд
 фенæд.
 Сыл бирæгъау фæниу.
 Сыламонд дын Хуыцау макуы раттæд.
 Сыламондæй фæцæр.
 Сыла-нæлайы ном макæмæ ауадз.
 Сылаенгæсæй фæцæр.
 Сылбындар фæу.
 Сылвзæй арвит дæ царды бонтæ.
 Сылгоймаг макуы фен.
 Сылгоймаджы аккаг дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Сылгоймаджы номæй уæм фæдзырдауæд.
 Сылгоймаджы фарнæй фæцæр.
 Сылкъи номæй фæцæр.
 Сылты бын амæл.
 Сылты бын æрцæуæд дæ уды мæлæт.
 Сылты бын баззай.
 Сылуарзаджы кад дæ рагъæй макуы ахауæд.
 Сылы зондæй — дæ цард.
 Сылы кад дæр дæ мауал уæд.
 Сылыстæджы зонд дæр дын Хуыцау ма схай кæнæд.
 Сымах цы зонд ссарат, уый дон аласæд.
 Сымары тæф дæ хæдзар фæкæнæд.
 Сым-сым кæныны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Сым-сым фæкæн.
 Сымсымæг дæ æмæ сымсымæгæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Сымсымгæнгæ арвит дæ царды бонтæ.
 Сынар фæцæгъд æгомыг фосау.
 Сынарцæгъдæн фæкæн.
 Сынарцæгъдджыты къæлæты баст æрцу.
 Сындæггай æрцæуæд дæ мæлæт.
 Сындз æрзайæд дæ уæзгуытыл.
 Сындз æрзайæд де 'взагыл.
 Сындзæвзаг дæ æмæ де 'взаг — куыдзы сы... фы.
 Сындзæрх фæу, цы хæдзар дæ.

Сындзæрхæй баззайæд дæ хæдзар.
Сындзджыны – дæ удисæн.
Сындзджыны – дæ цæрæн.
Сындзкъухæй дæ фæцæрын кæнæд не сфæлдисон Хуыцау.
Сындзын телы бæстыгтæй амæл.
Сындзытæ фæтон уыцы ‘взагæй.
Сынкъ æрзайæд де ‘взагыл.
Сынкъ æрзайæд де ‘рбадæнтыл.
Сынкъ рацæуæд де ‘взаджы цъушпыл.
Сынт дæм фæуасæд æшпынæдзух.
Сынтытæ фæтæхæнт дæ ахсджиæгтæм.
Сынтыты холы дæ Уæллаг фæкæнæд.
Сырæзын дын макуы бантысæд.
Сырæзынмæ фæбæлл æмæ Хуыцауæй сайды фæу.
Сырæзыны бон дæ ма фæуæд.
Сырд дæ фæсдуарæй фæниуæд.
Сырдвæдтыл дæ баихсийын кæнæд дæ амондыскæнæг.
Сырдты холы фæу.
Сырддонцъиуы цардæй фæцæр.
Сырддзармы тыхтæй дæ бавæрдæуæд.
Сырддзастæй фæкæс дунемæ.
Сырсыргæнаг бæгæныйы къусыл схæцынæн макуы бау.
Сыртт-сыртт фæкæн адамы уынгты.
Сырх дыл фæзынæд.
Сырхæй æрбадæнгæлмард у.
Сырхыдзуары фыдæх дæ уæд.
Сырхыдзуарæй æлгыст фæу.
Сырхгуыбынниз дыл фæзынæд.
Сырхгуыбыннизæй амæл.
Сырхзынг фест.
Сыскъуынаæд уæ Хуыцау.
Сыст уæ бахæрæд ноджыдæр.
Сыстбæрзæйæ фæрацу-бацу кæн.
Сыстзæрдæты фæндиаг фæу.
Сыстсæры ном дæ рагъæй ма ахауæд.
Сыстхæрдæй батон дæ царды бонтæ.
Сыстхæрдæй бафт де ‘нусон дунейыл.
Сыстхæрдæй фæцæр.
Сысылыджын хуымтæ фæкæрд.
Сысылыйæ уæлдай дын бахæринаг мацы уæд.
Сыф-сыф фæкæн дæ цæрынаæй дæ хæрынмæ.
Сыфтаерафон мауал æрæййаф.
Сыфтарæфтауын дын ма бантысæд.
Сыфцæй ласинаг фæу.

Сых дыл фæкæуæд.
Сыхаг макуы фен.
Сыхаджы барæвдауыны бон дын Хуыцауы цæст макуы ба-
уарзæд.
Сыхæгты фыдæх дæ баййафæд.
Сыхбæсты æлгъыст дыл æрцауæд.
Сыхырнайы луæрст æрцу.
Сыхъалгæнæг дæ ма уæд.
Сыхъалгæнинаг дын макуы рахъомыл уæд.

Т

«Табæт, табæт» фæкæн æмæ бægънæгæй ныгæд æрцу.
Табæтæй дарддæр дæм мацы ‘рхауæд де стыр бынтæй.
Табæтæй дæр дæ хай ма фæуæд.
Табæты æвæринаг фæу.
Табæтыл фæтонут уæ кæрæдзи.
Табу фæкæн.
Табу фæкæн дæ удмарджытæн.
Табуйаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Табуйаг фæу.
Таг уæ мауал рахъомыл уæд.
Тагыскъуыд фæу.
Тагыскъуыдæй фæцæр.
Тагъд дæ мæ уд уæлтæрхæг авæрæд.
Тагъдгæнгæйæ дæ сæр – дæ быны.
Тагъд-тагъдæй мæрдтæм фæраздæр у.
Тагъдыл – дæ мæлæт.
Тадзгæ фæдæтт дæ ахсджиæгтæн сæ къæбæр.
Тадзгæ-баргæйæ – дæ цард.
Тайæн дын макуы уæд дæ къæбæр.
Тайгæ-руайгæ – дæ уды цард.
Тай-тай кæнгæйæ батон дæ бонтæ.
Тайыны бон дæ мауал фæуæд.
Тала ныссадзын дын макуы бантысæд.
Талайæ дæ æрбасастæуæд.
Талайыл донæркæнынхъом макуы бау.
Талмастæуджыныл макуы сæмбæл.
Талф-тулфæй фæкæн дæ хъуыддæгтæ.
Талынг адæймаг дæ æмæ талынг мард акаен.
Талынг æхсæвы мард æрцу.
Талынг ныккæнды бамби.

Талынг цард фæкæн.
 Талынгæй рацæуын дын мауал бантысæд.
 Талынгмæ дыл фæдзыназæд мæ уд.
 Талынджы æрцæуæд дæ мæлæт.
 Тамако дын марг фестæд.
 Тамакойæ басудз.
 Тамакойыл ивинаг — дæ муртæ.
 Таппызайраг — дæ сæр.
 Таппызайраг фæу.
 Тар цард фæкæн дæ улы фыдæнæн.
 Тарæрфыгæй дæ Уæллаг фæцæуын кæнæд.
 Тарвазмæ сæххæссынхъом макуы бау.
 Таргъæнджынаей фæцæр.
 Тардзастей дын хурдзастмæ рахизын макуы бантысæд.
 Тарниз дæ сулæфæнты ныззилæд.
 Тарниз дыл фæзынæд.
 Тарнизей сæй.
 Тарнизджынаей адæмы ‘хсæнмæ фæбæлл æмæ дæ адæм сæхи
 цы хизой, ахæм амондæй фæцæр.
 Тарнизджынаей де сулæфæнтæ кæрдихгай хуыфгæ-хуыфын
 фæкал.
 Тарстзæрдæйæ фæцæр.
 Тарстхуызæй æрцæуæд дæ адзал.
 Тарстхуызæй тарстхуыздæр цы кæнай, ахæм амонд дæ бай-
 йафæд.
 Тарстхуызæй фæцу адæмы ‘хсæн.
 Тарф рынчын фæу.
 Тарфнизæй бамбийæд де сулæфæнтæ.
 Тарцæсгомæй фæцæр.
 Тарцæсгомæй фæцу адæмы ‘хсæн.
 Тас ма зон æмæ уымæй æрцæуæд дæ царды кæрон.
 Тасмард акæн.
 Тасгæ-уасгæ къах — дæ роны.
 Тасты фæу.
 Тасындзæгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Тау макуы суадз.
 Тауинаг аппарынхъом макуы бау.
 Таусуадзын дын ма бантысæд.
 Таусуадзын кæмæн нæ бантыст, уый хал ахæр.
 Таухус бау.
 Таухусей амæл.
 Тауыскъуыд фæу.
 Тауыскъуыдæй фæцæр.
 Тауыскъуыдæй Хуыцауылгъыстæй бафт дæ сыджытыхайыл.

Таурæгъты дзуринаг фæу.
 Тæвдæй – дæ мæлæт.
 Тæвднизæй сæй.
 Тæгæлмард æрбакæн.
 Тæгæлмард дæ æрбакæнын кæнæд дæ амондфыссæг.
 Тæгæнайы – дæ сæр.
 Тæгтæ-тæгтæй фезгъæл.
 Тæдзгæ-тæдзгæ фæцу.
 Тæдзинаг фæу.
 Тæдзынæгæй цыхцырæгмæ – дæ фæндаг.
 Тæдзынæгæй цыхцырæгмæ хауæггаг фæу.
 Тæдзынæгæй цыхцырæгмæ цæуинаг фæуæд, ды цы хæдза-
 рæй рацыдтæ, уыдон.
 Тæдзыны бонмæ дæр мауал ахæцца у.
 Тæккæ райсом – дæ ахсджиæгты хистытæ.
 Тæккæ райсом дæ удисыны бон мауал фæуæд.
 Тæлæт кæнынмæ хъавыс æмæ дзы дæ хæдзарыл мауал сæмбæл.
 Тæлæт кæныны бон дын мауал раттæд Дунескæнæг.
 Тæлæтгæнгæйæ дыл сæмбæлæд де знаджы нæмыг.
 Тæлæтгæнгæйæ – дæ бинонты сæфт.
 Тæлæтгæнинаг уæ фæкæнæд уæ рафæлдисæг
 Тæлæтгаг фæут.
 Тæлфаг мард акæн.
 Тæлфыны бонмæ цынауал æнхъæлмæ кæсай, ахæм къæп-
 пæджы бахау.
 Тæлыты бамби.
 Тæмæссаг мард дын мæ цæст бауарзæд.
 Тæнкъæртт фæу.
 Тæнтыхæгæй æрцауæд бæ бинонты быны сæфт.
 Тæнхæлд фæу дæ зынафсисæй.
 Тæнхæлдæй фæцу.
 Тæныскъуыд дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Тæпп æрæвæрынæн макуы бау.
 Тæппалмард акæн.
 Тæппæрæвæрынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Тæппæлтгæй фæхау.
 Тæргайæ амæл.
 Тæргайгæнæггаг мын – дæ хай.
 Тæргæйттæгæнинаг фæу.
 Тæргæбæхæй фæсур дæ фыдбылыз.
 Тæригъæд дæ сæрыл тыхт фæуæд.
 Тæригъæдæй дын фæлидзæн макуы уæд.
 Тæригъæдгæнгæйæ дæ мæлæт ссар.
 Тæригъæдгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.

Тæригъæддаг цы фæуай, уыцы дуг дыл æрцауæд.
 Тæригъæддаджы бон дыл акæнæд.
 Тæригъæддаджы мард акæн.
 Тæригъæддаджы уавæрмæ æрхау.
 Тæригъæдджынаей дæ де сфæлдисæг фæцæрын кæнæд.
 Тæринаг фæу дæ туг-стæгæй.
 Тæрсгæ-ризгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Тæрсынгæнæн дæ фестын кæнæд дæ раттæг.
 Тæрхæгмæсисæг дын ма разынад.
 Тæрхонгæнæг дын – Уæллаг.
 Тæрхонгæнинаг фæу.
 Тæрхонгонд фæу Стыр Хуыцауæй.
 Тæрхоны дæ дзурыныбон мауал фæуæд.
 Тæрхъус фест æмæ хæппæй уадзыг кæн, хыппæй – сур.
 Тæрхъусы цармы тыхт фæу.
 Тæрхъусы цармы фæцæр дæ райгуырдаей дæ адзалы бонмæ.
 Тæссар зондылхæст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Тæссарвадæй рафт.
 Тæссарвадæй фæхиз дæ хъысмæт æмæ дзы дæхи атонын ма
 бауæд дæ бон.
 Тæссармæ фæцу.
 Тæтæры къухылæвæрд æрцу.
 Тæтæры холы фæу.
 Тæф фæкæн.
 Тæф фæкæн дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.
 Тæфгæнгæйæ арвит дæ царды бонтæ.
 Тæфкалгæйæ фæцу адамы ‘хсæн.
 Тæфæбонаей фæхæт.
 Тæфæбоны – де ‘намонд сæр.
 Тæфæрфæс дын фæкæнæнт адам.
 Тæфæрфæсгæнæг дын мауал уæд.
 Тæфсæг дыл фæзынад.
 Тæфсæг дын æрбацыбыр кæнæд дæ царды бонтæ.
 Тæфсæгæй ацух у де ‘мгæртты æхсæнæй.
 Тæфсæджы фæсарцæвæрд фæу.
 Тæх дæ фæстаг фæндагыл.
 Тæхгæ-тæхын æрхау.
 Тæхыны бон дæ мауал фæуæд.
 Тæхуды кæныны бонæй – дæ цард.
 Тæхудыгæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Тезгъо кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Тельхъæд дæ фестын кæнæд Хуыцау.
 Тбау-Уацилла дын дæ куывд макуы айсæд.
 Тбау-Уациллайæ æлгъыст фæу.

Тбау-Уациллайы фыдæх дыл ныккалæд.
Тигъджын фат дыл сæмбæлæд.
Тигъмæ фæцу.
Тигъмæ дæм фæкастауæд.
Тиласæрæй фæцу адамы æхсæн.
Тилинаг, кæм дын чи ис, уыдон.
Тилинаг цы фæуай, уыцы амондæй фæцæр.
Тихалæджы сæрты ахизынхъом мауал бау.
Тлаттаты Аннаейы æлгъыстытæ дыл æрцауæнт.
«Тобæ» зæгъынхъом ма су.
Тобагæнинагæй дæм мацы разынаед.
Ток дæ ныццавæд.
Токи цаф дæ Хуыцау фæкæнæд.
Тона æмæ 'взонайæ фæцæр.
Тона фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
Тонайы бон æрцауæд дæ мæлæт.
Тонайы бон дæ мауал фæуæд.
Тонинаг фæу.
Тонинаг æмæ дæ æвзонаг тагъд рæстæджы фæкæнæд Уæллаг.
Топп дæ ныхыл æвæрд фæуæд.
Топпадзагъдæй хаст фæу.
Топпæргъæвдæй ацауыны бон дæ макуы фæуæд.
Топпæхстмæ мæ разы лæуд фæу.
Топпы нæмыг дæ риуы ахизæд.
Топпы нæмыг дыл сæмбæлæд.
Топпы нæмыг дын дæ риу айгæрдæд.
Топпы нæмыгæй амæл.
«Тормоз» ном дæ рагъæй макуы ахауæд.
«Тормоз» фæхуин ноджыдæр.
Тохгæнгæйæ ссар дæ адзал.
Тохы бонмæ дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
Тохы — дæ мæлæт.
Ту бакæныны аккаг дæр мауал су.
Тугæнæн фæу.
Туагад фæкæн адамæн.
Туасы фындз — дæ сы... фы.
Туг дыл ныууарæд.
Туг фæом.
Тугамæстæй æрцауæд дæ адзал.
Тугахуырстæй фæцу.
Тугæвдылд дæ Уæллаг фæкæнæд.
Тугæйдзаг — дæ цард дæр, дæ мард дæр.
Тугæрхæмттæй амæл.
Тугæрхæмттæй фæцæр.

Тугвæд фæуадз.
Туггарз дæм фæдардæуæд.
Тугдадзинлыг æрцу.
Тугдæппалæй амæл.
Тугдзыхæй-тугдзыхдæрмаæ фæцу.
Тугисæг дын мауал баззайæд.
Тугкалаены скæн фæстаг сулæфт.
Тугмондагæй фæцæр ноджыдæр.
Тугомæн фæкæн.
Тугрынаей æрбадæнгæл уæнт, чи дын ис, уыдон.
Тугрынаей дæ фæсæйын кæнæд дæ раттæг.
Тугрынаей фæтæгæлæг у.
Тугтæригъæдджынæй дæ фæхир-хур кæнын кæнæд Уæллаг.
Тугуараены – дæ тугмондаг сæрыкъоппа.
Тугфиддон дын фæуæд адæмы тæригъæд.
Тугхæстæг макуы фенæд дæ цæст.
Тугхорæй схауæд де ‘взæр уд.
Тугцъиры ном ма ахауæд дæ рагъæй.
Туджджын фест æгас адæмæн.
Туджджыны цæстæй дæм фæкастауæд.
Туджы – дæ сæр.
Туджы зай дæ фæласæд.
Туджы къæвда дыл æрцауæд.
Туджы фæмæц.
Тулгæ-тулын былæй ахау.
Тулгæ-хаугæ фæцу.
Тулинаг фæу.
Туман сисынæн макуы бау.
Туманы сы... фæй фæаргъ кæн дæ ахсджиæгтæн.
Туманы сы... фæй фæкæс цардмæ.
Туманыл дæ бинонты ныццагъд.
Туркаг кард – дæ артæнты.
Тутæ æмæ æртæ фæрдыджы фæхау.
Тутсæрæй рафидиу.
Тутыр дæм йе ‘рраты рауадзæд.
Тутыры бирæгъты холы бау.
Тутыры куййтæн сæ хай аппарынхъом макуы бау.
Тутыры цæхæртæ дыл ныккæлæд.
Тухиаг фæу.
Тухигæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
Тухиты ссар дæ адзал.
Тухийы тыхтæй фæцу.
Тыбар-тыбуры бон дæ макуы фæуæд.
Тыгуырæй – уæ мæлæт.

Тылсаст дæ Хуыцау фæкæнæд, кæд разæй цы суыдтай.
Тылифгондæй – дæ мæлæт.
Тымбылтæй ныгæд æрцу.
Тын бийын дын ма бантысæд.
Тындбазырæй тæхынмæ фæхъав æмæ зæххысæрдæнтæ фæу.
Тышпырмард акæн.
Тышпырхæлд дæ Уæллаг фæкæнæд.
Тыр макуы фен дæ хæдзары.
Тыр-тыр фæкæн дæ фыды сæрыл.
Тырыса сисынаен ма бау.
Тырыса хæссынхъом макуы су.
Тыфтырыкхойæ – дæ мæлæт.
Тыфылтæ фæкал ноджыдæр.
Тыхагур фæцу æмæ нæм дæ сау уæрдон æрбатулæд.
Тыхбегарамæ дæ фæкондæуæд.
Тыхбыны куыст фæкæн.
Тыхдзарæй дæ рафтын кæнæнт уæллæгтæ.
Тыхдзырдæй ныруайæд де ‘взаг.
Тыхлæгæй æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
Тыхлæгæй тыхлæгмæ фæцæут.
Тыхлæмæрст цы фæкæнай дæхи, уымæ æрхау.
Тыхмард – дæ хай.
Тыхнуæзтæй тьæппытæ фæхау.
Тыхстæй амæл.
Тыхст æмæ уырыдæй фæцæр.
Тыхтона фæкæн.
Тыхуæфтæй дарддæр дæ сулæфыны бон макуы фæуæд.
Тыхфыстæй дарддæр Музæ дæ фæрсты дæр макуы атæхæд.
Тыххудт фæкæн.
Тыххуыфтæй дæ игæртæ скал.
Тыххъæрæй дæ хурхысæртæ атонæнт.
Тыхцард фæкæнут фыдæй-фыртмæ.
Тыхцардæй рафтут.
Тыхцæф дæ фæкæнæд Уæллаг.
Тыгчы сисынхъом мауал бау.

Тъ

Тъангыскъуыд фæу.
Тъанг-тъылланг фæкæн.
Тъангæй-тъунгæй дæ хъуыры аирвæзæнт.
Тъангыскъуыд дæ Хуыцау фæкæнæд.

Тъангыскъуыдаей удисæн кæн.
Тъангыскъуыдмæ — дæ хъомыс.
Тъæллангаей дарддæр дæ хъуыры макуы мацы ахизæд.
Тъæппытæ дæ фæхауын кæнæнт а бæсты дзуæрттæ.
Тъæппытæ фæхау.
Тъæппытæхаугæйæ тон дæ царды бонтæ.
Тъызгæ сæмбæл дæ царды кæроныл.
Тъызгæйæ — дæ удисæн.
Тъызгæ-тъизын дæм æрцауæд дæ удхæссæг.
Тъизиная фæу.
Тъупгæнинаг дæ фæкæнæд дæ фыдæлты дзуар.
Тъыллæй над æрцу.
Тъылланг-тъыллунг кæнынаей дарддæр хæринаг аразын ма-
куы базон.
Тъымы-тъыматы мæ тæригъæдаей цард макуы фен.
Тъырийы фырт фæхуин.
Тъыфылтæ фæхау.

У

Уавæр аразæг у, фæлаæ дæуæн халæг разынад.
Уавæраей фæхъаст кæн æмæ де ‘гуыдзæгæй цардаразынаен
ма бау.
Уагдæттагæй айрох у.
Уагыл бакæнын дын макуы мацы бантысæд.
Уагтылы дидинаг куы ’фтауа, уæд дæ афтид гуыбыны хъуыр-
хъуырмаæ фæхъус.
Уаддымгæ дæ фæхæссæд.
Уаддзагъдаей баззай.
Уаддзалх дæ йæ быны баууæрдæд.
Уаддзалх дыл сæрæй кæронмæ цы атула, ахæм бон дын мæ
цæст фенæд.
Уаддзалхы бын — дæ сæр.
Уадтымыгъ дæ фæхæссæд.
Уадтымыгъы бын — дæ лæджыхъæдæвдисæн.
Уады дымды фæу.
Уадындзæй цæгъдынаен макуы бау.
Уадзæбæх — дæ бон.
Уадзæбæхæй дæ цард ацауæд.
Уадзыгæй баззай ноджыдæр.
Уазалад скæнæд дæ къæс.
Уазалаей дæ цыппæртæ цы бауи кæнай, ахæм бон дыл акæнæд.

Узалдздыдæй сис дæ уд.
 Узалзæрдæйæ арвит дæ царды бонтæ.
 Узалзæрдæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Узалзæрдæйæ фæцæр.
 Узæг макуы бахизæд дæ къæсæрæй.
 Узæг макуы фен.
 Узæгцæуынхъом макуы бау.
 Узæджы аккаг макуы су.
 Узæгиуæг кæнынæн дæ макуы равзæрстæуæд.
 Узæгхоры ном дæ бæрзæйыл сбадæд.
 Уайгæ-уайын дæ уд сис.
 Уайдзæф срæст кæнынæн ма бау.
 Уайдзæфæй — дæ удисæн.
 Уайдзæфгæниаг фæу.
 Уайсадæг чындзы фарнæй дæ Хуыцау бахизæд.
 Уайсадæггаг дæттынхъом маку бау.
 Уайсадгæйæ — дæ мæлæт.
 Уайсадинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Уайсадыны æфсæрмай дæ дзыхæй макуыуал сдзур.
 Уайых дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Уайых фæу.
 Уал дæ амæлæнт.
 Уал тъæппы — дæ сæр.
 Уал тъæппы фæу.
 Уалæ дæ Уæллаг æркъуырæд.
 Уалæ дæ Хуыцау ралгъитæд.
 Уалæ дын Хуыцау фæуæд тæрхонгæнæг.
 Уалæ цъæх Хуыцауы къухылаæвæрд фæу.
 Уалдзæг ма æрæййаф.
 Уалдзæг-уалдзæджыдæргъы дæ сынтæг макуы сис.
 Уалдзæджы куыстытæм фæкæс æмæ дæ бон дæ къухтæ ати-
 лын макуы бауæд.
 Уалдзæджы куыстытæм дæ уæнгтæ — дон.
 Уалдзæджы хурæй дæ уæнгтæ мауал бангæс уæнт.
 Уалдзæджырæм — дæ удисæн.
 Уаллон калммæ йæхи куыд ивæзта, уыцы æмбисонд дыл
 æрцæуæд.
 Уаллонау, зылынмылынгæнгæ, фæбыр.
 Уаллоны ‘мбисонд дæ баййафæд.
 Уалынды дæ ахсджиæгтæй æнæ ахсджиаг фæу.
 Уалынды — дæ бинонты сæфт.
 Уалынды — къæх дæ хъуыры.
 Уалынмæ — дæ удисæн.
 Уанæбары æвæндонæй дæ уд сис.

Уанæбары фæцæрæнт, æнæхъуаджы де ‘взæры кой чи ра-
кæны, уыдон ахсджиæгтæ.

Уарæггагæй дæр дæ хай макуы фæуæд.

Уаргъæвæрдæй æрцæуæд дæ уды сæфт.

Уаргъæвæрдæй дæ Хуыцау фæлæууын кæнæд.

Уаргъæвæрдæй фæцу.

Уаргъджын хæрæгау дæ къæхтæ фæдзуарæвæрдтытæ кæн.

Уарзаг зæрдæйы хъарм макуы банкъар.

Уарзгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.

Уарзон дын Дунескæнæг макуы банкъарын кæнæд.

Уарзонæй фыдæлгъыст фæу.

Уарзонмæ фæбæлл æмæ дын Хуыцауæй нывгонд макуы уæд.

Уарзондзинад макуы базон.

Уарзт банкъарынæн дæ Хуыцау макуы скæнæд.

Уаринаг фæут.

Уас, дæ мад дæ быныл баззайæд, цас мæлинаг дæ.

Уас, мауал бахъомыл у.

Уасыны бон дæ мауал фæуæд.

Уастырджи дæ йæ рахиз базыры бын макуы æрныуæрдæд.

Уастырджи дæ фыдвæндæгтыл фæцæуын кæнæд.

Уастырджи дæм йæ ‘ргом макуы раздахæд.

Уастырджийæ дæ кæстæртæн раарфæ кæнын айрох уæд.

Уастырджимæ фæлæгъстæ кæн æмæ йæм дæ куывд макуы
фехъуысæд.

Уастырджийы зæрдæ макуы ссар.

Уахорз дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.

Уахорз макуы фен.

Уацайрагау дæ игæрæй зæхх фæхаф.

Уацайраджды бон дыл акæнæд.

Уацайраджды царм скæн.

Уацамонгæ райсын дын макуы бантысæд.

Уацамонгæйæ нуазынхъом макуы су.

Уацæг — дæ сæр.

Уæ аджы мыст ныххауæд.

Уæ амондæн куййтæ — фæлдыст.

Уæ бон аталынг уæд.

Уæ былтæ дыууæ къухæй цы фæхойат, ахæм дуг уыл нык-
кæнæд.

Уæ гал — æгæвдæс,

Уæ фос — æнæгæс.

Уæ гæнæнтæ æрбакъуындæг уæнт.

Уæ гуыбынты æхсидæвтæ ныххауæд.

Уæ дæндæгтæй фæхъæрзут.
 Уæ зæрдæтæ аскъуыйæнт.
 Уæ йедзаг дзыппытæ тагъд цы атæбæкк уой, уыцы амонд уæ
 баййафæд.
 Уæ кой – авд дæлдзæх.
 Уæ къæбæр адджынаен макуы бахæрут.
 Уæ къухты фыдтæ фæхæрут.
 Уæ раздзогæй æнæраздзог фæут.
 Уæ раздзогыл уæ бон акæнæд.
 Уæ рæуджытæй здыхстытæ фæкæнут.
 Уæ рихиты фарн уæ къæхты бынмæ æрхауæд.
 Уæ сы... фты дымгæ фæзилæд.
 Уæ тъæнгтæй фæхъæрзут.
 Уæ уыргтæй дæлгом-уæлгом фæкæнут.
 Уæ уыргты дуртæ фæзынæд.
 Уæ Хуыцауыхай уыл æркæлæд.
 Уæ фæдисæттæй æвæдис ут.
 Уæ фыдæбæттæ дон-дон афардæг уæнт.
 Уæ фыдбылызтæ уæхи сæртыл æртыхсæнт.
 Уæвæн цæмæн нæй, уый дæр дæ сæр баййафæд.
 Уæгъддзырд фæкæн.
 Уæгъддзыхы ‘мбисонд дæ баййафæд.
 Уæгъдибарæй – дæ сæфт.
 Уæгъдибарæй цæуыны бон дæ ма фæуæд.
 Уæгъдидонæй ссар дæ сæры сæфт.
 Уæгъдидонæй фæхæт.
 Уæгъдидонтыл цытæ сæмбæлы, уыдонæй дын фервæзт ма уæд.
 Уæгъды фæуæнт дæ бирæ фыдæбæттæ.
 Уæд дæ ахсджиæгты фыдтæ фæхæр, ды куы фæчыл уай.
 Уæд мын цæр... фаджысы рагъыл.
 Уæд мын фæсæй.
 Уæд ын йæ мард фен.
 Уæдæгондæй – дæ уды сæфт.
 Уæдæгондæй – дæ цард.
 Уæддæр дæ туг дæ хъæлæсæй фæкал.
 Уæзæгуат фæу.
 Уæзæджы къæйыл æрцæуæд дæ адзал.
 Уæзгуытыл баззай.
 Уæзгуытыл фæхæт.
 Уæздан адæймагыл фембæлын дын ма бантысæд.
 Уæздан уæвынмæ фæбæлл æмæ æлгъагæй сæмбæл дæ царды
 кæроныл.
 Уæздæттау дæ фæкæнæд Уæллаг.
 Уæзданхуызæй рацæуынæн макуы су.

Уæззау низæй фæсæй.
 Уæзхъус дæ де Скæнаг фæкæнæд.
 Уæзхъусæй фæбæлл адæмы сусу-бусутæ базоньмæ.
 Уæйгæнаг дæ æмæ уæйгæнагæй æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
 Уæйгæнагæй ныммæл.
 Уæйгæнагæн — куыдзы мæлæт.
 Уæйгæнинаг фæуæд де ‘взæр сæр.
 Уæйгонд æрцу дæ фыдызнæгтæн.
 Уæййаг дæ дæ амондыскæнæг фæкæнæд.
 Уæладзгуйтæ макуы фен.
 Уæладзгуйтæ скæнын дын ма бантысæд.
 Уæларвæй æрхау æмæ зæххыл тæгæлтæ фæхау.
 Уæларвмæ стæхын дын ма бантысæд.
 Уæларвон бадджытæй æлгыст фæуæнт, кæм дын чи ис,
 уыдон.
 Уæларт æрцæуæд дæ мæлæт.
 Уæлартмæ фæдзыназ.
 Уæларынг балæууыны бон дæ макуы фæуæд.
 Уæларынг лæугæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Уæларынгæй дын рахастæуæд дæ мард.
 Уæлахиз ма ‘рæййаф.
 Уæлахиз фенын дын ма бантысæд.
 Уæлахизмæ бæлгæйæ бафт дæ сыджытыхайыл.
 Уæлахизмæ бæлгæйæ фæтышпырмард у.
 Уæлахизмæ ма иу бон куыд хъæуа, афтæ сис дæ уд.
 Уæлахизы бон æрæййафын дын ма бантысæд.
 Уæлахизыл фæцин кæн, фæлæ дын дзы рацæрын ма бантысæд.
 Уæлæ-дæлæ фæкæн æмæ-иу дæлейæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Уæлæмæ скасыны бон дæ ма фæуæд.
 Уæлæмæдзæуæг уæ мачи разынæд.
 «Уæлæмæ, уæлæмæ» фæкæнут æмæ дæлæмæ-дæлæмæ цы
 фæцæуат, ахæм амондæй фæцæрут.
 Уæлардæм цæуæг уæм ма разынæд.
 Уæлæсиныл архайут æмæ дæлæсиной арвитут уæ царды
 бонтæ.
 Уæлæсыхæй-дæлæсыхмæ цъыбырттысыгъд баут.
 Уæлæуыл кæугæ-гъызгæйæ фæцæут.
 Уæлæуыл уæ цард-бон мачи фенæд.
 Уæлæуыл уæ хъиутæ фæхæрут, мæрдты та фыддæр фæут.
 Уæлбæдæн ныхынæн дæр ма су.
 Уæлбæдæнылхъомылæй цардыссарынæн ма бау.
 Уæлбæхæй фистæджытæн дондзау фæцу.
 Уæлбæхæй хæрæгмæ хизинаг фæу.
 Уæлбылты цæуынæн макуы су.

Уæлвæндагты цауыны ныфс дæм макуы 'рцауæд.
 Уæлгоммæ хуысгæйæ фæсæй.
 Уæлдæрæй уæлдæрмæ фæцу, стæй иу хауд ракæн æмæ дæ
 бæрзæй ныссæтт.
 Уæлдæф дæ хуыры бæзджын кæнæд, дæ рæуджыты – сæлгæ.
 Уæлдæфæй дæ хуыр æхгæнгæ цы кæна, дæ рæуджытæ –
 хæлгæ, ахæм бонтæ дыл ныккæнæд.
 Уæлиау фæцу æмæ быниау æрхау.
 Уæлибых макуы æрæвæр дæ фынгыл.
 Уæлибыхтæй кувыны амонд дæм макуы 'рхауæд.
 Уæлибыхты ард дæ басудзæд.
 Уæлибыхты фыдæх дæ баййафæд.
 Уæлион бадджытæ дæм фæхъызæнт.
 Уæлих, уæлмит къæйы сæрыл аззай.
 Уæллаг дæ æркъуырæд.
 Уæллаг дæм фæхъызæд.
 Уæллагæй æлгъыст фæу.
 Уæлладжы æлгъыст комкоммæ дæ ныхыл андæдзæд.
 Уæлладжы фыдæх дыл сæмбæлæд.
 Уæлладжы цафæй дын фæивгъуыйæн ма уæд.
 Уæлмæрдтæм дæ ма бауагъдæуæд.
 Уæлмæрдтæм дæ мард ма фæхæццæ уæд.
 Уæлхъæдæй амæл.
 Уæлхъæдæй бахус у.
 Уæнггай æрцу дæ райгуырæн къуыммæ.
 Уæнггай бау.
 Уæнггай лыгтæ æрцу.
 Уæнггай уидзинаг фæу.
 Уæнгдих дæ Дунескæнæг Хуыцау фæкæнæд.
 Уæнгдих фæу.
 Уæнгдихтæ дæ бакæнæд дæ фыдбылыз.
 Уæнгдон бау.
 Уæнгмардæй фервит дæ бонтæ.
 Уæнргогæй ацаугæ дæ мачи фенæд.
 Уæнгсаст фæу.
 Уæнгсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Уæнгтæгондæй дæ фенæд мæнæй уый.
 Уæнгты низæй фæсæй.
 Уæнгуагъд æмæ сæрныллагæй батон дæ бонтæ.
 Уæнгхъаджджынай æрнылладжытæ у.
 Уæнгхъуагæй цæр.
 Уæнгцухæй фæхæбæцц-хæбæцц кæн.
 Уæнтæхыл æмæ сæргуыбырæй рафтæнт дæ нымад царды
 бонтæ.

Уæны стæг дæ хъуыры аирвæзæд.
Уæны стæг дæ хъуыры фæбадæд.
Уæны стæгæй дæм халон цы бауаса, ахæм цаф дыл сæмбæлæд.
Уæны стæджы акæс æмæ дæ мæрддзæгтæ дæ уæлæ баппар.
Уæныг дын галы бынатмæ макуы ахæццæ уæд.
Уæныг макуы æрбæтт дæ кæвдæсыл.
Уæрагсаст фæу.
Уæрагсаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
Уæрæйдæйæ дæ Уæллаг Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Уæрæйдæйæ фæцу.
«Уæрæйдæ-рæйдæ» дæ сæрымагъз æвдисæг фæуæд.
Уæрæседзау¹ æнæджелбеттæй дæуыл цы худа, ахæм бон дыл акæнæд.

Уæрæседзауæй дæ Хуыцау фыддæр фæкæнæд салтай-балтай кæнынмæ.

Уæрæхдæндаг æмæ стыгъдбылæй фæцу.
Уæрдæх сыздухынæн ма бау.
Уæрдæхæй ауындзинаг фæу.
Уæрдон макуы ратулæд дæ хæдзары кæртæй.
Уæрдон макуы сифтынды дæ хæдзары.
Уæрдоныл ласинаг дæ а комбæсты дуæгтæ фæкæнæнт.
Уæрдонвæд макуы фенут æнæхъæн комбæстæй.
Уæрдонвæдыл цинæй суртæ фæкæнут.
Уæрдонджынæй рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
Уæрм фæкъах дæ фыдызнæгтæн æмæ дзы ныххау.
Уæрмай дын уæлæмæ схизын макуы бантысæд.
Уæрмай уæлæмæ скæс-скæс фæкæн.
Уæрычы цард фæкæн æмæ дæм адæм бирагъты каст фæкæ-
нæнт.

Уæуу – дæ сæр.

«Уæуу» кæнинаг дæ мыггаг фæуæд.

Уæууа дæ де сфæлдисæг фæкæнæд.

Уæууа – дæ ракурджытæ.

Уæууа – ды чынды цы хæдзарæй рараст дæ, уыдон.

Уæууаг фæу.

«Уæуу-уæуу» фæкæн æмæ дæ рывт макæмæ фехъуысæд.

Уæфсаг дæм галмдзармæй макуы æрхауæд.

Уæфсагæй дарддæр пайда макуыцæй фен.

Уæхксаст фæу.

Уæхсджын нæлгоймаг макуы рахъомыл уæд дæ хæдзары.

Уæхски-уæхск мæрдтæм – уæ фæндаг.

¹ Б р ы т ь и а т ы Е л б ы з д ы х ь о й ы п ь е с æ « У æ р æ с е д з а у » - ы с æ й - р а г х ь а й т а р .

Уæхскауæзæй мæрдтæм фегæрд фæндаг.
 Уæхст сырхзынгæй — дæ артæнты.
 Уæхстаг ралыг кæнынæн макуы бау.
 Уæхстыл уæ сфизонæг чындауæд.
 Уæцъæф фест æмæ дæхæдæг дæхи хуылфы аирвæз.
 Уæцъæфджынай уæцъæфджындæрмаæ фæцу.
 Уæцъæфыскъуыд фæу.
 Уд барæвдауынæн макуы бау.
 Уд уд у, фæлæ ды удæнцой макуы ссар.
 Уд уд у, фæлæ дын Хуыцау уды цин макуы базонын кæнæд.
 Удаистай фæцæр.
 Удаистай фæцу.
 Удæнцой макуы ссар.
 Удæнцой макуы фен.
 Удæгас мардмæ фæкæс дæ хæдзары тæккæ астæу.
 Удæгас мæрдтæ фæныгæн.
 Удæгасæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Удæгасæнхъæл мæрдтæм фæкæс.
 Удæгасгæнинаг фæу.
 Удæнцой макуы ссар.
 Удæнцой макуы фен дæ цард-цæрæнбонты.
 Удварн дæм йæхи ‘вдисгæ дæр макуы ракæнæд.
 Удвæллойæ дæ уд макуы сулæфæд.
 Удвидар цы у, уый зонынхъом макуы бау.
 Удгай бафтут уæ сыджытыхайыл.
 Удгай уæм фæцæуæнт адæм хъарæг кæнынмæ.
 Удгоймаг уыл цы никуыуал бафта, ахæм бон уыл акæнæд.
 Уддзыд кæнинаг уæ Хуыцау фæкæнæд.
 Удисæн кæн æмæ дæ уд сисын ма уæд дæ бон.
 Удист дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Удтæ чи хæссы, адæмæн уый ад фæкæн.
 Удуæлдайæ фæцæр.
 Удхайраг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Удхар фæкæн.
 Удхаргæнæн бонтæ дын Хуыцауы цæст бауарзæд.
 Удхаргæнгæйæ арвит дæ цард.
 Удхаргæнинаг фæу.
 Удхæссæг дæ ахæссæд.
 Удхæссæг — дæ дзыхы.
 Удхæссæг дæ Хуыцау фестын кæнæд адæмæн.
 Удхæссæг дын фестæд.
 Удхæссæг йæ ахсджиæгты ингæнтæм ныдздзыназæд, мæн
 хæдзархæлд чи фæкодта.
 Удхæссæг куырм у — «æвзонг у, зæронд у» не ‘взары —

кæуыл фæхæст вæййы, уый уд ахæссы, æмæ йын фарс чи хæцы, уыдон дæр уыйау саугуырмæй фæхæтæнт.

Удхæссæг кубырм у æмæ ноджыдæр саудзыдыдайæ фæлæссæд авд дæлдзæхы.

Удхæссæг фест дæ раттæг адæмæн.

Удхæссæг хæдзархæлд фæуæд, Иры хæдзардæрджыты иуæргай чи уидзы.

Удхæссæгау адæмы зæрдæ макуы ссар.

Удхæссæгау дæ адæм макуы æруарзæд.

Удхæссæгау дæ адæм цæргæ-цæрæнбонты сæхи фæхизæнт.

Удхæссæгау дæ Хуыцау мацæмæй бафсадад.

Удхæссæгау ды иуæрдæм æнцай, адæм — иннæрдæм.

Удхæссæгау уды рыст макуы банкъар.

Удхæссæгæй дарддæр макуы макæй зæрдæ ссар.

Удхæссæгæн æвзæртæ — фæлдыст, дæу зæххыл цæуын чи уадзы.

Удхæссæгæн макуыуал мачи баззайæд, мæн æнæныгæнæгæй чи ныуагъта.

Удхæссæгæн мацы бантысæд, магуыры къæсæрыл чи ‘рбалаууыд.

Удхæссæгæн уд куы уайд, уæд адæмы хъæбулты нæ хæссид, æмæ дыл æнæудæй уый бон акæнæд.

Удхæссæгæн хъæбул нæй, фæлæ мæ тæригъæдæй уæлхъæдæй бахус уæд ноджыдæр.

Удхæссæгыл дæ бон акæнæд.

Удхæссæгыл фæдзыназæд мæ уд.

Удхæссæджы ахсджиæгты хистытæм фæцæут.

Удхæссæджы мæрдтæн мæ куыдз — фæлдыст, дæумæ уый-бæрц уæлауыл чи кæсы.

Удхæссæджы фæсарцæвæрд фæу.

Удхæссæджы хай фæу.

Удхæссæджы хъæбул амæлæд.

Удхæссæджы хъæбул амæлæд, удтæ хæссынмæ чи ‘рцæуы.

Удхæссæджы хъæбулты мæрдтæм фæцæут.

Удхæссæджы хъæбулты хистытæм уæ фæцæуын кæнæд Уæллаг.

Удхæссæджы цæстæй дæм фæкастауæд.

Удхор дæ æмæ дын Хуыцауы цæст хуыздæр мацы бауарзæд.

Удхъуагæй дæ Уæллаг фæцæрын кæнæд.

Удыбæстæ дын Дунескæнæг ма зæгъæд.

Удызмæлæг уæ мауал баззайæд мæ рыст уды тæригъæдæй.

Уды хос дын удыскъуынаен фестæд.

Уе ‘взæртæ уын — хæринаг.

Уе ‘гæр фæкалут, цы адæм стут сымах.

Уе ‘гъдауæн куыйтæ — фæлдыст.

Уе ‘ддагбакасты фæхъхъау фæут.
 Уе ‘ддагуæлæтæй мæрдтæ фæхæссут.
 Уе ‘мбаргæты фæныгæнут.
 Уе ‘мпъузентæ ноджыдæр фæзæу-зæу кæнæнт.
 Уе ‘намонд сæртæ дыгай лæдзджытæй цы хойат, ахæм ха-
 бар уыл сæмбæлæд.
 Уе ‘намондæй дуртæ дæр цы кæуой, ахæм тæригъæддаджы
 хъуыддæгтæ уыл фембæлæд.
 Уе ‘нуды тæф фæкæлæд ноджыдæр.
 Уе ‘рбассонæг дыккаг хатт йæ къухтæй зынджытæ фессонæд.
 Уе ‘ргъиуджын уæнгтæ адон уæнт.
 Уе ‘рбадæнтыл сындзытæ æрзайæд – донзоныгæй куыд фæ-
 хитат.
 Уе ‘рбасурæг дыккаг хатт куыдз æрбасурæд.
 Уе ‘рвадæлтæй æнæрвад фæут.
 Уе ‘рра сæртæ уæ тæвд цæхæрты атыссæнт.
 Уе ‘рра сæрты фæндиаг уæ уе скæнæг тагъд фæкæнæд.
 Уе ‘рттигъ фæттæ уæ кæрæдзийыл сæмбæлæнт.
 Уе ‘рххутæг уæ цæстыты фæкæлæд.
 Уе ‘рулæфтæй-иу уæ фæсмон фæраздæр уæд.
 Уе ‘рхъуыды бадон уæд.
 Уе ‘рцыдæй уæ фæтары фæраздæр уæд.
 Уе ‘рцыдыл куыйтæ фæниуæнт.
 Уе ‘фсымæртæй ныфсавæрынæн макуы сут.
 Уе ‘фсымæртæм иронвæндаг фæкæнут.
 Уе ‘фсымæрты тугæй уæхи фехсут.
 Уе ‘хсарæй æнæхсарæй аззайут.
 Уе ‘хсæвæй уæ райсоммæ удхъуаг цы кæнат, ахæм диссаг
 уæ баййафæд.
 Уе ‘хсæвæр уæ æнæмастæй макæмæн ацæуæд йæ хъуыры.
 Уе ‘хсæвыцæстæй фæкæсут адæммæ.
 Уе ‘хсæн туджы зæйтæ фæцæуæд.
 Уе ‘ххормаг гуыбынтæ уын æккойæ хæссинаг фæуæнт.
 Уемæ ма куыдз фæцæрæд.
 Уемæ чи дзуры, уый дæр сымахæй хуыздæр нæу æмæ уæ
 кæрæдзийы хæлттæ ахæрут.
 Узæлинаг фæу.
 Узгæ-узын ахау æмæ дæ сæр дурмæ ’рхæсс.
 Узинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Уигъгæ-уигъын схауæд дæ уд.
 Уигъинаг фæу.
 Уидагджынмæ фæбæлл æмæ æнæуидагæй рафæлдæх.
 Уидагхус дæ дунейы фарн бакæнæд.
 Уидыг сисынæн мауал бау.

Уидаджы бын цы фæлдæхай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Уираг дур фест.
 Уираг дуртæ феууил.
 Уираг уираг у, дæу Хуыцау фыддæр фæкæнæд.
 Уираджы хæсджын дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Уис сисынхъом ма бау.
 Уисой рауадзынхъом дæ Хуыцау ма скæнæд.
 Улæфын дын ма бантысæд.
 Улæфынмæ фæбæлл æмæ дæ фæллад уæнгтæ мæрдтæм рис-
 гæйæ фæхæсс.
 «Ура» фæкæн æмæ дæм сабырæй зæгъинаг дæр мацы разынад.
 Уромæг дæ мауал бауromæд æмæ дæ бинонты фæцæгъд.
 Уромгæ-уромын дæ сæр мæрдты атысс.
 Уроминаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Урсбуарджынмæ фæбæлл æмæ дæ саубуарджын дæр мауал
 фæуæд.
 Урскъух æмæ афтидгуыбынаей фæхит уынгты.
 Урсыты сау зæрдæимæ фæцу.
 Урссаджы хъæстæ макуы фæу.
 Ус фест æмæ фæйнаердæм гадза бирагъау фæлæбур.
 Усаг ссарынаен ма бау.
 Ус-бирагъ дæ Уæллаг фестын кæнæд.
 Усгур цæуын дын ма бантысæд дæ рафæлдисæджы æлгъыстæй.
 Усгурарæзгæй рацæуын дын макуы бантысæд.
 Усджын лæджы фарнаей хызт у.
 Усы кæрдæны фæхæт.
 Усы кæрдæны рафтау дæ дæндаг.
 Утæхсæн кæн æмæ дын удисын ма бантысæд.
 Утæхсæн фæкæн.
 Утт-утт дæ фæчындæуæд æмæ дæлбынты ‘рцæуæд дæ мæлæт.
 Уыгау хъоппæгцæстæй фæкæс æмæ, дæ алыварс цы цæуы,
 уый фенынаен ма бау.
 Уыйбæрц дæ Хуыцау ма фæцæрын кæнæд, адæмы хъæр бам-
 барай.
 Уый хуызæн су.
 Уыйас дур дæ æркъуыраед.
 Уыйау фæу.
 Уынгæгбон дыл акæнæд.
 Уынгæгзæрдæйæ дыл фæхъарджытæ чындæуæд.
 Уынгæгхъуыраей æрцæуæд дæ мæлæт.
 Уынгтæсæрфæн дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Уынгтæсæрфынаен дæр макуы сбæзз.
 Уынгты ниугæ фæцу.
 Уыргæфтыд фæу.

Уыргхæлдæй фæцу.
Уырзыйас дæр дын адæмы зæрдæйæ ма бантысæд ссарын.
Уырсмæ фæцу.
Уырсыты къæхты бын амæл.
Уырийау зæххы бынты фæбыр.
Уырыдæй фæбад.
Уырыс дæм фæхъусæнт æмæ фæдзурæнт.
Уырыссаг хотыхы цæф фæу.
Уысмæй-уысмæ дæ игæртæ дæ хъæлæсæй фæкал.
Уысмæн фыдбылыз дыл цы æмбаела, ахæм диссаг дæ баййафæд.
«Уысс» дын фæкондауæд.
Уытырийау цъымараты фæрабыр-бабыр кæн.
Уыхеры фæкæн.
Уыхерыгæнгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
Уыхерыйаг дæ Хуыцау фæкæнын кæнæд.
Уыцы æвзаг куыдзы къæдзилы бын фæдар.
Уыцы æвзаг дын куыдзы сы... фы.
Уыцырдыгон дон дын Хуыцау мауал бадарæд.

Ф

Фаг ничи зоны æмæ-иу, уæлдай кæй ахæрынц, уый сæ фар-
сы тæнæгæй акæлæд.

Фаг чи нæ рацард, уыдоны разæй фæу.
Фагæй фылдæр цы ахордтай, уыдон дын марг фестæнт.
Фагæй хизыс æмæ дæ фарсæй фæхъæуæнт.
Фадат дын мауал фæзынæд дæхи сраст кæнынæн.
Фадзу фæкæн.
Фадинаг фæу дæ тæккæ астæуыл.
Фадниз дыл фæзынæд.
Фаднизæй дæ Уæллаг фæсæйын кæнæд.
Фадхъулдих фæу.
Фадхъулсаст дæ Уæллаг фæкæнæд.
Фадынаг дыл фæзынæд.
Фадынагæй дæ сынтæг сисынæн мауал бау.
Фаджыс фæхæр дæ цæрынæй дæ мæлынмæ.
Фаджысгонд дæ æмæ дын фаджысæй схизын макуы бантысæд.
Фаджысдоны — дæ удисæн.
Фаджысласæны æвæрд æрцу.
Фаджысхæссагæй батон дæ бонтæ.
Фаджысы ныгæд æрцу.
Фаджысы амæл.

Фазæбыр фæкæн.
 Фаззон ахæссынæн ма су.
 Фаззоны ард дæ баййафæд.
 Файнустимæ цæрыны бон дын Хуыцау ма раттæд.
 Файнустытау уæ кæрæдзи фæхæрут.
 Файнустытау уæ кæрæдзимæ быцæу фæкæнут.
 Фалæ чи ис, уыдон рæхджы бонты аййаф.
 Фалæмæ дæ афæндараст кæнæд мæ уд.
 Фалæмæ дæм фæдзырдауæд рæхджы.
 «Фалæмæ цæуын», «фалæмæ цæуын» фæкæн æмæ дын ацæуын ма бантысæд.
 Фалæрдæм атагъд кæн.
 Фалæрдæм дæ Уæллаг акъул кæнæд.
 Фалæрдыгæй мæм дæ сау хабар æрбайхъуысæд.
 Фалæрдыгон дон баназын дын мауал бантысæд.
 «Фалдæр фæбад»-зæгъæг дын мауал уæд.
 Фараст баныгæн фæд-фæдыл.
 Фарастаздыдмæ ма ахæцца у.
 Фаринтæ дæ бакæнæд Уæллаг.
 Фаркгай фæйнæрдæм фæхау.
 Фарн дæм æввахсты дæр макуы ацæуæд.
 Фарнаей хызт у.
 Фарнмæ фæбæлл æмæ æгадæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Фарнхæссæгыл — нæ, фарныхъæуккæгтыл дæр дæ Хуыцау макуы сæмбæлын кæнæд.
 Фарны аккаг макуы су.
 Фарнаей фæдар дæ бызгъуыртæ.
 Фарнджын лæг дæ къæсæрæй макуы бакæсæд.
 Фарныг фысымæн макуы сбæзз.
 Фарныгад дын Хуыцау макуы фенын кæнæд.
 Фарсдарæг дын макуы разынæд.
 Фарсласæг дын ма уæд.
 Фарсхæцæгыл макуы сæмбæл.
 Фарсылæвзагхус бау.
 Фат æхсынæн ма бау.
 Фат дæ риуыл сæмбæлæд.
 Фатæхстæй æввахсдæр дæм макуы мачи æрлæууæд.
 Фатер райсынхъом ма бау.
 Фау фæхæсс адæммæ æмæ дæ сæ къæхтæ сæрфыны аккаг дæр макуы скæнæнт.
 Фауæггагæй — дæ мæлæт.
 Фаугæ-фауын дæ арв æркъуырæд.
 Фауд фæу адæмæй.
 Фауыны бон дæ мауал фæуæд.

Фашисты ном нæ фыдбонь сыхæгты рагъæй мауал ахауæд.
 Фæабух, фæабух æмæ дæ æнцойæ абадыны бон дæр мауал
 фæуæд.
 Фæбыр æмæ дæ астæу асæтт.
 Фæбырыны бон дæ мауал уæд.
 Фæдагураг фæцу æмæ дæхи фæд дæр фесæфæд.
 Фæдамоньны бон дæ мауал фæуæд.
 Фæдæлдзæх у.
 Фæдджийыл хæцгæйæ фæхит зæххы цъарыл.
 Фæдджийыл хæцынæй дарддæр мацы базон.
 Фæдджийыл хæцынæн дæр макуы су.
 Фæдис фæкæн æпынæдзух.
 Фæдисаг фæу.
 Фæдисæй дын дæ мард æрбаласæнт.
 Фæдисæй фæхъу.
 Фæдисгæнæг уæ мауал баззайæд.
 Фæдисгæнæгъæ дæ хурхысæртæ аскъуыйæнт.
 Фæдисгæнинаг фæу.
 Фæдисон рацæуæг уæ мауал уæд.
 Фæдисы рацæуæг уæ мауал уæд.
 Фæдисы уæ бæхтæ цы кæлой, фынгæвæргæйæ — уе ‘фсинтæ,
 фердæхыны рæстæджы — уæхæдæг, уыцы æмбисонд уыл акæнæд.
 Фæдон макуы фен.
 Фæдон схъомыл кæнынæн ма бау.
 Фæдонджынты баййафын дын ма бантысæд.
 Фæдонсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фæдоны цин макуы банкъар.
 Фæдоныл бацин кæнынæн ма бау.
 Фæдонзоныг у.
 Фæдсæфт дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Фæдсæфт фæу.
 Фæдуд æмæ фæсудз.
 Фæдудын дæ кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Фæд-фæдыл фæвæр дæ ахсджиагты.
 Фæдылдзæуæг уæ мауал баззайæд.
 Фæдзæл аласынхъом уæ мачиуал уæд.
 Фæдзæхсинг фæут.
 Фæдзæхсын уæ фæхъæуæд æпынæдзух.
 Фæздæг уæ мауал скæлæд.
 Фæздæгкæлгæ цъыбырттысыгъд бау.
 Фæздæджы бакуырм у.
 Фæздæджы бахус-къæркъа у.
 Фæздонджын хъуг макуы рахизæд дæ кæртæй.

Фæззæг бæркадарм у, фæлæ дзы дæ хæдзармæ байсынхъом ма су.

Фæззæггуывд макуы фен.

Фæззæгмæйы цæрæнбон дын мауал бауарзæд Хуыцауы цæст.

Фæззæг-фæззæджы дæргъы дæ хæдзармæ цы бæркадгæ фæхастай, уыдон хистытæн фæхардз кæн.

Фæззæгыл мауал сæмбæл.

Фæззæджы дзуæрттæй æлгыст фæу.

Фæзиан у.

Фæзмыны бон дæ мауал фæуæд.

Фæивгъуыйын дæ кæнæд Уæллаг.

Фæиппæрд у де ‘мгæрттæй.

Фæйнæгфарсæй фæлынфарсмæ ‘рхау.

Фæкæл æмæ уæлæмæ сыстынæн мауал бау.

Фæкæл мæ тæригъæдæй.

Фæлахсæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Фæлахсæй фæхир-хур кæн.

«Фæлæ»-тæ фæкæн æмæ дын хъуыддаг саразын макуы бантысæд.

Фæлæбур æмæ дæ удхæссæг фелвас дæ къухмæ.

Фæлæбурыны бон дæ мауал фæуæд.

Фæлваринаг фæу.

Фæлдисинаг фæу дæ фыдызнæгтæн.

Фæлдыст ын фæу.

Фæлдыст фæу, кæй хуызæн дæ, уымæн.

Фæлдыстæй фæцæр.

Фæлдысты бæх ын фест.

Фæлдысты бæхæй йын фæцу.

Фæлдуæрæдждын фæу.

Фæлдуæрæджынаей фæцу адæмы ‘хсæн.

Фæлдзæгъдæн фæкæн.

Фæлдзæуæн рæстæгæй дын рахизын мауал бантысæд.

Фæлдзæуæн рæстæджы адаргъ кæн дæ къæхтæ.

Фæлдзæуæн рæстæджы тæккæ астæу дурдзавдæй баззай.

Фæливинаг фæу.

Фæлывдæй баззай.

Фæлидзæн дын цы никуыдæм уа, ахæм бон дыл ныккæнæд.

Фæлитой дæ æмæ дæ фæлитойæ æрсураед дæ адзал.

Фæлитойæ дзыхъмард фæу.

Фæлладæй амæл.

Фæлладæй дæ æрсураед дæ удхæссæг.

Фæллоу кæнын дын ма бантысæд.

Фæллоубонтыл фæкус æмæ сæ мацы фен.

Фæллоуæнæг макуы фен.

Фæллойдæнæджы кармæ ма ахæццæ у.
 Фæллойдæнгæйæ дæ гуыбын кæрдзынæй макуы бафсад.
 Фæллойдæнгæйæ дæ дæхимæ макуы равдæлæд.
 Фæллойджынты баййафын дын ма бантысæд.
 Фæллойдхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Фæллойдхъуагæй дæ рафтын кæнæд Уæллаг.
 Фæлм фæбадæд дæ цæстытыл.
 Фæлмæвæрдæй арвит дæ цард.
 Фæлмæхгæд цардæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Фæлмас цард макуы фен.
 Фæлмæн мард акæн.
 Фæлмæн сылыстæг макуы баййаф дæ сынтæджы.
 Фæлмæн сылыстæджы рæвдыд макуы базон.
 Фæлмæн сынтæджы дын дæхи 'руадзын макуы бантысæд.
 Фæлмæнбуар чызджы дæ фыны дæр макуы барæвдау.
 Фæлмæндзых адæймагыл макуы сæмбæл.
 Фæлмæндзых æмæ сындзæвзагæй фæдзур.
 Фæлмæндзыхæй фæдзур, сындзæрдæйæ фæцæр.
 Фæлмæнзæрдæйæ амæл.
 Фæлмæцыдæй амæл.
 Фæлмæцыды боньгуыр дæ фæу.
 Фæлмæцынгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фæлмхуыз дыл схæцæд.
 Фæлтæр фæкæн.
 Фæлурсæй сис дæ уд.
 Фæлхæрттæй дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.
 Фæлхæрттыл фæзил.
 Фæлывд баййаф дæ амондыскæнæгæй.
 Фæлывдæй балæуу Барастыры къæсæрыл, уый дын базон-
 дзæн дæхи аккаг лæггæд.
 Фæлывдæй фæцæр.
 Фæмард у.
 Фæндагамонæг дын мачи фæуæд.
 Фæндагамонд ын фест.
 Фæндагонхуызæй дæ мачи фенæд.
 Фæндагоны зæрдæссарынаг макуы бау.
 Фæндагсыгъд фæу.
 Фæндаджы сæрдæнтæ дæ фæкæнæнт а комбæсты зæдтæ.
 Фæндаджы сæрдæнтæ фæу.
 Фæндаджы сæрдæнтæ цы фæуай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Фæндагсар Уастырджы дæ фæндаджы сæр макуы слæууын
 кæнæд.
 Фæндагсар Уастырджы дын фæндагамонд макуы фæуæд.
 Фæндаг-фæндаг... уæлмæрдмæ — дæ фæндаг.

Фæндаджы сæрдæнтæ фæу.
 Фæндаджы сæрты ахизынæн ма бау.
 Фæндон зæгъынæн макуы бау.
 Фæндæй мард æрцу.
 Фæндвидар хъуыды дæ макуы сирвæзæд.
 Фæндтæ кæнынаен бахъу.
 Фæндтæ кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Фæндтæ фæкæн, адæм та сæ цард аразæнт.
 Фæндтæ фæкæн æмæ дæ хъуыры фæбадæнт.
 Фæндæй у цард æмæ дæ фæндтæ кæнынмæ мауал равдæлæд.
 Фæндты афтæ стыхс, æмæ дæ хъуыддагаразынмæ мауал равдæлæд.
 Фæндыр айвазынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Фæндыр райсынæн ма бау.
 Фæндырджын макуы бахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
 Фæндырдагъд макуы райхъуысæд дæ дардылзылд галуанæй.
 Фæндырты цæгъдинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Фæндырты цæгъдинаг, зарджыты заринаг дæ де Скæнæг цы фæкæна æмæ дыл адæм «æххы-ту» цы фæкæной, уыцы фыдамонд дæ баййафæд.
 Фæндзайаздымæ уæ мачи ахæцца уæд.
 Фæниу æмæ фæдодой кæн адæмы тæригъæдæй.
 Фæниу дæ ахсджиæгты мæрдæй.
 Фæниуын дæ кæнæд Уæллаг.
 Фæниуыны бон дæ мауал фæуæд.
 Фæнык дæ Хуыцау фестын кæнæд.
 Фæнык фест.
 Фæнык фест мæ дудгæбонæй.
 «Фæныкгуыз» номимæ фæцæр.
 Фæрай адæмы тæригъæдæй дæ бинонты сæфтыл.
 Фæрайыны бон дын Уæллагæй мауал уæд нывгонд.
 Фæрака-бакæ кæн æмæ та дæ саст къусмæ 'рхау.
 Фæракджынæй дарддæр дын бахæринаг макуы мацы уæд.
 Фæракъах-бакъах кæн æмæ та де скъуыд дзыппытæ фæфæл-дах радгай.
 Фæранк бафæзмынаен ма бау.
 Фæранк фенын дын ма бантысæд.
 Фæранчы ныхты — дæ мæлæт.
 Фæранчы фезмæлд дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Фæранчы цармы бацауынаен ма су.
 Фæрахъуыды-бахъуыды кæн æмæ дæ куыдзы бынаты ныххау.
 Фæрæт дæ хъусты тæккæ астæу ныссæдзæд.
 Фæрæтдæф фæу.
 Фæрв сугтæ ласынæй дарддæр хъæдмæ цауынаен ма бау.

Фæрв сугтæ фæсудз.
Фæрвджынаей дын фæрв сугты бæсты дæ мард æрласæнт.
Фæрдыг дарынхъом дæ Уæллаг ма бауадзæд.
Фæрдыгдзых къухдарæн бакæнын дын ма бантысæд.
Фæриссын дæ кæнæд дæ раттæг.
Фæрссаг мард акæн.
Фæрссаг хъуыддæгтыл бафт æмæ дæ айрох уæд дæ царды
нысан.

Фæрсæг дæ мачи фæуæд.
Фæрсæй-фæрстæм ныгæд æрцæут.
Фæрсæй-фæрстæм фæцæр дæ удхæссæгимæ.
Фæрскæфтыд фæу.
Фæрскгай дæ фæкæнын кæнæд Уæллаг.
Фæрскаст дæ Хуыцау фæкæнæд.
Фæрсмæ дæр дæм цы ничуал кæса, ахæм бон дыл акæнæд.
Фæрсудзинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Фæрсылæй амæл.
Фæртт-фæртт фæкæн.
Фæрчытæ фæхау.
Фæсайдта мæ, Хуыцау æй сайдвæстаг фæкæна.
Фæсарæнтаей фæрæй æмæ дын дæ къæу-къæу мачи хъусæд.
Фæсарц бадгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Фæсарц бадгæйæ фæцу.
Фæсаууонаей бирæгъау фæниу.
Фæсаууонмæ — дæ мæлæт.
Фæсæй.
Фæсæйын дæ кæнæд дæ рафæлдисæг.
Фæсæйыны бон дæ мауал фæуæд.
Фæсæмбисæхсæв мæм дæ уды сау сæфт æрбайхъуысæд.
Фæсæфцæгæй мæм дæ сау машина æртулæд.
Фæсбæрæгбон дын цæрыны фадат мауал фæуæд.
Фæсвæд æрцæуæд дæ мæлæт.
Фæсвæдты — дæ цæуæнтæ.
Фæсдуар — дæ мæлæт.
Фæсдуарей дын, куыдзау, дæ къах æрбавæрыны бар ма уæд.
Фæсдзæуинаей фæхæт.
Фæсивæд дын дæ ном айрох кæнæнт.
Фæсивæды аййафынæн макуы су.
Фæсивæды рæнхъы макуы рацу.
Фæсидæг дæм куыд нæ уа, ахæм ничиты куыдз фест.
Фæस्कъæвда хур бон макуы фен.
Фæस्कъона фæлæзæр.
Фæस्कъонайæ рахизынæн ма бау.
Фæस्कъонамæ фæдзыназ дæ удыхайагмæ.

Фæскьул – дæ мæлаен.
Фæсмойнаг фæу.
Фæсмон фæкæн дæ райгуырдыл.
Фæсмонгонд дæ Уæллаг фæкæнæд.
Фæсмонгондæй фæцæр.
Фæсмынты батон дæ царды бонтæ.
Фæсмынты фæцу.
Фæснай дæр къæбæрæй макуы бафснай дæ гуыбын.
Фæстаг нозт дын фæуæд.
Фæстагсæфт фæкæн.
Фæстагæттæн дæ ном фидиссагæн баззайæд.
Фæстагæтты фыдæх ссар.
Фæстагмæ дæ фыдмитæ рондзимæ фæкал.
Фæстаджы хæрд дын фæуæд.
Фæстаджы цыд дын фæуæд де скæнагæй.
Фæстаджырдам дæ Хуыцау сæрра кæнæд.
Фæстæзадæй батон дæ бонтæ.
Фæстæзæгъæг дын ма уæд.
Фæстæмæ алауу.
Фæстæмæ алаууын дын мауал бантысæд.
Фæстæмæкъяхæй фæцæр.
Фæстæмæкъахджынты ахæсты ныххау.
Фæстæмæ-размæ фæкæн.
Фæстæмæ-фæстæмæ алауу.
Фæстæрдæм æрцауæд дæ мæлæт.
Фæстæрдыгæй дæ æрбагæрах чындауæд.
Фæстæрдыгæй цæф фæу.
Фæсудз æмæ дын срухс кæнын ма бантысæд.
Фæсур у.
Фæсутыр дæ кæнæд Уæллаг.
Фæсхæдзар æрцауæд де ‘гады мæлæт.
Фæсхæрд дæ ныййарæд дæ мад.
Фæсхæст схауæд дæ уд.
Фæсхохæй мæм дæ мард æрыхъуысæд.
Фæсхохæй мæм дæ сау машина æртулæд.
Фæсхуым дæ «ело» кæныны бон мауал фæуæд.
Фæсчъылдымæй мард æрцу.
Фæсым-сым кæн æмæ дын мацы нытьтæпæн кæнын бантысæд.
Фæтагъд кæн æмæ дæ сæры сæфт ссар.
Фæтары у.
Фæтаг ссарын уын макуы бантысæд, цы адæм стут.
Фæтаджы азарæй басудз.
Фæтæнком хъамайæ – дæ удыскъуыд.
Фæтæнриу лæншу макуы райгуырæд не знæгтæм.

Фæтæнуæхск лæппу нæ фыдбоны сыхæгтæ се ‘хсæн макуы фенæнт.

Фæтæппæлæг у.

Фæтк æмæ уæм æгъдау макуы уæд.

Фæткмард акæн.

Фæтымбыл у.

Фæтыхсын дæ кæнæд дæ амондыскæнæг.

Фæуадзæд дæ дæ къæлæсæрфыг.

Фæуас цъæх хæрæгау.

Фæуæлгоммæ у.

Фæфид дæ тæригъæдтæ Хуыцауы раз.

Фæфыддæр у мæ тæригъæдæй.

Фæфыц зындоны арты.

Фæхауæггаг у дæ фыдæлты уæзæгæй.

Фæхæт æмæ дын хæдзар ссарæн ма уæд.

Фæхæт ноджыдæр адæмы уæзгуытыл.

Фæхæцæг дыл ма уæд.

Фæхæцинаг дыл мацыуал баззайæд.

Фæхе кæнынæн ма бау.

Фæхегæнæг дын мачи разынæд.

Фæхегæнæгæй дæ Хуыцау хызт уадзæд.

Фæхонæг дæ мачи фæуæд.

Фæхоныны æфсон дæ къух дæ сы... фы фæтбысс.

Фæхты хост æрцу.

Фæхудинаг уæд де ‘взæр сæр.

Фæхудыны бон дæ ма фæуæд.

Фæхудыныл дæ уд фæхъар æмæ-иу дын кæуынмæ асайæд.

Фæхуынкъ у.

Фæхуыфын дæ кæнæд Уæллаг.

Фæхыбар-хыбур кæн æмæ дæ митæй дæ зæрдæ макуы барухс уæд.

Фæхырх дæ фыдызнагтæн.

Фæхырхын дæ кæнæд де ‘дылы зонд.

Фæхъав-фæхъав фæкæн æмæ дын мацы бантысæд.

Фæхъæрз æмæ фæнæт, кæй зæрдæтæ фæриссын кодтай, уыдоны тæригъæдæй.

Фæхъæрз дæ сæры хъæбæртæй.

Фæхъæрз мæ тæригъæдæй.

Фæхъæрзын дæ кæнæд ноджыдæр дæ амондыскæнæг.

Фæхъизæмар кæн уæззау низæй.

Фæхъил дæ кæнæнт а комбæсты дзуæрттæ.

Фæхъу де ‘мгæртты æхсæнæй.

Фæхъус у де ‘мгæртты рæггы.

Фæхъхъау фæу адæмæн.

Фæхъызыны бон дæ ма фæуæд.
 Фæхъырн æмæ ма куыдзау ныхъхъус у.
 Фæцагъды уæ кæнæд уæ рафæлдисæг.
 Фæцагъды ут иууылдæр.
 Фæцарæхсыны бон дын Хуыцау ма раттæд.
 Фæцуд æмæ дын æнцойбалæууæг мачи разынæд.
 Фæцудын дæ кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Фæцудыны бонмæ – дæ цард.
 Фæцудыныл дæ ма ныууадзæд дæ амондыскæнæг.
 Фæцух дæ кæнæд Уæллаг.
 Фæцух у адамæй.
 Фæцъипп кæн дæ кард æмæ дæ уырджы ныссæдзæд.
 Фæцъист дæ кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Фæцъист у арвæй зæххы астæу.
 Фæчепш-чепш кæн уæзгуытыл.
 Фæчъыллшытæ кæн æмæ стæй ма куыдзы бынатмæ æрхау.
 Фæчъыртт дыл чындæуæд – æндæры аккаг нæ дæ.
 Февдæлон у рæхджы бонты.
 Февдæлын дæ кæнæд Хуыцау.
 Февдæлыны бон дæ ма фæуæд.
 Февзидын дын ма бантысæд.
 Февзидынай фæцæфмæ – дæ цæрæнбон.
 Февзид-февзид фæкæн, фæлæ дын ныццавын ма бантысæд.
 Февзидыны бон дын Хуыцау ма раттæд.
 Февнал-февнал фæкæн, фæлæ дын бавналын макуы бантысæд.
 Февналыны бон дын Хуыцауæй нывгонд ма разынæд.
 Феддæдуар дæ кæнæд Уæллаг.
 Феддæдуар у дæ бинонтæй.
 Феддæдуар у цардæй.
 Фезгъæл хиды æртæхтæй.
 Фезгъæл цæссыгтай.
 Фездахæггаг æнæздахæг фæу.
 Фездахæн дын мауал уæд.
 Фездахыны бон дæ ма фæуæд.
 Фездухæд дæ Уæллаг.
 Фезмæлæг уæ куыднæуал баззайа, уыцы бон уыл æркæнæд
 адæмы æлгъыстæй.
 Фелвæсфелвæсгæнгæ фæдар дæ цырыхъхъытæ.
 Фемæхс фыдырдæм.
 Фемæхсын дæ кæнæд дæ рафæлдисæг æмæ дзы дæ сæры-
 сæфт ссар.
 Фембæлæггаг дын – сæрынад.
 Фембылды дæ кæнæд Уæллаг Хуыцау.
 Фембылды у дæ фыдызнагæн.

Фенаг лæгыл макуы сæмбæл.
 Ферттив æмæ фæтары у.
 Ферттивтай æмæ дæ фæтары кæнæд дæ амондæттæг.
 Ферттивыны бон дæ ма фæуæд.
 Ферттивыны бонмæ – дæ цард.
 Ферттивыны бонмæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцау ма банты-
 сын кæнæд.
 Ферхæц æмæ дæ сулæфыны бон мауал фæуæд.
 Ферхæц æмæ дæ хæринаг дæ хъуыры фæбадæд.
 Ферхæц-ферхæц фæкæн.
 Ферхæцын дæ кæнæд Уæллаг.
 Фесафæд дæ де ‘дылы зонд.
 Фесæф.
 Фесæф æмæ дын ссарын мауал бантысæд.
 Фесæф дæхи аххосæй.
 Фесæфæд дæ сæр.
 Фесæфинаг дæ æмæ дæ Хуыцау ноджыдæр фесафæд.
 «Фесгуых» тагъд рæстæджы.
 «Фесгуыхын» дæ кæнæд Уæллаг.
 Фесмуд фæйнардæм æмæ дæ зердæ макуы мацæмæй барухс уæд.
 Фестауæнт дæ ноджыдæр æмæ адæмы къæхты бынмæ æрхау.
 Фест-фест кæнынæн бахъу.
 Фестынмæ дæ Хуыцау мауал фæцарæхсын кæнæд.
 Фестыны бон дæ мауал фæуæд.
 Фестъæлф Уæлладжы цæфæй.
 Фестъæлфынмæ – дæ цæрæнбон.
 Фестъæлфыны бон дын мауал раттæд дæ ныхыдзуар.
 Фесхойæг дæ уæд, барæвдауæг дын ма разынад.
 Фесхойгæйæ – дæ бинонты сæфт.
 Фесхойыны бон дæ ма фæуæд.
 Фесхъиу фыдцæфæй.
 Фесхъиуæггаг дæ кæнæд Хуыцау дæ фыдæлты зæххæй.
 Фесхъиуæггаг у.
 Фесхъиу-фесхъиу дæ фæкæнын кæнæд Уæллаг.
 Фесхъиуыны бонтæ дыл ныккæнæд.
 Феууил хъæдтæ æмæ дуртæ.
 Фехсæнт дæ де ‘рдхæрдтæ, кæд æмгары рис базонис.
 Фехсид дæ масты æмæ зæрдæскъуыд фæу.
 Фехситт дыл кæнæнт адæм.
 Феххуысгæнæг макуы фен.
 Феххуысгæнæгмæ фæбæлл æмæ дын йе ссарын ма бантысæд.
 Фидауинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 «Фидауын, фидауын» фæкæн æмæ дын бафидауын ма бан-
 тысæд.

Фидауынгәнаәггәгтә фәфид.
 Фидауыны ныфсәй — де сәфт.
 Фидән дәм йә мидбылты макуы бахудаед.
 «Фидән, фидән» фәкән әмә дзы фыдәнхъәл фәу.
 Фидәнмә фәбәлл әмә дзы зәрдәфәләууинагәй мацы фен.
 Фидәны дә мәләет ссар.
 Фидәны — дә ныфсыты сәфт.
 Фиддон дын фәуәнт мә дзәбәхтә.
 Фидинаг дын фәуәд дә мады 'хсыры хуыртт.
 Фидис дә цы фәкәной адәм, уыцы бон дыл акәнәд.
 Фидисгәнгәйә сис дә уд.
 Фидиссаг фәу.
 Фидиссаг фәу ноджыдәр.
 Фидиуджытә фервит.
 Фидыдад дә цәсты зуләй дәр макуы фен.
 Фидынхъом дә Хуыцау макуы бакәнәд.
 Фидыңджынай рацауыны бон дә ма фәуәд.
 Физонаг дә хуыры макуы ахизәд.
 Физонаггаг ссарынаен ма су.
 Физонаггәнынаен ма бау.
 Физонаггонд әрцу дә фыдызнәгты кьухәй.
 Физонаггондәй дә мә цәст фенәд.
 Философы митә фәкән, фәлә, философи цы у, уый макуы
 бамбар.
 Фист акалын дын ма бантысәд.
 Фисткалдәй дә мачи фенәд.
 Фистәгәй фәцу дә мәләты бонмә.
 Фисынмә 'рцауәд дә мәләет.
 Фисынмәзондәй дә фәцәрын кәнәд дә амондфыссәг.
 Фиуәвәрдәй дә суләфәнтә цынауал уа, ахәм низәй фәсәй.
 Фиу макуы стух
 Фиу стухын дын ма бантысәд.
 Фиуджын дә хуыры макуы ацауәд.
 Фиуджынмә фәбәлл әмә дә дзы бахәрыны бон ма фәуәд.
 Фондз цәфы фәу.
 Фос дә әмә фосимә — дә цәрәен.
 Фосгәсәй дарддәр макуы мацамән бабәзз.
 Фосджын дә Хуыцау макуы скәнәд.
 Фосниз дыл фәзынәд.
 Фосхәджджынай дә Хуыцау фәцәрын кәнәд.
 Фосы кьәләты баст әрцу.
 Фсати дәм йә дзәбәх цәстәй макуы ракәсәд.
 Фсатийы зәрдә макуы ссар.

Фсатийы фосæй дын хай ма уæд.
 Фсатимæ сагæнхъæл фæдзыназ æмæ дæ куыдзы хъуыды дæр
 цы никуы 'ркæна, ахæм амонд — дæ хай
 Фу кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Фу-фу фæкæн дæ даваггæгтыл дæ уды тæригъæдæй.
 Фуфугæнгæ фæцым дæ басы хуыпп.
 Фыд аз дыл скæнæд.
 Фыд азы хаст фæу.
 Фыд дæ хæдзары бацæуæд.
 Фыдамонд — дæ хай.
 Фыдамонд фæу.
 Фыдарт — дæ хай.
 Фыдарт фæу.
 Фыдаудæн дыл фæкæнæд.
 Фыдахæсты бахау.
 Фыдахуыр дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Фыдæбойнаг — дæ сæр.
 Фыдæбойнаг фæу.
 Фыдæбон фæкæн дæ удисгæйæ.
 Фыдæбонгæнгæйæ сис дæ цардыл дæ къух, цы лæг дæ.
 Фыдæбонгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Фыдæбоны гуырд дын Хуыцауы цæст бауарзæд.
 Фыдæвзагæй фæцæр.
 Фыдæвзаджы цæф фæу.
 Фыдæгъдау дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фыдæгъдауæй æрцæуæд дæ удисæн.
 Фыдæлгъыст дæ баййафæд.
 Фыдæлгъыст — дæ хай.
 Фыдæлгъыст дыл æрцæуæд.
 Фыдæлгъыст фæу де Скæнагæй.
 Фыдæлгъыстæй фæсæй.
 Фыдæмбæлæг дыл æрбамбæлæд.
 Фыдæмбæлæджы цæф фæу.
 Фыдæнæн дæ цæст мæ фазмæ æрхауæд.
 Фыдæнхъæл дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фыдæнхъæл фæу.
 Фыдæнхъæлæй батон дæ царды бонтæ.
 Фыдæнхъæлæй фæцæр.
 Фыдæнхъæлы бон дыл акæнæд.
 Фыдæнцой фæу.
 Фыдæх дæ ныхыл сæмбæлæд.
 Фыдæхджынаг дæ Уæллаг æрбамарæд.
 Фыдæхсæв дæ фæсахсæвæрты дзуæрттæ фæкæнæнт.

Фыдæхсæв фæу мæ кæстæрты уæззау тæригъæдæй.
Фыдæхсæвæй дын аирвæзт ма уæд.
Фыдбойнаг фæу.
Фыдбон — дæ хай.
Фыдбонæй фæцу.
Фыдбоны азар дæ басудзæд.
Фыдбоны амæттаг фæу.
Фыдбоны бонæй фæцæр.
Фыдбоны хай фæу.
Фыдбоны халон дæм бауасæд.
Фыдбоны цард фæкæн.
Фыдбылыз дыл сæмбæлæд.
Фыдбылызы цард фæкæн.
Фыдбылызхæссаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Фыдбылызы хай фæу де знæгты æлгъыстæй.

*Фыдвадат —
дæ фадат.*

Фыдвадат фæу.
Фыдвадатæй батон дæ царды бонтæ.
Фыдвадатæй — дæ мæлæнбон.
Фыдвæззæг фæу.
Фыдвæззæгæй дын аирвæзт мауал уæд.
Фыдвæззæджы бон дыл акæнæд.
Фыдвæнд — дæ хай.
Фыдвæндæй æвæд фæу.
Фыдвæндæй æрцауæд дæ царды кæрон.
Фыдвæндаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Фыдвæндаг фæу, фылдæр кæй уарзыс, уыдон æлгъыстæй.
Фыдвæндагтæ — дæ хай.
Фыдвæндагтыл — дæ хæтæн.
Фыдвæндагтыл — дæ цауæн.
Фыдвæндагтыл фæцу ноджыдæр.
Фыдгæнæг дыл хæрхæмбæлд фæуæд.
Фыдгæнæджы къухы ‘фтыд дæ Хуыцау фæкæнæд рæхджы
бонты.
Фыдгултæ дæм фæцæуæнт.
Фыдгулты кæрдтыл бафт.
Фыдгулты фæндиаг фæу.
Фыдгул-фыдзæрдæ — дæ хай.
Фыдгул-фыдзæрдæйы хай фæу адамы тæригъæдæй.
Фыдгуыбынæй æрцауæд дæ мæлæт.
Фыдгуыр дæ æмæ фыдмард акæн.

Фыдгуырдаей æрцауæд дæ царды кæрон.
Фыдгуырды æмбисонд дыл акæнæд.
Фыд — дæ хай.
Фыд дыл æрцауæд.
Фыд зымæджы къухы бафт.
Фыд рæстæг дыл ныккæнæд.
Фыд сæвæр.
Фыд скæн.
Фыдаей фыдмæ фæцу.
Фыддæр дæ Уæллаг фæкæнæд.
Фыддæр фæу.
Фыддæраей æрцауæд дæ магуыр хæдзары магуыр сæфт.
Фыддæрмае цы 'рцауай, Хуыцау дын ахæм «арфæ» ракæнæд.
Фыддон, фыддуры хай фæу.
Фыддуг дыл ныккæнæд.
Фыддзæст дыл сæмбæлæд.
Фыддзæф дæ Хуыцау фæкæнæд.
Фыддзу фæкæн цæраёнбонты.
Фыддзырд дыл бафтæд.
Фыддзырдаей де 'взаг ахауæд.
Фыддзырдаей де 'взаг бахус уæд йæ рæбыныл.
Фыддзырдаей де 'взаг дæ комарынджы мауал бацауæд.
Фыддзырдаей де 'взаг ныруайæд.
Фыддзырдаей де 'взаг стæг фестæд.
Фыддзырдаей де 'взаг срæсийæд.
Фыддзых фæу дæ бинонты фыдæнæн.
Фыдзаманы амæл.
Фыдзæрдæ — дæ хай.
Фыдзæрдаейæ фæцæр.
Фыдзæронд бау.
Фыдзæрондмæ фæцæр æмæ цардаей мацы фен.
Фыдзонд дыл бафтæд.
Фыдзонддæр дæ Уæллаг фæкæнæд.
Фыдзыкъуыраей æрцауæд де 'гады мæлæт.
Фыдзымæг дæ фæкæнæнт а комбæсты дзæрттæ.
Фыдзымæг фæу де 'нахъом кæстæрты тæригъæдаей.
Фыдкой — дæ хай.
Фыдкуадзæн фæу.
Фыдлæг æмæ фыдбоны ахæсты — дæ сæр.
Фыдлæджы ахæсты фæу.
Фыдлæджы къухы ныххау.
Фыдми — дæ хай.
Фыдмиаг фæу.

Фыдмийы к̆ухылаевæрд фæуæд дæ куыдз-сæр.
 Фыдниз — де уæнгты.
 Фыднизæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Фыднизæй фæсæй дæ удисæн бонмæ.
 Фыднизæй фæхъæрз æмæ фæнæт.
 Фыднизы ахæсты фæу.
 Фыдногаз фæу мæ тæригъæдай.
 Фыдном фæхæсс.
 Фыдох дæ баййафæд.
 Фыдохаг фæу.
 Фыдохæй амæл.
 Фыдохæй фæцу.
 Фыдсад фæкæн.
 Фыдсад фæкæн, чи дæ нæ уарзы, уыдоны фæндиаг æмæ мæ
 фæндиаг.
 Фыдсæрд фæу.
 Фыдсыл усы к̆ухы ныххау.
 Фыдсылгоймаг дæ хъæццулы бынæй скæсæд.
 Фыдрын — дæ хай.
 Фыдрын дæ хурхы хъуырхъуыргæнгæ афардæг уæд рæстæгыл.
 Фыдтæ дыл фæцæуæд.
 Фыдтæ фæуын.
 Фыдтæ февæр.
 Фыдтæ февзар.
 Фыдуаг мард акæн.
 Фыдуалдзæг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фыдуд фæкæн.
 Фыдус — дæ хай.
 Фыдусы æлгъыст дыл æрцауæд.
 Фыдусы фыдæлгъыст дæ баййафæд дæ дидинаæфтауæн бон.

 Фыдуацхæссæг фæу.
 Фыдуæзæг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Фыдфынты хай фæу ноджыдæр.
 Фыдхайæ æрбадæнгæлмард у.
 Фыдхæрдæй тъæппытæ фæхау.
 Фыдхуыз дыл бафтæд.
 Фыдхуыз райс.
 Фыдхъизæмар — дæ хай.
 Фыдхъизæмар фæкæн де 'нæуынон адамы уæзгуытыл.
 Фыдхъус дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Фыдхъуынай æрцауæд дæ мæлæт.
 Фыдцард фæкæн.

Фыдцæф фæу.
 Фыдцъылызæй амæл.
 Фыдцъылызæй æрцæуæд дæ мæлæн бон.
 Фыдцъылызæй фыдцъылыздæрмæ фæцу, кæй хæйттæ фæ-
 хордтай, уыдоны 'лгыстæй.
 Фыдызгъæл бауæларт кæнын дын макуы бантысæд.
 Фыдызгъæл макуы фен дæ цард-цæрæнбонты.
 Фыдызгъæл макуы сфыцæд дæ аджы.
 Фыдызгъæл хæрыны бон дæ ма фæуæд.
 Фыдызгъæлы ард дæ баййафæд.
 Фыдызгъæлы хайыл сæ кæрæдзи чи ныттоны, уыцы куйыты
 цармы фæцу.
 Фыдындæй арвит дæ царды бонтæ.
 Фыдындæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Фыдыусы фæндиаг фæу.
 Фыдыусмæ фæкæс.
 Фыййау фæцу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Фыййаухъом ма бау.
 Фыййауы лæдзæг макуы ахауæд дæ къухæй.
 Фын зондцух нæ уыны æмæ дын фын фенын макуы бонты
 бантысæд.
 Фын уынынæн ма бау.
 Фынæй фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Фынг макуы фен.
 Фынгтæ февæр... хисты фынгтæ.
 Фынгыл бадынæн ма бау.
 Фындзæфтыд фæу.
 Фындзæфтыдæй батон дæ царды бонтæ.
 Фындзæфтыдæй уынгты фæхъеллау кæн.
 Фындзхауд фæу.
 Фырдырд дыл бафтæд.
 Фырзыд фæкæн.
 Фырт макуы фен.
 Фырт схъомыл кæнын дын ма бантысæд.
 Фыры сыйы здыхт æрцу.
 Фысгæ-фыссын, Габеты дзæгъындзæгау, дæ лæхъут къуырт-
 тыл амæл.
 Фысдармы фæцу æмæ бирæгъдзастæй фæкæс.
 Фыццаг дæ бинонты сæфт фен, стæй сæ фæдыл мæрдтæм
 цæрддзу бакæн.
 Фыццагæтты рæхджы аййаф.
 Фыццагтау фæу.
 Фыцын дын мауал бантысæд, цы фыдызгъæл дæ.

Х

Хабайраг фæу.
Хабар кæнынхъом ма бау.
Хабæрттæгæнгæ сис дæ уд.
Хабæрттæгонд ма фæу, афтæ дæ арв æркъуырæд.
Хабæ-сабæ кæн.
Хабæ-сабæйæ фæцæр.
Хабедзенхуызæй фæцу.
Хадзы фест.
Хадзы-мадзы фæкæн.
Хай дæ макуы мацæмæй фæуæд.
Хай дыл макуы сæмбæлæд.
Хай дын ма уæд æнæуæрст адæмæй.
Хай макуы фен.
Хай райсынæн ма бау.
Хай райсынхъом дæ Хуыцау ма скæнæд.
Хайад исынæн макуы бабæзз.
Хайæ æнæхай фæу.
Хайæ хайджынхуыз макуы райс.
Хайгай фæу дæ бионты тæригъæдæй.
Хайгæнæг дæ Уæллаг макуы скæнæд.
Хайгæнæгæй æнæхайæ аззай.
Хайгæнæггаг дæ сæр над баййафæд.
Хайгæнæггаг дыл мады 'лгъыст цы сæмбæла, уыцы амонд дæ уæд.
Хайгæнæн дын мацы уæд.
Хайгæнгæ кард ныссæдзæд дæ зæрдæйы.
Хайгæнгæйæ хайгæнинаг фæу.
Хайгонд дын мацы 'рцæуæд дæ фыды стыр бынтæй.
Хайдæттæг фæу æмæ дæ хай ма фæуæд.
Хайджын макуы мацæмæй фæу.
Хай исыны бон дæ ма фæуæд.
Хаймæ фæтырн æмæ дын æй Уæллаг дæ къухы макуы бафтауæд.
Хайы аккаг ма су.
Хайыл фæку æмæ дзы æнæхай фæу.
Хайуан макуы рахизæд де скъæтæй.
Хайыр дын ма уæд дæ фыдæбон.
Хайыр дын ма фæуæд, дæ хъуыры цы ахизы, уый.
Хайыраг дын мацы уæд дæ дардыл къуымты.
Хайыргæнæг дын хайыр мацы ныккæнæд.
Хал амæрзын ма бауæд дæ бон.

Хал аскъуынынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Хал сисынæн ма бау.
 Халæй халмæ дæ дæ къах авæрыны бон ма уæд.
 Халмæ дæ асинтæ 'вæрын бахъæуæд.
 Халы сæрты ахизынхъом ма бау.
 Хала-булатыл фæзил.
 Халагъуд саразынæн ма ском.
 Халагъудæй фæракæс-ракæс кæн.
 Халагъуды цæринаг фæу.
 Халамæрзæнау иуæрдæм фæхаф.
 Халамæрзæны цæф дыл сæмбæлæд.
 Халассæрæй фæцу де 'взонджы бонты.
 Халатджын дæ къуымты макуы разилæд.
 Халæгæй дарддæр аразынхъом макуы мацæмæй бау.
 Халæггаг фæу.
 Халæппарæг æлгъыстаг у æмæ æлгъыст фæуæд дæ сæр.
 Халæппарст фæу.
 Халгæ-халын дæ сæргой Хуыцау фæкæнæд.
 Халдих бау.
 Халдихтæй дæ дæ нымæтыл æрхæссæнт.
 Халхор фæхуин æмæ дын физонæг бахæрын макуы бантысæд.
 Халинаг дæ а комбæсты дзуæрттæ фæкæнæд.
 Халын дын ма бантысæд.
 Халер дыл фæзынæд.
 Халерæй фæдæнглмард у.
 Халерæй фæсæй.
 Халон дæм фæуасæд.
 Халонау хъуахъ кæнынæй дарддæр мацы базон.
 Халонау фæхъуахъ кæн дæ ахсджиæгтæм.
 Халоны фендау уæд адæмæн дæ фенд.
 Халсар макуы фен дæ хæдзары.
 Халсардоны разилынхъом макуы бау.
 Хамбохъ хæрынæй дарддæр дын мацы бантысæд.
 Хамут конд дыл æрцауæд.
 Хамутæвæрдæй дæ фæцауын кæнæд дæ амондыскæнæг.
 Харбызау схъулаеттæ у.
 Хардз кæнынхъом ма су.
 Хардз фæкæн дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
 Хардзау дæм æркæсæд дæ цард.
 Хардзау хардз дæ хъæбулты тыххæй цы кæнай, уыцы бон
 дæ баййафæд.
 Хардзгæнаг дæ æмæ хæрдзтæй рафт.
 Хардзгæнæггаг ма-иу дæ æлгъыстытæ дæр цы фæуа, уыцы
 амондæй фæцæр.

Хардзгæнгæйæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
Хардзгæнинаг фæу.
Хардзгонд дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
Хару саразынæн ма бау.
Хару хæрынхъом дæр дæ Хуыцау ма бакæнæд де 'гуыздзæгæй.
Харуйаг макуы райс дæ къуымæй.
Хаст фæуæд дæ хæдзар.
Хаст фæу.
Хасты – дæ сæр.
Хасты хъæр уæ айхъуысæд.
Хатгæнинаг фæу.
Хатгонд æрцу.
Хатиагау дæм фæдзырдауæд.
Хатиагау фæдзур.
Хатиаг дæ фæкæнæд Уæллаг.
Хаттæй-хатт пьолы хъил дæр фехсы æмæ дæ зæрдæйыл сæм-
бæлæд.
Хатынæй рафт.
Хатыр дын мацы уæд.

*Хатыр-матыр –
Хадты Бытзыр.*

Хатыргæнæн дын макуы уæд.
Хатыргæнгæ фæцу дæ цæрынæй дæ хæрынмæ.
Хатыргæнгæйæ æрцауæд дæ уды сæфт.
Хатыргæнинагмæ æрхау.
Хауæггаг фæу.
Хауæггагæй фæцæр.
Хауд фæу дæ хæдзарæй.
Хауинаг дæ фæкæнæд Хуыцау.
Хауыны бон дæ мауал фæуæд.
Хафа æмæ æвзоннайæ фæцæр.
Хафгæйæ амæл.
Хафгæ-хафын фæхъу æмæ де 'мбисонд ныхъхъæр уæд.
Хафинаг фæу.
Хафынайæ фæцæр.
Хафыны бон дæ мауал фæуæд.
Хахгонд æрцу.
Хажуыр фæкæн ноджыдæр.
Хажуыргæнгæйæ амæл.
Хажуыргæнинаг фæу.
Хажуыргонд дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг.
Хажæрцу де 'мгæртты рæгъæй.

Хаццон фæис æмæ та-иу афтидгуыбынæй аззай.
 Хаццонæн бахъу дæ цард-цæрæнбонты.
 Хаццоны фæцу.
 Хæбæцц фæбад.
 Хæбæццæй баззай зæххыл.
 Хæбизджын макуы ацæуæд дæ хъуыры.
 Хæбизджын макуы фен.
 Хæбизджынгондæй дарддæр дæ хæбизджын бахæрыны бон
 макуы фæуæд.
 Хæбизджыны ард дæ басудзæд.
 Хæбуздзыхъ дыл фæзынаед.
 Хæбуздзыхъхъæй ныккъъуыппытæ-дзыхъхъытæ у.
 Хæдæвзагæй æнæвзаг фæу.
 Хæдæгъдау кæстæр уæ макуы рацæуæд.
 Хæдæлдæртæ фæкæнут.
 Хæдæргъæвд топп дыл сæмбæлæд.
 Хæдæргъæвд топпы нæмыг дæ риуыл суайæд.
 Хæдæфсарм сылыстæг уæм ма рахъомыл уæд.
 Хæдæфсармæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хæдæфсармты бон дыл акæнæд.
 Хæдæфцæгæй фæцу.
 Хæдæхсы нæмыг дæ ныхыл сæмбæлæд.
 Хæдбарæй де уæнгтæ макуы айваз.
 Хæдбарты бонæй фæцæр.
 Хæдбарад макуы фен.
 Хæдбарджынæй ацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Хæдгунтонæй дæхи дарынхъом ма су.
 Хæддзуйæ фæхит адæмы уæзгуытыл.
 Хæддзуйæ фæцæр.
 Хæдзондæй дæ мачи фенæд.
 Хæдивæгæй уæлдæр схизынаен ма бау.
 Хæдивæджы бынаты рафт.
 Хæдифтонг мард акæн.
 Хæдифтонгæй æрбацарæфтыд у.
 Хæдифтыгъд æрцу.
 Хæдифтыгъдæй фæтон дæ царды бонтæ.
 Хæдмæл мард акæн.
 Хæдмæлæй æргæвдинаг фæу.
 Хæдмæлæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хæдмæлæй дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.
 Хæдмæлтæ фæхæр.
 Хæдмæлхор дæ скæнæд Уæллаг.
 Хæдмæлхор фест.
 Хæдмæлхоры номимæ фæцæр.

Хæдон дарыны бон дæ ма фæуæд.
 Хæдон макуы фенæд де уæнгтæ.
 Хæдоны ацæуынæн ма бау.
 Хæдтæхæг æрхауæд æмæ дæ сæрыл сæмбæлæд.
 Хæдтулгæ дыл сæмбæлæд.
 Хæдтулгæйæ рахау.
 Хæдтулгæйы цæуынæн ма бау.
 Хæдтулгæйыл ласинаг дæ Хуыцау фæкæнæд рæхджы бонты.
 Хæдтыхми – дæ хай.
 Хæдтыхмийæ амæл.
 Хæдуагæй ацæугæ дæ мачи фенæд – фæхудинаг уыззынæ.
 Хæдхæцæг паддзахы цæф фæу.
 Хæдхæцгæйæ бахæр дæ хъиутæ.
 Хæдхицауæн лæггадгæнинаг фæу.
 Хæдхонгæйæ фæзил адæмы хæдзæрттыл.
 Хæдхуызæй ацæуын дын ма бантысæд.
 Хæдхуызæй фæдæнгæлмард у.
 Хæдзайраг дæ Хуыцау ма фæкæнæд.
 Хæдзар аразынæн ма бау.
 Хæдзаркæнинаг фæу.
 Хæдзар мауал ссар.
 «Хæдзар, хæдзар» фæкæн æмæ дын хæдзар скæнын ма бантысæд.
 «Хæдзар-хæдзар»-гæнгæ фæцу æмæ æнæхæдзарæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хæдзарад скæнын дын ма бантысæд.
 Хæдзарæй-хæдзармæ фæзил.
 Хæдзарваг фæллойд дын, дæ къухтæм æмхасæнтæ куы фæкæнай, уæддæр æртымбыл кæнын ма бантысæд.
 Хæдзарвæндагыскъуыд фæут.
 Хæдзаргай фæлæбырут æмæ былæй калд æрцæут.
 Хæдзаргæнæг уæ мауал баззайæд.
 Хæдзаргæнæгау фæскъæсæр æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хæдзаргæссæн дæр цынæуал сбæззай, уыцы бон дыл æкæнæд.
 Хæдзардарæг дæ мауал уæд.
 Хæдзарджынаей æнæхæдзар фæу.
 Хæдзардзинтæм фæбæлл, фæлæ сæ макуы баййаф.
 Хæдзардзинты рæгъы ацæуынæн ма бау.
 Хæдзари-хæдзар фæзил дæ уды мæрдæй.
 Хæдзари-хæдзар цæуыны бон дæ мауал фæуæд.
 Хæдзаронты номæй дæм макуы бадзырдæуæд.
 Хæдзарсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хæдзаруат фæу.
 Хæдзаруатæй баззай дæ цæрджыты мæрдæй.

Хæдзархалæджы ном дыл сбадæд.
 Хæдзархалæй амæл.
 Хæдзархалы номимæ фæхир-хур кæн.
 Хæдзархæлд фæу.
 Хæдзархъуагæй батон дæ бонтæ.
 Хæдзарцухæй арвит дæ цард.
 Хæдзæй здыхт æрцу.
 Хæзгул дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Хæзгул скæнынæн ма бау.
 Хæзгулæй хæзгулмæ фæцу.
 Хæзгулы амондæй фæцæр.
 Хæзгулы кадæй батон дæ царды бонтæ.
 Хæзгулы къухтæм дæ æрæппарæд дæ амондыскæнæг.
 Хæзгулы цæстæй дæм фæкастæуæд.
 Хæзна æварын дын ма бантысæд.
 Хæзна макуы фен.
 Хæзнадæттæг дæ Уæллаг тыхæй фæкæнæд.
 Хæзнадæттинаг фæу.
 Хæзнадон ссарынæн макуы бау.
 Хæзнаджынаы æнæхæзнайæ абад.
 Хæзнайыл амæл.
 Хæзнайыл æргæвст æрцу.
 Хæзнайыл дæ бинонты цагъд фен.
 Хæзнакъахæджы цин макуы банкъар.
 Хæзнакъахæн дæ цæсты зулæй дæр макуы фен.
 Хæзнакъухæй рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Хæйрæг дæ фæсайæд.
 Хæйрæджджынаы фæцу.
 Хæйрæджыты æлгыст фæу.
 Хæйрæджыты хай – дæ сæр.
 Хæкъуырцц фæкæн.
 Хæкъуырцгæнгæйæ сæппар дæ уд.
 Хæкъуырцгæнгæйæ фæкал дæ цæссыг.
 Хæкъуырцгæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Хæкъуырцкуыд дæ фæкæнын кæнæд Уæллаг.
 Хæкъуырцкуыдæй скал дæ рæуджытæ.
 Хæлар ахæссынæн макуы су.
 Хæлар макуы фен.
 Хæлар ссарынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Хæларад саразын дын макæймæ бантысæд.
 Хæларæй фæцæрын макæймæ базон.
 Хæларджынаы æнæхæлармæ цы æрхауай, ахæм бон дыл
 акæнæд.
 Хæларзæрдæйæ ацæуын дын макуы бантысæд.

Хæлæрттæй æнæхæларæй аззай.
Хæлæрттæн «Цомут хъæмæ» зæгъынхъом макуы бау.
Хæлæрттæм знаджы цæстæй фæкæс, знæгтæм — хæлары
цæстæй.

Хæлары ард дæ баййафæд.
Хæлары æфсон де знæгтæн фæлæггад кæн.
Хæлары бонæй фæцæр.
Хæлары ердойæ ныххау.
Хæлары зæрдæ ссарынаг макуы бау.
Хæлары зæрдæхудт дæ баййафæд.
Хæлары къухмæ фæдзыназ.
Хæлары къухылæвæрд фæу.
Хæлары номæй фæцæр.
Хæлары роныбырдæй фæцу.
Хæлары цæстытæм кæсинаг фæу.

Хæлаф ницы у, фæлæ дæ аккаг хæлафы макуы атъысс дæ
къæхтæ.

Хæлаф скæнынæн ма бау.
Хæлаф цы у, фæлæ æнæхæлафæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Хæлæг фæкæн адæммæ, фæлæ дын сæ баййафын макуы бан-

тысæд.

Хæлæгæй адæммæ дæ цæсты фиутæ батайæнт.
Хæлæгæй цæстхауд фæу.
Хæлæггаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæлæггæнаг дæ æмæ фырхæлæгæй фыдбон баййаф.
Хæлæггæнæджы ном фæхæсс.
Хæлæггæнæджы хал ахæр.
Хæлæггæнгæйæ сис дæ уд.
Хæлæггæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæлæггондæй батон дæ царды бонтæ.
Хæлæгмард акæн.
Хæлæйфаг фæу.
Хæлæттаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæлæттаггæнинаг фæу.
Хæлæттаггæнинагæй дæ мæ уд фенæд.
Хæлæттаггæнинагмæ æрхау.
Хæлæттаггæнинагджы ном дыл сбадæд.
Хæлæттаггонд фæу.
Хæлæттагондæй дæ бындур ныззилад.
Хæлæттагонды ном фæхæсс.
Хæлæф фæкæн.
Хæлæф фæкæн æмæ дæ сыджытæй дæр хай ма фæуæд.
Хæлæфаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хæлæфæй æрдуйы сæрты ахизынаг мауал у.

Хæлæфæй æрцауæд дæ уды сæфт.
 Хæлæфæй дæлгом-уæлгом фæкæн.
 Хæлæфæй тъангыскъуыд фæу.
 Хæлæфæй фæтъыз æмæ фæнæт.
 Хæлæфгæнаг дæ æмæ дæ дæ рафæлдисæг мацæмæй бафсадаед.
 Хæлæфгæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Хæлæфгæнгæ дæ æрæййафæд дæ удхæссæг.
 Хæлæфгæнгæйæ фæцæр.
 Хæлæфгæнгæйæ фыдбонь цард цы фæкæнай, дæ ныхыфыс-
 тæй дæ уыцы амонд фæуæд.
 Хæлæфгæнгæйæ батон дæ нымæд царды бонтæ.
 Хæлæфгæнгæйæ хир-хуйраг фæу.
 Хæлæфгæнинаг фæу.
 Хæлбурць кæнын дын мауал бантысæд.
 Хæлбурць фæкæн дæхимидæг æмæ дæ иу хъуыдыгæнæг мачи
 фæуæд.
 Хæлбурцьгæнаг дæ æмæ хæлбурцьгæнгæйæ æрцауæд дæ
 царды кæрон.
 Хæлбурцьгæнæн дын цынауал уа, уыцы бон дыл æркæнæд.
 Хæлбурцьгæнгæйæ фæсутыр у.
 Хæлбурцьгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хæлд дæ æмæ хæлдæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Хæлдæй фæхит уæзгуытыл.
 Хæлдæй хæлдмæ фæцу.
 Хæлдимæ цæрыс æмæ йын йæ хал ахæр.
 Хæлдтыл бафт.
 Хæлды ном фæхæсс ноджыдæр.
 Хæлддзаг дæ æмæ хæлддзагæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Хæлддзаджы ном дыл цы сбада, уыцы амондæй фæцæр.
 Хæлддзагæй дæ фæцæрын кæнæд дæ амондыскæнæг.
 Хæлиу фæлаууыны бон дæ ма фæуæд.
 Хæлиуæй баззай.
 Хæлиуæй фæхиу у.
 Хæлиугæнгæйæ дæ астауыл афæд.
 Хæлиугондæй баззай.
 Хæлиудзых дæ æмæ дын дæхи базонын ма бантысæд.
 Хæлиудзыхæй батон дæ цард.
 Хæлиудзыхты бон дыл акæнæд.
 Хæлиу-мæлиу фæцу.
 Хæлмаг дæ адæмы буарыл æмæ, хæлмаг цæмæй ахауы, уыцы
 хос дыл сæмбæлæд.
 Хæлмагæй фыддæр фæу.
 Хæлмагæн хос ис, дæуæн хос ма разынад.
 Хæлмаггæнинаг фæу.

Хæлмагниз дыл бахæцæд.
 Хæлмагнизæй фæсæй.
 Хæлмагнизы амæттаг фæу.
 Хæлттæ фæхæсс.
 Хæлттæ хæссын дын мауал бантысæд.
 Хæлттæхæсгæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Хæлттæхæссæджы бон дыл акæнæд.
 Хæлттæхæссинаг фæу.
 Хæлуарагау тынтæ фæбий æмæ дæ тынджынаей мачи фенæд.
 Хæл-хæл кæныны бон дын Хуыцау ма раттæд.
 Хæлхæлгæнгæйæ сæппар дæ уд.
 Хæлхæлгæнинаг фæу.
 Хæлц æмæ нозт макуы фен.
 Хæлцæй макуы бафсад дæ гуыбын.
 Хæлцы æмгæрон дæ Хуыцау макуыуал ауадзæд.
 Хæлын дæ фестын кæнæд Уæллаг.
 Хæлын кæрцы бамби.
 Хæлын худæй хуыздæр дзаума ма фенæд дæ буар.
 Хæлынаей ныммæл.
 Хæлынты амæл.
 Хæлынбазырджынаей мæргътимæ тæхыныл фæхъар дæ уд.
 Хæлынбыттыр фест.
 Хæлынбыттырау мауал мæргътæй у, мауал — мыстытæй.
 Хæмпæлгæрдæг æрзайæд дæ уæзгуытыл.
 Хæмпæлгæрдæджы бын фæу.
 Хæмпæлджыны — дæ мæлæт.
 Хæмпæлзачъе зæронд лæгæй ныхъхъембыр у дæ фыды æрчыты.
 Хæмпæлзачъейæ — дæ мæлæт.
 Хæмпæлрихийæ фæцу.
 Хæмпæлсæр цы цардæй фæцæры, уыцы амонд дын бауар-
 зæд мæ цæст.
 Хæмпæлсæрæй фæцу.
 Хæмпæлты æрцауæд дæ мæлæт.
 Хæмпæлты æппаринаг фæу.
 Хæмпæлты гуырд дæ æмæ хæмпæлты æрцауæд дæ мæлæт.
 Хæмпæлты дæ баныгæдауæд.
 Хæмпæлтыл бафт.
 Хæмпус буар макуы фен.
 Хæмпус буармæ фæбæлл æмæ мæллæг сылыстæг дæр макуы фен.
 Хæмпус буарыл — дæ удисæн.
 Хæмпус буарыл дæ 'рмттæ макуы æруадз.
 Хæмпус сылыстæг дæ иувæрсты дæр макуы ахизæд.
 Хæмхудджын лæгмæ фæкæс.
 Хæмхудджынаей фæцæр адамы 'хсæн.

Хæмхудджынаей фæцу, чи дæ сфæлдыста, уый рæзты.
 Хæмхуджынты номæй дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Хæмц-хæмц кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Хæмц-хæмц фæкæн.
 Хæмцхæмцгæнгæ сис дæ уд.
 Хæмцхæмцгæнæн дын мауал уæд дæ хæлд дæндагтæй.
 Хæмцхæмцгæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Хæмцхæмцгæнгæйæ бæхау сæппар дæ уд.
 Хæмцхæмцгæнинаг фæу.
 Хæндыг макуы фен дæ хæдзары.
 Хæндыгкбахæг фæхуин.
 Хæндыгхъусæй фæцу.
 Хæнкъæлтæй дарддæр дын бахæринаг макуы мацы уæд.
 Хæнцъул кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Хæнцъулæй рæвдыд макуы баййаф.
 Хæнцъулы рæвдыд макуы базон.
 Хæпп кæнынхъом макуы су.
 Хæппæнтыртт фæкæн.
 Хæпкæнинаг фæу.
 Хæпп-хæпп кæнынаей дарддæр мацы базон.
 Хæппæртæ феппар.
 Хæраг дæ æмæ хæрдæй ма бафсæд.
 Хæргæ-хæрын тæппытæ фæхау.
 Хæргæйæ сис дæ уд.
 Хæрын дын мауал бантысæд.
 Хæрыны бон дæ мауал фæуæд.
 Хæрыны бонæй фæнымай дæ цард.
 Хæрам хæссынæн ма бау.
 Хæраймаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хæраймаг фæу, æнæхъуаджы кæй хæрам кæны, уыдоны
 дудгæ тæригъæдаей.
 Хæрамæй ссар дæ адзал.
 Хæрамæй фæцæр.
 Хæрамæй хæрамдæрмае фæцу.
 Хæрамгæнгæйæ дæ æркъуырæд Уæллаг.
 Хæрамгæнинаг фæу.
 Хæрамгондæй фæу де знæгты фæндиаг.
 Хæрамджын — дæ фæстагæттæ.
 Хæрамджынтимæ — дæ хъуыддæгтæ.
 Хæрамдзастæй саудзыдыдайæ фæлæс.
 Хæрамдзастæй фæкæс дæ цард-цæрæнбонты.
 Хæрамзæрдæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Хæрамиуæг фæкæн ноджыдæр, хорз ракæнын дын ма бан-
 тысæд.

Хæрамиуæггæнагæй æрцауæд дæ уды сæфт.
Хæрамхæссæгæй дæ æрæййафæд дæ адзал.
Хæрамы бон амæл.
Хæрамы къухылæвæрд фæу.
Хæрæг æрцауæд æргæвст дæ мардæн.
Хæрæг бахæрæд дæ мард æмæ дæ дзуар.
Хæрæг дæ æмæ хæрджыты къæхты бын – дæ мæлæт.
Хæрæг дын – фæлдыст.
Хæрæг фест.
Хæрæгбындар дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæрæгбындарæй фæцæр.
Хæрæггæсæй фæцу.
Хæрæггур дæ Хуыцау фæцауын кæнæд.
Хæрæгджын дæр макуы су.
Хæрæгисæй дæ хæрæггур фæцауын кæнæд дæ рафæлдисæг.
Хæрæгсаст фæу.
Хæрæгсастæй баззай.
Хæрæгсындз фæхæр.
Хæрæгсындзæй дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.
Хæрæгуæргътæ фæлух.
Хæрæгхæлмаг дыл бахæцæд æмæ дын схосгæнæн мауал уæд.
Хæрæджы сæр дын – хæринаг.
Хæрæджы тъæнгтæ дын фæлдыст фæуæнт.
Хæрæджы тъæнгтæ фæхæр.
Хæрæджы тъæнгтæ хæргæ фæцу.
Хæрджытæ дын – фæлдыст.
Хæрджытæм цауинаг фæу.
Хæрджытимæ баринаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хæрджытимæ – дæ бынат.
Хæрджыты бын æрцауæд дæ мæлæт.
Хæрæн дæ куыднæуал уа, ахæм низæй фæсæй.
Хæргæ-хæрын дæ къæбæр дæ хъуыры фæбадæд.
Хæргæ-хæрын тъæппытæ фæхау.
Хæрд фæуæд дæ сæр.
Хæрдагур фæзил адæмы уæзгуытыл.
Хæрдафон дæ хъуыддæгтæ уæзгуытыл тауинаг фæуæнт æмæ-
иу ды та дæ гуыбыны фæдыл бафт.
Хæрдæй макуы бафсæд.
Хæрдæнхæл фæзил хæдзари-хæдзар.
Хæрдæфсис дын де Скæнаг ма раттæд.
Хæрдæфсисæй дæ кард йæ кæрддзæмы нытътъысс.
Хæрдваг ссарынæн ма бау.
Хæрдджынæй рацаугæ дæ мачи фенæд.
Хæрдджынхуыз равдисынæн макуы бау.

Хæрдмондагæй фæтон дæ бонтæ.
Хæрдсайæн митæ фæкæн æмæ кæрдзынæй дæ гом гуыбын
макуы бафсад.
Хæрдхуызæй рацæуын дын ма бантысæд.
Хæрдхъуагæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Хæрдхъуагæй фæхъус де стонг гуыбыны хъуыр-хъуырмæ.
Хæрдцухæй – дæ цард дæр, дæ мæлæт дæр.
Хæрзад хæринаг макуы фен.
Хæрзад хæринагæй дæ дæ гуыбын бафсадыны бон макуы
фæуæд.
Хæрынæн ма бау.
Хæрыны бон дæ не Скæнагæй мауал фæуæд.
Хæрæфырт макуы балæууæд дæ къæсæрыл.
Хæрæфыртæй сæрыстырæй ацæуыны бон дæ ма фæуæд.
Хæрæфыртмæ бадзурыны бонæй дæ Уæллаг бахизæд.
Хæрæфырты уарзт макуы банкъар.
Хæрæфыртыл бацин кæнынæн ма бау.
Хæрв фæдар.
Хæрвы æрцæуæд дæ мæлæт.
Хæргæфс фест.
Хæргæфсау ма бæхтыл нымад у, ма – хæрджытыл.

*Хæрдæй-уырдыгæй –
дæ сæфтырдыгæй.*

Хæрдвæндагтыл фæцу.
Хæрдмæ цæуынæй дæ Хуыцау бахизæд.
Хæрдмæ-уырдыгмæ фæкæн.
Хæрдтæ æмæ уырдгуытæ – дæ хай.
Хæрдтæ æмæ уырдгуыты рафт.
Хæрдты ахæцыны бон дын Хуыцауы цæст мауал бауарзæд.

*Хæрдты утæхсæн кæн,
уырдгуыты – удисен.*

Хæрдты фæкæс.
Хæрдты фæкæс æмæ ныллæджыты æрбад.
Хæрдгæбыд макуы фен.
Хæрдгæбыд скæнын дын ма бантысæд.
Хæрзбын бау.
Хæрзбын дæ бакæнæд дæ амондыскæнæг.
Хæрзарæзтæй рацæуын дын макуы бантысæд.
Хæрзарæхст нукуы уыдзынæ, фæлæ ма хæрзамæстæй цы
фæцæуай, уыцы амонд дæ уæд.

Хæрзарæхстæй дæ кард – дæ уонджы.
 Хæрзарæхстджын мард æрбакæн.
 Хæрзаудæнгæнæг дæр дыл ма уæд.
 Хæрзахуыраей æрцауæд дæ мæлæт.
 Хæрзахуыры бон дын Дунескæнæг макуы раттæд.
 Хæрзæг аразынаен ма бау.
 Хæрзæг кæнын дын ма бантысæд.
 Хæрзæггурæггаг райсын ма базон.
 Хæрзæггурæггаг раттынаен ма бау.
 Хæрзæгъдау бафæзмынхъом дæ Хуыцау макуы бакæнæд.
 Хæрзæгъдауæй фыдагъдаумæ фæцу.
 Хæрзæмбæлæг дыл макуы сæмбæлæд.
 Хæрзæмбæлæгæй хызт у.
 Хæрзæмбæлæгæн раарфæ кæнынхъом макуы бау.
 Хæрзæхсæв зæгъæг дын мачи уæд.
 Хæрзбон зæгъыны фадат дын мауал фæуæд.
 Хæрзбон кæнынæн бахъу.
 Хæрзбон фæкæн дæ адджын адæмæн.
 Хæрзбонгæнгæ сис дæ уд.
 Хæрзвæстаг макуы фен.
 Хæрзвæстагæй дæ къух дæ дзыхы акæн.
 Хæрзвæстагмæ фæбæлл æмæ дын Хуыцауæй нывгонд ма уæд.
 Хæрзгæнæг дæ ныхыфысты макуы разынæд.
 Хæрзгæнæгæй фыдгæнæджы ном фæхæсс.
 Хæрзгæнæгмæ фæбæлл æмæ дыл фыдгæнджытæ фембæлæнт.
 Хæрззонд суæвын дын Хуыцауы цæст макуы бауарзæд.
 Хæрззондæй фыдзондмæ фæцу.
 Хæрзиуæг райсынхъом ма су.
 Хæрзиуæггæнæгыл макуы сæмбæл.
 Хæрзиуæггур дæ Уæллаг фæцауыын кæнæд.
 Хæрзиуæггурæй рафт.
 Хæрзиуæггуры амонд – дæ хъуыры.
 Хæрзиуæггуры номæй фæцæр.
 Хæрзиуæгдæттæджы зæрдæ дын Хуыцауы цæст макуы ба-
 уарзæд.
 Хæрзиуæгджынаей ацауыны бон дæ ма фæуæд.
 Хæрзифтонг цард макуы фен.
 Хæрзифтонгæй мæм дæ мард æрбайхъуысæд.
 Хæрзифтонгмæ цæрын дын ма бантысæд.
 Хæрзкондæй дæ мæрддзæгты бацу де ‘нусон бынатмæ.
 Хæрзкъахт ингæны дæ аныгæнæд мæнаей уый.
 Хæрзмæ хъуыддаг саразынаен макуы бау.
 Хæрзмæгæнæгæй хызт у.
 Хæрзнад, хæрзкондæй ссар дæ адзал.

Хæрзсæфт фæкæн.
 Хæрнаг скæнаг дын ма уæд.
 Хæрнаггаг фæуæнт дæ муртæ.
 Хæрнаджытæ фæкæн.
 Хæррагъ дæ фестын кæнæд дæ рафæлдисæг.
 Хæррагъæй фæцу.
 Хæррагъты æрцауæд дæ царды кæрон.
 Хæрхæмбæлд дыл фæуæд дæ удхæссæг.
 Хæр-хæр фæкæн.
 Хæрхæргæнгæ сис дæ уд.
 Хæрхидоны фæцу.
 Хæрынкъа дæ зæрдæйы тæккæ астау ныссæдзæд.
 Хæс бафидынæн ма бау.
 Хæс курыны бон дæ мауал фæуæд.
 Хæсæй хæсмæ — дæ цард.
 Хæсæвæрдæй амæл.
 Хæсфидынхъом дæ Хуыцау ма бакæнæд.
 Хæсгардау чъыллпп фæкæн.
 Хæсгарддзæф фæу.
 Хæсгур дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хæсджынæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Хæс иринаг дæ фæкæнæд дæ амондыскæнæг.
 Хæсгæ фæу.
 Хæсгæмард дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хæсгæмардæй ссар дæ ингæн.
 Хæснаг кæнинаг фæу.
 Хæснаг кæнын дын ма бантысæд.
 Хæснаг кæныны бон дын мауал ратгæд Хуыцау.
 Хæснаг фæкæн, æндæр мацы базон.
 Хæснагæй æрцауæд дæ улы сæфт.
 Хæснагæн фæцæгъд дæ бинонты.
 Хæснаггæнæггаг дын дæ сæр рачындауæд.
 Хæснаггондæй сæмбæл дæ сыджытыхайыл.
 Хæснагыл мард æрцу.
 Хæссиаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хæссиаг фæу дæ улы мæрдæй.
 Хæссыны бонмæ — дæ цард.
 Хæссынхъом макуы бау.
 «Хæст, хæст» кæн æмæ йæ быны — дæ сæр.
 Хæстагур фæцу æмæ дзы дæ сæр мауал æрхæсс.
 Хæстамонд дæ дардмæ цы фæлидза, ахæм дуг дыл акæнæд.
 Хæстамондæй хайджын ма фæу.
 Хæстарыдæй дæ Уæллаг фæцауын кæнæд.
 Хæстарыдæй сис дæ уд.

Хæстарыдæй хæстарыдмæ фæцу.
Хæстæввонгæй нæмыг сæмбæлæд дæ тæккæ ныхыл.
Хæстæввонгæй фæлæуу æмæ дæ уæддæр æдзæттæйæ æййафæд.
Хæстæндзарджыты фæндиаг фæу.
Хæстæфхæрдæй фæцу æмæ дæ иу барæвдауæг ма уæд.
Хæстбойнонæй амæл.
Хæствæлладæй бафт дæ сыджытыхайыл.
Хæствæлтæрдмæ ма ахæццæ у.
Хæстдзагъд дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæстдзагъды уæлдæйттыл бафтын дын мауал бантысæд.
Хæстифтонг у æмæ дæ хæцыны бон ма фæуæд.
Хæстифтонгæй нæмыг ахизæд дæ зæрдæйы.
Хæсткъбахæг дæ æмæ дзы дæ сæр басудзæд.
Хæстмондагæй æрцæуæд дæ царды кæрон.
Хæстмондагæй фæцæр.
Хæстнадæй амæл.
Хæстон рацæуыны бон дæ ма фæуæд.
Хæстулæфт фæкæн.
Хæстулæфтгæнгæ сæппар дæ уд.
Хæстхъом макуы бау.
Хæстæг ссарынаен ма бау.
Хæстæгæй хæстæгмæ дæ сау хабар æрбайхъуысæд.
Хæстæгæй хæстæгмæ ласгæ фæу.
Хæстæггаг дæ мацы æрызгъæлæд.
Хæстæгджынаей дæ мачи базонаед.
Хæстæгдзинад макуы базон.
Хæстæгиуæг кæнынæн ма бау.
Хæстæджыты фыдæх ссар.
Хæстæджыты фыдæхыл фæкæл.
Хæстæгдзуар дыл йæ цæхæртæ ныккалæд.
Хæстæгдзуарей æлгъыст фæу.
Хæстæгмæ мыл дæ хъæргæнджытæ сæмбæлæд.
Хæтаг куыдзы мардæй амæл.
Хæтаг куыдзы цардæй фæцæр.
Хæтаг сылæй фыддæр фæу.
Хæтаг сылæмгад дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хæтæнхуагæй баззай.
Хæтæг цард фæкæн.
Хæтгæ фæцу, кæй нæ зоныс, уыдоны уæзгуытыл.
Хæтгæйæ ссар дæ мæлæт.
Хæтгæцардæй дæ рафтын кæнæд Уæллаг Хуыцау.
Хæтинаг фæу ноджыдæр.
Хæтын базыдтай æмæ дын æй Хуыцау дæ къухæй мауал
аппарæд.

Хæтæнты ахæтын дын ма бантысæд.
 Хæтæнты ахæтын æмæ дын цæуæнты ацæуын мауал бантысæд.
 Хæтæнты дæ фæкæлын кæнæд Хуыцау.
 Хæф фæцæуæд дæ хъустæй.
 Хæффындзæй фæсым-сым кæн.
 Хæфцæстæй фæцу.
 Хæфскъахæй амæл.
 Хæфсхоры номæй батон дæ бонтæ.
 Хæфсытæ фæуасæнт дæ къæхтæй.
 Хæхбæстаг дон баназын дын мауал бантысæд.
 Хæцаг куыдзау фæрæй.
 Хæцгæ низ дыл фæзынæд.
 Хæцгæ низæй фæсæй.
 Хæцинаг фæу.
 Хæцæнгарз сæмбæлæд дæ тæккæ зæрдæсæр.
 Хæцæнгарзæй мард æрцу.
 Хæцæнгарзджын суæвын дын ма бантысæд.
 Хæцæнуаты — дæ мæлæт.
 Хæцгæйæ æрхау.
 Хæцгæ-хæцын дæ сæр — дæ быны.
 Хæцгæ-хæцын дыл нæмыг суайæд.
 Хæцинаг фæу дæ папиты тæригъæдæй.
 Хæццæ цард фæкæн.
 Хæццæгæнæг дæ æмæ хæццæйæ — дæ мæлæт.
 Хæццæгæнинаг фæу.
 Хæццæгомау дæ æмæ хæццæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хæццæгонд дæ кæронмæ фæкæнæд Уæллаг.
 Хæццæ-мæццæ фæкæн.
 Хæцъæфтад фæу.
 Херы фæкæн.
 «Хе» фæкæнæг дын ма уæд.
 Хехына кæнгæ фæцу.
 Хецъро дæ фæкæнын кæнæд Уæллаг.
 Хи азарæй басудз.
 Хи амонд дæ цы айрох уа, уыцы бон дыл æркæнæд, дæ
 кæстæрты æнамондмæ кæсгæйæ.
 Хи базонын дын ма бантысæд.
 Хи æвзаджы цæф фæу.
 Хи марын дæ бахъæуæд.
 Хи фыдты тыхт æрцу.
 Хи хæдзар дын Хуыцау мауал зæгъæд.
 Хи цæсты къала бæлас уын, искæй цæсты æрду дæр нæ.
 Хибар царды ад ма банкъар.
 Хибарæй æрцæуæд дæ мæлæт.

Хибаргондаей фæбад дæ царынаей дæ хæрынмæ.
Хибæстаг адæймаг фенын дын ма бантысæд.
Хивастей бафт дæ адзалы къухы.
Хивæнд дæ æмæ хивæндаей — дæ мæлæт.
Хивæндаей дæ къухы бафтæд дæ царды кæрон.
Хиввæрсоней æрбадæлдзæх у.
Хиввæрсонты бон дыл акæнæд.
Хид аразын дын ма бантысæд.
Хид аразынаен бахъу.
Хидгæрон æрцæуæд дæ мæлæт.
Хидгæсæй фæцæр æнустæм.
Хидæртæхтæй фезгъæл.
Хидвæрдгуытæй фæхау фæйнардæм.
Хидвæллойæ царыны бон дæ макуы фæуæд.
Хидгæнинаг фæу.
Хидкалæн бонтæ фæтон.
Хидкалгæйæ цæр, цас дæ фæнды, уыйас.
Хидниз дыл фæзынæд.
Хизинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хизыны бонмæ фæцæр.
Хизын дæ цы бахъæуа фосау, уыцы амонд дын бауарзæд дæ
раттæджы цæст.
Хиирхæфсгæйæ дыл сæмбæлæд дæ фыдбылыз.
Хиирхæфсыны бон дæ ма фæуæд.
Хил дарынхъом ма су.
Хил фæдар дæ ахсджиæгтыл.
Хил фæдарынмæ ма фæцæр.
Хилдарыны хъом дын Хуыцау ма зæгъæд.
Хилæг дыл фæхæцæд.
Хилæджы маргæй дæ сулæфыны бон мауал фæуæд.
Хилæджы цæф фæу.
Хилинаг фæу дæ цыппæртыл.
Хилыны бон дæр дын ма зæгъæд Уæллаг.
Химидæг ауайут.
Химидæг бамбийут.
Хин æмæ кæлæнаей фæцæр.
Хин æмæ дыл кæлæн бафтæд.
Хин æрцæуæд де 'намонд сæрыл.
Хин баййафæд, кæм дын чи ис, уыдон.
Хинаей хинмæ фæцу.
Хинаейдзагæй дæ Уæллаг царын кæнæд.
Хинвæндаей дарддæр дæ сæрмаæ рæстаг хъуыды макуы 'рцæуæд.
Хингæнæджы 'лгыст дæ ныхыл сæмбæлæд.
Хингæнгæйæ дæ уд сис.

Хингæнинаг дæ не скæнæг Хуыцау фæкæнæд.
Хингонд фæу.
Хингонд фæуæнт дæ ахсджиæгтæ.
Хингондæй фæцæр.
Хиндзастæй дæ Хуыцау фæкæсын кæнæд.
Хиндзыдæй фæцæр.
Хинтæ æмæ тæгæлтæ фæхау.
Хинтæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Хинтæй дæ дæ ныхыдзуар дæр мауал аирвæзын кæнæд.
Хинты амæттаг фæу.
Хинтыл дæ дæ амондыскæнæг фæкæлын кæнæд.
Хинтылсæрст дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
Хинкъл макуы фен.
Хинкъл хæрын дын мауал бантысæд.
Хинкълхæрынхъом ма бау.
Хион зæгъæг дын ма уæд.
Хионæй-дадæгонæй – судзгæ фæбадут.
Хионæй-дадæгонæй – уыргæфтыд фæут.
Хишпæлой митæ фæкæн.
Хишпæлой митыл бахъу.
Хишпæлойæ æрцæуæд дæ сæфт.
Хиртгæнгæ фæцу.
Хиртгæнгæйæ дæ сæры мæгъзтæ æркæлæнт дæ размæ.
Хиртгæнгæйæ фындзæфтыд фæу.
Хиртгæнинаг фæу.
Хист кæнынæн бахъу дæ бинонты хуыздæрæн.
Хистаг фæу.
Хистæй хистмæ фæцу дæ уды тæригъæдæй.
Хистæн хæрд æрцу.
Хистаг дын мацы уæд æмæ хистгæнджытæм фæхæлæг кæн.
Хистгæнæг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хистгæнæджы бонæй фæцæр.
Хистгæнæнтæ фæагур æмæ дæ дæ ахсджиæгæн хист скæны-
ны бон ма фæуæд.
Хистхоры ном фæхæсс.
Хистытæ кæнынæн бахъу æмæ дæ цæрын айрох уæд.
Хистыты дæ бахъæуæд лæггад кæнын.
Хистытыл фæзил ноджыдæр.
Хистæр макуы фен.
Хистæргай уæ афснайæд мæ уд.
Хистæриуæг кæнынæн ма бау.
Хистæриуæггæнæг уæм мауал баззайæд.
Хистæртау фæу.
Хиталæгау багай æмæ руадæй фæлæуу.

Хиталæджы сæрты ахизынаен асинтæ февæр.
Хиталæджы сæрты хизгæйæ фæкæл æмæ дæ уæраг ныссæтт.
Хиу лаугæйæ фæхиу у æмæ дæ астæуыл афæд.
Хиу ныллæуу.
Хиу чи лæууыд, уыдоны бон дыл акæнæд.
Хиуæй æрцауæд дæ мæлæт.
Хиуæй фæцу.
Хиуа дæ галиу хъусæрдыгæй фæзарæд.
Хиуайы зондæй фæцу бæлцуаты.
Хиуауасæг уæм мауал уæд.
Хиуылфæхæцæг уæ ма разынад.
Хихгай низгъæл.
Хихъахъхъæнынхъом макуы бау.
Хицау дын ма разынад.
Хицауагурæг фæцу.
Хицауадæй æнæхицау аззай.
Хицауиуæггæнæг уæ мачи разынад.
Хицæн фæкæн.
Хицæнæй æрцауæд дæ мæлæт.
Хицæнæй рафтау дæ дæндаг.
Хицæнгæнгæйæ фæцæр.
Хицæнгæнинаг дæ де Сфæлдисæг фæкæнæд.
Хицæнгондæй атæппæлæг у.
Хицон ма базон.
Хицонæй сæфт æрцу.
Хицонджынмæ фæбæлл æмæ æнæхицонæй æрцауæд дæ мæлæт.
Хицонджыны цæстæй кæсыны бон дæ ма фæуæд.
Хицонджынтыл нымæд макуы æрцу.
Хо ма фен.
«Хо, хо» фæкæн æмæ æнæхойæ æрцауæд дæ мæлæт.
Ходыгъды фæндиаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хойæ æнæхойæ аззай.
Хойы ад ма банкъар.
Хойы зæрдæ ссарынаен ма бау.
Хойы зæрдæ æфсымæрма у, æфсымæры зæрдæ — хъæдмæ,
фæлæ дæуæн дæ зæрдæйы кард нынныхсæд.
Хойы уарзт дын Хуыцау ма базонын кæнæд.
Хойы фыдæх дæ баййафæд.
Хойы фыдæхæй цыбырттысыгъд æрцу.
Хомæ фæбæлл æмæ дын æй Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
Хоинаг фæу.
Хойæг дæ цы фæуа, уыцы амонд дæ уæд.
Хойæггаг дæттын дæ цы бахъæуа, ахæм амондæй дæ бон —
хорз.

Хойæны бын дæлгом-уæлгом фæкæн.
 Хойгæ дæ мæ уд фенæд.
 Хойгæйæ тугдæппал схау.
 Хойгæ-хойын уыргæфтыд фæу.
 Хойгæ-хойын фæдæнгæлмард у.
 Хойын дæ бахъæуæд.
 Хойынаей рафт.
 Хойынаен мауал сбæзз.
 Хойыны дуг дыл ныккæнæд.
 Хойраг дæ гуыбыны фаг макуы фен.
 Хойрагарæх дæ цæстызулæй дæр макуы фен.
 Хойрагæй дæ цæст макуы бафсæдæд.
 Хойрагхъуаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хойрагцухæй фæтон дæ бонтæ.
 Хойраджды ард дæ баййафæд.
 Хойраджды фыдæхæй басудз.
 Холы фæхæр.
 Холыхорæй фæцæр.
 Холыхоры ном фæхæсс.
 Холыхортыл нымад æрцу.
 Хом фыд фæхæр бирæгъау.
 Хомбылаей фæцу.
 Хомфыхтыл фæзил.
 Хомхоры ном фæхæсс.
 Хомхоры номимæ рафт.
 Хонæг дæ сыхæгтæм дæр макуы фен.
 Хонгæйæ дæр мауал сæмбæл дæ ныййарджытыл.
 Хонинаг фæу дæ хæдзармæ.
 Хонын дæ бахъæуæд дæ бионтæм.
 Хонынвæнд дæ сæрмæ цæугæ дæр макуы æркæнæд.
 Хонынмæ фенхъæлмæ кæс æмæ дæ куйдзы хъуыды макуы
 мачи æркæнæд.
 Хоныны бон дæ ма фæуæд.
 Хоныны зердæ дын макуы бауарзæд Хуыцауы цæст.
 Хоныны фадат дын ма саразæд дæ амондфыссæг.
 Хор, донæй макуы бафсæд.
 Хор, донмæ фæбæлл, фæлæ дын сæ раттæг мачи фæуæд.
 Хор, доны хъæстæ макуы фæу.
 Хорарæх макуы фен дæ хæдзары.
 Хорæй ма бафсæд.
 Хорæрзад ма фен.
 Хорæрцыд дын Уæлладжы цæст ма бауарзæд.
 Хорæфсæст цæстæй ракасын дын макуы бантысæд.
 Хоргур фæзил хæдзари-хæдзар.

Хорджын аз дыл макуы ныккæнæд.
Хорзайæны дæр де стонг гуыбын фæных.
Хорсæфт фæу.
Хорхъуагæй батон дæ бонтæ.
Хорцухæй фæцæр.
Хоры азар дæ баййафæд.
Хорыссæджы зæрдæйыуагæй макуы рацæр.
Хордзæнджын уазæг дæ къæсæрыл макуы бахизæд.
Хордзентау æмауыгъдæй фæлæуут.
Хордзентау уæ кæрæдзи фæуромут.
Хорз дæ фæсонæрхæгмæ дæр макуы 'рцауæд.
Хорз кæнынхъом макуы бау.
Хорз макуы ракæн.
Хорз ракæн æмæ фыд ссар.
Хорзайæнмæ ма ахæццæ у.
Хорзау дæ Хуыцау ма фæкæнæд.
Хозау мауал фæу.
Хорзæй уæ хуыздæрмаæ цæуынхъом мачи фæуæд.
Хорзæрдæм уæ макуы макæй сæры магъз скусæд.
Хорзæрдыгæй уæ мачи аззайæд.
Хорзгæнæг уыл ма сæмбæлæд.
Хорздзинад дардмæ дæр макуы фен.
Хорзæрдæ макуы ссар.
Хорзæрдæ ссарынæн ма бау.
Хорзæджыхъæдджын адæймагыл уынджы дæр макуы сæмбæл.
Хорзмыггаг сылыстæг дæм зулмæ дæр макуы фæкæсæд.
Хорзмæ фæбæлл æмæ дыл макуы сæмбæлæд.
Хорзсæфт фæу.
Хорзæх дыл макуы сæмбæлæд.
Хорзæхджын суæвын дын ма бантысæд.
Хорзæхмæ фæбæлл æмæ схуыстæй амæл.
Хос кæнын дын бахъæуæд.
Хосарæхæй хосы фыдæй фæсæй.
Хосгæнæг дын хос мауал ссарæд.
Хосгæнæджы фыдæй дын дæ сынтæгсисын мауал бантысæд.
Хосгæнæггаг дæ удæй фæфид.
Хосгæнæн дын мауал уæд адæмы тæригъæдæй.
Хосгæнæндонмæ ласыны бон дæ мауал фæуæд.
Хосгæнгæйæ сис дæ уд.
Хосгæнинаг фæу.
Хосгæнинагæй æрдагмæ дæр мауал ахæццæ у.
Хотых райсынæн ма бау.
Хотыхдар уæ макуы рацæуæд.
Хотыхджын лæджы кадæй хызт у.

Хотыхджынаей аенахотыхджынты кьухаей аерцауаед дае маелает.
 Хотыхифтонгаей аенахотыхджынты 'хсаен фембаехс.
 Хотыхифтыгьдаей хотыхы кьаеппаегыл зардаеджынаей аерба-
 хаецынаен ма су.
 Хотыххаессаег уае ма рацауаед.
 Хотыххаессаегмае фабаеллут аемае йае цаестай ма фенут.
 Хотыххьуаг феййафут уае цаерынаей уае хаерынмае.
 Хотыхы цаэф баййаф.
 Хох дыл рафаелдаехад.
 Хохаджы сагьаес даем ма бахьарад.
 Хохай хохмае хаелиу фаелауу.
 Хохмае хизын дае бахьауаед аемае йае цьуппай ратул.
 Хохы бын — дае сар.
 «Хо, хо» факан, фалае дын мацы саразын бантысаед.
 Хохогангаейае сашпар дае уд.
 Хочьи дыл фаезынаед.
 Хочьийае фасутыр у.
 Хочьийы хаст фаеу.
 Худ дарынаен ма бау.
 Худ лаег фадары аемае, лаегты кьаехты бын амал, каед ды лаег
 нае дае.
 Худаистай фацу, каем дын чи ис, уыдонмае.
 Худныккаенаег уае ма рацауаед.
 Худныккаенаег уае мауал баззайаед.
 Худаг мард акан — адаем дыл артанхалдтае куыд каеный.
 Худаггаг дын — хаелын худ.
 Худаен бонтае дае фасонаерхаджы дар макуы фен.
 Худаенбыл у, фалае дае цаессыг дае зардаемае фезгьалад.
 Худаенбылаей аерцауаед дае маелает.
 Худаенбылаей сауты фацу.
 Худаендзаст мард акан.
 Худаендзастай араст кан дае кьаехтае.
 Худаендзастай дае афендараст каенаед маенаей уый дае фастаг
 фандагыл.
 Худаендзастай цаеуынмае фатырн аемае аелхынцьяерфыгаей
 бафт дае адзалы кьухты.
 Худаендзастай цаеуыны бон дае макуы фаеуаед.
 Худаендзастай чи афендараст йае фастаг фандагыл, уыдон
 мае теригьедгаей рехджы бонты баййаф.
 Худгае сашпар дае уд.
 Худгаейае фасутыр у.
 Худинаггаг фаеу.
 Худинаггагаей баззай.
 Худинаггагаей батон дае царды бонтае.

Худинаггаджы мард дын бауарзæд Уæлладжы цæст.
Худинаггаджы цардæй фæцæр.
Худинаггæнæг дæ æмæ худинаггаджы мард акæн.
Худинаггæнæгæй сæмбæл дæ ницæйаг царды кæроныл.
Худын ма бантысæд дæ ахсджиæгтæн.
Худын дын ма бантысæд Уæлладжы цæфæй.
Худынæввонгæй гъæппытæ фæхау.
Худындзастæй сæмбæл дæ сыджытыхайыл.
Худынмæ фæбæлл æмæ кæугæйæ амæл.
Худынмондагæй дæнгæлмард фæу.
Худыны бон дæ мауал фæуæд.
Худыны бон дын Хуыцау ма раттæд.
Худыныл фæцархай æмæ-иу дын кæуынмæ асайæд.
Хур дыл аныгуылæд.
Хур дыл ма скæсæд дæ цæрынаей дæ хæрынмæ.
Хур ма фен.
Хур фенын дын макуы бантысын кæнæд Уæллаг.
Хур фенынæн ма бау.
Хураууон æрцæуæд дæ мæлæт.
Хураууон батон дæ цардбонтæ.
Хураууонæй рахизын дын ма бантысæд.
Хурæй дын бафсис ма уæд, зæххæй – хай.
Хурæй дын хæдон ма уæд, зæххæй – дзабыр.
Хурæй хæдон фæдар, зæххæй – дзабыр.
Хурæнгæс макуы рахизæд дæ хæдзары къæсæрæй.
Хурæнгæсмæ фæбæлл æмæ дыл йæ рухс дæр макуы аныдзæвæд.
Хурæнгæсты къæхтæсæрфæнæй рафт.
Хурæргом хъуыддаг бакæнынæн макуы бау.
Хурæргом цард дын Хуыцау макуы раттæд.
Хурæрзылдмæ – дæ цард.
Хурæркаст фенын дын ма бантысæд.
Хурæркастмæ мауал ахæсс.
Хурæфсæст цард макуы фен.
Хурæфсæстæй хуры цæст мауал ауын.
Хурварс абадыны бон дæ ма фæуæд.
Хурварсмæ фæбæлл æмæ сымæр ныккæнды сис дæ уд.
Хурвæлтæр уæ макуы рахъомыл уæд.
Хурвæлтæрмæ фæбæлл æмæ фыддæрæй фыддæрмæ фæцу.
Хурзæрин дыл мауал скæсæд.
Хурзæрин фенын дын мауал бантысæд.
Хурзæринæй æлгыст фæу.
Хурмæ дæ царм æмпылгæ кæнæд, къæвдамæ – ивæзгæ.
Хурмæ хусгонд æрцу.
Хуры азар дæ басудзæд.

Хуры цæст макуы фен.
 Хурыскаст мауал фенæнт дæ ахсджиæгтæ.
 Хурыскаст фенын дын мауал бантысæд.
 Хурыскасæн мауал фен дæ кæстæртимæ.
 Хурыскасæны дзуæрттæй æлгыст фæу.
 Хурыскасæнырдæм дæ фæндæгтæ æхгæд æрцауæнт.
 Хурыскасæнырдыгæй дыл хур мауал скæсæд.
 Хурхбастæй ныххуыдуг у.
 Хурхгондæй амæл.
 Хусгæнинаг фæу.
 Хусгондæй амæл.
 Хуссайраг дон баназын дын мауал бантысæд.
 Хуссарырдæм цауæг уæ мауал уæд.
 Хуссарвахс абадыны бон дæ мауал уæд.
 Хус сыфтæрау габазгай фезгъæл.
 Хуы фест.
 Хуыгæс фæцу ноджыдæр.
 Хуыгæсæй дарддæр мацæмæн сбæзз.
 Хуыгуыбын фест.
 Хуыгуыбынæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Хуыдоны конд æрцу.
 Хуыдоны сис дæ уд.
 Хуызармы фæцæр.
 Хуыйы цармы тыхт фæу.
 Хуыйысары кад – дæ сæры.
 Хуысар – дæ дзыхы.
 Хуысары цæф фæу.
 Хуыд æрцу дæ бынатмæ.
 Хуыдуг кæнинаг фæу.
 Хуыдуггондæй сис дæ уд.
 Хуызæнæн цард макуы фен.
 Хуыздæр кæнын дын ма бантысæд.
 Хуыздæйраг ма фæу.
 Хуыздæйрагырдæм дæ Хуыцау ма фæкъул кæнæд.
 Хуыздæрæй-хуыздæрмæ фæцу æмæ дæ Хуыцау хуыздæраг
 ма фæкæнæд.
 Хуыздæрæн дæ макуы равзæрстæуæд.
 Хуыздæрырдæм цауынæн ма бау.
 Хуыздæрырдыгæй дыл суайæд нæмыг.
 Хуыздæрырдыгæй цæф фæу.
 Хуыздæргæнæг дæ ма фæуæд.
 Хуыздæргæнæн дын дæ Хуыцауыхайы цæст мацыуал бауар-
 зæд.
 Хуыздæргæнгæ уæ макуы мачи ацæуæд.

Хуыздæргæнгæйæ хуыздæрты разæй фæу.
 Хуыздæргæнинаг дæ а комбæсты зæдтæ фæкæнæнт.
 Хуыздæргонд цу æмæ æвзæрæй æвзæрдæрмаæ æрхау.
 Хуыздæртау фæу.
 Хуыздæрхъуаг дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
 Хуызивæн фæкæн.
 Хуызивæнтæгæнгæ батон дæ бонтæ.
 Хуызивæнтæгæнгæйæ — дæ удисæн.
 Хуызивæнтæгæнгæйæ дын Уæллаг сæппарын кæнæд дæ ни-
 цæйæг уд.
 Хуызивæнтæгæнинаг фæу.
 Хуызивд дзаумайæу дæ удай дæ мидæг мацыуал аззайæд.
 Хуызивдæй æрбамæл.
 Хуызисинаг фæу.
 Хуызист стыр кæнын дын бахъæуæд.
 Хуызсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хуызфæливантæгæнгæ фæрамбæхс-бамбæхс кæн дæ адзалæй.
 Хуызхор дыл фæзынæд.
 Хуызхоры хæрд фæу.
 Хуыинаг фæуæд де 'нæфсис уæцъæф.
 Хуыйæндаджы хуызæнæй фæцу.
 Хуыйыны бон дын Хуыцау мауал раттæд.
 Хуыккомагуринаг фæу.
 Хуыккæмтты фембæхс.
 Хуылфниз дыл фæзынæд.
 Хуылфнизæй фæсæй.
 Хуылфнизы амæттаг фæу.
 Хуылыдзæй ивæзтау зæххыл фæрабыр-бабыр кæн.
 Хуылыдзæй ивæзты цардæй фæцæр.
 Хуылыдзгæнинаг фæу.
 Хуылыдзмард акæн.
 Хуым бакæнын дын ма бантысæд.
 Хуым кæнынаг ма бау.
 Хуымгæнæджы зæрдæйы цин макуы базон.
 Хуымгæнгæйæ дæ гуыбын кæрдзынæй макуы бафсад.
 Хуымгæнгæйæ сис дæ уд.
 Хуымзæххæй дæ цæст макуы бафсæдæд.
 Хуымæллагау искайæнцæйтты фæхил.
 Хуымæтæджы — дæ фæллæйттæ.
 Хуын макуы фенæд дæ цæст.
 Хуындæджы фæбад.
 Хуындæджыбадгæйæ баззай.
 Хуындзау ацæуын дын ма бантысæд.
 Хуындзæутты фæдыл фæцу.

Хуынгæнгæйæ æнæхуын фæу.
 Хуынкъгæнинаг фæу.
 Хуынхæссæджы зæрдæ дын макуы раттæд Хуыцау.
 Хуынчъытæ бау.
 Хуынчъытæй фæдзыназ.
 Хуыртæ æмæ дуртæ фæхæр.
 Хуырх фæнуаз æмæ дын уый дæр дæ гуыбыны фаг макуы уæд.
 Хуыр-хуыр фæкæн.
 Хуырхуыргæнгæйæ сæппар дæ уд.
 Хуырым галау галиумæ фæхæц.
 Хуырымгондæй батон дæ цард.
 Хуысар дæ йæ фæсарц аварæд.
 Хуысар — дæ хурхы.
 Хуысар дыл фæзынад.
 Хуысарæй дын фервæзт мауал уæд.
 Хуысарæй фæсæй.
 Хуысары хаст фæу.
 Хуысары цæф — дæ дзыхы.
 Хуыскъ цард фæкæн.
 Хуыскъагæй баззай.
 Хуыскъастæуæй фæцу.
 Хуыскъæй амæл.
 Хуыснаг фæцу æмæ дæ гуыбын кæрдзынай макуы бафсад.
 Хуыснагæй амæл, адæм дыл «æххы-ту» куыд кæной.
 Хуыснаггаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хуыссæг дын ма уæд.
 Хуыссæгдзастæй фæдзыназ.
 Хуыссæгхъæлдзæгæй — дæ удисен.
 Хуыссæджы ахæсты — дæ сæр.
 Хуыссæн дын ма уæд мæ тæригъæдæй.
 Хуыссæнгарзыл дæ дæхи æруадзыны бон макуы фæуæд.
 Хуыссæны рафт.
 Хуыфæг дæ ахæссæд.
 Хуыфæг дыл фæзынад.
 Хуыфгæ-хуыфын сис дæ уд.
 Хуыфæджы хаст дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хуыфинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хуыфын дын мауал бантысæд.
 Хуыцау дæ афтæ бауарзæд, ды мах цас уарзыс, æмæ дыл йæ
 цæхæртæ æркалæд.
 Хуыцау дæ мауал суадзæд.
 Хуыцау дæ ралгъитæд.
 Хуыцау дыл йæ цæхæртæ мах бæсты дæр æркалæд.
 Хуыцауæй æлгъыст фæу.

Хуыщауæй фыдæлгъыст фæуæд дæ ахсджиæгтæ.
Хуыщауæлгъыст фæу ноджыдæр.
Хуыщауæхсæв мауал æрæййаф.
Хуыщаубон дыл мауал æрцауæд.
Хуыщауы къухылæвæрд фæу.
Хуыщауыстæн фæкæн æмæ дæ йæ фыдæх уæд дæ мæнг со-
мытæм.

Хуыцæутты Хуыцау дын ма ныббарæд.
Хуыцæутты Хуыцау дын фæуæд тæрхонгæнæг.
Хуычъы уидзынæн ма бау.
Хыбар-хыбур фæкæн.
Хыбархыбураг фæуæд дæ сæфтдзаг сæр.
Хыбархыбургæнгæ фæцу.
Хыбархыбургæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Хызы амæл.
Хыл кæныныл дæ сардауæнт дæ хæйрæджытæ.
Хыл фæкæн.
Хылæмхицæй дæ фæцæрын кæнæд дæ рафæлдисæг.
Хылгæнгæйæ дæ къах дæ адзалыл скъуыр.
Хылгæнинаг дæ де ‘намонд сæр фæкæнæд.
Хылгондæй æрбамæл.
Хылкъахыныл ныллæуу æмæ дзы дæ сæрысæфт ссар.
Хылкъахæггаг дын — æввонг мæлæт.
Хылкъахгæйæ фæхъу де ‘мгæртты рæгъæй.
Хылмондагæй æрцауæд дæ мæлæт.
Хым-хым кæныны бон дæ мауал фæуæд.
Хым-хым фæкæн.
Хымхымæг дыл бахæцæд.
Хымхымгæнгæ удхар фæкæн.
Хымхымгæнгæйæ дæ уд сис.
Хымхымгæнинаг фæу.
Хынджылæг фæчындауæд дæ мыггаджы чызджытæ æмæ
чындзытæй.
Хынджылæгæй джидзæг скъæрыс æмæ джидзæггаг — дæ сæр.
Хынджылæггаг — дæ мыггаджы хистæртæ.
Хынджылæггаг — дæ сæр.
Хынджылæггаг фæу.
Хынджылæггæнгæ æрцауæд дæ мæлæт.
Хынджылæггæнгæйæ сис дæ уд.
Хынджылæггæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хынджылæггонд æрцу.
Хынджылæджы бон дыл акæнæд.
Хынцыны бон дæ ма фæуæд.
Хыртт-мыртт фæкæн.

Хыртт-мырттаг фæу.
Хырттым-бырттымæй дарддæр мацы базон.
Хырх фест æмæ дæхи скæрдæнтæ кæн.
Хырхæйæргæвст æрцу.
Хырхæйфаст дæ де скæнæг фæкæнæд.
Хырхгæ дæ Уæллаг фæцæуын кæнæд.
Хырхгæйæ æрхау дæ мидбынаты.
Хырхинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
Хырхыны бон дæ мауал фæуæд.
Хырхыргæнгæйæ – дæ удисæн.
Хырхыргæнинаг фæу.
Хырыгчы фысы æмбисонд дыл акæнæд.
Хыссæ кæныны бон дын Хуыцау ма раттæд.
Хыссæ снæмынæн ма бау.
Хыссæйау дæ фезмæстæуæд ноджыдæр.
Хыссæйау тула-мула фæкæн.
Хыссæйы номæй дæм фæдзырдæуæд.
Хыссæкъухæй фæцу æмæ дæ бинонтæн æхсæвæрваг скæнын-
хъом ма бау.
Хыссæйæдзаг къухæй дæ мачи фенæд.
Хыссæкъухæй фæцу, фæлæ хыссæ кæнынæн ма бау.
Хыттын рауадзынæй дарддæр мацы базон.
Хыттынагæ фæрафт-бафт кæн.
Хыттынаг хыттындæрмæ фæцу.
Хыттынгондæй ссар дæ улы сæфт.
Хыттынджынагæй фæцу заинаг усау.

Хъ

Хъабыл суæвынæн ма бау.
Хъав, æмæ дæм æвзидæг фæраздæр уæд.
Хъавгæйæ сæмбæл дæ адзалыл.
Хъавгæ-хъавын дыл де знаджы нæмыг сæмбæлæд.
Хъавинаг фæу.
Хъавынæн бахъу æмæ дын аразын мацы бантысæд.
Хъавыны бон дæ мауал фæуæд.
Хъадаманæвæрдæй батон дæ царды бонтæ.
Хъадаманджынагæй фæцæр.
Хъадамантæ ашпарын дын ма бантысæд.
Хъадаманты фæцу.
Хъаджджын мацæмæй баййаф сæрызондæй дарддæр.
Хъазайраг дæ фестын кæнæд Уæллаг.

Хъазайрадон æфондз фæхæсс ноджыдæр.
 Хъазайраджы барад аппарын дын ма бантысæд.
 Хъазайраджы цардæй фæцæр.
 Хъазау дæ сæр ныхъхъыл кæн, фæлæ дын дзы хъазы зондæй
 фылдæр зонд макуы бацæуæд.
 Хъазхуызæй фæцу.
 Хъазы зонд — дæ сæры.
 Хъазы цæсгомæй фæцæр.
 Хъазы цæсгомимæ фæцу адæмы æхсæн.
 Хъазхъуыр рæсугъд макуы фен.
 Хъазхъуырты фæдыл зылынаен бахъу æмæ дæ дæ амонд сса-
 рын байрох уæд.
 Хъазахъ дыл æртыхсæд.
 Хъазахъхъаджы намыг дыл сæмбæлæд.
 Хъазахъы къухылаæвæрд фæу.
 Хъазæнхъул дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хъазæнхъул фест сывæллæттæн.
 Хъазгæ æмæ худгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъазгæйæ сис дæ уд.
 Хъазгæмхасæнты дæ къæхтæ адаргъ кæн.
 Хъазгæ-хъазын æрбадæнгæлмард у.
 Хъазгæ-хъазын дыл фæирвæзæд дæ хотых.
 Хъази цы хъазт фæкодта, уымæй дын аирвæзт ма уæд.
 Хъазийы хъазт фæкæн.
 Хъазинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъазт макуы базон.
 Хъазт макуы фен.
 Хъазтвæллæдæй æрбамæл.
 Хъазтизæрмаæ цæуыны фадат дын макуы фæуæд.
 Хъазтизæртыл фæзил æмæ дæ кусын айрох уæд.
 Хъазын дын ма бантысæд.
 Хъазынмондагæй фæцу.
 Хъазынхъом дæ Хуыцау ма фæкæнæд.
 Хъазынхъуагæй фæхутæлæг у.
 Хъазыны бон дæ ма фæуæд.
 Хъазуат куыстæй рафт.
 Хъазуатæй æрбамæл.
 Хъазуатæй кусыны бон дын Хуыцау макуы раттæд.
 Хъазуатæй сис дæ сау уд.
 Хъазуатон куысты бон дæ макуы фæуæд.
 Хъайла фæхæр æмæ дзы зæрдæхауд фæу.
 Хъайлахæрдæй рафт.
 Хъайлахоры номæй фæцæр.
 Хъаймæт дæ æрæййафæд.

«Хъаймæт, хъаймæт» кæныс æмæ дзы æппæты фыццаг дæ сæр басудзæд.

Хъаймæтæй дын фервæст мауал уæд.

Хъаймæттаг дæ фæкæнæд дæ амондыскæнæг.

Хъаймæты бон дыл æркæнæд.

Хъайтар макуы фен.

Хъайтар уæ макуы рацæуæд.

Хъайтардзинад равдисынæн макуы бау.

Хъал дæ æмæ хъал мард акæн рæхджы.

Хъал цард макуы фен.

Хъал цардæй атыæпп у.

Хъал цардмæ фæбæлл æмæ дын де уæнгтæ атынг кæнын макуы бантысæд.

Хъалæй ацæуыны бон дæ ма фæуæд.

Хъалбиттайæ фæцу.

Хъалбиттайы бон дыл акæнæд.

Хъалзæрдæ дын дæ амондыскæнæджы зæрдæ ма бауарзæд.

Хъалзæрдæйæ рацæуыны бон дæ ма фæуæд.

Хъалты къæхты бын амæл.

Хъалты фæдыл фæдугъ кæн æмæ дын сæ баййафын макуы бантысæд.

Хъалты фæфæзм æмæ гæвзыккæй æрцæуæд дæ царды кæрон.

Хъалон фæдар.

Хъалонæвæрдæй фæцæр.

Хъалондар дæ дæ рафæлдисæг скæнæд.

Хъалондарæй фæцу.

Хъалонисæджы кадæй фæцæр.

Хъалонфидæг дæ Уæллаг фæкæнæд.

Хъама — дæ зæрдæйы.

Хъамаджынтыл æмбæлд фæу.

Хъамадзæф дæ дæ амондыскæнæг фæкæнын кæнæд.

Хъамайæ къуыхтæ æрцу.

Хъамалвæстæй фæрацу-бацу кæн.

Хъамалвæстæй цæуыны сæр дæ бахъæуæд.

Хъамбулджын кæстæр макуы рахъомыл уæд дæ къуымы.

Хъамбулджынтæ фæныгæн.

Хъамбулсаст дæ фæкæнæд Уæллаг.

Хъамылты хæтгæйæ рафт.

Хъамылы æрцæуæд дæ мæлæт.

Хъамылы — дæ цæрсен,

хъамылы — дæ мæлæн.

Хъамылджыны ахизынаен ма бау.

Хъан макуы фен.

Хъан хæссынæн ма бау.
 Хъанхæссæджы зæрдæйæ фæцæр.
 Хъаны цардыл сахуыр у æмæ дын адæмы цард ад мауал
 скæнæд.
 Хъандзал кард дыл сæмбæлæд.
 Хъандзал карды цæф фæу.
 Хъарæг кæнын дыл бахъæуæд.
 Хъарæг кæныны тых дын Хуыцау мауал раттæд.
 Хъарæг кæныныл фæу æмæ дæ папитæ уæзгуытыл ныффал-
 гæрон уæд.
 Хъарæг фæкæн дæ царынай дæ хæрынмæ.
 Хъарæггаг фæу.
 Хъарæггæнæг фæцу дæ цæгатмæ.
 Хъарæггæнгæ атæхæнт дæ хуыздæр азтæ.
 Хъарæггæнгæ фæцу, кæм дын чи ис, уыдонмæ.
 Хъарæггæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъарæггæнинаг фæуæд дæ бинонты хуыздæр.
 Хъарæггæнинаг фæуæд дæ ‘взæр сæр.
 Хъарæггæнинаг фæут æнæхъæн мытгагæй.
 Хъарæггæнинагæй баззай.
 Хъард фæу дæ тæригъæдтæ æмæ дын сæ Хуыцау дæ сæрыл
 уыцы калд æркæнæд.
 Хъаринаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъарм бон макуы фен.
 Хъарм бинонты астæу макуы æрбад.
 Хъарм цард дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Хъармзæрдæйæ дæ хъуыддæгты фæдыл макуы азил.
 Хъару æвдисыны дуг дыл ныккæнæд æмæ æвзæрæй æрцæ-
 уæд дæ мæлæт.
 Хъару дæм ис, фæлæ дæ йæ равдисыны бон ма фæуæд.
 Хъаруджынтæ тыхæвзаргæйæ фæхъæуынц æмæ дыл се ‘мби-
 сонд акæнæд.
 Хъарусаст дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъаст кæнынай дарддæр макуы мацы базон.
 Хъаст фæкæн дæ цард-цæрæнбонты.
 Хъастгæнгæйæ рафт.
 Хъастгæнгæйæ рафтау дæ дæндаг.
 Хъастгæнинаг фæу.
 Хъастгонд у.
 Хъаугъа фæкæн.
 Хъаугъагæнгæ ссар дæ мæлæт.
 Хъаугъагæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъаугъайаг — дæ цъиусæр.
 Хъаугъайаг фæу.

Хъаугъайы бон дæр дын Хуыцауы цæст мауал бауарзæд.
 Хъаугъайы боныгуырд фæу.
 Хъахбай дæ æмæ хъахбайæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъахбайæ батон дæ бонтæ.
 Хъахбайдон скæн дæ хæдзарæй.
 Хъахбайтимæ амæл.
 Хъахъхъæнинаг фæу.
 Хъахъхъæныны бон дæ ма фæуæд.
 Хъæбæрæй баззай.
 Хъæбæрæй дæ афснайæнт дæ ахсджиæгтæ.
 Хъæбæрмард акæн.
 Хъæбæргæнинаг фæу.
 Хъæбæрдзыхæй фæрæй.
 Хъæбæрзæрдæйæ фæныгæн дæ ахсджиæгты.
 Хъæбæрхорæй дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.
 Хъæбæрхоры фыдæх дæ баййафæд.
 Хъæбул макуы фен.
 Хъæбулджын дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Хъæбулджынæй рацæугæ дæ мачи фенæд.
 Хъæбулджынтæм фæбæлл æмæ сæ амондæй хызт у.
 Хъæбулы ад дын Стыр Хуыцау ма базонын кæнæд.
 Хъæбулы амонд дын Мадымайрæмы цæст ма бауарзæд.
 Хъæбулхор дæ æмæ дын Уæллаг хъæбулы ад мауал банкъа-
 рын кæнæд.
 Хъæбулхорæй фæцæр.
 Хъæбулхоры æмбисонд дыл акæнæд.
 Хъæбыс кæнынаен ма бау.
 Хъæбыс-хъæбыс фæхуысс мæ куыдзимæ.
 Хъæбысыдзаг сылгоймаг макуы фен.
 Хъæбысыдзаг сылгоймагыл бацин кæнынаен ма су.
 Хъæвдын ныййар хъæбулы бæсты.
 Хъæвдын фæрæйæд дæ авдæнæй.
 Хъæвдынты мад фæхуин.
 Хъæдтæ æмæ дæм хæхтæ фæдзурæнт.
 Хъæдгарз аразынаен ма су.
 Хъæдгæронæй дарддæр хъæды бацæуынаен ма бау.
 Хъæдгæсы кадæй фæцæр.
 Хъæдгомæй фæцу.
 Хъæддаг дæ æмæ хъæддагæй æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
 Хъæддых фæлæууыны бон дæ ма фæуæд.
 Хъæддыхæй амæл.
 Хъæддыхы кармæ ма ахæццæ у.
 Хъæдджынæй сæмбæл дæ фæстаг бынатыл.
 Хъæддзау фæцу æмæ дæ хъæдæй æрластæуæд.

Хъæддзау цауыны бон дæ мауал фæуæд.
 Хъæдрабыны – дæ мæлæт.
 Хъæдур фæхæр.
 Хъæдурæй дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.
 Хъæдурæй дæ удхæссæг фæуын æмæ дын уый дæр ма уæд
 бахæринаг.
 Хъæдфадæныл ауыгъд æрцу.
 Хъæд-хъæд цауинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хъæдхъиутæ хæрыны бон дæр дæ мауал фæуæд.
 Хъæдысыт дæ бахæрæд.
 Хъæдысыт дæ цуры фæстейы аззайæд.
 Хъæдысытæй фыддæр фæу хъæд хæрынмæ.
 Хъæды халон фест.
 Хъæды халон фест æмæ дæ хъæбулты фыдтæ фæнымай.
 Хъæды халон холы хæрынмæ дæ цуры æфсæрмы фæкæнæд.
 Хъæды халонау дæ уоны фæкæс.
 Хъæды халонау иунæгæй амæл.
 Хъæды халонау иунæгæй батон дæ бонтæ.
 Хъæды халонау хъуахъ фæкæн фæйнæрдæм.
 Хъæды халоны номимæ фæцæр.
 Хъæдын зондæй фæуынаффæтæ кæн.
 Хъæдын къахæй фæбар зæхх.
 Хъæдын къахæй фæхой дæ уæзгуытæ.
 Хъæдын дз хæрыны бон дæ ма фæуæд.
 Хъæдын дзы бонæй фæцæр.
 «Хъæздыг дæн, хъæздыг дæн» фæкæн æмæ дæ цæй мидæг
 баныгæной, уый дын ма уæд.
 Хъæздыг дæр зоны мæлын æмæ дæ мæнæй уый рæхджы цы
 фæдæлсыджыт кæна, уыцы амонд – дæ хай.
 Хъæздыг лæджды митæ фæкæн æмæ мæгуырæй æрцауæд дæ
 мæлæт.
 Хъæздыг мард акæн.
 Хъæздыг мард рахæсс дæ хæдзары рæбынæй.
 Хъæздыг цардмæ фæбæлл æмæ дæ гуыбыны царм хуырх
 æмæ кæрдзыны хъæбæрæй алопъо уæд.
 Хъæздыгæй амæлыны бон дæ ма фæуæд.
 Хъæздыгæй æрцауæд дæ мæлæт.
 Хъæздыгæй мæгуыр фæхуин.
 Хъæздыгæй фæцæр æмæ дæ бирæ бынтæй дæ гуыбын афтид
 кæрдзынæй бафсадын дæ цæст макуы бауарзæд.
 Хъæздыггæнæн дын макуы уæд.
 Хъæздыджы бонæй рацæрыны фадат дын Уæллаг Хуыцау
 макуы раттæд.
 Хъæздыджы митæ фæкæн æмæ дæ мæгуыры ныгæд акæ-
 нæнт.

Хъæздыджы ном фæхæсс æмæ магуыраей æрцауæд дæ удисæн.
 Хъæздыджыты къæхты бын амæл.
 Хъæздыджыты маердты баййаф.
 Хъæздыджыты фæфæзм æмæ де ‘хсæвæр хъармæй макуы
 ацæуæд дæ хъуыры.
 Хъæздыджытыл нымад де ‘нусон дунейы æрцу.
 Хъæлтæ æмæ æртæ фæрдыджы фæхау.
 Хъæлтæ дæ фæхауын кæнæд Уæллаг.
 Хъæлтæ фæхау.
 Хъæлаба фæкаен.
 Хъæлабагаенгæ сис дæ уд.
 Хъæлабагаенинаг дæ Хуыцау фæкаенæд.
 Хъæлабагаенинаг фæу.
 Хъæлабагаенгаейæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Хъæлабагаенджыты хал ахæр.
 Хъæлæс дын мауал уæд.
 Хъæлæсгаенгаейæ фæлауу фæндагты былтыл.
 Хъæлæсист дæ а комбæсты дзуæртгæ фæкаенæнт.
 Хъæлæссæфт дæ Уæллаг цы æрбакæна, ахæм амонд дæ бай-
 йафæд.
 Хъæлæссæфт фæу.
 Хъæлæсы дзаг дæ туг фæом.
 Хъæлæсы дзаг сдзурыны бон дæ макуы фæуæд.
 Хъæлдзæг бон дыл макуы æркаенæд.
 Хъæлдзæг цардмæ фæбæлл æмæ дæ бонтæ кæугæйæ батон.
 Хъæлдзæгаей æрцауæд дæ мæлæнбон.
 Хъæлдзæгаей цæрыны бон дæ макуы фæуæд.
 Хъæлдзæггæнинагаей дæр дæ хъæлдзæгаей цы ничи фена,
 ахæм амондæй фæцæр.
 Хъæлдзæггæнинаг фæу.
 Хъæлдзæгдзастæй рацæугæ дæ макуы мачи фенæд.
 Хъæлдзæгзæрдæйæ де знæгтæ фæцæуæнт.
 Хъæлзæнгаей цæугæйæ дæ зæнг дыууæ дихы цы фæуа, уыцы
 амонд дæ уæд.
 Хъæмæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Хъæмæ æрцауын дын мауал бантысæд.
 Хъæмæ æрцауынмæ фæбæлл æмæ æцæгæлон адæмы къæх-
 ты бын æрцауæд дæ мæлæт.
 Хъæмпхор уазæгаей уæлдæр ма схиз.
 Хъæмпы халау дæ дымгæ фæхæссæд.
 Хъæмпы халау цъыбыртты сыгъд цы бауат, уый уын уарзы
 мæ зæрдæ.
 Хъæмпын арты басудз.
 Хъæмпынсæрæй хуыздæр дын балæууæндон макуы уæд.

Хъæр дæм макуы фехъуысæд.
 Хъæрахст кæнынæн бахъу.
 Хъæрæй дзурыны бон дын Уæллаг мауал раттæд.
 Хъæргæнгæйæ æрцауæд дæ удисæн.
 Хъæргæнинаг фæу.
 Хъæрзгæ æмæ нæтгæ фæцу.
 Хъæрзинаг дæ де Скæнæг фæкæнæд.
 Хъæрзыны бонгуыр д фæхуин.
 Хъæрзыны сæр дæ мауал бахъæуæд.
 Хъæрмуатæй дæ мачи фенæд.
 Хъæрмуатмæ фæбæлл æмæ йæ ма фен.
 Хъæрмуд бон уыл макуы æрцауæд.
 Хъæрмуд цард уын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Хъæрмудæй ацаугæ уæ мачи фенæд.
 Хъæрмудмæ фæтырнут æмæ бонфыддæр фæут.
 Хъæрмуст хæринаг дæ хъуыры макуы ацауæд.
 Хъæрцыгъа фест æмæ дын кæртæй цыу рахæссын макуы
 бантысæд.
 Хъæрцыгъайы амондæй фæцæр.
 Хъæсдарæгау дæ фæхостауæд.
 Хъæсдарæгæй дзæбуджы æхсæн æрцауæд дæ тæригъæддаг
 мæлает.
 Хъæсдарæгæй дзæбуджы æхсæн фæцæр.
 Хъæстаг фæу.
 Хъæстаг фæу æмæ дын хъастгæнæн дæр цынауал уа, уыцы
 бон дæ баййафæд.
 Хъæстæ æвзагæй дæ адзал ссар.
 Хъæстæ дæ артæнты ныххауæд.
 Хъæстæбындар дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъæстæбындарæй фæцæр.
 Хъæстæгонд æрцу.
 Хъæстæйæ амæл.
 Хъæу скæнын дын ма бантысæд.
 Хъæубæстаг дæ, лæг у, зæгъгæ, макуы зæгъæд.
 Хъæубæстаджы арфæ макуы райс.
 Хъæубæстаджы зæрдæ макуы ссар.
 Хъæубæстæ дын дæ мардыл фæкæуæд.
 Хъæубæстæ дын дæ табæтыл сæ сæртæ фæхойæнт.
 Хъæубæстæ дын дæ хæсгæ мард фенæд.
 Хъæубæстæ дын дæ хист бахæрæд.
 Хъæубæстæй хъодыгонд фæу.
 Хъæубæстæн «æгас фæцаут» зæгъынхъом дæ Хуыцау макуы
 скæнæд.
 Хъæубæсты фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.

Хъæубæстыл нымад макуы æрцу.
 Хъæуаг макуы ском.
 Хъæуæдисы цауынхъом ма разын.
 Хъæуæтк макуы фен.
 Хъæугæрон – дæ мæлæт.
 Хъæугуывдмæ дæ ма фæуагъдæуæд.
 Хъæугуывды дæм нуазæн макуы æрхауæд.
 Хъæуинаг дæ де Скæнæг фæкæнæд.
 Хъæуинаг фæу.
 Хъæуи-хъæу дæ Уæллаг Хуыцау фæхæтын кæнæд.
 Хъæуи-хъæу фæзил æмæ адæмы фыдæхæй дарддæр макуы
 мацы ссар.
 Хъæуи-хъæу цаугæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Хъæуккаг лæджы зæрдæ балхæнынæн макуы су.
 Хъæуккаг лæджы тæригъæд дæ баййафæд.
 Хъæууат фæут.
 «Хъæуын, нæ хъæуын»-æй мауал уæд дæ цард.
 Хъæвс-хъæвс фæкæн дæ цæрынай дæ хæрынмæ.
 Хъæвсхъæвсгæнгæ арвит дæ царды бонтæ.
 Хъæвсхъæвсгæнинаг фæу.
 Хъæхъхъаг куыдзау дæ лæдзæгæй фæхостауæд.
 Хъæхъхъаг куыдзау рæхысбастæй фæцæр.
 Хъæхъхъаг куыдзау фæйнардæм фæлабур.
 Хъæхъхъаг куыдзы бон дыл акæнæд.
 Хъæхъхъаг куыдзы кадæй фæцæр.
 Хъæцциц дæ æмæ хъæццицæй æрцауæд дæ адзал.
 Хъæццицты бонæй фæцæр.
 Хъæццул æрæмбæрзыны бон дæ макуы фæуæд.
 Хъæццул макуы æрæмбæрз дæ фæллад уæнгтыл.
 Хъæццулы макуы æрхъарм уæнт дæ рыст уæнгтæ.
 Хъæцынай дарддæр дын мадзал макуы уæд.
 Хъеллау фæкæн.
 Хъеллауаг дæ де Сфæлдисæг фæкæнæд.
 Хъеллаугæнгæ дæ Уæллаг фæзилын кæнæд зæххы къорийыл.
 Хъеллаугæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Хъеллаугæнинаг дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
 Хъеллаугонд фæу дæ иубæстон адæмы раз.
 Хъен фæлауу цавддурау.
 Хъенгонд æрцу.
 Хъенлаудæй дæ уæрджытæ дæ быны цы фæуой, уый дæ
 баййафæд.
 Хъенлаудæй дæ ныддонзонг кæнæд дæ амондыскæнæг.
 Хъенлаудæй цы бафтай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Хъентæ-ментæ фæкæн.

Хъиамæтгæнинаг фæу.
 Хъиамæт фæкæн æмæ дæ фыдæбон макæмæ фехъуысæд.
 Хъиамæтгæнæггаг къах — дæ роны.
 Хъиамæтгæнгæ батон дæ царды бонтæ.
 Хъиамæтгæнгæйæ æрцæуæд дæ уæззау мæлæт.
 Хъиамæтгæнгæйæ рафт.
 Хъиамæтгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хъиамæтгæнинаг фæу æмæ дæ хъиамæт макæмæ фехъуысæд.
 Хъиамæтгондæй æнæ хистæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Хъиамæтджынты бонæй дын аирвæзт ма уæд.
 Хъиамæттаг фæу.
 Хъизæмар фæкæн.
 Хъизæмарæй сис дæ уд.
 Хъизæмаргæнæг зæды рыстытæ дæр дæу фæуæд.
 Хъизæмаргæнæг уды тæригъæдтæ дын — фидинаг.
 Хъизæмаргæнгæ сис дæ уд.
 Хъизæмаргæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъизæмаргæнгæйæ батон дæ ницæйаг царды бонтæ.
 Хъизæмаргæнгæйæ дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Хъизæмаргæнгæйæ дыл сæмбæлæд арвы цæф.
 Хъизæмаргæнинаг дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
 Хъизæмаргæнинаг фæу.
 Хъизæмаргонд фæу, фæлæ дæ тæригъæдтæ уæддæр дæ сæ-
 рæн фиддон фæуæнт.
 Хъизæмаргондты баййаф.
 Хъизæмардзинадæй дæ Хуыцау макуы фервæзын кæнæд.
 Хъил — дæ артæнты.
 Хъиладзагъдæй сырд æрцу.
 Хъиладзагъдæн дæ фæхастæуæд.
 Хъилæй дæ фæхостæуæд.
 Хъилæй мард æрцæуæд дæ ахсджиаг — уый дын мæ арфæ.
 Хъилгæнинаг фæу.
 Хъилгонд æрцу.
 Хъиллæуд фæкæн.
 Хъилхъæдурæй даргъдæр ныуу.
 Хъилхъусæй дæ фæцæрын кæнæд Хуыцау.
 Хъилхъусæй фæлæуу.
 Хъинц фæкæн.
 Хъинцгæнгæ фæтул.
 Хъинцгæнинаг фæу.
 Хъинцхъинцгæнгæйæ фæтулæнт, кæм дын чи ис, уыдон.
 Хъинц-хъинц кæнынаен бахъу.
 Хъинцгæнæн дын мауал уæд.
 Хъинцгæнгæйæ æрцæуæд дæ уды сæфт.

Хьинцгæнинаг фæу Уæлладжы цæфæй.
 Хьысынтæ фæдар.
 Хьысыны æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хьысынты тыхт фæу.
 Хьысынты фæцу.
 Хьиу-хьиу кæныны бонтæ дыл ныккæнæд.
 Хьиу-хьиу фæкæн.
 Хьиухьиугæнаджы цармытыхт фæу.
 Хьиухьиугæнæн дæр дын мауал уæд.
 Хьиухьиугæнгæ дæ Уæллаг фæдæнгæлмард кæнæд.
 Хьиухьиугæнгæйæ арвит дæ царды бонтæ.
 Хьиухьиугæнинаг дæ де сфæлдисæг Хуыцау фæкæнæд.
 Хьихъхъ фæкæн.
 Хьихъгæнаг хуыфæг дын де сулæфæнтæ ахгæнæд.
 Хьихъгæнаг хуыфæг дыл фæзынæд.
 Хьихъхъытæгæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Хьихъхъытæгæнинаг фæу дæ адæмæй.
 Хьи-хъыри фæкæн.
 Хъобайнæгтау дын дæ сæрибарыл сдзурын макуы бантысæд.
 Хъоды дыл цы бакæной дæ комбæстæ, ахæм амонд дæ уæд.
 Хъодыгонд фæу.
 Хъодыгондæй амæл.
 Хъодыгæнинаг фæуæд дæ ахсджиæгтæ.
 Хъодыгонд дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъодыгондæй бафт дæ сыджытыхайыл, мæрдтæ дæ сæхимæ
 куыднæ айсой.
 Хъодыгондмæ цы хæлæг кæнай, уыцы бон дыл акæнæд.
 Хъодыгонды амондæй фæцæр.
 Хъозидæндаг дын разайæд.
 Хъозидæндаг фæхуин.
 Хъолайы мæсыджы фæстаг тох дын фæуæд.
 Хъоло фæхæр — дæ ахсæн дзы куыд алопъо уа.
 Хъоло æмæ дын хуырхæгæй дарддæр бахæринаг мацы уæд.
 Хъолодзау фæцу.
 Хъолойæ дын фæрухс чындæуæд.
 Хъом дæуæй зондджындæр сты æмæ уыдон æмгад су.
 Хъомæй дæ ма равзæрстауæд.
 Хъомвосыл нымад æрцу.
 Хъомгæсæн дæр цынæ сбæззай, уыцы амонд дæ уæд.
 Хъомгæсы къæбæр фехсын.
 Хъомдарæны дæ фæдардæуæд.
 Хъомдарæны рафтау дæ дæндаг.
 Хъомрæгъау дæ цæстæй дæр макуы фен.
 Хъомрын уыл фæзынæд.

Хъомрынаей уæ тауинаг дæр мауал баззайæд.
 Хъомы бынтæ хафынаей дарддæр мацæмæн сбæзз.
 Хъомы фæдыл акæсыны бон дæр дын ма раттæд Хуыцау.
 Хъомпалгæнгæ — дæ цард.
 Хъомпалгæнгæйæ дыл æруайæд æвзæр цæф.
 Хъомпалгæнинаг уæ фæкæнæд уæ амондфыссæг.
 Хъомпалгондаей ссарут уе сæфт.
 Хъомыл кæнын дын ма бантысæд.
 Хъомыл кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Хъомыл хъæбулыл бацин кæнынаен макуы бау.
 Хъомылад макуы фен.
 Хъомылаей дыл сæмбæлæд дæ адзал.
 Хъомылаей фæдæлдзæх у.
 Хъомылгæнагæй хъомылгæнинаг фæу.
 Хъомылгæнаен дын цынæуал уа, ахæм амондаей фæцæр.
 Хъомылгæнгæйæ сæры цæф — дæ хай.
 Хъомылгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъомылгæнинаг дæ, фæлæ дын адæмы судзгæ тæригъæдæй
 схъомыл кæнын макуы бантысæд.
 Хъомылгондаей фæсутыр у.
 Хъомылдзинад райсын дын ма бантысæд.
 Хъошпæгцæстæй фæцу.
 Хъоргъы амæл.
 Хъоргъы батон дæ царды бонтæ.
 Хъоргъы дæ ауагъдæуæд.
 Хъримаг дæ риуыл æвæрд фæуæд.
 Хъримаджы нæмыг сæмбæлæд дæ ныхыл.
 Хъримаджы нæмгуытæ дын ныссыхырна кæнæнт дæ фæтæн
 риу.
 Хъуаг мацæмæй у, сæрымагъз æмæ æнаениздзинадаей дарддæр.
 Хъуагæй — дæ ныгæнаенбон.
 Хъуаггæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъуаджы бон дыл акæнæд.
 Хъуари фадынæн ма бау.
 Хъуариаг равзарынаен ма бау.
 Хъуариау фаст æрцу.
 Хъуарисæрæй ракасын дын макуы бантысæд.
 Хъуарисæрæй фæцу.
 Хъуахъгæнæг дын дæ сæры стджытæ фехсынæд.
 Хъуахъгæнгæйæ сис дæ уд.
 Хъуахъгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Хъуахъгæнинаг фæу.
 Хъуахъгæнинаг дæ Уæллаг Хуыцау фæкæнын кæнæд.
 Хъуахъгæнинаг дæ æмæ дын дзы аирвæзт мауал уæд.

Хьуахъхъ фæкæн, кæм дын чи ис æмæ халонау кæмæ фæуа-
сыдтæ, уыдоны тæригъæдæй.

Хьуахъхъы бон дын дæ амондыскæнæджы цæст мауал бауарзæд.

Хьуг схъомыл кæнын дын ма бантысæд.

Хьуг хæдзардарæг у æмæ хæдзарсæфт фæу æнæ хьугæй.

Хьуг фест æмæ адæмы уæзгуытыл фæлекка кæн.

Хьугдзармы тыхт æрцу.

Хьугдзастæй фæдзыназ адæммæ.

Хьузджыцаæринаг дæ де сфæлдисон Хуыцау фæкæнæд.

Хьузон макуы фен.

Хьузонæн макуы бабæзз.

Хьул сæууилынæн ма бау.

Хьулджын лæппу макуы фен.

Хьулсаст фæу.

Хьулсастæй фæарабыр-бабыр кæн уæзгуытыл.

Хьулгъа, цы не 'мбæлы, уыдæттæ фæхæрæнт.

Хьулгъайы амæттаг мæ куыдз дæр макуы бонты фæуæд.

Хьулгъайыл ныккæнæд кæуинаггаг бонтæ, махмæ æппынæ-
дзух, хъæуа, нæ хъæуа, топпыкæсæны чи кæсы.

Хьулон цард макуы фен.

Хьулонæй дæ æрбасутыр кæнæд Уæллаг.

Хьулонгæнгæйæ ссар дæ адзал.

Хьулонгонд дæ Хуыцау фæкæн.

Хьулонгæнинаг фæу æвзæрæрдæм.

Хьулонгондæй фæдæнгæлмард у.

Хьулон-мулонæй æрцауæд дæ царды кæрон.

Хьунцъ дæ Уæллаг фестын кæнæд.

Хьунцъау ныйивæз.

Хьусагæй дæ хъусыны бон макуы фæуæд.

Хьусæвдисæнæй фæцу де знагтæн.

Хьусæг дæм мачи уæд, афтæмæй дæ хурхы сæртæ атон дзу-
рынай.

Хьусæггаг дыл мадæлгъыст сæмбæлæд.

Хьусæй цух феййаф.

Хьусгæ кæн, фæлæ дæ уыныны бон ма фæуæд.

Хьусгæ-хъусын дыл сæмбæлæд Хуыцауы лæдзæг.

Хьусдарæг дæм мауал уæд.

Хьусдаринаг дæ а комбæсты зæдтæ фæкæнæнт.

Хьусджын хæрæг фест.

Хьусджын хæрæгау фæхырх адæмæн.

Хьусинаг фæу.

Хьустæ æмæ цæстытæ фест.

Хьус-хьус кæнгæйæ цард макуы ссар.

Хьус-хьус фæкæн.

Хъус-хъусæй ссар дæ адзал.
 Хъус-хъусæн бахъу дæ царды хуыздæр азты.
 Хъусхъусдзуринаг фæуæнт дæ хъуыддæгтæ.
 Хъусцæг хæссынмæ ма ахæццæ у.
 Хъусыны бон дæ ма фæуæд.
 Хъуыдатт иу ран фæкæн, æфтаугæ – æндæр ран.
 Хъуыдатгæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъуыдатгæнинаг фæу.
 Хъуыдатты бон дын Уæлладжы цæст мауал бауарзæд.
 Хъуыддаг аразынæн ма бау.
 Хъуыддаггæнæг дæ ма рацæуæд.
 Хъуыддаггæнгæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъуыддаггæнгæйæ сис дæ уд.
 Хъуыддаггæнинаг фæу.
 Хъуыддагхалагæй дыл сæмбæлæд Хуыцауы цæф.
 Хъуыддагхуызæй дæ макуы мачи фенæд.
 Хъуыды дæм макуы æрцæуæд.
 Хъуыды кæнынæй хъуыдысæфт фæу.
 Хъуыды кæнынæн бахъу æмæ дæ хъуыддæгтæ æрдæгкæнд-
 тытæй баззайæнт.
 Хъуыдыгæнæг уæ мачи рацæуæд.
 Хъуыдыгæнгæйæ рафт.
 Хъуыдыгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Хъуыдыджын хуызæй дæ макуы мачи фенæд.
 Хъуыдыдзаст дын де Скæнæджы цæст ма бауарзæд.
 Хъуыдыйæг дæ ныхыдзуар фæкæнæд.
 Хъуыдыхуыз райсыныл фæархай æмæ æдылхуызбынæй
 фæкæс.
 Хъуыдыдыйæ æрбадæнгæлмард у.
 Хъуызгæ фæцу.
 Хъуызгæ цард фæкæн.
 Хъуызæн дын цынæуал уа, уыцы бонæй фæцæр.
 Хъуызгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
 Хъуызгæ-хъуызын арц дæ къахы суайæд.
 Хъуызил ном де рагъæй макуыуал ахауæд.
 Хъуызыны фадат дæ мауал фæуæд.
 Хъуызил номимæ ссар дæ мæлæт.
 Хъуымбылдзыкку дарын дын ма бантысæд.
 Хъуымбылдзыкку рауадзынæн ма бау.
 Хъуымызбылæй фæцæр.
 Хъуымыздыхæй дæ цæрыны бон мауал фæуæд.
 Хъуына дæ бахæрæд.
 Хъуына дыл схæцæд.
 Хъуынавæрд дæ фæкæнæд Уæллаг.

Хъуынайæ фæхæр дæ къæбæр.
 Хъуыназæрдæйæ дæ де Скæнаг фæцауын æмæ фæцæрын
 кæнæд.
 Хъуынахæрд фæу.
 Хъуынахорæй фæцу адамы ‘хсæн.
 Хъуынджынаерфыгæй зæрдæскъуыд æрбау.
 Хъуынджынбæрзæйты кадæй фæцæр.
 Хъуынджынсæрæй фæцу æмæ дын дæхи сæлвынын макуы
 бантысæд.
 Хъуынджынхъусджын Хъæсæйы ном дыл сбадæд.
 Хъуынджын цæсгомимæ гуыр д фæу.
 Хъуынтыз хуыз райс.
 Хъуынтызæй амæл.
 Хъуынтыздзастæй фæцæр.
 Хъуынтызты бон дыл акæнæд.
 Хъуыргъуындаг фæкæн.
 Хъуырдухæнгæнгæйæ сис дæ уд.
 Хъуырдухæнгæнинаг дæ дæ ныхыдзуар фæкæнæд.
 Хъуырдухæнгондæй фæсутыр у.
 Хъуырниз дыл фæзынæд.
 Хъуырнизæй фæсæй.
 Хъуыррытт-хъуыррытт фæкæн, фæлæ дын донæй дæр баф-
 сис макуы уæд.
 Хъуыррытт-хъуыррытт кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Хъуыртхъом макуы мацæмæй фæу.
 Хъуыр-хъуыр фæкæн ноджыдæр.
 Хъуырхъуыргæнгæйæ — дæ мæлæт.
 Хъуырхъуыргæнгæ дæ фæцæрын кæнæд Уæллаг.
 Хъуырхъуыргæнгæ фезмæл дæ хæдзары къуымты.
 Хъуырхъуыргæнгæйæ æрцауæд дæ бинонты сæфт.
 Хъуырхъуыргæнинаг фæу.
 Хъуытаз сæвæрынæн ма баут.
 Хъуытазхæлæсджын макуы фенут.
 Хъуытазцæгъдæг уæ мауал уæд.
 Хъуыттыгæнинаг фæу.
 Хъуыттыгонд æрцу.
 Хъыбылджын дзæргъыты холы фæу.
 Хъыг фен, цин дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
 Хъыгаг хабæрттæ фæкæн.
 Хъыггæнаг зæды хуызы фæцу адамы рæгъы.
 Хъыггæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
 Хъыггæнинаг дæ Стыр Хуыцау фæкæнæд.
 Хъыггонд фæу.
 Хъыгдаринаг дæ Дунескæнаг фæкæнæд.

Хъыгдарыны бон дæ мауал фæуæд.
Хъыгджынаей фæцу.
Хъызæрдæйæ батон дæ бонтæ.
Хъыгтæ дыл фæцæуæнт.
Хъыздыгæнинаг фæу, фæлæ дæ худыны охыл дæ былтæ ба-
зыхъхъыр кæныны бон ма фæуæд.
Хъызинаг дæ фæкæнæд дæ амонд.
Хъызт бон æрцæуæд дæ мæлæт.
Хъызыны тых дын Хуыцауы цæст ма бауарзæд.
Хъылдым мысты бон дыл акæнæд зымæджы къæсæрыл.
Хъылдымгæнгæйæ асæтт дæ бæрзæй.
Хъылдым фæкæн æмæ дæ цард аразын айрох уæд.
Хъыллипп кæныны амонд дæм мауал æрхауæд.
Хъыллипгæнгæйæ дæ сæр — дæ быны.
Хъыллистгæнгæ дыл сæмбæлæд дæ фыдбылыз.
Хъыллистгæнинаг фæу.
Хъылма фæдым ноджыдæр.
Хъылмайæ фæхуыдуг у.
Хъым-хъым фæкæн.
Хъымхъымгæнгæ æрцæуæд дæ удисæн.
Хъымхъымгæнинаг дæ дæ амондфыссæг фæкæнæд.
Хъынцъым фæкæн дæ райгуырдаей дæ амæлæты бонмæ.
Хъынцъымаг фæу.
Хъынцъымгæнгæйæ фæтон дæ царды бонтæ.
Хъынцъымгæнинаг дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг.
Хъыпп-сыпп скæнын мауал сфæраз.
Хъыпы дыл фæзынæд.
Хъыпыйы къухы дæ авæрæд Уæллаг.
Хъыргъы дæ цы аскъæфа, уый дæ хæдзары макуы разынæд.
Хъырнаг куыдзæй фыддæр фæу.
Хъыргæ фæцу.
Хъыргæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Хъырнинаг дæ фæкæнæд дæ раттæг.
Хъырныны бон дæ мауал фæуæд.
Хъыррыст фæкæн.
Хъыррыстгæнгæ батон дæ цард.
Хъыррыстгæнгæйæ æрцæуæд дæ мæлæт.
Хъысмæтæлгъыст фæу.
Хъысмæтаей дæ зæрдæ макуы барухс уæд.
Хъыс-хъыс фæкæн.
Хъысхъысгæнгæ сæмбæл дæ адзалыл.
Хъысхъысгæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
Хъысхъысгæнинаг фæу.
Хъыцъыдæттæ фæнуаз.

Ц

Цавд баййаф Уæллагæй.
Цавдау цы аззайай, ахæм боны фарнаей фæцæр.
Цавдурау сагъдæй баззай.
Цавддур дæ Хуыцау фестын кæнæд.
Цагъайраг дæ Уæллаг ацаразæд.
Цагъайрадзы къæлæт фæдар.
Цагъар фæцу дæ фыдызнæгтæн.
Цагъд æрцæут.
Цагъдуæлдæйттæ дæр уæ мауал аззайæд.
Цагъдхъуагæй уыл мæнæй уый фæхъарджытæ кæнæд.
Цагъды фæут мæ фæндиаг.
Цад – цаддоны, фæрв – цъалайы, дæу хуры бын æрбадыны
фадат ма фæуæд.
Цадæггай адаргъ кæн дæ къæхтæ.
Цадæггай æрцæуæд дæ мæлæт.
Цай дæ хъуыры фæбадæд æмæ дæм дæ удхæссæг уырдыгæй
сдарæд йæ сæр.
Цай цымыны бон дын Хуыцау мауал зæгъæд.
Цал азы дыл цæуы, уал дæ æрбадæнгæлмард уæд.
Цалæрдæм дзырдæппарæн кæныс, уал дихы дæ фæкæнæнт
дæ хæйрæджытæ.
Цалæрдæм ныззиыс, уал баныгæн дæ ахсджиæгтæй.
Цалдæриддæр мæнг дзырды загътай, уал цæфы – дæ сæр.
Цалх дыл атулæд.
Цалхы бын ныцъыст у.
Цалхуызон ныхас кæныс, уалхуызон мард æрцу.
Цалцæг кæнын дын мауал бантысæд.
Цалцæггæнæг дæ мауал уæд.
Цалцæггæнæн дын цынауал уа, уыцы уавæрмæ æрхау.
Цалцæггæнгæйæ ныккæл.
Цалцæггæнинаг фæу.
Цалынмæ хохæй дур тула, быдыры цалх зила, уæдмæ утæх-
сæн фæкæн.
Цалынмæ дæ уд исай, уæдмæ скæлм у.
Цалынмæ дыл зокъотæ разайа, уæдмæ куыдзы цардæй цæр.
Цалынмæ хæхтæ тыгъыйы йæстæ кæной, денджызтæ – цæс-
сыджы йæстæ, уæдмæ дæ царды бонтæ куыдзы тындæй фæтон.
Цалынмæ Пъетъре Пъаулемæ лидза, уæдмæ – дæ цæрæнбон.
Цалынмæ хур ныгуыла, уæдмæ йæ разæй фæу.
Цар дыл ныккæлæд.
Царæфтыд фæу.

Царкалд дæ Хуыццау фæкæнæд.
 Царв макуы ацæуæд дæ хъуыры.
 Цæрвджын макуы фен.
 Цард æмæ дыл бон макуы æрхæцæд.
 Цард дын Хуыццау ма зæгъæд.
 Цард макуы фен.
 «Цард, цард» фæкæн æмæ æдзардæй æрцæуæд дæ бинонты сæфт.
 Цард саразын дын ма бантысæд.
 Цард халыны бæсты дæ хæдзархæлд Хуыццау фæкæнæд.
 Цард халыны бон дæ мауал фæуæд.
 Цардамонд макуы ссар.
 Цардамонд ын фест.
 Цардамондджынæй дыл макæй цæст æрхæцæд.
 Цардамондджынты фæфæзм, фæлæ дын сæ баййафын ма-
 куы бантысæд.
 Цардаразæгæй æдзард фæу.
 Цардæгасæй рацæуын дын ма бантысæд.
 Цардæй æдзард фæу.
 Цардæмдзу ацæуын дын ма бантысæд.
 Цардæнхъæл дæ тыбыртæ фæцæгъд æмæ дын размæ рацæ-
 уын ма бантысæд.
 Цардæнхъæл æдзард фæу.
 Цардæфсæстæй дæ макуы мачи фенæд.
 Цардæфсис макуы базон.
 Цардбæллонæй æрбаскъуыйæд де ‘дзард уд.
 Цард-бон дыл макуы æрхæцæд.
 Цард-бон ма фен.
 Цардвæлладæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Царддæттæг дæ æдзард фæкæнæд.
 Царддомдæй фæсутыр у.
 Цардмондаг дæ, фæлæ цардæй мацы фен дæ туг-стæджы тæ-
 ригъæдæй.
 Цардхуыз макуы бау.
 Цардхуызæй рацæуын дын макуы бантысæд.
 Цардхъом макуы бау.
 Цардхъуагæй бафт дæ сыджытыхайыл.
 Цард-цæрæнбонты дæ дзых макуы фæзыхъхъыр кæн.
 Царды дын æвзæртæй дардæр бахæринаг макуы мацы уæд.
 Царды рухс макуы фен.
 Царм æмæ дыл фыд мауал баззайæд.
 Цармыдзаг ныннæрс.
 Цармыдзаг цы ныннæрсай, уыцы бон дыл тагъд акæнæд.
 Цармыстыгъд фæу.
 Цармыстыгъдæй фæниу хурмæ.

Царциаты æмбисонд дыл акæнæд.
 Царциаты æмбисонд дыл акæнæд æмæ быны-бынсæфт фæу.
 Царциаты сæфт фæкæнæнт дæ мыггаг.
 Цас тагъддæр амæлай, уыцы хорз дыл æрцауæд.
 Цасдæриддæр фыдтæ дыл æрцауа, уыйбæрц – хуыздæр.
 Цатыр скæнынæн ма бау.
 Цатыр скæнынмæ фæбæлл æмæ дын халагъуд саразын ма бантысæд.
 Цатыргонд саразын дæр ма бауæд дæ бон.
 Цаудæй амæл.
 Цауддæрмæ фæцу бонæй-бонмæ.
 Цауддзинадыл дæ ноджыдæр бафтауæд Уæллаг.
 Цахæм адæймаг дæ, ахæм мæлæт дын бауарзæд дæ амонды-скæнæджы цæст.
 Цахæм дæ, ахæм цæф фæу.
 Цæвæг иргæвæдджы кæм нал фæзоны, уыдон æхсæн – дæ сæр.
 Цæвгæ-цæвын дæ фындзы хъæл ныссæтт.
 Цæвæгхъæдау растæй баззай.
 Цæвæдджы хъæд аныхъуыр.
 Цæвинаг фæу.
 Цæвыны бон дæ мауал фæуæд.
 Цæвыны бонмæ – дæ цард.
 «Цæгат, цæгат» кæн æмæ дæ дзы иу фæрсæг макуы фæуæд.
 Цæгатæрдзыгæй дæм хъæргæнджытæ фæцауæнт.
 Цæгатдзæф фæу.
 Цæгатсæфт дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Цæгаты маст дæ бахæрæд.
 Цæгаты маст зын уромæн у æмæ йæ цынæ сфæразай, ахæм бон дыл акæнæд.
 Цæгаты мастæй рафт.
 Цæгатырдыгæй дæм халæттæ фæуасæнт.
 Цæгаты халæтты холы фæу.
 Цæгæр ма гæбæрыл бахуды, дæу худыны бон дæр мауал фæуæд.
 Цæгæрдымæгæй адаемæн худæджы хос фæу.
 Цæгæрсæрæй фæцу.
 Цæджындз фест дæ бынаты, куыд нысхъæл уай.
 Цæгъдгæйæ сис дæ уд.
 Цæгъдгæ-кафгæ фæцу стонгуыбынæй.
 Цæгъдинаг æмæ фидисгæнинаг фæу хъæуæй-хъæумæ.
 Цæгъдыны бон дын мауал раттæд дæ рафæлдисæг.
 Цæдис ахæссыны зонд дын ма бауарзæд Уæлладжы цæст.
 Цæдис кæнынæн ма бау.
 Цæдисæмбал ссарынхъом дæ ма бакæнæд Хуыцау.

Цæджджинаг дыл рафæлдæхæд æмæ йæ быны сфыц, ды йæ уæлартмæ хæрд куынае фæуай.

Цæджындз фест æмæ дын фезмæлæн ма уæд.

Цæмæдæриддæр дæ сындзкъух фæкæнай, уыдон дын Хуыцау сæнад кæнæд.

Цæйау акæнынц: дæ хъæлæсæй дæ туг скал.

Цæкуы фест æмæ дæ мæлæнбон райхæл.

Цæкуыйаг фæу.

Цæкуыйау фæкаф.

Цæкуыйау райхæл тæвд къæйтыл.

Цæкуыхæлд фæу.

Цæкуыхорæй фæцæр.

Цæл дæр макуы фен æмæ минас дæр.

Цæлгæнаггаг дæ сæр бæстытæй фæхæсс.

Цæлгæнгæ æрцауæд дæ уды сæфт.

Цæлгæнгæйæ балæуу мæрдты къæсарыл.

Цæлаембыд бау.

Цæлгуыбынае сис дæ уд.

Цæлхдур фест адаемæн.

Цæмæй нал сулафай, уый — дæ хай.

Цæмæй фæтæппæлæг уай, уый — дæ хурхы.

Цæмæйдæриддæр тæрсыс, уый дæ баййафæд.

Цæнгæты таст дын фæуæд.

Цæндыл дур макуы ссар.

Цæндыл дурыссарынхъоммæ ма фæцæр.

Цæнкуылае фæцу мæ тæригъæдæй.

Цæнкуылтæ бау.

Цæрæг уæ мауал баззайæд.

Цæрæн кæм нæй, уым батон дæ бонтæ.

Цæрæнбонты дзæгъæл фæхит.

Цæрæнбонты йын фæлдыст фæу.

Цæрæнбонты удхарæй æрцауæд дæ мæлæт.

Цæрæндонæй мæлæндонмæ — дæ фæндаг.

Цæрæнуат ссарынаен ма бау.

Цæрддзу бакæнут уæ кæрæдзийы фæдыл.

Цæрдтæй мæрдты æхсæн баззай.

Цæрдудæй æрцауæд дæ мæлæт.

Цæрдудæй дæ бахус чындæуæд.

Цæринаг гуырд дæ ма фæкæнæд Уæллаг.

Цæрын дын ма бантысæд.

Цæрынае-хæрынмæ фæхъæрз æмæ фæнает.

Цæрмыстыгъд æрцу.

Цæсгом армыдзагæй уæлдай нæу æмæ дыл алабырæд дæ цæсгомы царм.

Цæсгомджынаей ацаугæ дæ мачи фенæд.
 Цæссыг фæкал ноджыдæр адамы тæригъæдæй.
 Цæссыгæппарæг дыл мауал уæд.
 Цæссыгызгъалгæ фæцу.
 Цæстæй мауал суын.
 Цæстмæ митæ фæкæн.
 Цæстмæхъусæй фæцæр.
 Цæстуарзон цард дын Хуыцау мауал зæгъæд.
 Цæстуынгæ фыдбылыз дыл æрцауæд.
 Цæстфæлдахагæй æрцауæд де ‘намонд мæлæт.
 Цæстфæлдахаен митæ аразæн дын цынæуал уа, уый дæ бай-
 йафæд.
 Цæстфæливагæй рафтау дæ дæндаг
 Цæстфæливаен бон дыл мауал æрцауæд.
 Цæстцухæй фæхæт уæзгуытыл.
 Цæстыдзаг дын цы фенон, уыцы бон дыл акæнæд.
 Цæстыйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Цæстыты низæй бакуырм у.
 Цæстыты низæй фæхъæрз.
 Цæттæ кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Цæттæ удхæссæг æрбалæууæд дæ фæскъæсæр.
 Цæттæ фыдбылыз дæ баййафæд.
 Цæттæ фыдбылæзæй дæ Уæлладжы бон дæр мауал бауæд
 фервæзын кæнын.
 Цæттæгæнгæйæ сис дæ уд.
 Цæттæгæнинаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Цæттæгондæй æрцъынд кæн дæ цæстытæ.
 Цæттæйæ сæмбæл дæ адзалыл.
 Цæттæйы бон дæ мауал фæуæд.
 Цæттæмæ фæтырн æмæ æдзæттæйæ фæдæнгæлмард у.
 Цæу ма фосы разæй цæуынаен бæззы – дæу цæуы кад дæр
 мауал уæд.
 Цæу фест æмæ фосы разæй фæцу.
 Цæугуистæ макуы ахъазæнт дæ фосы æхсæн.
 Цæуаг нæ дæ, фæлæ æнæ цæуынаей дæр макуы макæй зæрдæ
 ссар.
 Цæуæгты разæй фæу Тъæпæн хъæумæ.
 Цæуæн нæ, бырæн дæр дын цынæуал уа, уыцы бон дыл
 акæнæд.
 Цæугæйæ æрцауæд дæ мæлæт.
 Цæугæцардгæнджыты баййаф.
 Цæугæ-цæуын сис дæ уд.
 Цæуинаг никуыдæм дæ, фæлæ цæуинаг чи у, уыдоны разæй
 фæу дæ фæстаг фæндагыл.

Цæукъатæ цæуæнт дæ фосы раздзогтæ.
 Цæуинаг фæу де ‘нусон дунемæ.
 Цæуын дын макуыдæм бантысæд.
 Цæуыны бонтæм фæтыри, фæлæ дын сæ Уæллаг æрæхгæнæд.
 Цæуынхъом макуыдæм бау.
 Цæуынхъусæй батон дæ царды бонтæ.
 Цæуæт кæмæн нæй, уыдоны амондæй фæцæр.
 Цæуæт кæныны бон дæ ма фæуæд.
 Цæуæтæй дын дзагцæстæй ракасын макуы бантысæд.
 Цæуæтæй зæрдæрайæ макуы алæуу.
 Цæуæтджыны цæстæй макуы акæс.
 Цæуæтмæ фæбæлл æмæ хуыскъæй æрцæуæд дæ мæлæт.
 Цæуæты цин ма фен.
 Цæуæты цинæй макуы байдзаг уæнт дæ цæстытæ.
 Цæуæты цот фенын дын ма бантысæд.
 Цæуæтыл бацин кæныны бон дын Мадымайрæм макуы раттæд.
 Цæуæтыл макуы ахæсс дæ цæст.
 Цæуыл кæуыс, куыри, æмæ — цæстытыл, æмæ дæ кæуинаг-
 гаг фæкæнæд дæ амондфыссæг.
 Цæуылдæр тыхсгæйæ фæраст у де ‘нусон дунемæ.
 Цæуылдæр фæтыхс æмæ дын йæ базонын ма бантысæд.
 Цæуылдæриддæр бацин кæныс, кæронмæ сæ дæ зæрдæ ма-
 цæмæй барухс уæд.
 Цæуылфæнды банцой уæд дæ зæрдæ, фæныкæй-иу æрыз-
 гъæлæнт дæ размæ.
 Цæф кæныны бон дæ мауал фæуæд.
 Цæф фæуæд де ‘дылы сæрыкъоппа.
 Цæфтæ фæу.
 Цæфхад ныссадзын дын ма бантысæд.
 Цæфхадæй сæфтæджы æхсæн — дæ цæрæн.
 Цæфхадсадзæн фæкæн.
 Цæфхадсадинаг дæ дæ ныхыдзуар фæкæнæд.
 Цæфхадцух бæхыл фæцу.
 Цæхæр фест æмæ дæхи зынгæй басудз.
 Цæхæртæ фæкал.
 Цæхæртæвдæй арт фæуæдз.
 Цæхæрхафæн фæкæн.
 Цæхæрхуызæй рацæуын дын макуы бантысæд.
 Цæхæрцæст лæшпутæ макуы рацæуæнт уæ мыггагæй.
 Цæхгæр ныззил æмæ былæй ахау.
 Цæхгæрмæ ныгæд æрцу.
 Цæхдон макуы фен дæ къæсы.
 Цæхджын хойрагау цæхджын хойрадзы ад базоныны амонд
 дæ макуы фæуæд.

Цæхджын фыдтæ нывæрыны бон дын Уæлладжы цæст ма бауарзæд.

Цæхджынгонд æрцу.

Цæхджынтæ хæрынаей дарддæр дын бахæринаг мацы уæд.

Цæхх æмæ кæрдзынаей макуы бафсæд.

Цæхх фæхæр æмæ дзы дæ уыргтæ фæхуынчъытæ уæнт.

Цæххæй дарддæр дын дзыхы акæнинаг мацы уæд.

Цæххæрæн бонтæ дыл ныккæнæд.

Цæххойæн дурæй хост æрцу.

Цæххъуагæй фæсулæ-мулæ кæн.

Черечы згъæр хъæдындзы цъарау чи ахауын кодта, уыцы кардæй къуыхтæ æрцу.

Цикъæйау фæлурсæй дæ ауынаед мæнаей уый.

Цин дын Уæллаг ма зæгъæд.

Цин дын Хуыцау ма зæгъæд, маст дын зæгъæд.

Цинаг макуы фен.

Цинад дын дæ амондфыссæджы цæст ма бауарзæд.

Цинаен дыл йæ хъæлаæба дæр макуы аныдзæвæд.

Цинаейдзаг бонтæ ма бавзар.

Цинафсæстæй рахизгæ дæ мачи фенæд.

Цингæнаг дæ æмæ цинимæ — дæ тагъдыл мæлæт.

Цингæнаен бонтæ дын Уæлладжы цæст мауал бауарзæд.

Цингæнгæйæ сæппар де ‘взæр уд.

Цингæнинагæй мацы фен.

Цингонд чи фæци, уыдоны хал ахæр.

Циндзинад фенынаей сомыгонд фæу.

Цыныл бацин кæнынхъом макуы су.

Цирхъ дыл сæмбæлæд.

Цирхъ дын дæ риу айгæрдæд.

Цирхъы цæф фæу.

Цирхъы цæфæй амæл.

Цола усы ахæсты фæу.

Цолагонд — дæ цард,

цолагонд — дæ нард,

цолагонд — дæ мард.

Цолагомауæй дæм зæрдæ фехсайæд.

Цолайæ фæцæр.

Цолахуызæй фæцу.

Цомахъ номы аккаг макуы су.

Цомахъы кад дын Уæлладжы цæст ма бауарзæд.

Цонг дын Хуыцау радта, хус дæр дын æй Хуыцау бакæнæд.

Цонгдарæнтæ, къухдарæнтæ, хъусдарæнтæ дæ фыны дæр макуы фен.

Цонгдих дæ Уæллаг фæкæнæд.
 Цонгдыхæй фæхæц æмæ дæ цæнгтæ дæ фæрстыл æрхауæнт.
 Цонгойæ фæцæр.
 Цонгсаст фæу.
 Цонгхаудæй фæхит уæзгуытыл.
 Цонджы тыхæй дæ дæ зæрдæ фæсайæд.
 Цоппай фæкæн.
 Цоппайгæнгæ батон дæ цард.
 Цоппайгæнгæйæ дын æрласæнт де ‘гады мард.
 Цоппайгæнинаг дæ фæкæнæд дæ рафæлдисæг.
 Цуайнаг бауæларт кæнынæн ма бау.
 Цуайнагау сауфарсæй батон дæ бонтæ.
 Цуайнаджы бын баарт кæнынæн ма бау.
 Цуан цы у, уый базоньхъом дæ Хуыцау макуы скæнæд.
 Цуангæнæг лæджы цыд макуы æркæн дæ сыгъдыйы хæ-
 дзармæ.
 Цуангæнгæйæ дæ хотыхы нæмыг дæхи риуыл сæмбæлæд.
 Цуангæнинаг фæу а комбæсты зæдтæй.
 Цуанон дæ йæ сæрмæ макуы схæссæд.
 Цуаны æрцæуæд дæ мæлæт.
 Цудгæ-дудгæ фæцу.
 Цудинаг фæу.
 Цудтытæгæнгæ мауал сæмбæл дæ мæгуыр къæсыл.
 Цудыны бон дæ ма фæуæд.
 Цума фæкæн.
 Цумагæнæг дын мачиуал баззайæд.
 Цумагæнгæйæ рафт дæ бынаты.
 Цумагæнинаг дæ фæкæнæд дæ амондфыссæг.
 Цумайы лæшпуйæ фæцæр.
 Цумахъом дæ не скæнæг Хуыцау макуы бон бакæнæд.
 Цурк къуырд æрцæуæд дæу æмæ адамы ‘хсæн.
 Цурк къуырд æрцæуæд дæу æмæ де ‘мкъайы ‘хсæн.
 Цурон митæй дæ рафтын кæнæд дæ амонд.
 Цурон ныхас фæкæн.
 Цурон ныхасæй ссар дæ мæлæт.
 Цух мацæмæй у, æнæниздзинадæй дарддæр.
 Цухгæнинаг фæу.
 Цухгонд æрцу де ‘мгæртты нымады.
 Цух-мух фæкæн.
 Цухмухгæнгæ фæагур дæ хуыкком.
 Цухмухтæгæнгæйæ аскъуыйæд дæ зæрдæ.
 Цухмухтæгæнинаг фæу.
 Цухъхъа дарын дын ма бантысæд.
 Цухъхъайы ныгæд æрцу.

Цы амонд дæм каст, уымæй æнæхай фæу.
Цы амондæй цæрыс, ууыл фæкæл.
Цы амонды кой фæкæныс, уымæй афтид абад.
Цы бон райгуырдтæ, уымæн æвзæртæ — фæлдыст.
Цы дæ амара, уый баназ.
Цы дæ амара, уый бахæр.
Цы дæ нæ мары, уымæн фæлдыст фæуæд дæ фидиссаг сæр.
Цы дæ фæдæнгæлмард кæна, уый дын — фæлдыст.
Цы дæ фæдæнгæлмард кæна, уый судзгæ ацæуæд дæ хъуыры.
Цы зæрдæйæ дзурис, уыцы зæрдæйæ фæцæр.
Цы мыл худыс, дæ худджынтæ сыскъуыйой.
Цы хæрыс, уымæй тæппалмард фæу.
Цыбæл фæкæн алцæмæ.
Цыбæлæй рафт.
Цыбæлгæнгæйæ батон дæ царды бонтæ.
Цыбæлгæнинаг дæ Уæллаг фæкæнæд.
Цыбæлгæнинаг фæу.

*Цыбыр — дæ конд,
цыбыр — дæ зонд,
цыдыр — дæ кад,
цыбыр — дæ цард.*

Цыбырæй цыбырдæр фæкæн.
Цыбырæй цыбырмæ фæцу.
Цыбыргæнинаг фæу.
Цыбырдзастæй дæ Хуыцау фæцæрын кæнæд.
Цыбырзондæй уæлдæр схизынаен ма бау.
Цыбырзонджынты цардæй фæцæр.
Цыбыркъахæй фæрагæпп-багæпп кæн.
Цыбыркъух дæ æмæ цыбыркъухæй ацæуæд дæ цард.
Цыбыркъухæй æрцæуæд дæ мæлæт.
Цыбырхъуырæй фæцæр, адæммæ кæсгæ-бæлгæйæ.
Цывзы — де ‘взаджы цъушыл.
Цывзыджынтæ хæрыныл дæ бафтауæд дæ рафæлдисæг.
Цыдæриддæр дæ рафæлдыста, уæ кæрæдзийæн фæлдыст фæут.
Цыдæриддæр дæ удæгас уадзы, уымæн де ‘взæртæ — фæлдыст.
Цыкура ссарыны амонд дæм ма ‘рхауæд.
Цыкурайы фæрдыг макуы фен.
Цыкурайы фæрдыгæй æлгъыст фæу.
Цыллæ ма фенæд дæ буар.
Цыллæты дæ аныгæнæд мæ уд.

Цымгәйә дарддәер дә хъуыры хәринаг мауал ахизәд.
 Цымгә-цымын дә хәлц дә хъуыры фәбадәд.
 Цымыдис дәм дә цард дәер цынауал кәса, уыцы амондәй
 дыл фәкәсәд хур.
 Цымыдисонәй мацы баййаф дә царды.
 Цышпар къахыл фәбыр.
 Цышпәрвадәй фәцу.
 Цышпәрдзәлхыгыл сбадын уын ма бантысәд.
 Цышпәркъахыг дә кәртәй рахизгә макуы фен.
 Цышпарцәстонәй фәхәт.
 Цышпурс мауал баййаф.
 Цышпурсы мәйы — дә ныгәнән бон.
 Цырагъ ссудзынән ма бау.
 Цырагъдар макуы су дә ратгәг адәмән.
 Цырагъдарәй фәхәт де знәгтән.
 Цырв фест цыфыддәер хъуыддәгтән.
 Цыргъ кард — дә лыстәг тьәнгы.
 Цыргъаджы цәф фәу.
 Цыргъгәнинаг дә саразәг фәуәд.
 Цыргъзондәй къуымышзондмә цы әрхауай рәхджы, мә уд
 дын уый фенәд.
 Цырдзастәй адәмы әвзәртәм фәкәс.
 Цырен арты басудз.
 Цырен кәнынән мауал сбәзз.
 Цыренгәнинаг дә Уәллаг фәкәнәд.
 Цырт әвәрын дын бахъәуәд.
 Цырыхъхъ скәнын дын ма бантысәд.
 Цырыхъхъы бын әрцәуәд дә удисән.
 Цыт кәныны бон дын Уәллаг макуы ратгәд.
 Цыт ма фен дә удагасәй дәер әмә дә мардәй дәер.
 Цытагур фәхит адәмы къуымты.
 Цытуарзагәй амәл.
 Цытуарзонәй бафт дә сыджытыхайыл.
 Цыфәнды фәуәд де 'взәр сәрыкъуыдыр.
 Цыфәндыйә фәцәер.
 Цыфәндыйы бон дыл акәнәд рәхджы бонты.
 Цыфыддәер — дә хай.
 Цыфыддәер дә Хуыцау фәкәнәд.
 Цыфыддәерәй цыфыддәермә фәцу мә уәззау улы тәригәдәй.
 Цыхауи кәнын дә бахъәуәд.
 Цыхауигәнгәйә сис дә уд.
 Цыхауигонд әрцу.
 Цыхт әмә кәрдзынәй дә гуыбын макуы бафсад.
 Цыхт макуы райс дә къуымәй.

Цыхтджын дæ хъуыры макуы ацауæд.
Цыхцыры бын æрцауæд дæ мæлает.
Цыхцыры бын фæлауу.

Цъ

Цъай къахыны тых дын ма раттаед дæ рафæлдисæг.
Цъайы – дæ сæр.
Цъалды – дæ игæры.
Цъаммар дæ æмæ цъаммар мард акæн.
Цъаммайраг дæ дæ рафæлдисæг фæкæнæд.
Цъаммайраг фæу ноджыдæр.
Цъаммарæй батон дæ фидиссаг царды бонтæ.
Цъаммарæй фæцæр.
Цъапп-цъупп фæкæн.
Цъах-цъах кæн дæ удисынмæ.
Цъахцъахгæнгæйæ æрбалаууæд дæ фæстаджы бон.
Цъахцъахгæнинаг фæу.
Цъæй фæмизæд дæ фындзыхуынчътæй.
Цъæй фæмизæд де уæнгтæй.
Цъæлтæ фæу.
Цъæмæлтыл фæзил.
Цъæм-цъæм фæкæн.
Цъæмцъæмгæнгæ фæхæр.
Цъæррæмыштытæй фæцу.
Цъæтау дæ сыздыхсын кæнæд дæ хæйрæджытæ.
Цъæтау сыздыхс.
Цъæх низ – дæ лыстæг артæнты.
Цъæх низ – дæ тъæнгты.
Цъæхæй амæл.
Цъæхдæндагæй фæцæр.
Цъæхтæ бау.
Цъæххос дын фæкондæуæд дæ хъæдгæмттыл.
Цъæхцæст чызджы хицау дæр макуы бау.
Цъæх-цъæхид афæлдæхæд дæ буар.
Цъæхахст фæкæн.
Цъæхахстгæнгæйæ дæ æрæййафæд дæ адзал.
Цъæхахстгæнинаг фæу.
Цъæхсæртæ скæнын дын ма бантысæд.
Цъæхсæртæй ракасыны бон дæ макуы фæуæд.
Цъæхснаг хъæлæсæй фæрæй.
Цъери самайынæн ма бау.

Цѣиæхтæ дын дæ цæстытæ акъахæнт.
 Цѣиæхты холы фæу.
 Цѣиах-цѣиах фæкæн.
 Цѣиахцѣиахгæнгæ фæратæх-батæх кæн.
 Цѣиахцѣиахгæнгæйæ дæ мæлæт ссар.
 Цѣил фест æмæ дæ алыварс зылынаен бахъу.
 Цѣилау фæзил.
 Цѣингуыр æрцахсынаен дæр макуы бау.
 Цѣингуыр фест æмæ дæ кæсæгтæ фæахстæуæд.
 Цѣишп-цѣишп кæнынаен бахъу.
 Цѣишпцѣишпгæнгæ фæратæх-батæх кæн, хъæды цѣиуау.
 Цѣишпцѣишпгæнгæйæ схауæд дæ уд.
 Цѣишпцѣишпгæнинаг фæу мæ тæригъæдæй.
 Цѣирынаен дæр ма бау.
 Цѣист æрцу дыууæ хохы астæу.
 Цѣистгæнинаг фæу.
 Цѣистгондæй æрцæуæд дæ тæригъæддаг мæлæт.
 Цѣити дæ ныцъцѣист кæнæд.
 Цѣитидоны ныссæл.
 Цѣитизæй дæ фæласæд.
 Цѣитизæйы бын æрцæуæд дæ мæлæт.
 Цѣиу кæм стула, арвæй дæ зæххы æхсæн уыцы дæрддзæг мауал фæуæд.
 Цѣиуæдисмæ арвы дуæрттæ фæтон.
 Цѣиудуц фест.
 Цѣиуджын каркау æнæрынцой зæрдæйæ фæцæр.
 Цѣиудзых æмæ дæ галгуыбынæй Хуыцау фæцæрын кæнæд.
 Цѣиусæрæй батон дæ царды бонтæ.
 Цѣиусуры хаст фæу.
 Цѣиу-цѣиу фæкæн.
 Цѣиуцѣиуигæнгæйæ батон дæ цард.
 Цѣиуцѣиуигæнинаг дæ æрбакæнæд Уæллаг.
 Цѣиуызмæлаг уæ мауал баззайæд.
 Цѣулагондæй баззай.
 Цѣулакомæй фæцæр.
 Цѣулберты холыйæ баззай.
 Цѣулберты цѣиринаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
 Цѣупмæ схизынаен ма бау.
 Цѣусгай сис дæ уд.
 Цѣуттавæрдæй фæцу.
 Цѣыбырттысыгъд баут.
 Цѣыбырттысыгъд уæ фæкæнæд уе сфæлдисæг Хуыцау.
 Цѣыввиттытæ фæкæн æмæ дын бынат ссарын ма бантысæд.
 Цѣылынаей расæрфынхъом ма бау.

Цымарайы æрцауæд де сæфт.
Цымарайы — дæ сæр.
Цынайы басудз.
Цында бийынæн ма су.
Цындаей фæцу.
Цындаег-мындаег фæкæн.
Цындгæнинаг фæу.
Цынддзастей амæл.
Цындылæвæрд дæ фæкæнæд Хуыцау.
Цыртмызт фæу.
Цыртцыртгæнгæ фæцу.
Цыырцфыргæнинаг дæ фæкæнæд дæ раттæг.
Цысцысгæнгæйæ батон дæ бонтæ.
Цысцысгæнгæйæ дæ фæцаæрын кæнæд Уæллаг.
Цысымæй рахизын дын мауал бантысæд.
Цысымæй цысыммæ — дæ фæндаг.
Цысымы æрцауæд дæ мæлæт.
Цысымы — дæ сæр.
Цыф фæхæр.
Цыфæйдзагæй — дæ фæстаг фæндагыл.
Цыфджыны сис дæ уд.

Ч

Чабæдзау фæцу дæ тæригъæдты хурдзинтимæ.
Чапарты амæттаг фæу.
Чегърейы зæрдæ ма ссар.
Чемпион дæ Хуыцау макуы скæнæд.
Чемпионы кадмæ фæбæлл æмæ дæ къухы ма бафтæд.
Чепенагæнгæ фæцу.
Чепчепгæнгæ фæхит зæххы къорийыл.
Чепп-чепп фæкæн.
Чи адæргъ, уый фарсмæ дæ авæрдæуæд.
Чи æрбамард, уый хал ахæр.
Чи бамбыд цæрдудæй, уый разæй фæу.
Чи басаухæдзар, уый бон дыл акæнæд.
Чи дæ ралгъыста, уый фæндиаг дæ Хуыцау фæкæнæд.
«Чи лæгдæр у» зæгъæг уæ мачи рацауæд.
Чи сауджыны уарзы, чи — йæ усы, дæуæн макуы макæй
зæрдæ ссарын бантысæд.
Чи — хохмæ, чи — быдырмæ, ды та хистдзуан фæхæт.
«Чи, чи?»-гæнгæ — дæ мæлæт.

«Чи?», «Чи?» фæкæн æмæ, чи цы у, уый базонинхъом макуы бау.

Чидæриддæр дæ хорзы кой ракæны, уый хæдзарæй дæ хуызæттæ фæцæуæнт.

Чидæриддæр мæ рæстагæй ралгъита, ууыл ацы æлгъыстытæ иууылдæр æрцæуæнт.

Чиныг макуы фен.

Читгæнæн дын ма уæд æмæ дзы дæ сæрысæфт ссар.

Читгæнинаг фæу.

Чиугæ дæ дæ амондраттæг фæцæуын кæнæд.

Чиуинаг фæу.

Чиуыны бон дæ мауал фæуæд.

Чызг макуы бахъомыл уæд дæ хæдзары.

Чызгæмбал цæуынхъом ма бау.

Чызгæрвыст макуы фен дæ хæдзары.

Чызгæфсадмæ уæ æрæппарæд Хуыцау.

Чызгæфсин макуы разилæд дæ къуымты.

Чызгбындар фæу.

Чызгбындарæй батон дæ бонтæ.

Чызгбындары зæрдæйыуагæй фæцæр.

Чынды дын искаей хæдзары дæр Хуыцау макуы фенын кæнæд.

Чынды макуы фен дæ хæдзары.

Чындызаг макуы бахъомыл уæд дæ къуымы.

Чындызæхсæв скæнынхъом ма бау.

Чындызæхсæвгæнгæйæ марлæ хæлафы фæцу.

Чындыздзон чызджи цæстæй фæкæс дунемæ æмæ дын чынды цæуын Уæлладжы цæст ма бауарзæд.

Чындызуæггæнынаен ма бау.

Чындызуæггæнгæйæ дæ æркъуырæд Уæллаг.

Чындыздзонæртæгæй рацæуын дын ма зæгъæд дæ амондыскæнаг.

Чындызхаст макуы фен.

Чынды цæуын дын ма бантысæд.

Чындыззоны афонмæ ма фæцæр.

Чындызмæ бæлгæйæ — дæ мæлæт.

Чындызмæ фæбæлл æмæ йæ, кæмæн æркаенай, уый дын ма уæд.

Чынды цæуынмæ фæбæлл æмæ дæм амонд йæ мидбылты макуы бахудæд.

Чынды цæуыны бæсты сындыл фæцу.

«Чынды-чынды» фæкæн.

«Чынды-чынды» фæкæн æмæ дæ хæдзарæй чынды рахизгæ макуы фен.

Чынды ацæуын дын ма бантысæд.

Чынтæ æмæ рынты хай бау.

Чынтæ дæм фæдзурæнт.

Чырæ ласынæн ма бау.
 Чыргай-чыргай дæм фæцæуæнт хъарæг кæнынмæ.
 Чыр-чыр æмæ дыл пыр-пыр фæкæнæд дæ раттæг адæм.
 Чырчыраг æмæ пырпыраг фæуæд де ‘взæр сæр.
 Чырынæхгæдæй фæцæр.
 Чырынмæ дыл фæкуыдæуæд.
 Чырыны æвæрд æрцу.
 Чырыны нывæрæг дæ ма уæд.
 Чырысти дæ сулæфын мауал суадзæд.
 Чырыстийæ æлгъыст фæу.
 Чысайнаг æлгъыст дыл æрцæуæд.
 Чысайнаг æлгъыстæй бацæгъд дæ тыбыртæ.
 Чысайнаг лæггад фенын дын мауал бантысæд.
 Чысайнаг лæггад дын лæггад кæнын макуы бантысæд.
 Чысайнаг цæф фæу.
 Чысайнаджы æлгъыст арфæйæ уæлдай нæу, фæлæ дæуыл
 комкоммæ сæмбæлæд.
 Чысайнаджы æлгъыст дæ баййафæд.
 Чысан дзырдарæхст сты, фæлæ дæу дзырд зæгъыны бон ма-
 уал фæуæд.
 «Чысан, чысан» кæныс æппынæдзух æмæ дæ тагъд йæ дзу-
 рыны бон мауал фæуæд.
 Чысаны æнæхъуаджы чи афхæры, уый сæ мæрдтæн урскъах
 бæхæй фæцæуæд.
 Чысаны мæрдтæн цъыфтытæрæн бæхæй фæцу.
 Чысаны нывонд дæ Хуыцаутты Хуыцау фæкæнæд.
 Чысаны сæрылхаст фæу.
 Чысаны хæхтæ цалымæ зæххæмвæз кæной, уæдмæ Алеуы
 къæдзæхтæ феууил.
 Чысаны худинагæнæг дæ – дæ къæбæр дæ сы... фы бынæй
 хæрыс æмæ дæ йæ фыдæх баййафæд.
 Чысаныл алцыдæр фидуы, фæлæ дæу фидыцджынæй рацæу-
 гæ макуы мачи фенæд.
 Чысаныл зæрдæхъæрмттæгæнгæ сис дæ худинагæнæг уд.

Чъ

Чъапæ хæрыны фадат дæ мауал фæуæд.
 Чъапæхорæй дарддæр мацæмæн бабæзз.
 Чъепп æрцу дæ мыггаджы хуыздæртæй.
 Чъепп кæнынæй дарддæр мацы базон.
 Чъепгæнгæ фæцу дæ мыггаджы хуыздæрты.

Чъепгәнгәйә әрцәуәд дә мәләт.
 Чъепгәнинаг фәу.
 Чъепгонд әрцу рәстәгыл.
 Чъепп-чъепп фәкән.
 Чъеппытәгәнгә сис дә уд.
 Чъеппытәнгәйә фәсутыр у.
 Чъеппытәгәнинаг дә Уәллаг фәкәнәд.
 Чъеури дә аууәрдәд.
 Чъеурийы бын фәу.
 Чъизи цард фәкән.
 Чъизийы әрцәуәд дә мәләт.
 Чъизимард акән.
 Чъиллонкъудийә цы ныддәргъ уай, уыцы амонд дә уәд.
 Чъилмизгәнгә рафт.
 Чъирикувәг дәр агургә цы кәнаг, ахәм әмбисонд уыл акәнәд.
 Чъирикувәг макуы рахизәд дә хәдзарәй.
 Чъирикувәгәй әлгъыст фәут.
 Чъирикувәджды куывдтытәй уыл мацы әрцәуәд.
 Чъирикувәджды онг уә мачи сырәзәд.
 Чъиуәууиләг дәр уә мауал баззайәд.
 Чъиуәууиләг йәхи сайы әмә Хуыцауәй сайды фәу рәх-
 джы бонты.
 Чъиуәууиләг ма йә гуыбын сайы, дәу дә гуыбын фәсайы-
 ны бон дәр мауал фәуәд.
 Чъиуәууилгә рафтау дә дәндаг.
 Чъиухид фәкал.
 Чъиухидкалгә әрцәуәд дә мәләт.
 Чъиуцәстәй фәцу.
 Чъицән дын мауал уәд.
 Чъицинаг фәу.
 Чъицын дә цы бахъәуа, уыцы бонәй фәцәр.
 Чъичына дә фәдәнгәлмард кәнәд.
 Чъичына — дә хурхы.
 Чъичына дын дә къәхтә атилыны бон дәр мауал раттәд.
 Чъичынайә мауал суләф.
 Чъреба әндонвидар у, фәлә йә бәсты дәр Калак әрхауәд.
 Чъреба куыддәр сәндидза, афтә сәйгә фәуәнт йә саф-
 джыгә.
 Чъреба цал цәфы фәцис, уал нәмыджды сәмбәләд, чи йә
 әхста, уыдоны зәрдәтыл.
 Чъреба цыгә бавзәрста, уыдон нә фыдбонны сыхәгтә фев-
 зарәнт.
 Чъребайаг дон баназынхъом макуыуал бау, цы «фәдисон»
 ды дә.

Чъребайаг намыг дыл сѣмбѣлѣд.

Чъребайагаен йе знаг — йѣ къѣхты бын.

Чъребайагыл ма удвидарѣй чи бахуда, уый йѣ худджынты баныгаенѣд.

Чъребайау наемгуыты бын фѣцѣраент, чи наѣ фехсы, уыдон.

Чъребайы бон акѣнаѣд наѣ фыдбоны сыхѣгтыл.

Чъребайы бон Калакыл акѣнаѣд.

Чъребайыл цы фыд сѣмбѣлд, уыцы фыд рѣхджы сѣмбѣлѣд

Тбилисыл.

Чъылбысгай дѣ скѣнаѣд а комбѣсты дуагтѣ.

Чъылбысгай схау.

Чъылдымыздахтѣй амѣл.

Чъылдымырдыгѣй мард ѣрцу.

Чъыллипп фѣкѣн дѣ уды фыдѣнаен.

Чъыллипгаенѣн дын цынауал уа, уыцы къѣшпѣджы ныххау.

Чъыллипгаенгѣйѣ дѣ 'рбадѣнтѣ дѣ завѣтгѣй фѣхой.

Чъыллипгаенинаг фѣу.

Чъылдымдзѣф фѣу.

Чъылдыммѣ фѣчындѣуѣд дѣ кой.

Чъылдымыстагсаст фѣу.

Чъылыхдон фѣнуаз.

Чъындыѣ амѣл.

Чъыртгѣнинаг фѣу.

Чъырттымцъиуау дѣ къѣдзил тилынаѣй дарддѣер мацы базон.

Чъырттымхуызѣй фѣратѣх-батѣх кѣн.

Чъырхынаѣй дарддѣер зѣххыцъырыл мацы зонынхъом бау.

Чъыры хѣлд дѣ Уѣллаг фѣкѣнаѣд.

Чъырыхѣлдѣй — дѣ цѣраен, чъырыхѣлдѣй — дѣ мѣлаен.

Чъырын арты басудз.

Чъырын къулты ѣхсѣн иунагѣй фѣдзыназ.

Чъырсудзѣны — дѣ сѣр.

СÆРГÆНДТÆ

А	5
Æ	29
Б	64
В	77
Г	78
Д	82
Дж	171
Дз	—
Е	176
З	177
И	184
Й	192
К	193
Къ	204
Л	213
М	217
Н	231
О	238
П	239
Пъ	241
Р	—
С	252
Т	272
Тъ	278
У	279
Ф	290
Х	307
Хъ	334
Ц	350
Цъ	360
Ч	362
Чъ	364

Литературно-художественное издание

Казиты (Казнев) Мелитон Резоевич

ОСЕТИНСКИЙ КЛАД

(Проклятия на осетинском языке)

Редактор *И. Х. Джанаева*

Художник *Т. Ф. Алипченкова*

Художественный и технический редактор *М. Р. Казиты*

Корректор *Л. П. Тотоева*

Компьютерная верстка *З. С. Мисиковой*

Сдано в набор 30.01.15. Подписано к печати 22.04.15. Формат бумаги 60x84¹/₁₆. Бум. офс. № 1. Гарн. шрифта «Kudrschov». Печать офсетная. Усл.-п.л. 21,39. Учетно-изд. л. 12,29. Тираж 300 экз. Заказ № .

ООО «Южная Алагания». Республика Южная Осетия. г. Цхинвал, ул. Московская, 7.

Отпечатано в полном соответствии с предоставленными диапозитивами в ОАО «Издательско-полиграфическое предприятие им. В.А. Гасиева», 362011, г. Владикавказ, ул. Тельмана, 16.